Digitally signed by Erika Trojer
DN: cn=Erika Trojer, c=si, o=state-institutions, ou=web-certificates, serialNumber=1235191114018
Reason: Podpis odgovornega urednika publikacije Uradni list RS
Date: 2006.02.27 09:00:02 +01'00'

Uradni list Republike Slovenije

Internet: http://www.uradni-list.si e-pošta: info@uradni-list.si

Št. **21** Ljubljana, ponedeljek **27. 2. 2006** Cena **1540 SIT** ISSN **1318-0576** Leto **XVI**

DRŽAVNI ZBOR

816. Zakon o davčnem postopku (uradno prečiščeno besedilo) (ZDavP-1-UPB2)

Na podlagi 153. člena Poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 10. februarja 2006 potrdil uradno prečiščeno besedilo Zakona o davčnem postopku, ki obsega:

– Zakon o davčnem postopku – ZDavP-1 (Uradni list RS, št. 54/04 z dne 20. 5. 2004),

– Zakon o davčni službi – ZDS-1 (Uradni list RS, št. 57/04 z dne 27. 5. 2004),

– odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije o ugotovitvi neskladja Zakona o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 18/96, 87/97, 82/98, 91/98, 108/99 in 97/01) z ustavo in o začetku teka zamudnih obresti v zadevah iz 406. člena Zakona o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 54/04), št. U-I-356/02-14 (Uradni list RS, št. 109/04 z dne 8. 10. 2004),

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku – ZDavP-1A (Uradni list RS, št. 139/04 z dne 28. 12. 2004),

– Zakon o Radioteleviziji Slovenija – ZRTVS-1 (Uradni list RS, št. 96/05 z dne 28. 10. 2005) in

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku – ZDavP-1B (Uradni list RS, št. 109/05 z dne 6. 12. 2005).

Št. 432-01/94-8/45
Ljubljana, dne 10. februarja 2006
EPA 602-IV

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
France Cukjati, dr. med., l.r.

Z A K O N
O DAVČNEM POSTOPKU
uradno prečiščeno besedilo
(ZDavP-1-UPB2)

PRVI DEL
SPLOŠNO

I. poglavje
Splošne določbe

1. člen
(vsebina zakona)

(1) Ta zakon ureja:

– pobiranje davkov,

– pravice in obveznosti zavezancev ali zavezank za davek (v nadaljnjem besedilu: zavezanci za davek), državnih in drugih organov, ki so v skladu z zakonom pristojni za pobiranje davkov, ter drugih oseb v postopku pobiranja davkov,

– varovanje podatkov, pridobljenih v postopku pobiranja davkov, ter

– medsebojno pomoč pri pobiranju davkov in izmenjavi podatkov med državami članicami Evropske skupnosti, ki delujejo v okviru Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: države članice EU), in z izvajanjem mednarodnega sodelovanja na področju pobiranja davkov.

(2) Za vprašanja davčnega postopka, ki niso urejena z mednarodno pogodbo, ki obvezuje Republiko Slovenijo (v nadaljnjem besedilu: Slovenija), z zakonom o obdavčenju, s tem zakonom, zakonom, ki ureja davčno službo, zakonom, ki ureja carinsko službo, ali zakonom, ki ureja inšpekcijski nadzor, se uporabljajo določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek.

(3) S tem zakonom se v slovenski pravni red prevzema vsebina naslednjih predpisov Evropske skupnosti:

– Direktiva Sveta 76/308/EGS z dne 15. marca 1976 o vzajemni pomoči pri poravnavi terjatev, ki izhajajo iz poslovanja, ki je del sistema financiranja Evropskega kmetijskega usmerjevalnega in jamstvenega sklada, ter iz prelevmanov in carin, UL L 73 z dne 19. 3. 1976, s spremembami ter Direktiva Komisije 2002/94/ES z dne 9. decembra 2002 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje nekaterih določb Direktive Sveta 76/308/EGS o vzajemni pomoči pri poravnavi terjatev v zvezi s prelevmani, davki in drugimi ukrepi, UL L 337 z dne 13. 12. 2002 – s I. poglavjem četrtega dela tega zakona;

– Direktiva Sveta 77/799/EGS z dne 19. decembra 1977 o medsebojni pomoči pristojnih organov držav članic na področju neposrednega obdavčevanja in obdavčevanja zavarovalnih premij, UL L 336 z dne 27. 12. 1977, s spremembami – z II. poglavjem četrtega dela tega zakona;

– Direktiva Sveta 2003/48/ES z dne 3. junija 2003 o obdavčitvi dohodka od prihrankov v obliki plačil obresti, UL L 157 z dne 26. junija 2003 – z 10. podpoglavjem I. poglavja petega dela tega zakona;

– Direktiva Sveta 2003/49 z dne 3. junija 2003 o skupnem sistemu obdavčevanja v zvezi s plačili obresti in plačili uporabe premoženjskih pravic, ki velja za povezane družbe različnih držav članic, UL L 157 z dne 26. junija 2003 – s 359. členom tega zakona.

2. člen
(pobiranje davka)

(1) Pobiranje davka vključuje vse naloge državnih in drugih organov, pristojnih za pobiranje davkov, pravice in obveznosti zavezancev za davek in drugih oseb, določenih z zakonom o obdavčenju, zakonom, ki ureja davčno in carinsko službo, in tem zakonom, v zvezi z ugotavljanjem in izpolnitvijo davčne obveznosti zavezanca za davek, ki je določena s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju, vključno v zvezi z ugotavljanjem kršitev zakona o obdavčenju.

(2) Davek po tem zakonu je vsak denarni prihodek državnega proračuna, proračuna Evropske skupnosti ali pro-

računa samoupravne lokalne skupnosti, ki ne predstavlja plačila za opravljeno storitev ali dobavljeno blago in se plača izključno na podlagi zakonov o obdavčenju oziroma predpisov samoupravnih lokalnih skupnosti, izdanih na podlagi zakonov o obdavčenju.

(3) Če ni s tem zakonom drugače določeno, določbe tega zakona, ki se nanašajo na davek, veljajo tudi za:

– uvozne in izvozne dajatve, predpisane s predpisi Evropske skupnosti, ter

– prispevke za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, prispevke za obvezno zdravstveno zavarovanje, prispevke za zaposlovanje in prispevke za starševsko varstvo, uvedene v skladu z zakonom.

(4) Obresti, stroški postopka pobiranja davkov, denarne kazni in globe so pripadajoče dajatve, ki se štejejo za davek iz drugega odstavka tega člena, če ni s tem zakonom drugače določeno.

(5) Določbe, ki se nanašajo na pobiranje davka, se smiselno uporabljajo tudi za pobiranje prispevka za programe RTV Slovenija.

(6) Določbe, ki se nanašajo na pobiranje davka, se smiselno uporabljajo tudi za pobiranje članskih prispevkov zbornicam, če je z zakonom o njihovi uvedbi tako določeno.

(7) Za zakone o obdavčenju se štejejo zakoni, ki uvajajo in urejajo davčno obveznost, vključno s predpisi Evropske skupnosti, ki se štejejo za del pravnega reda Slovenije.

3. člen

(zavezanci za davek)

(1) Zavezanci za davek po tem zakonu so:

1. davčni zavezanec ali davčna zavezanka (v nadaljnjem besedilu: davčni zavezanec);

2. plačnik davka ali plačnica davka (v nadaljnjem besedilu: plačnik davka) za račun enega ali več davčnih zavezancev;

3. pravni naslednik ali pravna naslednica (v nadaljnjem besedilu: pravni naslednik) davčnega zavezanca oziroma plačnika davka ali skrbnik ali skrbnica (v nadaljnjem besedilu: skrbnik) davčnega zavezanca oziroma plačnika davka oziroma njegovega premoženja;

4. oseba, ki je v postopku davčne izvršbe v skladu s tem zakonom dolžna plačati davek.

(2) Davčni zavezanec iz prvega odstavka tega člena je oseba, katere dohodek, premoženje ali pravni posli so neposredno predmet obdavčitve v skladu z zakonom o obdavčenju. Za davčnega zavezanca v smislu tega zakona se šteje tudi carinski dolžnik oziroma oseba, ki bi lahko postala dolžnik v skladu s carinskimi predpisi.

(3) Plačnik davka iz prvega odstavka tega člena je oseba, ki je v skladu s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju zavezana za izračunavanje davka oziroma odtegovanje davka od davčnih zavezancev in ki ta davek prenese državnemu proračunu, proračunom samoupravnih lokalnih skupnosti ali zavodom, pristojnim za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje ali obvezno zdravstveno zavarovanje (v nadaljnjem besedilu: prejemnikom davkov).

(4) Plačnik davka ima po tem zakonu enake pravice in obveznosti kot davčni zavezanec, če ni s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju drugače določeno.

4. člen

(državni in drugi organi, pristojni za pobiranje davkov)

Državni organi, pristojni za pobiranje davkov (v nadaljnjem besedilu: davčni organ), po tem zakonu so:

1. Ministrstvo za finance;

2. Carinska uprava Republike Slovenije;

3. Davčna uprava Republike Slovenije;

4. in drugi državni organi, kadar v davčnih in drugih stvareh odločajo o davkih.

5. člen

(postopanje po tem zakonu)

(1) Davčni organ iz 4. člena tega zakona postopa po tem zakonu, kadar odloča o obveznostih in pravicah posameznikov, pravnih oseb in drugih strank v postopku pobiranja davkov (v nadaljnjem besedilu: davčni postopek), kadar nudi pomoč pri pobiranju davkov ali izmenjavi podatkov drugim državam članicam EU, ali kadar izvaja mednarodno pogodbo o izogibanju dvojni obdavčitvi, ki obvezuje Slovenijo.

(2) Po tem zakonu postopajo tudi nosilci javnih pooblastil, če so z zakonom pooblaščeni za pobiranje davkov, in je z zakonom predpisano, da se za njihovo pobiranje uporabljajo določbe tega zakona.

6. člen

(materialni roki)

(1) Začetka in teka rokov za izpolnitev obveznosti po tem zakonu ali po zakonu o obdavčenju ne ovirajo nedelje in državni prazniki oziroma drugi dela prosti dnevi v Sloveniji.

(2) Če je zadnji dan zakonsko predpisanega roka nedelja, državni praznik ali drug dela prost dan v Sloveniji, se izteče rok za posamezna dejanja oziroma za izpolnitev obveznosti s pretekom prvega naslednjega delovnika, če ni s tem zakonom ali z zakonom o obdavčenju drugače določeno.

7. člen

(ugotavljanje dejstev)

(1) Davčni organ je dolžan ugotoviti vsa dejstva, ki so pomembna za sprejem zakonite in pravilne odločitve, pri čemer je dolžan z enako skrbnostjo ugotoviti tudi tista dejstva, ki so v korist zavezanca za davek, če ni s tem zakonom drugače določeno. Na podlagi verjetno izkazanih dejstev lahko odloči le v primeru, če tako določa ta zakon ali zakon o obdavčenju.

(2) Če je zadnji dan zakonsko predpisanega roka nedelja, državni praznik ali kak drug dan, ko se pri organu ne dela, se izteče rok za izpolnitev obveznosti s pretekom prvega naslednjega delovnika, če ni s tem zakonom ali z zakonom o obdavčenju določeno drugače.

(3) Če se z nekim dejanjem ali ravnanjem krši zakon, s katerim se prepoveduje ali nalaga neko dejanje ali ravnanje, nastanejo pa gospodarske (ekonomske) posledice, to ne vpliva na obdavčenje.

(4) Če je pravni posel neveljaven ali postane neveljaven, to ne vpliva na obdavčenje, če gospodarske (ekonomske) posledice tega pravnega posla kljub njegovi neveljavnosti nastanejo in obstojijo, če ni z zakonom o obdavčenju drugače določeno.

(5) Navidezni pravni posli ne vplivajo na obdavčenje. Če navidezni pravni posel prikriva drug pravni posel, je za obdavčenje merodajen prikrit pravni posel.

(6) Z izogibanjem ali zlorabo drugih predpisov se ni mogoče izogniti uporabi predpisov o obdavčenju. Če se ugotovi takšno izogibanje ali zloraba, se šteje, da je nastala davčna obveznost, kakršna bi nastala ob upoštevanju razmerij, nastalih na podlagi gospodarskih (ekonomskih) dogodkov.

(7) Podatki, ki jih davčni zavezanci in druge osebe predložijo ali dajejo davčnemu organu po tem zakonu oziroma zakonu o obdavčenju, morajo biti točni, popolni in resnični, glede na posamezen zakon o obdavčenju, ter ne smejo spraviti davčnega organa v zmoto.

8. člen

(pravica do informiranja)

(1) Zavezanec za davek ima pravico:

1. da je pravočasno in na primeren način obveščen o spremembah v zakonih o obdavčenju in v drugih predpisih, ki se tičejo obdavčenja ter da mu davčni organ pravočasno, najpozneje pa v 30 dneh po predložitvi vprašanja in vseh

informacij, ki so relevantne za pripravo pojasnila, posreduje pojasnila o načinu izvajanja posameznih določb predpisov o obdavčenju;

2. do informacij o načinu izračunavanja in plačevanja davkov ter

3. do podatkov o stanju svojih davčnih obveznosti.

(2) Navodila, ki jih za zagotovitev enotne uporabe predpisov z delovnega področja davčnega organa izda minister, pristojen za finance, generalni direktor Davčne uprave Republike Slovenije oziroma generalni direktor Carinske uprave Republike Slovenije, so zavezujoča za ravnanje davčnega organa v davčnem postopku. Navodila se objavijo na spletnih straneh izdajatelja.

(3) Sistem informiranja mora biti vzpostavljen na način, da omogoča vsem zavezancem za davek čim lažji, enoten in sodoben dostop do informacij in zagotavlja enotno izvajanje zakonov o obdavčenju in tega zakona.

8.a člen

(dolžnost dajati resnične podatke)

Zavezanec za davek mora v napovedi oziroma obračunu davka navesti podatke, ki so resnični, pravilni in popolni glede na posamezen zakon o obdavčenju ter ne smejo spraviti v zmoto davčnega organa.

II. poglavje
Davčna obveznost

1. podpoglavje
Splošno

9. člen

(splošno)

(1) Davčna obveznost je dolžnost zavezanca za davek, da plača na podlagi zakona določen znesek davka pod pogoji in na način, določen z zakonom o obdavčenju in tem zakonom.

(2) Zavezanec za davek je zavezan za izpolnitev davčne obveznosti od trenutka, ko je davčna obveznost nastala, v skladu z zakonom o obdavčenju oziroma s tem zakonom.

(3) Davčna obveznost, za izpolnitev katere se znesek davka izračunava po koncu časovnega obdobja, za katero se davek ugotavlja, nastane zadnji dan časovnega obdobja, za katero se davek ugotavlja, če ni z zakonom o obdavčenju drugače določeno.

(4) Davčna obveznost preneha s plačilom ali z odpisom.

2. podpoglavje
Izpolnitev davčne obveznosti

10. člen

(splošno)

(1) Davčna obveznost se izpolni s plačilom davka v zakonsko predpisanem roku po nastanku davčne obveznosti.

(2) Izpolnitev davčne obveznosti je temeljna obveznost davčnega zavezanca, ki jo mora izpolniti ne glede na svoje druge obveznosti.

(3) Davčni zavezanec sam izpolni svojo davčno obveznost. V primerih, določenih s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju, je za izpolnitev davčne obveznosti lahko zavezana tudi druga oseba.

(4) Zavezanec za davek ne more enostransko zavrniti ali enostransko odložiti izpolnitve davčne obveznosti, razen če je s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju to določeno.

(5) Ne glede na tretji odstavek tega člena davčno obveznost lahko izpolni tudi oseba, ki ni zavezanec za davek.

11. člen

(izpolnitev davčne obveznosti solidarnih davčnih zavezancev)

(1) Če je več davčnih zavezancev dolžno izpolniti isto davčno obveznost, so zavezanci solidarno odgovorni za izpolnitev davčne obveznosti (solidarni davčni zavezanci). Vsak solidarni davčni zavezanec je zavezan izpolniti celotno davčno obveznost.

(2) Z izpolnitvijo davčne obveznosti s strani enega solidarnega davčnega zavezanca se davčna obveznost vseh solidarnih davčnih zavezancev šteje za izpolnjeno.

12. člen

(pravni nasledniki oziroma skrbniki davčnih zavezancev oziroma njihovega premoženja ter izpolnitev davčne obveznosti)

(1) Univerzalni pravni naslednik v celoti prevzame davčne obveznosti in terjatve iz naslova davkov pravnega prednika.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena je dedič dolžan izpolniti davčne obveznosti zapustnika le do višine vrednosti podedovanega premoženja, v sorazmerju s prejeto dediščino.

(3) Če ni dedičev ali če se dediči odpovedo dediščini v korist države ali samoupravne lokalne skupnosti, se davčna obveznost v celoti ali sorazmerno odpiše.

(4) Davčna obveznost se ne prenaša na dediče in se odpiše, če na dan smrti zapustnika ne presega 20.000 tolarjev. Odpiše se tudi davčna obveznost v znesku, ki v skladu z drugim odstavkom tega člena presega davčno obveznost, katero morajo izpolniti dediči.

(5) Z dnem smrti zapustnika prenehajo teči zamudne obresti in se ne obračunavajo do dospelosti davčne obveznosti, ki jo prevzame dedič, za dediča. V tem obdobju se zaračunavajo obresti po slovenski medbančni obrestni meri za ročnost 12 mesecev, ki velja na dan smrti zapustnika.

(6) Davčne obveznosti fizičnih oseb, ki jih sodišče razglasi za pogrešane ali opravilno nesposobne, izpolnjujejo osebe, ki upravljajo s premoženjem teh oseb, za račun tega premoženja.

(7) Davčne obveznosti, nastale v zvezi z upravljanjem premoženja fizičnih oseb, ki so umrle, ali nastale v zvezi z upravljanjem premoženja po odločbi o denacionalizaciji, izpolnjujejo osebe, ki upravljajo s tem premoženjem, za račun tega premoženja.

3. podpoglavje
Način izpolnitve davčne obveznosti

13. člen

(izračun davka)

(1) Če ni s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju drugače določeno, davčni zavezanec sam izračuna davek, ki ga mora plačati, na podlagi ugotovljene davčne osnove, davčnih olajšav in stopenj.

(2) Obveznost za izračun davka se sme s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju prenesti na davčni organ ali na plačnika davka.

(3) Davek se izračuna v obračunu davka ali ugotovi z odločbo o odmeri davka.

(4) Obračun davka zajema davčni obračun, obračun davčnega odtegljaja in obračun prispevkov za socialno varnost.

14. člen

(davčni obračun)

(1) Če je s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju določeno, da davčni zavezanec sam izračuna davek, ga izračuna v davčnem obračunu.

(2) Obliko davčnega obračuna, ki mora vsebovati vse podatke, ki so potrebni za izračun in nadzor pravilnosti izračuna davka, predpiše minister ali ministrica (v nadaljnjem besedilu: minister), pristojen za finance. Za podatke se štejejo tudi vsi podatki iz evidenc, ki jih davčni zavezanec vodi v skladu z drugimi predpisi in računovodskimi standardi, in iz poročil, ki jih davčni zavezanec sestavlja v skladu s posebnimi predpisi in računovodskimi standardi.

(3) Davčni zavezanec mora predložiti davčni obračun pristojnemu davčnemu organu na način in v rokih, predpisanih s tem zakonom za posamezne vrste davkov ali z zakonom o obdavčenju.

(4) Davčni obračun mora predložiti tudi davčni zavezanec, ki je v skladu z zakonom o obdavčenju oproščen plačila davka, ter davčni zavezanec, ki ugotovi, da davčna obveznost, niti terjatev iz naslova davka, ni nastala.

15. člen

(popravljanje pomanjkljivosti oziroma pomot v davčnem obračunu)

(1) Davčni zavezanec, ki v predloženem davčnem obračunu ugotovi formalne pomanjkljivosti oziroma pomote v imenih in številkah, pisne ali računske pomote ter druge očitne pomote, lahko na način, predpisan s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju, te pomanjkljivosti oziroma pomote popravi do zadnjega dne roka za plačilo oziroma roka za vložitev zahtevka za vračilo davka po davčnem obračunu, če davek še ni bil plačan oziroma vrnjen.

(2) Zavezanec za davek, ki v predloženem davčnem obračunu, na podlagi katerega je bil davek že plačan oziroma vrnjen, ugotovi formalne pomanjkljivosti oziroma pomote v imenih in številkah, pisne ali računske pomote ter druge očitne pomote, lahko na način, predpisan s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju, te pomanjkljivosti oziroma pomote popravi v roku osmih dni od dneva predložitve davčnega obračuna ter na dan predložitve popravljenega davčnega obračuna doplača morebitni manj plačani davek oziroma zahteva vračilo morebitnega preplačila davka, ki je rezultat popravljanja pomanjkljivosti oziroma pomot.

(3) Popravljen davčni obračun učinkuje od dneva, od katerega je imel učinek davčni obračun, ki se popravlja.

16. člen

(predložitev davčnega obračuna po izteku predpisanega roka)

(1) Davčnemu zavezancu, ki iz opravičljivih razlogov ne more predložiti davčnega obračuna v predpisanem roku, davčni organ na njegov predlog s sklepom dovoli predložitev davčnega obračuna po izteku predpisanega roka.

(2) Za opravičljive razloge iz prvega odstavka tega člena se štejejo utemeljeni razlogi, ki jih davčni zavezanec ni mogel predvideti oziroma odvrniti in preprečujejo predložitev davčnega obračuna v predpisanem roku.

(3) Davčni zavezanec mora v predlogu iz prvega odstavka tega člena navesti razloge iz drugega odstavka tega člena in jih dokazati, če dokazov ne more ali še ne more predložiti, pa to pojasniti.

(4) Predlog iz prvega odstavka tega člena mora davčni zavezanec vložiti najpozneje v osmih dneh od dneva, ko je prenehal obstajati vzrok, zaradi katerega je v zamudi, vendar najpozneje v treh mesecih od dneva, ko se je iztekel rok za predložitev obračuna.

(5) Če davčni zavezanec zamudi rok za vložitev predloga za predložitev davčnega obračuna po izteku predpisanega roka iz četrtega odstavka tega člena, zaradi zamude tega roka ne more predlagati, da mu davčni organ podaljša rok za predložitev predloga iz prvega odstavka tega člena.

(6) Davčni obračun, ki je predložen v skladu z dovoljenjem davčnega organa po prvem odstavku tega člena, se šteje za pravočasno vloženega.

(7) Plačilo davka na podlagi davčnega obračuna, ki je predložen po izteku predpisanega roka v skladu z dovoljenjem davčnega organa po prvem odstavku tega člena, se glede obračunavanja obresti šteje kot odloženo plačilo.

(8) Rok za vrnitev davka na podlagi davčnega obračuna, predloženega v skladu z dovoljenjem davčnega organa po prvem odstavku tega člena, se šteje od dneva, ko davčni organ prejme davčni obračun.

17. člen

(rok za plačilo davka po davčnem obračunu)

Davek po davčnem obračunu mora biti plačan v rokih, predpisanih s tem zakonom za posamezne vrste davkov, ali v rokih, predpisanih z zakonom o obdavčenju.

18. člen

(obračun davčnega odtegljaja)

(1) Če je s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju določeno, da davek za davčnega zavezanca izračuna, odtegne in plača plačnik davka (v nadaljnjem besedilu: davčni odtegljaj), plačnik davka izračuna davčni odtegljaj v obračunu davčnega odtegljaja. Plačnik davka izračuna davek na podlagi ugotovljene davčne osnove, davčnih olajšav in davčne stopnje.

(2) Obliko obračuna davčnega odtegljaja, ki mora vsebovati vse podatke, ki so potrebni za izračun in nadzor pravilnosti izračuna davčnega odtegljaja, predpiše minister, pristojen za finance.

(3) Plačnik davka izračuna, odtegne in plača davčni odtegljaj po davčnih stopnjah, ki veljajo na dan nastanka davčne obveznosti, kot je določen v zakonu o obdavčenju ali v tem zakonu.

(4) Plačnik davka mora predložiti obračun davčnih odtegljajev pristojnemu davčnemu organu na način in v rokih, predpisanih s tem zakonom za posamezne vrste davkov ali z zakonom o obdavčenju.

(5) Plačnik davka mora predložiti podatke iz obračuna davčnega odtegljaja tudi davčnemu zavezancu na način in v rokih, predpisanih s tem zakonom za posamezne vrste davkov ali z zakonom o obdavčenju.

(6) Ta člen se smiselno uporablja tudi za pravne naslednike oziroma skrbnike davčnih zavezancev oziroma njihovega premoženja.

(7) Določbe 15. in 16. člena tega zakona se uporabljajo tudi za obračun davčnega odtegljaja.

(8) Če plačnik predloži davčnemu organu popravljen obračun davčnega odtegljaja, mora tudi davčnemu zavezancu predložiti nove podatke iz obračuna davčnega odtegljaja o dohodku, o odtegnjenem in plačanem davčnem odtegljaju ter druge podatke, ki vplivajo na višino davčnega odtegljaja, če so ti podatki v popravljenem obračunu davčnega odtegljaja drugačni od podatkov v obračunu davčnega odtegljaja, ki se je popravljal.

19. člen

(plačnik davka)

(1) Plačnik davka je pravna oseba, združenje oseb, ki je brez pravne osebnosti, ter fizična oseba, ki opravlja dejavnost, ki izplača dohodek, od katerega se v skladu s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju izračunava, odteguje in plačuje davčni odtegljaj.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena se oseba iz prvega odstavka tega člena, ki je nerezident Slovenije v skladu z zakonom o obdavčenju, ne šteje za plačnika davka, če v skladu z zakonom o obdavčenju nima poslovne enote nerezidenta v Sloveniji.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena se za plačnika davka ne šteje diplomatsko-konzularno predstavništvo tuje države v Sloveniji in predstavništvo mednarodne organizacije v Sloveniji. Diplomatsko-konzularno predstavništvo tuje države v Sloveniji ali predstavništvo mednarodne organizacije se lahko odloči, da prevzame obveznosti plačnika davka. O takšni odločitvi mora obvestiti pristojni davčni organ in davčne zavezance, ki jim izplačuje dohodke.

(4) Šteje se, da je oseba, določena v prvem odstavku tega člena, dohodek izplačala, če jo dohodek bremeni, če ni s tem zakonom drugače določeno.

(5) Ne glede na določbo prvega in četrtega odstavka tega člena se za plačnika davka od dohodka iz vzajemnega sklada, od katerega se v skladu s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju izračunava, odteguje in plačuje davčni odtegljaj, šteje družba za upravljanje vzajemnega sklada.

(6) Ne glede na določbo prvega in četrtega odstavka tega člena se za plačnika davka šteje tudi organizator prireditve, tudi če dohodek, od katerega se v skladu s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju izračunava, odteguje in plačuje davčni odtegljaj, samo izplača, vendar ga ne bremeni.

(7) Ne glede na določbo prvega in četrtega odstavka tega člena se za plačnika davka šteje oseba, ki dohodek, od katerega se v skladu s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju izračunava, odteguje in plačuje davčni odtegljaj, samo izplača, vendar jo ne bremeni, pod pogojem, da oseba, ki jo dohodek bremeni, ne pozna in glede na okoliščine primera ne more poznati upravičenca do dohodka ali pod pogojem, da je oseba, ki jo dohodek bremeni, nerezident.

(8) Plačnik davka lahko pooblasti drugo osebo, da v njegovem imenu izpolni obveznost iz 20. člena tega zakona. Za ravnanje druge osebe odgovarja plačnik davka, kot da bi obveznost izpolnjeval sam.

20. člen

(obveznost plačnika davka)

(1) Plačnik davka je dolžan za davčnega zavezanca izračunati, odtegniti in plačati davčni odtegljaj od dohodkov, od katerih se v skladu s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju izračunava, odteguje in plačuje davčni odtegljaj.

(2) Za odtegnjen davčni odtegljaj se zmanjša znesek davka, ki ga je davčni zavezanec dolžan plačati, če je tako določeno z zakonom o obdavčenju ali tem zakonom.

(3) Če davčni organ ugotovi, da je plačnik davka davčni odtegljaj odtegnil od dohodka davčnega zavezanca, vendar ga ni plačal ali ga ni plačal v celoti, se davčni odtegljaj s pripadajočimi dajatvami izterja od plačnika davka.

(4) Če davčni organ ugotovi, da plačnik davka davčnega odtegljaja ni odtegnil in plačal ali ga ni odtegnil in plačal pravilno, davčni odtegljaj v delu, ki ni bil odtegnjen, s pripadajočimi dajatvami, bremeni plačnika davka.

21. člen

(rok za plačilo davčnega odtegljaja)

Plačnik davka mora plačati znesek davčnega odtegljaja, ki ga je izračunal v obračunu davčnega odtegljaja, v rokih, predpisanih s tem zakonom za posamezne vrste davkov, ali v rokih, predpisanih z zakonom o obdavčenju.

22. člen

(odločba o odmeri davka)

(1) Če je s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju določeno, da davek ugotovi davčni organ, ga ugotovi z odločbo o odmeri davka.

(2) Odločbo o odmeri davka (v nadaljnjem besedilu: odmerna odločba) izda davčni organ na podlagi davčne napovedi davčnega zavezanca ali v postopku davčnega nadzora, če ni s tem zakonom drugače določeno.

(3) Kot odmerna odločba se obravnava tudi odločba, s katero davčni organ odloči o vračilu davka.

23. člen

(davčna napoved)

(1) Zavezanec za davek mora v davčni napovedi navesti podatke, ki so potrebni za odmero davka in davčni nadzor, vključno z osebnimi in drugimi podatki, potrebnimi za identifikacijo davčnega zavezanca in drugih oseb, v zvezi s katerimi davčni zavezanec uveljavlja določeno davčno ugodnost.

(2) Obliko in podatke, ki jih mora zavezanec za davek navesti v davčni napovedi za posamezne vrste davkov, predpiše minister, pristojen za finance.

(3) K vložitvi davčne napovedi morajo biti davčni zavezanci pozvani z javnim pozivom, če ni s tem zakonom drugače določeno. Poziv k vložitvi davčne napovedi davčni organ objavi najpozneje 60 dni pred iztekom roka za vložitev davčne napovedi.

(4) Zavezanec za davek mora vložiti davčno napoved pri pristojnem davčnem organu na način in v rokih, predpisanih s tem zakonom za posamezne vrste davkov ali z zakonom o obdavčenju.

(5) Če je tako določeno s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju, davčni organ ugotovi davek v odmerni odločbi, ne da bi bila davčna napoved vložena, če gre za davke, ki se odmerjajo od letne osnove.

24. člen

(predložitev davčne napovedi po izteku predpisanega roka)

(1) Davčna napoved, vložena v dveh mesecih po roku za vložitev davčne napovedi, se šteje za nepravočasno vloženo. Davčna napoved vložena kasneje se šteje za nevloženo.

(2) Zavezanec za davek, ki je iz opravičljivih razlogov zamudil rok za predložitev davčne napovedi, lahko pri pristojnem davčnem organu vloži predlog za naknadno predložitev davčne napovedi. V predlogu mora obrazložiti razloge za zamudo in predložiti dokaze za svoje navedbe.

(3) Zavezanec za davek mora vlogi za naknadno vložitev davčne napovedi priložiti davčno napoved, ki ni bila vložena v roku, oziroma navesti rok, v katerem jo bo lahko predložil.

(4) Predlog za naknadno predložitev davčne napovedi mora zavezanec za davek vložiti v osmih dneh po prenehanju razlogov iz drugega odstavka tega člena, vendar najpozneje v treh mesecih po izteku roka za predložitev davčne napovedi.

(5) Za opravičljive razloge iz drugega odstavka tega člena se štejejo utemeljeni razlogi, ki jih zavezanec za davek ni mogel predvideti oziroma odvrniti, in preprečujejo sestavo oziroma vložitev davčne napovedi v predpisanem roku.

(6) Če zavezanec za davek zamudi rok za vložitev predloga za naknadno predložitev davčne napovedi, se zaradi zamude tega roka ne more vložiti predloga za naknadno vložitev davčne napovedi.

(7) Davčni organ odloči o predlogu s sklepom.

(8) Davčna napoved, vložena naknadno v skladu z dovoljenjem davčnega organa, se šteje za pravočasno vloženo.

25. člen

(popravljanje davčne napovedi)

Zavezanec za davek lahko popravi davčno napoved do poteka roka za vložitev davčne napovedi, če ni z zakonom o obdavčenju ali s tem zakonom za posamezno vrsto davkov drugače določeno.

26. člen

(rok za plačilo davka po odmerni odločbi)

Davek, izračunan v odmerni odločbi, mora biti plačan v 30 dneh od vročitve odločbe, če ni s tem zakonom za posamezno vrsto davkov ali zakonom o obdavčenju drugače določeno.

4. podpoglavje
Plačilo davka

27. člen
(način plačila davka)

(1) Davek se plača pri izvajalcu plačilnega prometa ali pri davčnem organu, če tehnične možnosti tako dopuščajo.

(2) Podrobnejši način plačila davka določi minister, pristojen za finance.

28. člen
(dan plačila davka)

Šteje se, da je davek plačan:

1. na dan plačila davka pri davčnem organu;
2. na dan, ko izvajalec plačilnega prometa izvrši nalog za plačilo davkov;
3. na dan sprejetja odločitve pristojnega organa o konverziji davka v kapitalsko naložbo, razen če je odločitev kasneje preklicana; oziroma
4. na dan, ko se davek poravna s preveč plačanim davkom v skladu z drugim in četrtim odstavkom 32. člena tega zakona.

29. člen
(vrstni red plačila davka in pripadajočih dajatev)

(1) Če zavezanec za davek pri davčnem organu dolguje več vrst davkov in njim pripadajočih dajatev ter plačani znesek ne zadostuje za poplačilo vseh vrst davkov in njim pripadajočih dajatev, se davek in pripadajoče dajatve plačajo po vrstnem redu dospelosti davka pri davčnem organu, pri čemer se najprej poplača najprej dospeli davek. Davčni organ z dopisom obvesti zavezanca za davek o poplačanem davku in njemu pripadajočih dajatev, ki je bil plačan.

(2) Če davki pri davčnem organu dospejo v plačilo istočasno, vrstni red plačila določi zavezanec za davek. Če zavezanec za davek ne določi vrstnega reda plačila, ga določi davčni organ in pri tem upošteva, da se najprej poravnajo obveznosti, katerih izpolnitev je manj zavarovana.

(3) Če pobrani znesek ne zadostuje za poplačilo posamezne vrste davka s pripadajočimi dajatvami, se davek in pripadajoče dajatve plačajo po naslednjem vrstnem redu:

1. stroški postopka pobiranja davka,
2. obresti,
3. davek,
4. denarne kazni in globe.

30. člen
(prednost dospele davčne obveznosti pred ostalimi dospelimi obveznostmi zavezanca za davek)

(1) Pri poravnavi dospelih obveznosti zavezanca za davek iz njegovih dohodkov, terjatev, premoženja in premoženjskih oziroma materialnih pravic ima dospela davčna obveznost absolutno prednost pred ostalimi dospelimi obveznostmi zavezanca za davek, ki se izterjujejo, razen pred dospelimi obveznostmi iz naslova zakonite preživnine, odškodnine za škodo, nastalo zaradi prizadetega zdravja, odškodnine zaradi izgube delovne zmožnosti ali odškodnine zaradi smrti preživljalca.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek poplačilo davčne obveznosti nima absolutne prednosti, kadar se poplačuje iz posamezne stvari oziroma pravice, ki je zavarovana z zastavno pravico, vpisano v ustrezen register.

30.a člen
(obračunavanje obresti v postopku davčnega nadzora)

(1) V primeru, ko davčni organ v postopku davčnega nadzora ugotovi davčno obveznost, se za čas od nastanka davčne obveznosti do izdaje odločbe obračunajo obresti po medbančni obrestni meri za ročnost glede na čas, ki je pretekel od nastanka davčne obveznosti, v višini, ki je veljala na dan nastanka davčne obveznosti. Za čas od izdaje odločbe do njene izvršljivosti ne tečejo zamudne obresti.

(2) Kadar v primerih iz prejšnjega odstavka od nastanka davčne obveznosti do izdaje odločbe preteče več kakor eno leto, se obresti obračunajo po medbančni obrestni meri za ročnost enega leta.

31. člen
(zamudne obresti)

(1) Od davkov, ki jih zavezanec za davek ni plačal v predpisanem roku, se plačajo zamudne obresti po 0,02986 odstotni dnevni obrestni meri.

(2) Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) lahko spremeni višino obrestne mere iz prvega odstavka tega člena, če se spremenijo gospodarske razmere v državi.

(3) Od zamudnih obresti, ki jih zavezanec za davek ni plačal, in od denarnih kazni, glob ter stroškov postopka pobiranja davka se zamudne obresti ne zaračunavajo.

(4) Od obresti, zaračunanih na podlagi petega odstavka 12. člena, 30.a in 38. člena, drugega odstavka 121. člena ter četrtega odstavka 142. člena tega zakona, se od zapadlosti dolga naprej obračunajo obresti po obrestni meri iz prvega odstavka tega člena.

(5) Davčni organ zavezancu za davek ne zaračuna zamudnih obresti, dokler znesek obresti ne preseže 2.500 tolarjev.

(6) Ne glede na prejšnji odstavek v primeru pobiranja članskih prispevkov zbornic in prispevka za programe RTV Slovenija znesek iz četrtega odstavka tega člena določajo prejemniki teh prispevkov.

5. podpoglavje
Vračilo davka

32. člen
(vračilo davka)

(1) Zavezancu za davek, ki je na račun davka plačal več, kot je bil dolžan plačati v skladu z zakonom, se preveč plačani znesek, ki presega 2.500 tolarjev, vrne po uradni dolžnosti v 30 dneh od dneva vročitve odločbe oziroma od dneva predložitve obračuna davka, če z zakonom ni drugače določeno.

(2) Če preveč plačani znesek davka iz prvega odstavka tega člena ne presega 2.500 tolarjev, se vrne na zahtevo zavezanca za davek v roku 30 dni od vložitve zahteve, če z zakonom ni drugače določeno. Če zahteva ni podana, se preveč plačani davek šteje v naslednja plačila ali v plačila druge vrste davkov. O tem mora davčni organ obvestiti zavezanca za davek najmanj enkrat letno, in sicer do 31. januarja za preteklo leto.

(3) Šteje se, da zahteva iz drugega odstavka tega člena ni podana, če ni podana v 30 dneh od dneva vročitve odločbe oziroma od dneva vložitve obračuna davka, če ni s tem zakonom ali z zakonom o obdavčenju drugače določeno.

(4) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena se zavezancu za davek, ki mu je potekel rok za plačilo drugih davkov pri davčnem organu, vrne preveč plačani davek, zmanjšan za znesek davkov, ki jim je potekel rok plačila pri davčnem organu, če ni z zakonom drugače določeno. O tem davčni organ z dopisom obvesti zavezanca za davek najmanj enkrat letno, in sicer do 31. januarja za preteklo leto.

(5) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena se zavezancu za davek, ki mu je pretekel rok za plačilo globe in stroškov postopka o prekršku, za katere izvršbo je pristojen davčni organ, vrne preveč plačani davek, zmanjšan za znesek neplačane globe in stroškov postopka, ki mu je potekel rok plačila pri davčnem organu.

(6) Po poteku roka iz prvega odstavka tega člena oziroma, če zavezanec za davek zahteva vračilo davka po poteku roka iz drugega odstavka tega člena, zavezancu za davek pripadajo zamudne obresti v skladu z 31. členom tega zakona.

33. člen

(vračilo davka v posebnih primerih)

(1) Zakon o obdavčenju lahko določi še druge primere, ko je davčni zavezanec upravičen do vračila davka. Če za te primere zakon o obdavčenju ne določa drugače, se glede vračila oziroma vštevanja plačanega davka v naslednja vplačila uporabi 32. člen tega zakona.

(2) Če gre v primerih iz prvega odstavka tega člena za vračilo davka na dodano vrednost zaradi presežka vstopnega davka nad davčno obveznostjo in davčni organ glede na okoliščine primera dvomi, da je vračilo davka upravičeno, sme davčni organ zahtevati od davčnega zavezanca, da pred izvršitvijo vračila predloži ustrezno zavarovanje v skladu s 45. členom tega zakona.

34. člen

(obresti od preveč odmerjenega davka ali neupravičeno odmerjenega davka)

(1) Zavezancu za davek pripadajo od neupravičeno odmerjenega ali preveč odmerjenega davka obresti od dneva plačila davka. Obresti se obračunajo v skladu z 31. členom tega zakona.

(2) Zavezancu za davek, ki sam izračuna in plača davek, od razlike med letom plačane akontacije in davkom po davčnem obračunu, ne pripadajo obresti v skladu s prvim odstavkom tega člena.

(3) V primerih iz 32. oziroma 33. člena tega zakona zavezancu pripadajo zamudne obresti, če davčni organ ni vrnil davka v predpisanem roku. V tem primeru tečejo zamudne obresti od naslednjega dne po poteku predpisanega roka za vračilo. Zamudne obresti se obračunajo v skladu z 31. členom tega zakona.

35. člen

(obresti od preveč plačane ali neupravičeno odmerjene in plačane dohodnine)

(1) Ne glede na 34. člen tega zakona zavezancu za davek od preveč plačane dohodnine ali neupravičeno odmerjene in plačane dohodnine pripadajo obresti od 30. dneva po dnevu vročitve odločbe o odmeri dohodnine, s katero je bilo prvič odločeno o davčni obveznosti iz naslova dohodnine. Če je bila dohodnina plačana po poteku roka za plačilo, zavezancu za davek od preveč plačane ali neupravičeno odmerjene in plačane dohodnine pripadajo obresti od dneva plačila. Obresti se obračunajo v skladu z 31. členom tega zakona.

(2) Zavezancu za dohodnino, ki uveljavlja posebno olajšavo za vzdrževane družinske člane po poteku roka za vložitev napovedi v skladu z 254. členom tega zakona, obresti po prvem odstavku tega člena ne pripadajo.

6. podpoglavje

Odpis, delni odpis, odlog in obročno plačevanje davka ter neizterljivost davka

36. člen

(odpis, delni odpis, odlog in obročno plačevanje davka v primerih ogroženosti preživljanja)

(1) Davčni organ lahko dovoli odlog plačila davka za čas do dveh let oziroma dovoli plačilo davka v največ 24 mesečnih obrokih v obdobju 24 mesecev ali določi, da se davčnemu zavezancu davek v celoti ali deloma odpiše, če bi se s plačilom davčne obveznosti lahko ogrozilo preživljanje davčnega zavezanca in njegovih družinskih članov.

(2) Vlogo za odpis oziroma delni odpis, odlog oziroma obročno plačilo davka mora davčni zavezanec vložiti pri pristojnem davčnem organu. Davčni organ odloči o zahtevku na podlagi podatkov iz svojih evidenc in podatkov iz evidenc drugih organov, ki jih lahko pridobi, ter predloženih dokazov davčnega zavezanca.

(3) Davčni organ odloči o odpisu, odlogu oziroma obročnem plačilu v roku 30 dni od dneva prejema popolne vloge.

(4) Podrobnejše kriterije za odpis, delni odpis, obročno plačilo in odlog plačila ter obliko in podatke, ki jih mora davčni zavezanec navesti v vlogi, določi minister, pristojen za finance, upoštevaje raven zadovoljevanja minimalnih življenjskih potreb, ki omogočajo preživetje in so določene s predpisi na področju socialnega varstva.

(5) Davčni organ ne more odobriti odpisa, delnega odpisa, odloga in obročnega plačevanja davka v skladu s tem členom za akontacije davka ali davčni odtegljaj, če ni s tem zakonom drugače določeno.

(6) Določbe tega člena se uporabljajo za zavezance za davek, ki so fizične osebe oziroma fizične osebe, ki opravljajo dejavnost, in ne izpolnjujejo pogojev za odlog ali obročno plačevanje na podlagi 37. člena tega zakona.

37. člen

(odlog in obročno plačevanje davka v primerih hujše gospodarske škode)

(1) Davčni organ lahko dovoli odlog plačila davka za čas do dveh let oziroma dovoli plačilo davka v največ 24 mesečnih obrokih v obdobju 24 mesecev, če bi davčnemu zavezancu zaradi plačilne nezmožnosti in izgube prihodkov ali izgube sposobnosti pridobivanja prihodkov, iz razlogov, na katere davčni zavezanec ni mogel vplivati, nastala hujša gospodarska škoda in bi davčnemu zavezancu odlog in obročno plačevanje davka omogočilo preprečitev hujše gospodarske škode. Podrobnejše kriterije in način ugotavljanja hujše gospodarske škode določi minister, pristojen za finance.

(2) Vlogo za odlog plačila oziroma obročno plačevanje davka mora davčni zavezanec vložiti pri pristojnem davčnem organu. Davčni organ odloči na podlagi podatkov iz svojih evidenc in podatkov iz evidenc drugih organov, ki jih lahko pridobi, ter predloženih dokazov davčnega zavezanca, iz katerih so razvidne okoliščine za nastanek hujše gospodarske škode.

(3) Davčni organ odloči o odlogu oziroma obročnem plačilu v roku 30 dni od dneva prejema popolne vloge.

(4) Davčni organ ne more odobriti odloga in obročnega plačevanja davka v skladu s tem členom za akontacije davka ali davčni odtegljaj, če ni s tem zakonom drugače določeno.

(5) Določbe tega člena se uporabljajo za zavezance za davek, ki so pravne osebe oziroma združenja oseb po tujem pravu brez pravne osebnosti oziroma fizične osebe, ki opravljajo dejavnost.

38. člen

(obračun obresti)

(1) Za čas, ko je davčnemu zavezancu odloženo plačilo davka oziroma dovoljeno obročno plačilo, se za odložen znesek davka oziroma neplačane davke (vključno z zamudnimi obrestmi) zaračunajo obresti po slovenski medbančni obrestni meri za ročnost glede na čas, za katerega je bi odobren odlog oziroma obročno plačilo, ki velja na dan izdaje odločbe o odlogu oziroma obročnem plačilu.

(2) Kadar je odobren odlog plačila oziroma obročno plačevanje davka za obdobje, daljše od 12 mesecev, se obresti obračunajo po medbančni obrestni meri za ročnost enega leta.

39. člen

(odpis davka po višini neplačanega davka)

(1) V plačilo dospeli davek, ki po posameznem izvršilnem naslovu v petih letih ne preseže 2.500 tolarjev, se na dan 31. decembra leta, v katerem je poteklo pet let od dospelosti, odpiše. Ne glede na prvi stavek tega odstavka se dolg ne odpiše, če skupni znesek dolgov, ki posamično ne presegajo 2.500 tolarjev, po vseh izvršilnih naslovih zavezanca za davek, na ta dan presega 5.000 tolarjev.

(2) Davčni organ o odpisu davka iz prvega odstavka tega člena odloči s sklepom in o tem obvesti zavezanca za davek.

(3) Davčni organ o skupnem znesku odpisanih davkov iz prvega odstavka tega člena obvesti tudi prejemnika davkov.

(4) Ne glede na prvi odstavek tega člena, v primeru pobiranja prispevka za programe RTV Slovenija, javni zavod RTV Slovenija sam določi zneske iz prvega odstavka tega člena.

40. člen

(odpis davka pri stečajih in prisilnih poravnavah)

(1) Davčni organ odpiše davek, ki ga v postopku stečaja ni bilo mogoče izterjati, zavezanec za davek pa je s stečajem prenehal.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena se davek ne odpiše, kadar je zavezanec za davek fizična oseba, ki opravlja dejavnost, ali kadar družbeniki zavezanca za davek tudi po prenehanju družbe odgovarjajo za obveznosti družbe. V tem primeru davek, ki ni bil poplačan v stečajnem postopku, preide na fizično osebo oziroma družbenike.

(3) Davek iz prvega odstavka tega člena se odpiše oziroma davčna obveznost iz drugega odstavka tega člena preide na fizično osebo oziroma družbenike z dnem vpisa sklepa o zaključku stečajnega postopka v ustrezen register.

(4) Davčni organ odpiše davek, ki ga v postopku prisilne poravnave ni bilo mogoče izterjati, z dnem pravnomočnosti sklepa o potrditvi prisilne poravnave.

(5) Če se potrjena prisilna poravnava razveljavi, se ponovno vzpostavi tudi obveznost za plačilo odpisanega davka, v skladu s četrtim odstavkom tega člena.

41. člen

(odpis davka v drugih primerih)

Davek oziroma del davka se, poleg primerov iz 36., 39. in 40. člena tega zakona, odpiše tudi:

1. če je davčni zavezanec – fizična oseba umrl in ni zapustil nikakršnega premoženja, iz katerega bi se lahko davek izterjal,

2. če ga ni mogoče izterjati od pravne osebe – zavezanca za davek niti iz morebiti predloženega instrumenta zavarovanja niti od njenega pravnega naslednika,

3. če je pravica do izterjave zastarala,

4. v drugih primerih, določenih s tem zakonom.

42. člen

(obravnava odpisanega davka v davčnih evidencah)

Davčni organ odpisani davek izbriše iz evidenc, ki izkazujejo terjatve do posameznega zavezanca za davek.

43. člen

(obravnava pogojno izterljivega davka v davčnih evidencah)

(1) Davčni organ pogojno izterljiv davek prenese v okviru svojih evidenc, ki izkazujejo terjatve do posameznega zavezanca, v evidenco pogojno izterljivega davka.

(2) Davek se šteje za pogojno izterljivega:

1. če se ne more poplačati niti v postopku davčne izvršbe, pravica do izterjave pa še ni zastarala,

2. če se je davčni zavezanec – fizična oseba odselil neznano kam, ali ga je sodišče razglasilo za pogrešanega ali za opravilno nesposobnega in ni pustil oziroma nima nikakršnega premoženja, iz katerega bi se lahko davek poplačal, pravica do izterjave pa še ni zastarala,

3. če ni bil plačan v petih letih po poteku koledarskega leta, ko je nastala davčna obveznost oziroma v petih letih po poteku koledarskega leta, do katerega je bilo plačilo davka odloženo oziroma je bilo dovoljeno obročno plačilo ali je bil zadržan začet postopek davčne izvršbe, ali je bil odložen začetek davčne izvršbe, pod pogojem, da ni nastopilo zastaranje,

4. če je bil pri zavezancu za davek začet postopek prisilne poravnave,

5. če je bil pri zavezancu za davek začet stečajni postopek.

(3) Opredelitev davka za pogojno izterljivega v skladu s tem členom zakona ne vpliva na postopke v zvezi s to davčno obveznostjo.

44. člen

(omejitev uporabe določb tega poglavja)

Določbe 36. in 37. člena tega zakona se ne uporabljajo za prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje oziroma zdravstveno zavarovanje in za obveznosti, za katere davčni organ opravlja samo izvršbo in ne vodi knjigovodskih davčnih evidenc o odmeri teh obveznosti.

7. podpoglavje

Zavarovanje izpolnitve in plačila davčne obveznosti

45. člen

(zavarovanje)

(1) Davčni organ zahteva zavarovanje izpolnitve davčne obveznosti pred izdajo odločbe ali potekom roka za predložitev davčnega obračuna (v nadaljnjem besedilu: zavarovanje izpolnitve davčne obveznosti) oziroma zavarovanje plačila v primeru odloga ali obročnega plačila davčne obveznosti (v nadaljnjem besedilu: zavarovanje plačila davčne obveznosti), če je tako določeno z zakonom o obdavčenju, ali če na podlagi podatkov iz uradnih evidenc oziroma drugih podatkov, ki jih davčni organ pridobi o zavezancu, utemeljeno pričakuje, da bo zavezanec za davek onemogočil ali znatno otežil izpolnitev oziroma plačilo davčne obveznosti.

(2) Davčni organ zahteva zavarovanje izpolnitve davčne obveznosti oziroma zavarovanje plačila davčne obveznosti s sklepom, v katerem tudi določi vrsto zavarovanja, pri čemer pri izbiri vrste zavarovanja upošteva načelo sorazmernosti. Sklep mora biti obrazložen.

(3) Zoper sklep iz drugega odstavka tega člena je dovoljena pritožba, ki se v roku osmih dni vloži pri davčnem organu, ki je sklep izdal. Pritožba zoper sklep ne zadrži njegove izvršitve.

(4) Ne glede na prvi odstavek tega člena davčni organ ne zahteva predložitve zavarovanja, če bi se z izpolnitvijo te zahteve ogrozilo preživljanje davčnega zavezanca in njegovih družinskih članov oziroma če bi se zavezancu za davek povzročila hujša gospodarska škoda.

46. člen

(zavarovanje plačila davka v postopku davčne izvršbe)

(1) Davčni organ lahko predlaga zavarovanje plačila davka tudi v postopku davčne izvršbe, če oceni, da ni verjetno, da se bo davek lahko poplačal iz denarnih prejemkov, denarnih sredstev pri bankah oziroma hranilnicah, denarnih terjatev dolžnika ali iz njegovega premičnega premoženja, dolžnik pa je lastnik nepremičnega premoženja ali deleža v družbi.

(2) Davčni organ pod pogoji iz prvega odstavka tega člena zavaruje plačilo z vpisom zastavne pravice na dolžnikovih nepremičninah oziroma njegovih deležih v družbah.

(3) Zavarovanje iz drugega odstavka tega člena opravi davčni organ tako, da pošlje predlog za zavarovanje skupaj s sklepom o zavarovanju plačila davčne obveznosti, na katerem je potrdilo o izvršljivosti, neposredno sodišču in predlaga vpis zastavne pravice.

47. člen

(vrste zavarovanj)

(1) Davčni organ lahko v skladu s 45. členom tega zakona:

1. zahteva predložitev ustreznega instrumenta zavarovanja, ali

2. zavezancu omeji ali prepove razpolaganje z določenim premoženjem (v nadaljnjem besedilu: začasni sklep za zavarovanje).

(2) V primerih, ko davčni organ zavezancu za davek omeji ali prepove razpolaganje z določenim premoženjem, se sklep iz drugega odstavka 45. člena tega zakona šteje za začasni sklep za zavarovanje iz 52. člena tega zakona.

48. člen

(oseba, ki je dolžna zagotoviti zavarovanje)

(1) Zavarovanje mora zagotoviti zavezanec za davek.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena lahko davčni organ na zahtevo zavezanca za davek dovoli, da zavarovanje namesto njega predloži tudi tretja oseba.

49. člen

(oseba, ki ni dolžna zagotoviti zavarovanja)

Ne glede na 45. in 46. člen tega zakona se zavarovanje izpolnitve ali zavarovanje plačila davčne obveznosti ne zahteva, če je zavezanec za davek neposredni uporabnik državnega proračuna, ki je določen v seznamu priloge k pravilniku o določitvi neposrednih in posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov (Uradni list RS, št. 46/03) v točki A, I. označen s šifro uporabnika od 1.1. do 1.3.

50. člen

(vrste instrumentov zavarovanja)

(1) Instrumenti zavarovanja iz 1. točke prvega odstavka 47. člena tega zakona so:

1. bančna garancija brez ugovora na prvi poziv, ki jo izda banka, ki jo kot garanta prizna davčni organ;

2. garantno pismo zavarovalnice, ki ga izda zavarovalnica, ki jo kot garanta prizna davčni organ;

3. cirkulirani certificirani ček, če je trasat takega čeka banka, ki jo kot garanta prizna davčni organ;

4. avalirana menica, če jo je avalirala banka, ki jo kot garanta prizna davčni organ;

5. gotovinski polog.

(2) Davčni organ lahko, na zahtevo zavezanca za davek, sprejme tudi druge instrumente zavarovanja, če ti instrumenti na enakovreden način zagotavljajo izpolnitev oziroma plačilo davčne obveznosti.

(3) Davčni organ lahko za isto davčno obveznost zahteva predložitev samo enega ustreznega instrumenta zavarovanja. Šteje se, da je predloženi instrument zavarovanja ustrezen, če zagotavlja izpolnitev oziroma plačilo davčne obveznosti v celoti.

(4) Če davčni organ s sklepom iz 45. člena tega zakona kot vrsto zavarovanja zahteva predložitev instrumenta zavarovanja, zavezanec za davek lahko prosto izbere instrument zavarovanja iz prvega odstavka tega člena, pri čemer lahko davčni organ predlagani instrument zavarovanja zavrne, če meni, da le-ta ne zagotavlja izpolnitve oziroma plačila davčne obveznosti na zanesljiv način.

51. člen

(garant)

(1) Banka oziroma zavarovalnica, ki nastopa v vlogi garanta, se mora pisno zavezati, da bo solidarno z zavezancem za davek poravnala zavarovano davčno obveznost, ki zapade v plačilo.

(2) Davčni organ lahko zavrne odobritev predlaganega garanta, če meni, da ta ne zagotavlja na zanesljiv način izpolnitve ali plačila davčne obveznosti v predpisanih rokih.

52. člen

(začasni sklep za zavarovanje)

(1) Z začasnim sklepom za zavarovanje lahko davčni organ:

1. naloži banki oziroma hranilnici, pri kateri ima zavezanec za davek denarna sredstva, da denarnih sredstev zavezancu ne izplača, zavezancu za davek pa prepove razpolaganje s temi sredstvi, pri čemer se smiselno upoštevajo omejitve iz 146. člena tega zakona;

2. dolžniku zavezanca za davek prepove izplačilo terjatve, ki jo ima zavezanec do njega oziroma vrnitev stvari zavezancu ter zavezancu za davek prepove, da sprejme poplačilo terjatve oziroma vračilo stvari; ali

3. zavezancu za davek omeji ali prepove razpolaganje z njegovimi premičninami, pri čemer se smiselno upoštevata 163. in 164. člen tega zakona, nepremičninami oziroma deleži, ki jih ima v družbah.

(2) Začasni sklep za zavarovanje, s katerim se zavezancu za davek omeji ali prepove razpolaganje z njegovimi nepremičninami, davčni organ nemudoma pošlje pristojnemu sodišču, to pa po uradni dolžnosti vpiše v zemljiško knjigo zaznambo v njem vsebovane prepovedi.

(3) Zaznamba iz drugega odstavka tega člena se izbriše iz zemljiške knjige na predlog davčnega organa, lahko pa tudi na predlog zavezanca za davek, če predlogu priloži potrdilo davčnega organa o sprejemu instrumenta zavarovanja iz 50. člena tega zakona.

(4) Začasni sklep za zavarovanje, s katerim se zavezancu za davek prepove razpolaganje z deleži, ki jih ima v družbah, davčni organ nemudoma pošlje pristojnemu registrskemu organu oziroma klirinško depotni družbi, ki v njem vsebovano prepoved po uradni dolžnosti vpišeta v predpisan register.

(5) Vpis iz četrtega odstavka tega člena se izbriše iz zadevnega registra na predlog davčnega organa, lahko pa tudi na predlog zavezanca za davek, če predlogu priloži potrdilo davčnega organa o sprejemu instrumenta zavarovanja iz 50. člena tega zakona.

(6) Začasni sklep za zavarovanje, s katerim se zavezancu za davek omeji ali prepove razpolaganje z njegovimi premičninami, davčni organ nemudoma pošlje upravljavcu registra neposestnih zastavnih pravic, ta pa po uradni dolžnosti vpiše v register zaznambo omejitve ali prepovedi iz tega sklepa.

(7) Zaznamba iz prejšnjega odstavka se izbriše iz registra na predlog davčnega organa, lahko pa tudi na predlog zavezanca za davek, če predlogu priloži potrdilo davčnega organa o sprejemu instrumenta zavarovanja iz 50. člena tega zakona.

53. člen

(dodatno ali novo zavarovanje oziroma nadomestitev že sprejetega zavarovanja)

(1) Če davčni organ ugotovi, da predloženi instrument zavarovanja ne zagotavlja ali ne zagotavlja več na zanesljiv način ali popolnoma izpolnitve ali plačila davčne obveznosti v predpisanih rokih, zahteva, da zavezanec za davek zagotovi dodatno zavarovanje ali da prvotno zavarovanje nadomesti z novim.

(2) Če zakon o obdavčenju ne določa drugače, zavezanec za davek lahko predlaga pristojnemu davčnemu organu, da se že predloženo zavarovanje nadomesti z novim. Davčni organ odobri zamenjavo oziroma nadomestitev zavarovanja, če oceni, da je tudi novo zavarovanje ustrezno. V tem primeru davčni organ razveljavi oziroma vrne prvotno zavarovanje šele potem, ko začne učinkovati novo zavarovanje.

54. člen

(veljavnost zavarovanja)

(1) Zavarovanje velja do dneva izpolnitve oziroma plačila davčne obveznosti.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena rok veljavnosti instrumenta zavarovanja iz prvega odstavka 50. člena tega zakona ne more biti krajši od treh mesecev oziroma roka, v katerem mora biti izpolnjena oziroma plačana davčna obveznost, podaljšan za 60 dni.

55. člen

(sprostitev zavarovanja)

(1) Zavarovanje se ne more sprostiti, dokler davčna obveznost, za izpolnitev ali plačilo katere je bilo to zavarovanje predloženo, ne ugasne ali dokler bodoča davčna obveznost še lahko nastane. Ko davčna obveznost ugasne ali ne more več nastati, davčni organ zavarovanje nemudoma sprosti.

(2) Če izpolnitev ali plačilo davčne obveznosti delno ugasne ali v določenem delu ne more več nastati, se zagotovljeno zavarovanje na zahtevo upravičene osebe delno sprosti, razen če zadevni znesek tega ne upravičuje.

56. člen

(poplačilo iz sredstev zavarovanja)

(1) Če zavezanec za davek ne izpolni oziroma ne plača davčne obveznosti v predpisanem roku, pošlje davčni organ zavezancu za davek in garantu opomin s pregledom zapadlih, neplačanih davčnih obveznosti skupaj z opozorilom, da bo v primeru, če svoje davčne obveznosti ne bo izpolnil oziroma plačal v osmih dneh od vročitve opomina, unovčil predložen instrument zavarovanja oziroma bo začel postopek davčne izvršbe.

(2) Stroške v zvezi z opominom plača zavezanec za davek.

57. člen

(podrobnejši predpisi)

Minister, pristojen za finance, natančneje določi način predložitve instrumenta zavarovanja, kriterije za določitev njegove višine ter način sprostitve in unovčitve instrumenta zavarovanja.

8. podpoglavje
Zastaranje

58. člen

(zastaranje)

(1) Pravica do odmere davka zastara v petih letih od dneva, ko bi bilo treba davek napovedati, obračunati ali odtegniti.

(2) Pravica do izterjave davka zastara v petih letih od dneva, ko bi ga bilo treba plačati.

(3) Pravica zavezanca za davek do vračila plačanega davka, ki ga ni bil dolžan plačati, zastara v petih letih od dneva, ko ga je plačal.

59. člen

(pretrganje zastaranja)

(1) Tek zastaranja pravice do odmere davka pretrga vsako uradno dejanje davčnega organa z namenom odmere davka in o katerem je zavezanec za davek obveščen.

(2) Tek zastaranja pravice do izterjave davka pretrga vsako uradno dejanje davčnega organa z namenom davčne izvršbe in o katerem je bil dolžnik obveščen.

(3) Tek zastaranja pravice do vračila plačanega davka pretrga vsako uradno dejanje davčnega organa ali vsako dejanje, ki ga zavezanec za davek opravi pri davčnem organu z namenom, da doseže vračilo davka.

(4) Po vsakem pretrganju zastaranja začne naslednji dan znova teči zastaralni rok, vendar pravice do odmere davka, do izterjave davka in do vračila davka ni v nobenem primeru več možno uveljaviti, ko poteče deset let od trenutka, ko je prvič začelo teči zastaranje.

60. člen

(zastaranje uvedbe postopka za davčni prekršek)

Postopek o davčnem prekršku, določen s tem zakonom, ni dopusten, ko potečejo tri leta od dneva, ko je bil prekršek storjen, v nobenem primeru pa ni več mogoč, ko poteče šest let od dneva storitve prekrška.

III. poglavje
Informacije in dokumentacija

61. člen

(obveznost dokumentiranja)

(1) Osebe, ki so dolžne voditi poslovne knjige in evidence v skladu s tem zakonom ali na njegovi podlagi izdanim predpisom, drugim zakonom ali računovodskim standardom, so jih dolžne voditi tudi za namene izvajanja zakonov o obdavčenju in tega zakona.

(2) Osebe, ki ne vodijo poslovnih knjig in evidenc po prvem odstavku tega člena, so za namene iz prvega odstavka tega člena dolžne voditi poslovne knjige in evidence, ki jih predpiše minister, pristojen za finance.

(3) Plačniki davka iz 19. člena tega zakona so dolžni voditi evidence po posameznem davčnem zavezancu o dohodkih ter o odtegnjenih davkih in druge za pobiranje davkov potrebne evidence, določene s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju.

62. člen

(prenehal veljati – ZDS-1)

63. člen

(hranjenje in vodenje dokumentacije)

(1) Dokumenti in evidence (v nadaljnjem besedilu: dokumentacija) iz 61. člena tega zakona se morajo za namene iz prvega odstavka 61. člena tega zakona hraniti deset let po poteku leta, na katerega se nanašajo, če s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju ni drugače določeno.

(2) Če se dokumentacija hrani ali vodi v tujini, morajo osebe iz 61. člena tega zakona o tem obvestiti davčni organ. Na zahtevo davčnega organa morajo predložiti dokumentacijo davčnemu organu na območju Slovenije v roku in kraju, ki ga določi davčni organ. Če to na podlagi predpisov v tujini ni mogoče, pa predložijo verodostojne prepise.

(3) Če dokumentacija ni vodena v slovenskem jeziku, mora oseba iz 61. člena tega zakona na zahtevo pristojnega davčnega organa, v roku, ki ga ta določi, predložiti na lastne stroške overjene prevode zahtevane dokumentacije. V primeru, da ta oseba ne predloži prevedenega dokumenta v določenem roku, davčni organ naroči prevod na njegove stroške.

(4) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena se lahko z zakonom o obdavčenju za posamične primere določijo drugačna pravila hrambe in vodenja dokumentacije v tujini oziroma v tujem jeziku.

(5) Oseba iz 61. člena tega zakona, ki preneha, ali njegov pravni naslednik, mora ob prenehanju davčni organ

obvestiti, kje se hrani dokumentacija oziroma kdo hrani dokumentacijo.

64. člen

(identifikacijska številka za davčne namene)

(1) Zavezancu za davek se na način ter pod pogoji, določenimi s tem zakonom in zakonom, ki ureja davčni register, dodeli identifikacijska številka (v nadaljnjem besedilu: davčna številka), ki se uporablja v zvezi z vsemi davki.

(2) Davčna številka se uporablja za enotno opredelitev in povezavo podatkov v evidencah, ki jih vodita Carinska uprava Republike Slovenije in Davčna uprava Republike Slovenije.

(3) Z zakonom o obdavčenju se lahko določi, da se za posamezno vrsto davka davčni številki iz prvega odstavka tega člena dodajo dodatne črkovne ali številčne oznake. V tem primeru se za to vrsto davka tako dopolnjena davčna številka uporablja namesto davčne številke iz prvega odstavka tega člena. Določbe glede uporabe davčne številke veljajo tudi za takšno dopolnjeno davčno številko.

(4) Davčno številko se dodeli tudi osebi, ki ni zavezanec za davek, kadar je potrebna v davčnem postopku.

65. člen

(uporaba davčne številke)

Zavezanec za davek mora davčno številko navesti na:

1. davčni napovedi, obračunu davka, drugih dokumentih in vlogah, naslovljenih na davčni organ;

2. drugih dokumentih, če je tako določeno s tem zakonom, zakonom o obdavčenju ali drugim zakonom.

66. člen

(uporaba davčne številke v drugih primerih)

(1) Na knjigovodskih listinah, ki se izstavijo kupcem blaga oziroma naročnikom storitev in drugim osebam, mora izdajatelj navesti svojo davčno številko. Davčno številko kupca izdelkov oziroma naročnika storitev pa mora navesti, če je tako določeno z zakonom o obdavčenju ali drugim zakonom.

(2) Fizična oseba mora predložiti svojo davčno številko izplačevalcu dohodkov v vseh primerih, ko prejema dohodke, ne glede na to v kakšni obliki jih pridobi. Če fizična oseba tega ne stori, se ta dohodek fizični osebi ne sme izplačati.

(3) Vsaka oseba mora ob odprtju računa pri banki ali hranilnici ali pri izvajalcu plačilnega prometa po zakonu, ki ureja plačilni promet, predložiti svojo davčno številko, razen če v skladu z zakonom, ki ureja davčni register, ni vpisana v davčni register.

(4) Fizični osebi ni treba predložiti davčne številke v skladu z drugim odstavkom tega člena, če v skladu z zakonom, ki ureja davčni register, ni vpisana v davčni register, če prejme dohodke od druge fizične osebe ali če je na drugačen način zagotovljena evidenca o teh dohodkih.

(5) Davčne številke tudi ni treba predložiti izplačevalcu dohodkov pred izplačilom dohodka, če se dohodek izplača fizični osebi, ki se šteje za nerezidenta v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, in slovenske davčne številke nima ter gre za dohodek, pridobljen na mednarodnih prireditvah, oziroma za dohodek, ki ga je pridobila kot udeleženec posebne igre na srečo.

(6) V primeru izplačila dohodka v skladu s prejšnjim odstavkom, mora izplačevalec dohodka ob izplačilu zagotoviti podatke o nerezidentu, najmanj pa osebno ime, rojstne podatke, stalno oziroma začasno prebivališče in druge podatke, ki omogočajo identifikacijo nerezidenta.

67. člen

(obveznost nakazovanja plačil in prejemkov na transakcijske račune)

(1) Pravne in druge osebe, fizične osebe, ki opravljajo dejavnost, upravni in drugi državni organi in organi samoupravnih lokalnih skupnosti in nosilci javnih pooblastil morajo plačila za dobavljeno blago in opravljene storitve ter druga plačila prejemnikom nakazovati na njihove transakcijske račune, odprte pri izvajalcih plačilnega prometa.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena se plačila za dobavljeno blago in opravljene storitve ter druga plačila ne nakazujejo na transakcijske račune, če gre za plačila v manjših zneskih ali če je na drugačen način zagotovljena evidenca o teh plačilih.

(3) Minister, pristojen za finance, podrobneje določi, v katerih primerih iz drugega odstavka tega člena se plačila za dobavljeno blago in opravljene storitve ter druga plačila ne nakazujejo na transakcijske račune.

68. člen

(obveznost izvajalcev plačilnega prometa)

(1) Izvajalci plačilnega prometa:

1. smejo, razen v primerih iz petega oziroma šestega odstavka 66. člena tega zakona, odpirati transakcijske račune pravnih in fizičnih oseb le ob predložitvi davčne številke prosilca;

2. smejo izvršiti predložene plačilne naloge za plačilo davkov samo, če je na njih navedena davčna številka zavezanca za davek in drugi podatki, ki so v skladu z zakonom, ki ureja plačilni promet, potrebni za plačevanje in razporejanje javnofinančnih prihodkov;

3. morajo predložene plačilne naloge za plačilo davkov izvrševati isti dan, ko je bil sprejet nalog za plačilo, razen če je bil nalog za plačilo preklican ali je prenehal veljati.

(2) Izvajalci plačilnega prometa morajo davčnemu organu pošiljati podatke o transakcijskih računih oseb in o poslovanju preko transakcijskih računov. Minister, pristojen za finance, določi roke, vsebino in način pošiljanja teh podatkov.

69. člen

(elektronsko obdelovanje podatkov)

(1) Zavezanci za davek, ki elektronsko obdelujejo podatke, morajo na zahtevo davčnega organa zagotoviti:

1. izpis podatkov iz svojih elektronsko vodenih poslovnih knjig in evidenc v urejenih strukturiranih računalniških datotekah v standardni obliki, ki omogoča enostavno nadaljnje elektronsko obdelovanje podatkov;

2. dostop in vpogled v podatke v svojih elektronsko vodenih poslovnih knjigah in evidencah;

3. dostop in vpogled v programsko in strojno opremo ter baze podatkov, ki se uporabljajo v okviru sistema za elektronsko vodenje poslovnih knjig in evidenc, ter omogočiti preizkušanje ustreznosti elektronskih programov in elektronske obdelave podatkov.

(2) Zagotavljanje podatkov in dostopi po prvem odstavku tega člena morajo biti zagotovljeni na enega izmed naslednjih načinov:

1. na elektronskih medijih,

2. z uporabo sodobnih telekomunikacijskih storitev,

3. z neposrednim priklopom davčnega organa v sistem zavezanca za davek (lokalni priklop), ali

4. s posrednim priklopom davčnega organa v sistem zavezanca za davek preko telekomunikacijskih poti (oddaljen priklop).

(3) V primerih iz drugega odstavka tega člena je potrebno zagotoviti ustrezno stopnjo zaščite, varovanja zaupnosti in celovitosti podatkov.

(4) Zavezanec za davek, ki želi elektronsko obdelovati podatke za davčne namene, mora:

1. podatke, ki jih izdela ali prejme v elektronskem formatu, hraniti v elektronskem formatu in omogočiti dostop do njih v elektronskem formatu;

2. zagotoviti berljivost originalnih podatkov;

3. zagotoviti urejeno hranjenje podatkov za predpisano obdobje;

4. zagotoviti dostop do elektronsko vodenih poslovnih knjig in evidenc tudi, če so shranjene v elektronski obliki pri drugih osebah ali v drugi državi;

5. hraniti podatke v primerni obliki, ki omogoča inšpiciranje v razumnem času.

(5) Če zavezanec za davek pri svojem delu uporablja elektronsko poslovanje, mora zagotoviti avtentičnost izdanih dokumentov in izdajatelja ter celovitosti vsebine izdanih dokumentov.

(6) Zavezanec za davek mora davčnemu organu na njegovo zahtevo dati na razpolago dokumentacijo, iz katere je razviden popolni opis elektronskega sistema za vodenje poslovnih knjig in evidenc. Dokumentacija mora vsebovati predvsem opise:

1. elektronske rešitve (zasnova, zgradba in delovanje);

2. podsistemov in datotek (vsebina, struktura, relacije);

3. funkcionalnih postopkov v okviru elektronskih rešitev;

4. kontrol, ki zagotavljajo pravilno in zanesljivo delovanje elektronskih rešitev;

5. kontrol, ki preprečujejo nepooblaščeno dodajanje, spreminjanje ali brisanje hranjenih elektronskih zapisov.

(7) Vsaka sprememba elektronske rešitve (elektronskih programov, postopkov in datotek) mora biti dokumentirana v časovnem zaporedju nastanka spremembe, skupaj z vzrokom, vrsto, posledico in datumom spremembe.

IV. poglavje
Dajanje podatkov davčnemu organu za pobiranje davkov ter varovanje podatkov

1. podpoglavje
Dajanje podatkov davčnemu organu

70. člen

(obveznost dajanja podatkov)

(1) Osebe iz 61. člena tega zakona ter druge osebe, ki so z zakonom pooblaščene, da vzpostavijo, vodijo in vzdržujejo zbirke podatkov, registre ali druge evidence, morajo davčnemu organu dati na razpolago vse podatke, ki so potrebni za pobiranje davkov, ter omogočiti davčnemu organu vpogled v svojo dokumentacijo. Na razpolago morajo dati tudi vso dokumentacijo, ki jo vodijo in zbirke podatkov, ki jih vodijo v obliki registrov, evidenc ali zbirov podatkov, ne glede na to ali so z zakonom predpisane kot obvezne, in informacije, ki so pomembne pri odmeri davka, vključno s svojo davčno številko in davčnimi številkami drugih oseb, s katerimi morajo razpolagati v skladu s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju.

(2) Prvi odstavek tega člena se uporablja tudi za podatke, ki jih davčni organ pridobiva v skladu z veljavno mednarodno pogodbo, ki obvezuje Slovenijo, zakonom o obdavčenju ali tem zakonom.

(3) Davčni organ pridobiva podatke v skladu s prvim dostavkom tega člena:

1. avtomatično, če je tak način dajanja podatkov in vrsta zahtevanih podatkov določena s tem zakonom, zakonom, ki ureja davčno oziroma carinsko službo, in zakonom o obdavčenju, ali

2. na pisno zahtevo, če ni s tem zakonom drugače določeno.

71. člen

(zagotavljanje dokumentacije povezanih oseb)

Oseba iz 70. člena tega zakona mora davčnemu organu na njegovo zahtevo zagotoviti dokumentacijo, s katero razpolaga povezana oseba, določena z zakonom o obdavčenju, ki ni ustanovljena v Sloveniji ali ne prebiva v Sloveniji.

72. člen

(obveznost fizičnih oseb)

Fizične osebe morajo na zahtevo davčnega organa dati podatke in dokumentacijo, s katerimi razpolagajo, če imajo ti podatki ali dokumentacija vpliv na njihovo davčno obveznost ali davčno izvršbo oziroma davčno obveznost drugih zavezancev za davek ali na davčno izvršbo obveznosti pri teh zavezancih za davek. Fizične osebe morajo dokumentacijo, ki ima vpliv na njihovo davčno obveznost, hraniti najmanj pet let po poteku leta, na katerega se nanaša.

73. člen

(elektronski prenos podatkov)

V razmerjih med davčnim organom in zavezanci za davek, izvajalci plačilnega prometa, bankami ali hranilnicami lahko davčni organ na zahtevo s sklepom dovoli uporabo elektronskega prenosa podatkov, če ni z zakonom drugače določeno.

74. člen

(stroški dajanja podatkov)

Stroški dajanja podatkov in informacij ter predlaganja dokumentacije po tem zakonu se davčnemu organu ne zaračunajo.

2. podpoglavje
Varovanje podatkov

75. člen

(davčna tajnost)

(1) Davčni organ mora kot zaupna varovati vsa dejstva, okoliščine, podatke (vključno s podatki, ki se štejejo za poslovno skrivnost, in podatki, ki se štejejo za zaupne po drugih predpisih), odločitve in druge dokumente, ki se nanašajo na posameznega zavezanca za davek (v nadaljnjem besedilu: davčna tajnost).

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena se za davčno tajnost ne šteje davčna številka poslovnih subjektov, kot so opredeljeni z zakonom, ki ureja poslovni register.

76. člen

(dolžnost varovanja davčne tajnosti)

Uradne in druge osebe davčnega organa, izvedenci, tolmači, zapisnikarji in druge osebe, ki sodelujejo ali so sodelovale pri pobiranju davkov, in vse druge osebe, ki so zaradi narave svojega dela prišle v stik s podatki, ki so davčna tajnost, teh podatkov ne smejo sporočiti tretjim osebam, razen v primerih, določenih z zakonom, niti jih same uporabljati ali omogočiti, da bi jih uporabljale tretje osebe.

77. člen

(ukrepi in postopki za varovanje davčne tajnosti pri davčnem organu)

(1) Vsak podatek oziroma vsak dokument ali zbirka podatkov, ki vsebuje podatke, ki so davčna tajnost, mora biti vidno označen kot tak.

(2) Dostop do podatkov, ki so davčna tajnost imajo vse zaposlene osebe davčnega organa, vendar le v obsegu, ki je potreben za opravljanje njihovih delovnih nalog. Dovoljenje za dostop pridobijo z začetkom delovnega razmerja in podpisom izjave, da so seznanjene s tem zakonom ter da se zavezujejo s podatki, ki so davčna tajnost, ravnati v skladu s tem zakonom. Nihče ne sme dobiti podatka, ki je davčna tajnost, prej in v večjem obsegu, kot je to potrebno za opravljanje njegovih delovnih nalog.

(3) Davčni organ mora vzpostaviti sistem postopkov in ukrepov varovanja podatkov, ki so davčna tajnost, ki onemo-

goča razkritje podatkov nepooblaščenim osebam. Sistem postopkov in ukrepov mora obsegati:

1. splošne varnostne ukrepe,
2. varovanje prostorov,
3. varovanje dokumentov in medijev, ki vsebujejo podatke, ki so davčna tajnost,
4. varovanje komunikacij, po katerih se prenašajo podatki, ki so davčna tajnost,
5. sistem označevanja,
6. varovanje opreme, s katero se obravnavajo podatki, ki so davčna tajnost,
7. kontrolo in evidentiranje dostopov do podatkov, ki so davčna tajnost, ter
8. kontrolo in evidentiranje pošiljanja in distribucije podatkov, ki so davčna tajnost.

(4) Minister, pristojen za finance, predpiše podrobnejše fizične, organizacijske in tehnične ukrepe ter postopke za varovanje podatkov, ki so davčna tajnost.

(5) Davčni organ mora vzpostaviti in voditi nadzor ter ažuren pregled nad razkritjem podatkov, ki so davčna tajnost, osebam izven davčnega organa. Iz pregleda mora biti razvidno, kdaj in komu izven davčnega organa so bili podatki, ki so davčna tajnost, razkriti.

78. člen

(splošno o razkritju podatkov)

(1) Davčni organ sme podatke, ki so davčna tajnost, razkriti tretjim osebam:

1. na podlagi pisnega soglasja davčnega zavezanca, ali
2. če je s tem zakonom tako določeno,

razen če mednarodna pogodba, ki obvezuje Slovenijo, ne določa drugače.

(2) Oseba davčnega organa sme podatke, ki so davčna tajnost in s katerimi razpolaga, razkriti drugi osebi istega davčnega organa samo, če druga oseba potrebuje navedene podatke v skladu s svojimi pooblastili za izvrševanje svojih delovnih nalog.

79. člen

(razkritje podatkov upravičeni osebi)

(1) Davčni organ sme razkriti naslednje podatke o zavezancu za davek v primerih, pod pogoji in na način, določen z zakonom o obdavčenju:

1. osebno ime, prebivališče in vrsto prebivališča (stalno ali začasno) ter davčno številko;
2. ime oziroma naziv osebe, ki ni fizična oseba, njen sedež in naslov ter davčno številko;
3. identifikacijsko številko za DDV; datum vpisa oziroma izbrisa zavezanosti za DDV;
4. identifikacijsko številka zavezanca za trošarine; datum vpisa oziroma izbrisa zavezanosti za trošarine.

(2) Oseba, ki dokaže, da je stranka ali udeležena v upravnem postopku ali postopku pred sodiščem, je upravičena, da ji davčni organ razkrije, poleg podatkov iz 1. in 2. točke prvega odstavka tega člena, tudi naslednje podatke o zavezancu za davek:

1. podatke o znesku neplačanih davkov in o znesku preveč plačanih davkov ter podatke o odloženem in obročnem plačilu davkov;
2. podatek o tem ali je zavezanec za davek predložil davčno napoved oziroma obračun davka, ali ne.

(3) Do razkritja podatkov iz prejšnjega odstavka je upravičena tudi uradna oseba, ki vodi upravni postopek, če so ti podatki potrebni za ugotavljanje dejanskega stanja v postopku, v katerem je zavezanec za davek, na katerega se podatki nanašajo, udeležen kot stranka.

(4) Davčni organ na podlagi obrazloženega zahtevka osebe iz drugega ali tretjega odstavka tega člena razkrije podatke iz drugega odstavka tega člena brez soglasja oziroma brez predhodnega obvestila zavezancu za davek, na katerega se nanaša zahtevek.

79.a člen

(razkritje po pravnomočnosti)

(1) Generalni davčni urad oziroma Generalni carinski urad sme razkriti podatke o davčnem dolgu, firmi in sedežu zavezanca za davek, ki je poslovni subjekt po zakonu, ki ureja poslovni register, če je davčni postopek pravnomočno končan ali če je zavezanec za davek obveznost ugotovil v obračunu davka. Oseba, ki zahteva to informacijo, mora izkazati interes za seznanitev, pri čemer mora v zahtevi navesti konkretnega zavezanca za davek.

(2) Podatke o nepravočasno poravnanem davčnem dolgu oseb iz prvega stavka tega člena, katerih skupna višina presega 1 milijon tolarjev, smeta organa iz prvega odstavka razkriti osebam, ki za to pisno izrazijo poslovni ali javni interes.

79.b člen

(razkritje podatkov o plačanih prispevkih)

Davčni organ vsaki fizični osebi na njeno zahtevo razkrije podatke o prispevkih za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, prispevkih za obvezno zdravstveno zavarovanje, prispevkih za zaposlovanje oziroma prispevkih za starševsko varstvo, ki jih je zanj plačal oziroma jih je dolžan plačati njegov delodajalec ali druga oseba.

80. člen

(razkritje podatkov državnim in drugim organom)

(1) Davčni organi si medsebojno avtomatsko ali na zahtevo razkrijejo podatke, ki jih pridobivajo po tem zakonu, zakonu o obdavčenju ali mednarodnih pogodbah, ki obvezujejo Slovenijo, ki so davčna tajnost in jih potrebujejo za izvajanje svojih nalog v zvezi z davki, za pobiranje katerih so pooblaščeni z zakonom.

(2) Davčni organ sme razkriti podatke o posameznem davčnem zavezancu Državnemu zboru in delovnim telesom Državnega zbora, Ustavnemu sodišču, Računskemu sodišču in Varuhu človekovih pravic, če je razkritje potrebno za izvajanje z zakonom predpisanih pristojnosti teh organov in institucij.

(3) Davčni organ sme razkriti podatke o posameznem davčnem zavezancu policiji, državnemu tožilstvu, državnemu pravobranilstvu, sodišču in upravni inšpekciji, če ti organi potrebujejo zahtevane podatke v postopkih, ki jih ti vodijo v okviru svojih pristojnosti.

(4) Davčni organ sme razkriti podatke o posameznem davčnem zavezancu Uradu za preprečevanje pranja denarja, če gre za preprečitev in odkritje pranja denarja ali kaznivih dejanj v zvezi s pranjem denarja.

(5) Davčni organ sme razkriti podatke o posameznem davčnem zavezancu Slovenski obveščevalno-varnostni službi, če so ti podatki potrebni za izvajanje nalog, določenih z zakonom, ki ureja Slovensko obveščevalno-varnostno službo.

(6) Davčni organ sme razkriti podatke o posameznem davčnem zavezancu Obveščevalno varnostni službi Ministrstva za obrambo, če so ti podatki potrebni za izvajanje nalog, določenih z zakonom, ki ureja pristojnosti Obveščevalno-varnostne službe Ministrstva za obrambo.

(7) Davčni organ sme samoupravni lokalni skupnosti o posameznem davčnem zavezancu razkriti podatke, ki se nanašajo na davke, ki pripadajo samoupravni lokalni skupnosti, na davke, ki jih v skladu z zakonom o obdavčenju predpišejo lokalne samoupravne skupnosti, oziroma podatke, ki so potrebni za uvedbo in odmero samoprispevka.

(8) Davčni organ sme Jamstvenemu in preživninskemu skladu Republike Slovenije razkriti podatke o posameznem

davčnem zavezancu, ki jih sklad potrebuje pri odločanju o pravici do nadomestila preživnine in podatke, potrebne za izterjavo izplačanih nadomestil s pripadajočimi obrestmi in stroški.

(9) Podatki, ki so davčna tajnost, se smejo razkriti samo na podlagi obrazloženega pisnega zahtevka predstojnika ali z njegove strani pooblaščene osebe oziroma osebe, ki samostojno vodi postopek. Iz obrazložitve zahtevka mora biti jasno razviden namen, zaradi katerega se zahtevajo podatki.

80.a člen

(razkritje zaradi pregona kaznivih dejanj)

Ne glede na prejšnji člen sme davčni organ razkriti podatke, ki so davčna tajnost, policiji oziroma državnemu tožilstvu, če se v davčnem postopku ugotovi, da bi lahko bili izpolnjeni znaki kaznivega dejanja.

81. člen

(razkritje podatkov ministrstvu, pristojnemu za finance, ministrstvu, pristojnemu za delo, družino in socialne zadeve in organu, pristojnemu za državno statistiko)

(1) Davčni organ sme razkriti podatke o posameznem zavezancu za davek, ki se štejejo kot davčna tajnost:

1. ministrstvu, pristojnemu za finance, za potrebe simulacij finančnih in drugih učinkov sistemskih sprememb na področju carinske, davčne in druge zakonodaje, za pripravo analiz carinskega in davčnega sistema, za oceno prihodkov v sistemu javnih financ v Sloveniji (državni proračun, proračuni samoupravnih lokalnih skupnosti, finančni načrt zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in finančni načrt zavoda za zdravstveno zavarovanje), za načrtovanje ukrepov, s katerimi se zagotavlja pobiranje davkov, in za izvajanje nadzora nad zakonitostjo ravnanja davčnih organov;

2. ministrstvu, pristojnemu za delo, družino in socialne zadeve, za potrebe izvrševanja nalog, določenih z zakonom;

3. organu, pristojnemu za državno statistiko, za izvajanje nacionalnega programa statističnih raziskovanj v skladu z zakonom.

(2) Podatki iz prvega odstavka tega člena se smejo razkriti samo na podlagi obrazloženega pisnega zahtevka predstojnika organa ali z njegove strani pooblaščene osebe.

82. člen

(razkritje podatkov pristojnim organom za izvajanje obveznega socialnega zavarovanja in socialnega varstva)

(1) Davčni organ sme razkriti podatke o posameznem davčnem zavezancu, ki so davčna tajnost:

1. Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije,

2. Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije,

3. Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje in centrom za socialno delo.

(2) Podatki iz prvega odstavka tega člena se razkrijejo samo na podlagi pisnega obrazloženega zahtevka predstojnika organa ali z njegove strani pooblaščene osebe. Razkrijejo se lahko samo podatki, potrebni za izvrševanje nalog organa, določenih z zakonom.

(3) Ne glede na prvi stavek drugega odstavka tega člena se podatki iz drugega odstavka tega člena lahko dajo na razpolago avtomatsko, če je tako določeno z zakonom, ki ureja področja iz prvega odstavka tega člena.

83. člen

(razkritje podatkov organu, pristojnemu za zagotavljanje obveznih rezerv nafte in njenih derivatov)

(1) Davčni organ sme ministrstvu, pristojnemu za preskrbo, oziroma javnemu gospodarskemu zavodu za obvezne rezerve nafte in njenih derivatov razkriti podatke o posameznem davčnem zavezancu, ki jih ministrstvo oziroma zavod potrebuje za nadzor drugih podatkov, ki mu jih morajo zavezanci pošiljati v skladu z zakonom.

(2) Podatki iz prvega odstavka tega člena se lahko dajo na razpolago samo na podlagi pisnega obrazloženega zahtevka ministra oziroma direktorja zavoda ali z njegove strani pooblaščene osebe.

84. člen

(razkritje podatkov organu ali nosilcu javnih pooblastil za račun katerega se izterjuje davek in zbornicam z obveznim članstvom)

(1) Če davčni organ na podlagi zakona izterjuje davke, za pobiranje katerih so pristojni upravni in drugi državni organi, organi lokalnih skupnosti ali nosilci javnih pooblastil, se na podlagi pisnega zahtevka predstojnika podatki o posameznem davčnem zavezancu, ki se štejejo za davčno tajnost in se nanašajo na izterjavo tega davka, razkrijejo tistemu organu ali nosilcu javnih pooblastil, za račun katerega se izterjuje davek.

(2) Davčni organ sme razkriti podatke o posameznem davčnem zavezancu zbornicam z obveznim članstvom v zvezi s postopkom pobiranja njihovih članskih prispevkov.

85. člen

(razkritje podatkov organom drugih držav na podlagi mednarodnih pogodb)

Davčni organ sme razkriti podatke, ki so davčna tajnost:

1. organom Evropske unije in organom držav članic EU, pristojnim za izmenjavo podatkov ali pomoč pri pobiranju davkov, v skladu s postopkom, predpisanim s predpisi Evropske skupnosti ali tem zakonom;

2. pooblaščenim organom tujih držav, če je tako določeno z mednarodno pogodbo o izogibanju dvojnega obdavčevanja, ki obvezuje Slovenijo;

3. če je tako določeno v drugih mednarodnih pogodbah, ki obvezujejo Slovenijo.

86. člen

(razkritje podatkov zaradi izvršbe)

Davčni organ sme razkriti podatke o posameznem zavezancu za davek, ki so davčna tajnost, v postopku davčne izvršbe. Razkriti se smejo samo podatki, ki so potrebni, da se davčna izvršba lahko opravi.

87. člen

(razkritje podatkov pogodbenim obdelovalcem)

Davčni organ sme razkriti podatke, ki so davčna tajnost, fizični ali pravni osebi, ki kot pogodbeni obdelovalec teh podatkov, v imenu in za račun davčnega organa, obdeluje podatke, ki so davčna tajnost.

88. člen

(stroški)

Davčni organ stroškov pošiljanja oziroma zagotavljanja podatkov upravičenim osebam v skladu s tem podpoglavjem ne zaračuna.

89. člen

(ravnanje s podatki, ki se štejejo za davčno tajnost, pridobljenimi iz evidenc in registrov davčnih organov)

(1) Osebe, ki so jim bili na podlagi 80. do 87. člena tega zakona razkriti podatki, ki so davčna tajnost, smejo te podatke uporabiti samo za namene, za katere so jim bili dani.

(2) Osebe iz prvega odstavka tega člena podatkov, ki so davčna tajnost in so jim bili razkriti, ne smejo razkriti tretjim osebam. Navedeni podatki se smejo razkriti na sodnih obravnavah in v sodnih odločbah.

(3) Osebe iz prvega odstavka tega člena morajo zagotavljati enake ukrepe in postopke za varovanje podatkov, ki so davčna tajnost, kot so določeni v 77. členu tega zakona za davčni organ.

(4) Osebe iz prvega odstavka tega člena hranijo podatke, ki so davčna tajnost, do konca postopkov, ki jih vodijo, če ni z zakonom drugače določeno.

(5) Ko prenehajo razlogi za hranjenje podatkov iz četrtega odstavka tega člena, se podatki uradno uničijo in se o tem obvesti davčni organ.

(6) Če se pridobljeni podatki uporabijo za izdajo drugih dokumentov, so jih te osebe dolžne varovati kot davčno tajnost v rokih, ki so za hrambo teh dokumentov določeni z zakonom, ki ureja določeno področje. Po tem roku se podatki uničijo ali hranijo v skladu s predpisi, ki urejajo arhivsko gradivo in arhive.

DRUGI DEL
DAVČNI POSTOPEK

I. poglavje
Začetek davčnega postopka

90. člen
(začetek davčnega postopka)

(1) Davčni postopek začne davčni organ po uradni dolžnosti ali na zahtevo stranke.

(2) Davčni postopek se začne po uradni dolžnosti, ko davčni organ prejme davčno napoved, carinsko deklaracijo ali drug dokument, ali ko davčni organ opravi kakršno koli procesno dejanje z namenom uvedbe davčnega postopka.

(3) V davčnih zadevah, v katerih je po tem zakonu ali zakonu o obdavčenju za začetek postopka potrebna zahteva stranke, sme davčni organ začeti in voditi postopek samo, če je taka zahteva podana.

(4) Davčni postopek na zahtevo stranke se začne z dnem vložitve zahteve stranke, razen če davčni organ zahtevo zavrže.

II. poglavje
Stvarna in krajevna pristojnost

91. člen
(stvarna pristojnost)

(1) Za odločanje v davčnem postopku na prvi stopnji sta stvarno pristojni Davčna uprava Republike Slovenije ter Carinska uprava Republike Slovenije.

(2) Za odločanje na drugi stopnji je v zadevah iz prvega odstavka tega člena stvarno pristojno Ministrstvo za finance.

(3) Stvarna pristojnost drugih organov, ki postopajo po tem zakonu, je predpisana s posebnim zakonom.

(4) Za odločanje v postopkih izvajanja mednarodnih pogodb o izogibanju dvojnega obdavčevanja, ki obvezujejo Slovenijo, je stvarno pristojno Ministrstvo za finance, v postopkih izvajanja drugih mednarodnih pogodb, ki obvezujejo Slovenijo, pa organ, ki je določen z mednarodno pogodbo ali aktom o ratifikaciji.

(5) Stvarna pristojnost tujih davčnih organov je določena z mednarodno pogodbo, ki jo je Slovenija uveljavila z zakonom.

92. člen
(krajevna pristojnost)

Če ni s tem zakonom, zakonom o obdavčenju ali zakonom, ki ureja področje davčne službe, drugače določeno, je za odločanje v davčnem postopku na prvi stopnji, v primerih, ko je stvarno pristojna Davčna uprava Republike Slovenije, pristojen davčni urad, pri katerem je zavezanec za davek vpisan v davčni register ali na območju katerega je nastala oziroma bi lahko nastala davčna obveznost. Če pristojnega davčnega urada ni mogoče določiti v skladu s prvim stavkom, pristojni davčni urad določi Generalni davčni urad.

III. poglavje
(črtano)

93. člen
(črtan)

IV. poglavje
Ustna obravnava

94. člen
(ustna obravnava)

(1) Pri ustni obravnavi je javnost izključena.

(2) Izključitev javnosti ne velja za stranke, zakonite zastopnike, njihove pooblaščence, strokovne pomočnike, izvedence in tolmače.

V. poglavje
Dokazovanje

95. člen
(dokazno breme)

(1) Davčni zavezanec mora za svoje trditve v davčnem postopku predložiti dokaze.

(2) Davčni organ mora dokazati dejstva, na podlagi katerih davčna obveznost nastane ali ne nastane oziroma se poveča ali zmanjša.

(3) Če ta zakon ne določa drugače, mora zavezanec za davek dokazati svoje trditve, na podlagi katerih se davčna obveznost zmanjša.

96. člen
(dokazila)

Če ta zakon ali zakon o obdavčenju ne določa drugače, dokazuje zavezanec za davek svoje trditve v davčnem postopku praviloma s pisno dokumentacijo ter poslovnimi knjigami in evidencami, ki jih vodi v skladu s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju, lahko pa predlaga tudi izvedbo dokazov z drugimi dokaznimi sredstvi.

97. člen
(rok za predložitev dokazov)

Zavezanec za davek mora predložiti dokaze v roku, ki ga določi davčni organ s sklepom o začetku postopka davčnega nadzora oziroma s sklepom, ki ga izda v postopku davčnega nadzora.

VI. poglavje
Davčni nadzor

98. člen
(davčni nadzor)

(1) Davčni nadzor obsega nadzor nad izvajanjem oziroma spoštovanjem zakonov o obdavčenju in tega zakona.

(2) Za vprašanja v zvezi z davčnim inšpekcijskim nadzorom, ki niso urejena s tem zakonom ali zakonom, ki ureja

carinsko oziroma davčno službo, se uporabljajo določbe zakona, ki ureja inšpekcijski nadzor.

99. člen

(nadzor obračunov davka pri davčnem organu)

(1) Nadzor obračunov davka pri davčnem organu se opravlja v prostorih pristojnega davčnega organa.

(2) Nadzor obračunov davka pri davčnem organu obsega:

1. preverjanje popolnosti, pravočasnosti, formalne, logične in računske pravilnosti obračunov davka ter zahtevkov za vračilo davka na podlagi obračunov davka,

2. primerjanje podatkov v obračunih davka s podatki iz drugih virov, ki so znani davčnemu organu,

3. primerjanje podatkov v obračunih davka z listinami in podatki v poslovnih knjigah in drugih evidencah zavezanca za davek, ki se vodijo v skladu s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju.

(3) Če iz ugotovitev nadzora iz 1. oziroma 2. točke drugega odstavka tega člena izhajajo nepravilnosti ali možne podlage za spremembe davka oziroma če je obračun davka nepopoln, se s pisnim vabilom ali po telefonu povabi zavezanca za davek, da predloži pojasnila oziroma dokazila v zvezi z zadevo oziroma se ga povabi v prostore davčnega organa.

(4) Nadzor po 3. točki drugega odstavka tega člena se opravi le na podlagi pisnega sklepa o začetku nadzora.

(5) Zavezanec za davek mora na zahtevo pri nadzoru po 3. točki drugega odstavka tega člena predložiti dokumentacijo ter dajati pojasnila v zvezi s predmetom nadzora.

(6) O nadzoru, ki se opravi na podlagi 3. točke drugega odstavka tega člena, se sestavi zapisnik. Zapisnik se vroči zavezancu za davek.

(7) Preden se zapisnik iz šestega odstavka tega člena sklene, se zavezanca za davek s pisnim vabilom povabi na razgovor in se ga na razgovoru seznani z ugotovitvami, zavezanec za davek pa lahko poda v zvezi z ugotovitvami pripombe. O pravici do pripomb se mora zavezanca za davek poučiti in to ugotoviti v zapisniku.

(8) Ne glede na določbe sedmega odstavka tega člena ima zavezanec za davek pravico podati pripombe na zapisnik še v desetih dneh po vročitvi zapisnika iz sedmega odstavka tega člena. O pravici do pripomb po tem odstavku se mora zavezanca za davek poučiti in to ugotoviti v zapisniku.

(9) Na podlagi ugotovitev nadzora iz 3. točke drugega odstavka tega člena, s katerimi se spreminja davek, ki ga je zavezanec za davek izračunal v obračunu davka, pristojni davčni organ odmeri davek z odločbo.

(10) Če pri nadzoru po drugem odstavku tega člena ni ugotovljenih nepravilnosti, se o tem naredi uradni zaznamek na obračunu davka, če gre za nadzor po 1. oziroma 2. točki drugega odstavka tega člena, oziroma s sklepom zaključi postopek, če gre za nadzor po 3. točki drugega odstavka tega člena.

(11) Glede nadaljevanja postopka na podlagi prejetih pripomb zavezanca za davek na zapisnik v zvezi z nadzorom po 3. točki drugega odstavka tega člena, se smiselno uporabljajo določbe tega zakona, ki urejajo zapisnik o davčnem inšpekcijskem nadzoru.

(12) Nadzor iz 3. točke drugega odstavka tega člena se lahko opravi le za zavezance za davek, ki so male gospodarske družbe ali samostojni podjetniki posamezniki, oziroma so zavezanci, ki na podlagi predpisov, ki urejajo njihovo ustanavljanje ali delovanje, niso zavezani k reviziji letnih poročil.

100. člen

(obseg davčnega inšpekcijskega nadzora)

(1) Davčni inšpekcijski nadzor je lahko celostni ali delni inšpekcijski nadzor.

(2) Celostni davčni inšpekcijski nadzor obsega preverjanje vseh dejstev in dokazov, pomembnih za obdavčenje zavezanca za davek.

(3) Delni davčni inšpekcijski nadzor obsega posamezna področja poslovanja oziroma je omejen na enega ali več davkov oziroma eno ali več davčnih obdobij.

(4) Davčni inšpekcijski nadzor pri zavezancu za davek, ki samostojno opravlja dejavnost, se lahko nanaša tudi na dejstva, ki niso v zvezi z opravljanjem dejavnosti in so pomembna za obdavčenje zavezanca za davek.

(5) Davčni inšpekcijski nadzor pri pravnih osebah lahko vključuje tudi razmerja med lastniki pravnih oseb in pravnimi osebami oziroma člani pravnih oseb in pravnimi osebami.

101. člen

(časovno obdobje davčnega inšpekcijskega nadzora)

(1) Davčni inšpekcijski nadzor je dopusten do zastaranja pravice do odmere davka.

(2) Pri velikih gospodarskih družbah se davčni inšpekcijski nadzor vedno nadaljuje od zadnjega davčnega obdobja, za katerega je bil opravljen predhodni davčni inšpekcijski nadzor; enako velja za pravne osebe, ki se obdavčujejo v skupini.

(3) Pri pravnih osebah, ki niso velike gospodarske družbe, in pri fizičnih osebah, ki opravljajo neodvisno samostojno dejavnost, obsega davčni inšpekcijski nadzor največ tri predhodna davčna obdobja, če gre za davčno obdobje, ki je enako koledarskemu oziroma poslovnemu letu, oziroma največ 36 mesecev, če gre za davčno obdobje, ki ni enako koledarskemu oziroma poslovnemu letu. Davčni inšpekcijski nadzor se lahko razširi tudi na predhodna obdobja, če:

1. se ocenjuje, da bo prišlo do znatnih sprememb v znesku davčne obveznosti;

2. obstaja sum zmanjšanja davčne obveznosti zaradi utaje davkov.

102. člen

(načelo izbire za davčni inšpekcijski nadzor)

(1) Davčni organ izbere zavezance za davek za davčni inšpekcijski nadzor samostojno po objektivnih kriterijih.

(2) Davčni zavezanec nima pravice zahtevati določenega načina izbire.

(3) Izbor zavezancev za davek temelji na letnem načrtu, ki se pripravi glede na kriterije po velikosti in statusu zavezancev za davek in temelji na statističnih metodah in naključnem izboru.

(4) Ne glede na tretji odstavek tega člena se v letni načrt lahko vključijo tudi inšpekcijski pregledi pri zavezancih za davek na predlog pristojnega državnega organa na podlagi ugotovitev iz njegovega delovnega področja ali če to narekujejo ugotovitve v postopku davčnega nadzora.

103. člen

(začetek davčnega inšpekcijskega nadzora)

(1) Inšpektor mora o začetku davčnega inšpekcijskega nadzora z navadno poštno pošiljko obvestiti zavezanca za davek najmanj osem dni pred začetkom davčnega inšpekcijskega nadzora oziroma najmanj 15 dni pred začetkom davčnega inšpekcijskega nadzora, če gre za zavezanca za davek, ki je velika gospodarska družba, v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se zavezanec za davek ne obvesti o začetku davčnega inšpekcijskega nadzora, če bi se zaradi tega ogrozil namen inšpekcijskega nadzora.

(3) Inšpektor mora pred začetkom opravljanja dejanj davčnega inšpekcijskega nadzora zavezancu za davek na kraju samem vročiti sklep o inšpekcijskem nadzoru, ki mora vsebovati:

1. navedbo pristojnega davčnega organa, številko in datum izdaje sklepa;

2. osebno ime in naslov oziroma firmo in sedež zavezanca za davek, pri katerem se opravlja davčni inšpekcijski nadzor;

3. pravno podlago za davčni inšpekcijski nadzor;
4. obdobje obdavčenja, na katero se davčni inšpekcijski nadzor nanaša;
5. vrste davkov, ki so predmet davčnega inšpekcijskega nadzora;
6. osebno ime pooblaščene osebe, ki bo opravila davčni inšpekcijski nadzor;
7. pouk o pravici sodelovanja zavezanca za davek pri davčnem inšpekcijskem nadzoru;
8. pouk o pravnih posledicah oviranja davčnega inšpekcijskega nadzora.

(4) Zoper sklep iz prejšnjega odstavka ni pritožbe.

(5) Če se vročitev sklepa iz tretjega odstavka tega člena ne da opraviti na kraju samem, pusti inšpektor v poštnem predalčniku, na vratih stanovanja, poslovnega prostora ali delavnice oziroma na drugem primernem mestu pisno sporočilo, v katerem navede, da se sklep nahaja na davčnem uradu. S tem velja vročitev za opravljeno.

104. člen

(predstavitev pooblaščene osebe ob začetku davčnega inšpekcijskega nadzora)

(1) Pred začetkom davčnega inšpekcijskega nadzora se mora pooblaščena oseba izkazati s službeno izkaznico in značko.

(2) Kraj, datum in uro začetka davčnega inšpekcijskega nadzora mora pooblaščena oseba vnesti v zapisnik o davčnem inšpekcijskem nadzoru.

105. člen

(kraj in čas davčnega inšpekcijskega nadzora)

(1) Davčni inšpekcijski nadzor se opravlja v poslovnih prostorih zavezanca za davek, ki opravlja dejavnost, lahko pa tudi v poslovnih prostorih, kjer se zanj vodijo oziroma hranijo poslovne knjige in druge evidence, če se te ne vodijo oziroma hranijo pri njem, oziroma v prostorih pooblaščenca, ki ga je določil zavezanec za davek. Za ta namen mora dati zavezanec za davek na razpolago primeren delovni prostor in potrebne pripomočke.

(2) Če poslovni prostor ni primeren za opravljanje davčnega inšpekcijskega nadzora, ali če obstajajo drugi razlogi, kot primeroma narava dejavnosti zavezanca za davek, se inšpekcijski nadzor lahko na predlog davčnega zavezanca ali po odločitvi davčnega organa, opravlja v prostorih davčnega organa.

(3) Davčni inšpekcijski nadzor se ne opravlja v stanovanjskih prostorih, ki jih zavezanec za davek ni določil kot svoj sedež ali poslovni prostor.

(4) Če zavezanec za davek, njegov zastopnik ali pooblaščenec ali zaposleni pri zavezancu za davek ovira pooblaščeno osebo pri pregledu, lahko pooblaščena oseba zahteva, da se le-ta odstrani.

(5) Če pooblaščena oseba pri opravljanju nalog davčnega inšpekcijskega nadzora naleti na fizični odpor ali če tak odpor pričakuje, lahko zahteva pomoč policije.

(6) Policisti nudijo pomoč pooblaščenim osebam skladno z določbami zakona, ki ureja policijo.

(7) Davčni inšpekcijski nadzor se opravlja v običajnem delovnem času. Davčni inšpekcijski nadzor se lahko opravlja tudi izven običajnega delovnega časa, če:

1. zavezanec za davek na to pristane ali
2. je to nujno potrebno zaradi namena davčnega inšpekcijskega nadzora.

106. člen

(načela davčnega inšpekcijskega nadzora)

(1) Davčni inšpekcijski nadzor se opravlja tako v korist kot v breme zavezanca za davek.

(2) Davčni inšpekcijski nadzor se mora nanašati predvsem na tista dejstva in okoliščine, ki lahko vplivajo na povečanje ali zmanjšanje davčne obveznosti, ali, ki vplivajo na prenos davčne obveznosti med davčnimi obdobji.

107. člen

(obveznost sodelovanja zavezanca za davek v davčnem inšpekcijskem nadzoru in pristojnosti pooblaščene osebe)

(1) Zavezanec za davek mora sodelovati pri ugotavljanju dejanskega stanja, ki je pomembno za obdavčenje. Posebej je dolžan dajati podatke, predložiti poslovne knjige in evidence, poslovno dokumentacijo in druge dokumente na kraju opravljanja davčnega inšpekcijskega nadzora in dajati pojasnila, ki so potrebna za njihovo razumevanje.

(2) Da bi pooblaščena oseba pri opravljanju davčnega inšpekcijskega nadzora lahko ugotovila višino davčne obveznosti, ima pravico pregledati poslovne prostore in druge prostore, ki se uporabljajo za opravljanje dejavnosti ali pridobivanje dohodkov, naprave, blago, stvari, predmete, poslovne knjige, pogodbe, listine in druge dokumente, ki omogočajo vpogled v poslovanje davčnega zavezanca. Za poslovne prostore se štejejo tudi stanovanjski prostori, ki jih je zavezanec za davek določil kot svoj sedež oziroma kot poslovni prostor, kjer se opravlja dejavnost.

(3) Pooblaščena oseba ima pravico stopiti na vsa zemljišča in v vse poslovne prostore zavezanca za davek in si jih ogledati. Zavezancu za davek ali njegovemu zastopniku je potrebno omogočiti, da je prisoten pri ogledu.

(4) Pooblaščena oseba ima pravico pregledati listine, ki dokazujejo pravni status davčnega zavezanca ter druge listine in dokumente, s katerimi se ugotavlja istovetnost oseb pri davčnem inšpekcijskem pregledu.

(5) Pooblaščena oseba lahko pri davčnem inšpekcijskem nadzoru ugotavlja tudi podatke o številu, dohodkih in pogodbah zaposlenih ter jih primerja s prijavljenimi podatki.

(6) Na začetku davčnega inšpekcijskega nadzora je potrebno zavezanca za davek opozoriti, da lahko imenuje osebo za dajanje podatkov in pojasnil. Če pooblaščena oseba oceni, da davčni zavezanec ali oseba iz prvega stavka tega odstavka ne dajeta zadostnih podatkov in pojasnil, lahko zahteva podatke od drugih zaposlenih ali od tretjih oseb; pred tem pozove zavezanca za davek, da imenuje dodatne osebe za dajanje podatkov in obvestil.

(7) Zavezanec za davek in oseba za dajanje obvestil in podatkov iz šestega odstavka tega člena ne moreta zahtevati, da je prošnja za podatke in pojasnila dana pisno.

(8) Pooblaščena oseba sme največ za 30 dni zaseči listine, nosilce baz podatkov iz 69. člena tega zakona, predmete, vzorce in drugo blago, če je to potrebno za zavarovanje dokazov, za natančno ugotovitev nepravilnosti ali če zavezanec za davek to uporablja za kršitve oziroma če je bilo to pridobljeno s kršitvami davčnih predpisov. Izjemoma lahko pooblaščena oseba pri obsežnem in dolgotrajnem davčnem inšpekcijskem nadzoru podaljša rok za zaseg listin, nosilcev baz podatkov in blaga iz prejšnjega stavka, vendar največ do skupno 90 dni. V primerih iz tega odstavka sme pooblaščena oseba zavezancu za davek tudi največ za tri dni prepovedati opravljanje dejavnosti.

(9) Ne glede na določbe osmega odstavka tega člena lahko pooblaščena oseba za potrebe davčnega nadzora odvzame vzorce blaga, ki se pri pregledu ali analizi uničijo ali poškodujejo, v količini, kot je nujno potrebna za pregled oziroma analizo. V tem primeru stroški uničenih oziroma poškodovanih vzorcev bremenijo zavezanca za davek. Pogoje in način odvzema vzorcev v skladu s tem členom določi minister, pristojen za finance.

(10) Zavezanec za davek lahko zahteva, da se mu vrnejo zaseženi predmeti iz osmega odstavka tega člena pred rokom, če izkaže, da jih nujno potrebuje pri poslovanju.

(11) Davčni organ o vrnitvi predmetov iz desetega odstavka tega člena takoj odloči s sklepom.

108. člen

(pravica zavezanca za davek do informacij)

(1) Pooblaščena oseba, ki izvršuje davčni inšpekcijski nadzor, mora zavezanca za davek pred pričetkom davčnega inšpekcijskega nadzora poučiti o pravici zavezanca za davek, da je prisoten pri davčnem inšpekcijskem nadzoru in da je tekoče obveščen o pomembnih dejstvih in dokazih v inšpekcijskem nadzoru, ter med postopkom, razen če to onemogoča potek ali namen davčnega inšpekcijskega nadzora, obveščati davčnega zavezanca o pomembnih dejstvih in dokazih in vse to navesti v zapisnik.

(2) Pred sestavo zapisnika mora pooblaščena oseba, ki opravlja davčni inšpekcijski nadzor, o rezultatu davčnega inšpekcijskega nadzora opraviti sklepni pogovor z zavezancem za davek, v katerem mora zavezanca za davek opozoriti na sporna dejstva, ki vplivajo na obdavčenje, na pravne posledice ugotovitev davčnega inšpekcijskega nadzora in na davčne učinke teh ugotovitev.

(3) Sklepni pogovor ni potreben, če:

1. rezultat davčnega inšpekcijskega nadzora ne zahteva spremembe obdavčenja, ali
2. se mu zavezanec za davek odpove ali se mu izogiba.

109. člen

(uporaba podatkov iz zapisnikov o davčnem inšpekcijskem nadzoru)

Če se pri davčnem inšpekcijskem nadzoru ugotovijo dejstva in dokazi, ki so pomembni za obdavčenje drugih oseb na podlagi obnove postopka oziroma v drugih postopkih, se ta dejstva posredujejo pristojnemu davčnemu organu. Šteje se, da je pristojni davčni organ izvedel za nova dejstva na dan sestave zapisnika.

110. člen

(zapisnik)

(1) Zapisnik o davčnem inšpekcijskem nadzoru se sestavi in vroči zavezancu za davek najpozneje v desetih dneh po končanem pregledu. Zavezanec za davek lahko poda nanj pripombe v 20 dneh po vročitvi zapisnika. Rok za pripombe se na utemeljeno pisno zahtevo zavezanca za davek lahko s sklepom podaljša praviloma največ za dodatnih deset dni.

(2) Pisno zahtevo za podaljšanje roka za pripombe iz prvega odstavka tega člena mora zavezanec za davek vložiti pred iztekom roka.

(3) Če zavezanec za davek v pripombah navaja nova ali dodatna dejstva, ki so pomembna za zakonito in pravilno odločbo, davčni organ sestavi dodatni zapisnik v 30 dneh po prejemu pripomb. Glede vročanja in vlaganja pripomb na dodatni zapisnik se uporablja prvi do tretji odstavek tega člena.

VII. poglavje
Posebne določbe o odmeri davka

111. člen

(odmera davka)

(1) Davčni organ mora pred izdajo odmerne odločbe po vestni in skrbni presoji vsakega dokaza posebej in vseh dokazov skupaj ter na podlagi uspeha celotnega postopka ugotoviti vsa dejstva in okoliščine, ki imajo pomen za odmerno odločbo ter omogočiti strankam, da zavarujejo in uveljavijo svoje pravice in interese.

(2) Davčni organ lahko izda odmerno odločbo brez posebnega ugotovitvenega postopka, če spozna, da so podatki iz davčne napovedi popolni in pravilni ali če sam ima ali lahko zbere uradne podatke, ki so potrebni za odločbo tako, da ni potrebno zaslišanja stranke zaradi zavarovanja njenih pravic in interesov.

112. člen

(odmera davka na podlagi ugotovitev carinskega ali trošarinskega nadzora blaga)

(1) Če pristojni organ pri opravljanju carinskega ali trošarinskega nadzora blaga, ki ga izvaja v skladu z zakonom, ki ureja carinsko službo, ugotovi, da dejansko stanje blaga, v zvezi s katerim je nastala ali bi lahko nastala davčna obveznost v skladu z zakonom o obdavčenju, ni skladno s stanjem, ki ga davčni zavezanec prikazuje v svoji dokumentaciji, in je zato nastala oziroma se je spremenila davčna obveznost, sestavi o ugotovoljenih neskladjih zapisnik.

(2) Za zapisnik iz prvega odstavka tega člena se smiselno upoštevajo določbe sedmega in osmega odstavka 99. člena tega zakona.

(3) Na podlagi ugotovitev iz prvega odstavka tega člena, pristojni davčni organ odmeri davek z odločbo.

113. člen

(odmera davka v posebnih primerih)

(1) Če davčni organ ugotovi, da podatki, ki jih je bil davčni zavezanec dolžan predložiti na ustrezen način na podlagi zakona o obdavčenju in tega zakona, ne ustrezajo dejanskemu stanju ali jih davčni zavezanec ni predložil na ustrezen način, pa bi jih moral, ugotovi predmet obdavčitve s cenitvijo in na tej podlagi odmeri davek, pod pogoji in na način, določen s tem členom. Cenitev je ugotovitveni postopek, v katerem se ugotavljajo dejstva, ki omogočajo davčnemu organu, da določi verjetno davčno osnovo.

(2) Če je davčnemu organu poznan del prihodkov ali del odhodkov, se verjetna davčna osnova lahko določi na podlagi uradnih podatkov in podatkov, ki jih davčni organ zbere v ugotovitvenem postopku v zvezi z zavezancem, njegovimi družinskimi člani in povezanimi osebami, kot so podatki o številu zaposlenih, izplačanih plačah in drugih dohodkih iz zaposlitve, prihodkih in odhodkih, opravljenih dobavah, nabavah in storitvah, vrednosti premoženja in drugih zunanjih znakov posedovanja premoženja, proizvodnih kapacitetah oziroma opremljenosti ter lokaciji poslovnih in stanovanjskih prostorov, številu najemnikov ter obdobju oddajanja v najem.

(3) Če davčni organ nima na razpolago podatkov iz drugega odstavka tega člena, oceni davčno osnovo z uporabo podatkov iz drugega odstavka tega člena pri davčnih zavezancih, ki so v istem davčnem obdobju in v podobnih okoliščinah opravljali enako ali podobno dejavnost oziroma opravljali enake ali podobne dobave in storitve oziroma dosegali primerljive vrste dohodkov. V tem primeru davčni organ odmeri davek za davčno obdobje kot je določeno z zakonom o obdavčenju od ocenjene davčne osnove.

(4) Če davčni organ ugotovi, da davčni zavezanec- fizična oseba razpolaga s sredstvi za privatno potrošnjo, vključno s premoženjem, ki znatno presegajo dohodke, ki jih je davčni zavezanec napovedal, ali če je davčni organ na drugačen način seznanjen s podatki o sredstvih, s katerimi razpolaga davčni zavezanec-fizična oseba oziroma s trošenjem davčnega zavezanca-fizične osebe ali s podatki o pridobljenem premoženju davčnega zavezanca-fizične osebe, se davek odmeri od ugotovljene razlike med vrednostjo premoženja (zmanjšano za obveznosti iz naslova pridobivanja premoženja), sredstev oziroma porabo sredstev in dohodki, ki so bili obdavčeni, oziroma dohodki, od katerih se davki ne plačajo. Postopek za odmero davka po tem odstavku se lahko uvede za eno ali več koledarskih let v obdobju zadnjih pet let pred letom, v katerem je bil ta postopek uveden. Od tako ugotovljene osnove se plača davek po poprečni stopnji dohodnine od enoletnih dohodkov zadnjega davčnega obdobja.

(5) Verjetna davčna osnova oziroma z oceno določena davčna osnova po tem členu se zniža, če zavezanec za davek dokaže, da je nižja.

114. člen

(prijava premoženja)

(1) V primerih iz 113. člena tega zakona sme davčni organ pozvati davčnega zavezanca-fizično osebo, da predloži davčnemu organu podatke o svojem premoženju ali delih premoženja (v nadaljnjem besedilu: prijava premoženja).

(2) V prijavi premoženja mora davčni zavezanec iz prvega odstavka tega člena navesti premoženje, ki ga ima v lasti, in sicer:

1. nepremičnine;
2. pravice na nepremičninah in druge premoženjske pravice,
3. premičnine, ki posamično presegajo vrednost 2,300.000 tolarjev;
4. vrednostne papirje in lastniške deleže v gospodarskih družbah, zadrugah in drugih oblikah organiziranja, čigar vrednost presega skupaj 2,300.000 tolarjev;
5. gotovino in denarna sredstva na računih v bankah in hranilnicah;
6. terjatve in obveznosti iz naslova obligacijskih razmerij, če presegajo 592.000 tolarjev.

(3) Rezident Slovenije prijavi premoženje iz drugega odstavka tega člena, ki se nahaja v Sloveniji in izven Slovenije, nerezident Slovenije pa premoženje, ki se nahaja v Sloveniji.

(4) V prijavi premoženja se navede količina oziroma število enot premoženja ter vrednost posamezne enote premoženja ob pridobitvi, čas in pravni temelj pridobitve posamezne enote premoženja. Davčni zavezanec mora premoženje na poziv davčnega organa dokazati.

(5) V prijavi premoženja se lahko navede tudi drugo premoženje, ki ni navedeno v drugem odstavku tega člena.

(6) Davčni organ lahko zahteva predložitev prijave premoženja ali delov premoženja največ enkrat letno.

(7) Če davčni zavezanec iz prvega odstavka tega člena živi v zakonski zvezi oziroma v življenjski skupnosti, ki je po predpisih o zakonski zvezi in družinskih razmerjih v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo, prijavi premoženje tudi zakonec oziroma oseba, ki živi z davčnim zavezancem v življenjski skupnosti, ki je po predpisih o zakonski zvezi in družinskih razmerjih v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo.

(8) Premoženje otroka do 18. leta starosti se prijavi v prijavi premoženja staršev oziroma skrbnikov.

(9) Če prijava premoženja ne zajema predpisanih podatkov, se kot prijavljena vrednost premoženja šteje le vrednost gospodinjske opreme, vrednost običajnih uporabnih predmetov in osebnih predmetov, ki so v lasti fizične osebe, vendar največ do zneska 3,000.000 tolarjev.

(10) Za premoženje, ki ga fizična oseba ne prijavi v prijavi premoženja, se šteje, da je pridobljeno v obdobju od zadnje prijave premoženja, če fizična oseba ne dokaže drugače.

(11) Prijavo premoženja iz prvega odstavka tega člena sme davčni organ uporabiti le za oceno davčne osnove za davke od dohodkov fizičnih oseb.

VIII. poglavje

Odločba

115. člen

(izrek odmerne odločbe)

(1) Izrek odmerne odločbe mora vsebovati:

1. davčnega zavezanca oziroma plačnika davka, če sta različni osebi;
2. vrsto davka;
3. davčno osnovo;
4. davčno stopnjo;
5. znesek odmerjenega davka in obresti, izračunanih do dneva izdaje odločbe;
6. znesek morebitnih(e) plačanih(e) akontacij(e) davka;
7. rok plačila davka in obresti;
8. račun, na katerega se plača;
9. navedbo, da pritožba ne zadrži izvršitve odločbe;
10. navedbo, da bo davek v primeru, če ne bo plačan v določenem roku, prisilno izterjan.

(2) V izreku odmerne odločbe se odloči tudi o stroških postopka.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena se v izreku odmerne odločbe ne navede davčne osnove in davčne stopnje, če glede na vrsto davka v skladu z zakonom o obdavčenju tega ni mogoče navesti.

(4) Če davčni organ v odmerni odločbi ugotovi, da je treba vrniti določen znesek davka, mora izrek odločbe, poleg podatkov iz prvega odstavka tega člena, vsebovati tudi znesek davka, ki se vrne, in rok ter način vračila davka.

(5) Izrek odločbe v enostavnih zadevah, v kateri davčnih organ pri odločanju v celoti upošteva davčno napoved, uradne podatke ali ugodi strankini zahtevi, lahko vsebuje le davčno osnovo, stopnjo davka in znesek odmerjenega oziroma vrnjenega davka, če ta zakon ne določa drugače.

116. člen

(obrazložitev odločbe v enostavnih zadevah)

V enostavnih zadevah, v katerih davčni organ pri odločanju v celoti upošteva podatke iz davčne napovedi, obračuna davka, carinske deklaracije, drugega dokumenta ali uradne podatke ali ugodi strankini zahtevi, lahko vsebuje obrazložitev odločbe samo kratko obrazložitev strankine vloge in sklicevanje na predpise, na podlagi katerih je bilo o stvari odločeno, če ni s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju drugače določeno.

117. člen

(odločba v enostavnih zadevah)

V enostavnih zadevah iz prejšnjega člena lahko vloga oziroma dokument predstavlja odločbo, kar davčni organ ugotovi ali odmeri z odtisom štampiljke na tej vlogi oziroma dokumentu in navede predpise, na podlagi katerih je bilo v zadevi odločeno. Poleg štampiljke mora biti podpis pooblaščene osebe.

118. člen

(začasna in glavna odločba)

(1) Če je glede na okoliščine primera neogibno potrebno, ali če je s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju tako določeno, lahko davčni organ izda začasno odločbo na podlagi podatkov, znanih do dneva izdaje odločbe. V taki odločbi mora biti izrecno navedeno, da je začasna.

(2) Začasno odločbo lahko davčni organ razveljavi in nadomesti z glavno odločbo najkasneje v roku enega leta od dneva izdaje začasne odločbe, razen, če je v tem zakonu ali zakonu o obdavčenju drugače določeno. Če začasne odločbe ne razveljavi in nadomesti z glavno odločbo v tem roku, se šteje, da je začasna odločba glavna.

(3) Ne glede na drugi odstavek tega člena davčni organ začasno odločbo razveljavi in nadomesti z glavno odločbo, če je s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju tako določeno, in sicer v roku, predpisanem s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju.

119. člen

(odločba izdana na podlagi zapisnika)

(1) Davčni organ izda odmerno odločbo na podlagi davčnega inšpekcijskega nadzora najpozneje v 30 dneh od dneva prejema pripomb na zapisnik iz 110. člena tega zakona oziroma od dneva, ko je iztekel rok za pripombe. O pripombah se mora davčni organ izjaviti tudi v odločbi.

(2) V primerih iz 99. člena tega zakona mora davčni organ izdati odločbo v 30 dneh od dneva prejema pripomb na zapisnik oziroma od dneva, ko je iztekel rok za pripombe. O pripombah se mora davčni organ izjaviti tudi v odločbi.

IX. poglavje
Pravna sredstva

1. podpoglavje
Pritožba

120. člen
(rok za vložitev pritožbe)

Pritožba se lahko vloži v roku 15 dni od vročitve odločbe, če ni s tem zakonom drugače določeno.

121. člen
(suspenzivni učinek pritožbe)

(1) Pritožba ne zadrži izvršitve odmerne odločbe, če ni s tem zakonom drugače določeno.

(2) Davčni organ po uradni dolžnosti do odločitve o pritožbi odloži davčno izvršbo, če oceni, da bi bilo pritožbi mogoče ugoditi. Za čas, ko je zavezancu za davek odložena izvršba, se zaračunajo obresti po slovenski medbančni obrestni meri za ročnost glede na čas, za katerega je bil odobren odlog davčne izvršbe, ki velja na dan izdaje odločbe, če se pritožbi ne ugodi.

2. podpoglavje
Izredna pravna sredstva

122. člen
(odprava in razveljavitev oziroma sprememba odločbe po nadzorstveni pravici)

(1) Davčni organ po nadzorstveni pravici odpravi odmerno odločbo v petih letih od dneva, ko je bila odločba vročena zavezancu za davek:

1. če jo je izdal stvarno nepristojen organ;
2. če je bila v isti stvari že prej izdana pravnomočna odločba, s katero je bila ta stvar drugače rešena.

(2) Odmerno dločbo lahko davčni organ po nadzorstveni pravici odpravi, razveljavi ali spremeni v petih letih od dneva, ko je bila odločba vročena zavezancu za davek, če je z njo prekršen materialni zakon.

123. člen
(posebni rok za obnovo postopka)

(1) Če davčni organ izve za nova dejstva ali najde ali pridobi možnost uporabiti nove dokaze, ki bi mogli sami zase ali v zvezi z že izvedenimi in uporabljenimi dokazi pripeljati do drugačne odločbe, če bi bila ta dejstva oziroma dokazi navedeni ali uporabljeni v prejšnjem postopku, lahko začne obnovo postopka iz tega razloga po uradni dolžnosti v šestih mesecih, od dneva, ko je mogel navesti nova dejstva oziroma uporabiti nove dokaze. Po preteku petih let od vročitve odločbe stranki, se obnova po uradni dolžnosti ne more začeti.

(2) V rokih iz prejšnjega odstavka lahko predlaga obnovo postopka tudi zavezanec za davek.

124. člen
(posebni primeri razveljavitve in spremembe odločbe)

(1) Če se po pravnomočnosti odmerne odločbe ugotovi, da je bil zaradi očitne napake previsoko odmerjen davek oziroma odmerjen davek, davčni organ tako odločbo razveljavi ali spremeni po uradni dolžnosti ali na zahtevo stranke oziroma na zahtevo njenih pravnih naslednikov. Če davčni organ ugotovi, da odločbe ni treba spremeniti, o tem obvesti stranko oziroma njene pravne naslednike.

(2) Razveljavitev oziroma sprememba odločbe po prvem odstavku tega člena učinkuje samo na davčno obdobje, na katero se prvotna odločba nanaša. Če spremenjena davčna obveznost vpliva tudi na davčno obveznost v davčnih obdobjih, ki sledijo davčnemu obdobju, na katero se razveljavitev ali sprememba odločbe nanaša, davčni organ v novi odločbi odloči tudi o spremembi davčne obveznosti v teh davčnih obdobjih. Če je razveljavitev oziroma sprememba odločbe posledica očitnih napak stranke, stranki ne pripadajo obresti.

(3) Odločbo po prvem odstavku tega člena izda organ prve stopnje, ki je izdal prejšnjo odločbo, organ druge stopnje pa le, če je s svojo odločbo odločil o stvari.

(4) Pritožba zoper novo odločbo, izdano na podlagi tega člena je dovoljena le, če jo je izdal organ prve stopnje. Če je odločbo izdal organ druge stopnje oziroma če je odločba organa prve stopnje dokončna, je zoper njo mogoč upravni spor.

TRETJI DEL
DAVČNA IZVRŠBA

I. poglavje
Splošno

1. podpoglavje
Skupne določbe

125. člen
(uporaba tega dela zakona)

Davčni organ postopa v skladu s tem delom zakona tudi, kadar na podlagi zakonskega pooblastila opravlja izvršbo drugih denarnih nedavčnih obveznosti.

126. člen
(načela davčne izvršbe)

(1) Davčni organ je dolžan uporabiti tista sredstva davčne izvršbe, ki so glede na okoliščine primera sorazmerna znesku davka, ki ga je treba izterjati.

(2) Pri izvajanju davčne izvršbe je davčni organ dolžan upoštevati osebno dostojanstvo dolžnika in poskrbeti, da je izvršba za dolžnika čim manj neugodna.

127. člen
(začetek davčne izvršbe)

(1) Če davek ni plačan v rokih, predpisanih s tem zakonom za posamezne vrste davkov, ali v rokih, predpisanih z zakonom o obdavčenju, davčni organ začne davčno izvršbo.

(2) Davčni organ začne davčno izvršbo z izdajo sklepa o davčni izvršbi (v nadaljnjem besedilu: sklep o izvršbi).

128. člen
(obvestilo o neplačanem davku)

(1) Pred začetkom davčne izvršbe davčni organ obvesti dolžnika o znesku zapadlega oziroma zapadlih neplačanih davkov in ga opozori, naj davek plača, sicer bo začet postopek davčne izvršbe. Če davčni organ dolžnika obvesti po telefonu, naredi o tem uradni zaznamek.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek davčni organ ne obvesti dolžnika o znesku zapadle oziroma zapadlih neplačanih denarnih nedavčnih obveznosti, ki se izterjujejo po tem za-

konu, če bi dolžnik z odhodom zaradi prebivanja v tujini onemogočil ali preprečil izvršitev oziroma če iz okoliščin primera izhaja, da je treba sklep o izvršbi izdati takoj.

(3) Če je plačilo davka zavarovano, se obvestilo iz prvega odstavka tega člena pošlje tudi osebi, ki je izdala instrument zavarovanja.

(4) Če dolžnik ne plača zapadlega davka tudi na podlagi obvestila iz prvega odstavka tega člena, davčni organ začne zoper dolžnika davčno izvršbo.

129. člen

(poplačilo davka iz instrumenta zavarovanja)

Če je plačilo davka zavarovano z instrumentom zavarovanja iz 50. člena tega zakona, davčni organ ne glede na tretji odstavek 128. člena tega zakona pred začetkom davčne izvršbe unovči predložen instrument zavarovanja.

130. člen

(predmet davčne izvršbe)

(1) Predmet davčne izvršbe je lahko vsako dolžnikovo premoženje ali premoženjska pravica, če ni z zakonom izvzeta iz davčne izvršbe. Če je izvršba na določeno premoženje ali premoženjsko pravico z zakonom omejena, je to premoženje ali premoženjska pravica lahko predmet izvršbe v delu, ki presega zakonsko določene omejitve.

(2) Za izterjavo davka je dovoljeno seči tudi na vse vrste posojil in predplačil, ki jih dolžnik prejme od tretjih oseb.

131. člen

(izvršilni naslovi)

(1) Davčna izvršba se izvede na podlagi izvršilnega naslova.

(2) Izvršilni naslovi iz prvega odstavka tega člena so:

1. izvršljiva odločba o odmeri davka;
2. izvršljiv obračun davka;
3. izvršljiva tuja odločba, ki jo davčni organ prejme v izvršbo na podlagi četrtega dela tega zakona;
4. izvršljiv sklep davčnega organa;
5. izvršljiv plačilni nalog;
6. izvršljiva odločba o prekršku;
7. izvršljiva sodba sodišča, izdana v zadevah prekrškov;
8. izvršljiv sklep sodišča, izdan v zadevah prekrškov.

(3) Obračun davka postane izvršljiv, ko poteče rok za plačilo davka po obračunu davka, ki je predpisan z zakonom.

(4) Če izhaja dolžnikova davčna obveznost iz več naslovov, lahko davčni organ sestavi seznam izvršilnih naslovov neplačanih davkov (v nadaljnjem besedilu: seznam izvršilnih naslovov). V seznamu izvršilnih naslovov mora biti za posamezen izvršilni naslov naveden datum izvršljivosti ter znesek davka in zamudnih obresti za vsako vrsto davka posebej.

132. člen

(izvršilni naslov, ko je davčni organ pristojen za izterjavo drugih obveznosti)

(1) Če davčni organ na podlagi zakona izterjuje druge denarne nedavčne obveznosti, je izvršilni naslov odločba, sklep ali plačilni nalog s potrdilom o izvršljivosti, ki ga izda organ, pristojen za odmero te obveznosti (v nadaljnjem besedilu: predlagatelj izvršbe).

(2) Če se podatki za izvršbo obveznosti iz odločbe ali plačilnega naloga, ki ga izda drug organ, pošiljajo v elektronski obliki, je predlagatelj izvršbe odgovoren, da pošilja le podatke, ki se nanašajo na izvršljive izvršilne naslove. Predlagatelj izvršbe mora davčnemu organu na njegovo zahtevo nemudoma posredovati kopijo izvršilnega naslova.

(3) Če je od terjatev, ki jih predlagatelj izvršbe posreduje davčnemu organu v izterjavo, potrebno obračunati tudi zamudne obresti, mora predlagatelj izvršbe obračunati zamudne obresti do dneva izdaje predloga. K predlogu mora priložiti obračun zamudnih obresti. Od dneva izdaje predloga davčni organ obračuna zamudne obresti po davčnih predpisih.

133. člen

(seznam premoženja)

(1) Davčni organ sme zaradi izvedbe davčne izvršbe zahtevati, da davčni dolžnik predloži seznam svojega premoženja skupaj z dokazili o lastninskih in drugih stvarnih pravicah na tem premoženju (v nadaljnjem besedilu: seznam premoženja).

(2) Dolžnik mora v seznamu premoženja iz prvega odstavka tega člena navesti:

1. celotno premoženje dolžnika;
2. vsa odplačna razpolaganja, s katerimi je dolžnik v letu ali po letu, v katerem je nastala obveznost plačila davka, z dejanjem ali opustitvijo razpolagal s svojim premoženjem v korist tretjih oseb oziroma v korist zakonca oziroma osebe, s katero dolžnik živi v življenjski skupnosti, ki je po predpisih o zakonski zvezi in družinskih razmerjih v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo, krvnega sorodnika v ravni vrsti ali stranski vrsti do četrtega kolena ali sorodnika v svaštvu do četrtega kolena;
3. vsa neodplačna razpolaganja, razen običajnih priložnostnih daril, nagradnih daril ali daril iz hvaležnosti, če so sorazmerna premoženjskim možnostim dolžnika, izvršena v letu ali po letu, v katerem je nastala obveznost plačila davka.

(3) Dolžnik mora predložiti seznam premoženja v roku, ki mu ga določi davčni organ. Davčni organ ga mora opozoriti na posledice, če ne predloži seznama premoženja oziroma ne navede popolnih in resničnih podatkov o svojem premoženju.

134. člen

(poroštvo)

(1) Če davka ni bilo mogoče izterjati iz premoženja dolžnika – fizične osebe, se ta izterja iz premoženja ožjih družinskih članov, ki so to premoženje neodplačno dobili od dolžnika v letu oziroma po letu, v katerem je davčna obveznost nastala, do vrednosti tako pridobljenega premoženja. Za ožje družinske člane se štejejo: zakonec oziroma oseba, s katero živi dolžnik v življenjski skupnosti, ki je po predpisih o zakonski zvezi in družinskih razmerjih v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo, otroci oziroma posvojenci ter vnuki in starši oziroma posvojitelji dolžnika.

(2) Če je dolžnik z namenom, da bi se izognil plačilu davka, odtujil premoženje komu drugemu, se tak pravni posel lahko izpodbija pred sodiščem v skladu z zakonom, ki ureja obligacijska razmerja.

(3) Če je dolžnik, ki ni fizična oseba, z namenom, da bi se izognil plačilu davka, odtujil premoženje, se tak pravni posel lahko izpodbija pred sodiščem v skladu z zakonom, ki ureja obligacijska razmerja.

135. člen

(znesek, do katerega se davčna izvršba ne začne)

(1) Davčna izvršba se ne začne, če znesek davka po enem izvršilnem naslovu na dan zapadlosti ne presega 2.500 tolarjev. Ne glede na prvi stavek tega odstavka se davčna izvršba začne, če skupni znesek dolgov, ki posamično ne presegajo 2.500 tolarjev, po vseh izvršilnih naslovih zavezanca za davek na ta dan presega 5.000 tolarjev.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek v primerih izterjave članskih prispevkov zbornic in prispevka za programe RTV Slovenija prejemniki prispevkov sami določajo znesek iz prvega odstavka tega člena.

136. člen

(sklep o izvršbi)

(1) Za izdajo sklepa o izvršbi je pristojen davčni organ, ki je na prvi stopnji izdal odločbo o odmeri davka ali sklep, s katerim se nalaga plačilo denarnih obveznosti.

(2) Če gre za izvršbo na podlagi obračuna davka, obveznosti iz 125. člena tega zakona ali dopolnitev oziroma nadomestitev sklepa oziroma akta instrumenta, ki dovoljuje davčno izvršbo iz 223. člena tega zakona, je za izdajo sklepa o izvršbi pristojen davčni organ, pri katerem je dolžnik vpisan v ustrezen register.

(3) Če dolžnik ni vpisan v ustrezen register, je za izdajo sklepa o izvršbi pristojen tisti davčni organ, na območju katerega je nastala obveznost plačila davka.

(4) Če davčnega organa, ki je pristojen za izdajo sklepa o izvršbi, ni mogoče določiti na podlagi drugega ali tretjega odstavka tega člena, določi organ, ki izda sklep o izvršbi, Generalni davčni urad oziroma Generalni carinski urad.

137. člen

(sestavine sklepa o izvršbi)

(1) Sklep o izvršbi mora vsebovati:

1. osebno ime oziroma firmo in naslov oziroma sedež dolžnika;
2. davčno številko dolžnika;
3. izvršilni naslov z navedbo, kdaj je nastopila izvršljivost;
4. znesek davka in pripadajoče obresti;
5. sredstvo in predmet davčne izvršbe;
6. stroške davčne izvršbe;
7. osebno ime oziroma firmo in naslov oziroma sedež delodajalca oziroma izplačevalca dohodkov, izvajalca plačilnega prometa v primeru, da so sredstva davčne izvršbe denarna sredstva dolžnika in dolžnikovega dolžnika v primeru drugih terjatev dolžnika;
8. pouk o pravnem sredstvu.

(2) V sklepu se navedejo tudi drugi podatki, ki so potrebni, da se davčna izvršba lahko opravi.

138. člen

(stroški davčne izvršbe)

(1) Dolžnik plača vse stroške davčne izvršbe.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena, stroške davčne izvršbe, za katero se dokaže, da ni bila upravičena, plača davčni organ, ki je izdal sklep o izvršbi. V tem primeru davčni organ povrne dolžniku stroške davčne izvršbe v 15 dneh od dneva vložitve zahtevka za povrnitev teh stroškov.

(3) V primeru izterjave obveznosti iz 125. člena tega zakona nosi stroške neupravičene izvršbe predlagatelj izvršbe.

(4) Minister, pristojen za finance, določi višino stroškov davčne izvršbe.

139. člen

(odlog davčne izvršbe)

Če je davčni organ ali drugi pristojni organ, v skladu s tem zakonom, zakonom o obdavčenju ali drugim zakonom pred začetkom davčne izvršbe dolžniku dovolil odlog oziroma obročno plačilo davka, se šteje, da je za čas odloga oziroma obročnega plačila odložen tudi začetek davčne izvršbe.

140. člen

(zadržanje oziroma prekinitev davčne izvršbe)

(1) Davčni organ s sklepom zadrži že začet postopek davčne izvršbe za čas:

1. ko je dolžniku dovoljen odlog oziroma obročno plačilo davka v skladu s tem zakonom, z zakonom o obdavčenju ali drugim zakonom, in sicer za čas odloga oziroma obročnega plačevanja,
2. do vročitve odločbe oziroma sklepa o pritožbi iz četrtega odstavka 142. člena ali ugovora iz 143., 150., 155. ali 160. člena tega zakona oziroma do določitve o zadevi v primeru, če izpodbijanje akta iz 226. člena tega zakona zadrži izvajanje izvršbe.

(2) Posamezna dejanja, ki so bila izvršena pred zadržanjem postopka davčne izvršbe, razen rubeža na dolžnikove denarne prejemke in dolžnikova denarna sredstva pri bankah oziroma hranilnicah ter rubeža motornih in priklopnih vozil, ostanejo v veljavi.

141. člen

(ustavitev davčne izvršbe)

(1) Davčni organ po uradni dolžnosti ali na zahtevo dolžnika s sklepom v celoti ali delno ustavi davčno izvršbo, če:

1. je davek plačan;
2. davčna izvršba ni dovoljena;
3. se davčna izvršba opravi proti komu, ki ni dolžnik, porok ali garant;
4. predlagatelj izvršbe iz 132. člena tega zakona ali organ države prosilke v primerih iz četrtega dela tega zakona umakne zahtevo za izvršbo;
5. je pravnomočno odpravljen, spremenjen ali razveljavljen izvršilni naslov ali razveljavljeno potrdilo o izvršljivosti;
6. je pravica do davčne izvršbe zastarala;
7. davek, ki se izterjuje, ugasne na drug način.

(2) Davčni organ s sklepom o ustavitvi davčne izvršbe odpravi oziroma razveljavi že izvršena dejanja v postopku davčne izvršbe.

2. podpoglavje

Pravna sredstva

142. člen

(pritožba zoper sklep o izvršbi)

(1) Zoper sklep o izvršbi je dovoljena pritožba, če s tem zakonom ni drugače določeno.

(2) Pritožbo se vloži v osmih dneh od vročitve sklepa o izvršbi pri davčnem organu, ki je izdal sklep o izvršbi.

(3) Pritožba ne zadrži začetka davčne izvršbe.

(4) Ne glede na tretji odstavek tega člena davčni organ do odločitve o pritožbi zadrži začetek davčne izvršbe, če oceni, da bi bilo pritožbi mogoče ugoditi. Za čas, ko je zavezancu za davek odložena izvršba, se zaračunajo obresti po slovenski medbančni obrestni meri za ročnost glede na čas, za katerega je bil odobren odlog davčne izvršbe, ki velja na dan izdaje sklepa.

(5) S pritožbo zoper sklep o izvršbi ni možno izpodbijati samega izvršilnega naslova.

143. člen

(ugovor tretjega zoper sklep o izvršbi)

(1) Kdor izkaže za verjetno, da ima na predmetu davčne izvršbe pravico, ki preprečuje izvršbo, lahko vloži ugovor zoper sklep o izvršbi pri davčnem organu, ki je izdal sklep o izvršbi. Ugovor se lahko vloži do konca davčne izvršbe.

(2) Ugovor zadrži davčno izvršbo.

(3) Davčni organ odloči o ugovoru s sklepom.

II. poglavje

Davčna izvršba na dolžnikove denarne prejemke, denarna sredstva in na dolžnikove denarne terjatve

1. podpoglavje

Izvzetje in omejitve predmetov davčne izvršbe

144. člen

(denarni prejemki, ki so izvzeti iz davčne izvršbe)

Denarni prejemki, ki so izvzeti iz davčne izvršbe so:

1. preživnine, na podlagi zakona, ki ureja zakonsko zvezo in družinska razmerja, in nadomestila preživnine, izpla-

čanega na podlagi zakona, ki ureja jamstveni in preživninski sklad;

2. odškodnine zaradi telesne poškodbe, po zakonu, ki ureja invalidsko zavarovanje;

3. denarne socialne pomoči po zakonu, ki ureja socialno varstvo;

4. starševski dodatki, otroški dodatki, dodatki za nego otroka in pomoči ob rojstvu otroka, dodatek za veliko družino po zakonu, ki ureja družinske prejemke;

5. štipendije in pomoči učencem in študentom za opravljeno obvezno praktično delo v vzgojno izobraževalnem procesu;

6. nadomestilo za invalidnost po zakonu, ki ureja družbeno varstvo duševno in telesno prizadetih oseb;

7. dodatek za pomoč in postrežbo;

8. prejemki od občasnega dela invalidov, ki so vključeni v institucionalno varstvo po zakonu, ki ureja socialno varstvo in jih pridobivajo izven kriterijev redne zaposlitve;

9. oskrbnine po zakonu, ki ureja rejniško dejavnost;

10. denarne pomoči po zakonu, ki ureja varstvo pred naravnimi nesrečami;

11. nepovratna denarna sredstva in denarna sredstva pridobljena na podlagi ugodnih posojil ali poslov z jamstvi, ki se štejejo kot oblike državnih pomoči po zakonu, ki ureja državne pomoči, razen kadar so sredstva pridobljena v zvezi z opravljanjem dejavnosti, kakor je določena v 33. členu ZDoh-1, ali v zvezi z opravljanjem osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, kakor je določena v 57. členu ZDoh-1;

12. prejemki vojaških obveznikov v času izvrševanja vojaške dolžnosti, državljanov v času opravljanja nadomestne civilne službe oziroma usposabljanja za zaščito in reševanje.

145. člen

(omejitve davčne izvršbe na dolžnikove denarne prejemke)

(1) Na dolžnikove denarne prejemke, ki se v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, štejejo za dohodek iz delovnega razmerja, je z davčno izvršbo mogoče seči največ do višine dveh tretjin, vendar tako, da dolžniku ostane najmanj znesek v višini 70% minimalne plače po zakonu, ki ureja minimalno plačo.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena z davčno izvršbo ni mogoče seči na denarne prejemke iz prvega odstavka tega člena, če le-ti ne presegajo osnovnega zneska minimalnega dohodka po zakonu, ki ureja socialno varstvo.

146. člen

(omejitve davčne izvršbe na dolžnikova denarna sredstva pri bankah in hranilnicah)

(1) Na dolžnikova denarna sredstva pri bankah in hranilnicah iz naslova prejemkov, ki so izvzeti iz davčne izvršbe po 144. členu tega zakona oziroma za katere v skladu s 145. členom tega zakona veljajo omejitve, ni mogoče seči z davčno izvršbo, če gre za prejemke, nakazane za tekoči mesec, oziroma je mogoče nanje seči le z upoštevanjem omejitev za tekoči mesec.

(2) Na dolžnikova denarna sredstva pri bankah in hranilnicah iz naslova drugih prejemkov je mogoče seči z davčno izvršbo le z upoštevanjem omejitev iz 145. člena tega zakona.

2. podpoglavje

Davčna izvršba na denarne prejemke dolžnika

147. člen

(vročitev sklepa o izvršbi)

Sklep o izvršbi na denarne prejemke vroči davčni organ dolžniku in delodajalcu oziroma izplačevalcu prejemkov.

148. člen

(rubež denarnih prejemkov)

(1) Na podlagi sklepa o izvršbi se na dan vročitve le-tega delodajalcu oziroma izplačevalcu opravi rubež denarnih prejemkov.

(2) S sklepom iz 147. člena tega zakona se dolžniku zarubi del denarnih prejemkov do višine dolgovanega davka, pri čemer se upošteva omejitve iz 144. in 145. člena tega zakona in delodajalcu oziroma izplačevalcu prepove njihovo izplačilo. Delodajalcu oziroma izplačevalcu se prav tako naloži, da del denarnih prejemkov, ki je naveden v sklepu o izvršbi, vplača oziroma vplačuje na predpisane račune do poplačila dolgovanega davka.

(3) Sklep o izvršbi se nanaša tudi na povečanje denarnih prejemkov, do katerega je prišlo po vročitvi sklepa.

149. člen

(sprememba delodajalca oziroma izplačevalca)

Če dolžnik ne prejema več denarnih prejemkov pri delodajalcu oziroma izplačevalcu, kateremu je bil vročen sklep o izvršbi, mora delodajalec oziroma izplačevalec o tem takoj obvestiti davčni organ.

150. člen

(ugovor delodajalca oziroma izplačevalca)

(1) Delodajalec oziroma izplačevalec lahko pri davčnem organu, ki je izdal sklep o izvršbi, ugovarja zoper sklep o izvršbi v osmih dneh po njegovem prejemu in sicer samo iz razloga, da dolžnik pri njem ne prejema denarnih prejemkov.

(2) Če davčni organ ugotovi, da ugovor ni utemeljen, odstopi ugovor organu druge stopnje in zadrži postopek davčne izvršbe do rešitve ugovora.

151. člen

(odgovornost za opuščeno odtegnitev in izplačilo)

(1) Če delodajalec oziroma izplačevalec ne ravna po sklepu o izvršbi in ne vloži ugovora v določenem roku, se davek izterja od njega. Davčni organ mora o tem izdati odločbo, s katero naloži delodajalcu oziroma izplačevalcu, da v 15 dneh plača na predpisane račune celoten znesek davka, ki bi ga moral po sklepu o izvršbi odtegniti do izdaje te odločbe.

(2) Zoper odločbo iz prvega odstavka tega člena se lahko delodajalec oziroma izplačevalec pritoži v osmih dneh od vročitve.

(3) Pritožba ne zadrži izvršitve odločbe.

3. podpoglavje

Davčna izvršba na dolžnikova denarna sredstva pri bankah oziroma hranilnicah

152. člen

(vročitev sklepa o izvršbi)

Sklep o izvršbi na denarna sredstva, ki jih ima dolžnik pri banki ali hranilnici, vroči davčni organ dolžniku ter bankam oziroma hranilnicam, pri katerih ima dolžnik denarna sredstva.

153. člen

(rubež in prenos sredstev)

(1) Davčna izvršba na denarna sredstva, ki jih ima dolžnik na računih pri bankah oziroma hranilnicah, se opravi tako, da se s sklepom o izvršbi banki oziroma hranilnici naloži, da zarubi dolžnikova denarna sredstva do višine davka, navedenega v sklepu o izvršbi.

(2) Rubež dolžnikovih denarnih sredstev pri bankah oziroma hranilnicah se opravi z dnem, ko je sklep o izvršbi vročen zadevni banki oziroma hranilnici.

(3) Banka oziroma hranilnica, takoj po prejemu obvestila o vročitvi sklepa o izvršbi zavezancu za davek, prenese dolžnikova denarna sredstva na predpisane račune.

(4) V primeru, da ima dolžnik račune pri več bankah oziroma hranilnicah, pošlje davčni organ sklep o izvršbi vsem tem bankam oziroma hranilnicam, ki morajo dolžnikova denarna sredstva zarubiti do višine obveznosti iz sklepa o izvršbi ter jih takoj prenesti na račun dolžnika pri banki oziroma hranilnici, ki je v sklepu o izvršbi navedena prva, to je banka oziroma hranilnica, pri kateri ima dolžnik najdlje odprt račun.

(5) Ko banka oziroma hranilnica, ki je prva navedena v sklepu o izvršbi, po prejemu sredstev v skladu s četrtim odstavkom tega člena, ugotovi, da sredstva na računu dolžnika zadostujejo za izvršitev sklepa o izvršbi, obvesti ostale banke oziroma hranilnice, da lahko prenehajo z nadaljnjim rubežem denarnih sredstev. O tem nemudoma obvesti tudi davčni organ in izvrši prenos sredstev na predpisane račune v skladu s tretjim odstavkom tega člena.

(6) Ne glede na četrti in peti odstavek tega člena lahko davčni organ naslovi sklep o izvršbi le na banke oziroma hranilnice, pri katerih obstaja največja možnost za poplačilo davka.

154. člen

(dolžnikovi računi brez priliva eno leto)

(1) Če v času, ko se banki oziroma hranilnici vroči sklep o izvršbi, dolžnik pri njej nima denarnih sredstev, ali jih nima dovolj za poplačilo davka, obdrži banka oziroma hranilnica sklep v evidenci in opravi na njegovi podlagi izplačilo ali dodatno izplačilo, ko denarna sredstva prispejo na račun dolžnika. Banka oziroma hranilnica mora o tem obvestiti davčni organ, ki je izdal sklep o izvršbi.

(2) Če v enem letu po prejemu sklepa o izvršbi na dolžnikovih računih ni nobenega priliva denarnih sredstev, banka oziroma hranilnica vrne sklep davčnemu organu, ki je izdal sklep.

155. člen

(ugovor banke oziroma hranilnice)

(1) Banka oziroma hranilnica lahko zoper sklep o izvršbi ugovarja v osmih dneh po njegovem prejemu pri davčnem organu, ki je izdal sklep. V svojem ugovoru banka ali hranilnica lahko ugovarja, da dolžnik pri njej nima odprtega računa.

(2) Če davčni organ ugotovi, da ugovor ni utemeljen, odstopi ugovor organu druge stopnje in zadrži postopek davčne izvršbe do rešitve ugovora.

156. člen

(odgovornost za opuščeno odtegnitev in izplačilo)

(1) Če banka oziroma hranilnica ne izvaja sklepa o izvršbi in ne vloži ugovora v predpisanem roku, se davek izterja od nje. Davčni organ mora o tem izdati odločbo, s katero banki oziroma hranilnici naloži, da v 15 dneh na predpisane račune plača dolgovani znesek davka.

(2) Zoper odločbo iz prvega odstavka tega člena se lahko banka oziroma hranilnica pritoži v osmih dneh od vročitve odločbe.

(3) Pritožba ne zadrži izvršitve odločbe.

157. člen

(smiselna uporaba določb)

Določbe 152. do 156. člena tega zakona se smiselno uporabljajo tudi za davčno izvršbo na dolžnikove denarne terjatve do izvajalcev plačilnega prometa.

4. podpoglavje

Davčna izvršba na druge denarne terjatve dolžnika

158. člen

(vročitev sklepa o izvršbi)

Sklep o izvršbi na denarno terjatev dolžnika davčni organ vroči dolžniku in dolžnikovemu dolžniku.

159. člen

(rubež denarnih terjatev)

(1) S sklepom o izvršbi se dolžniku zarubi terjatev, ki jo ima do svojega dolžnika do višine njegovega davka, dolžnikovemu dolžniku pa naloži, da zarubljeni znesek terjatve plača na predpisane račune.

(2) Rubež denarnih sredstev se opravi z dnem, ko je sklep o izvršbi vročen dolžnikovemu dolžniku.

160. člen

(ugovor dolžnikovega dolžnika)

(1) Dolžnikov dolžnik lahko zoper sklep o izvršbi ugovarja v osmih dneh po prejemu sklepa pri davčnem organu, ki je izdal sklep.

(2) V svojem ugovoru dolžnikov dolžnik lahko ugovarja, da dolžniku ni dolžan, da je dolg pogojen, ali da dolg še ni dospel v plačilo in ne bo dospel v plačilo v enem letu od prejema sklepa.

(3) Če davčni organ ugotovi, da ugovor ni utemeljen, odstopi ugovor organu druge stopnje in zadrži postopek izvršbe do rešitve ugovora.

161. člen

(odgovornost za opuščeno odtegnitev in izplačilo)

(1) Če dolžnikov dolžnik ne izvrši sklepa o izvršbi in ne vloži ugovora v določenem roku, se davek izterja od njega. Davčni organ mora o tem izdati odločbo, s katero naloži dolžnikovemu dolžniku, da v 15 dneh plača znesek, ki je enak znesku zarubljene terjatve, ki bi jo moral po sklepu o izvršbi plačati na predpisane račune.

(2) Zoper odločbo iz prvega odstavka tega člena se lahko dolžnikov dolžnik pritoži v osmih dneh od vročitve odločbe.

(3) Pritožba ne zadrži izvršitve odločbe.

III. poglavje

Davčna izvršba na premičnine

1. podpoglavje

Pristojnost

162. člen

(prenos pristojnosti)

Če se premičnina ne nahaja na območju davčnega organa, ki je izdal sklep o izvršbi, le-ta pošlje sklep o izvršbi davčnemu organu, na območju katerega se premičnina nahaja, da izvrši rubež, cenitev in prodajo zarubljene premičnine.

2. podpoglavje

Oprostitve in omejitve glede predmeta davčne izvršbe

163. člen

(predmeti, izvzeti iz davčne izvršbe)

(1) Predmeti, ki so izvzeti iz davčne izvršbe, so:

1. obleka, obutev, perilo, posteljnina, posoda, pohištvo, štedilnik, hladilnik, pralni stroj in druge za gospodinjstvo po-

trebne stvari ter drugi predmeti za osebno rabo, če so nujni dolžniku in članom njegovega gospodinjstva;

2. hrana in kurjava, če so nujni dolžniku in članom njegovega gospodinjstva za šest mesecev;

3. delovna in plemenska živina, kmetijski stroji in druge delovne priprave, ki so dolžniku kmetu nujni za opravljanje kmetijske dejavnosti, ter seme za uporabo na njegovem gospodarstvu in krma za živino za štiri mesece;

4. redi, medalje, vojne spomenice in druga odličja in priznanja, poročni prstan, osebna pisma, rokopisi in drugi osebni dolžnikovi spisi ter slike oziroma fotografije družinskih članov;

5. medicinsko-tehnični pripomočki, ki so dolžniku potrebni za zdravljenje in medicinsko rehabilitacijo in so opredeljeni v pravilih, ki urejajo obvezno zdravstveno zavarovanje.

(2) Poštna pošiljka ali poštno nakazilo, naslovljeno na dolžnika, ne more biti predmet davčne izvršbe, dokler mu ni vročeno.

164. člen

(omejitve davčne izvršbe proti pravnim osebam in fizičnim osebam, ki opravljajo dejavnost)

(1) Davčne izvršbe proti pravnim osebam in fizičnim osebam, ki opravljajo dejavnost, ni mogoče izvršiti na stroje, orodje in druge delovne priprave, kolikor so te stvari nujno potrebne dolžniku za opravljanje njegove dejavnosti, ter na surovine, polizdelke, namenjene za predelavo, in pogonsko gorivo, kolikor ne presegajo količine, potrebne za trimesečno povprečno proizvodnjo.

(2) Če dolžnik davka ne plača v roku šestih mesecev od dneva zapadlosti, se davek ne glede na prvi odstavek tega člena lahko izterja tudi iz sredstev, s katerimi opravlja dejavnost, če se je v tem času brez uspeha poskušala opraviti davčna izvršba iz dohodkov in drugega premoženja.

3. podpoglavje
Rubež, cenitev in prodaja premičnin

165. člen

(način davčne izvršbe na premičninah)

(1) Davčna izvršba na premičninah se opravi z rubežem, cenitvijo in s prodajo premičnin.

(2) Rubež, cenitev in prodajo premičnin opravi davčni organ, če ni s tem zakonom drugače določeno.

166. člen

(vročitev sklepa o izvršbi na premičninah)

(1) Davčni organ vroči sklep o izvršbi dolžniku na kraju samem, pred začetkom rubeža in od njega zahteva, da plača znesek, naveden v sklepu o izvršbi.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena se rubež lahko opravi tudi, če dolžniku ni mogoče vročiti sklepa o izvršbi v skladu s prvim odstavkom tega člena zaradi neopravičljivih razlogov na dolžnikovi strani. V takem primeru se sklep o izvršbi vroči dolžniku po opravljenem rubežu.

(3) Davčni organ je o opravljenem rubežu dolžan obvestiti dolžnika, če dolžnik pri njem ni bil navzoč.

167. člen

(rubež premičnin)

Zarubiti se smejo premičnine, ki so v lasti oziroma posesti dolžnika.

168. člen

(ugovor dolžnika, da so zarubljene premičnine last tretje osebe)

(1) Če dolžnik izjavi, da so zarubljene premičnine last tretje osebe, vendar za to nima dokazov, lahko pooblaščena uradna oseba davčnega organa zarubi tudi te premičnine.

(2) Pooblaščena uradna oseba davčnega organa mora opozoriti tretjo osebo, da lahko v osmih dneh po opozorilu predloži dokaze o lastništvu oziroma drugi pravici na zarubljeni premičnini. Izjavo dolžnika iz prvega odstavka tega člena in opozorilo iz prvega stavka tega odstavka je treba vpisati v zapisnik o rubežu.

(3) Če pooblaščena uradna oseba davčnega organa predloženi dokaz iz drugega odstavka tega člena ne šteje za verodostojnega ali zadostnega, napoti osebo, ki je dokaz predložila, da v osmih dneh vloži pri sodišču tožbo zoper davčni organ na ugotovitev lastninske pravice. Če oseba iz drugega odstavka tega člena ne predloži dokaza, da je vložila tožbo pred sodiščem v predpisanem roku, se postopek davčne izvršbe nadaljuje.

(4) Z vložitvijo tožbe iz tretjega odstavka tega člena se zadrži prodaja spornih zarubljenih stvari, in sicer do zaključka postopka pred sodiščem. Sodišče odloča o tožbi po tem členu prednostno.

169. člen

(rubež blaga, ki je predmet kršitev)

Če davčna obveznost nastane zaradi kršitev predpisov o obdavčenju, se za poplačilo tega davka zarubi blago, ki je predmet kršitve, vendar le, če to blago ni bilo zaseženo ali odvzeto v skladu z zakonom, ki ureja prekrške ali z drugim zakonom.

170. člen

(rubež)

(1) Z davčno izvršbo je mogoče seči na vse dolžnikove premičnine, razen na predmete, ki so iz davčne izvršbe izvzeti.

(2) Če dolžnik noče sam odpreti poslovnih prostorov ali drugih prostorov, namenjenih za opravljanje dejavnosti ali pridobivanje dohodkov, in pokazati premičnine, ki se nahajajo v teh prostorih, sme pooblaščena uradna oseba davčnega organa v navzočnosti dveh prič odpreti zaprte prostore, da bi lahko opravil rubež.

(3) Če pooblaščena uradna oseba davčnega organa ne more sama opraviti rubeža, ker naleti na fizično upiranje ali tako upiranje utemeljeno pričakuje, lahko na podlagi sklepa davčnega organa zahteva pomoč policije, da ga zavaruje pri izvršitvi sklepa. Pomoč policije zahteva pri policijski postaji, ki je krajevno pristojna glede na kraj, kjer se opravlja rubež.

(4) Rubež premičnin pri dolžniku – fizični osebi se opravi v navzočnosti dolžnika ali koga od polnoletnih članov njegovega gospodinjstva in ene priče oziroma v navzočnosti dveh prič, če pri rubežu ni navzoč dolžnik ali član njegovega gospodinjstva.

(5) Rubež premičnin pri dolžniku – pravni osebi se opravi v navzočnosti zastopnika pravne osebe in ene priče oziroma v navzočnosti dveh prič, če pri rubežu zastopnik pravne osebe ni navzoč.

171. člen

(rubež vsebine sefa)

(1) Davčni organ lahko od dolžnika zahteva, da mu omogoči vpogled tudi v sef in pri tem zarubi vsebino sefa.

(2) Če dolžnik ne ravna v skladu s prvim odstavkom tega člena, lahko davčni organ zahteva od upravljavca sefa, da mu omogoči vpogled v sef. Pri tem se glede prisotnosti prič primerno upošteva četrti oziroma peti odstavek 170. člena tega zakona.

172. člen

(hramba zarubljenih premičnin)

(1) Zarubljene premičnine se lahko hranijo pri dolžniku. Dolžnik zarubljenih premičnin ne sme uporabljati.

(2) V primeru utemeljenega suma, da bo dolžnik zarubljene premičnine odtujil ali poškodoval, lahko davčni organ odloči, da se le-te dolžniku odvzamejo ter jih hrani sam ali pa jih da v hrambo s strani davčnega organa pooblaščeni osebi. V tem primeru stroške prevoza in hrambe odvzetih premičnin nosi dolžnik.

(3) Če se zarubi motorno ali priklopno vozilo in ga davčni organ pusti v hrambi pri dolžniku, pošlje sklep o davčni izvršbi z rubežnim zapisnikom organu, pri katerem je motorno ali priklopno vozilo vpisano v evidenco registriranih vozil, z zahtevo, da vpiše v evidenco registriranih vozil, da je vozilo zarubljeno. Do prenehanja veljavnosti rubeža se takega vozila ne sme registrirati, vpisati spremembe lastnika vozila v prometno dovoljenje in podaljšati veljavnosti prometnega dovoljenja.

(4) Davčni organ pošlje sklep o izvršbi skupaj z rubežnim zapisnikom tudi v register neposestnih zastavnih pravic in zarubljenih premičnin.

(5) Ne glede na prvi odstavek tega člena se zarubljena gotovina, vrednostni papirji in dragocenosti vedno izročijo v hrambo davčnemu organu ali drugi, s strani davčnega organa pooblaščeni osebi.

(6) Na zarubljenih premičninah, ki so bile puščene v hrambi pri dolžniku, mora davčni organ vidno označiti, da so zarubljene.

173. člen

(prepoved razpolaganja z zarubljenimi premičninami)

(1) Dolžniku je prepovedano razpolagati z zarubljenimi premičninami.

(2) Če dolžnik zarubljene premičnine odtuji, uniči, poškoduje ali na kakšen drug način onemogoči davčnemu organu njihovo unovčitev, davčni organ zoper njega vloži prijavo pri državnem tožilcu, za izterjavo davčne obveznosti pa se takoj opravi nov rubež, ne da bi bilo treba za to izdati nov sklep o izvršbi.

174. člen

(pridobitev zastavne pravice)

(1) Davčni organ pridobi zastavno pravico na zarubljenih premičninah z rubežem.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena se v primerih, ko se zarubljena premičnina v skladu z uredbo, ki ureja register neposestnih zastavnih pravic in zarubljenih premičnin, vpisuje v register neposestnih zastavnih pravic in zarubljenih premičnin, zastavna pravica na zadevni premičnini pridobi z vpisom v ta register.

(3) Če se zarubi premičnina iz drugega odstavka tega člena, se sklep o izvršbi skupaj z rubežnim zapisnikom pošlje tudi v register neposestnih zastavnih pravic in zarubljenih premičnin.

(4) Če so dolžnikove premične že zarubljene pri kakšni drugi upravni ali sodni izvršbi, se rubež teh premičnin s strani davčnega organa opravi tako, da se na prvem zapisniku o rubežu napravi zaznamek o dodatnem rubežu. O dodatnem rubežu se obvesti dolžnika oziroma njegovega predstavnika, zastopnika ali pooblaščenca ter register neposestnih zastavnih pravic in zarubljenih premičnin.

(5) Ne glede na druge predpise so vpisi in izpisi oziroma izbrisi v registru neposestnih zastavnih pravic in zarubljenih premičnin za davčni organ brezplačni.

(6) V primeru prodaje premičnin iz petega odstavka tega člena, se iz preostanka kupnine lahko poplača tudi dolžni davek, če je bil sklep o izvršbi za ta davek izdan pred prodajo.

(7) V primerih, ko je bila zastavna pravica v skladu s tem členom ustanovljena kot neposestna zastavna pravica, se glede pravic predhodnih zastavnih upnikov smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja stvarne pravice.

175. člen

(prenehanje veljavnosti rubeža)

(1) Veljavnost rubeža preneha:

– ko se zarubljena premičnina proda v skladu s tem zakonom;

– če se prodaja zarubljenih premičnin ne opravi v enem letu od vročitve sklepa o izvršbi;

– ko je bila dolžniku vročena odločba, s katero se ugodi pritožbi iz 142. člena tega zakona;

– ko davčni organ prejme sodbo s katero se ugodi tožbi iz 168. člena tega zakona.

(2) V primerih iz drugega odstavka 174. člena tega zakona veljavnost rubeža preneha z izbrisom zastavne pravice iz registra neposestnih zastavnih pravic in zarubljenih premičnin.

176. člen

(solastništvo)

(1) V primerih, ko je dolžnik solastnik zarubljenih premičnin, je prodaja le-teh dovoljena le, če je njegov solastniški delež enak ali večji od ene nerazdelne polovice na vsaki premičnini.

(2) V primeru prodaje zarubljenih premičnin iz prvega odstavka tega člena ima solastnik, ki ni dolžnik, pravico do poplačila svojega solastniškega deleža iz zneska, dobljenega s prodajo teh premičnin pred plačilom davka in stroškov davčne izvršbe.

(3) Solastnik, ki ni davčni dolžnik, ima pravico zahtevati, da se mu odstopi zarubljeno premičnino, ki je predmet davčne izvršbe, če pri davčnem organu položi denarni depozit v višini, ki ustreza vrednosti dolžnikovega deleža na tej premičnini.

177. člen

(cenitev zarubljenih premičnin)

(1) Cenitev zarubljenih premičnin se opravi hkrati z rubežem, razen če le-te zaradi posebnih lastnosti ali posebne vrednosti zarubljenih stvari ni mogoče opraviti hkrati z rubežem.

(2) Cenitev opravi pooblaščena uradna oseba sama, razen v primerih, ko zaradi posebnih lastnosti zarubljene stvari ali posebnih okoliščin primera odloči, da opravi cenitev posebni cenilec.

178. člen

(rubežni in cenilni zapisnik)

(1) O opravljenem rubežu in cenitvi mora pooblaščena uradna oseba davčnega organa napraviti zapisnik. V zapisnik se vpišejo:

1. davčni organ ter ime osebe, ki je opravila cenitev;

2. osebno ime oziroma firma ter stalno prebivališče oziroma sedež dolžnika, enotna matična številka občana (EMŠO) oziroma davčna številka dolžnika in podatki o drugih osebah iz 170. člena tega zakona, ki sodelujejo pri davčni izvršbi;

3. kraj in čas rubeža;

4. znesek davka, za katerega se opravlja rubež;

5. označbo, enolični identifikacijski znak in natančen opis zarubljenih predmetov;

6. vrednost zarubljenih predmetov, ugotovljena s cenitvijo;

7. osebno ime oziroma firma ter naslov oziroma sedež tistega, ki so mu bile stvari zaupane v hrambo;

8. navedba, da bo sklep o izvršbi poslan organu, pristojnemu za registracijo motornih vozil oziroma plovil, in v register zarubljenih premičnin in zastavnih pravic na premičninah;

9. navedba, da bo sklep o izvršbi poslan klirinško depotni družbi oziroma izdajatelju vrednostnega papirja, če se rubež opravlja v skladu s 197. in 198. členom tega zakona;

10. ugotovitev, da sta bila dolžnik in hranitelj zarubljenih stvari opozorjena na kazenskopravne posledice, če bi zarubljene stvari odtujila ali poškodovala;

11. morebitne pripombe dolžnika glede osebe cenilca, višine cenitve ali kakšne druge pripombe oziroma morebitne pripombe drugih oseb, ki uveljavljajo kakšno pravico v zvezi s predmetom rubeža.

(2) Če je bila pooblaščena uradna oseba prisiljena uporabljati posebne ukrepe (pomoč policije) iz tretjega odstavka 170. člena tega zakona, se to vpiše v rubežni zapisnik.

(3) Če se pri rubežu ne najdejo predmeti davčne izvršbe, se to vpiše v zapisnik o rubežu.

(4) Zapisnik o rubežu podpišejo pooblaščena uradna oseba davčnega organa, ki je opravila rubež, dolžnik in njegov zastopnik ali pooblaščenec ali član njegovega gospodinjstva, zastopnik ali pooblaščenec dolžnika – pravne osebe, navzoče priče, cenilec ali druge uradne osebe, ki so bile navzoče pri rubežu.

(5) Če dolžnik oziroma njegov zastopnik ali pooblaščenec oziroma zastopnik ali pooblaščenec pravne osebe – dolžnika noče podpisati zapisnika o rubežu, ugotovi pooblaščena uradna oseba davčnega organa to v zapisniku in navede razlog odklonitve oziroma, da je bil podpis odklonjen brez pojasnila.

(6) Izvod zapisnika o rubežu mora biti vročen dolžniku.

(7) Če v času rubeža cenitev zarubljenih predmetov ni mogoča, se v rubežnem zapisniku navede, da bo cenitev zarubljenih predmetov naknadno opravil posebni cenilec. Cenitev, ki jo opravi posebni cenilec, je sestavni del rubežnega zapisnika in se vroči dolžniku.

179. člen

(načini prodaje)

(1) Premičnine zarubljene po tem zakonu se praviloma prodajo na javni dražbi, lahko pa se prodajo tudi po dolžniku, z zbiranjem ponudb, z neposredno pogodbo, ali s komisijsko prodajo.

(2) Način prodaje zarubljenih premičnin izbere davčni organ, pri čemer upošteva najugodnejši izid, ki ga bo lahko dosegel pri prodaji.

(3) Zarubljene predmete, ki imajo ceno na organiziranem trgu prodaja ministrstvo, pristojno za finance, oziroma pravna oseba, ki jo za to pooblasti ministrstvo, pristojno za finance.

180. člen

(čas prodaje zarubljenih premičnin)

(1) Prodaja zarubljenih premičnin ni dovoljena, dokler ne poteče osem dni od rubeža.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena se hitro pokvarljive zarubljene stvari lahko prodajo tudi pred potekom roka iz prvega odstavka tega člena.

181. člen

(javna dražba)

(1) Zarubljene enakovrstne premičnine, katerih vrednost je v rubežnem zapisniku ocenjena nad 300.000 tolarjev, se praviloma prodajo na javni dražbi.

(2) Javno dražbo zarubljenih premičnin opravi pooblaščena uradna oseba davčnega organa.

(3) Javna dražba se odredi z oklicem. Oklic o javni dražbi mora vsebovati podatke o času, kraju in načinu prodaje ter popis zarubljenih premičnin. Oklic o javni dražbi je treba na primeren način javno objaviti.

(4) Obvestilo o javni dražbi mora biti dolžniku vročeno najmanj pet dni pred pričetkom javne dražbe. Če se prodajajo zarubljeni hitro pokvarljivi predmeti in živali, je lahko rok, v katerem davčni organ vroči obvestilo dolžniku o pričetku javne dražbe, krajši od pet dni.

(5) Obvestilo iz četrtega odstavka tega člena mora vsebovati kopijo oklica in seznanitev dolžnika s pravicami, ki jih ima v zvezi z javno dražbo.

182. člen

(udeležba na javni dražbi)

(1) Javne dražbe se lahko udeleži vsakdo, če ni s tem zakonom drugače določeno. Če so s posebnimi predpisi za promet ali posedovanje določenih premičnin predpisani posebni pogoji, mora oseba, ki želi sodelovati na javni dražbi, pred začetkom javne dražbe dokazati, da izpolnjuje predpisane pogoje.

(2) Dolžnik ali njegov družinski član lahko nastopa na javni dražbi, vendar ne more zarubljenih premičnin kupiti pod ocenjeno vrednostjo po rubežnem zapisniku.

(3) Na javni dražbi ne smejo nastopiti kot ponudniki osebe, zaposlene pri davčnem organu, njihovi zakonci oziroma osebe, s katerimi živijo v življenjski skupnosti, ki je po predpisih o zakonski zvezi in družinskih razmerjih v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo, ter njihovi družinski člani, s katerimi so v krvnem sorodstvu v ravni ali stranski vrsti ali v svaštvu do vštetega tretjega kolena.

(4) Pred začetkom javne dražbe morajo ponudniki vplačati varščino ali predložiti ustrezen instrument za zavarovanje plačila varščine, ki znaša 10% izklicne cene zarubljenih premičnin, ki jih želi dražiti, vendar pa znesek ne more biti nižji od 10.000 tolarjev.

(5) Na javni dražbi sme sodelovati samo tisti ponudnik, ki se izkaže s potrdilom o vplačani varščini ali s potrdilom o predložitvi ustreznega instrumenta za zavarovanje plačila varščine.

183. člen

(potek javne dražbe)

(1) Zarubljene premičnine se dajo na javno dražbo z začetno izklicno ceno, ki je enaka ocenjeni vrednosti po rubežnem zapisniku.

(2) Prva javna dražba se sme opraviti le, če se je udeležita najmanj dva ponudnika.

(3) Šteje se, da je javna dražba uspela, če sta vsaj dva ponudnika ponudila višjo ceno od izklicne.

(4) Zarubljene premičnine se prodajo kupcu, ki je na javni dražbi ponudil najvišjo ceno.

(5) Če prva javna dražba ne uspe, se napove druga, ki se sme opraviti, če se je udeležita najmanj dva ponudnika. Oklic druge javne dražbe mora vsebovati iste podatke kot prva, v oklicu pa mora biti dodatno navedeno, da je to druga javna dražba. Glede aktivnosti udeležencev se primerno upoštevajo določbe tega člena. Izklicna cena zarubljenih predmetov iz prve javne dražbe se lahko ob objavi druge javne dražbe zniža za ustrezen odstotek, vendar največ do polovice ocenjene vrednosti po rubežnem zapisniku.

(6) Ne glede na peti odstavek tega člena se druga javna dražba lahko opravi tudi, če se je udeleži en sam ponudnik, s tem, da se izklicna cena v tem primeru ne sme znižati pod ocenjeno vrednost po rubežnem zapisniku.

(7) V primeru, da je tudi druga javna dražba neuspešna, se zarubljeni predmeti prodajo na enega od drugih načinov prodaje iz prvega odstavka 179. člena tega zakona.

184. člen

(zapisnik o poteku javne dražbe)

(1) Davčni organ sestavi zapisnik o poteku javne dražbe. Vanj se vpišejo podatki o zarubljenih premičninah, izklicni ceni zanje, udeležencih na javni dražbi, danih ponudbah, doseženi prodajni ceni in kupcu.

(2) Zapisnik o javni dražbi morajo podpisati pooblaščena uradna oseba davčnega organa, kupec in dolžnik oziroma njegov zastopnik, če je bil navzoč pri javni dražbi. Dolžnik

sme zahtevati, da se njegove pripombe vpišejo v zapisnik. Izvod zapisnika se vroči dolžniku oziroma njegovemu zastopniku.

(3) Zapisnik o javni dražbi se izobesi na oglasni deski davčnega organa, pristojnega za prodajo, v dveh dneh po končani prodaji in mora ostati tam izobešen tri dni. Udeleženci javne dražbe lahko zoper delo in postopek pooblaščene uradne osebe davčnega organa na javni dražbi ugovarjajo pri davčnem organu, pristojnem za prodajo, v treh dneh po objavi zapisnika na oglasni deski, vendar le, če so ugovor pisno napovedali pooblaščeni osebi davčnega organa v roku ene ure po končani dražbi.

(4) O ugovoru odloči davčni organ v treh dneh po njegovi vložitvi. Na odločitev davčnega organa o ugovoru ni možna pritožba.

(5) Zarubljenih premičnin, v zvezi s katerimi je vložen ugovor, ni dovoljeno prepustiti kupcu do vročitve sklepa oziroma odločbe davčnega organa o zavrženju oziroma zavrnitvi ugovora iz četrtega odstavka tega člena vložniku ugovora.

185. člen

(plačilo kupnine in drugi pogoji za prevzem blaga)

(1) Če ni vložen ugovor iz tretjega odstavka 184. člena tega zakona, mora kupec takoj po končani javni dražbi položiti znesek kupnine za kupljene premičnine in jih prevzeti.

(2) Če kupec ne prevzame kupljenih premičnin takoj po končani javni dražbi, preide nevarnost uničenja, poškodovanja ali odtujitve kupljene stvari na kupca.

(3) Vplačana varščina se všteje v kupnino.

(4) Udeležencem javne dražbe, ki na javni dražbi niso uspeli, se vplačana varščina oziroma predloženi instrument zavarovanja vrne najkasneje v petih dneh po zaključku javne dražbe.

(5) Udeležencu javne dražbe, ki javno dražbo zapusti pred njenim zaključkom ali kupcu, ki ni plačal kupnine, se varščina ne vrne, morebitni predloženi instrument zavarovanja pa se unovči.

(6) Če je bil vložen ugovor v skladu s 184. členom tega zakona in ga davčni organ zavrže ali zavrne kot neutemeljenega, davčni organ pozove kupca k plačilu kupnine in prevzemu kupljenih premičnin takoj, ko odloči o ugovoru.

(7) V primeru, ko kupec na dražbi pridobi premičnine, ki nimajo statusa blaga skupnosti, mora hkrati s prevzemom premičnin urediti njihov carinski status oziroma zagotoviti, da bo njihov carinski status urejen takoj po prevzemu.

186. člen

(prodaja neposredno po dolžniku)

(1) Dolžnik lahko s poprejšnjim dovoljenjem pooblaščene uradne osebe sam proda zarubljene premičnine s tem, da kupec denar izroči pooblaščeni uradni osebi oziroma vplača dolgovani znesek davka na predpisane račune.

(2) Pooblaščena uradna oseba dovoli prodajo po dolžniku, če se na tak način lahko v celoti poplačajo dolžni davek in stroški davčne izvršbe.

(3) Ne glede na drugi odstavek tega člena pooblaščena uradna oseba lahko dovoli tovrsten način prodaje tudi, če bi se s prodajo dosegla le delna poravnava davčne obveznosti, pri čemer upošteva možnosti prodaje zarubljenih premičnin na drug predpisan način ali če gre za prodajo hitro pokvarljivega zarubljenega blaga.

187. člen

(prodaja z zbiranjem ponudb)

Zarubljene premičnine se lahko proda z zbiranjem ponudb, če znaša ocenjena vrednost enakovrstnih zarubljenih premičnin, ki jih pooblaščena uradna oseba zarubi v posameznem postopku, manj kot 300.000 tolarjev ali če je bila prodaja premičnin na javni dražbi neuspešna.

188. člen

(prodaja z neposredno pogodbo)

Davčni organ sme z neposredno pogodbo prodati živali, hitro pokvarljivo zarubljeno blago, katerih hramba je povezana z velikimi stroški, in zarubljene premičnine, katerih prodaja na javni dražbi je bila neuspešna.

189. člen

(komisijska prodaja)

V primerih iz 187. in 188. člena tega zakona lahko davčni organ proda blago tudi s komisijsko pogodbo.

190. člen

(črtan)

4. podpoglavje

Uporaba določb o rubežu, cenitvi in prodaji zarubljenih premičnin za prodajo blaga, ki so ga odvzeli drugi organi

191. člen

(uporaba določb o prodaji)

(1) Določbe 3. podpoglavja tega dela zakona se smiselno uporabljajo tudi za prodajo blaga, ki je bilo dokončno odvzeto na podlagi zakona o obdavčenju ali drugega zakona, oziroma blaga, ki je bilo prepuščeno davčnemu organu v prosto razpolaganje, ter drugega blaga, ki ga po zakonskem pooblastilu prodaja davčni organ.

(2) Če davčni organ v skladu s prvim odstavkom tega člena prodaja blago, ki so ga odvzeli drugi organi in stroškov hrambe blaga pri davčnem organu in stroškov postopka prodaje ni mogoče pokriti iz kupnine za prodano blago, nosi stroške hrambe in prodaje organ, ki je to blago odvzel.

192. člen

(cenitev)

Cenitev blaga iz 191. člena tega zakona se opravi v skladu s tem zakonom le, če zakon, na podlagi katerega je bilo blago odvzeto oziroma zakon na podlagi katerega je davčni organ pooblaščen za prodajo tega blaga, ne določa drugače.

193. člen

(uničenje ali brezplačen odstop namesto prodaje)

Če se blago iz prvega odstavka 191. člena tega zakona ne proda v skladu z določbami tega zakona, se uniči ali brezplačno odstopi državnim organom, humanitarnim organizacijam ali javnim zavodom. O tem se sestavi zapisnik.

194. člen

(pooblastilo za izdajo podzakonskega akta ministra)

Minister, pristojen za finance, predpiše način preverjanja pogojev za prodajo blaga iz 191. člena tega zakona, o drugem ravnanju s tem blagom ter določi višino in način obračunavanja stroškov prevoza, hrambe in cenitve tega blaga, kakor tudi pogoje za uničenje oziroma brezplačen odstop blaga.

IV. poglavje

Posebna oblika davčne izvršbe na dolžnikovo nepremično premoženje in delež dolžnika v družbi ter iz premoženjskih pravic

195. člen

(davčna izvršba na dolžnikovo nepremično premoženje in delež dolžnika v družbi)

(1) Davčna izvršba na dolžnikovo nepremično premoženje in delež dolžnika v družbi (v nadaljnjem besedilu: delež

družbenika) ter iz premoženjskih pravic se lahko opravi le, če davkov ni bilo mogoče izterjati iz njegovih prejemkov, sredstev na računih, terjatev ali iz njegovega premičnega premoženja, ali če tako določa zakon.

(2) Davčno izvršbo na dolžnikovem nepremičnem premoženju in deležu družbenika ter iz premoženjskih pravic opravi sodišče v skladu z zakonom, ki ureja izvršbo in zavarovanje.

(3) Davčni organ pošlje predlog za izvršbo skupaj z izvršilnim naslovom, na katerem je potrdilo o izvršljivosti, neposredno sodišču in predlaga način izvršbe.

V. poglavje
Davčna izvršba na vrednostne papirje

196. člen
(smiselna uporaba določb)

Za rubež in prodajo vrednostnih papirjev se smiselno uporabljajo določbe III. poglavja tega dela zakona o rubežu in prodaji premičnin, če ni s tem poglavjem določeno drugače.

196.a člen
(vročitev sklepa o izvršbi in vpis rubeža materializiranih vrednostnih papirjev)

(1) Davčni organ vroči sklep o izvršbi na materializirane vrednostne papirje dolžniku in upravljavcu registra, v katerega so vpisani ti vrednostni papirji.

(2) Upravljavec registra na podlagi sklepa iz prvega odstavka tega člena opravi rubež tako, da pri vrednostnih papirjih, na katere se nanaša sklep, vpiše sklep o izvršbi v register. Vpis vsebuje naslednje podatke:
– davčni organ, ki je izdal sklep,
– datum izdaje sklepa,
– prepoved razpolaganja.

197. člen
(vročitev sklepa o izvršbi in vpis rubeža nematerializiranih vrednostnih papirjev)

(1) Davčni organ vroči sklep o izvršbi na nematerializirane vrednostne papirje dolžniku in klirinško depotni družbi.

(2) Klirinško depotna družba na podlagi sklepa iz prvega odstavka tega člena opravi rubež tako, da pri nematerializiranih vrednostnih papirjih, na katere se nanaša sklep, vpiše sklep o izvršbi v centralni register nematerializiranih vrednostnih papirjev. Vpis vsebuje naslednje podatke:
– davčni organ, ki je izdal sklep,
– datum izdaje sklepa,
– prepoved razpolaganja.

198. člen
(prodaja zarubljenih vrednostnih papirjev)

(1) Zarubljene vrednostne papirje, s katerimi se trguje na organiziranem trgu, prodaja ministrstvo, pristojno za finance, oziroma pravna oseba, ki jo za to pooblasti ministrstvo, pristojno za finance.

(2) V skladu s tem poglavjem klirinško depotna družba v primeru prodaje zarubljenih nematerializiranih vrednostnih papirjev, s katerimi se trguje na organiziranem trgu, prenese nematerializirane vrednostne papirje na račun kupca.

(3) V skladu s tem poglavjem klirinško depotna družba v primeru prodaje zarubljenih nematerializiranih vrednostnih papirjev, s katerimi se ne trguje na organiziranem trgu, na podlagi naloga za prenos, ki ga izda davčni organ, prenese nematerializirane vrednostne papirje na račun kupca.

(4) Znesek, pridobljen s prodajo, se nakaže na predpisane račune, določene z aktom iz drugega odstavka 27. člena tega zakona.

ČETRTI DEL
MEDNARODNO SODELOVANJE V DAVČNIH ZADEVAH

I. poglavje
Medsebojna upravna pomoč med državami članicami EU pri pobiranju davščin

1. podpoglavje
Skupne določbe

199. člen
(vsebina tega poglavja)

To poglavje ureja načine upravne pomoči med pristojnimi organi držav članic EU pri pobiranju davščin iz 201. člena tega zakona, katerih obveznost za plačilo je nastala v drugi državi članici EU.

200. člen
(obseg upravne pomoči)

(1) Pristojni organ Slovenije lahko kot organ zaprošene države nudi upravno pomoč v skladu s 199. členom tega zakona pristojnemu organu druge države članice EU na podlagi njegovega popolnega zaprosila (v nadaljnjem besedilu: zaprosilo za medsebojno pomoč), ki se lahko nanaša samo na:

1. pridobitev podatkov, pomembnih za odmero davčne obveznosti davčnega zavezanca v drugi državi članici EU;
2. vročitev dokumentov, povezanih z davčno obveznostjo davčnega zavezanca v drugi državi članici EU;
3. izterjavo davčne obveznosti davčnega zavezanca v drugi državi članici EU ali za
4. zavarovanje izpolnitve davčne obveznosti davčnega zavezanca v drugi državi članici EU.

(2) Kadar slovenski pristojni organ zaprosi pristojni organ druge države članice EU za upravno pomoč iz prvega odstavka tega člena, se določbe tega poglavja smiselno uporabijo tudi za zaprosilo, ki ga slovenski pristojni organ pošlje pristojnemu organu druge države članice EU. V tem primeru se določbe tega poglavja, ki se nanašajo na organ zaprošene države nanašajo na pristojni organ države članice EU, kateremu je slovenski pristojni organ poslal zaprosilo za upravno pomoč, določbe tega poglavja, ki se nanašajo na pristojni organ države članice EU, ki pošlje zaprosilo za medsebojno pomoč (v nadaljnjem besedilu: organ države prosilke) pa na pristojni organ Slovenije.

201. člen
(davščine, na katere se to poglavje nanaša)

Pristojni organ Slovenije nudi oziroma zaprosi za upravno pomoč v skladu z 200. členom tega zakona le v zvezi z naslednjimi davščinami, ki jih določajo predpisi ES ali predpisi držav članic EU (v nadaljnjem besedilu tega poglavja: davščine):

1. nadomestila, intervencijski in drugi ukrepi, ki so v celoti ali delno sistem financiranja kmetijskega usmerjevalnega in jamstvenega sklada, vključno z zneski, pobranimi v zvezi s temi ukrepi;
2. posebne uvozne in druge dajatve, predvidene v skupni organizaciji trga za področje sladkorja;
3. uvozne dajatve;
4. izvozne dajatve;
5. davek na dodano vrednost;
6. trošarine od tobačnih izdelkov, alkohola in alkoholnih pijač ter mineralnih olj in plina;
7. davki na dohodek in kapital;
8. davki na zavarovalne premije;

9. požarna taksa;

10. obresti, upravne kazni in globe ter stroški, povezani s terjatvami iz 1. do 9. točke tega člena, razen denarnih kazni za kazniva dejanja, kot jih določajo veljavni predpisi države članice EU, ki je zaprošena za upravno pomoč.

202. člen

(pristojnost)

(1) Pristojni organ za medsebojno upravno pomoč v skladu s tem poglavjem (v nadaljnjem besedilu: pristojni organ) v Sloveniji je:

1. na področju davka na dodano vrednost, davka na dohodek in kapital, davka na zavarovalne premije ter požarno takso, Davčna uprava Republike Slovenije,

2. na področju uvoznih in izvoznih dajatev, posebnih uvoznih in drugih dajatev za sladkor ter trošarin, Carinska uprava Republike Slovenije,

3. na področju nadomestil za kmetijske proizvode, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

(2) Pristojni organ prejeta zaprosila za medsebojno pomoč nemudoma pošlje v izvršitev davčnemu organu, ki bi bil v skladu s tem zakonom ali zakonom, ki ureja davčno oziroma carinsko službo, pristojen za izvršitev enakovrstnih ukrepov, kot so ukrepi, za katere organ države prosilke zaprosi za medsebojno pomoč.

(3) Davčni organ, ki izvaja oziroma je izvršil ukrepe na podlagi zaprosila za medsebojno pomoč, obvesti o izvršenih ukrepih pristojni organ iz prvega odstavka tega člena, ki zbrane informacije pošlje pristojnemu organu države prosilke.

203. člen

(uporaba jezika)

(1) Zaprosilo za medsebojno pomoč in spremljajoči dokumenti morajo biti prevedeni v uradni jezik Slovenije, razen če se v skladu s tem zakonom pristojni organ odpove prevodu.

(2) Če zaprosilu ni priložen prevod zaprosila in spremljajočih dokumentov, pristojni organ pozove organ države prosilke, da v določenem roku predloži prevod. Če prevoda tudi v tem roku ne prejme, naredi o tem uradni zaznamek na zaprosilu in obvesti organ države prosilke, da zaprosila ne bo obravnaval.

(3) Pristojni organ se lahko le izjemoma odpove prevodu, če gre za enostavno zadevo in oceni, da mu prevod ni potreben. Če se pristojni organ odpove prevodu, naredi o tem uradni zaznamek. Odpoved prevodu v skladu s tem odstavkom ne posega v pravico stranke glede uporabe jezika v postopku.

204. člen

(način prenosa informacij in zaupnost podatkov)

(1) Vse informacije, ki se morajo v skladu s tem poglavjem poslati v pisni obliki, se pošljejo po elektronski poti, razen:

1. zaprosila za vročitev in akta oziroma odločbe, katere vročitev se zaproša,

2. zaprosila za izterjavo ali za zavarovanje izpolnitve davčne obveznosti in kopije sklepa ali drugega akta, ki dovoljuje izvršbo.

(2) Pristojni organ se lahko v skladu s predpisi, ki urejajo elektronsko poslovanje, dogovori z organom države prosilke, da se tudi zaprosila iz prvega odstavka tega člena pošljejo le v elektronski obliki.

(3) Davčni organ sprejme vse potrebne ukrepe, da se informacije, ki jih hrani v elektronskih bazah podatkov in jih izmenjuje po elektronski poti, v skladu s tem poglavjem obravnavajo kot davčna tajnost. Davčni organ sme pregledovanje podatkov iz tega odstavka omogočiti le osebam iz 206. člena tega zakona. Osebe, ki so veljavno akreditirane pri Uradu Evropske komisije za akreditacijo v zvezi z varnostjo imajo lahko dostop do informacij v skladu s tem odstavkom le, kolikor je to potrebno za vzdrževanje, oskrbovanje in razvoj skupnega komunikacijskega omrežja/skupnega sistemskega vmesnika.

(4) Pristojni organ, ki pošlje podatke organu države prosilke po elektronski poti mora poskrbeti, da so elektronske komunikacije avtorizirane v skladu s predpisi.

205. člen

(stroški)

(1) Vse stroške, ki jih ima davčni oziroma pristojni organ v zvezi s postopkom izvršbe, ki ga vodi na podlagi tega poglavja, krije dolžnik. Uporabi se 138. člen tega zakona. Plačani stroški pripadajo zaprošeni državi.

(2) Pristojni organ ne more zahtevati od organa države prosilke, da krije stroške postopkov, katerih izvedbo je zaprosil v skladu s tem poglavjem zakona.

(3) Ne glede na drugi odstavek tega člena, davčni organ zahteva od organa države prosilke, da krije stroške postopka, če je bilo zaprosilo za medsebojno pomoč neutemeljeno v zvezi z vsebino zaprosila ali veljavnostjo instrumenta, s katerim se uveljavlja terjatev.

(4) Ne glede na drugi in tretji odstavek tega člena se lahko davčni organ in organ države prosilke v primeru večjih stroškov, v primeru, če poplačila stroškov v skladu s tem zakonom ni mogoče izterjati od dolžnika ali v primeru, če so konkretni postopki povezani z bojem proti organiziranemu kriminalu, dogovorita tudi o drugačnem kritju stroškov.

(5) Podrobnosti v zvezi s povrnitvijo stroškov s strani organa države prosilke v skladu s tem členom predpiše minister, pristojen za finance.

206. člen

(upravičeni prejemnik dokumentov in podatkov)

Dokumente in podatke, ki jih organ države prosilke pošlje pristojnemu organu na podlagi določb tega zakona, ta organ lahko pošlje samo:

1. osebi, ki je navedena zaprosilu za pomoč;

2. osebam in organom, ki so pristojni za izvršbo, in izključno v ta namen;

3. sodnim organom, ki obravnavajo zadeve v zvezi z izvršbo.

207. člen

(primeri, ko pristojni organ ni dolžan nuditi pomoči)

(1) Pristojni organ ni dolžan:

1. nuditi pomoči za izterjavo in pomoči za zavarovanje izpolnitve davčne obveznosti, če bi se z izvršbo lahko ogrozilo preživljanje zavezanca in njegovih družinskih članov ali bi lahko plačilo davčnega dolga povzročilo hujšo gospodarsko škodo davčnemu zavezancu in bi davčni organ, če bi davčni dolg nastal v Sloveniji, lahko odobril odlog plačila ali obročno plačilo v skladu s 36. ali 37. členom tega zakona;

2. nuditi pomoči, če se prvotno zaprosilo nanaša na terjatve, stare več kot pet let, računano od datuma akta, ki dovoljuje izvršbo. Če je bil akt izpodbijan, teče ta rok od dneva dokončne odločitve o izvršbi.

(2) Pristojni organ obvesti organ države prosilke o razlogih za odklonitev izpolnitve zaprosila za pomoč iz prvega odstavka tega člena. O takšni utemeljeni odklonitvi izpolnitve obvesti tudi Evropsko komisijo.

208. člen

(najnižji znesek za predložitev zaprosila)

Zaprosilo za medsebojno pomoč se lahko predloži, če znesek davščine ali davščin, ki jih mora plačati ena oseba, ni nižji od tolarske protivrednosti 1.500 evrov.

2. podpoglavje
Zaprosilo za pridobitev podatkov

209. člen
(zaprosilo za pridobitev podatkov)

(1) Na podlagi zaprosila organa države prosilke, je pristojni organ dolžan pridobiti in poslati vse podatke, ki so potrebni za izterjavo davščin v državi prosilki.

(2) Za zagotovitev podatkov v skladu z zaprosilom organa države prosilke lahko davčni organ uporabi vsa pooblastila, ki mu jih veljavna zakonodaja daje v zvezi z izterjavo enakovrstnih davščin v Sloveniji.

(3) Zaprosilo za pridobitev podatkov mora vsebovati podatke o vrsti in znesku davščine, na katero se zaprosilo nanaša in naslednje podatke o osebi, glede katere se podatke pridobiva:

1. osebno ime, naziv oziroma firmo;
2. naslov oziroma sedež;
3. in druge ustrezne podatke v zvezi z identifikacijo, do katerih ima organ države prosilke običajno dostop.

210. člen
(podatki, katerih pridobitev se lahko zaprosi)

(1) Zaprosilo za pridobitev podatkov se lahko nanaša na:

1. dolžnika ali
2. drugo osebo, ki je v skladu z veljavnimi predpisi države prosilke dolžna poravnati davščino.

(2) Kadar organ države prosilke ve, da ima tretja oseba premoženje, ki pripada eni od oseb iz prvega odstavka tega člena, se zaprosilo lahko nanaša tudi na to tretjo osebo.

211. člen
(potrditev zaprosila za pridobitev podatkov in dodatne informacije)

(1) Pristojni organ pisno potrdi prejem zaprosila za pridobitev podatkov najpozneje v roku sedmih dni po njegovem prejemu.

(2) Pristojni organ takoj po prejemu zaprosila preveri njegovo vsebino in po potrebi zahteva, da organ države prosilke predloži še dodatne podatke. Organ države prosilke mora predložiti dodatne podatke do katerih ima običajno dostop. Če organ države prosilke ne predloži dodatnih podatkov, pristojni oziroma davčni organ obravnava prvotno zaprosilo, če je glede na okoliščine primera to mogoče. Če predloženi podatki ne omogočajo izpolnitve zaprosila, pristojni organ ne izpolni zaprosila za pomoč in o tem obvesti organ države prosilke v skladu z drugim odstavkom 213. člena tega zakona.

212. člen
(omejitve, ki se nanašajo na pošiljanje podatkov)

(1) Pristojni organ ni dolžan poslati podatkov:

1. ki jih ne bi mogel pridobiti za izterjavo enakovrednih davščin v Sloveniji;
2. ki bi razkrili poslovno, industrijsko ali poklicno skrivnost;
3. katerih razkritje bi lahko ogrozilo varnost Slovenije ali katerih razkritje bi bilo v nasprotju s pravnim redom Slovenije.

(2) Pristojni organ mora o razlogih za neizpolnitev zaprosila za pridobitev podatkov pisno obvestiti organ države prosilke takoj, ko odloči o tem, vendar najkasneje v treh mesecih po datumu potrditve prejema zaprosila.

213. člen
(pošiljanje podatkov)

(1) Pristojni organ pošlje organu države prosilke vse zaprošene podatke v nespremenjeni obliki nemudoma, ko jih prejme.

(2) Kadar pristojni organ glede posamezne zadeve ne more dobiti vseh ali nekaterih zaprošenih podatkov v razumnem roku glede na okoliščine konkretnega primera, o tem obvesti organ države prosilke in navede razloge za to.

(3) Pristojni organ v vsakem primeru po izteku šestih mesecev od datuma, ko je potrdil prejem zaprosila, obvesti organ države prosilke o dejanjih in poizvedbah, ki jih je opravil, da bi pridobil zaprošene podatke.

(4) Če organ države prosilke, na podlagi podatkov, ki jih pridobi od pristojnega organa, v roku dveh mesecev po sprejemu obvestila iz drugega in tretjega odstavka tega člena, o izidu opravljenih dejanj, pisno zaprosi, da se nadaljuje z zbiranjem podatkov, davčni organ nadaljuje z zbiranjem podatkov v skladu z določbami, ki se uporabljajo za prvotno zaprosilo.

214. člen
(umik zaprosila)

Organ države prosilke lahko kadar koli pisno umakne zaprosilo. V tem primeru se že opravljena dejanja razveljavijo.

3. podpoglavje
Zaprosilo za vročitev

215. člen
(zaprosilo za vročitev)

(1) Davčni organ mora v skladu z določbami tega zakona, na podlagi zaprosila organa države prosilke naslovniku vročiti akte ali odločbe, vključno s sodnimi, ki izvirajo iz države članice EU, v kateri ima organ države prosilke sedež, in ki se nanašajo na davščino oziroma njeno izterjavo.

(2) Zaprosilo mora vsebovati podatke o:

1. naslovniku (osebno ime, naziv oziroma firmo, naslov oziroma sedež in druge ustrezne podatke v zvezi z identifikacijo, do katerih ima organ države prosilke običajno dostop);
2. naravi in predmetu akta ali odločbe, ki mora biti vročena;
3. dolžniku (osebno ime, naziv oziroma firmo, naslov oziroma sedež in druge ustrezne podatke v zvezi z identifikacijo, do katerih ima prosilec običajno dostop) če je glede na okoliščine primera to potrebno in primerno;
4. davščini, na katero se akt ali odločba nanaša; in
5. ostale potrebne podatke.

(3) Zaprosilo za vročitev se lahko nanaša na katero koli fizično ali pravno osebo, ki ji je, v skladu z veljavno zakonodajo države prosilke, treba vročiti akt ali odločbo.

(4) Če iz akta ali odločbe, katere vročitev se zaprosi, ni razvidno, v skladu s katero zakonodajo se prosi vročitev, mora zaprosilo za vročitev poleg podatkov iz drugega odstavka tega člena vsebovati tudi navedbe o veljavnih predpisih države prosilke, ki urejajo postopek izpodbijanja davščine ali njene izterjave.

216. člen
(postopek z zahtevkom)

(1) Pristojni organ pisno potrdi prejem zaprosila za vročitev najpozneje v roku sedmih dni po prejemu.

(2) Pristojni organ takoj po prejemu zaprosila pošlje zaprosilo pristojnemu davčnemu organu, ki sprejme vse potrebne ukrepe za vročitev akta ali odločbe v skladu z veljavno zakonodajo.

(3) Pristojni organ lahko od organa države prosilke zahteva dodatne informacije za izvršitev zaprosila, vendar to ne sme ogroziti izvršitve potrebnih dejanj pred potekom končnega roka za vročitev, ki je določen v zaprosilu. Organ države prosilke mora zagotoviti tiste dodatne informacije, do katerih ima običajno dostop.

(4) V nobenem primeru davčni organ ne more izpodbijati ali oporekati veljavnosti akta ali odločbe, katere vročitev se zaprosi.

(5) Pristojni organ takoj obvesti organ države prosilke o opravljenih dejanjih v zvezi z zahtevkom za vročitev, predvsem pa mu takoj sporoči datum vročitve akta oziroma odločbe naslovniku, in sicer tako, da mu vrne en izvod pravilno izpolnjenega in overjenega zaprosila.

4. podpoglavje
Zaprosilo za izterjavo in zaprosilo za zavarovanje plačila davčne obveznosti

217. člen
(zaprosilo za izterjavo)

Na podlagi zaprosila organa države prosilke davčni organ opravi izterjavo davščine iz 201. člena tega zakona v skladu z določbami tega zakona, ki se nanašajo na davčno izvršbo.

218. člen
(zaprosilo za zavarovanje plačila davčne obveznosti)

Na podlagi utemeljenega zaprosila organa države prosilke, davčni organ zavaruje plačilo davčne obveznosti v skladu s 45. oziroma 46. členom tega zakona. Uporabijo se določbe tega poglavja, ki se nanašajo na zaprosilo za izterjavo.

219. člen
(postopek z zahtevkom; roki)

(1) Pristojni organ mora nemudoma, najpozneje pa v sedmih dneh po prejemu zaprosila, pisno:

1. potrditi prejem zaprosila in

2. zahtevati od organa države prosilke, da dopolni zaprosilo, če ne vsebuje vseh podatkov iz tretjega odstavka 220. člena tega zakona. Organ države prosilke mora zagotoviti vse informacije, do katerih ima običajno dostop.

(2) Če davčni organ ne more začeti postopka v roku treh mesecev od dneva, ko je pristojni organ potrdil prejem zaprosila, mora pristojni organ nemudoma, najpozneje pa v roku sedmih dni po poteku trimesečnega roka pisno obvestiti organ države prosilke o razlogih za neukrepanje.

220. člen
(pogoji in vsebina zaprosila za izterjavo)

(1) Zaprosilu za izterjavo, ki ga organ države prosilke naslovi na pristojni organ, mora biti priložena uradna ali overjena kopija sklepa oziroma drugega akta, ki dovoljuje izvršbo, ki ga izda organ države prosilke. Če je potrebno, morajo biti priloženi še izvirniki ali overjene kopije drugih aktov, ki so potrebni za izvršbo.

(2) Organ države prosilke lahko predloži zaprosilo za izterjavo, če:

1. se davščina oziroma sklep ali drug akt, ki dovoljuje izvršbo ne izpodbija v državi prosilki, razen v primerih iz tretjega odstavka 226. člena tega zakona in, če

2. je v državi prosilki začel ustrezne postopke za izterjavo, ki so mu na voljo na podlagi sklepov oziroma aktov, ki dovoljujejo izvršbo iz prvega odstavka tega člena, pa do poplačila terjatev ni prišlo v celoti.

(3) Zaprosilo za izterjavo mora vsebovati:

1. osebno ime, naziv oziroma firmo, naslov oziroma sedež in vse druge ustrezne podatke v zvezi z identifikacijo zadevne osebe oziroma tretje osebe, ki poseduje njeno premoženje;

2. ime, naziv, naslov oziroma sedež in vse druge ustrezne podatke v zvezi z identifikacijo organa države prosilke;

3. sklic na akt, ki dovoljuje izvršbo, ki ga je izdala država prosilka;

4. vrsto in znesek terjatve, vključno z glavnico, obrestmi in drugimi kaznimi, globami in stroški, izraženimi v valuti države prosilke ter v valuti zaprošene države;

5. datum, ko je organ države prosilke oziroma davčni organ naslovniku vročil akt;

6. datum izvršljivosti in relativne ter absolutne zastaralne roke, v katerih je izvršba mogoča po veljavni zakonodaji države prosilke;

7. vse druge ustrezne podatke.

(4) Zaprosilo za izterjavo mora vsebovati tudi izjavo organa države prosilke, da so izpolnjeni pogoji iz drugega odstavka tega člena.

(5) Če niso izpolnjeni pogoji iz drugega odstavka tega člena oziroma, če organ države prosilke ne predloži dokazov o tem, da so izpolnjeni, pristojni organ ne izpolni zaprosila in o neizpolnitvi obvesti organ države prosilke.

(6) Vse davščine, na katere se nanaša sklep oziroma akt, ki dovoljuje izvršbo, se štejejo kot ena terjatev.

(7) Če organ države prosilke zaprosi za izterjavo več davščin, ki se nanašajo na isto osebo in za izterjavo katerih je pristojen isti davčni organ, lahko za vse davščine predloži eno zaprosilo za izterjavo.

(8) Če organ države prosilke izve za kakršne koli pomembne nove podatke v zvezi z zadevo na katero se nanaša zaprosilo za izterjavo, o tem nemudoma obvesti pristojni organ.

(9) Kadar slovenski pristojni organ pošilja zaprosilo v drugo državo članico EU, se kot menjalni tečaj uporabi prodajni tečaj Banke Slovenije na dan izdaje zaprosila.

221. člen
(osebe, na katere se lahko nanaša zaprosilo)

Zaprosilo za izterjavo oziroma zavarovanje plačila davčne obveznosti se lahko nanaša na katerokoli osebo iz 210. člena tega zakona.

222. člen
(medsebojno obveščanje o postopkih z zahtevkom)

(1) Če, glede na okoliščine primera, celotne ali dela terjatve ni mogoče izterjati v razumnem času, pristojni organ o tem obvesti organ države prosilke in navede razloge za to.

(2) Pristojni organ v vsakem primeru obvesti organ države prosilke o trenutnem stanju postopka vsakih šest mesecev po datumu, ko je potrdil prejem zaprosila.

(3) Organ države prosilke lahko, na podlagi podatkov, ki jih je pridobil od pristojnega organa v skladu s prvim in drugim odstavkom tega člena, v roku dveh mesecev po prejemu obvestila o izidu opravljenih dejanj pisno zahteva, da se nadaljuje s postopkom za izvršbo ali za zavarovanje davčne obveznost. V tem primeru davčni organ obravnava ponovno zaprosilo v skladu z določbami, ki se uporabljajo za prvotno zaprosilo. Če organ države prosilke v roku iz prvega stavka tega odstavka ne zahteva nadaljevanje postopka, se šteje da je zaprosilo umaknil. V tem primeru se že izvršena dejanja razveljavijo.

(4) Pristojni organ nemudoma obvesti organ države prosilke o zaključenem postopku izvršbe.

223. člen
(dopolnitev oziroma nadomestitev sklepa oziroma akta, ki dovoljuje izvršbo)

(1) Če sklep oziroma akt, ki dovoljuje izvršbo, ki ga je z zahtevkom davčnemu organu poslal organ države prosilke ne vsebuje vseh sestavin iz 137. člena tega zakona, ga davčni organ s sklepom dopolni ali nadomesti.

(2) Če glede na okoliščine primera, akta oziroma sklepa, ki dovoljuje izvršbo, ni treba dopolniti ali nadomestiti,

se določbe tega zakona, ki se nanašajo na sklep o izvršbi nanašajo tudi na ta akt, če ni s tem poglavjem drugače določeno.

(3) Za dopolnitev ali nadomestitev akta, ki dovoljuje izvršbo je pristojen davčni organ iz drugega oziroma tretjega odstavka 136. člena tega zakona.

(4) Če mora davčni organ akt, ki dovoljuje izvršbo, dopolniti ali nadomestiti v skladu s prvim odstavkom tega člena, mora izdati sklep praviloma v roku treh mesecev po datumu prejema zaprosila za izterjavo, razen v primeru iz šestega odstavka tega člena. Davčni organ ne sme odkloniti dopolnitve ali nadomestitve akta, ki dovoljuje izvršbo, če je bil prvotni akt pripravljen v skladu z veljavno zakonodajo države prosilke.

(5) Če davčni organ v roku iz četrtega odstavka tega člena ni ustrezno dopolnil ali nadomestil akta, ki dovoljuje izvršbo, mora pristojni organ nemudoma obvestiti organ države prosilke o razlogih za podaljšanje tri mesečnega roka.

(6) Pritožba zoper sklep davčnega organa se obravnava v skladu s 142. členom tega zakona, razen če gre za pritožbo iz 226. člena tega zakona.

224. člen

(poplačilo)

(1) Davščina se poplača v valuti zaprošene države. Celoten znesek davščine, ki jo izterja zaprošeni organ, se nakaže organu države prosilke.

(2) Prenos zneska se opravi v enem mesecu od datuma končane izvršbe.

(3) Davčni organ lahko, po posvetovanju pristojnega organa z organom države prosilke, dolžniku odobri odlog plačila ali plačilo na obroke v skladu s 36. ali 37. členom tega zakona. Vse obresti, ki jih davčni organ obračuna za čas podaljšanja roka za plačilo v skladu z 38. členom tega zakona, se prav tako nakažejo državi prosilki.

(4) Zamudne obresti za nepravočasno plačilo dolga iz tega poglavja se obračunajo v skladu z 31. členom tega zakona. Obresti se zaračunajo po stopnjah iz 31. člena tega zakona. Obresti pripadajo državi prosilki.

(5) Razen v primeru obresti iz tretjega in četrtega odstavka tega člena se za ugotavljanje zneska, ki je izterjan, upošteva tečaj iz devetega odstavka 220. člena tega zakona.

225. člen

(vrstni red poplačila)

Davščine, ki se izterjujejo v skladu s tem poglavjem, se v zvezi z vrstnim redom poplačila obravnavajo kot davek po tem zakonu.

226. člen

(izpodbijanje davščine oziroma akta, ki dovoljuje izvršbo)

(1) Če upravičena oseba izpodbija davščino oziroma akt, ki dovoljuje izvršbo, ki je bil izdan v državi prosilki, mora postopke v zvezi s tem voditi pristojni organ države prosilke po predpisih te države. Organ države prosilke mora nemudoma pisno obvestiti pristojni organ o takšnem postopku. Pristojni organ lahko obvesti tudi upravičena oseba.

(2) Davčni organ, na podlagi obvestila organa države prosilke oziroma upravičene osebe, da se davščina oziroma akt, ki dovoljuje izvršbo, izpodbija, zadrži izvršbo v skladu s tretjim delom tega zakona, in sicer dokler pristojni organ države prosilke ne odloči o zadevi. V skladu s 46. členom tega zakona lahko davčni organ zavaruje plačilo davčne obveznosti. Če davčni organ v skladu z določbami tega zakona, ne more sprejeti ukrepov za zavarovanje plačila davčne obveznosti, mora pristojni organ o tem nemudoma, najpozneje pa v enem mesecu po pridobitvi obvestila iz prvega odstavka tega člena, obvestiti organ države prosilke.

(3) Ne glede na drugi odstavek tega člena davčni organ, na podlagi zahteve organa države prosilke nadaljuje izvršbo v skladu z določbami tretjega dela tega zakona, če vložitev pravnega sredstva v skladu z veljavno zakonodajo države prosilke ne bi zadržala izvršbe, če bi bila uvedena v tej državi. Če vložnik s pravnim sredstvom uspe, je za vračilo neupravičeno izterjanega zneska odgovoren organ države prosilke, ki vrne vse izterjane zneske, skupaj z zamudnimi obrestmi iz 31. člena tega zakona.

(4) Pristojni organ mora o ukrepih davčnega organa za povrnitev neupravičeno izterjanih zneskov, sprejetih v skladu s tretjim odstavkom tega člena nemudoma obvestiti organ države prosilke. Država prosilka povrne davčnemu organu sredstva za poplačilo neupravičeno izterjanih zneskov v roku dveh mesecev po prejemu zaprosila za poplačilo.

(5) Če o pravnem sredstvu iz prvega odstavka tega člena odloča sodišče in odločba sodišča, če je ugodna za organ države prosilke, omogoča izvršbo v državi prosilki, se ta odločba šteje za akt, ki dovoljuje izvršbo v smislu tega zakona.

(6) Organi Slovenije lahko odločajo le o pravnih sredstvih zoper odločitve oziroma akte, ki jih tekom izterjave davščine druge države članice EU sprejema oziroma izdaja slovenski davčni organ. O teh pravnih sredstvih se odloča v skladu z veljavno zakonodajo v Sloveniji.

227. člen

(neveljavnost ali sprememba zaprosila za izterjavo oziroma zavarovanja plačila davčne obveznosti)

(1) Če postane zaprosilo za izterjavo oziroma zavarovanje plačila davčne obveznosti neveljavno zaradi plačila ali drugačnega prenehanja davčne obveznosti oziroma zaradi razveljavitve akta, ki dovoljuje izvršbo, ali zaradi kakšnega drugega razloga, organ države prosilke o tem nemudoma pisno obvesti pristojni organ.

(2) Kadar se zaradi kakršnega koli razloga spremeni znesek davščine iz zaprosila za izterjavo oziroma za zavarovanje plačila davčne obveznosti, organ države prosilke o tem nemudoma pisno obvesti pristojni organ.

(3) Če se v skladu z drugim odstavkom tega člena zniža znesek dolgovane davščine, davčni organ nadaljuje s postopkom glede še dolgovanega zneska. Če je v času, ko je davčni organ obveščen o znižanju zneska dolgovane davščine, prvotni znesek že izterjal, sredstva pa še niso prenesena v skladu z 224. členom tega zakona, pristojni organ prenese organu države prosilke le dolgovani znesek, preveč plačani znesek pa vrne osebi, od katere je bil znesek neupravičeno izterjan.

(4) Če se v skladu z drugim odstavkom tega člena zviša znesek dolgovane davščine, organ države prosilke nemudoma naslovi na pristojni organ dodatno zaprosilo za izterjavo oziroma za zavarovanje plačila davčne obveznosti. Davčni oziroma pristojni organ, kolikor je to mogoče glede na okoliščine primera, dodatno zaprosilo reši istočasno s prvotnim zahtevkom. Če to ni možno, pristojni oziroma davčni organ obravnava dodatni zaprosilo kot samostojno zaprosilo, če se glasi na znesek, ki ni manjši od zneska določenega v 208. členu tega zakona.

(5) Ne glede na deveti odstavek 220. člena tega zakona, se, v primerih iz drugega stavka četrtega odstavka tega člena, za pretvorbo spremenjenega zneska dolga v valuto zaprošene države, uporabi menjalni tečaj iz prvotnega zaprosila.

228. člen

(zastaranje)

(1) Ne glede na 58. in 59. člen tega zakona se za izterjavo davčnega dolga v skladu s tem poglavjem upošteva zastaralne roke, določene s predpisi države prosilke.

(2) Ukrepi, ki jih davčni organ sprejme za izterjavo davščin na podlagi zaprosila za medsebojno pomoč, in ki bi, če bi jih sprejel organ države prosilke, pretrgali ali zadržali tek

zastaranja po predpisih države prosilke, učinkujejo, kot da bi bili izvedeni v tej državi.

II. poglavje

Medsebojna pomoč pri izmenjavi podatkov in vročanju dokumentov med članicami EU za neposredne davke in davke na zavarovalne premije

229. člen

(vsebina tega poglavja)

(1) To poglavje ureja način in postopek izmenjave podatkov med pristojnimi organi držav članic EU zaradi odmere davkov v eni od držav članic EU ter medsebojno pomoč med državami članicami EU pri vročanju dokumentov, povezanih z odmero davkov iz 230. člena tega zakona.

(2) Pristojni organ Slovenije lahko v skladu s tem poglavjem izmenjuje podatke s pristojnimi organi drugih držav članic EU na podlagi zahteve pristojnega organa (v nadaljnjem besedilu: izmenjava na podlagi zahteve), v skladu s pogoji iz 235. člena tega zakona pa lahko izmenjuje podatke tudi brez zahteve pristojnega organa (v nadaljnjem besedilu: spontana izmenjava podatkov).

(3) Ne glede na drugi odstavek tega člena se pristojni organ na podlagi dogovora s pristojnimi organi drugih držav članic EU lahko zaveže, da bo podatke, ki bi jih sicer lahko izmenjaval na podlagi zahteve, poslal zainteresiranemu pristojnemu organu ali organom redno, brez posebnega zaprosila (v nadaljnjem besedilu: avtomatična izmenjava podatkov).

(4) Določbe tega poglavja se smiselno uporabljajo tudi, kadar pristojni slovenski organ zaprosi za podatke oziroma spontano ali avtomatično pridobiva podatke od pristojnih organov drugih držav članic EU.

230. člen

(davki, na katere se to poglavje nanaša)

(1) Pristojni organ Slovenije lahko v skladu s tem poglavjem izmenjuje podatke z drugimi državami članicami EU zlasti, če se ti podatki nanašajo na odmero:

1. katerega koli davka na celotni dohodek ali celotni kapital ali na del dohodka ali kapitala, vključno z davki na kapitalske dobičke od prodaje premičnega ali nepremičnega premoženja, davki na plačo, ki jih plačujejo delodajalci in davki na prirast kapitala, kot so določeni z veljavnimi predpisi držav članic EU;

2. davkov na zavarovalne premije, kot so določeni z veljavnimi predpisi držav članic EU.

(2) Pristojni organ Slovenije lahko v skladu s tem poglavjem izmenjuje tudi podatke, ki se nanašajo na odmero enakih ali podobnih davkov, kot so davki iz prvega odstavka tega člena, ki bi bili uvedeni naknadno poleg ali namesto davkov iz prvega odstavka tega člena. V tem primeru minister, pristojen za finance, izda sklep, s katerim določi, na katere davke se, v skladu s tem odstavkom, to poglavje nanaša.

231. člen

(pristojni organi za medsebojno pomoč)

(1) V skladu s tem poglavjem se podatki izmenjujejo med pristojnim organom zaprošene države in pristojnim organom države prosilke.

(2) V skladu s prvim odstavkom tega člena je pristojni organ zaprošene države (v nadaljnjem besedilu: organ zaprošene države) pristojni organ države članice EU, kateremu se pošlje zaprosilo za izmenjavo podatkov oziroma organ, ki je pristojen za spontano oziroma avtomatsko izmenjavo podatkov s pristojnimi organi držav članic EU.

(3) V skladu s prvim odstavkom tega člena je pristojni organ države prosilke (v nadaljnjem besedilu: organ države prosilke) pristojni organ države članice EU, ki pošlje zaprosilo za izmenjavo podatkov oziroma organ, kateremu se pošljejo podatki na podlagi spontane ali avtomatske izmenjave podatkov.

232. člen

(pristojnost v Sloveniji)

V Sloveniji ima položaj organa zaprošene države oziroma organa države prosilke iz 231. člena tega zakona ministrstvo, pristojno za finance. Ministrstvo lahko pooblasti Davčno upravo Republike Slovenije, da opravlja posamezne naloge iz tega poglavja.

233. člen

(izmenjava podatkov na zaprosilo)

(1) Organ države prosilke sme zaprositi organ zaprošene države, da mu pošlje vse podatke, ki se nanašajo na odmero davkov iz 230. člena tega zakona, ki se nanašajo na posamičen primer.

(2) Organ zaprošene države organ lahko odkloni izpolnitev zaprosila za izmenjavo podatkov, če ugotovi, da organ države prosilke, glede na okoliščine primera, ni izčrpal vseh možnosti za pridobitev informacij v svoji državi brez tveganja, da bi bila ogrožena pridobitev iskanega podatka.

(3) Organ zaprošene države oziroma z njegove strani pooblaščeni davčni organ lahko v zvezi s pridobivanjem podatkov, za katere v skladu s tem poglavjem zaprosi organ države prosilke, opravi dodatne poizvedbe. Poizvedbe se opravijo v skladu s tem zakonom in zakonom, ki ureja davčno službo.

234. člen

(avtomatična izmenjava podatkov)

V skladu s tretjim odstavkom 229. člena tega zakona se pristojni organ lahko dogovori s pristojnimi organi drugih držav članic EU, da si bodo, glede natančno določenih kategorij konkretnih primerov, avtomatsko izmenjavali podatke, pomembne za odmero davkov iz 230. člena tega zakona, ki bi jih sicer lahko v skladu s tem poglavjem izmenjevali na podlagi zaprosila organa države prosilke.

235. člen

(spontana izmenjava podatkov)

Pristojni organ pošlje vse podatke, brez predhodnega zaprosila, pristojnemu organu države članice EU, če:

1. utemeljeno domneva, da utegne priti do neplačila davkov v drugi državi članici EU;

2. oseba, ki je zavezana za plačilo davka, uveljavi znižanje ali oprostitev davka v eni državi članici EU, kar lahko povzroči povečanje davka ali davčno obveznost v drugi državi članici EU;

3. poslovanje med davčnim zavezancem v eni državi članici in davčnim zavezancem v drugi državi članici EU poteka skozi eno ali več držav na tak način, da lahko prihranek v davku beleži ena ali druga država članica EU ali obe;

4. utemeljeno domneva, da davčni prihranek izvira iz umetnega prenosa dobička znotraj skupine podjetij;

5. so mu podatki, ki jih je pridobil od pristojnega organa druge države članice EU, omogočili, da je pridobil še dodatne informacije, ki bi bile lahko relevantne za odmero davka v tej drugi državi članici EU.

236. člen

(omejitve pri izmenjavi podatkov)

(1) Pristojni organ mora poslati podatke pristojnemu organu druge države članice EU kakor hitro je mogoče. Če zaprosilu pristojnega organa druge države članice EU ne more ugoditi ali če zaprošenih podatkov ne more pridobiti, mora o tem nemudoma obvestiti pristojni organ države prosilke ter v sporočilu navesti razloge za odklonitev izpolnitve zaprosila oziroma ovire, ki onemogočajo pridobitev podatkov.

(2) Pristojni organ ni dolžan pošiljati podatkov v skladu s tem poglavjem, če bi podatke lahko pridobil le s poizvedbami, ki jih v skladu s tem zakonom ne bi mogel izpeljati v postopku odmere enakovrstnega davka v Sloveniji.

(3) Pristojni organ v skladu s tem poglavjem ni dolžan poslati podatkov, katerih razkritje bi pomenilo razkritje poslovne, industrijske ali poklicne skrivnosti ali razkritje poslovnega procesa oziroma podatkov, katerih razkritje bi bilo v nasprotju s pravnim redom Slovenije.

(4) Pristojni organ lahko odkloni izmenjavo podatkov, če pristojni organ države prosilke ne more, iz pravnih ali praktičnih razlogov, poslati davčnemu organu enakovrstnih podatkov.

237. člen

(izmenjava uradnih oseb in sočasen davčni nadzor)

(1) Pristojni organ lahko na podlagi posebnega dogovora z organom države prosilke dovoli, da je v postopkih pridobivanja podatkov v skladu s tem poglavjem udeležena tudi uradna oseba države prosilke, vendar le toliko, kolikor je potrebno, da pojasni posebnosti primera.

(2) Pristojni organ lahko na podlagi posebnega dogovora z organom ene ali več držav prosilk določi, da davčni organ sodeluje v sočasnem davčnem nadzoru zavezancev za davek, ki hkrati poteka v več državah članicah EU, z namenom, da si pristojni organi držav članic EU, sodelujočih v sočasnem nadzoru, izmenjajo tako pridobljene informacije. Davčni organ izvršuje naloge v okviru sočasnega davčnega nadzora na območju Slovenije v skladu s tem zakonom in zakonom, ki ureja davčno službo.

238. člen

(tajnost podatkov)

(1) Vsi podatki, pridobljeni v skladu s tem poglavjem se obravnavajo kot davčna tajnost.

(2) Ne glede na 78. do 87. člen tega zakona, se podatki, pridobljeni skladu s tem poglavjem:

1. lahko razkrijejo le osebam, ki neposredno sodelujejo v postopku odmere davka ali v postopku davčnega nadzora;

2. lahko, poleg primerov iz 1. točke tega odstavka, razkrijejo tudi v okviru sodnega ali upravnega postopka, ki je sprožen v zvezi z odmero davka ali v postopku davčnega nadzora, ne glede na to, ali postopek vključuje tudi določitev kazni ali ne, vendar le osebam, ki neposredno sodelujejo v teh postopkih. Ne glede na prejšnji stavek se pridobljeni podatki lahko razkrijejo na javni obravnavi ali v odločbah oziroma sodbah, če pristojni organ države članice EU, ki je zagotovila podatke, temu ne nasprotuje;

3. pod nobenim pogojem ne smejo uporabiti za druge namene, kot je davčni postopek ali sodni oziroma upravni postopek, vključno z določitvijo kazni v zvezi z odmero davka ali v zvezi s postopkom davčnega nadzora.

(3) Ne glede na drugi odstavek tega člena se lahko pridobljene informacije uporabijo tudi za odmero drugih davščin iz 201. člena tega zakona.

(4) Država članica EU, katere zakonodaja ali upravna praksa določa z nacionalnega vidika ožje omejitve kot so določene v drugem odstavku tega člena, lahko zahteva od države članice EU, kateri pošilja podatke, da uporablja pridobljene podatke le za te ožje določene namene. Če država članica EU ne soglaša s takšno ožjo uporabo, druga država članica EU ni dolžna poslati zaprošenih podatkov.

(5) Ne glede na drugi odstavek tega člena se lahko pristojni organ dogovori s pristojnim organom druge države članice EU, da se podatki, ki jih je pridobil uporabijo tudi za druge namene, vendar le, če bi v skladu z veljavnimi predpisi v Sloveniji takšne podatke v podobnih okoliščinah lahko uporabili tudi za te druge namene.

(6) Če pristojni organ, ki pridobi podatke od pristojnega organa države članice EU, oceni, da bi pridobljeni podatki lahko bili koristni tudi pristojnemu organu druge države članice EU, lahko pošlje podatke tudi temu pristojnemu organu, vendar le v soglasju s pristojnim organom, ki je poslal podatke.

238.a člen

(vročanje)

(1) Davčni organ v skladu s tem zakonom in na podlagi zaprosila organa države prosilke vroči naslovniku akt ali odločbo, ki jo je izdal pristojni organ države prosilke in zadeva izvajanje predpisov o davkih iz 230. člena tega zakona v državi prosilki.

(2) Organ države prosilke mora v zaprosilu za vročitev navesti vsebino akta ali odločbe, ki naj se vroči ter opredeliti osebno ime oziroma firmo ter naslov oziroma sedež naslovnika, vključno z vsemi ostalimi informacijami, ki lahko pomagajo identificirati naslovnika.

(3) Organ zaprošene države nemudoma obvesti organ države prosilke o ukrepih, ki jih je davčni organ sprejel v zvezi z vročitvijo, še posebej pa o datumu vročitve akta ali odločbe naslovniku.

III. poglavje

Izmenjava podatkov med članicami EU

239. člen

(pristojnost za izmenjavo podatkov na področju posrednih davkov)

(1) Pristojni organ za izvajanje nalog izmenjave podatkov med državami članicami EU glede obdavčevanja blaga in storitev z davkom na dodano vrednost med državami članicami EU je Davčna uprava Republike Slovenije.

(2) Pristojni organ za izvajanje nalog izmenjave podatkov med državami članicami EU glede obdavčevanja dobav trošarinskih izdelkov v prometu med državami članicami EU je Carinska uprava Republike Slovenije.

240. člen

(pristojnost za izmenjavo podatkov o dohodku od prihrankov v obliki plačil obresti)

(1) Pristojni organ za izvajanje nalog izmenjave podatkov med državami članicami EU in odvisnimi ali pridruženimi ozemlji iz tretjega odstavka 326. člena tega zakona, glede dohodkov od prihrankov v obliki plačil obresti je Davčna uprava Republike Slovenije.

(2) Pristojni davčni organ mora podatke, ki jih pridobi od plačilnih zastopnikov v skladu z določbami 332. člena tega zakona, sporočiti pristojnemu organu države članice EU oziroma odvisnega ali pridruženega ozemlja iz tretjega odstavka 326. člena tega zakona, katere rezident je upravičeni lastnik, do 30. junija tekočega leta za preteklo leto, v katerem so bila plačila dohodka od prihrankov opravljena, ali prejeta oziroma zagotovljena.

(3) Če ta člen ne določa drugače, se za izmenjavo podatkov v skladu s tem členom zakona uporabljajo 229. do 238. člen tega zakona, razen 236. člena tega zakona.

IV. poglavje

Izvajanje mednarodnih pogodb o izogibanju dvojnega obdavčevanja

1. podpoglavje

Postopek skupnega dogovora v skladu z mednarodno pogodbo o izogibanju dvojnega obdavčevanja

241. člen

(postopek skupnega dogovora na zahtevo davčnega zavezanca)

Kadar davčni zavezanec meni, da ni bil obdavčen v skladu z mednarodno pogodbo o izogibanju dvojnega ob-

davčevanja (v nadaljnjem besedilu: mednarodna pogodba) in predlaga ministrstvu, pristojnemu za finance, da prične postopek skupnega dogovora s pristojnim organom druge države, se lahko odločitev, ki je sprejeta v takšnem postopku, uveljavi ne glede na odločitve, ki so že bile sprejete v skladu s tem zakonom.

242. člen

(uveljavitev odločitve, sprejete v postopku skupnega dogovora)

Davčni zavezanec, na katerega se nanaša odločitev, sprejeta v postopku skupnega dogovora, lahko v roku 12 mesecev od dneva, ko je bil obveščen o odločitvi, ki sta jo pristojna organa sprejela v postopku skupnega dogovora, od davčnega organa zahteva, da se odločitev, ki je bila sprejeta v postopku skupnega dogovora, uveljavi.

243. člen

(postopek skupnega dogovora na pobudo pristojnega organa druge države)

(1) Kadar se postopek skupnega dogovora prične na pobudo pristojnega organa druge države, pristojni organ Slovenije o tem obvesti davčnega zavezanca, na katerega se postopek nanaša. V tem primeru se postopek skupnega dogovora začne ne glede na roke zastaranja, določene v tem zakonu.

(2) Glede uveljavitve odločitve, sprejete v postopku skupnega dogovora, se smiselno uporablja 242. člen tega zakona.

2. podpoglavje

Uveljavljanje ugodnosti iz mednarodnih pogodb o izogibanju dvojnega obdavčevanja

244. člen

(vsebina tega podpoglavja)

(1) To podpoglavje določa način plačila davka od dohodka nerezidentov, ki imajo vir v Sloveniji, v primerih, ko nerezidenti uveljavljajo ugodnosti, določene v mednarodni pogodbi.

(2) Določbe tega podpoglavja, ki se nanašajo na plačilo davka, se smiselno uporabljajo tudi za akontacije davka.

245. člen

(znižanje ali oprostitev plačila davčnega odtegljaja)

(1) Če plačnik davka izplača dohodek, ki je v skladu z mednarodno pogodbo obdavčen po nižji stopnji, kot je določena z zakonom o obdavčenju oziroma s tem zakonom, ali je izplačani dohodek v skladu z mednarodno pogodbo oproščen davka v Sloveniji, prejemnik dohodka, z namenom, da izkoristi ugodnosti, določene v mednarodni pogodbi, plačniku davka predloži izpolnjen ustrezni zahtevek za zmanjšanje ali oprostitev davka, ki bi ga sicer plačal v skladu z zakonom o obdavčenju oziroma s tem zakonom.

(2) Prejemnik dohodka mora plačniku davka predložiti zahtevek iz prvega odstavka tega člena, preden je dohodek izplačan.

(3) Plačnik davka predloži izpolnjen zahtevek pristojnemu davčnemu organu. Če pristojni davčni organ zahtevku v celoti ugodi, izda odločbo v skladu s 117. členom tega zakona. Če davčni organ ne ugodi zahtevku ali mu ne ugodi v celoti, izda odločbo. Davčni organ odloči o zahtevku najpozneje v 15 dneh od prejema zahtevka.

(4) Plačnik davka lahko izplača dohodek in obračuna davek po nižji stopnji, kot je določena z zakonom o obdavčenju oziroma s tem zakonom, ali da od tega dohodka ne izračuna in ne odtegne davka, šele ko prejme s strani davčnega organa potrjen zahtevek.

(5) Plačnik davka mora pristojnemu davčnemu organu za vsako izplačilo dohodka predložiti nov zahtevek.

(6) Ne glede na peti odstavek tega člena lahko davčni organ v primerih, ko plačnik davka izplačuje dohodek v rednih časovnih presledkih, odobri ugodnosti v skladu s tem členom za daljše časovno obdobje.

246. člen

(vpliv na davčni nadzor)

Potrditev zahtevka v skladu z 245. členom tega zakona ne vpliva na pravico davčnega organa do uvedbe postopka davčnega nadzora v skladu s tem zakonom.

247. člen

(vračilo davčnega odtegljaja)

(1) Če plačnik davka ni postopal v skladu z 245. členom tega zakona in je ne glede na ugodnosti, ki jih določa mednarodna pogodba, obračunal davek po stopnjah, ki so določene z zakonom o obdavčenju oziroma s tem zakonom, ali je od tega dohodka izračunal in odtegnil davek, in je zaradi tega bil plačan višji znesek davka, kot če bi bil davek plačan v skladu z mednarodno pogodbo, lahko prejemnik dohodka zahteva vračilo davka, ki predstavlja razliko med zneskom davka, ki je bil izračun ob uporabi stopnje, določene z zakonom o obdavčenju oziroma s tem zakonom, in zneskom davka, ki bi bil izračunan ob uporabi davčne stopnje, določene z mednarodno pogodbo.

(2) Če je bil davek obračunan od dohodka, ki je v skladu z mednarodno pogodbo oproščen davka, se prejemniku dohodka vrne celotni znesek plačanega davka.

(3) Prejemniku dohodka se davek v skladu s prvim ali drugim odstavkom tega člena vrne na podlagi njegovega pisnega zahtevka, ki ga vloži pri pristojnem davčnem organu.

(4) Prejemnik dohodka mora pristojnemu davčnemu organu za vsako izplačilo dohodka predložiti nov zahtevek.

248. člen

(uveljavljanje ugodnosti v davčnem obračunu)

Kadar davčni zavezanec prejema dohodke, od katerih davek v skladu s tem zakonom izračuna sam v davčnem obračunu, lahko v davčnem obračunu uveljavlja tudi ugodnosti, določene v mednarodni pogodbi.

249. člen

(uveljavljanje ugodnosti v napovedi)

Kadar dohodek izplača oseba, ki ni plačnik davka, prejemnik dohodka pa v skladu z mednarodno pogodbo ni zavezan za plačilo davka od tega dohodka, mora prejemnik dohodka v skladu s tem zakonom vložiti napoved, v kateri uveljavlja ugodnosti, določene v mednarodni pogodbi.

V. poglavje

Pooblastilo za podzakonski akt

250. člen

(pooblastilo za podzakonski akt)

Minister, pristojen za finance, podrobneje določi izvajanje tega dela zakona, predvsem pa obrazce, ki se uporabljajo in način postopanja pristojnega oziroma davčnega organa, kadar kot organ države prosilke zaproša pristojni organ druge države članice EU za medsebojno pomoč, in obrazce zahtevkov, ki se uporabljajo pri izvajanju IV. poglavja tega dela zakona.

PETI DEL
POSTOPEK POBIRANJA POSAMEZNIH DAVKOV

I. poglavje
Dohodnina

1. podpoglavje
Odmera in poračun dohodnine od dohodkov, ki se vštevajo v letno davčno osnovo, na letni ravni

251. člen

(odmera dohodnine)

(1) Dohodnino ugotovi davčni organ z odločbo.

(2) Odločbo izda davčni organ na podlagi napovedi davčnega zavezanca, če ni s tem zakonom drugače določeno.

252. člen

(zavezanci za vložitev napovedi)

(1) Napoved mora vložiti davčni zavezanec rezident.

(2) Napoved lahko vloži tudi davčni zavezanec nerezident, ki je rezident države članice EU, ki v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, uveljavlja olajšave za rezidente držav članic EU.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena napovedi ni dolžan vložiti:

1. davčni zavezanec, katerega dohodki v davčnem letu, od katerih se plačuje dohodnina v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, ne presegajo zneska splošne olajšave,

2. davčni zavezanec, kateremu je pokojnina edini dohodek v davčnem letu, od katerega se plačuje dohodnina v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, če od pokojnine v skladu z zakonom ni bila odtegnjena in plačana akontacija dohodnine in zavezanec pri akontaciji dohodnine ni uveljavljal posebne olajšave za vzdrževane družinske člane.

(4) Če davčni zavezanec umre pred vložitvijo napovedi, ni izračuna in poračuna dohodnine na letni ravni. Akontacija dohodnine se šteje kot dokončen davek.

(5) V primerih iz šestega in sedmega odstavka 12. člena tega zakona ni izračuna in poračuna dohodnine na letni ravni. Akontacija dohodnine se šteje kot dokončen davek.

253. člen

(način in roki vložitve napovedi)

(1) Davčni zavezanec mora napoved vložiti na obrazcu, ki ga predpiše minister, pristojen za finance. Napoved vsebuje podatke potrebne za določanje davčne osnove oziroma izračun dohodnine in podatke, potrebne za nadzor, uveljavljanje davčnih olajšav in osebne in druge podatke, ki omogočajo identifikacijo davčnega zavezanca in drugih oseb, v zvezi s katerimi davčni zavezanec uveljavlja davčne olajšave.

(2) Davčni zavezanec mora napoved vložiti najpozneje do 31. marca tekočega leta za preteklo leto.

(3) Če davčni zavezanec preneha biti rezident, mora vložiti napoved najpozneje do odhoda iz Slovenije, če odide iz Slovenije pred rokom iz drugega odstavka tega člena. Napoved vloži za obdobje davčnega leta, v katerem je bil rezident.

(4) Davčni zavezanec mora napoved vložiti pri pristojnem davčnem organu.

254. člen

(uveljavljanje posebne olajšave)

Davčni zavezanec lahko uveljavlja posebno olajšavo za vzdrževane družinske člane tudi po poteku roka za vložitev napovedi, vendar najkasneje v roku za pritožbo na odločbo o odmeri dohodnine.

255. člen

(upoštevanje akontacij dohodnine)

Akontacija dohodnine se odšteje od dohodnine, odmerjene za posamezno davčno leto. Kadar se akontacija dohodnine izračuna z obračunom davčnega odtegljaja, se odšteje odtegnjen davčni odtegljaj. Kadar akontacijo dohodnine izračuna davčni zavezanec sam z davčnim obračunom, se odšteje obračunana akontacija, razen v primeru ponovne odmere dohodnine zaradi odločbe, izdane v inšpekcijskem nadzoru. Kadar se akontacija dohodnine izračuna z odločbo davčnega organa in pri ponovni odmeri dohodnine zaradi odločbe, izdane v davčnem inšpekcijskem nadzoru, se od dohodnine, odmerjene za posamezno davčno leto, odšteje z odločbo odmerjena akontacija dohodnine.

256. člen

(uveljavljanje odbitka davka, plačanega v tujini)

(1) Davčni zavezanec, ki je rezident, lahko uveljavlja odbitek za ustrezni znesek plačanega davka v tujini od dohodkov, ki so vključeni v osnovo za dohodnino v Sloveniji (v nadaljnjem besedilu: odbitek davka plačanega v tujini), v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, v napovedi za odmero dohodnine. Kadar davčni zavezanec v napovedi za odmero dohodnine uveljavlja odbitek davka, plačanega v tujini, so sestavni del napovedi tudi ustrezna dokazila glede davčne obveznosti izven Slovenije, zlasti o znesku davka, plačanega v tujini, o osnovi za plačilo davka ter o tem, da je znesek davka, plačan v tujini, dokončen in dejansko plačan.

(2) Kot ustrezna dokazila iz prejšnjega odstavka se štejejo listine, izdane s strani davčnega organa tuje države, ali drugi dokumenti, ki nedvoumno dokazujejo obstoj davčne obveznosti ali plačilo davka izven Slovenije.

(3) Če davčni zavezanec do roka za vložitev napovedi za odmero dohodnine iz 253. člena tega zakona še ne razpolaga z ustreznimi dokazili, lahko ustrezna dokazila predloži naknadno.

(4) Če davčni zavezanec ne predloži dokazil do roka za izdajo odločbe o odmeri dohodnine iz 259. člena tega zakona, izda davčni organ začasno odločbo. Davčni organ začasno odločbo razveljavi in nadomesti z novo odločbo v 15 dneh po predložitvi dokazil. Če davčni zavezanec ne predloži dokazil po preteku petih let po letu, za katero je uveljavljal odbitek davka, plačanega v tujini, se šteje, da je začasna odločba glavna.

257. člen

(uveljavljanje oprostitve)

Če je z mednarodno pogodbo določena oprostitev za dohodke rezidenta, davčni zavezanec uveljavlja oprostitev v napovedi za odmero dohodnine.

258. člen

(upoštevanje dohodkov, od katerih se ne plačuje akontacija dohodnine)

Obdavčljivi dohodki, od katerih se v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino ali tem zakonom ne plačuje akontacija dohodnine, se vštevajo v izračun dohodnine na letni ravni, če ni s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju drugače določeno.

259. člen

(rok za izdajo odločbe)

Odločba o odmeri dohodnine mora biti izdana do 31. oktobra za preteklo leto.

260. člen

(odpis poračuna dohodnine na letni ravni)

Če je znesek odmerjene dohodnine na letni ravni večji od zneska akontacije dohodnine in razlika ne presega 500 tolarjev, se razlika dohodnine odpiše.

2. podpoglavje
Akontacije dohodnine od dohodkov, ki se vštevajo v letno davčno osnovo, na letni ravni – splošno

261. člen

(izračun akontacije dohodnine)

(1) Akontacijo dohodnine izračuna:
1. plačnik davka v obračunu davčnega odtegljaja,
2. davčni zavezanec sam v davčnem obračunu,
3. davčni organ v odločbi, izdani na podlagi napovedi zavezanca oziroma podatkov o katastrskem dohodku kmetijskih in gozdnih zemljišč,
od dohodkov, od katerih se v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino med letom izračunava in plačuje akontacija dohodnine, če ni s tem zakonom drugače določeno.

(2) Akontacija dohodnine se izračuna in plača od davčnih osnov in po stopnjah določenih z zakonom, ki ureja dohodnino.

(3) Obrazec obračuna davčnega odtegljaja, davčnega obračuna in davčne napovedi iz prvega odstavka tega člena predpiše minister, pristojen za finance. Obrazec mora vsebovati podatke, potrebne za določanje davčne osnove oziroma izračun akontacije dohodnine in podatke, potrebne za nadzor, uveljavljanje davčnih olajšav in identifikacijo zavezanca za davek.

262. člen

(smrt davčnega zavezanca)

Če davčni zavezanec umre, se določbe, ki se nanašajo na akontacijo dohodnine, smiselno uporabljajo tudi za pooblaščence za zastopanje, pravne naslednike davčnih zavezancev oziroma skrbnike njihovega premoženja.

263. člen

(skrbnik davčnega zavezanca oziroma njegovega premoženja)

Če je davčnemu zavezancu v primeru, ko davčni zavezanec ni znan ali je opravilno nesposoben ali po odločbi o denacionalizaciji, določen skrbnik oziroma skrbnik njegovega premoženja, se določbe, ki se nanašajo na akontacijo dohodnine smiselno uporabljajo tudi za skrbnika oziroma upravljavca premoženja.

264. člen

(davčni odtegljaj)

Davčni odtegljaj je akontacija dohodnine, ki jo je v skladu s 1. točko prvega odstavka 261. člena tega zakona dolžan izračunati, odtegniti in plačati plačnik davka za davčnega zavezanca od dohodkov, od katerih se v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino in tem zakonom, plačuje akontacija dohodnine z davčnim odtegljajem.

264.a člen

(oprostitev davčnega odtegljaja)

(1) Ne glede na 264. člen tega zakona in ne glede na določbe zakona, ki ureja dohodnino, se od dohodkov rezidenta, od katerih se akontacija dohodnine plačuje z davčnim odtegljajem, ta ne odtegne in ne plača, če izračunan znesek akontacije ne presega 5.000 tolarjev.

(2) Določba prejšnjega odstavka se uporablja za dohodke, ki se vštevajo v letno davčno osnovo davčnega zavezanca, razen za dohodke iz delovnega razmerja in dohodke, dosežene z opravljanjem dejavnosti.

265. člen

(rok predložitve obračuna davčnega odtegljaja in določenih podatkov)

(1) Plačnik davka mora predložiti obračun davčnih odtegljajev davčnemu organu na dan izplačila dohodkov.

(2) V roku iz prvega odstavka tega člena mora plačnik davka predložiti tudi davčnemu zavezancu podatke iz obračuna davčnih odtegljajev o dohodku, o odtegnjenem in plačanem davčnem odtegljaju ter druge podatke, ki vplivajo na višino davčnega odtegljaja.

266. člen

(rok za plačilo davčnega odtegljaja)

Plačnik davka mora davčni odtegljaj plačati na dan izplačila dohodka.

3. podpoglavje
Akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve

267. člen

(izračun)

(1) Akontacijo dohodnine od dohodka iz zaposlitve izračuna plačnik davka kot davčni odtegljaj v obračunu davčnega odtegljaja. Plačnik davka mora davčni odtegljaj izračunati in odtegniti hkrati z obračunom dohodka iz zaposlitve.

(2) Če dohodek iz zaposlitve izplača oseba, ki ni plačnik davka, akontacijo dohodnine od dohodka iz zaposlitve ugotovi davčni organ na podlagi napovedi davčnega zavezanca.

268. člen

(obvestilo in potrdilo o znižani stopnji akontacije dohodnine)

(1) Davčni zavezanec, ki se v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, odloči za znižano stopnjo akontacije dohodnine od nadomestila iz obveznega invalidskega zavarovanja, ki ga prejema kot delovni invalid po predpisih, ki urejajo obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje v Sloveniji, mora o tem obvestiti pristojni davčni organ in izplačevalca nadomestila.

(2) Znižana stopnja akontacije dohodnine se lahko uporabi za nadomestila iz prvega odstavka tega člena, izplačana po dnevu, ko je bilo obvestilo v skladu s prvim odstavkom tega člena predloženo davčnemu organu.

(3) Davčni organ davčnega zavezanca na podlagi njegovega obvestila iz prvega odstavka tega člena v davčnih evidencah označi kot davčnega zavezanca, ki se je odločil za znižano stopnjo akontacije dohodnine od nadomestil iz prvega odstavka tega člena, in o tem zavezancu izda potrdilo.

(4) Davčni organ izda potrdilo v petih dneh od dneva predložitve obvestila davčnega zavezanca.

(5) Izplačevalec nadomestila iz prvega odstavka tega člena lahko izračuna, odtegne in plača akontacijo dohodnine po znižani stopnji samo, če davčni zavezanec predloži potrdilo iz tretjega odstavka tega člena.

(6) Potrdilo iz petega odstavka tega člena velja za obdobje davčnega leta. V obdobju davčnega leta davčni zavezanec lahko zahteva spremembo potrdila ali ga prekliče na način, kot velja za pridobitev potrdila.

(7) Obliko in podatke, ki jih mora davčni zavezanec navesti v obvestilu in potrdilu iz tega člena, predpiše minister, pristojen za finance.

269. člen

(uveljavljanje olajšave za vzdrževane družinske člane)

(1) Davčni zavezanec, ki v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino uveljavlja olajšavo za vzdrževane družinske člane pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz delovnega razmerja in od pokojnine, ki se izplačuje za mesečno obdobje, mora o tem pisno obvestiti glavnega delodajalca in

izplačevalca pokojnine. Na obvestilu mora navesti osebne in druge podatke, ki omogočajo njegovo identifikacijo in identifikacijo vzdrževanih družinskih članov.

(2) Obliko in podatke, ki jih mora davčni zavezanec navesti v obvestilu, predpiše minister, pristojen za finance.

(3) Olajšava za vzdrževane družinske člane se lahko upošteva pri izračunu akontacije dohodnine od dohodkov iz prvega odstavka tega člena, ki so izplačani po dnevu, ko je bilo v skladu s prvim odstavkom tega člena obvestilo predloženo glavnemu delodajalcu oziroma izplačevalcu pokojnine.

(4) Glavni delodajalec oziroma izplačevalec pokojnine pri izračunu akontacije dohodnine upošteva olajšavo za vzdrževane družinske člane na podlagi obvestila iz prvega odstavka tega člena dokler davčni zavezanec ne predloži novega obvestila, s katerim sporoči spremembe.

270. člen

(način in rok vložitve napovedi)

(1) Napoved za odmero akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve mora davčni zavezanec vložiti do desetega dne v mesecu za pretekli mesec pri pristojnem davčnem organu.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena mora nerezident napoved za odmero akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve vložiti v sedmih dneh od dneva izplačila dohodka pri pristojnem davčnem organu.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena mora davčni zavezanec, ki prejema dohodek iz delovnega razmerja ali pokojnino, vložiti napoved za odmero akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve v sedmih dneh od dneva, ko je prvič prejel dohodek iz delovnega razmerja ali pokojnino, pri pristojnem davčnem organu.

(4) Davčni zavezanec iz tretjega odstavka tega člena mora ponovno vložiti napoved za odmero akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve v sedmih dneh od dneva, ko je prejel spremenjeno višino dohodka iz delovnega razmerja ali pokojnine ali ko se spremenijo drugi pogoji, ki vplivajo na višino akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve.

(5) Davčni zavezanec iz tretjega odstavka tega člena lahko vloži napoved tudi za vsako novo davčno leto v mesecu decembru tekočega leta za naslednje leto.

271. člen

(uveljavljanje dejanskih stroškov)

(1) V primeru iz prvega odstavka 267. člena tega zakona lahko davčni zavezanec uveljavlja dejanske stroške v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, v napovedi za odmero dohodnine, razen nerezidenta, ki jih lahko uveljavlja v sedmih dneh od izplačila dohodka, pri pristojnem davčnem organu. Nerezident uveljavlja dejanske stroške s pisnim zahtevkom, ki ga predpiše minister, pristojen za finance.

(2) V primeru iz drugega odstavka 267. člena tega zakona lahko davčni zavezanec uveljavlja dejanske stroške v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, v napovedi iz 270. člena tega zakona.

272. člen

(uveljavljanje odbitka davka, plačanega v tujini ali uveljavljanje oprostitve)

(1) Davčni zavezanec, ki prejema dohodek iz delovnega razmerja ali pokojnino, lahko ne glede na 256. in 257. člen tega zakona in ne glede na zakon o obdavčenju uveljavlja odbitek davka, plačanega v tujini, ali oprostitev že v napovedi iz tretjega, četrtega in petega odstavka 270. člena tega zakona na podlagi izjave davčnega zavezanca o davčni obveznosti izven Slovenije. Obliko in podatke, ki jih mora davčni zavezanec navesti v izjavi, predpiše minister, pristojen za finance.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena se davčnemu zavezancu odbitek davka, plačanega v tujini, ali oprostitev prizna pri izračunu in poračunu dohodnine na letni ravni samo, če davčni zavezanec uveljavlja odbitek davka, plačanega v tujini, in oprostitev tudi v napovedi za odmero dohodnine v skladu z 256. in 257. členom tega zakona.

273. člen

(rok za izdajo odločbe)

(1) Na podlagi napovedi iz prvega in drugega odstavka 270. člena tega zakona davčni organ izda odločbo o višini akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve v 15 dneh od dneva vložitve napovedi.

(2) Na podlagi napovedi iz tretjega odstavka 270. člena tega zakona izda davčni organ v 15 dneh od dneva vložitve napovedi odločbo o višini akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve za davčno leto ter določi obroke za plačevanje akontacije.

(3) Na podlagi napovedi iz četrtega odstavka 270. člena tega zakona davčni organ na novo izda odločbo o višini akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve za davčno leto ter na novo določi obroke v 15 dneh od vložitve napovedi.

(4) Na podlagi napovedi iz petega odstavka 270. člena tega zakona davčni organ izda odločbo o višini akontacije za naslednje davčno leto do 15. januarja leta, za katero se določa akontacija dohodka iz zaposlitve.

(5) Davčni organ odloči o novi akontaciji dohodnine od dohodka iz zaposlitve in o poračunu odtegnjenega davčnega odtegljaja na podlagi uveljavljanja dejanskih stroškov nerezidenta iz prvega odstavka 271. člena tega zakona v 15 dneh od dneva predložitve zahtevka.

274. člen

(rok za plačilo akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve, ki jo izračuna davčni organ)

Akontacija dohodnine od dohodka iz zaposlitve, določena z odločbo iz drugega, tretjega in četrtega odstavka 270. člena tega zakona se plačuje v obrokih, ki morajo biti plačani v 30 dneh od prejema dohodka iz zaposlitve ali pokojnine.

274.a člen

(akontacija dohodnine od dohodkov verskih delavcev)

(1) Akontacijo dohodnine od dohodkov verskih delavcev izračuna verska skupnost ali njen del kot davčni odtegljaj v obračunu davčnega odtegljaja. Akontacija dohodnine se plača do 15. v mesecu za pretekli mesec.

(2) Če akontacijo dohodnine od dohodkov verskih delavcev ne izračuna in plača verska skupnost ali njen del na način iz prejšnjega odstavka, mora verski delavec sam izračunati akontacijo dohodnine v obračunu akontacije dohodnine. Verski delavec mora predložiti davčnemu organu obračun akontacije in akontacijo dohodnine plačati do 15. v mesecu za pretekli mesec.

4. podpoglavje

Akontacija dohodnine od dohodka iz dejavnosti

1. Akontacija dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti

1.1. Davčni obračun

275. člen

(izračun)

(1) Davčni zavezanec, ki v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, ugotavlja davčno osnovo od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti, na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov, sam izračunava akontacijo dohodnine od do-

hodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti, v davčnem obračunu. V primerih, določenih z zakonom, ki ureja dohodnino, v katerih davčni zavezanec plačuje od dohodkov, doseženih z opravljanjem dejavnosti, tudi davčni odtegljaj, davčni odtegljaj izračuna plačnik davka v obračunu davčnih odtegljajev.

(2) Davčni obračun, ki ga predpiše minister, pristojen za finance, vsebuje tudi podatke o poslovanju, ki jih davčni zavezanec vodi v evidencah v skladu s tem zakonom, drugimi predpisi in računovodskimi standardi in podatke iz poročil, ki jih davčni zavezanec sestavlja v skladu s posebnimi predpisi in računovodskimi standardi.

276. člen

(obdobje izračuna)

(1) Davčni zavezanec v davčnem obračunu izračuna akontacijo dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti za obdobje davčnega leta, ki je koledarsko leto.

(2) Davčni zavezanec, ki preneha oziroma začne z opravljanjem dejavnosti med davčnim letom, izračuna akontacijo dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti za obdobje, ki je krajše od koledarskega leta.

(3) V primeru prenehanja opravljanja dejavnosti se obdobje, za katero se izračunava akontacija dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti, konča z dnem pred dnevom prenehanja opravljanja dejavnosti.

277. člen

(način in rok predložitve davčnega obračuna)

(1) Davčni zavezanec mora predložiti davčni obračun davčnemu organu najkasneje do 31. marca tekočega leta za preteklo leto. Če je davčni zavezanec v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, del podatkov, ki so v skladu s tem zakonom sestavni del davčnega obračuna, v rokih, ki jih predpisuje ta zakon, predložil Agenciji Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (v nadaljnjem besedilu: AJPES), lahko predloži davčnemu organu davčni obračun brez teh podatkov, mora pa v davčnem obračunu to izrecno navesti. Podrobnejši način predložitve davčnega obračuna v primerih iz prejšnjega stavka in način ter roke za izmenjavo podatkov med AJPES in davčnim organom predpiše minister, pristojen za finance.

(2) Davčni zavezanec, ki preneha z opravljanjem dejavnosti med davčnim letom mora predložiti davčni obračun davčnemu organu v 30 dneh po zaključku obdobja iz tretjega odstavka 276. člena tega zakona, za katero se obračunava akontacija dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti. V primeru postopka likvidacije in stečaja sestavi davčni zavezanec davčni obračun v skladu s postopkom, določenim za davčni obračun davka od dohodkov pravnih oseb pri postopku stečaja in likvidacije.

278. člen

(plačevanje predhodne akontacije dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti)

(1) Predhodna akontacija dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti (v nadaljnjem besedilu: predhodna akontacija) se za davčno leto plača v znesku, ki je enak znesku akontacije dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti po zadnjem obračunu akontacije dohodnine od tega dohodka.

(2) Davčni zavezanec, ki začne z opravljanjem dejavnosti, sam izračuna predhodno akontacijo v znesku glede na višino predvidene davčne osnove davčnega leta, za katerega se plačuje predhodna akontacija. Obrazložen izračun predvidene davčne osnove v davčnem obračunu akontacije dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti, višino predhodne akontacije ter obrokov predhodne akontacije predloži davčnemu organu ob predložitvi prijave za vpis v davčni register. Obrazložen izračun predloži davčni zavezanec ne glede na to ali je izračunal dobiček ali izgubo.

(3) Predhodna akontacija se plača v mesečnih ali trimesečnih obrokih. Predhodna akontacija se plača v mesečnih obrokih, če znesek predhodne akontacije presega 100.000 tolarjev oziroma trimesečnih obrokih, če znesek predhodne akontacije ne presega 100.000 tolarjev.

(4) Obroki predhodne akontacije dospejo v plačilo na zadnji dan obdobja, na katerega se nanašajo in morajo biti plačani v desetih dneh po dospelosti.

(5) Predhodna akontacija se v novem davčnem letu do novega davčnega obračuna plačuje v rokih in v višini obrokov, kot se je plačevala za preteklo davčno leto. Razliko v višini predhodne akontacije, ki nastane zaradi spremembe akontacije dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti, na podlagi novega davčnega obračuna, mora zavezanec za že dospele obroke predhodne akontacije plačati pri prvem naslednjem obroku predhodne akontacije. Obroki predhodne akontacije, ki bodo dospeli v plačilo do konca leta, se sorazmerno povečajo.

(6) Če je višina predhodne akontacije na podlagi novega davčnega obračuna manjša, se obroki predhodne akontacije, ki bodo dospeli v plačilo do konca leta, sorazmerno zmanjšajo.

279. člen

(sprememba predhodne akontacije med davčnim letom)

(1) Davčni zavezanec, katerega davčna osnova za tekoče davčno leto se razlikuje od davčne osnove za predhodno davčno leto, lahko od davčnega organa zahteva spremembo višine predhodne akontacije. Davčni zavezanec vloži zahtevo najmanj 30 dni pred dospelostjo obroka predhodne akontacije in priloži davčni obračun akontacije dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti, za tekoče davčno leto pred vložitvijo zahteve, oceno davčne osnove za tekoče leto ter podatke, ki dokazujejo spremembo davčne osnove.

(2) O zahtevi iz prvega odstavka tega člena odloči davčni organ z odločbo v 15 dneh od predložitve zahteve.

(3) Če davčni organ v postopku nadzora ugotovi, da višina predhodne akontacije ne ustreza pričakovani davčni osnovi tekočega davčnega leta, z odločbo določi novo višino predhodne akontacije.

(4) Če je nova višina predhodne akontacije manjša, se obroki predhodne akontacije, ki bodo dospeli v plačilo do konca leta, sorazmerno zmanjšajo.

(5) Razliko v višini predhodne akontacije za že dospele obroke predhodne akontacije mora zavezanec doplačati pri prvem naslednjem obroku predhodne akontacije.

280. člen

(upoštevanje predhodne akontacije in davčnega odtegljaja)

Predhodna akontacija in davčni odtegljaj se odštejeta od akontacije dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti, za posamezno davčno leto. Odšteje se obračunana predhodna akontacija in odtegnjeni davčni odtegljaj.

281. člen

(plačilo poračuna akontacije dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti)

Davčni zavezanec mora razliko med akontacijo dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti, izračunano v davčnem obračunu in predhodno akontacijo dohodnine in davčnim odtegljajem, plačati v roku 30 dni od dneva predložitve davčnega obračuna.

282. člen

(ponovna odmera dohodnine)

Na podlagi dokončne odločbe, izdane v postopku nadzora pravilnosti izračunavanja in plačevanja akontacije dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti, davčni organ ponovno odmeri dohodnino.

283. člen

(prenehanje opravljanja dejavnosti in nadaljevanje dejavnosti po drugi osebi)

(1) Oseba, ki želi v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, pri ugotavljanju davčne osnove uveljavljati davčno obravnavo, ki se lahko upošteva pri prenehanju opravljanja dejavnosti, če dejavnost nadaljuje druga oseba ali so sredstva vložena v pravno osebo, in so izpolnjeni pogoji, določeni z zakonom, ki ureja dohodnino, mora takšno davčno obravnavo priglasiti pri pristojnem davčnem organu.

(2) Priglasitev se opravi na obrazcu, ki ga predpiše minister, pristojen za finance. Sestavni del obrazca je tudi izjava o izpolnjevanju pogojev, določenih z zakonom, ki ureja dohodnino.

(3) Oseba, ki preneha z opravljanjem dejavnosti in novi zasebnik oziroma pravna oseba, v katero so vložena sredstva, opravita priglasitev na enotnem obrazcu, ki ga sopodpišeta. Kadar oseba preneha z opravljanjem dejavnosti zaradi smrti, priglasitev opravi novi zasebnik oziroma pravna oseba, v katero so vložena sredstva.

(4) Priglasitev se mora opraviti najpozneje do roka za predložitev davčnega obračuna davčnega zavezanca, ki je prenehal z opravljanjem dejavnosti. Priglasitev se opravi pri davčnem organu, kjer je davčni zavezanec, ki preneha z opravljanjem dejavnosti, vpisan v davčni register.

(5) Davčni organ na podlagi priglasitve osebo, ki priglasi davčno obravnavo v skladu s tem členom zakona, v davčnih evidencah označi kot davčnega zavezanca, ki je priglasil posebno obravnavo in mu o tem izda potrdilo.

(6) Osebe, ki so priglasile davčno obravnavo v skladu s tem členom morajo v davčnem obračunu posebej izkazati učinke na davčno osnovo, ki so posledica upoštevanja priglašene davčne obravnave.

284. člen

(priglasitev ugotavljanje davčne osnove od dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov)

(1) Zavezanci, ki dosegajo dohodke iz opravljanja osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti v okviru istega gospodinjstva in želijo ugotavljati davčno osnovo iz te dejavnosti na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov, morajo enega od zavezancev določiti kot nosilca te dejavnosti in opraviti priglasitev pri pristojnem davčnem organu.

(2) Priglasitev se opravi na obrazcu, ki ga predpiše minister, pristojen za finance. Sestavni del obrazca je izjava vseh zavezancev, ki dosegajo dohodke iz opravljanja osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti v okviru istega gospodinjstva, da se strinjajo z določenim nosilcem in seznam vseh kmetijskih in gozdnih zemljišč v uporabi zavezancev, članov gospodinjstva, in izjave zavezancev, da se strinjajo, da se za davčne namene uporaba zemljišč in dohodki iz opravljanja osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti pripišejo nosilcu.

(3) Davčni organ na podlagi priglasitve nosilcu izda odločbo o načinu ugotavljanja davčne osnove od dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti v 30 dneh od dneva prejema popolne priglasitve. Na podlagi priglasitve zavezanec začne z ugotavljanjem davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov s prvim dnem naslednjega koledarskega leta po letu vročitve odločbe.

(4) Nosilec mora vsako spremembo v zvezi z zemljišči, ki jih uporablja v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, priglasiti v 15 dneh po nastanku spremembe. Davčni organ na podlagi priglasitve spremembe nosilcu izda novo odločbo o načinu ugotavljanja davčne osnove od dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti v 30 dneh od dneva prejema popolne priglasitve.

1.2. Akontacija dohodnine v primeru ugotavljanja davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov

285. člen

(izračun)

(1) V primeru, ko se davčna osnova od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti, ugotavlja z upoštevanjem normiranih odhodkov, akontacijo dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti, izračuna plačnik davka kot davčni odtegljaj v obračunu davčnega odtegljaja. Plačnik davka mora davčni odtegljaj izračunati in odtegniti hkrati z obračunom dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti.

(2) Če v primeru iz prvega odstavka tega člena dohodek, dosežen z opravljanjem dejavnosti, izplača oseba, ki ni plačnik davka, akontacijo dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti, ugotovi davčni organ na podlagi napovedi davčnega zavezanca.

286. člen

(način in rok vložitve napovedi)

Napoved za odmero akontacije dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti, mora zavezanec vložiti do 15. dne v mesecu za preteklo trimesečje pri pristojnem davčnem organu.

287. člen

(rok za izdajo odločbe)

Na podlagi napovedi iz 286. člena tega zakona davčni organ izda odločbo o višini akontacije dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti, v 15 dneh od dneva vložitve napovedi.

288. člen

(zahteva za ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov)

(1) Davčni zavezanec, ki izpolnjuje pogoje, določene z zakonom, ki ureja dohodnino, in ki se odloči za ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov, predloži zahtevo za takšen način ugotavljanje davčne osnove v mesecu novembru tekočega davčnega leta za naslednje davčno leto. Sestavni del zahteve je tudi izjava o izpolnjevanju pogojev, določenih z zakonom, ki ureja dohodnino.

(2) Davčni zavezanec, ki na novo začne z opravljanjem dejavnosti, predloži zahtevo iz prvega odstavka tega člena ob predložitvi prijave za vpis v davčni register.

(3) Davčni zavezanec med davčnim letom ne more zahtevati spremembe načina ugotavljanja davčne osnove za akontacijo dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti.

(4) Obrazec zahteve predpiše minister, pristojen za finance.

(5) Davčni zavezanec vloži zahtevo pri pristojnem davčnem organu.

289. člen

(potrdilo o ugotavljanju davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov)

(1) Davčni organ na podlagi zahteve davčnega zavezanca iz 288. člena tega zakona, davčnega zavezanca v davčnem registru označi kot zavezanca, ki ugotavlja davčno

osnovo za akontacijo dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti, z upoštevanjem normiranih odhodkov in davčnemu zavezancu izda o tem potrdilo. Obrazec potrdila predpiše minister, pristojen za finance.

(2) Davčni organ izda potrdilo najpozneje do konca decembra davčnega leta, v katerem je bila zahteva podana, za naslednje davčno leto.

(3) Davčni organ za davčnega zavezanca iz drugega odstavka 288. člena tega zakona izda potrdilo ob izdaji potrdila o vpisu v davčni register.

(4) Potrdilo iz prvega odstavka tega člena velja za obdobje davčnega leta.

290. člen

(predložitev potrdila izplačevalcu dohodka)

(1) Davčni zavezanec, ki pridobi potrdilo iz 289. člena tega zakona, je potrdilo dolžan predložiti izplačevalcu dohodka, kadar je to oseba, ki so ji v skladu s tem zakonom naložene obveznosti plačnika davka.

(2) Izplačevalec dohodka, ki posluje s fizično osebo, ki opravlja dejavnost, je ob izplačilu dolžan preveriti pri davčnem zavezancu obstoj potrdila, če davčni zavezanec potrdila ne predloži.

291. člen

(obvestilo in potrdilo o znižani stopnji akontacije dohodnine in uveljavljanju posebne osebne olajšave za samozaposlene v kulturi in za tiste, ki samostojno opravljajo novinarski poklic)

(1) Davčni zavezanec, ki se v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, odloči za znižano stopnjo akontacije dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti, ali za uveljavljanje posebne osebne olajšave za samozaposlene v kulturi ali za tiste, ki samostojno opravljajo novinarski poklic, mora o tem obvestiti davčni organ in izplačevalca dohodka, kadar je izplačevalec oseba, ki so ji v skladu s tem zakonom naložene obveznosti plačnika davka. Davčni zavezanec, pri katerem se akontacija izračuna v skladu z drugim odstavkom 285. člena tega zakona, znižano stopnjo in posebno osebno olajšavo za samozaposlene v kulturi ali za tiste, ki samostojno opravljajo novinarski poklic, zahteva v napovedi, ki jo predloži v skladu z 286. členom tega zakona.

(2) Znižana stopnja akontacije dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti ali posebna osebna olajšava za samozaposlene v kulturi ali za tiste, ki samostojno opravljajo novinarski poklic, se lahko uporabi za dohodke, izplačane po dnevu, ko je bilo obvestilo v skladu s prvim odstavkom tega člena predloženo davčnemu organu.

(3) Davčni organ davčnega zavezanca na podlagi njegovega obvestila iz prvega odstavka tega člena v davčnih evidencah označi kot davčnega zavezanca, ki se je odločil za znižano stopnjo akontacije dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti ali zavezanca, ki uveljavlja posebno osebno olajšavo za samozaposlene v kulturi ali za tiste, ki samostojno opravljajo novinarski poklic, in o tem zavezancu izda potrdilo.

(4) Davčni organ izda potrdilo v petih dneh od dneva predložitve obvestila davčnega zavezanca.

(5) Izplačevalec dohodka, ki so mu v skladu s tem zakonom naložene obveznosti plačnika davka, lahko izračuna, odtegne in plača davčni odtegljaj po znižani stopnji ali z upoštevanjem posebne osebne olajšave za samozaposlene v kulturi ali za tiste, ki samostojno opravljajo novinarski poklic samo, če davčni zavezanec predloži potrdilo iz tretjega odstavka tega člena.

(6) Potrdilo iz tretjega odstavka tega člena velja za obdobje davčnega leta. V obdobju davčnega leta davčni zavezanec lahko zahteva spremembo potrdila ali ga prekliče na način, kot velja za pridobitev potrdila.

(7) Obrazca obvestila in potrdila iz tega člena zakona predpiše minister, pristojen za finance.

2. Akontacija dohodnine od dohodka, doseženega s posameznim poslom

292. člen

(izračun)

(1) Akontacijo dohodnine od dohodka, doseženega s posameznim poslom, izračuna plačnik davka kot davčni odtegljaj v obračunu davčnega odtegljaja. Plačnik davka mora davčni odtegljaj izračunati in odtegniti hkrati z obračunom dohodka, doseženega s posameznim poslom.

(2) Če dohodek, dosežen s posameznim poslom izplača oseba, ki ni plačnik davka, akontacijo dohodnine od dohodka, doseženega s posameznim poslom, ugotovi davčni organ na podlagi napovedi davčnega zavezanca.

293. člen

(način in rok vložitve napovedi)

Napoved za odmero akontacije dohodnine od dohodka, doseženega s posameznim poslom mora zavezanec vložiti do desetega dne v mesecu za pretekli mesec pri pristojnem davčnem organu.

294. člen

(rok za izdajo odločbe)

Na podlagi napovedi iz 293. člena tega zakona davčni organ izda odločbo o višini akontacije dohodnine od dohodka, doseženega s posameznim poslom, v 15 dneh od dneva vložitve napovedi.

5. podpoglavje

Akontacija dohodnine od dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti

1. Akontacija dohodnine od katastrskega dohodka

295. člen

(izračun)

(1) Akontacijo dohodnine od katastrskega dohodka davčni organ ugotovi z odločbo na podlagi podatkov o katastrskem dohodku kmetijskih oziroma gozdnih zemljišč, vpisanih v zemljiškem katastru, podatkov o davčnem zavezancu, ki je kot imetnik pravice uporabe kmetijskih in gozdnih zemljišč vpisan v zemljiški knjigi oziroma v zemljiškem katastru, ali davčnem zavezancu kot ugotovljenem dejanskem uporabniku kmetijskih in gozdnih zemljišč ter podatkov o priznanih oprostitvah in znižanjih katastrskega dohodka, ki se priznajo za dobo več let, po stanju na dan 30. junija leta, za katero se akontacija dohodnine odmerja.

(2) Kot stanje se štejejo pravnomočni vpis podatkov v navedenih evidencah, dokazila, ki nedvoumno dokazujejo dejanskega uporabnika zemljišča, ki pravice uporabe nima vpisane v zemljiški knjigi oziroma v zemljiškem katastru, in pravnomočna odločba, s katero se prizna oprostitev oziroma znižanje katastrskega dohodka.

296. člen

(uveljavljanje oprostitev)

(1) Oprostitve od katastrskega dohodka, ki so določene z zakonom, ki ureja dohodnino, davčni zavezanec lahko uveljavlja z vlogo pri davčnem organu, pristojnem za izračun akontacije dohodnine od katastrskega dohodka. Obrazec vloge predpiše minister, pristojen za finance.

(2) Davčni zavezanec mora k vlogi priložiti dokazila, ki dokazujejo upravičenost do oprostitve ali navesti javno

evidenco, iz katere je upravičenost do oprostitve razvidna. Izjemoma oprostitev za neodmerjene gozdne ceste davčni organ prizna brez vloge zavezanca po uradni dolžnosti na podlagi podatkov Zavoda za gozdove Republike Slovenije.

(3) Davčni organ odloči o upravičenosti do oprostitve z odločbo v 15 dneh od vložitve vloge.

(4) Za zemljišča, pripisana nosilcu v skladu z 284. členom tega zakona, se oprostitev od katastrskega dohodka ne glede na prvi, drugi in tretji odstavek tega člena prizna na podlagi odločbe iz 284. člena tega zakona.

(5) V posameznem letu se priznajo oprostitve, za katere so bile vloge vložene do 30. junija leta, za katero se dohodnina odmerja, in so odločbe postale pravnomočne najpozneje do izdaje odmerne odločbe, razen oprostitev, ki se v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, uveljavljajo v prvem letu po letu izvedbe ukrepa, za katere se oprostitev v primeru, da je bila vloga vložena v letu izvedbe ukrepa, ne glede na pravnomočnost odločbe, upošteva v naslednjem letu. Oprostitve, priznane na podlagi odločbe, za katero je bila vloga vložena po 30. juniju leta, za katero se dohodnina odmerja, se upoštevajo pri izračunu akontacije dohodnine od katastrskega dohodka za naslednje davčno leto.

(6) Prenehanje razlogov za oprostitev po tem členu, razen za oprostitve z zakonsko določenim rokom, mora davčni zavezanec oziroma Zavod za gozdove Republike Slovenije sporočiti pristojnemu davčnemu organu v treh mesecih od prenehanja.

(7) Ne glede na šesti odstavek tega člena se prenehanje oprostitev uveljavi na podlagi odločbe iz 284. člena tega zakona.

(8) Prenehanje oprostitve na podlagi prijave iz šestega odstavka tega člena, podane po 30. juniju tekočega leta ali odločbe iz sedmega odstavka tega člena, ki je postala pravnomočna po 30. juniju tekočega leta, se upošteva pri izračunu akontacije dohodnine od katastrskega dohodka za naslednje davčno leto.

297. člen

(izdaja odmerne odločbe)

(1) Odločba o odmeri akontacije dohodnine od katastrskega dohodka za tekoče leto, o določitvi prvih dveh obrokov akontacije dohodnine od katastrskega dohodka za naslednje davčno leto ter o poračunu prvega in drugega obroka akontacije dohodnine od katastrskega dohodka tekočega davčnega leta mora biti izdana do 31. oktobra leta, za katero se akontacija dohodnine odmerja.

(2) Odločbo o odmeri akontacije dohodnine od katastrskega dohodka izda pristojni davčni organ.

(3) Nerezidentu izda odločbo o odmeri akontacije dohodnine od katastrskega dohodka davčni organ, na območju katerega zemljišče leži.

298. člen

(plačevanje akontacije dohodnine od katastrskega dohodka)

(1) Davčni zavezanci plačujejo akontacijo dohodnine od katastrskega dohodka v največ treh obrokih, s tem da se do 30. aprila plača najmanj 30%, do 31. avgusta najmanj 60% in do 31. decembra 100% akontacije, določene v skladu s 295. členom tega zakona.

(2) Prva dva obroka akontacije dohodnine od katastrskega dohodka v tekočem letu davčni zavezanec plača najmanj v odstotku, navedenem v prvem odstavku tega člena, od akontacije določene v skladu s 295. členom tega zakona za preteklo leto. Razlika v višini prvega in drugega obroka akontacije dohodnine od katastrskega dohodka v tekočem letu, ki nastane zaradi drugačne, višje akontacije dohodnine, določene za tekoče davčno leto, se davčnemu zavezancu poračuna pri zadnjem obroku akontacije dohodnine od katastrskega dohodka za tekoče davčno leto. Poračun v breme zadnjega obroka akontacije dohodnine od katastrskega dohodka za tekoče davčno leto za rezidente ni večji od zneska zadnjega obroka akontacije dohodnine od katastrskega dohodka za tekoče davčno leto.

299. člen

(uveljavljanje znižanj katastrskega dohodka in olajšave za investiranje)

(1) Davčni zavezanec, ki je rezident, uveljavlja znižanja katastrskega dohodka in olajšave za investiranje v napovedi za odmero dohodnine. Za uveljavljanje znižanja katastrskega dohodka mora napovedi priložiti oceno o odstotku zmanjšanja pridelka na posameznih parcelah, ki ga v skladu z metodologijo za ocenjevanje škode na podlagi zakona, ki ureja varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, ugotovi cenilec. V primeru uveljavljanja znižanja katastrskega dohodka zaradi naravnih nesreč večjih razsežnosti, za katere je zavezancu škodo ocenila komisija, ustanovljena na podlagi zakona, ki ureja varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, davčni organ pridobi podatek o odstotku zmanjšanja pridelka na posamezni parceli po uradni dolžnosti.

(2) Davčni zavezanec, ki je nerezident, uveljavlja znižanja katastrskega dohodka ali olajšavo za investiranje, določene z zakonom, ki ureja dohodnino, s pisno vlogo pri davčnem organu, pristojnem za izdajo odločbe o odmeri akontacije dohodnine od katastrskega dohodka. Za uveljavljanje znižanja katastrskega dohodka mora vlogi priložiti oceno o odstotku zmanjšanja pridelka na posameznih parcelah, ki ga v skladu z metodologijo za ocenjevanje škode na podlagi zakona, ki ureja varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, ugotovi cenilec. V primeru uveljavljanja znižanja katastrskega dohodka zaradi naravnih nesreč večjih razsežnosti, za katere je zavezancu škodo ocenila komisija, ustanovljena na podlagi zakona, ki ureja varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, davčni organ pridobi podatek o odstotku zmanjšanja pridelka na posamezni parceli po uradni dolžnosti.

(3) Davčni zavezanec vlogo iz drugega odstavka tega člena vloži do 31. januarja tekočega leta za preteklo leto.

(4) Davčni organ na podlagi vloge iz drugega odstavka tega člena odloči o novi akontaciji dohodnine od katastrskega dohodka in drugih dohodkov iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti ter o poračunu akontacije, izračunane v skladu s 295. in 296. členom tega zakona. Odločba mora biti izdana do 31. marca leta po letu, na katero se izračun akontacije nanaša.

(5) Obrazec vloge za uveljavljanje znižanj katastrskega dohodka in olajšave za investiranje predpiše minister, pristojen za finance.

2. Akontacija dohodnine od drugega dohodka iz osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti

300. člen

(izračun)

(1) Akontacijo dohodnine od drugega dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti izračuna plačnik davka kot davčni odtegljaj v obračunu davčnega odtegljaja. Plačnik davka mora davčni odtegljaj izračunati in odtegniti hkrati z obračunom drugega dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti.

(2) Če drug dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti izplača oseba, ki ni plačnik davka, akontacijo dohodnine od drugega dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti ugotovi davčni organ na podlagi napovedi davčnega zavezanca.

301. člen

(način in rok vložitve napovedi)

Napoved za odmero akontacije dohodnine od drugega dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejav-

nosti mora zavezanec vložiti do desetega dne v mesecu za pretekli mesec pri pristojnem davčnem organu.

302. člen

(rok za izdajo odločbe)

Na podlagi napovedi iz 301. člena tega zakona davčni organ odloči o višini akontacije dohodnine od drugega dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti v 15 dneh od dneva vložitve napovedi.

6. podpoglavje

Akontacija dohodnine od dohodka iz oddajanja premoženja v najem in dohodka iz prenosa premoženjske pravice

303. člen

(izračun)

(1) Akontacijo dohodnine od dohodka iz oddajanja premoženja v najem ali dohodka iz prenosa premoženjske pravice izračuna plačnik davka kot davčni odtegljaj v obračunu davčnega odtegljaja. Plačnik davka mora davčni odtegljaj izračunati in odtegniti hkrati z obračunom dohodka iz premoženja.

(2) Če dohodek iz oddajanja premoženja v najem ali dohodek iz prenosa premoženjske pravice izplača oseba, ki ni plačnik davka, akontacijo dohodnine od dohodka iz premoženja ugotovi davčni organ na podlagi napovedi zavezanca.

304. člen

(način in rok vložitve napovedi)

(1) Napoved za odmero akontacije dohodnine od dohodka iz oddajanja premoženja v najem ali dohodka iz prenosa premoženjske pravice mora davčni zavezanec vložiti v 15 dneh od prejema dohodka iz oddajanja premoženja v najem ali dohodka iz prenosa premoženjske pravice pri pristojnem davčnem organu.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena vloži davčni zavezanec, ki prejema dohodek iz naslova oddajanja premičnega in nepremičnega premoženja v najem za več mesecev v letu, napoved v 15 dneh po poteku časa, za katerega je bilo dano premoženje v najem, vendar najkasneje do 15. januarja tekočega leta za preteklo leto.

305. člen

(uveljavljanje dejanskih stroškov)

(1) V primeru iz prvega odstavka 303. člena tega zakona lahko davčni zavezanec uveljavlja dejanske stroške v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, v napovedi za odmero dohodnine, razen nerezidenta, ki jih lahko uveljavlja v 30 dneh od izplačila dohodka pri pristojnem davčnem organu. Nerezident uveljavlja dejanske stroške s pisnim zahtevkom, ki ga predpiše minister, pristojen za finance.

(2) V primeru iz drugega odstavka 303. člena tega zakona lahko davčni zavezanec uveljavlja dejanske stroške v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, v napovedi iz drugega odstavka 303. člena tega zakona.

305.a člen

(črtan)

306. člen

(rok za izdajo odločbe)

(1) Na podlagi napovedi iz 304. člena tega zakona davčni organ izda odločbo o višini akontacije dohodnine od dohodka iz oddajanja premoženja v najem ali dohodka iz prenosa premoženjske pravice v 30 dneh od dneva vložitve napovedi.

(2) Davčni organ odloči o novi akontaciji dohodnine od dohodka iz premoženja in o poračunu odtegnjenega davčnega odtegljaja na podlagi uveljavljanja dejanskih stroškov nerezidenta iz prvega odstavka 305. člena tega zakona v 15 dneh od dneva predložitve zahtevka.

6.a podpoglavje

Akontacija dohodnine od drugih dohodkov

307. člen

(črtan)

308. člen

(izračun)

(1) Akontacijo dohodnine od drugih dohodkov izračuna plačnik davka kot davčni odtegljaj v obračunu davčnega odtegljaja. Plačnik davka mora davčni odtegljaj izračunati in odtegniti hkrati z obračunom drugega dohodka.

(2) Če drug dohodek izplača oseba, ki ni plačnik davka, akontacijo dohodnine od drugega dohodka ugotovi davčni organ na podlagi napovedi davčnega zavezanca.

309. člen

(način in rok vložitve napovedi)

Napoved za odmero akontacije dohodnine od drugega dohodka mora davčni zavezanec vložiti v sedmih dneh od dneva prejema dohodka pri pristojnem davčnem organu.

310. člen

(rok za izdajo odločbe)

Na podlagi napovedi iz 309. člena tega zakona davčni organ izda odločbo o višini akontacije dohodnine od drugega dohodka v 15 dneh od dneva vložitve napovedi.

7. podpoglavje

Plačevanje dohodnine od obresti, dividend in dobička iz kapitala

311. člen

(izračun)

(1) Dohodnino od obresti in dividend izračuna:

1. plačnik davka v obračunu davčnega odtegljaja,

davčni organ v odločbi, izdani na podlagi napovedi zavezanca.

(2) Dohodnina iz prvega odstavka tega člena se izračuna in plača od davčnih osnov in po stopnji, določeni z zakonom, ki ureja dohodnino.

(3) Obrazec obračuna davčnega odtegljaja in davčne napovedi iz prvega odstavka tega člena predpiše minister, pristojen za finance. Obrazec mora vsebovati podatke, potrebne za določanje davčne osnove oziroma izračun dohodnine, in podatke, potrebne za nadzor in identifikacijo zavezanca za davek.

(4) Dohodnino od obresti in dohodnino od dividend izračuna plačnik davka kot davčni odtegljaj v obračunu davčnega odtegljaja. Plačnik davka mora davčni odtegljaj izračunati in odtegniti hkrati z obračunom obresti ali dividend.

(5) Če obresti ali dividende izplača oseba, ki ni plačnik davka, dohodnino od obresti ali dividend ugotovi davčni organ na podlagi napovedi zavezanca.

(6) Dohodnino od dobička iz kapitala ugotovi davčni organ z odločbo na podlagi napovedi davčnega zavezanca.

(7) Ne glede na določbe prejšnjih odstavkov tega člena dohodnino od obresti, ki jih doseže rezident na denarne depozite pri bankah in hranilnicah, ustanovljenih v skladu s predpisi v Sloveniji, in pri bankah drugih držav članic EU, ugotovi davčni organ na podlagi napovedi zavezanca.

312. člen

(način in rok vložitve napovedi)

(1) Napoved za odmero dohodnine iz petega odstavka 311. člena tega zakona mora davčni zavezanec vložiti v 15 dneh od prejema obresti ali dividend pri pristojnem davčnem uradu.

(2) Napoved za odmero dohodnine iz šestega odstavka 311. člena tega zakona mora davčni zavezanec vložiti v 15 dneh od dneva odsvojitve kapitala.

(3) Napoved za odmero dohodnine iz sedmega odstavka 311. člena tega zakona mora davčni zavezanec rezident vložiti do 28. februarja tekočega leta za preteklo leto pri pristojnem davčnem uradu. Napovedi ni dolžan vložiti davčni zavezanec rezident, katerega skupni znesek obresti na denarne depozite pri bankah in hranilnicah, ustanovljenih v skladu s predpisi v Sloveniji, in pri bankah drugih držav članic EU, dosežen v davčnem letu, ne presega zneska, določenega z zakonom, ki ureja dohodnino.

(4) Ne glede na drugi odstavek tega člena mora davčni zavezanec napoved za odmero dohodnine od dobička iz odsvojitve vrednostnih papirjev in drugih deležev ter investicijskih kuponov vložiti do 28. februarja tekočega leta za preteklo leto, razen davčnega zavezanca, ki je nerezident. Nerezident lahko vloži napoved do 28. februarja tekočega leta za preteklo leto, če napove vse odsvojitve vrednostnih papirjev in drugih deležev ter investicijskih kuponov v preteklem letu.

(5) Davčni zavezanec mora napoved iz drugega in četrtega odstavka tega člena vložiti pri pristojnem davčnem organu.

(6) Ne glede na peti odstavek tega člena mora davčni zavezanec napoved pri odsvojitvi nepremičnine vložiti pri davčnem uradu, kjer nepremičnina leži.

312.a člen

(obvestilo davčnega zavezanca glede vštevanja obračunanih obresti v davčno osnovo)

(1) Kadar želi davčni zavezanec uveljavljati možnost v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, da se v davčno osnovo od obresti, doseženih v primeru vezanih denarnih sredstev in varčevanja pri bankah in hranilnicah, ustanovljenih v skladu s predpisi v Sloveniji, z ročnostjo, daljšo od enega leta, pri katerem zavezanec ne more razpolagati s privarčevanimi sredstvi pred potekom datuma vezave oziroma poteka varčevanja brez bistvenega zmanjšanja obresti, vštejejo obresti, obračunane za obdobje davčnega leta, je dolžan o tem obvestiti banko ali hranilnico v Sloveniji na obrazcu, ki ga predpiše minister, pristojen za finance.

(2) Davčni zavezanec predloži obvestilo iz prvega odstavka tega člena ob sklenitvi pogodbe o varčevanju oziroma vezavi denarnih sredstev, vendar najpozneje do konca davčnega leta, v katerem je bila pogodba sklenjena.

(3) Predlagano obvestilo zavezuje banko ali hranilnico in davčnega zavezanca, da v davčnem letu obračunane obresti davčnega zavezanca, ki predloži takšno obvestilo, obravnavata enako, kot da so bile izplačane. Obvestilo zavezuje banko ali hranilnico in davčnega zavezanca do poteka datuma vezave denarnih sredstev oziroma poteka varčevanja ali do prekinitve pogodbe.

312.b člen

(uveljavljanje odbitka davka, plačanega v tujini)

(1) Davčni zavezanec, ki je rezident, lahko uveljavlja odbitek za ustrezni znesek plačanega davka v tujini od obresti, dividend ali dobičkov iz kapitala, ki so obdavčeni v Sloveniji (v nadaljnjem besedilu: odbitek davka plačanega v tujini), v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, v napovedi za odmero dohodnine od teh dohodkov. Kadar davčni zavezanec v napovedi za odmero dohodnine od teh dohodkov uveljavlja odbitek davka, plačanega v tujini, so sestavni del napovedi tudi ustrezna dokazila glede davčne obveznosti izven Slovenije, zlasti o znesku davka, plačanega v tujini, o osnovi za plačilo davka ter o tem, da je znesek davka, plačan v tujini, dokončen in dejansko plačan.

(2) Kot ustrezna dokazila iz prvega, petega in šestega odstavka tega člena se štejejo listine, izdane s strani davčnega organa tuje države, ali drugi dokumenti, ki nedvoumno dokazujejo davčno obveznost ali plačilo davka izven Slovenije.

(3) Če davčni zavezanec do roka za vložitev napovedi za odmero dohodnine iz 312. člena tega zakona še ne razpolaga z ustreznimi dokazili, lahko ustrezna dokazila predloži naknadno.

(4) Če davčni zavezanec ne predloži dokazil do roka za izdajo odločbe iz 312.d člena tega zakona, izda davčni organ začasno odločbo. Davčni organ začasno odločbo razveljavi in nadomesti z novo odločbo v 15 dneh po predložitvi dokazil. Če davčni zavezanec ne predloži dokazil po preteku petih let po letu, za katero je uveljavljal odbitek davka, plačanega v tujini, se šteje, da je začasna odločba glavna.

(5) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena se v primeru, ko dohodnino od obresti in dividend rezidenta izračunava plačnik davka v obračunu davčnega odtegljaja, odbitek davka za ustrezni znesek plačanega davka v tujini od obresti in dividend, ki so obdavčene v Sloveniji, upošteva pri izračunu davčnega odtegljaja, če plačnik davka razpolaga z ustreznimi dokazili glede davčne obveznosti zavezanca rezidenta izven Slovenije, zlasti o znesku davka, plačanega v tujini, o osnovi za plačilo davka ter o tem, da je znesek davka, plačan v tujini, dokončen in dejansko plačan. Če plačnik davka do roka za obračun davčnega odtegljaja iz 318. člena tega zakona še ne razpolaga z ustreznimi dokazili, lahko ustrezna dokazila pridobi naknadno. Če plačnik davka ne pridobi ustreznih dokazil po preteku treh let po letu, za katero je bil uveljavljen odbitek davka, plačanega v tujini, davčni odtegljaj v delu, ki ni bil odtegnjen, bremeni plačnika davka. Plačnik davka je dolžan plačati davčni odtegljaj v delu, ki ni bil odtegnjen, s pripadajočimi dajatvami v 30 dneh po poteku navedenega roka.

(6) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena lahko davčni zavezanec rezident v primeru, ko dohodnino od dohodka od prihrankov – ki ga določa Direktiva Sveta 2003/48/ES z dne 3. junija 2003 o obdavčevanju dohodka od prihrankov v obliki plačil obresti (UL L št. 157 z dne 26. 6. 2003, str. 38) in je obdavčen v drugi državi članici EU po 1. juliju 2005 – izračunava plačnik davka v obračunu davčnega odtegljaja in odbitek davka za ustrezni znesek plačanega davka v drugi državi članici od takega dohodka od prihrankov presega znesek dohodnine, ki se odmerja po zakonu o dohodnini od takega dohodka, zahteva povrnitev razlike s posebnim zahtevkom. Davčni zavezanec vloži zahtevek v petih letih po poteku koledarskega leta, v katerem je bil davek v drugi državi članici plačan, pri pristojnem davčnem uradu. Sestavni del zahtevka so ustrezna dokazila glede davčne obveznosti v tujini, zlasti o znesku plačanega davka, o osnovi za plačilo davka ter o tem, da je znesek davka, plačan v tujini, dokončen in dejansko plačan.

312.c člen

(uveljavljanje oprostitve)

Če je z mednarodno pogodbo določena oprostitev plačila davka za obresti, dividende ali dobiček iz kapitala rezidenta, davčni zavezanec uveljavlja oprostitev v napovedi iz 312. člena.

312.d člen

(rok za izdajo odločbe)

(1) Na podlagi napovedi iz prvega in drugega odstavka 312. člena tega zakona davčni organ izda odločbo o višini dohodnine od obresti, dividend ali dobička iz kapitala v 30 dneh od dneva vložitve napovedi.

(2) Na podlagi napovedi iz tretjega in četrtega odstavka 312. člena tega zakona davčni organ izda odločbo o višini dohodnine od obresti ali dobička iz kapitala do 31. maja tekočega leta za preteklo leto.

313. člen

(odlog ugotavljanja davčne obveznosti)

(1) Podaritev kapitala zavezančevemu zakoncu ali otroku, za katero davčni zavezanec želi v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, uveljaviti odlog ugotavljanja davčne obveznosti, mora priglasiti pri davčnem organu, pri katerem bi moral vložiti napoved.

(2) Priglasitev iz prvega odstavka tega člena opravi davčni zavezanec najpozneje do roka za vložitev napovedi iz drugega ali četrtega odstavka 312. člena tega zakona na obrazcu, ki ga predpiše minister, pristojen za finance, s priloženimi dokazili o izpolnjevanju pogojev za odlog.

(3) O odobritvi odloga iz prvega odstavka tega člena odloči davčni organ z odločbo v 15 dneh od vložitve priglasitve.

(4) Če odlog iz prvega odstavka tega člena ni odobren, mora davčni zavezanec vložiti napoved v desetih dneh od vročitve odločbe iz tretjega odstavka tega člena.

(5) V primeru zamenjave deleža v okviru zamenjave kapitalskih deležev, združitev in delitev, za katero lahko davčni zavezanec v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, uveljavlja odlog ugotavljanja davčne obveznosti, priglasitev za vse zavezance hkrati opravi družba obenem s predložitvijo vloge po 362. oziroma 363. členu tega zakona.

(6) O odobritvi odloga po petem odstavku tega člena za vse zavezance hkrati odloči davčni organ v odločbi iz 362. oziroma 363. člena tega zakona.

(7) Družba prejemnica dovoljenja je dolžna zavezance najpozneje v roku 15 dni po prejemu dovoljenja pisno obvestiti o odobritvi odloga iz petega odstavka tega člena.

314. člen

(obveznost družb, ki se preoblikujejo)

Kadar se družba preoblikuje, je nova oziroma prevzemna družba dolžna lastnikom posredovati vse podatke, ki so potrebni za ugotavljanje njihovih morebitnih davčnih obveznosti iz preoblikovanja, vključno s podatki o menjalnem razmerju, denarnem doplačilu in vrednosti novih deležev.

315. člen

(smrt davčnega zavezanca)

Če davčni zavezanec umre, se določbe, ki se nanašajo na dohodnino po tem podpoglavju zakona, smiselno uporabljajo tudi za pooblaščence za zastopanje, pravne naslednike davčnega zavezanca oziroma skrbnike njegovega premoženja.

8. podpoglavje
(črtano)

316. člen

(skrbnik davčnega zavezanca oziroma njegovega premoženja)

Če je davčnemu zavezancu v primeru, ko davčni zavezanec ni znan, ali je poslovno nesposoben, ali je po odločbi o denacionalizaciji, določen skrbnik oziroma skrbnik njegovega premoženja, se določbe, ki se nanašajo na dohodnino po tem podpoglavju zakona, smiselno uporabljajo tudi za skrbnika oziroma upravljalca njegovega premoženja.

317. člen

(davčni odtegljaj)

Davčni odtegljaj je dohodnina, ki jo je v skladu s 1. točko prvega odstavka 311. člena tega zakona dolžan izračunati, odtegniti in plačati plačnik davka za davčnega zavezanca od obresti ali dividend, od katerih se v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, in s tem zakonom plačuje dohodnina z davčnim odtegljajem.

318. člen

(rok predložitve obračuna davčnega odtegljaja in določenih podatkov)

Glede roka predložitve obračuna davčnega odtegljaja in določenih podatkov davčnemu zavezancu, veljajo določbe 265. člena tega zakona.

9. podpoglavje
Avtomatično dajanje podatkov

319. člen

(avtomatično dajanje podatkov)

(1) Pravna oseba, združenje oseb, ki je brez pravne osebnosti in fizična oseba, ki opravlja dejavnost, ki so hkrati plačniki davka, in druge pravne osebe, združenja oseb, ki so brez pravne osebnosti in fizične osebe, ki opravljajo dejavnost, morajo davčnemu organu dostaviti podatke, potrebne za pobiranje dohodnine, vključno s podatki, ki se nanašajo na dohodke, ki so oproščeni dohodnine, na določanje davčne osnove in na uveljavljanje davčnih olajšav ter identifikacijo zavezanca za davek in zavezanca za dajanje podatkov.

(2) Za osebo iz prvega odstavka tega člena se ne šteje oseba, ki v skladu z zakonom o obdavčenju nima poslovne enote nerezidenta v Sloveniji in diplomatsko-konzularna predstavništva tujih držav ter predstavništva mednarodnih organizacij. Če se diplomatsko-konzularno predstavništvo tuje države ali predstavništvo mednarodne organizacija odloči, da bo prevzelo obveznosti plačnika davka v skladu z 20. členom tega zakona, je zadolženo tudi za avtomatično dajanje podatkov v skladu s tem členom.

(3) Dolžnost dajanja podatkov po tem členu se ne nanaša na podatke o nedenarnih dohodkih, ki so oproščeni plačila dohodnine v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino.

(4) Osebe, zavezane za dajanje podatkov, morajo podatke iz tega člena dostaviti davčnemu organu in davčnemu zavezancu do 31. januarja tekočega davčnega leta za preteklo davčno leto.

(5) Šteje se, da je oseba, zavezana za dostavo podatkov, izpolnila obveznost do dajanja podatkov davčnemu organu po tem členu, za tiste dohodke, za katere je davčnemu organu predložila obračun davčnega odtegljaja v skladu s tem zakonom.

(6) Za osebe, ki so zavezane za dajanje podatkov po prvem odstavku tega člena, se štejejo tudi osebe oziroma združenja v Sloveniji, ki izplačajo dohodek z virom izven Slovenije in jih tak dohodek ne bremeni.

(7) Ne glede na določbo četrtega odstavka tega člena osebe, ki so zavezane za dajanje podatkov, niso dolžne dostaviti davčnemu zavezancu do 31. januarja tekočega davčnega leta za preteklo davčno leto podatkov iz tega člena, ki se nanašajo na obresti – razen podatkov, ki se nanašajo na obresti pri bankah in hranilnicah, ustanovljenih v skladu s predpisi v Sloveniji, in pri bankah drugih držav članic EU – in dividende, od katerih je bil plačan davčni odtegljaj.

320. člen

(avtomatično dajanje podatkov izvajalcev pokojninskih načrtov)

(1) Izvajalci pokojninskih načrtov, ki zbirajo premije prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja in vodijo osebne račune zavarovancev, morajo davčnemu organu dostaviti podatke potrebne za pobiranje dohodnine v zvezi s premijami prostovoljnega dodatnega pokojninskega

zavarovanja in uveljavljanjem oprostitev in davčnih olajšav v zvezi s tem ter podatke potrebne za identifikacijo davčnega zavezanca, plačnika premije prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja in zavezanca za dajanje podatkov.

(2) Osebe, zavezane za dajanje podatkov po tem členu, morajo podatke iz tega člena dostaviti davčnemu organu in davčnemu zavezancu oziroma lastniku osebnega računa do 31. januarja tekočega davčnega leta za preteklo davčno leto.

321. člen

(avtomatično dajanje podatkov v zvezi s pridobitvijo in odsvojitvijo vrednostnih papirjev, drugih deležev in investicijskih kuponov)

(1) Pooblaščeni udeleženci trga vrednostnih papirjev in druge pravne osebe, ki so opravljale prenose imetništva vrednostnih papirjev oziroma drugih deležev ali investicijskih kuponov, vključno z njihovimi unovčitvami, morajo davčnemu organu dostaviti podatke, ki se nanašajo na vse pridobitve, odsvojitve in unovčitve vrednostnih papirjev, drugih deležev ali investicijskih kuponov in na uveljavljanje stroškov ter identifikacijo zavezanca za davek in zavezanca za dajanje podatkov.

(2) Podatkov iz prvega odstavka tega člena ni potrebno dajati v primerih odsvojitev, kjer je bil pravni temelj sklep o dedovanju ali drugi pravni posel v zvezi s smrtjo, sodna odločba (sklep o sodni izvršbi) ali upravna izvršba (sklep o prisilni izterjavi).

(3) Osebe, zavezane za dajanje podatkov po tem členu, morajo podatke iz tega člena zakona dostaviti pristojnemu davčnemu organu do 31. januarja tekočega davčnega leta za preteklo davčno leto.

322. člen

(avtomatično dajanje podatkov v zvezi s katastrskim dohodkom)

(1) Za geodetske zadeve pristojni upravni organ mora pristojnemu davčnemu organu do 15. julija leta, za katero se odmerja akontacija dohodnine od katastrskega dohodka, posredovati podatke o vseh osebah, ki so bile na dan 30. junija leta, za katero se dohodnina odmerja, v zemljiški knjigi oziroma zemljiškem katastru vpisane kot lastniki, zakupniki in imetniki pravice uporabe kmetijskih ali gozdnih zemljišč, podatke o vrsti rabe in kvaliteti teh zemljišč na dan 30. junija leta, za katero se dohodnina odmerja ter podatke o katastrskem dohodku, pripisanemu tem zemljiščem.

(2) Zavod za gozdove Republike Slovenije do 15. julija leta za vse parcele gozdnih zemljišč, po katerih potekajo gozdne ceste, posreduje podatke o deležu oziroma površini parcele pod gozdno cesto po stanju na dan 30. junija leta, za katero se akontacija dohodnine odmerja.

(3) Komisije, ustanovljene na podlagi zakona, ki ureja varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami morajo po dokončni oceni škode, vendar najkasneje do 31. januarja po letu nastanka škode, pristojnemu davčnemu organu posredovati sezname oseb, ki jim je bila škoda ocenjena na podlagi vlog, skupaj s seznami parcel, za katere se je škoda ocenjevala ter odstotki zmanjšanja pridelka na posamezni parceli.

323. člen

(avtomatično dajanje podatkov v zvezi z obrestmi davčnih zavezancev, ki so rezidenti v državi članici EU)

Osebe, ki so dolžne davčnemu organu dajati podatke po določbah 10. podpoglavja I. poglavja tega dela zakona, niso dolžne dajati podatkov v zvezi z istim dohodkom v skladu s 319. členom tega zakona.

324. člen

(dajanje podatkov)

Minister, pristojen za finance, predpiše podrobnejše določbe glede vrste, oblike in načina dajanja podatkov na podlagi 319. do 322. člena tega zakona.

10. podpoglavje

Dajanje podatkov o dohodku od prihrankov v obliki plačil obresti

1. Splošne določbe

325. člen

(vsebina tega podpoglavja)

To podpoglavje določa obveznost plačilnih zastopnikov, da pristojnemu davčnemu organu dajejo podatke o dohodku od prihrankov v obliki plačil obresti, ki jih dosegajo upravičeni lastniki, vrsto, obseg podatkov in način njihovega zbiranja ter druge obveznosti, da bi se omogočila učinkovita obdavčitev teh dohodkov v državi članici EU, katere rezident je upravičeni lastnik.

326. člen

(plačilni zastopnik)

(1) Plačilni zastopnik po tem podpoglavju zakona je:

1. katera koli oseba, ki je ustanovljena v Sloveniji in opravlja dejavnost, v zvezi s katero plačuje ali zagotavlja dohodek od prihrankov:

a) v neposredno korist upravičenega lastnika, ali

b) subjektu, ki je ustanovljen na predpisanem ozemlju;

2. kateri koli subjekt, ki je ustanovljen v Sloveniji in kateremu oseba, ki opravlja dejavnost ter je ustanovljena v državi članici EU, plača dohodek od prihrankov v korist upravičenega lastnika.

(2) Za osebo, ki je ustanovljena v Sloveniji in opravlja dejavnost, v zvezi s katero plačuje dohodek iz prihrankov iz prvega odstavka tega člena, se štejejo tudi Republika Slovenija, Banka Slovenije in samoupravne lokalne skupnosti.

(3) Predpisano ozemlje je ozemlje drugih držav članic EU in vsa odvisna ali pridružena ozemlja, ki uporabljajo ukrepe, ki ustrezajo ali so enaka tistim, ki jih določa Direktiva Sveta 2003/48/ES z dne 3. junija 2003 o obdavčitvi dohodka od prihrankov v obliki plačil obresti, UL L 157/2003 (v nadaljnjem besedilu: Direktiva o obdavčitvi dohodka od prihrankov v obliki plačil obresti), in jih objavi minister, pristojen za finance.

(4) Subjekt iz prvega odstavka tega člena je vsak subjekt, ki je ustanovljen v državi članici EU, razen če ni s tem zakonom drugače določeno, in ni:

1. pravna oseba,

2. subjekt, katerega dobiček je obdavčen po splošnih pravilih za podjetniško obdavčitev,

3. kolektivni naložbeni podjem za vlaganje v prenosljive vrednostne papirje, priznan v skladu z Direktivo o investicijskih skladih (v nadaljnjem besedilu: priznani KNPVP).

(5) Za pravno osebo iz 1. točke četrtega odstavka se ne šteje:

1. v Finski: avoin yhtiö (Ay) in kommandiittiyhtiö (Ky)/öppet bolag in kommanditbolag;

2. v Švedski: handelsbolag (HB) in komanditbolag (KB).

(6) Plačilni zastopnik mora vsak subjekt obravnavati, kot da je subjekt iz prvega odstavka tega člena, razen kadar mu ta subjekt predloži uradna dokazila o tem, da je subjekt iz 1. do 3. točke četrtega odstavka tega člena.

(7) Subjekt, ki plačilnemu zastopniku ali nosilcu gospodarske dejavnosti predloži potrdilo o tem, da se obravnava kot KNPVP iz 3. točke četrtega odstavka tega člena, ki ga je

izdala država članica EU, v kateri je subjekt ustanovljen, se za namene tega podpoglavja obravnava kot KNPVP.

327. člen

(odločitev subjekta, da se obravnava kot KNPVP)

(1) Če se subjekt, ki je ustanovljen v Sloveniji, želi obravnavati kot priznani KNPVP, mora pridobiti dovoljenje davčnega organa.

(2) Zahteva za izdajo dovoljenja se vloži pri pristojnem davčnem organu.

(3) Zahteva iz drugega odstavka tega člena mora vsebovati:

1. ime in naslov subjekta;

2. izjavo, da:

a) je subjekt ustanovljen v Sloveniji,

b) subjekt ni pravna oseba;

c) dobiček subjekta ni obdavčljiv po splošnih pravilih za podjetniško obdavčitev;

d) subjekt ni priznani KNPVP, in

e) se je subjekt odločil za obravnavo kot priznani KNPVP za namene Direktive o obdavčitvi dohodka od prihrankov v obliki plačil obresti;

3. podpisano izjavo osebe, ki vloži zahtevo, o tem, da so navedbe v zahtevi točne in popolne.

(4) Pristojni davčni organ izda subjektu dovoljenje, da se za namene Direktive o obdavčitvi dohodka od prihrankov v obliki plačil obresti obravnava kot priznani KNPVP. To dovoljenje velja od datuma, navedenega na njem.

328. člen

(upravičeni lastnik)

(1) Upravičeni lastnik po tem podpoglavju zakona je fizična oseba, ki je rezident predpisanega ozemlja in prejme plačilo dohodka od prihrankov, ali ji je tako plačilo zagotovljeno.

(2) Fizična oseba iz prvega odstavka tega člena se ne obravnava kot upravičeni lastnik, če plačilnemu zastopniku predloži dokazilo o tem, da plačila ni prejela ali si ga zagotovila v lastno korist, zato ker:

1. je plačilni zastopnik ali nosilec gospodarske dejavnosti;

2. deluje v imenu subjekta iz četrtega odstavka 326. člena tega zakona;

3. deluje v imenu subjekta:

a) ki je pravna oseba,

b) katerega dobiček je obdavčljiv po splošnih pravilih za podjetniško obdavčitev,

c) ki je priznani KNPVP, ali

d) ki se obravnava kot priznani KNPVP za namene Direktive o obdavčitvi dohodka od prihrankov v obliki plačil obresti;

4. deluje v imenu druge fizične osebe, v korist katere prejme ali zagotovi plačilo obresti.

(3) Fizična oseba, ki predloži dokazilo o tem, da deluje v imenu subjekta iz 2. točke drugega odstavka tega člena, mora plačilnemu zastopniku predložiti tudi naziv in naslov tega subjekta.

(4) Fizična oseba, ki predloži dokazilo o tem, da deluje v imenu druge fizične osebe, mora plačilnemu zastopniku predložiti tudi osebno ime in naslov prebivališča, ter davčno številko ali datum in kraj rojstva te druge fizične osebe. Fizična oseba, ki predloži dokazilo, te podatke pridobi v skladu s 331. členom tega zakona.

(5) Plačilni zastopnik, ki razpolaga s podatki o tem, da fizična oseba, ki je prejela plačilo dohodka iz prihrankov, ali ji je tako plačilo zagotovljeno, ni upravičeni lastnik obresti iz razloga iz 4. točke drugega odstavka tega člena, je dolžan storiti vse potrebno za ugotovitev identitete upravičenega lastnika. Če plačilni zastopnik ne more ugotoviti identitete upravičenega lastnika, je dolžan fizično osebo, ki prejme plačilo dohodka od prihrankov, ali ji je tako plačilo zagotovljeno, obravnavati kot upravičenega lastnika.

329. člen

(dohodek od prihrankov)

(1) Za dohodek od prihrankov po tem podpoglavju zakona se štejejo:

1. obresti,

2. obračunane ali h glavnici pripisane obresti ob prodaji, povračilu ali odkupu dolžniških terjatev,

3. dohodek, ki ga razdeli kolektivni investicijski sklad in je dosežen, neposredno ali posredno, preko drugih kolektivnih investicijskih skladov ali subjektov iz četrtega odstavka 326. člena tega zakona, iz naslova obresti,

4. dohodek, dosežen s prodajo, povračilom ali odkupom delnice ali enot v kolektivnem investicijskem skladu, če ta sklad neposredno ali posredno prek drugih kolektivnih investicijskih skladov ali subjektov iz četrtega odstavka 326. člena tega zakona, investira več kot 25% sredstev v dolžniške terjatve.

(2) Za obresti iz prvega odstavka tega člena se šteje dohodek iz kakršnih koli dolžniških terjatev, ne glede na to ali so zavarovane s hipoteko in ne glede na to ali imajo pravico do udeležbe v dolžnikovem dobičku, vključno z dohodkom iz državnih vrednostnih papirjev ter dohodkom od obveznic ali zadolžnic.

(3) V obresti iz prvega odstavka tega člena se vštevajo nagrade v zvezi z dolžniškimi terjatvami ter premije in diskonti iz dolžniških terjatev.

(4) V obresti iz prvega odstavka tega člena se ne vštevajo kazni zaradi zamude pri plačilu (zamudne obresti).

(5) Kadar plačilni zastopnik ne razpolaga s podatki o znesku obresti iz 2. točke prvega odstavka tega člena, se celoten znesek prihodkov od prodaje, povračila ali odkupa dolžniških terjatev, šteje za dohodek od prihrankov.

(6) Kadar plačilni zastopnik ne razpolaga s podatki o deležu dohodka, ki izhaja iz obresti, iz 3. točke prvega odstavka tega člena, se celotni znesek dohodka šteje za dohodek od prihrankov.

(7) Ne glede na določbe 3. in 4. točke prvega odstavka tega člena, se šteje, da dohodka od prihrankov ni, kadar je:

1. kolektivni investicijski sklad, ki je ustanovljen v Sloveniji, investiral 15% ali manj sredstev, neposredno ali posredno preko drugih kolektivnih vzajemnih skladov ali subjektov iz četrtega odstavka 326. člena tega zakona, v dolžniške terjatve;

2. kolektivni investicijski sklad, ki je ustanovljen v drugi državi članici EU, ki je odstopila od točk (c) in (d) prvega odstavka v skladu s šestim odstavkom 6. člena Direktive o obdavčitvi dohodka od prihrankov v obliki plačil obresti, investiral 15% ali manj sredstev v dolžniške terjatve v skladu z zakonodajo te države članice EU, ki ureja odstop od navedenih določb direktive.

(8) Ne glede na določbo 4. točke prvega odstavka tega člena se:

1. kadar plačilni zastopnik ne razpolaga s podatki v zvezi z odstotkom sredstev, ki so investirana v dolžniške terjatve ali v delnice ali enote v kolektivnih investicijskih skladih, šteje, da je ta odstotek večji od 25%;

2. kadar plačilni zastopnik ne more določiti zneska dohodka, ki ga je dosegel upravičeni lastnik, šteje, da dohodek ustreza prihodkom od prodaje, povračila ali odkupa delnic ali enot.

(9) V skladu z desetim odstavkom tega člena se šteje, da dohodka od prihrankov ni:

1. kadar subjekt iz četrtega odstavka 326. člena tega zakona, ki je ustanovljen v Sloveniji, investira 15% ali manj sredstev, neposredno ali posredno preko drugih kolektivnih vzajemnih skladov ali subjektov iz četrtega odstavka 326. člena tega zakona, v dolžniške terjatve;

2. kadar je subjekt iz četrtega odstavka 326. člena tega zakona, ki je ustanovljen v drugi državi članici EU, ki je odstopila od točk (c) in (d) prvega odstavka v skladu s šestim odstavkom 6. člena Direktive o obdavčitvi dohodka od prihrankov v obliki plačil obresti, investiral 15% ali manj sredstev v dolžniške terjatve v skladu z zakonodajo te države članice EU, ki ureja odstop od navedenih določb direktive.

(10) Ne glede na določbe sedmega in devetega odstavka tega člena, se kadar plačilni zastopnik ne more ugotoviti, ali je kolektivni investicijski sklad ali subjekt iz četrtega odstavka 326. člena tega zakona, investiral 15% ali manj sredstev v dolžniške terjatve, v skladu z določbami sedmega in devetega odstavka tega člena, šteje, da dohodek od prihrankov je.

(11) Odstotki iz tega člena se določajo glede na investicijsko politiko, kot je določena v pravilih sklada ali ustanovnih listinah kolektivnega investicijskega sklada ali subjekta iz četrtega odstavka 326. člena tega zakona, če teh ni, pa glede na dejansko sestavo sredstev kolektivnega investicijskega sklada ali subjekta iz četrtega odstavka 326. člena tega zakona.

(12) V tem členu je kolektivni investicijski sklad:

1. priznani KNPVP;

2. subjekt, ki se za namene Direktive o obdavčitvi dohodka od prihrankov v obliki plačil obresti obravnava kot priznani KNPVP; ali

3. kolektivni naložbeni podjem, ustanovljen izven Skupnosti.

(13) Kadar kolektivni investicijski sklad iz dvanajstega odstavka tega člena razmejuje prispevke udeležencev in dobičke ali dohodke, iz katerih se vršijo plačila tem osebam, v ločene zbire, ter so ti udeleženci upravičeni izmenjevati pravice v enem takem zbiru za pravice v drugem, se vsak ločen zbir obravnava kot ločeni kolektivni investicijski sklad.

330. člen

(potrdilo o davčnem rezidentstvu)

(1) Pristojni davčni organ upravičenemu lastniku, ki je rezident Slovenije in dohodek od prihrankov prejme v državi članici EU, ki od tega dohodka pobira davčni odtegljaj, na zahtevo izda potrdilo o davčnem rezidentstvu za namene uveljavljanja izjem od davčnega odtegljaja v tej državi članici EU.

(2) Potrdilo iz prvega odstavka tega člena vsebuje naslednje podatke:

1. osebno ime in naslov prebivališča ter davčno številko upravičenega lastnika;

2. osebno ime ali naziv in naslov oziroma sedež plačilnega zastopnika;

3. številko računa upravičenega lastnika ali, če račun ne obstaja, podatke o vrednostnem papirju.

(3) Potrdilo iz prvega odstavka tega člena se izda v dveh mesecih od vložitve zahteve.

(4) Potrdilo iz prvega odstavka tega člena se izda za obdobje treh let, šteto od dneva izdaje potrdila.

2. Podatki, ki jih je potrebno pridobiti, preveriti in dostaviti

331. člen

(identiteta in rezidentstvo upravičenega lastnika)

(1) Plačilni zastopnik, ki opravi plačilo dohodka od prihrankov fizični osebi ali prejme oziroma zagotovi plačilo dohodka od prihrankov za fizično osebo, ter razpolaga s podatki, ki kažejo na to, da je fizična oseba upravičeni lastnik, mora ugotoviti identiteto in rezidentstvo upravičenega lastnika v skladu s tem poglavjem.

(2) Kadar so bila pogodbena razmerja med plačilnim zastopnikom in upravičenim lastnikom sklenjena pred 1. majem 2004, mora plačilni zastopnik ugotoviti identiteto upravičenega lastnika, tako da pridobi in preveri njegovo osebno ime, naslov in rezidentstvo z uporabo podatkov, ki so mu na razpolago, vključno s podatki, ki jih je pridobil po predpisih, ki urejajo preprečevanje pranja denarja.

(3) Kadar so bila pogodbena razmerja med plačilnim zastopnikom in upravičenim lastnikom sklenjena, ali transakcije, ki so bile opravljene brez pogodbenega razmerja, na dan 1. maja 2004 ali po njem, plačilni zastopnik ugotovi identiteto upravičenega lastnika, tako da pridobi in preveri:

1. osebno ime, naslov prebivališča in, če obstaja, davčno številko upravičenega lastnika, ki jo je dodelila država članica EU, katere rezident je za davčne namene, in sicer v skladu s četrtim do šestim odstavkom tega člena; ter

2. rezidentstvo upravičenega lastnika, v skladu s sedmim in osmim odstavkom tega člena.

(4) Podatki iz 1. točke tretjega odstavka tega člena se pridobijo in preverijo tako, da upravičeni lastnik plačilnemu zastopniku predloži svojo potno listino ali osebno izkaznico.

(5) Kadar naslov prebivališča na potni listini ali osebni izkaznici ni vpisan, se naslov pridobi in preveri tako, da upravičeni lastnik plačilnemu zastopniku predloži kateri koli drugi dokument, s katerim se dokazuje identiteta. Ta dokument vključuje tudi potrdilo o rezidentstvu za davčne namene.

(6) Kadar davčna številka na potni listini, osebni izkaznici ali katerem koli drugem dokumentu, s katerim se dokazuje identiteta, ki ga predloži upravičeni lastnik, ni vpisana, plačilni zastopnik namesto tega pridobi in preveri datum in kraj rojstva upravičenega lastnika na podlagi njegove potne listine ali osebne izkaznice.

(7) Rezidentstvo upravičenega lastnika se ugotovi na podlagi naslova njegovega prebivališča, preverjenega v skladu s četrtim in petim odstavkom tega člena.

(8) Ne glede na določbo sedmega odstavka tega člena, plačilni zastopnik v primeru, kadar upravičeni lastnik izjavi, da je rezident države, ki ni članica EU, in predloži potno listino ali osebno izkaznico, ki jo je izdala država članica EU, rezidentstvo ugotovi na podlagi potrdila o davčnem rezidentstvu, ki ga je izdal pristojni organ države, katere rezident je fizična oseba. Kadar upravičeni lastnik ne predloži takega potrdila, se za državo rezidentstva šteje država članica EU, ki je izdala potno listino ali drug uradni osebni dokument.

(9) Upravičeni lastnik lahko predloži overjeno kopijo katerega koli dokumenta iz tega poglavja. Overjena kopija je kopija, overjena ali legalizirana na tak način, da bi bila lahko uporabna za namene dokazovanja v postopku pred sodiščem.

(10) Pristojni organ iz osmega odstavka tega člena je pristojni organ za namene mednarodnih pogodb o izogibanju dvojnega obdavčevanja ali, kadar tega ni, drug organ, ki je pristojen za izdajanje potrdil o rezidentstvu za davčne namene.

332. člen

(podatki, ki jih plačilni zastopniki dajejo davčnemu organu)

(1) Plačilni zastopnik iz 1. točke prvega odstavka 326. člena tega zakona, ki plačilo dohodka od prihrankov opravi ali zagotovi v neposredno korist upravičenega lastnika, mora pristojnemu davčnemu organu dostaviti naslednje podatke:

1. osebno ime ali naziv in naslov oziroma sedež plačilnega zastopnika;

2. osebno ime, naslov prebivališča in država rezidentstva upravičenega lastnika, ugotovljeni v skladu s 331. členom tega zakona;

3. kadar so bila pogodbena razmerja med plačilnim zastopnikom in upravičenim lastnikom sklenjena, ali transakcije, ki so bile opravljene brez pogodbenega razmerja, na dan 1. maja 2004 ali po njem, davčna številka, ali če te ni, datum in kraj rojstva upravičenega lastnika, ugotovljeni v skladu s 331. členom tega zakona;

4. številka računa upravičenega lastnika ali, kadar te ni, opredelitev dolžniške terjatve, v zvezi s katero je dohodek od prihrankov dosežen ali zagotovljen;

5. znesek in vrsta plačil dohodka od prihrankov, opravljenih ali zagotovljenih upravičenemu lastniku, v skladu s 333. členom tega zakona, ter valuta, v kateri so bila plačila opravljena ali zagotovljena.

(2) Plačilni zastopnik iz 1. točke prvega odstavka 326. člena tega zakona, ki plačilo dohodka od prihrankov opravi ali zagotovi subjektu, ki je ustanovljen na predpisanem ozemlju, mora pristojnemu davčnemu organu dostaviti naslednje podatke:

1. osebno ime ali naziv in naslov oziroma sedež plačilnega zastopnika;

2. naziv in naslov subjekta (vključno z ozemljem, na katerem je ustanovljen); in

3. skupni znesek in vrsta plačil dohodka od prihrankov, opravljenih ali zagotovljenih subjektu, v skladu s 333. členom tega zakona, ter valuta, v kateri so bila plačila opravljena ali zagotovljena.

(3) Plačilni zastopnik iz 2. točke prvega odstavka 326. člena tega zakona mora pristojnemu davčnemu organu dostaviti naslednje podatke v zvezi z vsakim upravičenim lastnikom, kateremu dohodek pripada:

1. izjava, da je plačilo dohodka od prihrankov prejel kot plačilni zastopnik;

2. osebno ime ali naziv in naslov oziroma sedež plačilnega zastopnika;

3. osebno ime, naslov prebivališča in država rezidentstva upravičenega lastnika, ugotovljeni v skladu s 331. členom tega zakona;

4. kadar so bila pogodbena razmerja med upravičenim lastnikom in plačilnim zastopnikom sklenjena, ali transakcije, ki so bile opravljene brez pogodbenega razmerja, na dan 1. maja 2004 ali po njem, davčna številka, ali če te ni, datum in kraj rojstva upravičenega lastnika, ugotovljeni v skladu s 331. členom tega zakona;

5. številka računa upravičenega lastnika ali, kadar te ni, opredelitev dolžniške terjatve, v zvezi s katero je dohodek od prihrankov dosežen;

6. znesek in vrsta dohodka od prihrankov, ki ga je plačilni zastopnik prejel, v skladu s 333. členom tega zakona, ter valuta, v kateri je bil plačan.

(4) Plačilni zastopnik mora pristojnemu davčnemu organu do 28. februarja tekočega leta dostaviti vse podatke iz tega člena v zvezi s plačili dohodka od prihrankov, ki so bila opravljena, ali prejeta oziroma zagotovljena v preteklem letu, v obliki in na način, ki jo predpiše minister, pristojen za finance.

(5) Za postopek nadzora nad dajanjem podatkov po tem poglavju zakona se smiselno uporabljajo določbe VI. poglavja drugega dela tega zakona.

333. člen

(podatki o zneskih dohodka od prihrankov, ki se dajejo davčnemu organu)

(1) Plačilni zastopnik mora določiti v skladu s katero od točk tega odstavka dostavlja podatke o dohodku od prihrankov in kadar je dohodek od prihrankov vrste, ki je določena:

1. s 1. točko prvega odstavka 329. člena tega zakona, navesti znesek dohodka od prihrankov;

2. z 2. ali 4. točko prvega odstavka 329. člena tega zakona, navesti znesek dohodka od prihrankov ali celotni znesek prejemkov od prodaje, odkupa ali povračila;

3. s 3. točko prvega odstavka 329. člena tega zakona, navesti znesek dohodka ali celotni znesek razdelitve.

(2) Kadar je plačilni zastopnik dostavil podatke o dohodku od prihrankov po 1. ali 3. točki prvega odstavka tega člena, ni potrebno nikakršno nadaljnje dajanje podatkov o istem dohodku po 2. točki prvega odstavka tega člena.

II. poglavje

Obvezni prispevki za socialno varnost

334. člen

(izračun)

(1) Obvezne prispevke za socialno varnost, določene z zakoni, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zdravstveno varstvo in zdravstveno zavarovanje, starševsko varstvo in družinske prejemke in zaposlovanje (v nadaljnjem besedilu: prispevki za socialno varnost) izračunavajo zavezanci za prispevke v obračunu prispevkov za socialno varnost, če ni s tem zakonom drugače določeno. V obračunu prispevkov za socialno varnost mora zavezanec za prispevke za socialno varonost navesti podatke, ki so resnični, popolni in pravilni glede na posamezen zakon o obdavčenju ter ne smejo spraviti v zmoto organa, pristojnega za pobiranje prispevkov za socialno varnost. Obliko obračuna prispevkov za socialno varnost, ki mora vsebovati vse podatke, ki so potrebni za izračun in nadzor pravilnosti izračuna prispevkov za socialno varnost, predpiše minister, pristojen za finance.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena prispevke za socialno varnost, za katere je zavezanec zavarovanec, za zavarovanca izračuna, odtegne in plača zavezanec za prispevke za socialno varnost, ki ni hkrati tudi zavarovanec in je plačnik davka v skladu z 19. členom tega zakona. V tem primeru se izračun prispevkov za socialno varnost opravi v obračunu davčnih odtegljajev.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena zavezanec za prispevke za socialno varnost, ki ni hkrati tudi zavarovanec in je plačnik davka v skladu z 19. členom tega zakona, opravi izračun prispevkov za socialno varnost sam v obračunu davčnih odtegljajev, če ni z zakonom drugače določeno.

(4) Ne glede na prvi odstavek tega člena prispevke za socialno varnost za zavezance, ki plačujejo prispevke za socialno varnost od katastrskega dohodka kmetijskih in gozdnih zemljišč za sebe in za člane njihovega kmečkega gospodarstva, ugotovi davčni organ z odločbo, s katero izračuna akontacijo dohodnine od katastrskega dohodka.

(5) Prispevki za socialno varnost se izračunajo po stopnjah, ki veljajo na dan nastanka davčne obveznosti za plačilo prispevkov za socialno varnost, kot je določen v zakonu o obdavčenju ali v tem zakonu.

335. člen

(rok za predložitev obračuna prispevkov za socialno varnost oziroma obračuna davčnih odtegljajev in rok za plačilo)

(1) Zavezanec za prispevke za socialno varnost iz prvega odstavka 334. člena tega zakona mora predložiti obračun prispevkov za socialno varnost in plačati prispevke za socialno varnost najpozneje do 15. dne v mesecu za pretekli mesec, če ni z zakonom drugače določeno.

(2) Zavezanec za prispevke za socialno varnost iz drugega in tretjega odstavka 334. člena tega zakona mora predložiti obračun davčnih odtegljajev davčnemu organu in plačati prispevke za socialno varnost v roku, kot je določen za akontacijo dohodnine od dohodkov, od katerih se plačujejo prispevki za socialno varnost. V enakem roku mora plačnik davka predložiti tudi davčnemu zavezancu (zavarovancu) podatke iz obračuna davčnih odtegljajev o dohodku, od katerih se plačujejo prispevki za socialno varnost, o odtegnjenih in plačanih prispevkih za socialno varnost ter druge podatke, ki vplivajo na višino prispevkov za socialno varnost.

(3) Zavezanec za prispevke za socialno varnost iz četrtega odstavka 334. člena tega zakona mora plačati prispevke za socialno varnost v rokih in na način, ki je določen za akontacijo dohodnine od katastrskega dohodka.

III. poglavje

Davek od dohodkov pravnih oseb

336. člen

(izračunavanje in plačevanje davka)

(1) Zavezanec za davek od dohodkov pravnih oseb (v nadaljnjem besedilu tega poglavja: davčni zavezanec) sam izračuna in plača davek od dohodkov pravnih oseb za davčno obdobje.

(2) Davčni zavezanec zagotavlja podatke o poslovanju, ki so podlaga za ugotovitev davčne obveznosti na način in v obsegu, kot je določen s tem zakonom in zakonom, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb.

337. člen

(davčni obračun)

(1) Davek od dohodkov pravnih oseb izračuna davčni zavezanec v davčnem obračunu v skladu s tem zakonom.

(2) Obrazec davčnega obračuna, ki ga predpiše minister, pristojen za finance, predloži pristojnemu davčnemu organu davčni zavezanec, določen s tem zakonom in zakonom, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb.

(3) Davčni obračun vsebuje podatke, ki so podlaga za ugotovitev davka, na način in v obsegu, kot je določeno s tem zakonom in zakonom, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb.

338. člen

(skupinski davčni obračun)

(1) Davek od dohodkov pravnih oseb se pri obdavčenju v skupini izračuna v skupinskem davčnem obračunu na obrazcu, ki ga predpiše minister, pristojen za finance.

(2) V skupinskem davčnem obračunu se dobiček ali izguba davčnega obdobja, ugotovljena v skladu z določbami zakona, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb v posamičnem davčnem obračunu podrejenega davčnega zavezanca, prišteje dobičku ali izgubi davčnega obdobja, ugotovljeni v skladu z določbami zakona, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb, v posamičnem davčnem obračunu glavnega davčnega zavezanca.

(3) Davčni zavezanec, ki je glavni davčni zavezanec v dveh ali več skupinah, sestavi en skupinski davčni obračun, v katerem sešteje dobiček ali izgubo vseh podrejenih članov v teh skupinah z dobičkom ali izgubo v svojem posamičnem davčnem obračunu.

(4) Če je glavni davčni zavezanec v eni ali več skupinah tudi podrejeni davčni zavezanec druge skupine, se v skupinskem davčnem obračunu te druge skupine, v kateri je podrejeni davčni zavezanec, dobiček ali izguba, ugotovljena v skladu s tem zakonom v posamičnem davčnem obračunu glavnega davčnega zavezanca te skupine sešteje z dobičkom ali izgubo iz skupinskega davčnega obračuna za skupino ali skupine, v katerih je glavni davčni zavezanec.

339. člen

(osebe, ki morajo predložiti davčni obračun)

(1) Davčni obračun predloži davčni zavezanec rezident in nerezident, od dohodkov, ki jih dosega z opravljanjem aktivnosti v poslovni enoti ali preko poslovne enote nerezidenta v Sloveniji.

(2) Pri obdavčenju v skupini vsak član skupine predloži svoj posamični davčni obračun, skupinski davčni obračun pa predloži glavni davčni zavezanec v skupini.

(3) Davčni obračun predložijo tudi:

1. davčni zavezanci, oproščeni davka po 9. členu Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS, št. 40/04 – v nadaljnjem besedilu: ZDDPO-1);

2. davčni zavezanci, ki plačujejo davek po stopnji 0% v skladu s 54. členom ZDDPO-1.

340. člen

(vsebina davčnega obračuna)

(1) Davčni obračun je, če ni s tem zakonom drugače določeno, sestavljen iz:

– izkaza poslovnega izida ali drugega poročila, ki ustreza izkazu poslovnega izida in prikazuje prihodke, odhodke in izid, ter pojasnil, izdelanih na podlagi zakona, ki ureja gospodarske družbe, ali drugega zakona, ki tudi ureja izdelovanje takšnih izkazov, poročil in pojasnil, in računovodskih standardov;

– bilance stanja ali drugega poročila, ki ustreza bilanci stanja in prikazuje stanje sredstev in obveznosti do virov sredstev, ter pojasnil, izdelanih na podlagi zakona, ki ureja gospodarske družbe, ali drugega zakona, ki tudi ureja izdelovanje takšnih bilanc, poročil in pojasnil, in računovodskih standardov;

– izkaza gibanja kapitala ali drugega poročila, ki ustreza izkazu gibanja kapitala in prikazuje gibanje posameznih sestavin kapitala, vključno z uporabo čistega dobička in pokrivanjem izgube, izdelanih na podlagi zakona, ki ureja gospodarske družbe, ali drugega zakona, ki tudi ureja izdelovanje takšnih izkazov, poročil in pojasnil, in računovodskih standardov;

– in drugih podatkov določenih s tem zakonom in zakonom, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb.

(2) Sestavni deli davčnega obračuna tvorijo celoto.

341. člen

(predlaganje davčnega obračuna)

(1) Davčni zavezanec predloži davčni obračun pristojnemu davčnemu organu. Če je davčni zavezanec v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, del podatkov, ki so v skladu s 340. členom tega zakona sestavni del davčnega obračuna, v rokih, ki jih predpisuje ta zakon, predložil AJPES, lahko predloži davčnemu organu davčni obračun brez teh podatkov, mora pa v davčnem obračunu to izrecno navesti. Podrobnejši način predložitve davčnega obračuna v primerih iz prejšnjega stavka in način ter roke za izmenjavo podatkov med AJPES in davčnim organom predpiše minister, pristojen za finance.

(2) Če davčni zavezanec sestavlja davčni obračun za davčno obdobje, ki se ne razlikuje od koledarskega leta, predloži davčni obračun najkasneje v roku treh mesecev od začetka tekočega koledarskega leta za preteklo koledarsko leto, skupinski davčni obračun pa najkasneje v roku štirih mesecev od začetka tekočega koledarskega leta za preteklo koledarsko leto.

(3) Če davčni zavezanec sestavlja davčni obračun za davčno obdobje, ki se razlikuje od koledarskega leta in je enako poslovnemu letu, predloži davčni obračun najkasneje v roku treh mesecev od začetka tekočega poslovnega leta za preteklo poslovno leto, skupinski davčni obračun pa najkasneje v roku štirih mesecev od začetka tekočega poslovnega leta za preteklo poslovno leto.

(4) Pri prehodu na davčno obdobje, ki se razlikuje od koledarskega leta, davčni zavezanec predloži davčni obračun najkasneje v roku treh mesecev od začetka poslovnega leta, skupinski davčni obračun pa najkasneje v roku štirih mesecev od začetka poslovnega leta. Davčni obračun se v tem primeru nanaša na obdobje od konca koledarskega leta do začetka naslednjega davčnega obdobja, ki se razlikuje od koledarskega leta.

(5) Pri prehodu na davčno obdobje, ki se ne razlikuje od koledarskega leta, davčni zavezanec predloži davčni obračun najkasneje v roku treh mesecev od začetka koledarskega leta, skupinski davčni obračun pa najkasneje v roku štirih mesecev od začetka koledarskega leta. Davčni obračun se v tem primeru nanaša na obdobje od konca poslovnega leta do začetka naslednjega davčnega obdobja, ki se ne razlikuje od koledarskega leta.

(6) Pri prehodu iz davčnega obdobja, ki se razlikuje od koledarskega leta, na drugo davčno obdobje, ki se prav tako razlikuje od koledarskega leta, davčni zavezanec predloži davčni obračun najkasneje v roku treh mesecev od začetka drugega davčnega obdobja, skupinski davčni obračun pa najkasneje v roku štirih mesecev od začetka drugega davčnega obdobja. Davčni obračun se v tem primeru nanaša na obdobje od konca prejšnjega davčnega obdobja, ki se razlikuje od koledarskega leta, do začetka drugega davčnega obdobja, ki se prav tako razlikuje od koledarskega leta.

(7) Davčni zavezanec, ki ni bil davčni zavezanec skozi celotno davčno obdobje, sestavi davčni obračun na dan, ko so prenehali pogoji, po katerih je bil davčni zavezanec za plačilo davka od dohodkov pravnih oseb, razen če je s tem zakonom določeno drugače. Davčni obračun predloži pristojnemu davčnemu organu najkasneje v roku treh mesecev po dnevu prenehanja pogojev, po katerih je bil davčni zavezanec za plačilo davka od dohodkov pravnih oseb, razen če je s tem zakonom določeno drugače.

(8) Davčni zavezanec, ki je bil davčni zavezanec v preteklem davčnem obdobju in za preteklo davčno obdobje ni predložil davčnega obračuna, ker na zadnji dan preteklega davčnega obdobja še ni izpolnjeval pogojev, da bi bil davčni zavezanec, mora predložiti davčni obračun za preteklo davčno obdobje najkasneje v treh mesecih po prvem dnevu, ko so izpolnjeni pogoji, po katerih se šteje kot davčni zavezanec za plačilo davka od dohodkov pravnih oseb.

342. člen

(davčni obračun pri postopkih prenehanja davčnega zavezanca)

(1) Davčni zavezanec, nad katerim se začne postopek prenehanja, sestavi davčni obračun na dan pred začetkom postopka prenehanja, razen če je s tem zakonom določeno drugače.

(2) Davčni obračun iz prvega odstavka tega člena predloži davčni zavezanec pristojnemu davčnemu organu v 30 dneh od dneva, ko se je začel postopek prenehanja, razen če je s tem zakonom določeno drugače.

(3) Plačilo davka v postopku likvidacije oziroma stečaja in pri prenehanju davčnega zavezanca po skrajšanem postopku, se opravi hkrati s predložitvijo davčnega obračuna, razen če je s tem zakonom določeno drugače.

343. člen

(davčni obračun pri pripojitvah in spojitvah)

(1) Davčni zavezanec, ki se pripoji k drugi pravni osebi ali spoji z drugo pravno osebo, sestavi davčni obračun na dan pred vpisom pripojitve ali spojitve v sodni register.

(2) Davčni obračun predloži univerzalni pravni naslednik davčnega zavezanca iz prvega odstavka tega člena pristojnemu davčnemu organu najkasneje v 60 dneh po dnevu vpisa pripojitve ali spojitve v sodni register. Sestavni del davčnega obračuna je v tem primeru tudi pogodba o pripojitvi.

(3) Vračilo ali plačilo davka zahteva ali opravi univerzalni pravni naslednik davčnega zavezanca, ki preneha zaradi pripojitve ali spojitve.

344. člen

(davčni obračun pri razdelitvah in razdelitvah s prevzemom)

(1) Davčni zavezanec, ki ob dnevu vpisa delitve v sodni register preneha, sestavi davčni obračun na dan pred vpisom delitve v sodni register.

(2) Davčni obračun se predloži davčnemu organu najkasneje v 60 dneh po dnevu vpisa delitve v sodni register. Sestavni del davčnega obračuna je v tem primeru tudi delitveni načrt oziroma pogodba o delitvi in prevzemu.

(3) Vračilo ali plačilo davka zahteva ali opravi družba oziroma družbe, ki prevzamejo pravice in obveznosti davčnega zavezanca, ki preneha zaradi razdelitve, v skladu z delitvenim načrtom oziroma pogodbo o delitvi in prevzemu.

345. člen

(davčni obračun pri oddelitvah in oddelitvah s prevzemom)

(1) Davčni zavezanec, ki opravlja prenos posameznih delov premoženja in ob dnevu vpisa delitve v sodni register ne preneha, sestavi davčni obračun na dan pred vpisom delitve v sodni register.

(2) Davčni obračun se predloži davčnemu organu najkasneje v 60 dneh po dnevu vpisa delitve v sodni register. Sestavni del davčnega obračuna je v tem primeru tudi delitveni načrt oziroma pogodba o delitvi in prevzemu.

(3) Vračilo ali plačilo davka zahteva ali opravi družba, ki opravlja prenos posameznih delov premoženja.

346. člen

(davčni obračun pri postopku prisilne poravnave)

(1) Davčni zavezanec, ki je vložil predlog za začetek postopka prisilne poravnave, sestavi davčni obračun na dan pred vložitvijo predloga za začetek postopka prisilne poravnave.

(2) Davčni obračun iz prvega odstavka tega člena predloži davčni zavezanec davčnemu organu v 30 dneh po dnevu vložitve predloga za začetek postopka prisilne poravnave, vendar najkasneje do dneva predložitve načrta finančne reorganizacije upravitelju prisilne poravnave in članom upniškega odbora.

347. člen

(davčni obračun pri postopku stečaja ali likvidacije)

(1) Davčni zavezanec, nad katerim se začne postopek stečaja ali likvidacije, sestavi davčni obračun na dan pred začetkom postopka stečaja ali likvidacije.

(2) Davčni obračun iz prvega odstavka tega člena predloži davčni zavezanec v stečaju oziroma davčni zavezanec v likvidaciji davčnemu organu najkasneje v 30 dneh od dneva, ko se je začel postopek stečaja ali likvidacije.

(3) Davčni zavezanec v stečaju, ki po začetku stečajnega postopka nadaljuje ali začne ponovno s proizvajanjem oziroma opravljanjem drugih sprotnih poslov, predloži skupaj z davčnim obračunom za posamezno davčno obdobje tudi mesečna poročila stečajnega upravitelja s prilogami.

(4) Če se stečajni postopek nadaljuje tudi po 31. decembru leta, v katerem se je začel, mora davčni zavezanec v stečaju poročati, da ne nadaljuje s proizvajanjem oziroma opravljanjem drugih sprotnih poslov, če tega ne dela. V skladu s tem odstavkom mora davčni zavezanec v stečaju poročati za posamezno leto, v roku za predložitev davčnega obračuna iz tretjega odstavka tega člena, do predložitve končnega davčnega obračuna v skladu s petim odstavkom tega člena.

(5) Davčni zavezanec v stečaju sestavi končni davčni obračun na dan pred potrditvijo osnutka za glavno razdelitev s strani stečajnega senata. Davčni zavezanec predloži ta davčni obračun davčnemu organu najkasneje v roku 15 dni po dnevu potrditve osnutka za glavno razdelitev s strani stečajnega senata.

(6) V primeru prodaje davčnega zavezanca v stečaju se sestavi končni davčni obračun na dan pred izročitvijo prodanega davčnega zavezanca v stečaju kupcu. Stečajni upravitelj davčnega zavezanca v stečaju predloži davčnemu organu ta davčni obračun najkasneje v roku 15 dni po dnevu izročitve prodane pravne osebe v stečaju kupcu. V tem primeru se davčni dolg uveljavlja iz stečajne mase.

(7) Davčni zavezanec v likvidaciji, ki po začetku likvidacijskega postopka nadaljuje ali spet začne proizvajati oziroma opravljati druge sprotne posle, predloži davčni obračun tudi na dan pred zaključkom likvidacije.

348. člen

(davčni obračun pri postopku prenehanja davčnega zavezanca po skrajšanem postopku)

(1) Davčni zavezanec sestavi davčni obračun na dan pred sprejetjem sklepa o prenehanju družbe.

(2) Davčni zavezanec predloži davčni obračun iz prvega odstavka tega člena davčnemu organu v roku 15 dni od dneva sprejetja sklepa o prenehanju družbe. Sestavni del davčnega obračuna so v tem primeru tudi notarsko overjene izjave družbenikov oziroma delničarjev o prevzemu obveznosti plačila morebitnih preostalih obveznosti družbe.

(3) Plačilo davka se opravi hkrati s predložitvijo davčnega obračuna. Zahtevek za vračilo davka se predloži skupaj z davčnim obračunom. V zahtevku mora davčni zavezanec navesti razmerje oziroma deleže, na podlagi katerih davčni organ opravi vračilo davka delničarjem oziroma družbenikom, v primeru, ko na dan vračila davka predlagatelj davčnega obračuna nima več statusa davčnega zavezanca. Če razmerje oziroma deleži niso navedeni, davčni organ razdeli znesek vračila davka med vse delničarje oziroma družbenike v enakih delih.

349. člen

(plačevanje davka)

(1) Davek se plača na podlagi davčnega obračuna od davčne osnove, ki se ugotavlja za davčno obdobje, ki je enako koledarskemu oziroma poslovnemu letu, ki se razlikuje od koledarskega leta.

(2) Davčni zavezanec mora razliko med plačano akontacijo in izračunanim davkom plačati v roku 30 dni od predložitve davčnega obračuna, razen če ta zakon določa drugače. Vračilo preveč plačane akontacije lahko davčni zavezanec zahteva ob predložitvi davčnega obračuna, razen če ta zakon določa drugače. Davčni organ vrne preveč plačan znesek najkasneje v roku 30 dni od predložitve zahtevka.

350. člen

(akontiranje davka po davčnem obračunu)

(1) Davčni zavezanec med davčnim obdobjem plačuje akontacijo davka.

(2) Akontacija davka se plača v mesečnih ali trimesečnih obrokih. Akontacija se plača v mesečnih obrokih, če znesek akontacije presega 100.000 tolarjev oziroma trimesečnih obrokih, če znesek akontacije ne presega 100.000 tolarjev.

(3) Obroki akontacije dospejo v plačilo na zadnji dan obdobja, na katerega se nanašajo in morajo biti plačani v desetih dneh po dospelosti.

(4) Akontacija davka je enaka znesku davka, ki se izračuna od davčne osnove po davčnem obračunu za predhodno davčno obdobje.

(5) Razliko v višini akontacije, ki nastane zaradi spremembe davčne osnove na podlagi novega davčnega obračuna, mora zavezanec za že dospele obroke akontacije plačati pri prvem naslednjem obroku akontacije. Obroki akontacije, ki bodo dospeli v plačilo do konca leta, pa se sorazmerno povečajo.

(6) Če je višina akontacije na podlagi novega davčnega obračuna manjša, se obroki akontacije, ki bodo dospeli v plačilo do konca leta, sorazmerno zmanjšajo.

(7) Davčni zavezanec, ki prične poslovati, sam izračuna akontacijo davka, ki je enaka znesku davka, izračunanega glede na višino predvidene davčne osnove davčnega obdobja, za katerega se plačuje akontacija. Obrazložen izračun predvidene davčne osnove v davčnem obračunu, višino akontacije ter obrokov akontacije predloži davčnemu organu ob predložitvi prijave za vpis v davčni register. Obrazložen izračun predloži davčni zavezanec ne glede na to ali je izračunal dobiček ali izgubo.

(8) Davčni zavezanec, katerega davčna osnova za tekoče davčno obdobje se razlikuje od davčne osnove za predhodno davčno obdobje, lahko od davčnega organa zahteva spremembo višine akontacije. Davčni zavezanec vloži zahtevo najmanj 30 dni pred dospelostjo obroka akontacije in priloži davčni obračun za tekoče davčno obdobje pred vložitvijo vloge, oceno davčne osnove za tekoče leto ter podatke, ki dokazujejo spremembo ocene davčne osnove.

(9) O zahtevi iz osmega odstavka tega člena odloči davčni organ v 15 dneh.

(10) Če davčni organ v postopku davčnega inšpekcijskega nadzora ugotovi, da višina akontacije ne ustreza pričakovani davčni osnovi tekočega davčnega obdobja, z odločbo določi novo višino akontacije.

(11) Obveznost davčnega zavezanca za plačilo davka po davčnem obračunu se zmanjša za plačan znesek davka, ki je bil odtegnjen od posameznega dohodka v skladu z zakonom o obdavčenju.

351. člen

(akontiranje davka po skupinskem davčnem obračunu)

(1) Glavni davčni zavezanec plačuje med letom, za katero je obdavčenje v skupini dovoljeno, akontacijo davka v mesečnih ali trimesečnih obrokih na podlagi skupinskega davčnega obračuna predhodnega leta. Če ta zakon ne določa drugače, podrejeni davčni zavezanec ni zavezan za plačilo akontacije davka.

(2) Če letu, za katero obdavčenja v skupini ni bilo, sledi leto obdavčenja v skupini, plačuje glavni davčni zavezanec za leto, za katero je obdavčenje v skupini dovoljeno, akontacijo davka v višini, kot bi jo plačeval, če bi bilo obdavčenje v skupini dovoljeno tudi za preteklo leto.

(3) Če letu obdavčenja v skupini sledi leto, v katerem obdavčenja v skupini ni, plačujeta glavni in podrejeni davčni zavezanec akontacijo za leto, za katero ni obdavčenja v skupini. Znesek akontacije se določi na podlagi posamičnih davčnih obračunov članov skupine predhodnega leta.

(4) Če je glavni davčni zavezanec ene ali več skupin kot podrejeni davčni zavezanec tudi član druge skupine, veljajo za tega zavezanca določbe prvega in drugega odstavka tega člena, ki se nanašajo na glavnega člana skupine.

352. člen

(obvestilo o spremembi davčnega obdobja)

(1) Davčni zavezanec mora pristojni davčni organ obvestiti o nameravani spremembi davčnega obdobja z vlogo, ki jo mora predložiti pristojnemu davčnemu organu vsaj 45 dni pred dnem, s katerim se bo začelo novo davčno obdobje.

(2) Davčni zavezanec iz prvega odstavka tega člena, ki na novo začne z opravljanjem dejavnosti, o tem, da se bo davčno obdobje razlikovalo od koledarskega leta, pisno obvesti pristojni davčni organ ob predložitvi prijave za vpis v davčni register.

(3) Davčni organ na podlagi obvestila iz prvega in drugega odstavka tega člena v davčnem registru označi pri davčnem zavezancu, ki je vložil vlogo iz prvega in drugega odstavka tega člena, spremenjeno davčno obdobje oziroma začetno davčno obdobje, ki se razlikuje od koledarskega leta, ter datum začetka tega obdobja, in o tem obvesti davčnega zavezanca najpozneje v 15 dneh od dneva prejema vloge.

353. člen

(postopek v zvezi z izvzetjem prihodkov od udeležbe na dobičku)

(1) Davčni obračun prejemnika, ki je izvzel dividende iz davčne osnove po 18. členu ZDDPO-1, mora vsebovati tudi:

– dokazilo o minimalni neposredni udeležbi po 1. točki prvega odstavka 18. člena ZDDPO-1 in obdobju (trajanju) udeležbe iz 2. točke prvega odstavka 18. člena ZDDPO-1 v času izplačila;

– dokazilo o rezidentstvu za davčne namene izplačevalca oziroma potrdilo davčnih oblasti države, v kateri se poslovna enota nahaja, o obstoju te poslovne enote v času izplačila.

(2) Če je izplačevalec iz države članice EU, ki ni Slovenija, mora davčni obračun iz prvega odstavka tega člena vsebovati tudi dokazila o izpolnjevanju pogojev iz četrtega odstavka 18. člena ZDDPO-1 v času izplačila.

(3) Dokazila iz prvega in drugega odstavka tega člena se predloži za vsako izplačilo posebej. Če iz dokazila izhaja izpolnjevanje pogojev v določenem obdobju, lahko dokazila veljajo za več izplačil, vendar ne več kot 12 mesecev od njihove izdaje.

(4) Bančna garancija iz tretjega odstavka 18. člena ZDDPO-1 se predloži ob predložitvi davčnega obračuna, v katerem prejemnik izvzame dividende iz davčne osnove po 18. členu ZDDPO-1, in sicer za vsako izplačilo posebej.

(5) Bančne garancije iz četrtega odstavka tega člena ni potrebno predložiti, če se je pogoj iz 2. točke prvega odstavka 18. člena ZDDPO-1 izpolnil do zaključka obdobja, za katerega se vlaga obračun davka, četudi v času izplačila ni bil izpolnjen.

(6) Davčni organ predloženo garancijo zavrne, če le-ta ni ustrezna. Bančna garancija ni ustrezna, če nima lastnosti iz šestega odstavka 18. člena ZDDPO-1.

(7) Če davčni organ ugotovi, da predložena garancija ni ustrezna, s sklepom zahteva, da prejemnik lahko prvotno garancijo v treh dneh nadomesti z novo.

(8) V primeru neizpolnitve pogoja iz 2. točke prvega odstavka 18. člena ZDDPO-1 se veljavnost garancije podaljša za 60 dni. To podaljšanje veljavnosti mora biti navedeno v garanciji.

(9) Če se pogoj ne izpolni, davčni zavezanec lahko v osmih dneh davek plača. Če davčni zavezanec davka ne plača, davčni organ garancijo unovči nemudoma.

354. člen

(vračilo plačanega davka)

Če je bil davek plačan, pa se pogoj iz 2. točke prvega odstavka 18. člena ZDDPO-1 naknadno izpolni, je davčni zavezanec upravičen do vračila tega davka.

355. člen

(davčni odtegljaj)

Plačnik oziroma oseba, ki se v skladu z 19. členom tega zakona šteje za plačnika davka, je dolžan za davčnega zavezanca izračunati, odtegniti in plačati davčni odtegljaj od dohodkov, od katerih se v skladu z zakonom, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb, davek izračuna, odtegne in plača.

356. člen

(predložitev obračuna davčnega odtegljaja in plačilo davčnega odtegljaja)

(1) Plačnik davka mora predložiti obračun davčnih odtegljajev na obrazcu, ki ga predpiše minister, pristojen za finance, pristojnemu davčnemu organu in davčnemu zavezancu najkasneje na dan plačila dohodkov.

(2) Plačnik davka mora davčni odtegljaj plačati na dan plačila dohodka.

357. člen

(črtan)

358. člen

(postopek v zvezi z obdavčenjem, ki velja za matične družbe in odvisne družbe iz različnih držav članic EU)

(1) Plačnik davka, če se davek od plačil dividend in dohodkov, podobnih dividendam, ne odtegne po 69. členu ZDDPO-1, mora davčnemu organu v 15 dneh, za vsako izplačilo posebej, če davka ni odtegnil, predložiti:

– dokazilo o rezidentstvu prejemnika za davčne namene v času izplačila;

– dokazilo o izpolnjevanju pogojev iz 3.a in 3.c točke prvega odstavka 69. člena ZDDPO-1 v času izplačila;

– dokazilo o minimalni neposredni udeležbi po 1. točki prvega odstavka 69. člena ZDDPO-1 in obdobju (trajanju) udeležbe iz 2. točke prvega odstavka 69. člena ZDDPO-1 v času izplačila.

(2) Bančna garancija iz 69. člena ZDDPO-1 se izroči ob izplačilu dividende.

(3) Davčni organ lahko predloženo garancijo zavrne, če le-ta ni ustrezna. Bančna garancija ni ustrezna, če nima lastnosti iz četrtega odstavka 69. člena ZDDPO-1.

(4) Če davčni organ ugotovi, da predložena garancija ni ustrezna, s sklepom zahteva, da plačnik davka lahko prvotno garancijo v treh dneh nadomesti z novo.

(5) V primeru neizpolnitve pogoja iz 2. točke prvega odstavka 69. člena ZDDPO-1 se veljavnost garancije podaljša za 60 dni. To podaljšanje veljavnosti mora biti navedeno v garanciji.

(6) Če se pogoj ne izpolni, plačnik davka lahko v osmih dneh davek plača. Če zavezanec davka ne plača, davčni organ garancijo unovči nemudoma.

359. člen

(vračilo plačanega davka)

Če je bil davek odtegnjen, pa se je pogoj iz 2. točke prvega odstavka 69. člena ZDDPO-1 naknadno izpolnil, je plačnik davka upravičen do vračila davka. O vložitvi zahtevka za vračilo in vračilu davka mora plačnik davka nemudoma pisno obvestiti prejemnika dividend.

360. člen

(postopek v zvezi z obdavčenjem, ki velja v zvezi s plačili obresti in plačili uporabe premoženjskih pravic med povezanimi družbami iz različnih držav članic EU)

(1) Vlogo iz desetega odstavka 70. člena ZDDPO-1 vloži plačnik davka pri pristojnem davčnem organu.

(2) Vloga iz desetega odstavka 70. člena ZDDPO-1 mora vsebovati:

– dokazilo o rezidentstvu družbe prejemnice za davčne namene oziroma potrdilo davčnih oblasti države članice EU, v kateri je družba prejemnica rezident za davčne namene ali v kateri se poslovna enota nahaja, o obstoju poslovne enote;

– dokazilo o upravičenem lastništvu družbe prejemnice po četrtem odstavku 70. člena ZDDPO-1 ali o izpolnjevanju pogojev po petem odstavku 70. člena ZDDPO-1, ko gre za poslovno enoto;

– dokazilo o izpolnjevanju pogojev iz 4.c točke prvega odstavka 70. člena ZDDPO-1;

– dokazilo o minimalni neposredni udeležbi po 2. točki prvega odstavka 70. člena ZDDPO-1 in obdobju udeležbe iz 3. točke prvega odstavka 70. člena ZDDPO-1;

– v primeru, ko se ali bi se lahko uporabil drugi odstavek 70. člena ZDDPO-1, dokazilo o specifikaciji zneska iz istega odstavka in uporabljeni metodi za določitev te specifikacije;

– pravno podlago za izplačilo (pogodbo).

(3) Vlogo iz prvega odstavka tega člena se vloži za vsako izplačilo posebej. Veljavnost dokazil, ki jih vsebuje vloga, je 12 mesecev od njihove izdaje.

(4) Davčni organ mora izdati dovoljenje iz desetega odstavka 70. člena ZDDPO-1 najkasneje tri mesece od vložitve vloge. Dovoljenje velja eno leto od izdaje.

(5) Če niso več izpolnjeni pogoji, da se davek ne odtegne, mora družba ali poslovna enota prejemnica nemudoma obvestiti družbo ali poslovno enoto plačnico. Obvestiti mora tudi davčni organ države družbe ali poslovne enote plačnice.

(6) Če je bil davek odtegnjen, pa so bili izpolnjeni pogoji, da se ne odtegne, se lahko pri davčnem organu uveljavlja vračilo odtegnjenega davka. Davčni organ lahko zahteva dokazila iz drugega odstavka tega člena.

(7) Davčni organ mora vrniti preveč odtegnjeni davek v enem letu od prejema vloge za vračilo odtegnjenega davka in zahtevanih dokazil, če jih je upravičeno zahteval. Če se zahtevani davek ne vrne v tem obdobju, je prejemnik, družba ali poslovna enota, upravičena od poteka tega obdobja naprej do zamudnih obresti po stopnji iz 31. člena tega zakona.

360.a člen

(uporaba določb)

Določbe 358., 359. in 360. člena tega zakona se smiselno uporabljajo tudi, če se davek ne odtegne v skladu s 15. členom Sporazuma med Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o ukrepih, enakovrednih tistim iz Direktive Sveta 2003/48/ES o obdavčenju dohodka od prihrankov v obliki plačil obresti (UL L, št. 385 z dne 29. 12. 2004, str. 30; v nadaljevanju: Sporazum). Smiselna uporaba pomeni upoštevanje pogojev iz Sporazuma, vključno z oblikami družb.

361. člen

(postopek pri obdavčitvi pri prenosu dejavnosti)

(1) Dovoljenje iz 35. člena ZDDPO-1 se izda za posamično transakcijo.

(2) Vlogo za izdajo dovoljenja vloži prenosna družba ali družba prejemnica, ki je rezident Slovenije, če sta obe rezidenta Slovenije pa prenosna družba, če nobena ni rezident Slovenije pa družba prejemnica, najmanj 30 dni pred predvidenim datumom transakcije iz 30. člena ZDDPO-1.

(3) Vloga mora vsebovati naslednje:

– dokazila, da se prenosna družba oziroma družba prejemnica štejeta za rezidenta države članice EU, ki ni Slovenija, po drugem odstavku 32. člena ZDDPO-1, če katera od njiju ali obe nista rezidenta Slovenije;

– opis dejavnosti, ki se prenaša ali se prenašajo, zadnjo bilanco stanja prenosne družbe z navedbo sredstev in obveznosti, ki pripadajo preneseni dejavnosti ali dejavnostim, ter navedbo dejstev, ki dokazujejo, da z organizacijskega vidika predstavlja dejavnost oziroma dejavnosti, ki se prenašajo, posebno poslovanje;

– zneske rezerv in rezervacij, ki jih je oblikovala prenosna družba v zadnji bilanci stanja in se pripišejo preneseni dejavnosti ali dejavnostim, zneske izgub prenosne družbe, ki se pripišejo preneseni dejavnosti ali dejavnostim, in davčne oprostitve in pogoje v zvezi z njimi, ki bi veljali za prenosno družbo, če prenos ne bi bil izvršen;

– navedbo družbe prejemnice, ki je rezident Slovenije, če je tudi prenosna družba rezident Slovenije, ali gre za prenos dejavnosti v Sloveniji ali v državi članici EU, ki ni Slovenija, z navedbo te države;

– izjavo družbe prejemnice, da bodo po prenosu prenesena sredstva, obveznosti, rezervacije, rezerve in izgube pripadale poslovni enoti družbe prejemnice v Sloveniji ali družbi prejemnici, ki je rezident Slovenije, vendar ne njeni poslovni enoti izven Slovenije;

– izjavo prenosne družbe, da bo obdržala prejete vrednostne papirje družbe prejemnice najmanj 36 mesecev po dnevu prenosa dejavnosti;

– tržno ceno vrednostnih papirjev družbe prejemnice na dan pred vložitvijo vloge iz drugega odstavka tega člena;

– izjavo prenosne družbe ali družbe prejemnice, ki v skladu z drugim odstavkom tega člena ni navedena kot družba, ki vloži vlogo za izdajo dovoljenja, da se strinja z vložitvijo zahtevka za dovoljenje.

(4) Če vlagatelj še ne razpolaga z dokumentacijo, ki jo mora vsebovati vloga, v trenutku vložitve vloge, jo predloži naknadno ter o tem ob predložitvi vloge v vlogi poda izjavo. Predložiti jo mora nemudoma, ko z njo razpolaga.

(5) Davčni organ odloči o vlogi za izdajo dovoljenja najkasneje v 30 dneh od prejema vloge. Dovoljenje glasi in se vroči prenosni družbi in družbi prejemnici.

(6) Na podlagi dovoljenja prenosna družba in družba prejemnica uveljavljata oprostitev oziroma upravičenja ter opravita vrednotenje in prevzameta pravice in obveznosti v davčnem obračunu.

(7) Davčni organ zavrne izdajo dovoljenja, če niso izpolnjeni pogoji iz 32. člena ZDDPO-1, ki se nanašajo na rezidentstvo prenosne družbe in družbe prejemnice in na lokacijo, prenosa dejavnosti oziroma nahajanje dejavnosti oziroma poslovno enoto družbe prejemnice.

(8) Davčni organ lahko izdano dovoljenje razveljavi na zahtevo zavezanca ali po uradni dolžnosti, če:

– ugotovi, da eden ali več pogojev, na podlagi katerih se dovoljenje izda, ni ali ni več izpolnjen oziroma se ni ali se ne izpolnjuje;

– je bilo dovoljenje izdano na podlagi netočnih ali nepopolnih podatkov in je vlagatelj vedel ali bi moral vedeti, da so bili podatki netočni ali nepopolni in da dovoljenje ne bi moglo biti izdano na podlagi točnih in popolnih podatkov;

– če prenosna družba in družba prejemnica ne izvršujeta naloženih obveznosti, ki izhajajo iz izdanega dovoljenja.

(9) Razveljavitev učinkuje, kot da dovoljenja ni bilo oziroma je bilo zavrnjeno. Če je bilo dovoljenje razveljavljeno, morata prenosna družba in družba prejemnica v 90 dneh obračunati in plačati razliko v davku, ki je nastala zaradi uveljavljanja oprostitve oziroma upravičenj.

(10) Prenosna družba oziroma družba prejemnica iz drugega odstavka tega člena, ki je določena, da vloži vlogo, mora davčnemu organu predložiti dokumentacijo, ki dokazuje izpolnjevanje pogojev, vrednotenje in prevzem pravic in obveznosti po 30. do 35. členu ZDDPO-1, s katero razpolaga prenosna družba oziroma družba prejemnica, ki ni rezident ali nerezident po ZDDPO-1 in ni ustanovljena v Sloveniji.

(11) Prenosna družba oziroma družba prejemnica morata hraniti dokumentacijo, ki je povezana z transakcijo, še deset let od konca koledarskega leta, v katerem je bila transakcija opravljena.

(12) Če po izdaji dovoljenja nastopijo kakršnekoli spremembe v zvezi s transakcijo, morata prenosna družba oziroma družba prejemnica o nastalih spremembah nemudoma pisno obvestiti davčni organ.

(13) Davčni organ lahko od prenosne družbe oziroma družbe prejemnice zahteva:

– ocenjene zneske izgub prenosne družbe, ki jih bo družba prejemnica lahko prenesla pod enakimi pogoji, kot bi veljali za prenosno družbo, če prenos ne bi bil izvršen,

– ocenjene zneske dobičkov ali izgub, ki jih prenosna družba doseže ob prenosu sredstev ali obveznosti.

(14) Ne glede na trinajsti odstavek tega člena morata prenosna družba oziroma družba prejemnica davčnemu organu v vsakem primeru poročati o izpolnitvi oziroma neizpolnitvi pogoja o roku iz prvega odstavka 35. člena ZDDPO-1.

362. člen

(postopek pri obdavčitvi pri zamenjavi kapitalskih deležev)

(1) Dovoljenje iz 40. člena ZDDPO-1 se izda za posamično transakcijo.

(2) Vlogo za izdajo dovoljenja vloži za družbenike prevzete družbe prevzeta družba pred predvidenim datumom transakcije iz 36. člena ZDDPO-1.

(3) Vloga mora vsebovati naslednje:

– navedbo družbe prevzemnice in vseh družbenikov prevzete družbe in družbe prevzemnice;

– dokazila o rezidentstvu družbe prevzemnice in prevzete družbe, dokazila o rezidentstvu družbenikov prevzete družbe in družbe prevzemnice, ki zamenjajo kapitalske deleže in dokazilo o lastništvu vrednostnih papirjev družbenika, ki

ni rezident Slovenije, v skladu z 2. točko prvega odstavka 38. člena ZDDPO-1;

– tržno in knjigovodsko vrednost vrednostnih papirjev prevzete družbe in družbe prevzemnice na dan pred oddajo vloge;

– ocenjene zneske plačila v denarju, ki bo opravljen posameznim družbenikom namesto izdaje ali prenosa vrednostnih papirjev;

– dokumentacijo, ki jo je potrebno predložiti skupaj s predlogom za vpis transakcije v sodni register po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, oziroma primerljiv register države članice EU;

– izjavo o predvideni udeležbi družbe prevzemnice v prevzeti družbi po zamenjavi kapitalskih deležev;

– izjavo družbe prevzemnice ali prevzete družbe, ki v skladu z drugim odstavkom tega člena ni navedena kot družba, ki vloži vlogo za izdajo dovoljenja, da se strinja z vložitvijo zahtevka za dovoljenje.

(4) Če vlagatelj še ne razpolaga z dokumentacijo, ki jo mora vsebovati vloga, v trenutku vložitve vloge, jo predloži naknadno ter o tem ob predložitvi vloge v vlogi poda izjavo. Predložiti jo mora nemudoma, ko z njo razpolaga.

(5) Davčni organ odloči o vlogi za izdajo dovoljenja najkasneje v 30 dneh od prejema vloge. Dovoljenje glasi in se vroči prevzeti družbi, v njem pa so navedeni družbeniki, ki izpolnjujejo pogoj iz 2. točke prvega odstavka 38. člena ZDDPO-1. Prevzeta družba mora o pridobitvi dovoljenja nemudoma obvestiti družbenike iz 2. točke prvega odstavka 38. člena ZDDPO-1.

(6) Na podlagi dovoljenja družbeniki prevzete družbe uveljavljajo oprostitev oziroma upravičenja, družba prevzemnica pa opravi ovrednotenje prejetih vrednostnih papirjev, v davčnem obračunu. Družbenik prevzete družbe davčnemu obračunu, v katerem uveljavlja oprostitev iz tega odstavka, priloži obvestilo prevzete družbe o pridobitvi dovoljenja.

(7) Davčni organ zavrne izdajo dovoljenja, če niso izpolnjeni pogoji iz 38. člena ZDDPO-1, ki se nanašajo na rezidentstvo družbe prevzemnice in prevzete družbe.

(8) Davčni organ lahko izdano dovoljenje razveljavi na zahtevo zavezanca ali po uradni dolžnosti, če:

– ugotovi, da eden ali več pogojev, na podlagi katerih se dovoljenje izda, ni ali ni več izpolnjen oziroma se ni ali se ne izpolnjuje;

– je bilo dovoljenje izdano na podlagi netočnih ali nepopolnih podatkov in je vlagatelj vedel ali bi moral vedeti, da so bili podatki netočni ali nepopolni in da dovoljenje ne bi moglo biti izdano na podlagi točnih in popolnih podatkov;

– če prevzeta družba in družba prevzemnica ne izvršujeta naloženih obveznosti, ki izhajajo iz izdanega dovoljenja.

(9) Razveljavitev učinkuje, kot da dovoljenja ni bilo oziroma je bilo zavrnjeno. Če je bilo dovoljenje razveljavljeno, morajo družbeniki v 90 dneh obračunati in plačati razliko v davku, ki je nastala zaradi uveljavljanja oprostitve.

(10) Prevzeta družba in družba prevzemnica morata davčnemu organu predlagati dokumentacijo, ki dokazuje izpolnjevanje pogojev. Dokumentacijo, ki je povezana z transakcijo, morata hraniti še deset let od konca koledarskega leta, v katerem je bila transakcija opravljena.

(11) Če po izdaji dovoljenja nastopijo kakršnekoli spremembe v zvezi s transakcijo, morata prevzeta družba oziroma družba prevzemnica o nastalih spremembah nemudoma pisno obvestiti davčni organ.

(12) Ne glede na enajsti odstavek tega člena morata prevzeta družba in družba prevzemnica davčnemu organu v vsakem primeru poročati o trajanju prevzema in datumu izvršitve prevzema ter borzi, preko katere je bil prevzem opravljen.

363. člen

(postopek pri obdavčitvi pri združitvah in delitvah)

(1) Dovoljenje iz 47. člena ZDDPO-1 se izda za posamično transakcijo.

(2) Vlogo za izdajo dovoljenja vloži prenosna družba ali družba prejemnica, ki je rezident Slovenije, če sta obe rezidenta Slovenije pa prenosna družba, če nobena ni rezident Slovenije pa družba prejemnica, najmanj 30 dni pred predvidenim datumom transakcije iz 41. člena ZDDPO-1.

(3) Vloga mora vsebovati naslednje:

– navedbo družb, ki se združujejo oziroma delijo;

– dokazila, da se prenosna družba oziroma družba prejemnica štejeta za rezidenta države članice EU, ki ni Slovenija, po drugem odstavku 43. člena ZDDPO-1, če katera od njiju ali obe nista rezidenta Slovenije;

– dokazila o rezidentstvu družbenikov prenosne družbe, ki bodo pri združitvi ali delitvi zamenjali vrednostne papirje v prenosni družbi za vrednostne papirje v družbi prejemnici in dokazilo o lastništvu vrednostnih papirjev v skladu z 2. točko drugega odstavka 45. člena ZDDPO-1;

– zadnjo bilanco stanja prenosne družbe oziroma prenosnih družb, če jih je več, z navedbo sredstev in obveznosti, ki se prenašajo ter navedbo dejstev, ki dokazujejo, da z organizacijskega vidika predstavlja dejavnost oziroma dejavnosti, ki se prenašajo, posebno poslovanje;

– zneske rezerv in rezervacij, ki jih je oblikovala prenosna družba v zadnji bilanci stanja, zneske izgub prenosne družbe, davčne oprostitve in pogoje v zvezi z njimi, ki bi veljali za prenosno družbo, če prenos ne bi bil izvršen, navedba udeležbe, če jo ima, družbe prejemnice v prenosni družbi;

– navedbo, če sta prenosna družba in družba prejemnica rezidenta Slovenije, ali se dejavnost prenosne družbe opravlja v Sloveniji ali v državi članici EU, ki ni Slovenija, z navedbo te države;

– izjavo družbe prejemnice, če gre za situacijo iz 2. točke prvega odstavka 43. člena ZDDPO-1, da po združitvi ali delitvi prenesena sredstva, obveznosti, rezervacije, rezerve in izgube ne bodo pripadale poslovni enoti družbe prejemnice izven Slovenije, oziroma če gre za situacijo iz 3. točke prvega odstavka 43. člena ZDDPO-1, da bodo po združitvi ali delitvi prenesena sredstva, obveznosti, rezervacije, rezerve in izgube pripadale poslovni enoti družbe prejemnice v Sloveniji;

– ocenjene zneske plačila v denarju, ki bo opravljen posameznim družbenikom ob odsvojitvi vrednostnih papirjev;

– tržno in knjigovodsko vrednost vrednostnih papirjev družbe prejemnice na dan pred vložitvijo vloge iz drugega odstavka tega člena;

– izjavo prenosne družbe ali družbe prejemnice, ki v skladu z drugim odstavkom tega člena ni navedena kot družba, ki vloži vlogo za izdajo dovoljenja, da se strinja z vložitvijo zahtevka za dovoljenje.

(4) Če v trenutku vložitve vloge vlagatelj še ne razpolaga z določeno dokumentacijo, ki jo mora vsebovati vloga, jo predloži naknadno ter o tem ob predložitvi vloge v vlogi poda izjavo. Predložiti jo mora nemudoma, ko z njo razpolaga.

(5) Davčni organ odloči o vlogi za izdajo dovoljenja najkasneje v 30 dneh od prejema vloge. Dovoljenje glasi in se vroči prenosni družbi in družbi prejemnici. V njem pa so navedeni družbeniki, ki izpolnjujejo pogoj iz 2. točke drugega odstavka 45. člena ZDDPO-1. Dovoljenje velja tudi za družbenike prenosne družbe, če so izpolnjeni pogoji iz 2. točke drugega odstavka 45. člena ZDDPO-1.

(6) Na podlagi dovoljenja prenosna družba, družba prejemnica in družbenik prenosne družbe uveljavljajo oprostitev oziroma upravičenja ter opravijo vrednotenje in prevzamejo pravice in obveznosti v davčnem obračunu.

(7) Davčni organ zavrne izdajo dovoljenja, če niso izpolnjeni pogoji iz 43. člena ZDDPO-1, ki se nanašajo na rezidentstvo prenosne družbe in družbe prejemnice in na

kraj opravljanja dejavnosti oziroma poslovno enoto družbe prejemnice.

(8) Davčni organ lahko izdano dovoljenje razveljavi na zahtevo zavezanca ali po uradni dolžnosti, če:

– ugotovi, da eden ali več pogojev, na podlagi katerih se dovoljenje izda, ni ali ni več izpolnjen oziroma se ni ali se ne izpolnjuje;

– je bilo dovoljenje izdano na podlagi netočnih ali nepopolnih podatkov in je vlagatelj vedel ali bi moral vedeti, da so bili podatki netočni ali nepopolni in da dovoljenje ne bi moglo biti izdano na podlagi točnih in popolnih podatkov;

– če prenosna družba in družba prejemnica ne izvršujeta naloženih obveznosti, ki izhajajo iz izdanega dovoljenja.

(9) Razveljavitev učinkuje, kot da dovoljenja ni bilo oziroma je bilo zavrnjeno. Če je bilo dovoljenje razveljavljeno, morata prenosna družba, družba prejemnica in družbeniki prenosne družbe v 90 dneh obračunati in plačati razliko v davku, ki je nastala zaradi uveljavljanja oprostitve oziroma upravičenj.

(10) Prenosna družba oziroma družba prejemnica, ki je rezident Slovenije, mora davčnemu organu predlagati dokumentacijo, ki dokazuje izpolnjevanje pogojev, vrednotenje in prevzem pravic in obveznosti po 41. do 48. členu ZDDPO-1, s katero razpolaga prenosna družba oziroma družba prejemnica, ki ni rezident ali nerezident po ZDDPO-1 in ni ustanovljena v Republiki Sloveniji.

(11) Če po izdaji dovoljenja nastopijo kakršnekoli spremembe v zvezi s transakcijo, morata prenosna družba oziroma družba prejemnica o nastalih spremembah nemudoma pisno obvestiti davčni organ.

(12) Davčni organ lahko od prenosne družbe oziroma družbe prejemnice zahteva:

– ocenjene zneske izgub prenosne družbe, ki jih bo družba prejemnica lahko prenesla pod enakimi pogoji, kot bi veljali za prenosno družbo, če prenos ne bi bil izvršen,

– ocenjene zneske dobičkov ali izgub, ki jih prenosna družba doseže ob prenosu sredstev ali obveznosti.

364. člen

(dovoljenje za obdavčenje v skupini)

(1) Dovoljenje, s katerim dovoli obdavčenje v skupini, izda davčni organ, pristojen za glavnega davčnega zavezanca v skupini.

(2) Davčni organ izda eno dovoljenje za vsa tri leta obdavčenja v skupini.

(3) Vlogo za izdajo dovoljenja vloži glavni davčni zavezanec, najmanj 60 dni pred začetkom obdavčenja v skupini.

(4) Vloga mora vsebovati naslednje:

– dokaz o izpolnjevanju pogoja o udeležbi iz 2. točke prvega odstavka 64. člena ZDDPO-1;

– pogodbo iz 2. točke 65. člena ZDDPO-1;

– dokazilo o izpolnjevanju pogoja iz 1. točke 65. člena ZDDPO-1;

– izjavo podrejenega davčnega zavezanca, da se strinja z vložitvijo vloge za dovoljenje.

(5) Davčni organ odloči o vlogi za izdajo dovoljenja najkasneje v 15 dneh od prejema vloge. Dovoljenje glasi na glavnega davčnega zavezanca in podrejenega davčnega zavezanca in se vroči glavnemu davčnemu zavezancu.

(6) Na podlagi dovoljenja glavni davčni zavezanec in podrejeni davčni zavezanec izračunata davek za skupino v skladu s 338. členom tega zakona.

(7) Glavni davčni zavezanec oziroma podrejeni davčni zavezanec morata o dejstvih iz 2., 3., 4. in 5. točke drugega odstavka 66. člena ZDDPO-1 v 15 dneh od dne nastanka dejstva pisno obvestiti davčni organ in druge davčne zavezance, ki izračunavajo davek v skladu s 338. členom tega zakona.

(8) Davčni zavezanci, ki izračunavajo davek v skladu s 338. členom tega zakona, v 60 dneh po nastanku dejstev iz 2., 3., 4. in 5. točke drugega odstavka 66. člena ZDDPO-1 predložijo pristojnemu davčnemu organu obračune davka za pretekla obdobja, za katera so uveljavljali obdavčenje v skupini. Ob predložitvi obračunov plačajo razliko v davku, ki je nastala zaradi obdavčenja v skupini za vsa leta obdavčenja v skupini.

365. člen

(podatki v zvezi s povezanimi osebami)

(1) Davčni zavezanec zagotavlja, glede na naravo in okoliščine transakcije, naslednjo dokumentacijo o oblikovanju transfernih cen:

1. v zvezi z organizacijsko strukturo:

– navedbo udeležencev v transakcijah med povezanimi osebami, opis povezave med udeleženci v transakcijah ter zgodovine povezave s pomembnimi spremembami v povezavi,

– navedbo pridruženih podjetij, katerih transakcije neposredno ali posredno vplivajo na višino cene v transakcijah med povezanimi osebami,

– opis organizacijske strukture davčnega zavezanca na svetovni ravni, s shemo organizacijske strukture, ki vsebuje vse povezane osebe, ki so udeležene v transakcijah, ki bi lahko bile pomembne pri ugotavljanju primerljive tržne cene dokumentirane transakcije,

2. v zvezi z vrsto dejavnosti oziroma panoge ter tržnimi pogoji:

– opis dejavnosti, s katerimi se ukvarjajo davčni zavezanec in ostali udeleženci v transakcijah med povezanimi osebami, in navedba pomembnih preteklih dogodkov,

– navedbo splošnih ekonomskih in pravnih dejavnikov, ki vplivajo na poslovanje davčnega zavezanca in na celotno panogo, v kateri deluje davčni zavezanec,

– načrti davčnega zavezanca v obsegu, ki pripomore k boljšemu razumevanju vrst transakcij med povezanimi osebami in namena teh transakcij, primeroma načrt prodaje, proizvodnje in širitve poslovnih aktivnosti,

– opis strukture, intenzivnosti in dinamike konkurenčnega okolja, ki vpliva na poslovanje davčnega zavezanca in navedba tržnega deleža davčnega zavezanca na domačem trgu in na trgu drugih držav, kjer imajo sedeže ostali udeleženci transakcij med povezanimi osebami,

– opis neopredmetenih sredstev davčnega zavezanca, ki bi lahko bila pomembna pri določanju cen proizvodov in storitev davčnega zavezanca v transakcijah s povezanimi osebami,

– informacije o postopkih, ki so bili izvedeni, sredstvih, ki so bila uporabljena, in tveganjih, katerim je bil izpostavljen davčni zavezanec, v zvezi s transakcijami s povezanimi osebami,

– opis kapitalskih razmerij, ki se nanašajo na transakcije s povezanimi osebami, primeroma vire financiranja,

3. v zvezi s transakcijami med povezanimi osebami:

– opis transakcij med povezanimi osebami, ki razkriva sredstva ter storitve, na katere se nanaša transakcija, udeležence, tip, pogostost in vrednost transakcij ter vseh pomembnih poslov povezanih oseb na pomembnih geografskih trgih, valuta transakcij, roki in pogoji transakcij in njihova povezava z roki in pogoji drugih transakcij, ki so potekale med udeleženci,

– kopije vseh pomembnih dogovorov med povezanimi osebami,

4. v zvezi s predpostavkami, strategijami in tržnimi usmeritvami:

– pomembne informacije v zvezi s poslovnimi strategijami in pomembne posebne okoliščine, primeroma transakcije med povezanimi osebami, ki se v celoti ali deloma kompenzirajo med sabo, strategije pridobitve tržnega deleža, proces izbire distribucijskih poti in strategije uprave, ki vplivajo na določitev transfernih cen,

– v primeru, da si davčni zavezanec aktivno prizadeva za pridobitev večjega tržnega deleža, dokumentacijo, ki dokazuje, da je bila izvedena primerna analiza pred uvedbo strategije povečanja tržnega deleža, da se bo strategija povečanja tržnega deleža izvajala le v razumno dolgem obdobju in da se stroški, ki jih nosi vsaka povezana oseba, delijo proporcionalno glede na pričakovane koristi vsake povezane osebe,

– predpostavke in informacije v zvezi z dejavniki, ki so vplivali na določitev transfernih cen ali izbiro politike določanja transfernih cen za celotno skupino povezanih oseb, v katero spada tudi davčni zavezanec,

5. v zvezi z analizo primerljivosti, analizo funkcij in analizo tveganj:

– opis sredstev, ki so primerljiva s predmetom transakcije, primeroma za sredstva, ki niso neopredmetena sredstva, njihove fizične lastnosti, kvaliteto, dostopnost, primeroma za storitve njihovo vrsto in primeroma za neopredmetena sredstva obliko transakcije, vrsto neopredmetenega sredstva, pravice do uporabe neopredmetenega sredstva, ki so prenesene, in pričakovane koristi od uporabe neopredmetenega sredstva,

– dokumentacijo, ki dokazuje dejstva, ki bi lahko vplivala na transferne cene ali dobičke v primeru transakcij s povezanimi osebami,

– za primerljive davčne zavezance in za sredstva, ki so primerljiva s predmetom transakcije, mora davčni zavezanec opredeliti dejavnike, ki jih je upošteval pri oceni primerljivosti,

– uporabljeni kriteriji pri sredstvih, ki so primerljiva s predmetom transakcije, vključno z ekonomskimi učinki,

– opredelitev morebitnih sredstev v lasti davčnega zavezanca, ki so primerljiva s predmetom transakcije,

– prilagoditve, ki so bile uporabljene pri sredstvih, ki so primerljiva s predmetom transakcije, in razlogi za te prilagoditve,

– dokumentacijo, ki dokazuje dejstva, ki bi lahko vplivala na transferne cene ali dobičke v primeru transakcij s povezanimi osebami,

– v primeru, da davčni zavezanec, pri ugotavljanju primerljive tržne cene po eni metodi ali po več metodah, ugotovi več enako verjetnih zneskov primerljive tržne cene oziroma razpon primerljivih tržnih cen, dokumentacijo, ki je bila uporabljena pri izračunavanju teh zneskov oziroma razpona,

– povzetek analiz z najpomembnejšimi ugotovitvami,

6. v zvezi z izbiro metode določanja primerljive tržne cene:

– opis izbrane metode z razlogi, zakaj je bila izbrana, vključno z ekonomsko analizo in predpostavkami, na katerih temelji,

– opis podatkov in metod, ki so bile primerjane, izvedenih analiz za ugotovitev primerne metode določanja transfernih cen in pojasnilo, zakaj ni bila izbrana kakšna druga metoda za določanje primerljive tržne cene,

7. v zvezi z uporabo primerljive tržne cene:

– dokumentacijo o vseh uporabljenih predpostavkah in ocenah, ki so bile narejene oziroma uporabljene v procesu izbire primerljive tržne cene,

– dokumentacijo z izračuni, ki jih je davčni zavezanec izvedel pri procesu uporabe izbrane metode, ter morebitni prilagojeni dejavniki,

– potrebne posodobitve dokumentacije preteklih let, na katero se sklicuje davčni zavezanec, na način, da izraža prilagoditve za kakršnekoli spremembe v pomembnih dejstvih in okoliščinah,

8. drugo dokumentacijo:

– dokumentacijo, ki predstavlja podlago oziroma podporo, ali na katero se sklicuje davčni zavezanec pri izvajanju analiz v zvezi s primerljivimi tržnimi cenami,

9. kazalo dokumentacije:

– splošno kazalo in popis dokumentacije ter opis sistema hrambe dokumentacije, ki se uporablja za shranjevanje dokumentacije in vpogled v dokumentacijo.

(2) Davčni zavezanec dokumentacijo iz prvega odstavka tega člena zagotavlja tekoče, vendar najkasneje do predložitve davčnega obračuna, po posamezni transakciji. Če se transakcije bistveno ne razlikujejo, lahko davčni zavezanec zagotavlja dokumentacijo tudi za dve ali več transakcij s tem, da mora opraviti prilagoditve, za kakršnekoli razlike med temi transakcijami, če obstajajo.

(3) Minister, pristojen za finance, določi, katere podatke iz dokumentacije iz prvega odstavka tega člena mora davčni zavezanec predlagati ob predložitvi davčnega obračuna, pri tem pa upošteva, da gre za poročanje za davčno obdobje, da gre za davčne zavezance različnih velikosti in da davčni zavezanci dokumentacijo o posameznih transakcijah zagotavljajo v skladu s prvim in drugim odstavkom tega člena in so jo dolžni dajati na razpolago davčnemu organu v skladu s petim odstavkom tega člena, če ta to zahteva.

(4) Davčni zavezanec lahko vodi dokumentacijo iz prvega odstavka tega člena v elektronski obliki.

(5) Davčni zavezanec mora v času davčnega inšpekcijskega nadzora na zahtevo davčnega organa temu dati na razpolago dokumentacijo iz tega člena. Davčni zavezanec da dokumentacijo na razpolago praviloma nemudoma. Če davčni zavezanec ne more dati dokumentacije na razpolago takoj, mu davčni organ določi rok, v katerem mora to storiti. Določen rok je lahko najmanj 30 in največ 90 dni, glede na obseg in zahtevnost podatkov.

(6) Davčni zavezanec mora dokumentacijo iz tega člena hraniti še deset let po zaključku leta, na katerega se nanaša.

(7) Za namene ugotavljanja prihodkov in odhodkov med rezidentoma, ki sta povezani osebi, se smiselno uporabljajo določbe prvega do šestega odstavka tega člena, pri čemer pa se upošteva, zlasti glede obsega dokumentacije, da gre za določanje primerljivih tržnih cen v zvezi s transakcijami rezidenti, ki so povezane osebe.

366. člen

(uveljavljanje odbitka tujega davka)

(1) Davčni zavezanec, ki je rezident, lahko uveljavlja odbitek iz 55. člena ZDDPO-1 v davčnem obračunu. Kadar davčni zavezanec v obračunu davka uveljavlja odbitek tujega davka, vsebuje davčni obračun tudi dokazila iz prvega odstavka 57. člena ZDDPO-1.

(2) Dokazila iz prvega odstavka tega člena so dokazila, izdana s strani davčnega organa tuje države, v kateri je bil tuj davek plačan, ali drug dokument, ki nedvoumno dokazuje davčno obveznost izven Slovenije.

IV. poglavje
Davek na dobitke od klasičnih iger na srečo

367. člen

(obračun davčnega odtegljaja)

(1) Davek na dobitke od klasičnih iger na srečo izračuna in odtegne od vsakega posameznega dobitka prireditelj igre na dan izplačila dobitka, plača pa najkasneje prvi delovni dan po izplačilu dobitka.

(2) Prireditelj klasičnih iger na srečo mora izračunati davek na dobitke od klasičnih iger na srečo v obračunu davčnega odtegljaja, ki ga predloži davčnemu organu najkasneje v roku iz prvega odstavka tega člena.

(3) Obrazec obračuna davčnega odtegljaja predpiše minister, pristojen za finance.

V. poglavje
Davek na promet nepremičnin

368. člen
(davčna napoved)

Zavezanec za davek na promet nepremičnin mora vložiti napoved v 15 dneh po nastanku davčne obveznosti pri davčnem organu, na območju katerega nepremičnina leži. Napovedi mora priložiti dokazilo o lastništvu nepremičnine in listine, na podlagi katerih se prenaša lastninska pravica na nepremičninah.

369. člen
(odločba)

(1) Davčni organ mora davčnemu zavezancu izdati odločbo o odmeri davka na promet nepremičnin v 30 dneh po prejemu napovedi.

(2) Če so izpolnjeni predpisani pogoji, davčni organ lahko izda odločbo v skladu s 117. členom tega zakona.

(3) Če dogovorjena prodajna cena ne ustreza ceni nepremičnine, ki bi se dala doseči v prostem prometu v času nastanka davčne obveznosti, pa davčni organ takšne cene v roku iz prvega odstavka tega člena ne more ugotoviti, odmeri davek na promet nepremičnin z začasno odločbo od napovedane davčne osnove.

370. člen
(stranka v postopku)

V postopku za odmero davka na promet nepremičnin ima položaj stranke tudi kupec, kadar pogodbeno prevzema obveznosti plačila davka na promet nepremičnin.

371. člen
(obresti)

(1) Davčnemu zavezancu, ki ni napovedal davčne obveznosti oziroma, ki ni pravočasno napovedal davčne obveznosti, se od odmerjenega davka zaračunajo zamudne obresti za čas od poteka roka za vložitev napovedi do odkritja te obveznosti oziroma do naknadne vložitve napovedi.

(2) Zamudne obresti plača tudi davčni zavezanec, ki mu je bila zaradi neustrezne prijavljene prodajne cene nepremičnine začasna odločba nadomeščena z novo odločbo, in davčni zavezanec, ki je dal neresnične podatke o prodajni ceni in mu je bila izdana nova odločba v obnovljenem postopku.

(3) Zamudne obresti iz drugega odstavka tega člena se obračunajo v skladu z 31. členom tega zakona od zneska davka, ki se obračuna od razlike med ugotovljeno in napovedano vrednostjo nepremičnine. Obresti pričnejo teči po preteku 30 dni od dneva vročitve začasne odločbe oziroma odločbe, ki je bila predmet obnovljenega postopka.

372. člen
(črtan)

373. člen
(overitev pogodbe; vračilo plačanega davka)

(1) Brez dokaza, da je plačan davek na promet nepremičnin oziroma, da obstojijo zakonsko določeni razlogi, zaradi katerih ni treba obračunati davka na promet nepremičnin ali da pogodba ni predmet odmere, ni mogoče overiti podpisov na pogodbi o prenosu lastninske pravice na nepremičnini.

(2) Če se pogodba o prenosu nepremičnine sporazumno razdre, preden je opravljen prenos na novega pridobitelja, ali jo sodišče z odločbo izreče za neveljavno, ima davčni zavezanec pravico zahtevati, da se odločba o odmeri davka na promet nepremičnin odpravi in da se mu davek, če je bil plačan, vrne.

(3) Če pogodbe o prenosu nepremičnine ni mogoče izpolniti, ali se izpolni samo deloma, ima davčni zavezanec pravico zahtevati, da se mu plačani davek na promet nepremičnin vrne v celoti oziroma v ustreznem delu.

(4) Vračilo plačanega davka iz drugega in tretjega odstavka tega člena lahko zahteva tudi kupec, ki je v skladu s 370. členom tega zakona pridobil položaj stranke v postopku in plačal davek.

(5) V primerih iz drugega in tretjega odstavka tega člena davčnemu zavezancu za vrnjen znesek davka ne pripadajo obresti.

VI. poglavje
Davek na dediščine in darila

374. člen
(splošno)

(1) Davek na dediščine in darila se davčnemu zavezancu odmeri z odločbo.

(2) Če so izpolnjeni predpisani pogoji, davčni organ lahko izda odločbo v skladu s 117. členom tega zakona.

375. člen
(davčna napoved za odmero davka na darilo)

(1) Davčni zavezanec, ki prejme v dar premoženje, od katerega se plača davek na dediščine in darila, mora prejem darila napovedati v 15 dneh od prejema darila pri pristojnem davčnem organu.

(2) Ne glede na 92. člen tega zakona, davčni zavezanec, ki prejme v dar nepremičnino, napove prejem darila pri davčnem organu, kjer nepremičnina leži. Če nepremičnina leži na območju več davčnih organov, davčni zavezanec napove prejem darila v skladu s prvim odstavkom tega člena.

(3) Če davčni zavezanec, ki ni rezident Slovenije, napove darilo, ki obsega samo premično premoženje in ni vpisan v davčni register, napove darilo pri davčnem organu, kjer je darovalec vpisan v davčni register. Darilo, ki obsega premično in nepremično premoženje, napove tak zavezanec pri davčnem organu, kjer nepremičnina leži.

376. člen
(odmera davka na dediščino)

(1) Davčni zavezanec, ki podeduje premoženje, od katerega se plača davek na dediščine in darila, ne vloži davčne napovedi. Odmera davka se izvrši na podlagi podatkov pravnomočnega sklepa o dedovanju. Če je predmet dedovanja nepremičnina, pošlje sodišče sklep o dedovanju davčnemu organu, kjer nepremičnina leži. Če zapuščina obsega samo premično premoženje ali če podedovane nepremičnine ležijo na območju več davčnih organov, pošlje sodišče sklep o dedovanju davčnemu organu, pri katerem je bil zapustnik vpisan v davčni register.

(2) Za davčnega zavezanca, ki ni rezident Slovenije, pošlje sodišče sklep o dedovanju, ki obsega premično premoženje, davčnemu organu, kjer je zavezanec vpisan v davčni register, če ni vpisan, pa davčnemu organu, kjer je bil zapustnik vpisan v davčni register. Za dediščino, ki obsega premično in nepremično premoženje, pošlje sodišče sklep o dedovanju davčnemu organu, kjer nepremičnina leži.

377. člen
(odmera davka na podlagi pogodbe o dosmrtnem preživljanju)

(1) Zavezanec, ki je prejel premoženje na podlagi pogodbe o dosmrtnem preživljanju, mora to pogodbo prijaviti v 15 dneh od sklenitve pogodbe pri davčnem organu, na območju katerega je premoženje.

(2) Davčno napoved za odmero davka na dediščine in darila mora zavezanec vložiti v 15 dneh po smrti preživljanca pri davčnem organu, pri katerem je prijavil pogodbo o dosmrtnem preživljanju.

378. člen

(pristojni davčni organ)

Davek na dediščine in darila odmeri davčni organ, ki je pristojen za sprejem davčne napovedi oziroma pravnomočnega sklepa o dedovanju.

379. člen

(rok za izdajo odmerne odločbe)

Davek na dediščine in darila mora biti odmerjen v 30 dneh po prejemu davčne napovedi oziroma sklepa o dedovanju.

VII. poglavje
Davek od premoženja

380. člen

(splošno)

Davek od premoženja odmeri davčni organ zavezancu z odločbo.

381. člen

(način in rok vložitve napovedi)

(1) Zavezanec za davek od premoženja mora vložiti napoved v 15 dneh od nastanka davčne obveznosti pri davčnem organu, kjer nepremičnina leži.

(2) Napoved za odmero davka na posest premičnega premoženja mora zavezanec vložiti v roku, določenem v prvem odstavku tega člena, pri pristojnem davčnem organu.

(3) Zavezanec je dolžan v roku 15 dni od dneva spremembe napovedati vse spremembe, ki vplivajo na višino davčne obveznosti.

382. člen

(uveljavljanje začasne oprostitve)

(1) Začasno oprostitev davka na posest stavb zavezanec uveljavlja z vlogo, ki jo vloži pri davčnem organu, na območju katerega je stavba.

(2) Olajšavo v obliki znižanja odmerjenega davka na posest stavb, ki se priznava za družinskega člana, zavezanec uveljavlja s posebno vlogo, ki jo vloži pri davčnem uradu, na območju katerega je stavba, do 31. januarja v letu, za katero se davek odmerja. V primeru, da vloga ni bila vložena v predpisanem roku, se zavezancu olajšava za tisto leto ne prizna.

383. člen

(rok za izdajo odločbe in plačilo davka)

(1) Davek od premoženja na posest stavb odmeri davčni organ na podlagi uradnih podatkov oziroma napovedi davčnega zavezanca z odločbo do 31. marca za tekoče leto. Davek od premoženja na posest plovnih objektov odmeri davčni organ na podlagi podatkov evidence o registraciji plovnih objektov v Sloveniji oziroma davčni napovedi davčnega zavezanca o vpisu v evidenco v Sloveniji ali v tujini z odločbo do 31. marca za tekoče leto. Davek od premoženja se plačuje v trimesečnih obrokih.

(2) Ne glede na določbe prvega odstavka tega člena plačujejo zavezanci, katerih odmerjeni davek ne presega 50.000 tolarjev, ta davek v dveh polletnih obrokih.

(3) Zavezanci, katerim davek za tekoče leto še ni bil odmerjen, plačujejo akontacije davka za tekoče leto na podlagi odločbe iz preteklega leta.

(4) Mesečni obroki odmerjenega davka oziroma akontacije davka zapadejo v plačilo vsakega prvega dne v mesecu, plačani pa morajo biti v 15 dneh od zapadlosti. Trimesečni in polletni obroki odmerjenega davka oziroma akontacije davka pa zapadejo v plačilo vsakega prvega v trimesečju oziroma polletju, plačani pa morajo biti v 45 dneh po zapadlosti.

VIII. poglavje
Plačevanje prispevkov za programe RTV Slovenija

384. člen

(splošno)

(1) Prispevek za programe Radiotelevizije Slovenija (v nadaljnjem besedilu: prispevek) plačuje zavezanec do 15. dne v mesecu za tekoči mesec v višini, določeni z Zakonom o Radioteleviziji Slovenija (Uradni list RS, št. 18/94, 29/94 – popr., 73/94 – odločba US, 88/99, 90/99 – popr., 113/2000 – odločba US, 35/01 in 79/01) oziroma s sklepom vlade, izdanim na podlagi omenjenega zakona.

(2) Javni zavod Radiotelevizija Slovenija (v nadaljnjem besedilu: javni zavod) mesečno obvešča zavezanca o višini prispevka.

385. člen

(izdaja odločbe v primeru neplačila)

Fizični in pravni osebi, ki ne plača prispevka in za katero javni zavod ugotovi, da je zavezanec za prispevek, izda javni zavod odločbo o obveznosti plačila prispevka, s katero mu naloži, da neplačane prispevke plača v 15 dneh od vročitve odločbe.

386. člen

(olajšave in oprostitve)

O olajšavah in oprostitvah plačevanja prispevka, določenih v Zakonu o Radioteleviziji Slovenija, odloči javni zavod z odločbo, ki mora biti izdana v 30 dneh od prejema vloge za olajšavo oziroma oprostitev.

387. člen

(pooblastilo za izdajo odločbe in pritožba)

(1) Odločbo iz 385. in 386. člena tega zakona izda generalni direktor javnega zavoda.

(2) Zoper odločbo iz 385. in 386. člena tega zakona je dopustna pritožba na ministrstvo, pristojno za kulturo, v 15 dneh od vročitve odločbe. Pritožbo je možno vložiti tudi v primeru, če odločba iz 386. člena tega zakona ni izdana v predpisanem roku.

(3) Pritožba zoper odločbo iz drugega odstavka tega člena ne zadrži njene izvršitve.

(4) Ministrstvo, pristojno za kulturo, lahko do odločitve o pritožbi zoper odločbo iz drugega odstavka tega člena odloži prisilno izterjavo, če oceni, da bo pritožbi mogoče ugoditi, ker obstoji verjetnost, da ne obstajajo zakonite podlage za nastanek obveznosti plačevanja prispevka iz 15. člena Zakona o Radioteleviziji Slovenija oziroma, ker verjetno obstoje dejstva, na podlagi katerih je mogoče uveljavljati olajšave in oprostitve v skladu s 15.a členom Zakona o Radioteleviziji Slovenija.

388. člen

(postopek izterjave)

Postopek izterjave prispevka, ki ga zavezanec ni plačal v predpisanem roku, uvede in vodi javni zavod po določbah tega zakona o davčni izvršbi, razen prisilne izterjave iz premičnega premoženja, ki jo opravlja Davčna uprava Republike Slovenije.

ŠESTI DEL
KAZENSKE DOLOČBE

389. člen

(davčni prekrški posameznikov)

Z globo 50.000 tolarjev se kaznuje za prekršek posameznik, če:

1. ne vloži davčne napovedi v roku, določenim s tem zakonom (253., 270., 293., 304., 309., 312., 368., 375., 377. in 381. člen);
2. na zahtevo davčnega organa ne da podatkov, s katerimi razpolaga (72. člen);
3. na poziv davčnega organa ne predloži prijave premoženja, ali je ne predloži na predpisan način ali v prijavi navaja neresnične podatke (114. člen);
4. na zahtevo davčnega organa ne predloži ali ne predloži v predpisanem roku in na predpisan način seznama premoženja ali v seznamu navaja neresnične podatke (133. člen);
5. ne omogoči davčnemu organu vpogleda v sef (171. člen);
6. uporablja zarubljeno premičnino v nasprotju z zakonom (172. člen);
7. odtuji, poškoduje, uniči ali na kakšen drug način onemogoči unovčitev zarubljene premičnine (173. člen).

390. člen

(hujši davčni prekrški posameznikov)

Z globo od 100.000 do 300.000 tolarjev se kaznuje za prekršek posameznik, če:

1. v davčni napovedi navede neresnične ali nepravilne ali nepopolne podatke in s tem spravi davčni organ v zmoto (8.a člen);
2. v nasprotju z zakonom ne vloži davčne napovedi (23., 253., 270., 293., 304., 309., 312., 368., 375., 377. in 381. člen);
3. v nasprotju z zakonom razkrije podatke, ki so davčna tajnost ali jih sporoči tretjim osebam ali jih uporablja oziroma omogoči, da jih uporablja tretja oseba (76. člen).

390.a člen

(samoprijava posameznika)

(1) Ne glede na 1. točko 389. člena in 1. in 2. točko 390. člena tega zakona se za prekršek ne kaznuje posameznik, ki davčnemu organu predloži resnične, pravilne in popolne podatke, če jih predloži pred izdajo odmerne odločbe.

(2) Za prekršek po členih iz prejšnjega odstavka se ne kaznuje posameznik, ki davčnemu organu predloži resnične, pravilne in popolne podatke, če jih predloži po izdaji odmerne odločbe in davčni organ teh podatkov ni sam pridobil do izdaje odmerne odločbe. V tem primeru mora posameznik od premalo odmerjenega oziroma plačanega davka plačati obresti po slovenski medbančni obrestni meri za ročnost glede na čas od izdaje odmerne odločbe do predložitve podatkov, povečani za:

– 1 odstotno točko, če predloži podatke najpozneje v enem mesecu od izdaje odmerne odločbe;
– 2 odstotni točki, če predloži podatke najpozneje v šestih mesecih od izdaje odmerne odločbe;
– 3 odstotne točke, če predloži podatke najpozneje v enem letu od izdaje odmerne odločbe;
– 4 odstotne točke, če predloži podatke po preteku roka iz prejšnje alinee.

391. člen

(davčni prekrški v zvezi z opravljanjem dejavnosti)

(1) Z globo od 400.000 do 6.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik ali druga fizična oseba, ki opravlja dejavnost, če:

1. ne predloži davčnega obračuna ali ne predloži davčnega obračuna na predpisan način oziroma v predpisanih rokih (tretji ali četrti odstavek 14. člena, 277., 339. do 348. člen);
2. ne predloži obračuna davčnega odtegljaja ali ne predloži obračuna davčnega odtegljaja na predpisan način oziroma v predpisanih rokih (četrti in peti odstavek 18. člena, 265., 318., 334., 335., 356. in 367. člen);
3. kot plačnik davka ne izračuna, odtegne ali ne plača davčnega odtegljaja za davčnega zavezanca v skladu z zakonom (20., 245., 267., 285., 292., 300., 303., 308., 311., 334., 335., 356. in 367. člen);
4. ne vloži davčne napovedi ali ne vloži davčne napovedi na predpisan način oziroma v predpisanih rokih (23., 286., 301. in 368. člen);
5. v davčni napovedi navede neresnične ali nepravilne ali nepopolne podatke in s tem spravi davčni organ v zmoto (8.a člen);
6. ne vodi ali ne hrani poslovnih knjig in evidenc v skladu s tem zakonom ali jih ne vodi v redu in pravilno oziroma na način, ki zagotavlja podatke za ugotovitev davčnih obveznosti (61. in 63. člen);
7. kot plačnik davka ne vodi evidenc o dohodkih in o odtegnjenih davkih po posameznem davčnem zavezancu (tretji odstavek 61. člena);
8. ne obvesti davčnega organa, kje se po prenehanju davčnega zavezanca hrani dokumentacija oziroma kdo hrani dokumentacijo (peti odstavek 63. člena);
9. ne navede davčne številke na predpisanih dokumentih (65. in 66. člen);
10. v nasprotju s tem zakonom izplača dohodek fizični osebi, ki ni predložila svoje davčne številke (drugi in šesti odstavek 66. člena);
11. v nasprotju z zakonom ne nakazuje plačila za dobavljeno blago ali opravljene storitve ter druga plačila na transakcijske račune prejemnikov (67. člen);
12. ne zagotovi na predpisan način izpisov iz elektronsko vodenih poslovnih knjig ali evidenc oziroma ne omogoči dostopa ali vpogleda v svoje elektronsko vodene knjige ali evidence ali v programsko ter strojno opremo ali v baze podatkov oziroma ne zagotoviti elektronskega obdelovanja podatkov na predpisan način ali če ne dokumentira posameznih sprememb elektronskih rešitev na predpisan način (69. člen);
13. davčnemu organu na njegovo zahtevo ne da na razpolago dokumentacije o elektronskem sistemu za vodenje poslovnih knjig in evidenc (šesti odstavek 69. člena);
14. davčnemu organu v nasprotju z zakonom ne da na razpolago podatkov iz evidenc, zbirk podatkov, registrov ali drugih evidenc, ki jih vodi ali ne omogoči davčnemu organu vpogleda v svojo dokumentacijo ali dokumentacijo s katero razpolaga povezana oseba (70. in 71. člen);
15. v nasprotju z zakonom razkrije podatke, ki so davčna tajnost ali jih sporoči tretjim osebam ali jih uporablja oziroma omogoči, da jih uporablja tretja oseba (76. člen);
16. davčnemu organu ne predloži dokumentacije ali ne da pojasnil v zvezi s predmetom davčnega nadzora ali ovira davčni nadzor (99. in 107. člen);
17. na poziv davčnega organa ne predloži ali ne predloži v predpisanem roku in na predpisan način seznama premoženja ali v seznamu navaja neresnične podatke (133. člen);
18. ne omogoči davčnemu organu vpogleda v sef (171. člen);
19. uporablja zarubljeno premičnino v nasprotju z zakonom (172. člen);
20. odtuji, poškoduje, uniči ali na kakšen drug način onemogoči unovčitev zarubljene premičnine (173. člen);
21. ne izračuna ali ne predloži izračuna akontacije davka davčnemu organu v skladu z zakonom (drugi odstavek 278. člena in sedmi odstavek 350. člena);
22. ne priglasi sprememb v zvezi z zemljišči, ki jih uporablja v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (284. člen);

23. uveljavlja oprostitev od katastrskega dohodka v nasprotju z odločbo davčnega organa ali ne sporoči razlogov za prenehanje oprostitve od katastrskega dohodka (296. člen);

24. davčnemu organu v nasprotju z zakonom ne dostavi podatkov, potrebnih za pobiranje dohodnine ali ne dostavi teh podatkov v predpisanih rokih ali na predpisan način (319. člen);

25. kot plačilni zastopnik ne ugotovi identitete in rezidentstva upravičenega lastnika v skladu z zakonom (331. člen);

26. kot plačilni zastopnik davčnemu organu ne dostavi predpisanih podatkov ali ne dostavi predpisanih podatkov na predpisan način oziroma v predpisanem roku (332. in 333. člen);

27. ne predloži obračuna prispevkov za socialno varnost ali ne predloži obračuna prispevka za socialno varnost na predpisan način oziroma v predpisanih rokih (334. in 335. člen);

28. davčnega organa ne obvesti o nameravani spremembi davčnega obdobja (352. člen);

29. davčnemu organu ne predloži dokazil in dokumentov iz prvega odstavka 358. člena tega zakona ali jih ne predloži na predpisan način oziroma v predpisanih rokih (358. člen);

30. ne predloži ali ne predloži na predpisan način oziroma v predpisanih rokih predpisanih podatkov in dokumentacije o oblikovanju transfernih cen (365. člen).

(2) Z globo od 100.000 do 1.000.000 tolarjev se za prekrške iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika.

391.a člen

(posebno hudi davčni prekrški)

(1) Z globo v višini 20 odstotkov od premalo plačanega davka, če ta znaša manj kot 100.000 tolarjev, se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik ali druga fizična oseba, ki opravlja dejavnost, če:

1. v davčnem obračunu navede neresnične ali nepravilne ali nepopolne podatke in s tem spravi v zmoto davčni organ (8.a člen, 277. člen, 339. do 348. člen);

2. v obračunu davčnega odtegljaja navede neresnične ali nepravilne podatke in s tem spravi davčni organ v zmoto (8.a člen);

3. v obračunu prispevkov za socialno varnost navede neresnične ali nepravilne ali nepopolne podatke in s tem spravi davčni organ v zmoto (334. člen).

(2) Z globo v višini 40 odstotkov od premalo plačanega davka, če ta znaša od 100.000 do 1.000.000 tolarjev, se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik ali druga fizična oseba, ki opravlja dejavnost, če:

1. v davčnem obračunu navede neresnične ali nepravilne ali nepopolne podatke in s tem spravi v zmoto davčni organ (8.a člen, 277. člen, 339. do 348. člen);

2. v obračunu davčnega odtegljaja navede neresnične ali nepravilne podatke in s tem spravi davčni organ v zmoto (8.a člen);

3. v obračunu prispevkov za socialno varnost navede neresnične ali nepravilne ali nepopolne podatke in s tem spravi davčni organ v zmoto (334. člen).

(3) Z globo v višini 60 odstotkov od premalo plačanega davka, če ta znaša več kot 1.000.000 tolarjev, se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik ali druga fizična oseba, ki opravlja dejavnost, če:

1. v davčnem obračunu navede neresnične ali nepravilne ali nepopolne podatke in s tem spravi v zmoto davčni organ (8.a člen, 277. člen, 339. do 348. člen);

2. v obračunu davčnega odtegljaja navede neresnične ali nepravilne podatke in s tem spravi davčni organ v zmoto (8.a člen);

3. v obračunu prispevkov za socialno varnost navede neresnične ali nepravilne ali nepopolne podatke in s tem spravi davčni organ v zmoto (334. člen).

(4) Z globo v višini 20.000 tolarjev se za prekrške iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika.

(5) Z globo v višini 400.000 tolarjev se za prekrške iz drugega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika.

(6) Z globo v višini najmanj 600.000 tolarjev se za prekrške iz tretjega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika.

391.b člen

(samoprijava)

(1) Ne glede na 1. do 3. točko prvega odstavka ter drugi odstavek 391. člena in 391.a člen tega zakona se za prekršek ne kaznuje pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik ali druga fizična oseba, ki opravlja dejavnost, ter odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki davčnemu organu predloži resnične, pravilne in popolne podatke, če jih predloži pred začetkom davčnega nadzora oziroma preden je podana ovadba za kaznivo dejanje, povezano z izpolnjevanjem davčnih obveznosti.

(2) V primerih iz prejšnjega odstavka mora pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik ali druga fizična oseba, ki opravlja dejavnost, od premalo plačanega davka plačati obresti po slovenski medbančni obrestni meri za ročnost glede na čas od izteka roka za vložitev obračuna davka do predložitve podatkov, povečani za:

– 1 odstotno točko, če predloži podatke najpozneje v enem mesecu po preteku roka za vložitev obračuna davka;

– 2 odstotni točki, če predloži podatke najpozneje v šestih mesecih po preteku roka za vložitev obračuna davka;

– 3 odstotne točke, če predloži podatke najpozneje v enem letu po preteku roka za vložitev obračuna davka;

– 4 odstotne točke, če predloži podatke po preteku roka iz prejšnje alinee.

(3) Ne glede na 4. in 5. točko prvega odstavka ter drugi odstavek 391. člena in 391.a člen tega zakona se za prekršek ne kaznuje pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik ali druga fizična oseba, ki opravlja dejavnost, ter odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki davčnemu organu predloži resnične, pravilne in popolne podatke, če jih predloži pred izdajo odmerne odločbe.

(4) Za prekršek po členih iz prejšnjega odstavka se ne kaznuje pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik ali druga fizična oseba, ki opravlja dejavnost, ter odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki davčnemu organu predloži resnične, pravilne in popolne podatke, če jih predloži po izdaji odmerne odločbe in davčni organ teh podatkov ni sam pridobil do izdaje odmerne odločbe. V tem primeru mora pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik ali druga fizična oseba, ki opravlja dejavnost, ter odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika od premalo odmerjenega oziroma plačanega davka plačati obresti po slovenski medbančni obrestni meri za ročnost glede na čas od izdaje odmerne odločbe do predložitve podatkov, povečani za:

– 1 odstotno točko, če predloži podatke najpozneje v enem mesecu od izdaje odmerne odločbe;

– 2 odstotni točki, če predloži podatke najpozneje v šestih mesecih od izdaje odmerne odločbe;

– 3 odstotne točke, če predloži podatke najpozneje v enem letu od izdaje odmerne odločbe;

– 4 odstotne točke, če predloži podatke po preteku roka iz prejšnje alinee.

392. člen

(davčni prekrški, ki jih storijo izvajalci plačilnega prometa)

(1) Z globo 400.000 do 6.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek izvajalec plačilnega prometa, če:

1. odpre transakcijski račun pravnih oziroma fizičnih oseb brez predložitve davčne številke prosilca (1. točka prvega odstavka 68. člena);

2. izvrši predložen plačilni nalog kljub temu, da na njem ni navedene davčne številke nalogodajalca in drugih potrebnih podatkov (2. točka prvega odstavka 68. člena);

3. v predpisanem roku ne izvrši naloga za plačilo davka (3. točka prvega odstavka 68. člena);

4. davčnemu organu ne pošilja ali ne pošilja na predpisan način podatkov o transakcijskih računih oseb in o poslovanju preko transakcijskih računov (drugi odstavek 68. člena).

(2) Z globo od 100.000 do 1.000.000 tolarjev se za prekrške iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba izvajalca plačilnega prometa.

393. člen

(davčni prekrški, ki jih storijo izvajalci pokojninskih načrtov)

(1) Izvajalec pokojninskih načrtov, ki zbira premije prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja in vodi osebne račune zavarovancev, se kaznuje za prekršek z globo od 400.000 do 6.000.000 tolarjev, če davčnemu organu ne dostavi predpisanih podatkov, ki so potrebni za pobiranje dohodnine oziroma teh podatkov ne dostavi v predpisanem roku oziroma na predpisan način (320. člen).

(2) Z globo od 100.000 do 1.000.000 tolarjev se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba izvajalca pokojninskih načrtov.

394. člen

(davčni prekrški, ki jih storijo pooblaščeni udeleženci trga vrednostnih papirjev in nepremičninski posredniki)

(1) Z globo od 400.000 do 6.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pooblaščeni udeleženec trga vrednostnih papirjev, če davčnemu organu ne dostavi potrebnih podatkov v zvezi s pridobitvijo in odsvojitvijo vrednostnih papirjev, drugih deležev ali investicijskih kuponov (321. člen) oziroma teh podatkov ne dostavi v predpisanem roku oziroma na predpisan način.

(2) Z globo od 100.000 do 1.000.000 tolarjev se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pooblaščenega udeleženca trga vrednostnih papirjev.

Zakon o davčnem postopku – ZDavP-1 (Uradni list RS, št. 54/04) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

SEDMI DEL
PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

I. poglavje
Prehodne določbe glede nadomestila za uporabo stavbnih zemljišč

395. člen

(odločba)

Zavezanec plačuje nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča na podlagi odločbe, ki mu jo izda davčni organ, kjer nepremičnina leži.

396. člen

(podlaga za odmero) – **upoštevana sprememba iz ZDavP-1B**

Davčni organ izda odločbe o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča po uradni dolžnosti na podlagi občinskega odloka in vrednosti točke, ki veljata na dan 1. januarja leta, za katero se določa nadomestilo. Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča določi zavezancem davčni organ na podlagi podatkov občine do 31. marca za tekoče leto oziroma v roku treh mesecev po prejemu podatkov, ki mu jih posreduje občina.

397. člen

(plačilo v obrokih)

Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča se plačuje za leto vnaprej. Zavezanec plačuje nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča v obrokih, kot velja za odmero davka od premoženja, razen če občinski odlok ne določa drugače.

398. člen

(sprememba zavezanca)

Če se med letom spremeni zavezanec za plačilo nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, ima zavezanec, ki mu je bila izdana odločba, v roku 15 dni po spremembi, pravico zahtevati, da se odločba spremeni tako, da se njegova obveznost zmanjša in novemu zavezancu določi ustrezni znesek nadomestila.

II. poglavje
Ostale prehodne in končne določbe

399. člen

(izkazovanje davčnega odtegljaja v obračunu davčnega odtegljaja)

(1) V obračunu davčnega odtegljaja iz 18. člena tega zakona se davčni odtegljaj začne izkazovati individualno po davčnem zavezancu, za katerega plačnik davka izračuna, odtegne in plača davčni odtegljaj, najpozneje s 1. januarjem 2010.

(2) Določba petega odstavka 319. člena tega zakona se začne uporabljati z dnem, ko se v skladu s prvim odstavkom tega člena davčni odtegljaj začne izkazovati individualno po davčnem zavezancu.

400. člen

(prehodna ureditev vrstnega reda plačil)

Ne glede na prvi odstavek 29. člena tega zakona se do 1. januarja 2010 v primeru, če zavezanec za davek pri davčnem organu dolguje več vrst davkov in njim pripadajočih dajatev ter plačani znesek ne zadostuje za poplačilo vseh dospelih davčnih obveznosti, s plačilom poravna davek, ki ga zavezanec navede na plačilnem instrumentu, in sicer po vrstnem redu prej dospele obveznosti po izvršilnem naslovu te vrste davka.

401. člen

(razkritje)

Ne glede na tretji odstavek 82. člena tega zakona lahko davčni organ do ureditve avtomatskega dajanja podatkov v zakonu, ki ureja zdravstveno varstvo in zdravstveno zavarovanje, Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije avtomatsko razkriva podatke o posameznem zavezancu za davek, ki jih zavod potrebuje za izvrševanje nalog, določenih z zakonom.

402. člen

(veljavnost izjave o vzdrževanju družinskih članov)

Izjava, predložena v skladu s 16. členom Zakona o dohodnini (Uradni list RS, št. 71/93, p.2/94, 7/95, 14/96-odločba US in 44/96) se šteje za obvestilo v skladu z 269. členom tega zakona.

403. člen

(prehodna ureditev za izvajanje 308. člena tega zakona)

Družba za upravljanje iz prvega odstavka 308. člena tega zakona je deleže rasti vrednosti premoženja vzajemnega sklada, ki jih izračunava v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, dolžna prvič poslati pristojnemu davčnemu organu in javno objaviti na način, določen v drugem odstavku 308. člena tega zakona, v mesecu decembru 2004.

404. člen

(prehodne določbe v zvezi s prenosljivimi dolžniškimi vrednostnimi papirji)

(1) Do vključno 31. decembra 2010 se za dolžniške terjatve iz drugega odstavka 329. člena tega zakona ne štejejo prenosljivi dolžniški vrednostni papirji:

1. ki so bili prvič izdani pred 1. marcem 2001; ali

2. za katere je prvotne prospekte za izdajo pred tem datumom potrdil:

a) pristojni organ po Direktivi Evropskega parlamenta in Sveta 2001/34/ES o sprejemu vrednostnih papirjev v uradno kotacijo na borzi in o informacijah, ki jih je treba objaviti v zvezi s temi vrednostnimi papirji; ali

b) odgovorni organ v državi, ki ni država članica EU.

(2) Kadar je prišlo do nadaljnje izdaje prenosljivih dolžniških vrednostnih papirjev, ki jih je izdala država ali z njo povezani subjekt, ki deluje kot organ oblasti, ali katerega vlogo priznava mednarodna pogodba na dan 1. marca 2002 ali po tem datumu, se celotna izdaja takšnih vrednostnih papirjev, ki obsega prvotno izdajo in vse nadaljnje izdaje, šteje za dolžniško terjatev.

(3) Kadar je prišlo do nadaljnje izdaje prenosljivih dolžniških vrednostnih papirjev, ki jih je izdala oseba, ki ni oseba iz drugega odstavka tega člena, na dan 1. marca 2002 ali po tem datumu, se takšna nadaljnja izdaja šteje za dolžniško terjatev.

(4) Za povezani subjekt, ki deluje kot organ oblasti, ali katerega vlogo priznava mednarodna pogodba iz drugega odstavka tega člena, se štejejo subjekti v članicah EU in mednarodni subjekti, ki jih objavi minister, pristojen za finance.

(5) Določbe tega člena ne posegajo v kakršne koli obveznosti, ki bi jih države članice EU prevzele glede na mednarodne subjekte iz četrtega odstavka tega člena.

(6) Za povezan subjekt, ki deluje kot organ oblasti, ali katerega vlogo priznava mednarodna pogodba iz drugega odstavka tega člena, se šteje tudi subjekt, ki je ustanovljen v državi, ki ni država članica EU, in izpolnjuje naslednje pogoje:

1. se nedvomno šteje za javni subjekt v skladu z nacionalnimi merili,

2. je netržni proizvajalec, ki upravlja in financira skupino dejavnosti, ki zagotavljajo predvsem netržno blago in storitve, namenjene za dobrobit skupnosti in ki jih učinkovito nadzoruje osrednja državna uprava,

3. se redno in v večjem obsegu zadolžuje, in

4. država, v kateri je ustanovljen, lahko jamči, da ta subjekt ne bo uveljavljal predčasnega odkupa v primeru, kadar pogoji izdaje prenosljivih dolžniških vrednostnih papirjev vključujejo določbo, po kateri je subjekt dolžan investitorju zagotoviti nadomestilo za kakršen koli davek, odtegnjen od obresti v državi, v kateri je subjekt ustanovljen.

405. člen

(prehodna rešitev – definicija dohodka od prihrankov iz 329. člena tega zakona)

Do vključno 31. decembra 2010 se v 4. točki prvega odstavka in v 1. točki osmega odstavka 329. člena tega zakona namesto »25%« uporablja »40%«.

406. člen – **upoštevana sprememba iz ZDavP-1A**

(uporaba zakona o davčnem postopku)

Zadeve, glede katerih je postopek ob začetku uporabe tega zakona v teku oziroma glede katerih je bila ob začetku uporabe tega zakona že vložena zahteva stranke ali pravno sredstvo, se končajo po določbah Zakona o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 18/96, 87/97, 82/98, 91/98, 108/99, 97/01, 105/03 – odločba US, 16/04 – odločba US, 42/04 – odločba US in 109/04 – odločba US).

407. člen

(prenehanje veljavnosti)

(1) Zakon o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 18/96, 87/97, 82/98, 91/98, 108/99 in 97/01) in predpisi, izdani na njegovi podlagi, prenehajo veljati z uveljavitvijo tega zakona, uporabljajo pa se do začetka uporabe tega zakona v skladu s 409. členom tega zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, razen petega odstavka 95. člena Zakona o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 18/96, 87/97, 82/98, 102/99 in 97/01), ki se preneha uporabljati z dnem začetka uporabe 35. člena tega zakona.

(2) Zakon o davčnem postopku iz prvega odstavka tega člena, razen petega odstavka njegovega 95. člena, se uporablja za odmero in obračun dohodnine za leto 2004 in za obračun davka od dobička pravnih oseb za leto 2004, če ni s tem zakonom drugače določeno.

(3) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati tretji odstavek 68. člena ZDDPO-1.

408. člen

(zastaranje carinskih prekrškov)

Postopek zaradi carinskega prekrška se do začetka uporabe Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 7/03) lahko začne, dokler ne preteče več kot dve leti od dneva, ko je prekršek storjen. Zastaranje pretrga vsako dejanje, ki ga stori pristojni organ za pregon storilca prekrška. Z vsakim pretrganjem začne zastaralni rok teči znova, vendar se postopek zaradi prekrška v nobenem primeru ne more več začeti ali nadaljevati po preteku štirih let od dneva, ko je bil prekršek storjen.

409. člen – **upoštevana sprememba iz ZDavP-1A**

(začetek uporabe tega zakona)

(1) Ta zakon se začne uporabljati 1. januarja 2005, razen določb 45. do 57. člena, 79. člena, tretjega dela in I. do III. in V. poglavja četrtega dela ter 284., 353., 354., 358. do 363. člena, 403. in 408. člena zakona, ki se začnejo uporabljati 1. maja 2004, ter 35. člena tega zakona, ki se začne uporabljati z dnem uveljavitve tega zakona.

(2) Če 1. januarja 2005 ne bodo izpolnjeni pogoji, določeni z evropskimi predpisi za hkratno uveljavitev določb glede izmenjave podatkov o dohodku od prihrankov v obliki plačil obresti, se, ne glede na prvi odstavek tega člena, določbe 240. člena in desetega podpoglavja I. poglavja petega dela tega zakona ne uporabljajo vse do datuma, ki ga določi Svet EU. Ta datum vlada objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

410. člen

(začetek veljavnosti zakona)

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona davčnem postopku – ZDavP-1A (Uradni list RS, št. 139/04) vsebuje naslednjo prehodno in končno določbo:

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

29. člen

S členi od 18. do 21. tega zakona se v slovenski pravni red prevzema vsebina Direktive Sveta 2004/56/ES z dne 21. aprila 2004, ki spreminja Direktivo 77/799/EGS o medsebojni pomoči pristojnih organov držav članic na področju neposredne obdavčitve, določenih trošarin in davkov na zavarovalne premije, UL L 127 z dne 29. aprila 2004.

30. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se od 1. januarja 2005.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona davčnem postopku – ZDavP-1B (Uradni list RS, št. 109/05) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

119. člen

S 1. in 64. do 67. členom tega zakona se v slovenski pravni red prevzema vsebina Direktive Sveta 2004/106/ES z dne 16. novembra 2004 o spremembah Direktive 77/799/EGS o medsebojni pomoči pristojnih organov držav članic na področju neposrednega obdavčevanja, nekaterih trošarin in obdavčevanja zavarovalnih premij in Direktive 92/12/EGS o splošnem režimu za trošarinske proizvode in o skladiščenju, gibanju in nadzoru takih proizvodov (UL L, št. 359 z dne 4. 12. 2004, str. 30).

120. člen

(1) Terjatve iz naslova sodb in sklepov sodišča oziroma odločb o prekršku in plačilnih nalogov, ki se izterjujejo po zakonu in se vodijo v knjigovodskih evidencah sodišča oziroma prekrškovnega organa, se z dnem izdaje sklepa o prisilni izterjavi prenesejo iz analitičnih evidenc sodišča oziroma prekrškovnega organa v analitične evidence davčnega organa.

(2) Prenos terjatev v skladu s tem členom se opravi v roku šestih mesecev po uveljavitvi tega zakona.

(3) Način prenosa terjatev v skladu s tem členom podrobneje določi minister, pristojen za finance.

121. člen

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehata veljati:

– Pravilnik o primerih, v katerih ni potrebno predložiti davčne številke izplačevalcu dohodkov (Uradni list RS, št. 142/04),

– Pravilnik o obrazcu za obvestilo v primeru, ko ni davčnega odtegljaja, in o načinu predložitve obrazca davčnemu organu (Uradni list RS, št. 125/04).

(2) Določba 357. člen zakona in pravilnik iz druge alinee prvega odstavka tega člena se uporabljata še za obveščanje pristojnega davčnega organa o izplačilih dohodka za mesec december 2005.

122. člen

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona se v peti alinei drugega odstavka 6. člena Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 24/03 in 61/05) črta besedilo »ki se nanašajo na fizične osebe, in za podatke vseh oseb iz iste točke do dokončnosti davčnega postopka«.

(2) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati drugi odstavek 40. člena Zakona o Radioteleviziji Slovenija (Uradni list RS, št. 96/05).

123. člen

Ta zakon začne veljati 1. januarja 2006, razen tretjega odstavka 101. člena tega zakona, ki začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije in se uporablja že za dostavo podatkov davčnemu organu za leto 2005.

---

817. Zakon o davku na dodano vrednost (uradno prečiščeno besedilo) (ZDDV-UPB4)

Na podlagi 153. člena Poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 10. februarja 2006 potrdil uradno prečiščeno besedilo Zakona o davku na dodano vrednost, ki obsega:

– Zakon o davku na dodano vrednost – ZDDV (Uradni list RS, št. 89/98 z dne 23. 12. 1998),

– Odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije o razveljavitvi 1. točke 26. člena Zakona o davku na dodano vrednost in 49. člena Pravilnika o izvajanju zakona o davku na dodano vrednost z odložnim rokom, št. U-I-96/99 (Uradni list RS, št. 17/2000 z dne 25. 2. 2000),

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost – ZDDV-A (Uradni list RS, št. 30/01 z dne 26. 4. 2001),

– Zakon o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leto 2002 in 2003 – ZIPRS0203 (Uradni list RS, št. 103/01 z dne 17. 12. 2001),

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost – ZDDV-B (Uradni list RS, št. 67/02 z dne 26. 7. 2002),

– Odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije o ugotovitvi neskladnosti 8. točke prvega odstavka 27. člena Zakona o davku na dodano vrednost, z rokom za uskladitev in načinom izvršitve, št. U-I-383/02-12 (Uradni list RS, št. 30/03 z dne 27. 3. 2003),

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost – ZDDV-C (Uradni list RS, št. 101/03 z dne 21. 10. 2003),

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost – ZDDV-D (Uradni list RS, št. 45/04 z dne 29. 4. 2004),

– Odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije o ugotovitvi neskladnosti drugega odstavka 42. člena Zakona o davku na dodano vrednost in o ugotovitvi neskladnosti 102. člena Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost z učinkom odprave ter o zavrženju pobude za oceno ustavnosti drugega odstavka 27. člena Zakona o davku na dodano vrednost, št. U-I-412/02-13 (Uradni list RS, št. 75/04 z dne 13. 7. 2004),

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost – ZDDV-E (Uradni list RS, št. 114/04 z dne 22. 10. 2004) in

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost – ZDDV-F (Uradni list RS, št. 108/05 z dne 2. 12. 2005).

Št. 434-02/96-13/87
Ljubljana, dne 10. februarja 2006
EPA 601-IV

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
France Cukjati, dr. med. l.r.

ZAKON
O DAVKU NA DODANO VREDNOST
uradno prečiščeno besedilo
(ZDDV-UPB4)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina zakona)

(1) S tem zakonom se ureja sistem in uvaja obveznost plačevanja davka na dodano vrednost (v nadaljnjem besedilu: DDV) na ozemlju Republike Slovenije v skladu s Šesto direktivo Sveta 77/388/EGS z dne 17. maja 1977 o usklajevanju zakonodaje držav članic o prometnih davkih – Skupni sistem davka na dodano vrednost: enotna osnova za odmero (UL L št. 145 z dne 13. 6. 1977, str. 1, z vsemi spremembami).

(2) Po tem zakonu imajo naslednji izrazi naslednji pomen:

– »ozemlje Slovenije« je ozemlje pod suverenostjo Republike Slovenije, vštevši zračni prostor in morska območja, nad katerimi ima Republika Slovenija suverenost ali jurisdikcijo v skladu z notranjim in mednarodnim pravom,

– »ozemlje države članice« in »Skupnost« je ozemlje držav članic in ozemlje Skupnosti, ki je kot tako definirano v zakonodaji Evropskih skupnosti,

– »tretja država« je katerokoli drugo ozemlje, razen ozemlja Slovenije in ozemlja drugih držav članic oziroma Skupnosti,

– »tretje ozemlje« je del državnega ozemlja države članice, ki pa ne tvori sestavni del »ozemlja države članice« v smislu druge alinee tega odstavka, in sicer:

– v Zvezni Republiki Nemčiji: otok Heligoland, ozemlje Büsingen;

– v Kraljevini Španiji: Ceute, Melille, Kanarskega otočja;

– v Italijanski republiki: Livigno, Campione d'Italia, italijanske vode Luganskega jezera;

– v Francoski republiki: čezmorski departmaji;

– v Helenski republiki: 'A'Oo (gora Atos).

(3) Po tem zakonu se:

– transakcije v ali iz Kneževine Monako obravnavajo kot transakcije v oziroma iz Francoske republike ter

– transakcije na ali z otoka Man obravnavajo kot transakcije v oziroma iz Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske.

2. člen

(pripadnost DDV)

Prihodki od DDV pripadajo proračunu Republike Slovenije.

3. člen

(predmet obdavčitve)

DDV se obračunava in plačuje od:

1. dobav blaga in opravljenih storitev (v nadaljnjem besedilu: promet blaga oziroma promet storitev), ki jih davčni zavezanec opravi v okviru opravljanja svoje dejavnosti na ozemlju Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Slovenije) za plačilo;

2. uvoza blaga v Skupnost.

3.a člen

(pridobitve blaga znotraj Skupnosti, ki so predmet obdavčitve)

DDV se obračunava in plačuje tudi od:

1. blaga, ki ga na ozemlju Slovenije pridobi davčni zavezanec v okviru opravljanja svoje dejavnosti ali pravna oseba, ki ni davčni zavezanec, za plačilo, če je prodajalec davčni zavezanec v drugi državi članici, ki v skladu z zakonodajo te države članice ni oproščen obračunavanja DDV kot mali davčni zavezanec, in ni zajet z ureditvijo iz drugega stavka prve alinee prvega odstavka 15. člena tega zakona ali iz prvega odstavka 15.a člena tega zakona;

2. novih prevoznih sredstev, ki jih na ozemlju Slovenije pridobi davčni zavezanec ali pravna oseba, ki ni davčni zavezanec, za plačilo, od prodajalca iz druge države članice, in izpolnjuje pogoje za izjemo iz drugega odstavka 11.a člena tega zakona ali katerakoli druga oseba, ki ni davčni zavezanec;

3. trošarinskih izdelkov, ki jih na ozemlju Slovenije od prodajalca iz druge države članice za plačilo pridobi davčni zavezanec ali pravna oseba, ki ni davčni zavezanec in izpolnjuje pogoje za izjemo iz drugega odstavka 11.a člena tega zakona, in za katere, v skladu z zakonom, ki ureja trošarine, nastane obveznost obračuna trošarine v Sloveniji.

II. OBDAVČLJIVE TRANSAKCIJE

1. **Promet blaga**

4. člen

(promet blaga)

(1) Promet blaga pomeni prenos lastninske pravice na opredmetenih stvareh, če ni s tem zakonom drugače določeno.

(2) Za promet blaga se šteje tudi:

1. promet blaga, opravljen za plačilo, na podlagi odločitve državnega organa, organa lokalne skupnosti oziroma na podlagi zakona;

2. prodaja blaga po pogodbi, na podlagi katere se plača provizija ob nakupu oziroma prodaji blaga;

3. izročitev blaga na podlagi pogodbe o najemu blaga za določeno obdobje oziroma na podlagi prodajne pogodbe z odloženim plačilom, ki določa, da se ob normalnem poteku dogodkov lastništvo prenese najkasneje ob plačilu zadnjega obroka;

4. prenos stvarnih pravic in deležev na nepremičninah, ki dajejo imetniku lastninsko pravico oziroma pravico posesti na nepremičnini ali delu nepremičnine;

5. razpolaganje s poslovnimi sredstvi davčnega zavezanca s strani druge osebe, vključno z likvidacijskim in stečajnim upraviteljem ter skrbnikom;

6. dobava električne energije, plina ter energije za ogrevanje, zamrzovanje oziroma hlajenje;

7. uporaba blaga, ki je del poslovnih sredstev davčnega zavezanca;

8. uporaba blaga za namene opravljanja dejavnosti, sprememba namembnosti ter zadržanje blaga ob prenehanju opravljanja dejavnosti;

9. zamenjava blaga.

(3) Za promet blaga po 1. točki drugega odstavka tega člena se šteje:

1. pridobitev lastninske pravice na blagu s strani ali za račun države oziroma lokalne skupnosti, na podlagi zakona;

2. odvzem lastninske pravice na blagu s strani katerekoli osebe, na podlagi zakona.

5. člen

(uporaba blaga, ki je del poslovnih sredstev davčnega zavezanca)

(1) Za uporabo blaga iz 7. točke drugega odstavka 4. člena tega zakona se šteje uporaba blaga, ki je del poslovnih sredstev davčnega zavezanca za zasebne namene ali za zasebne namene njegovih zaposlenih, brezplačna odtujitev tega blaga ali odtujitev blaga za zmanjšano plačilo

ali kakršnakoli uporaba blaga za druge namene, kot za namene opravljanja njegove dejavnosti, če je bil od tega blaga oziroma dela blaga v celoti ali deloma odbit vstopni DDV. Uporaba blaga iz tega odstavka se šteje za promet blaga, opravljen za plačilo.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena se za promet blaga, opravljen za plačilo, ne šteje:

1. brezplačno dajanje poslovnih vzorcev v razumnih količinah kupcem ali bodočim kupcem, če jih ti ne dajo v prodajo oziroma so v takšni obliki, da ni mogoče, da se prodajajo;

2. dajanje daril manjših vrednosti v okviru opravljanja dejavnosti davčnega zavezanca, če se dajejo le občasno in če se ne dajejo istim osebam. Za darila manjših vrednosti se štejejo darila, pri katerih vrednost posameznega darila ne preseže 2.000 tolarjev.

6. člen

(uporaba blaga za namene opravljanja dejavnosti, sprememba namembnosti ter zadržanje blaga ob prenehanju opravljanja dejavnosti)

(1) Za uporabo blaga iz 8. točke drugega odstavka 4. člena tega zakona se šteje:

1. uporaba blaga, ki ga davčni zavezanec proizvede, zgradi, pridobi, predela ali uvozi v okviru opravljanja dejavnosti za namene opravljanja svoje dejavnosti, če od takega blaga, če bi ga nabavil od drugega davčnega zavezanca, ne bi imel pravice, da odbije celotni vstopni DDV;

2. uporaba blaga za namene transakcij davčnega zavezanca, od katerih se DDV ne obračunava, če je ob nabavi ali uporabi blaga v skladu s prejšnjo točko odbil celoten vstopni DDV ali delež vstopnega DDV, določen v skladu z odbitnim deležem;

3. zadržanje blaga s strani davčnega zavezanca ali njegovih pravnih naslednikov (razen v primerih iz 7. člena tega zakona), ko preneha opravljati dejavnost oziroma po prenehanju identifikacije za namene DDV, če je ob nabavi ali uporabi blaga v skladu s 1. točko tega člena odbil celoten vstopni DDV ali delež vstopnega DDV, določen v skladu z odbitnim deležem.

(2) Uporaba blaga iz prvega odstavka tega člena se šteje za promet blaga, opravljen za plačilo.

7. člen

(prenos podjetja)

(1) Pri prenosu podjetja ali dela podjetja na drugega davčnega zavezanca, ne glede na to, ali gre za odplačni ali neodplačni prenos, se šteje da promet blaga ni bil opravljen.

(2) V primeru iz prvega odstavka tega člena se za potrebe DDV prevzemnik šteje za pravnega naslednika prenosnika podjetja ali dela podjetja.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena mora prevzemnik, ki uporablja prevzeta sredstva za druge namene, kot za tiste, za katere ima pravico do odbitka vstopnega DDV, plačati DDV v skladu z določbami tega zakona, ki veljajo za obračun DDV od uporabe blaga in storitev za zasebne namene.

7.a člen

(prenos blaga v drugo državo članico)

(1) Za dobavo blaga, opravljeno za plačilo, se šteje tudi prenos blaga, ki ga opravi davčni zavezanec iz svojega podjetja, v drugo državo članico.

(2) Šteje se, da je bil opravljen prenos blaga v drugo državo članico, če davčni zavezanec ali druga oseba za njegov račun, za potrebe svoje dejavnosti, odpošlje ali odpelje blago iz Slovenije v drugo državo članico, razen za namene katere od naslednjih transakcij:

– dobave tega blaga, ki jo opravi ta davčni zavezanec na ozemlju namembne države članice, pod pogoji iz drugega stavka prve alinee prvega odstavka 15. člena tega zakona in iz prvega odstavka 15.a člena tega zakona;

– dobave tega blaga, ki jo opravi ta davčni zavezanec pod pogoji iz tretje alinee prvega odstavka 15. člena tega zakona;

– dobave tega blaga, ki jo opravi ta davčni zavezanec v Sloveniji pod pogoji iz 31. ali 31.a člena tega zakona;

– opravljanja storitev za davčnega zavezanca in vključujoč storitve, ki se na tem blagu dejansko opravijo v namembni državi članici, če se blago, na katerem so bile storitve opravljene, ponovno vrne istemu davčnemu zavezancu v državo članico, v kateri se je začel prevoz ali odpošiljanje blaga;

– začasne rabe tega blaga na ozemlju namembne države članice zaradi opravljanja storitev v tej državi članici, ki jih opravlja davčni zavezanec s sedežem v Sloveniji;

– začasne rabe tega blaga na ozemlju druge države članice za obdobje, ki ne presega 24 mesecev, če bi se za začasni uvoz enakega blaga iz tretje države lahko uporabil postopek začasnega uvoza s popolno oprostitvijo plačila uvoznih dajatev;

– dobave plina preko distribucijskega sistema za zemeljski plin ali dobave električne energije pod pogoji iz četrte in pete alinee prvega odstavka 15. člena tega zakona.

(3) Če eden od pogojev iz drugega odstavka tega člena ni več izpolnjen, se šteje, da je bilo blago preneseno v drugo državo članico. V tem primeru se šteje, da je prenos opravljen v trenutku, ko pogoji niso več izpolnjeni.

2. **Promet storitev**

8. člen

(promet storitev)

(1) Promet storitev pomeni opravljanje, opustitev oziroma dopustitev vsakega dejanja v okviru opravljanja dejavnosti, ki ni promet blaga v smislu 4., 5. in 6. člena tega zakona.

(2) Za promet storitev se med drugim šteje tudi:

1. prenos, odstopanje, koriščenje in odrekanje avtorskih pravic, patentov, licenc, zaščitnih znakov in drugih premoženjskih pravic (v nadaljnjem besedilu: premoženjske pravice);

2. promet storitev na podlagi odločitve državnega organa, organa lokalne skupnosti oziroma na podlagi zakona;

3. uporaba storitev davčnega zavezanca za neposlovne namene;

4. zamenjava storitev.

9. člen

(uporaba storitev za neposlovne namene)

(1) Za uporabo storitev iz 3. točke drugega odstavka 8. člena tega zakona se šteje:

1. uporaba blaga, ki je del poslovnih sredstev davčnega zavezanca za opravljanje storitev v zasebne namene ali v zasebne namene zaposlenih oziroma uporaba za druge namene kot za namene opravljanja dejavnosti;

2. promet storitev, ki ga davčni zavezanec opravi brez ali za zmanjšano plačilo za zasebne namene ali za zasebne namene zaposlenih oziroma za druge namene kot za namene opravljanja dejavnosti.

(2) Uporaba blaga iz 1. točke in promet storitev iz 2. točke prvega odstavka tega člena se šteje za promet storitev, opravljen za plačilo.

10. člen

(promet storitev v svojem imenu in za račun druge osebe)

Pri prometu storitev, kjer davčni zavezanec deluje v svojem imenu in za račun druge osebe, se šteje, da prejme in opravi te storitve sam.

3. **Uvoz blaga**

11. člen

(definicija)

Uvoz blaga pomeni:

1. vsak vnos blaga v Skupnost, ki v skladu s carinskimi predpisi nima statusa blaga Skupnosti ali blaga, ki je uvoženo iz tretje države, pa znotraj Skupnosti ni sproščeno v prost promet v skladu s carinskimi predpisi;

2. vsak vnos drugega blaga, kot je blago iz prejšnje točke, v Skupnost iz tretjega ozemlja.

4. **Pridobitev blaga znotraj Skupnosti**

11.a člen

(pridobitev blaga znotraj Skupnosti)

(1) Pridobitev blaga znotraj Skupnosti pomeni pridobitev lastninske pravice na premičninah, ki jih prejemniku odpošlje ali odpelje v Slovenijo iz druge države članice prodajalec ali sam prejemnik ali druga oseba za račun enega od njiju.

(2) Ne glede na 1. točko 3.a člena tega zakona, se DDV ne obračunava in ne plačuje od:

1. blaga, ki ga znotraj Skupnosti pridobi davčni zavezanec ali pravna oseba, ki ni davčni zavezanec, če bi bila dobava takšnega blaga, če bi bil promet opravljen med osebami v Sloveniji, oproščena plačila DDV v skladu s 4. do 10. točko 31. člena tega zakona;

2. drugega blaga, razen blaga iz prejšnje točke, ki ga znotraj Skupnosti pridobi davčni zavezanec iz drugega odstavka 45. člena tega zakona za namene opravljanja dejavnosti kmetijstva in gozdarstva, ki se obdavčuje po sistemu pavšalne ureditve v skladu s 46. členom tega zakona, davčni zavezanec, ki opravlja izključno dobave blaga ali storitev, pri katerih ni pravice do odbitka vstopnega DDV, ali pravna oseba, ki ni davčni zavezanec, vendar le:

– če skupni znesek pridobitev v tekočem koledarskem letu ne preseže 10.000 evrov v tolarski protivrednosti in

– pod pogojem, da skupni znesek pridobitev blaga znotraj Skupnosti v preteklem koledarskem letu, ni presegel zneska iz prejšnje alinee.

(3) Znesek iz 2. točke drugega odstavka tega člena pomeni skupni znesek, brez DDV, ki ga je treba plačati ali je bil plačan za pridobljeno blago v državi članici, iz katere je bilo blago odposlano ali odpeljano. Znesek ne vključuje vrednosti nabavljenih novih prevoznih sredstev in vrednosti nabavljenih trošarinskih izdelkov znotraj Skupnosti.

(4) Ne glede na določbe 2. točke drugega odstavka tega člena, se lahko davčni zavezanec ali pravna oseba, ki ni davčni zavezanec, odloči za obračunavanje DDV v skladu s 1. točko 3.a člena tega zakona. Davčni zavezanec mora izbiro vnaprej prijaviti pristojnemu davčnemu uradu in jo uporabljati najmanj dve koledarski leti, in sicer od prvega dneva v mesecu, ki sledi mesecu prijave.

(5) Prevozna sredstva so:

– kopenska motorna vozila s prostornino motorja nad 48 kubičnih centimetrov ali močjo motorja nad 7,2 kilovata, namenjena za prevoz oseb ali blaga;

– plovila, daljša od 7,5 metrov, razen plovil iz 5. točke 31. člena tega zakona;

– zrakoplovi, katerih vzletna teža presega 1550 kilogramov, razen zrakoplovov iz 6. točke 31. člena tega zakona.

(6) Prevozna sredstva iz petega odstavka tega člena se štejejo za nova, če je izpolnjen eden od naslednjih pogojev:

– plovila in zrakoplovi so dobavljeni pred potekom treh mesecev po datumu, ko so bili prvič dani v uporabo, kopenska motorna vozila pa pred potekom šest mesecev po datumu, ko so bila prvič dana v uporabo, in

– da s kopenskimi motornimi vozili ni prevoženih več kot 6000 kilometrov, s plovili ni preplutih več kot 100 ur in z zrakoplovi ni preletenih več kot 40 ur.

(7) Trošarinski izdelki iz 3. točke 3.a člena tega zakona so izdelki, kot jih opredeljuje zakon, ki ureja trošarine.

11.b člen

(transakcije, ki se obravnavajo kot pridobitve blaga znotraj Skupnosti)

Za pridobitev blaga znotraj Skupnosti, opravljeno za plačilo, se šteje tudi:

– uporaba blaga za namene opravljanja dejavnosti davčnega zavezanca, ki ga odpošlje ali odpelje ta davčni zavezanec ali druga oseba za njegov račun iz druge države članice, na ozemlju katere je bilo blago izdelano, črpano, predelano, kupljeno, pridobljeno, ali kamor ga je davčni zavezanec uvozil v okviru opravljanja dejavnosti v to drugo državo članico;

– blago, ki ga pridobijo oborožene sile države članice Severnoatlantske zveze za njihove potrebe ali potrebe njihovega spremnega civilnega osebja, ki ga niso pridobile pod splošnimi pravili obdavčevanja na domačem trgu ene od držav članic, če pri uvozu tega blaga ne bi mogle uveljavljati oprostitve v skladu s podtočko e) 3. točke 28. člena tega zakona.

III. PLAČNIKI DDV

12. člen

(osebe, ki morajo plačati DDV)

(1) Osebe, ki morajo plačati DDV, so:

1. davčni zavezanec, ki opravi obdavčen promet blaga oziroma storitev, razen v primerih iz 2., 3., 4. in 7. točke tega odstavka;

2. davčni zavezanec, ki so mu opravljene storitve iz tretjega odstavka 17. člena tega zakona;

3. osebe, identificirane za namene DDV v Sloveniji, ki so jim opravljene storitve iz 18.a, 18.b, 18.c in 18.d člena tega zakona, če te storitve opravi davčni zavezanec, ki nima sedeža v Sloveniji;

4. prejemnik blaga, kadar so izpolnjeni naslednji pogoji:

– opravljena je dobava blaga pod pogoji iz 28.c člena tega zakona;

– dobava blaga je bila opravljena drugemu davčnemu zavezancu ali pravni osebi, ki ni davčni zavezanec, ki je identificirana za namene DDV v Sloveniji, in

– račun, ki ga izda davčni zavezanec, ki v Sloveniji nima sedeža, vsebuje predpisane podatke.

5. vsaka oseba, ki na računu izkaže DDV;

6. vsaka oseba, ki pridobi blago znotraj Skupnosti, če je ta nabava obdavčena v Sloveniji;

7. osebe, identificirane za namene DDV v Sloveniji, ki jim je dobavljeno blago pod pogoji iz četrte in pete alinee prvega odstavka 15. člena tega zakona, če to dobavo blaga opravi davčni zavezanec, ki nima sedeža v Sloveniji.

(2) Če je oseba, ki je v skladu s prvim odstavkom tega člena dolžna plačati DDV davčni zavezanec, ki v Sloveniji nima sedeža, lahko ne glede na določbe prvega odstavka tega člena imenuje davčnega zastopnika kot osebo, ki je dolžna plačati DDV. Če davčni zavezanec, ki v Sloveniji nima sedeža, ne imenuje davčnega zastopnika, plača DDV prejemnik blaga oziroma storitev.

(3) Pri uvozu mora DDV plačati uvoznik, to je carinski dolžnik, določen v skladu s carinskimi predpisi oziroma prejemnik blaga.

IV. DAVČNI ZAVEZANCI

13. člen

(definicija)

(1) Davčni zavezanec je vsaka oseba, ki kjerkoli neodvisno (samostojno) opravlja katerokoli dejavnost, ne glede na namen ali rezultat opravljanja dejavnosti.

(2) Dejavnost po prvem odstavku tega člena obsega vsako proizvodno, predelovalno, trgovsko in storitveno dejavnost, vključno z rudarsko, kmetijsko in poklicno dejavnostjo. Dejavnost obsega tudi izkoriščanje premoženja in premoženjskih pravic, če je namenjeno trajnemu doseganju dohodka.

(3) Državni organi in organizacije ter organi lokalnih skupnosti se ne štejejo za davčne zavezance v skladu s prvim odstavkom tega člena, kadar opravljajo dejavnosti oziroma transakcije v okviru svojih pristojnosti, javne agencije in druge osebe javnega prava pa, kadar opravljajo upravne naloge na podlagi javnega pooblastila, čeprav opravljajo te naloge proti plačilu (takse, prispevki in druge dajatve). Če ti organi ali osebe opravljajo katero od dejavnosti iz drugega odstavka tega člena oziroma promet, pri katerem bi njihovo obravnavanje kot davčnih nezavezancev za DDV, vodilo k izkrivljanju konkurence, se v teh primerih le-ti štejejo za davčne zavezance.

(4) Davčni zavezanci so tudi organizatorji storitev po 3.a točki drugega odstavka 17. člena tega zakona.

13.a člen

(davčni zavezanec, ki občasno dobavi novo prevozno sredstvo)

Davčni zavezanec je tudi vsaka oseba, ki pod pogoji iz 2. točke 31.a člena tega zakona občasno dobavi novo prevozno sredstvo.

V. KRAJ OBDAVČITVE

14. člen

(splošno)

(1) DDV se obračunava in plačuje po kraju, kjer je bil opravljen promet blaga oziroma promet storitev oziroma po kraju, kjer se šteje, da je bil promet opravljen po tem zakonu.

(2) Slovenija se šteje za en kraj opravljenega prometa, če ni s tem zakonom drugače določeno.

15. člen

(kraj dobave blaga)

(1) Za kraj dobave blaga se šteje:

– kraj, kjer se blago nahaja, ko se začne odpošiljanje ali prevoz blaga prejemniku, ne glede na to, ali odpošiljanje ali prevoz opravi dobavitelj, prejemnik ali kdo drug za račun enega od njiju. Kadar blago instalira ali sestavi dobavitelj ali druga oseba za njegov račun, s poskusnim zagonom ali brez, se za kraj dobave šteje kraj, kjer je blago instalirano ali sestavljeno;

– kraj, kjer se blago nahaja, ko se opravi dobava, če se blago ne odpošilja ali prevaža;

– kraj, v katerem se prevoz potnikov začne, če se dobava blaga opravi na krovu plovila, na krovu zrakoplova ali na vlaku med delom prevoza potnikov v Skupnosti.

V primeru povratnega potovanja se povratna vožnja šteje za ločen prevoz.

– pri dobavi plina preko distribucijskega sistema za zemeljski plin ali dobavi električne energije davčnemu zavezancu – preprodajalcu: kraj, kjer ima davčni zavezanec – preprodajalec sedež ali stalno poslovno enoto, za katero je blago dobavljeno, oziroma če takega kraja ni kraj, kjer ima stalno prebivališče ali kjer običajno prebiva.

Izraz »davčni zavezanec – preprodajalec« po tej alinei pomeni davčnega zavezanca, katerega osnovna dejavnost v zvezi z nabavami plina in električne energije je preprodaja takšnega blaga, in katerega lastna poraba tega blaga je neznatna;

– pri dobavi plina preko distribucijskega sistema za zemeljski plin ali dobavi električne energije, ki ni dobava iz prejšnje alinee: kraj, kjer naročnik dejansko rabi in porabi plin ali električno energijo.

Kadar navedeni naročnik ne porabi plina ali električne energije v celoti, se šteje, da sta bila neporabljen plin ali električna energija rabljena in porabljena v kraju, kjer ima sedež ali stalno poslovno enoto, za katero sta plin ali električna energija dobavljena. Če takega kraja ni, se šteje, da sta bila plin ali električna energija rabljena in porabljena v kraju, kjer ima stalno prebivališče ali kjer običajno prebiva.

(2) Izrazi iz tretje alinee prvega odstavka tega člena pomenijo:

– »del prevoza potnikov v Skupnosti« pomeni del prevoza, ki se brez postanka na tretjem ozemlju opravi med krajem, v katerem se prevoz potnikov začne in krajem, v katerem se prevoz potnikov konča, pri čemer se kot kraj, v katerem se prevoz potnikov konča, šteje zadnji predvideni kraj znotraj Skupnosti, kjer potniki, ki so vstopili v Skupnost izstopijo pred delom poti izven Skupnosti;

– »kraj, v katerem se prevoz potnikov začne« pomeni prvi kraj, v katerem bodo potniki znotraj Skupnosti predvidoma vstopili po delu poti izven Skupnosti.

(3) Kadar je kraj odhoda pošiljke ali prevoza blaga v tretji državi, se ne glede na prvo alineo prvega odstavka tega člena šteje, da je kraj dobave, ki jo opravi uvoznik, kot je opredeljen v tretjem odstavku 12. člena tega zakona in kraj vsakršnih kasnejših dobav, v državi članici uvoza blaga.

15.a člen

(kraj dobave blaga pri dobavi blaga iz druge države članice)

(1)Ne glede na prvo alineo prvega odstavka in tretji odstavek 15. člena tega zakona se šteje, da je kraj dobave blaga, ki ga odpošlje ali odpelje dobavitelj ali druga oseba za njegov račun iz druge države članice, ki ni namembna država članica, tam, kjer se odpošiljanje ali prevoz konča, če sta izpolnjena naslednja pogoja:

– blago je dobavljeno davčnemu zavezancu ali pravni osebi, ki ni davčni zavezanec, če so izpolnjeni pogoji za izjemo iz drugega odstavka 11.a člena tega zakona, ali katerikoli drugi osebi, ki ni davčni zavezanec in

– predmet dobave niso nova prevozna sredstva in blago, ki ga dobavi dobavitelj ali druga oseba za njegov račun, potem ko je bilo sestavljeno ali instalirano, s poskusnim zagonom ali brez njega.

(2) Kadar je tako dobavljeno blago odposlano ali odpeljano iz tretje države in ga dobavitelj uvozi v drugo državo članico, kot je država članica kupca blaga, se šteje, da je bilo odposlano ali odpeljano iz države članice uvoza.

(3) Prvi in drugi odstavek tega člena ne veljata za dobave blaga, razen trošarinskih izdelkov, kadar skupna vrednost (brez DDV) takšnega blaga, v tekočem koledarskem letu ne presega protivrednosti 35.000 evrov v tolarjih, pod pogojem, da tudi v preteklem koledarskem letu ni presegla te vrednosti.

(4) Davčni zavezanec, ki izpolnjuje pogoje iz tretjega odstavka tega člena, lahko kraj takšne dobave določi v skladu s prvim in drugim odstavkom tega člena. Davčni zavezanec mora izbiro vnaprej priglasiti pristojnemu davčnemu uradu in jo uporabljati najmanj dve koledarski leti, in sicer od prvega dneva v mesecu, ki sledi mesecu priglasitve.

16. člen

(kraj uvoza blaga)

(1) Kraj uvoza blaga je ozemlje tiste države članice, v kateri je blago vnešeno v Skupnost.

(2) Če je za blago iz 1. točke 11. člena tega zakona ob vnosu v Skupnost začet eden od postopkov iz prvega odstavka 32. člena tega zakona, postopek začasnega uvoza s popolno oprostitvijo uvoznih dajatev ali zunanji tranzitni postopek, je ne glede na prvi odstavek tega člena kraj uvoza takega blaga v državi članici, na ozemlju katere se ti postopki končajo.

(3) Če je za blago iz 2. točke 11. člena tega zakona ob vnosu v Skupnost začet eden od postopkov iz tretjega ali četrtega odstavka 32.a člena tega zakona, je ne glede na prvi odstavek tega člena kraj uvoza v državi članici, na ozemlju katere se ti postopki končajo.

17. člen

(kraj opravljanja storitev)

(1) Za kraj, kjer je storitev opravljena, se šteje kraj, kjer ima davčni zavezanec, ki opravlja storitve, sedež ali stalno poslovno enoto, iz katere je opravljena storitev, oziroma če takega kraja ni, kraj, kjer ima stalno prebivališče ali kjer običajno prebiva.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena se za kraj opravljanja storitev šteje:

1. kraj, kjer nepremičnina leži, če gre za opravljanje storitev neposredno povezanih z nepremičnino, vključno s storitvami, kot so: posredovanje nepremičnin, cenitev nepremičnin ter pripravljalna dela v gradbeništvu, kot so storitve arhitektov in pooblaščenih nadzornikov;

2. kraj, kjer se opravi prevozna storitev, pri čemer se upošteva prevožena razdalja;

3. kraj, kjer so storitve dejansko opravljene, če gre za:

a) storitve s področja kulture, umetnosti, znanosti, izobraževanja, športa, zabavnih prireditev, vključno z dejavnostjo organizatorjev teh storitev;

b) pomožne prevozne storitve, kot so storitve nakladanja, razkladanja, pretovarjanja in druge storitve v zvezi z navedenimi ali drugimi storitvami v povezavi s prevozom;

c) cenitev premičnin;

d) storitve, ki se opravljajo na premičninah.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena se pri storitvah:

1. prenosa, izkoriščanja ter opustitve premoženjskih pravic;

2. ekonomskega propagiranja;

3. svetovalcev, inženirjev, odvetnikov in notarjev, revizorjev in računovodij, tolmačev, prevajalcev in podobnih storitvah, storitvah računalništva in dajanja informacij;

4. v zvezi s prenehanjem ali opustitvijo opravljanja dejavnosti;

5. bančnih, finančnih in zavarovalnih storitvah, vključno pozavarovalnih storitvah, razen najema trezorjev;

6. posredovanja delovne sile;

7. telekomunikacij;

Telekomunikacije so vsak prenos, oddajanje ali sprejemanje znakov, signalov, pisane besede, slike, zvoka ali sporočil po žičnih, radijskih, optičnih ali drugih elektromagnetnih sistemih, vključno s prenosom pravice do uporabe sredstev za takšen prenos, oddajanje ali sprejemanje. Telekomunikacije vključujejo tudi priključitev na globalno informacijsko mrežo.

8. najema premičnih stvari, razen najema vseh oblik prevoznih sredstev;

9. posredovanja v zvezi s storitvami iz tega odstavka, ki jih opravljajo posredniki v imenu in za račun naročnika;

10. oddajanja radijskih in televizijskih programov;

11. ki so elektronsko opravljene;

za kraj opravljanja storitev šteje kraj, kjer ima naročnik sedež ali stalno poslovno enoto, za katero je storitev opravljena, oziroma če takega kraja ni, kraj, kjer ima stalno prebivališče ali običajno prebiva, če so storitve opravljene za naročnika s sedežem izven Skupnosti ali za davčnega zavezanca s sedežem v drugi državi članici;

12. zagotavljanje dostopa do in prevoz ali prenos preko distribucijskih sistemov za zemeljski plin ali električno energijo in opravljanje drugih, s tem neposredno povezanih storitev.

(4) Za kraj opravljanja storitev iz 11. točke tretjega odstavka tega člena, ki jih davčni zavezanec, ki ima sedež ali stalno poslovno enoto, iz katere je opravljena storitev, izven Skupnosti, oziroma če takega kraja ni, kraj, kjer ima stalno prebivališče ali običajno prebiva izven Skupnosti, opravi osebi, ki ni davčni zavezanec, ima pa sedež oziroma stalno prebivališče ali običajno prebiva v državi članici, se šteje kraj, kjer ima oseba, ki ni davčni zavezanec, sedež, stalno prebivališče ali kjer običajno prebiva.

18. člen

(posebna pravila)

(1) Za storitve iz tretjega odstavka 17. člena tega zakona (razen storitev iz 11. točke tretjega odstavka 17. člena tega zakona, kadar se opravljajo osebam, ki niso davčni zavezanci) in za dajanje v najem vseh oblik prevoznih sredstev se šteje, da je:

– kraj opravljanja storitev, ki bi bil po 17. členu tega zakona na ozemlju Slovenije, izven Skupnosti, če se storitev dejansko uporabi in uživa izven Skupnosti;

– kraj opravljanja storitev, ki bi bil po 17. členu tega zakona izven Skupnosti, na ozemlju Slovenije, če se storitev dejansko uporabi in uživa v Sloveniji.

(2) Določba druge alinee prvega odstavka tega člena se uporablja tudi za storitve telekomunikacij in oddajanja radijskih in televizijskih programov iz tretjega odstavka 17. člena tega zakona, ki jih davčni zavezanec, ki ima sedež svoje dejavnosti ali stalno poslovno enoto, iz katere je opravljena storitev, izven Skupnosti, oziroma če takega kraja ni, ima stalno prebivališče ali običajno prebiva izven Skupnosti, opravi osebam, ki niso davčni zavezanci in imajo sedež, stalno prebivališče ali običajno prebivajo v Sloveniji.

18.a člen

(kraj opravljanja storitev pri prevozu blaga znotraj Skupnosti)

(1) Ne glede na 2. točko drugega odstavka 17. člena tega zakona se šteje, da je storitev prevoza blaga znotraj Skupnosti opravljena tam, kjer je kraj odhoda.

(2) Izrazi v tem členu imajo naslednji pomen:

– »prevoz blaga znotraj Skupnosti« pomeni prevoz, pri katerem sta kraj odhoda in namembni kraj na ozemlju dveh različnih držav članic.

Kot prevoz blaga znotraj Skupnosti se šteje tudi prevoz blaga, kjer sta kraj odhoda in namembni kraj na ozemlju Slovenije, če je takšen prevoz neposredno povezan s prevozom blaga, kjer sta kraj odhoda in namembni kraj na ozemlju dveh različnih držav članic;

– »kraj odhoda« pomeni kraj, v katerem se prevoz blaga dejansko začne;

– »namembni kraj« pomeni kraj, kjer se prevoz blaga dejansko konča.

(3) Če se prevoz blaga opravi za naročnika, identificiranega za DDV v državi članici, ki ni država članica odhoda, se ne glede na prvi odstavek tega člena šteje, da je storitev prevoza opravljena na ozemlju države, ki je naročniku izdala identifikacijsko številko za DDV, pod katero je bila zanj storitev opravljena.

18.b člen

(kraj opravljanja pomožnih storitev pri prevozu blaga znotraj Skupnosti)

Če so pomožne storitve pri prevozu blaga znotraj Skupnosti opravljene za naročnika, identificiranega za DDV v drugi državi članici, kot je država članica, kjer so storitve dejansko opravljene, se ne glede na 3.b točko drugega odstav-

ka 17. člena tega zakona šteje, da so storitve opravljene na ozemlju države, ki je naročniku izdala identifikacijsko številko za DDV, pod katero je bila zanj storitev opravljena.

18.c člen

(kraj opravljanja storitev, ki jih opravijo posredniki)

(1) Ne glede na prvi odstavek 17. člena tega zakona se šteje, da je kraj opravljanja storitev, ki jih opravijo posredniki, ki delujejo v imenu in za račun drugih oseb:

– kraj odhoda, kadar so storitve posrednika del storitev prevoza blaga znotraj Skupnosti;

– kraj, kjer se pomožne storitve dejansko opravijo, kadar so storitve posrednika del pomožnih storitev pri prevozu blaga znotraj Skupnosti;

– kraj, kjer se transakcije opravijo, kadar so storitve posrednika del drugih transakcij, razen transakcij iz prejšnjih alinej ali iz tretjega odstavka 17. člena tega zakona.

(2) Če se storitev posrednika opravi za naročnike, identificirane za DDV, in je identifikacijsko številko izdala druga država članica, kot je država, kjer bi se v skladu s prvim odstavkom tega člena štelo, da je kraj opravljene storitve, se ne glede na prvi odstavek tega člena šteje, da je kraj opravljene storitve na ozemlju države, ki je naročniku izdala identifikacijsko številko za DDV, pod katero je bila zanj storitev opravljena.

18.d člen

(kraj opravljanja storitev pri cenitvah ali storitvah na premičninah)

Ne glede na 3.c in 3.d točko drugega odstavka 17. člena tega zakona se šteje, da je kraj opravljanja storitev pri cenitvah ali storitvah na premičninah, ki se opravijo za naročnike, identificirane za DDV v drugi državi članici, kot je država članica, v kateri so storitve dejansko opravljene, na ozemlju države članice, ki je naročniku izdala identifikacijsko številko za DDV, pod katero je bila zanj storitev opravljena, če se blago odpošlje ali odpelje iz države članice, v kateri so bile storitve dejansko opravljene.

18.e člen

(kraj pridobitve blaga znotraj Skupnosti)

(1) Za kraj pridobitve blaga znotraj Skupnosti se šteje kraj, kjer se blago nahaja, ko se konča odpošiljanje ali prevoz osebi, ki ga je nabavila.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena se šteje, da je kraj pridobitve blaga znotraj Skupnosti na ozemlju države članice, ki je izdala identifikacijsko številko za DDV, pod katero oseba, ki pridobiva blago, to blago pridobi, razen če dokaže, da je bila nabava obdavčena v drugi državi članici v skladu s prvim odstavkom tega člena.

(3) Šteje se, da je pridobitev blaga znotraj Skupnosti obdavčena v skladu s prvim odstavkom tega člena, če:

– pridobitelj dokaže, da je pridobil blago znotraj Skupnosti zaradi kasnejše dobave v državo članico iz prvega odstavka tega člena, in za katero je bil določen prejemnik kot oseba, ki je dolžna plačati davek v skladu s peto alineo 28.c člena tega zakona,

– je pridobitelj izpolnil obveznosti glede predložitve kvartalnega poročila iz 39.b člena tega zakona.

VI. OBDAVČLJIVI DOGODEK IN OBVEZNOST OBRAČUNA DDV

19. člen

(splošno)

(1) Obdavčljivi dogodek in s tem obveznost obračuna DDV nastane, ko je blago dobavljeno ali so storitve opravljene.

(2) Če je račun izdan pred opravljeno dobavo blaga oziroma pred opravljeno storitvijo, nastane obveznost obračuna DDV, ko je izdan račun.

(3) Če račun ni izdan, blago pa je bilo dobavljeno oziroma storitev opravljena, se DDV obračuna najkasneje zadnji dan davčnega obdobja, v katerem je nastal obdavčljivi dogodek.

(4) Za dobave blaga, razen dobav iz 3. točke drugega odstavka 4. člena tega zakona, in opravljanje storitev, pri katerih se izdajajo zaporedni obračuni ali se izvršijo zaporedna plačila, se šteje, da so opravljene v trenutku, ko poteče obdobje, na katerega se taki obračuni ali plačila nanašajo, vendar to obdobje ne sme biti daljše od enega leta.

(5) Če je plačilo izvršeno, preden je blago dobavljeno ali preden so storitve opravljene, nastane obveznost obračuna DDV na dan prejema plačila in od prejetega zneska plačila.

(6) Pri prometu blaga oziroma storitev po 5., 6. in 9. členu tega zakona nastane obveznost obračuna DDV v davčnem obdobju, v katerem je nastal obdavčljivi dogodek.

19.a člen

(obveznost obračuna DDV pri pridobivanju in dobavah blaga znotraj Skupnosti)

(1) Obdavčljivi dogodek nastane, ko je blago znotraj Skupnosti pridobljeno. Šteje se, da je bilo blago znotraj Skupnosti pridobljeno takrat, ko bi se za podobno blago štelo, da je bilo dobavljeno v skladu z 19. členom tega zakona, če bi šlo za dobavo na ozemlju Slovenije.

(2) Za pridobitev blaga znotraj Skupnosti obveznost obračuna DDV nastane 15. dan v mesecu, ki sledi mesecu, v katerem nastane obdavčljivi dogodek.

(3) Ne glede na drugi odstavek tega člena obveznost obračuna DDV nastane, ko je izdan račun, če je ta račun izdan osebi, ki pridobiva blago, pred potekom roka iz drugega odstavka tega člena.

(4) Ne glede na 19. in 20. člen tega zakona nastane obveznost obračuna DDV za dobave blaga, opravljene pod pogoji iz 31.a člena tega zakona, 15. dan meseca, ki sledi mesecu, v katerem je nastal obdavčljivi dogodek.

(5) Ne glede na četrti odstavek tega člena, obveznost obračuna DDV nastane, ko je izdan račun, če je ta račun izdan pred potekom roka iz četrtega odstavka tega člena.

20. člen

(uvoz blaga)

(1) Obdavčljivi dogodek in s tem obveznost obračuna davka nastane, ko je blago uvoženo. Če je za blago ob vnosu v Skupnost začet eden od postopkov iz drugega ali tretjega odstavka 16. člena tega zakona, obdavčljivi dogodek in s tem obveznost obračuna davka nastane, ko se za to blago ti postopki končajo.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena nastane obdavčljivi dogodek in obveznost obračuna davka za uvoženo blago, ki je zavezano carini, kmetijskim prelevmanom ali dajatvam z enakim učinkom, določenim v okviru skupne politike takrat, ko nastane obdavčljivi dogodek za te dajatve in s tem obveznost obračuna teh dajatev.

(3) Za blago, ki ni zavezano plačilu katerihkoli dajatev iz drugega odstavka tega člena, nastane obdavčljivi dogodek in s tem obveznost obračuna davka takrat, ko bi v skladu s carinskimi predpisi nastala obveznost za obračun carine, če bi bila predpisana.

VII. DAVČNA OSNOVA

21. člen

(davčna osnova ter popravek davčne osnove)

(1) Osnova za DDV (v nadaljnjem besedilu: davčna osnova) je vse, kar predstavlja plačilo (v denarju, v stvareh

ali v storitvah), ki ga je ali ga bo davčni zavezanec prejel od kupca, naročnika ali tretje osebe za opravljen promet blaga oziroma storitev, vključno s subvencijami, ki so neposredno povezane s ceno takega prometa, razen DDV, če ni s tem zakonom drugače določeno.

(2) V davčno osnovo se vštevajo, če že niso všteti:

1. trošarine in drugi davki, takse, uvozne in druge dajatve, razen DDV;

2. posredni stroški kot so provizije, stroški embaliranja, prevoza in zavarovanja, ki jih dobavitelj zaračuna kupcu oziroma naročniku storitve;

3. (črtana).

(3) Če plačilo za opravljen promet blaga oziroma storitev ni izvršeno v denarju ali ni v celoti izvršeno v denarju, je davčna osnova enaka tržni vrednosti blaga oziroma storitev v času in kraju opravljenega prometa.

(4) Pri zamenjavi blaga oziroma storitev je davčna osnova vrednost prejetega blaga oziroma storitev.

(5) Pri prometu blaga oziroma storitev, ki ga opravi davčni zavezanec, ki v Sloveniji nima sedeža, je davčna osnova vse, kar predstavlja plačilo, ki ga je ali ga bo prejemnik blaga oziroma storitev moral izvršiti dobavitelju.

(6) Pri prometu blaga iz 5. in 6. člena tega zakona je davčna osnova nabavna cena zadevnega ali podobnega blaga, ki ne vključuje DDV oziroma lastna cena blaga v času in kraju opravljenega prometa, pri prometu storitev iz 9. člena tega zakona pa stroški davčnega zavezanca za opravljeno storitev.

(7) Če je zaradi neposlovnih razlogov plačilo manjše od tržne vrednosti ali če ni plačila, je davčna osnova tržna vrednost blaga oziroma storitev v času in kraju opravljenega prometa.

(8) Če plačilo za opravljen promet blaga oziroma storitev preseže znesek, do katerega bi bil davčni zavezanec upravičen, je davčna osnova prejeto plačilo, v katero ni vključen DDV na ta promet.

(9) V davčno osnovo se ne vštevajo:

1. znižanja cen in popusti, odobreni na računu v času opravljenega prometa, finančni popusti za predčasno plačilo (plačilo pred rokom zapadlosti);

2. zneski, ki jih davčni zavezanec prejme od svojega naročnika kot povračilo za izdatke, ki jih je plačal v njegovem imenu in za njegov račun, in jih vodi v svojem knjigovodstvu kot prehodne postavke. Davčni zavezanec mora zagotoviti dokazila o dejanskem znesku teh izdatkov in ne sme odbiti morebiti zaračunanega DDV od teh transakcij.

(10) Če se davčna osnova naknadno spremeni zaradi vračila, preklica naročila, popustov, nezmožnosti plačila ali znižanja cene po dobavi, lahko davčni zavezanec, ki je opravil promet blaga ali storitev, popravi (zmanjša) znesek DDV. Davčni zavezanec lahko popravi oziroma zmanjša znesek DDV, če davčni zavezanec, kateremu je bil opravljen promet blaga oziroma storitev, popravi (zmanjša) odbitek vstopnega DDV in če o tem pisno obvesti dobavitelja.

(11) Ne glede na deseti odstavek tega člena lahko davčni zavezanec zaradi nezmožnosti poplačila popravi (zmanjša) znesek DDV, če na podlagi pravnomočnega sklepa sodišča o zaključenem stečajnem postopku ali o uspešno zaključenem postopku prisilne poravnave ni bil poplačan oziroma ni bil poplačan v celoti. Na enak način lahko postopa tudi davčni zavezanec, če pridobi pravnomočni sklep sodišča o ustavitvi izvršilnega postopka oziroma drugo listino, iz katere je razvidno, da v zaključenem izvršilnem postopku ni bil poplačan oziroma ni bil poplačan v celoti, ter davčni zavezanec, ki ni bil poplačan oziroma ni bil poplačan v celoti, ker je bil dolžnik izbrisan iz sodnega registra oziroma drugih ustreznih registrov ali predpisanih evidenc. Če davčni zavezanec naknadno prejme plačilo ali delno plačilo za opravljen promet blaga oziroma storitev, v zvezi s katerim je uveljavil popravek davčne osnove v skladu s tem odstavkom, mora od prejetega zneska obračunati DDV.

(12) Če se spremeni znesek DDV, obračunan pri uvozu blaga, ki ga je davčni zavezanec upošteval kot odbitek vstopnega DDV, se na podlagi carinskega dokumenta ali odločbe carinskega organa lahko popravi odbitek vstopnega DDV za nastalo razliko.

(13) V davčno osnovo se ne vštevajo stroški vračljive embalaže, ki se pri dobavitelju blaga v vračljivi embalaži vodijo evidenčno.

21.a člen

(davčna osnova pri pridobivanju blaga znotraj Skupnosti)

(1) Določbe 21. člena tega zakona se smiselno uporabljajo tudi za pridobivanje blaga znotraj Skupnosti.

(2) V skladu s 1. točko drugega odstavka 21. člena tega zakona se v davčno osnovo vključi trošarina, ki jo dolguje ali jo je plačala oseba, ki je znotraj Skupnosti pridobila trošarinski izdelek. Če je po pridobitvi blaga znotraj Skupnosti kupcu vrnjena trošarina, ki je bila plačana v državi članici, iz katere je bilo blago odposlano ali odpeljano, se davčna osnova ustrezno zmanjša.

(3) Za pridobitve blaga znotraj Skupnosti iz 11.b člena tega zakona ter za dobave blaga iz 4. točke 31.a člena tega zakona se davčna osnova določi v skladu s šestim odstavkom 21. člena tega zakona ter drugim in devetim odstavkom 21. člena tega zakona.

(4) Če je pridobitev obdavčena v skladu s prvim odstavkom 18.e člena tega zakona v državi članici, kjer se konča odpošiljanje ali prevoz, potem ko je bila obdavčena v skladu z drugim odstavkom 18.e člena tega zakona, se davčna osnova v državi članici, ki je izdala identifikacijsko številko za DDV, pod katero je oseba, ki pridobiva blago, blago nabavila, ustrezno zmanjša.

22. člen

(davčna osnova pri uvozu blaga)

(1) Davčna osnova pri uvozu blaga iz 1. in 2. točke 11. člena tega zakona je carinska vrednost, določena v skladu z veljavnimi carinskimi predpisi Skupnosti.

(2) Davčna osnova iz prvega odstavka tega člena vključuje, če že niso vključeni:

1. davke, trošarine, prelevmane in druge dajatve, ki se plačajo izven države članice uvoza in tiste, ki se plačajo zaradi uvoza, razen DDV;

2. dodatne stroške, kot so provizije, stroški pakiranja, prevoza in zavarovanja, ki nastanejo do prvega namembnega kraja na ozemlju države članice uvoza.

»Prvi namembni kraj« pomeni kraj, naveden na tovornem listu ali drugem dokumentu, s katerim se blago uvozi v državo članico uvoza. Če tak kraj ni naveden, se za prvi namembni kraj šteje kraj prvega pretovora blaga v državi članici uvoza.

V skladu s to točko se v davčno osnovo pri uvozu blaga vključijo tudi dodatni stroški, ki nastanejo pri prevozu v drug namembni kraj na ozemlju Skupnosti, če je ta kraj znan v trenutku nastanka obdavčljivega dogodka.

(3) Pri uvozu blaga se iz davčne osnove izključijo, če že niso izključeni, znižanja cen in popusti v skladu s 1. točko devetega odstavka 21. člena tega zakona.

(4) Pri ponovnem uvozu blaga, ki je bilo začasno izvoženo iz Skupnosti na oplemenitenje po tem, ko je bilo izven Skupnosti popravljeno, predelano, obdelano oziroma obnovljeno, je davčna osnova iz prvega odstavka tega člena vrednost popravila, predelave, obdelave oziroma obnove, določena v skladu s carinskimi predpisi.

23. člen

(preračun vrednosti tuje valute v domačo valuto)

(1) Če je vrednost, ki je podlaga za določitev davčne osnove pri uvozu blaga, določena v tuji valuti, se za preračun te vrednosti v domačo valuto upošteva tečaj, določen v

skladu s carinskimi predpisi za izračun carinske vrednosti blaga.

(2) Če je vrednost, ki je podlaga za določitev davčne osnove, razen pri uvozu blaga, določena v tuji valuti, se za preračun te vrednosti v domačo valuto upošteva srednji tečaj Banke Slovenije na dan nastanka davčne obveznosti.

VIII. STOPNJA DDV

24. člen

(splošna stopnja DDV)

DDV se obračunava in plačuje po stopnji 20% od vsakega prometa blaga, storitev in uvoza blaga, razen od prometa blaga, storitev in uvoza blaga, za katerega je s tem zakonom določeno, da se ne obračunava in plačuje DDV ter od prometa blaga, storitev in uvoza blaga, za katerega je predpisana nižja stopnja DDV.

24.a člen

(stopnja DDV za blago, pridobljeno znotraj Skupnosti)

(1) DDV za blago, pridobljeno znotraj Skupnosti, se obračunava in plačuje po stopnji, ki velja, ko nastane obveznost obračuna davka.

(2) Za blago, pridobljeno znotraj Skupnosti, se uporablja enaka stopnja DDV, kot če bi enako blago dobavil drug davčni zavezanec na ozemlju Slovenije.

25. člen

(nižja stopnja DDV)

Po stopnji 8,5% se obračunava in plačuje DDV od:

1. hrane (vključno s pijačo, razen alkoholnih pijač) za ljudi in živali; živih živali, semen, rastlin in primesi, ki so (običajno) namenjene za pripravo hrane; izdelkov, ki se (običajno) uporabljajo kot dodatki k hrani ali kot njen nadomestek; priprave jedi;
2. dobave vode;
3. zdravil, ki se uporabljajo za zdravljenje in preprečevanje bolezni v humani in veterinarski medicini, vključno z izdelki za nadzorovanje rojstev in z izdelki za higiensko zaščito;
4. medicinske opreme, pripomočkov in drugih sredstev, ki so namenjena za lajšanje ali zdravljenje okvare ali invalidnosti in so namenjena izključno za osebno uporabo, vključno z njihovim vzdrževanjem;
5. prevoza oseb in njihove osebne prtljage;
6. knjig (vključno z brošurami, letaki in podobnim tiskanim materialom, otroškimi slikanicami ter otroškimi knjigami za risanje in barvanje, tiskanimi notami ter notnimi rokopisi, zemljevidi ter hidrografskimi in podobnimi kartami), časopisov in periodičnih publikacij (vključno s knjižnično izposojo teh gradiv, če le-ta ni oproščena plačila DDV v skladu s 26. členom tega zakona) razen tistih, ki v celoti ali v večini vključujejo reklamne vsebine;
7. vstopnin za razstave, gledališča, muzeje, za ogled naravnih znamenitosti, kinematografske in glasbene prireditve, cirkuse, sejme, zabaviščne parke, živalske vrtove in podobne kulturne prireditve ter športne prireditve;
8. avtorskih pravic književnikov in skladateljev ter storitev izvajalskih umetnikov;
9. uvoza umetniških predmetov, zbirk in starin iz četrtega, petega in šestega odstavka 48. člena tega zakona;
10. umetniških predmetov iz četrtega odstavka 48. člena tega zakona, če jih proda:

– avtor ali njegovi zakoniti oziroma pravni nasledniki ali

– davčni zavezanec, ki ni preprodajalec, če prodajo opravi priložnostno, in če je te predmete uvozil sam ali so mu jih prodali avtorji ali njegovi zakoniti oziroma pravni nasledniki, ali če je imel pri nabavi pravico do popolnega odbitka vstopnega DDV;

11. stanovanj, stanovanjskih in drugih objektov, namenjenih za trajno bivanje, ter delov teh objektov, če so del socialne politike, vključno z gradnjo, obnovo in popravili le-teh;
12. živali za pitanje, semen, sadik, gnojil, fitofarmacevtskih sredstev ter storitev, ki so namenjene izključno uporabi v kmetijstvu, gozdarstvu in ribištvu;
13. dajanja nastanitvenih zmogljivosti v najem v hotelih in podobnih nastanitvenih obratih, vključno z nastanitvenimi zmogljivostmi v domovih in drugih nastanitvenih obratih ter oddajanjem prostorov za šotore, prikolice in podobne premične objekte;
14. uporabe športnih objektov;
15. storitev pokopa in upepelitve skupaj s prometom blaga, ki je neposredno povezan s pokopom ali upepelitvijo in ga opravi izvajalec pogrebnih storitev;
16. storitev javne higiene.

IX. OPROSTITVE DDV

26. člen

(oprostitve za določene dejavnosti, ki so v javnem interesu)

(1) Plačila DDV je oproščena:

1. bolnišnična in izvenbolnišnična zdravstvena oskrba in z njo neposredno povezane dejavnosti, ki jih kot javno službo opravljajo javni zdravstveni zavodi ali druge osebe na podlagi koncesije;
2. zdravstvena oskrba, ki jo zdravstveni delavci opravljajo v okviru samostojne zdravstvene dejavnosti;
3. oskrba s krvjo in krvnimi pripravki, materinim mlekom ter človeškimi organi za presajanje;
4. storitve zobnih tehnikov in zobna protetika, ki jo izdela zobni tehnik oziroma zobozdravnik;
5. storitve, ki jih za svoje člane opravljajo neodvisne skupine oseb, katerih dejavnosti so oproščene plačila DDV ali so neobdavčljive, in so neposredno namenjene za opravljanje njihove dejavnosti, če te skupine od svojih članov zahtevajo le plačilo njihovega deleža skupnih stroškov in ni verjetno, da takšna oprostitev vodi k izkrivljanju konkurence;
6. socialno varstvene storitve, vključno s storitvami domov za starejše, in promet blaga, ki je z njimi neposredno povezan, ki jih kot javno službo opravljajo javni socialno varstveni zavodi ali druge osebe na podlagi koncesije, ali ki jih opravljajo druge nepridobitne organizacije, ki se po predpisih štejejo za dobrodelne, invalidske organizacije ali organizacije za samopomoč;
7. storitve in blago, ki je neposredno povezano z varstvom otrok in mladostnikov, ki jih kot javno službo opravljajo javni zavodi ali druge osebe na podlagi koncesije ali druge organizacije, ki se po predpisih štejejo za dobrodelne organizacije;
8. predšolska vzgoja, šolsko in univerzitetno izobraževanje in usposabljanje, vključno s prometom blaga in storitev, ki so neposredno povezane z vzgojo in izobraževanjem ter usposabljanjem, ki jih v skladu s predpisi opravljajo javni zavodi ali druge organizacije, pod pogoji, predpisanimi za opravljanje teh storitev, če ni verjetno, da takšna oprostitev vodi k izkrivljanju konkurence;
9. zasebno poučevanje s strani oseb, ki izpolnjujejo predpisane pogoje za učitelja v javni šoli, in se nanaša na šolsko ali univerzitetno izobraževanje;
10. zagotavljanje osebja s strani verskih skupnosti ali filozofskih združenj za namene iz 1., 6., 7. in 8. točke tega člena, z namenom zadovoljevanja duhovnih potreb;
11. storitve in promet blaga, ki je neposredno povezan s temi storitvami, ki ga opravijo nepridobitne organizacije s cilji politične, sindikalne, verske, rodoljubne, filozofske, humanitarne ali državljanske narave svojim članom kot povračilo za članarino, določeno v skladu z njihovimi pravili, če ni verjetno, da takšna oprostitev vodi k izkrivljanju konkurence;

12. storitve, neposredno povezane s športom ali športno vzgojo, ki jih nepridobitne organizacije nudijo osebam, ki se ukvarjajo s športom ali se udeležujejo športne vzgoje;

13. kulturne storitve in z njimi neposredno povezano blago, ki jih opravljajo javni zavodi in druge s strani države priznane kulturne institucije;

14. promet storitev in blaga, ki ga opravljajo organizacije, katerih dejavnosti so oproščene plačila DDV v skladu s 1., 6., 7., 8., 11., 12. in 13. točko tega odstavka, v zvezi z dogodki za zbiranje denarnih sredstev, ki jih te organizacije organizirajo priložnostno ter izključno v svojo lastno korist, in ni verjetno, da takšna oprostitev vodi k izkrivljanju konkurence;

15. reševalni prevozi bolnih ali poškodovanih oseb v za te namene posebej prirejenih vozilih in plovilih;

16. prispevek za programe RTV Slovenija.

(2) Promet storitev ali blaga po 1., 6., 7., 8., 11., 12. in 13. točki prvega odstavka tega člena, ki ga opravijo davčni zavezanci, ki niso omenjeni v prvem odstavku tega člena, je oproščen plačila DDV, če:

– njihov cilj ni doseganje dobička, če pa dobiček vseeno dosežejo, ga ne smejo razdeliti, temveč ga morajo nameniti za nadaljnje opravljanje ali izboljšanje storitev;

– jih upravljajo in vodijo večinoma prostovoljci, ki sami ali preko drugih oseb niso posredno ali neposredno udeleženi v rezultatih teh dejavnosti;

– zaračunavajo cene, ki jih odobrijo pristojni organi ali cene, ki niso višje od takšnih odobrenih cen, ali za storitve, za katere ni potrebna odobritev cen, cene, ki so nižje, kot jih za podobne storitve zaračunavajo davčni zavezanci, ki obračunavajo DDV;

– ni verjetno, da oprostitev DDV za te storitve izkrivlja konkurenco, na primer postavlja v slabši položaj davčne zavezance za DDV.

(3) Promet storitev ali blaga ni oproščen plačila DDV v skladu s 1., 6., 7., 8., 11., 12. in 13. točko prvega odstavka tega člena, če:

– ni nujen za transakcije, ki so oproščene plačila DDV oziroma je oproščene dejavnosti mogoče opravljati brez tega prometa;

– je osnovni namen prometa, da organizacija pridobi dodatni prihodek z opravljanjem transakcij, ki neposredno konkurirajo transakcijam, davčnih zavezancev, ki obračunavajo DDV.

(4) Osebe iz drugega odstavka tega člena lahko uveljavljajo oprostitev plačila DDV po tem členu na podlagi predhodne priglasitve davčnemu organu.

27. člen

(druge oprostitve DDV)

(1) Plačila DDV so oproščeni tudi:

1. zavarovalni in pozavarovalni posli, vključno s povezanimi storitvami zavarovalnih posrednikov in zastopnikov;

2. najem oziroma zakup nepremičnin (vključno z leasingom), razen:

– nastanitev v hotelih ali podobnih nastanitvenih zmogljivostih, vključno z nastanitvijo v počitniških domovih, počitniških kampih ali na prostorih, namenjenih kampiranju;

– dajanja v najem parkirnih prostorov, garaž in parkirišč;

– dajanja v najem trajno instalirane opreme in strojev;

– najema sefov;

3. promet blaga, ki se je v celoti uporabljalo za namene oproščenih dejavnosti oziroma transakcij iz 26. člena tega zakona in tega člena, če davčni zavezanec ni imel pravice do odbitka vstopnega DDV za to blago, ali blaga, pri pridobitvi oziroma proizvodnji katerega ni imel pravice do odbitka vstopnega DDV v skladu s šestim odstavkom 40. člena tega zakona;

4. finančne storitve, in sicer:

a) dajanje kreditov oziroma posojil v denarni obliki in posredovanje pri sklepanju teh poslov ter upravljanje kreditov oziroma posojil v denarni obliki, ko te storitve opravlja kreditodajalec oziroma posojilodajalec;

b) izdajanje kreditnih garancij in drugih denarnih jamstev ter upravljanje kreditnih garancij s strani kreditodajalca;

c) transakcije, vključno s posredovanjem, v zvezi z depoziti in tekočimi oziroma transakcijskimi računi, plačili, nakazili, dolgovi, čeki in drugimi plačilnimi instrumenti, razen izterjave dolgov in factoringa;

d) transakcije, vključno s posredovanjem, v zvezi z valuto, bankovci in kovanci, ki so zakonito plačilno sredstvo, razen bankovcev in kovancev, katerih prodajna cena je določena na podlagi njihove vrednosti kot zbirateljskega predmeta ali na podlagi vrednosti kovine, iz katere so izdelani;

e) transakcije (razen upravljanja, hrambe, investicijskega svetovanja in storitev v zvezi s prevzemi), vključno s posredovanjem, z delnicami, deleži v podjetjih ali združenjih, obveznicami in drugimi vrednostnimi papirji, razen z dokumenti o lastninski pravici na blagu in pravicami in deleži iz 4. točke drugega odstavka 4. člena tega zakona;

f) upravljanje investicijskih skladov;

5. kolki in druge podobne znamke;

6. igre na srečo;

7. promet objektov ali delov objektov in zemljišč na katerih so postavljeni, razen če je promet opravljen, preden so objekti ali deli objektov prvič vseljeni oziroma uporabljeni, ali če je promet opravljen, preden potečeta dve leti od začetka prve uporabe oziroma prve vselitve;

8. promet zemljišč, razen stavbnih zemljišč;

9. dobava zlata Banki Slovenije.

(2) Ne glede na določbe 2., 7. in 8. točke prvega odstavka tega člena se lahko davčni zavezanec dogovori z najemnikom, zakupnikom, leasingojemalcem oziroma kupcem nepremičnine – davčnim zavezancem, ki ima pravico do odbitka celotnega vstopnega DDV, da bo od prometa, ki bi moral biti oproščen plačila DDV v skladu z 2., 7. oziroma 8. točko prvega odstavka tega člena, obračunal DDV po predpisani stopnji.

(3) Davčni zavezanec obračuna DDV v skladu z drugim odstavkom tega člena, če sta z najemnikom oziroma kupcem nepremičnine pred opravljenim prometom podala skupno izjavo pristojnemu davčnemu organu.

28. člen

(oprostitve DDV pri uvozu blaga)

Plačila DDV je oproščeno:

1. sprostitev blaga v prost promet, če bi dobava takšnega blaga, ki bi jo na ozemlju Slovenije opravil davčni zavezanec, bila v vsakem primeru oproščena plačila DDV;

2. ponovno uvoženo blago, ki ga v nespremenjenem stanju uvaža oseba, ki ga je izvozila, in če je v skladu s carinskimi predpisi oproščeno plačila carine;

3. uvoženo blago, ki je oproščeno plačila carine in je namenjeno:

a) za službene potrebe diplomatskih in konzularnih predstavništev ter posebnih misij, akreditiranih v Sloveniji. Za konzularna predstavništva, ki jih vodijo častni konzularni funkcionarji, oprostitev v skladu s to podtočko velja le za blago, ki ga pošilja država pošiljateljica, razen prevoznih sredstev, če za to blago ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, izda soglasje;

b) za službene potrebe mednarodnih organizacij, če to določajo mednarodne pogodbe, ki veljajo za Slovenijo;

c) za osebne potrebe tujega osebja diplomatskih in konzularnih predstavništev ter posebnih misij, akreditiranih v Sloveniji, vključno z njihovimi družinskimi člani;

d) za osebne potrebe tujega osebja mednarodnih organizacij, vključno z njihovimi družinskimi člani, če to določajo mednarodne pogodbe, ki veljajo za Slovenijo;

e) oboroženim silam drugih držav članic Severnoatlantske zveze za potrebe teh sil ali spremnega civilnega osebja ali za oskrbo njihovih menz ali kantin, kadar te sile sodelujejo pri zagotavljanju skupne obrambe;

Oprostitve iz podtočk c) in d) te točke ne morejo uveljaviti državljani Slovenije oziroma tuji državljani s stalnim prebivališčem v Sloveniji. Oprostitev po tej točki se uveljavlja na podlagi potrdil ministrstva, pristojnega za zunanje zadeve. Blago, ki je oproščeno DDV v skladu s to točko, se ne sme odtujiti; odtuji se lahko samo, če se plača DDV oziroma po poteku treh let od dneva uvoza blaga. Če je v skladu z mednarodno pogodbo mogoče oprostitev uveljavljati le ob pogoju vzajemnosti, le-to potrdi ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve.

Minister, pristojen za finance, predpiše natančnejše pogoje in način za uveljavljanje oprostitve DDV ter določi količinske omejitve za posamezne vrste blaga, za katero upravičenci iz prvega pododstavka te točke lahko uveljavijo oprostitev DDV.

4. uvoz ulova ribiških ladij in ribiških čolnov, s katerimi se opravlja dejavnost ribištva v pristanišče, če je ulov nepredelan ali predmet le tistih postopkov, ki so potrebni, da se ohrani njegova kvaliteta in če ni bil pred uvozom opravljen promet v skladu s tem zakonom;

5. storitve v zvezi z uvozom blaga, če je vrednost teh storitev vključena v davčno osnovo v skladu z 2. točko drugega odstavka 22. člena tega zakona;

6. zlato in druge plemenite kovine, bankovci in kovanci, ki jih uvaža Banka Slovenije;

7. uvoz plina preko distribucijskega sistema za zemeljski plin ali uvoz električne energije.

28.a člen

(posebna določba)

Če je blago uvoženo iz tretje države ali tretjega ozemlja na ozemlje države članice, ki ni namembna država članica, je tak uvoz oproščen plačila DDV, če je dobava, ki jo opravi uvoznik, kot je opredeljen v tretjem odstavku 12. člena tega zakona, oproščena plačila DDV v skladu z 31.a členom tega zakona.

28.b člen

(oprostitve DDV pri pridobitvah blaga znotraj Skupnosti)

Plačila DDV je oproščena pridobitev blaga znotraj Skupnosti:

a) katerega dobava bi bila, če bi jo opravil davčni zavezanec na ozemlju države, v vsakem primeru oproščena plačila DDV;

b) katerega uvoz bi bil v vsakem primeru oproščen plačila DDV v skladu z 28. in 29. členom tega zakona;

c) pri katerem bi oseba, ki pridobi blago, v skladu s tretjim in četrtim odstavkom 40. člena tega zakona, v vsakem primeru imela pravico do vračila celotnega DDV, katerega obveznost nastane v skladu s 3.a in četrtim odstavkom 11.a člena tega zakona.

28.c člen

(druge oprostitve pri pridobitvah blaga znotraj Skupnosti)

Plačila DDV so oproščene pridobitve blaga v Skupnosti, kadar so izpolnjeni naslednji pogoji:

– blago pridobi davčni zavezanec, ki nima sedeža na ozemlju Slovenije, vendar je identificiran za DDV v drugi državi članici,

– blago pridobi za namene nadaljnjih dobav blaga, ki jih opravi ta davčni zavezanec na ozemlju Slovenije,

– blago, ki ga ta davčni zavezanec tako pridobi, se neposredno odpošlje ali odpelje iz druge države članice kot je država, v kateri je identificiran za DDV, in je namenjeno osebi, ki je prejemnik nadaljnjih dobav,

– prejemnik nadaljnjih dobav blaga je davčni zavezanec ali pravna oseba, ki ni davčni zavezanec, ki je identificirana za DDV v Sloveniji, in

– oseba, ki je dolžna plačati davek za dobave, ki jih opravi davčni zavezanec iz prve alinee tega člena, je prejemnik blaga iz 4. točke prvega odstavka 12. člena tega zakona.

29. člen

(oprostitve DDV pri sprostitvi uvoženega blaga v prost promet)

Pri sprostitvi uvoženega blaga v prost promet se v skladu s pogoji in roki, določenimi v predpisu iz 66. člena tega zakona, plačila DDV oprosti:

1. pošiljke neznatne vrednosti, poslane neposredno iz tujine. Oprostitev se ne nanaša na tobak in tobačne izdelke, alkohol in alkoholne pijače ter parfume in toaletne vode. Skupna vrednost blaga v posamezni pošiljki, ki se šteje za neznatno, ne sme presegati zneska, ki ga določi minister, pristojen za finance;

2. rabljeno osebno premoženje, ki pripada fizični osebi, ki je prebivala v tujini neprekinjeno najmanj 12 mesecev, in ki se seli v Slovenijo. Oprostitev se ne nanaša na alkoholne pijače, tobak in tobačne izdelke, motorna vozila ter opremo za opravljanje dejavnosti;

3. predmete, ki pripadajo osebi, ki je prebivala v tujini neprekinjeno najmanj 12 mesecev in ki se seli v Slovenijo zaradi sklenitve zakonske zveze. Oprostitev se ne nanaša na alkoholne pijače, tobak in tobačne izdelke, motorna vozila ter opremo za opravljanje dejavnosti;

4. predmete, ki jih fizična oseba, ki stalno živi v Sloveniji, pridobi z dedovanjem. Oprostitev se ne nanaša na alkoholne pijače, tobak in tobačne izdelke, prevozna sredstva, opremo, zaloge surovin, polizdelkov in končnih izdelkov, živino in kmetijske pridelke, ki presegajo običajne družinske potrebe;

5. učne pripomočke, ki jih za lastne potrebe prinesejo s seboj dijaki in študenti, ki prihajajo v Slovenijo z namenom šolanja;

6. blago v osebni prtljagi potnika, ki se uvaža v nekomercialne namene in je v skladu s carinskimi predpisi oproščeno plačila carine;

7. nekomercialno blago v pošiljkah, ki jih fizična oseba s prebivališčem v tujini brezplačno pošilja fizični osebi na carinskem območju do vrednosti, za tobak in tobačne izdelke, alkohol in alkoholne pijače ter parfume in toaletne vode pa do količin, ki jih predpiše minister, pristojen za finance;

8. častna odlikovanja in nagrade, če njihova narava ali posamična vrednost kaže na to, da niso uvožene za komercialne namene; priložnostna darila, prejeta v okviru mednarodnih odnosov, če ne odražajo komercialnega namena; ob pogoju vzajemnosti predmete, namenjene šefom tujih držav oziroma njihovim predstavnikom za njihove potrebe v času uradnega obiska v Sloveniji. Oprostitev se ne nanaša na alkoholne pijače ter tobak in tobačne izdelke;

9. terapevtske substance človeškega izvora in reagente za določanje krvnih skupin ter tipov tkiv, ki se uporabljajo za nekomercialne medicinske ali znanstvene namene; farmacevtske izdelke za zdravstveno oziroma veterinarsko uporabo na mednarodnih športnih prireditvah; laboratorijske živali, živalske, biološke in kemične substance, poslane brezplačno, ki so namenjene znanstvenim raziskavam, ter vzorci referenčnih substanc, namenjenih kontroli kvalitete medicinskih proizvodov, ki jih je odobrila Svetovna zdravstvena organizacija;

10. blago, ki ga brezplačno pridobijo državni organi, dobrodelne in človekoljubne organizacije, namenjeno pa je za brezplačno razdelitev osebam, potrebnim pomoči, ali blago, poslano brezplačno in brez vsakih komercialnih namenov, z namenom, da se uporabi izključno zaradi zadovoljitve njihovih delovnih potreb ali izvrševanja njihovih nalog. Oprostitev

se ne nanaša na alkoholne pijače, tobak in tobačne izdelke, kavo in pravi čaj ter motorna vozila (razen reševalna vozila). Oprostitev se nanaša le na organizacije, ki vodijo ustrezno knjigovodstvo in pristojnim organom omogočajo nadzor nad njihovim delovanjem in ki po potrebi nudijo zavarovanje plačila DDV;

11. blago, ki ga uvozijo državni organi in organizacije, dobrodelne in človekoljubne organizacije, namenjeno pa je za brezplačno razdelitev med žrtve naravnih in drugih nesreč in vojn, ali blago, ki ostane last teh organizacij, dano pa je na razpolago prej omenjenim žrtvam. Oprostitev se ne nanaša na material in opremo, namenjeno za obnovo območij, ki jih je prizadela naravna in druga nesreča. Oprostitev se nanaša le na organizacije, ki vodijo ustrezno knjigovodstvo in pristojnim organom omogočajo nadzor nad njihovim delovanjem in ki po potrebi nudijo zavarovanje plačila DDV;

12. predmete, ki so posebej izdelani za izobraževanje, usposobljanje ali zaposlovanje slepih in gluhih oziroma drugih fizično ali duševno prizadetih oseb, če so bili pridobljeni brezplačno ter uvoženi s strani ustanov oziroma organizacij, katerih dejavnost je izobraževanje oziroma nudenje pomoči tem osebam in če s strani donatorjev ni izražen komercialni namen;

13. opremo, ki jo imetnik uporablja za opravljanje svoje dejavnosti, pa le-to preseli v Slovenijo. Oprostitev se ne nanaša na prevozna sredstva, gorivo, zaloge blaga, izdelkov in polizdelkov ter živino, katere imetniki so trgovci;

14. rastlinske in živinorejske proizvode, ki jih pridobijo kmetje – državljani Republike Slovenije na svojih posestvih v obmejnem območju sosednje države ter naraščaj in druge proizvode, pridobljene od živine, ki jo imajo na teh posestvih zaradi poljskih del, paše ali prezimovanja; semena, gnojiva in podobni izdelki za obdelavo tal, ki jo uporabljajo kmetje – tuji državljani na svojih posestvih v Sloveniji;

15. vzorce blaga neznatne vrednosti, ki so namenjeni za pridobivanje naročil tovrstnega blaga, in ki so glede izgleda in količine neuporabni za kakršnekoli druge namene;

16. tiskovine in reklamni material, ki ga pošilja oseba s sedežem poslovanja izven Slovenije;

17. blago, namenjeno uporabi na sejmu, razstavi ali podobni prireditvi. Oprostitev se ne nanaša na alkoholne pijače, tobak in tobačne izdelke ter goriva in kuriva;

18. blago, ki je zaradi določitve njihove sestave, kvalitete ali drugih tehničnih značilnosti, namenjeno preizkušanju, preiskovanju ali testiranju, ki se v celoti porabi oziroma uniči. Oprostitev se ne nanaša na blago, uporabljeno pri preizkušanju, analiziranju ali testiranju zaradi pospeševanja prodaje;

19. predmete in spremljajoče dokumente, ki se v zvezi s pridobitvijo ali varstvom blagovnih znamk, patentov in modelov pošiljajo organizacijam za varstvo pravic intelektualne lastnine;

20. turistično informativno dokumentacijo, ki je namenjena za brezplačno razdelitev, in katere glavni namen je predstaviti tujo turistično ponudbo;

21. dokumente, ki se pošiljajo državnim organom; publikacije tujih državnih organov in mednarodnih organov in organizacij; obrazce za izvajanje pooblastil državnih organov; dokazni predmeti v sodnih postopkih; tiskane okrožnice, ki se pošiljajo kot del običajne izmenjave informacij med javnimi službami ali bančnimi ustanovami; uradne tiskovine, ki jih prejema Banka Slovenije; dokumente, arhive, ter obrazce za uporabo na mednarodnih srečanjih, konferencah ali kongresih; načrte, tehnične slike, modele in podobne dokumente za namene sodelovanja na mednarodnem natečaju, ki se organizira v Sloveniji; tiskane obrazce, ki se v skladu z mednarodnimi konvencijami uporabljajo kot uradni dokumenti v mednarodnem prometu vozil in blaga; fotografije in diapozitive, ki se pošiljajo tiskovnim agencijam ali časopisnim hišam; zbirateljske predmete in umetniška dela, ki niso namenjena prodaji in so uvožena brezplačno s strani muzejev, galerij in drugih inštitucij ter so namenjeni za brezplačne oglede; zidni zemljevidi, filmi (razen kinematografskih) in drugi avdiovizualni izdelki vzgojno-izobraževalnega značaja, ki jih izdela OZN ali njene specializirane agencije;

22. material, potreben za natovarjanje ter zavarovanje blaga med transportom; stelja in krma za živali med transportom, naložena na prevozno sredstvo, ki se uporablja za prevoz živali iz tuje države v Slovenijo ali preko Slovenije;

23. goriva in maziva v rezervoarjih, ki so tovarniško vdelani v motorna vozila;

24. material za postavitev, vzdrževanje ali okrasitev spominskih obeležij, grobov ali pokopališč vojnih žrtev iz drugih držav; krste s posmrtnimi ostanki in žare s pepelom pokojnika ter pogrebni artikli, ki običajno spremljajo krste in žare.

30. člen

(črtan)

31. člen

(oprostitve pri izvozu iz Skupnosti in podobnih transakcijah ter pri mednarodnih prevozih)

Plačila DDV je oproščena:

1. dobava blaga, ki ga iz Slovenije odpošlje ali odpelje v namembni kraj izven Skupnosti prodajalec ali druga oseba za njegov račun;

2. dobava blaga, ki ga iz Slovenije odpošlje ali odpelje v namembni kraj izven Skupnosti kupec, ki nima sedeža na ozemlju Slovenije ali druga oseba za njegov račun, razen blaga, ki ga prevaža kupec sam in je namenjeno za opremljanje, oskrbovanje z gorivom ali druge vrste oskrbovanja zasebnih čolnov, zasebnih zrakoplovov ali katerihkoli drugih prevoznih sredstev za zasebno rabo;

Če gre za blago, ki ga potnik prenaša v svoji osebni prtljagi, se oprostitev plačila davka v skladu s to točko uveljavlja na način vračila DDV, če so izpolnjeni pogoji, določeni v skladu s 55. členom tega zakona;

3. storitev dodelave blaga (premičnin), ki ga je izvajalec ali naročnik storitve pridobil oziroma uvozil z namenom, da se na ozemlju Skupnosti na tem blagu opravi takšna dodelava, vendar le v primeru, če naročnik storitve nima sedeža na ozemlju Slovenije in če blago odpošlje ali odpelje izven Skupnosti izvajalec ali naročnik storitve ali druga oseba za račun enega od njiju;

4. dobava blaga za oskrbovanje z gorivom in drugo oskrbovanje:

a) plovil za plovbo na odprtem morju, ki opravljajo prevoz potnikov za plačilo ali so namenjena za opravljanje komercialne, industrijske ali ribiške dejavnosti;

b) plovil za reševanje ali pomoč na morju ali za priobalni ribolov, razen za oskrbovanje ladij za priobalni ribolov;

c) vojaških plovil, kot so opredeljena pod tarifno številko 89.01 A skupne carinske tarife, ki zapustijo državo in so namenjena v tuja pristanišča oziroma sidrišča.

5. dobava, izboljšave, popravilo, vzdrževanje, zakup in najem plovil iz podtočke a) in b) prejšnje točke ter dobava, najem, popravilo in vzdrževanje opreme, vključno z ribiško opremo, ki je vgrajena ali se v ali na njih uporablja;

6. dobava, izboljšave, popravilo, vzdrževanje, zakup in najem zrakoplovov, ki jih uporabljajo letalski prevozniki za zračne prevoze na mednarodnih zračnih progah za plačilo ter dobava, najem, popravilo in vzdrževanje opreme, ki je vgrajena v zrakoplov ali se v ali na njih uporablja;

7. dobava blaga zaradi oskrbovanja z gorivom in drugega oskrbovanja zrakoplovov iz prejšnje točke;

8. opravljanje storitev, razen storitev iz 5. točke tega člena, za neposredne potrebe plovil iz navedene točke ali njihovega tovora;

9. opravljanje storitev, razen storitev iz 6. točke tega člena, za neposredne potrebe zrakoplovov iz navedene točke ali njihovega tovora;

10. dobave blaga in storitev, ki so namenjene:

– za službene potrebe diplomatskih in konzularnih predstavništev ter posebnih misij, akreditiranih v Sloveniji, razen konzularnih predstavništev, ki jih vodijo častni konzularni funkcionarji;

– za službene potrebe mednarodnih organizacij in drugih subjektov mednarodnega javnega prava, če to določajo mednarodne pogodbe, ki veljajo za Republiko Slovenijo;

– za osebne potrebe tujega osebja diplomatskih in konzularnih predstavništev ter posebnih misij, akreditiranih v Sloveniji, vključno z njihovimi družinskimi člani;

– za osebne potrebe tujega osebja mednarodnih organizacij, vključno z njihovimi družinskimi člani, če to določajo mednarodne pogodbe, ki veljajo za Slovenijo;

– za potrebe oboroženih sil drugih držav, pogodbenic Severnoatlantske zveze ali spremnega civilnega osebja ali za oskrbo njihovih menz ali kantin, kadar te sile sodelujejo pri zagotavljanju skupne obrambe;

– v drugo državo članico in namenjene za oborožene sile katerekoli države članice, ki je pogodbenica Severnoatlantske zveze, razen namembne države članice, za potrebe teh sil ali spremnega civilnega osebja ali za oskrbo njihovih menz ali kantin, kadar te sile sodelujejo pri zagotavljanju skupne obrambe.

Oprostitve DDV iz tretje in četrte alinee te točke ne morejo uveljaviti državljani Slovenije oziroma tuji državljani s stalnim prebivališčem v Sloveniji.

11. dobave zlata centralnim bankam;

12. dobave blaga pooblaščenim organizacijam, ki ga le-te izvozijo iz Skupnosti kot del njihovih človekoljubnih, dobrodelnih dejavnosti ali dejavnosti poučevanja, ki jih izvajajo izven Skupnosti. Dovoljenje se izda organizaciji, ki izpolnjuje predpisane pogoje, in sicer za vsako dobavo blaga posebej ali pa za določeno obdobje. Oprostitev po tej točki se izvede tako, da se pooblaščenim organizacijam vrne plačani DDV, ki ga le-te niso mogle uveljaviti kot odbitek vstopnega DDV v skladu s 40. členom tega zakona;

13. opravljanje storitev, vključno prevoznih storitev in pomožnih storitev, razen opravljanja storitev, ki so oproščene v skladu s 26. in 27. členom tega zakona, če so te neposredno povezane z izvozom oziroma uvozom blaga v smislu drugega in tretjega odstavka 16. člena tega zakona;

14. storitve, ki jih opravijo zastopniki in drugi posredniki, ki delujejo v imenu in za račun druge osebe, če so te storitve del transakcij iz tega člena ali transakcij, opravljenih izven Skupnosti. Ta oprostitev se ne nanaša na potovalne agente, ki dobavljajo v imenu in za račun potnika storitve, ki se opravijo v drugih državah članicah.

31.a člen

(oproščene dobave blaga znotraj Skupnosti)

Plačila DDV so oproščene:

1. dobave blaga, kot so opredeljene v 4., 5. in 6. členu tega zakona, ki ga odpošlje ali odpelje prodajalec ali oseba, ki pridobi blago ali druga oseba za račun enega od njiju, v drugo državo članico, drugemu davčnemu zavezancu ali pravni osebi, ki ni davčni zavezanec, ki kot taka deluje v drugi državi članici, kot je država, v kateri se odpošiljanje ali prevoz začne.

Ta oprostitev se ne nanaša na dobave blaga, ki jih opravijo davčni zavezanci, ki so oproščeni obračunavanja DDV v skladu s 45. členom tega zakona ali na dobave blaga, ki se opravijo za davčne zavezance ali pravne osebe, ki niso davčni zavezanci, katerih pridobitve znotraj Skupnosti niso predmet DDV;

2. dobave novih prevoznih sredstev, ki jih odpošlje ali odpelje prodajalec ali kupec ali druga oseba za njun račun, v drugo državo članico, davčnim zavezancem ali pravnim osebam, ki niso davčni zavezanci, katerih pridobitve znotraj Skupnosti niso predmet DDV ali katerikoli drugi osebi, ki ni davčni zavezanec;

3. dobave trošarinskih izdelkov, ki jih odpošlje ali odpelje prodajalec, kupec ali druga oseba za račun enega od njiju, v drugo državo članico, davčnim zavezancem ali pravnim osebam, ki niso davčni zavezanci, in izpolnjujejo pogoje za izjemo po drugem odstavku 11.a člena tega zakona, kadar je za odpošiljanje ali prevoz izdelkov izdan spremni dokument, trošarina plačana v državi odpošiljanja in zavarovano njeno plačilo v namembni državi v skladu z zakonom, ki ureja trošarine.

Ta oprostitev se ne nanaša na trošarinske izdelke, ki jih dobavijo davčni zavezanci, ki so oproščeni obračunavanja DDV v skladu s prvim odstavkom 45. člena tega zakona.

4. prenos blaga v smislu 7.a člena tega zakona, za katerega bi se priznavale oprostitve v skladu s 1. do 3. točko tega člena, če bi bile opravljene za račun drugega davčnega zavezanca.

31.b člen

(oprostitve plačila DDV od prevoznih storitev znotraj Skupnosti)

Plačila DDV so oproščene prevozne storitve znotraj Skupnosti pri pošiljanju ali prevozu blaga na ali z otokov, ki so del avtonomnega področja Azorov in Madeire, kot tudi pošiljanje ali prevoz blaga med temi otoki.

32. člen

(druge posebne oprostitve)

(1) Plačila DDV je oproščen uvoz blaga, ki je namenjeno, da:

a) se predloži carinskemu organu in, kadar je to dovoljeno v skladu s carinskimi predpisi, da v začasno hrambo;

b) se vnese v prosto carinsko cono;

c) se zanj začne postopek carinskega skladiščenja ali postopek uvoza zaradi izvoza po sistemu odloga.

(2) Oprostitev se nanaša tudi na promet storitev, povezanih s prometom blaga po prvem odstavku tega člena in na dobavo blaga iz prvega odstavka tega člena ter promet storitev v prostih conah, prostih in carinskih skladiščih na blagu iz prvega odstavka tega člena.

(3) Oprostitev plačila DDV v skladu s tem členom se lahko uveljavi le, če blago ni sproščeno v prost promet oziroma ni namenjeno končni potrošnji in če je znesek DDV, ki se zaračuna ob zaključku transakcij, navedenih v tem členu, enak znesku DDV, ki bi ga bilo treba obračunati, če bi bila vsaka od teh transakcij obdavčena v Sloveniji.

(4) Plačila DDV je oproščeno tudi blago, namenjeno prodaji v prostih carinskih prodajalnah na letališču, odprtem za mednarodni zračni promet oziroma v pristanišču, odprtem za mednarodni promet, pod pogojem, da ga potniki v dovoljenih količinah kot osebno prtljago odnesejo v drugo državo z zrakoplovom oziroma z ladjo.

(5) Za potnika iz četrtega odstavka tega člena se šteje potnik, ki ima vozovnico, na kateri je navedeno namembno letališče oziroma pristanišče druge države.

32.a člen

(uporaba tega zakona za blago, uvoženo iz tretjih ozemelj oziroma izvoženo v tretja ozemlja)

(1) Blago iz 2. točke 11. člena tega zakona, ki se uvaža v Slovenijo iz tretjega ozemlja, ki sicer tvori sestavni del carinskega območja Skupnosti, vendar zanj v skladu s 1. členom tega zakona ne veljajo splošna pravila obdavčevanja dobav in nabav blaga znotraj Skupnosti, se obravnava v Sloveniji v skladu z drugim do četrtim odstavkom tega člena.

(2) Formalnosti, ki se nanašajo na vnos blaga iz prvega odstavka tega člena v Skupnost, so določene z evropskimi carinskimi predpisi, ki urejajo uvoz blaga na carinsko območje Skupnosti.

(3) Če je namembni kraj pri prevozu ali pošiljanju blaga iz prvega odstavka tega člena v drugi državi članici, kot je dr-

žava članica, v kateri je blago vnešeno v Skupnost, se blago prevaža znotraj Skupnosti v skladu z določbami evropskih carinskih predpisov, ki urejajo notranji tranzitni postopek, vendar le, če je v skladu s temi predpisi za to blago ob vnosu v Skupnost vložena tranzitna deklaracija.

(4) Če je za blago iz prvega odstavka tega člena v trenutku vnosa v Skupnost začet postopek, zaradi katerega bi, če bi bilo blago uvoženo v smislu 1. točke 11. člena tega zakona, zavezanec za blago lahko uveljavil oprostitev iz prvega odstavka 32. člena tega zakona, velja oprostitev iz prvega odstavka 32. člena tega zakona tudi za blago iz prvega odstavka tega člena.

(5) Blago, razen blaga iz 1. točke 11. člena tega zakona, ki se iz Slovenije pošlje na tretje ozemlje, ki sicer tvori sestavni del carinskega območja Skupnosti, vendar zanj v skladu s 1. členom tega zakona ne veljajo splošna pravila obdavčevanja dobav in nabav blaga znotraj Skupnosti, se obravnava v Sloveniji v skladu s šestim in sedmim odstavkom tega člena.

(6) Formalnosti v zvezi z izvozom blaga iz petega odstavka tega člena na tretje ozemlje so določene z evropskimi carinskimi predpisi, ki urejajo izvoz blaga iz carinskega območja Skupnosti.

(7) Če je bilo blago začasno izvoženo na tretje ozemlje z namenom, da bo ponovno uvoženo v Slovenijo, se za blago iz petega odstavka tega člena upoštevajo določbe, ki sicer urejajo obdavčitev oziroma oprostitev plačila DDV za ponovni uvoz blaga, ki je bilo prvotno začasno izvoženo iz carinskega območja Skupnosti.

X. IZDAJA RAČUNOV

33. člen

(obveznost izdajanja računov)

(1) Davčni zavezanec mora za vsak promet blaga oziroma storitev, ki ga opravi, zagotoviti, da je izdan račun.

(2) Če je račun izdan davčnemu zavezancu ali pravni osebi, ki ni davčni zavezanec, mora vsebovati podatke, predpisane v 34. členu tega zakona, če je izdan drugim osebam pa podatke, predpisane v 35. členu tega zakona, če ni s tem zakonom drugače določeno.

(3) Račun mora biti izdan tudi za dobave blaga iz prvega odstavka 15.a člena tega zakona in za blago dobavljeno pod pogoji iz 31.a člena tega zakona.

(4) Davčni zavezanec mora zagotoviti, da je izdan račun tudi za vsako predplačilo, ki ga prejme pred opravljenim prometom blaga oziroma storitev od drugega davčnega zavezanca ali pravne osebe, ki ni davčni zavezanec.

(5) Če davčni zavezanec opravi več posameznih dobav blaga ali storitev, lahko izda skupni račun pod pogoji, ki jih predpiše minister, pristojen za finance.

(6) Račun izda davčni zavezanec, ki opravi dobavo, lahko pa ga izda tudi kupec blaga ali naročnik storitev ali tretja oseba v imenu in za račun davčnega zavezanca, če so izpolnjeni pogoji, ki jih določi minister, pristojen za finance.

(7) Kot račun se šteje tudi vsak dokument oziroma sporočilo, ki dopolnjuje ali se izrecno in nedvoumno nanaša na prvoten račun.

34. člen

(podatki na računu, ki je izdan davčnemu zavezancu ali pravni osebi, ki ni davčni zavezanec)

(1) Davčni zavezanec, ki izda račun davčnemu zavezancu ali pravni osebi, ki ni davčni zavezanec, mora na računu navesti naslednje podatke:

1. datum izdaje;
2. zaporedno številko, ki omogoča identifikacijo računa;
3. identifikacijsko številko za DDV, pod katero davčni zavezanec opravi dobavo blaga ali storitev;
4. identifikacijsko številko za DDV naročnika oziroma kupca, če je naročnik oziroma kupec plačnik DDV za nabavljeno blago oziroma storitve ali če mu je dobavljeno blago v skladu z 31.a členom tega zakona;
5. ime in naslov davčnega zavezanca in njegovega naročnika;
6. količino in vrsto dobavljenega blaga oziroma obseg in vrsto opravljenih storitev;
7. datum opravljene dobave blaga oziroma datum, ko je bila storitev opravljena oziroma končana oziroma datum prejetega predplačila, če se ta datum lahko določi in je različen od datuma izdaje računa;
8. davčno osnovo, od katere se obračunava DDV po posamezni stopnji ali na katero se nanaša posamezna oprostitev, ceno na enoto blaga ali storitve brez DDV, in kakršnakoli znižanja cen in popuste, ki niso vključeni v ceno na enoto;
9. uporabljeno stopnjo DDV;
10. znesek DDV, razen če je s tem zakonom ali predpisom, izdanim na njegovi podlagi, drugače določeno.

(2) Če davčni zavezanec opravi dobavo blaga oziroma storitev, za katero je predpisana oprostitev plačila DDV, mora biti na računu navedena določba tega zakona, ki določa oprostitev.

(3) Če davčni zavezanec opravi dobavo blaga oziroma storitev, za katero je predpisano, da je plačnik DDV naročnik, mora biti na računu navedena določba tega zakona, na podlagi katere je plačnik DDV naročnik.

(4) Davčni zavezanec, ki obračunava DDV od dosežene razlike v ceni, mora na računu navesti določbo tega zakona, na podlagi katere obračunava DDV od razlike v ceni.

(5) Če je plačnik DDV davčni zastopnik v smislu drugega odstavka 12. člena tega zakona, mora izdajatelj računa na računu navesti njegovo identifikacijsko številko za DDV ter njegovo ime in naslov.

35. člen

(podatki, ki jih mora vsebovati račun, izdan drugim osebam)

(1) Davčni zavezanec, ki izda račun drugim osebam, razen osebam iz prvega odstavka 34. člena tega zakona, mora na računu navesti naslednje podatke:

1. datum izdaje;
2. zaporedno številko, ki omogoča identifikacijo računa;
3. identifikacijsko številko za DDV, pod katero davčni zavezanec opravi dobavo blaga oziroma storitev;
4. ime in naslov davčnega zavezanca;
5. prodajno vrednost blaga oziroma storitve z vključenim DDV ter
6. znesek vračunanega DDV.

(2) Če davčni zavezanec opravlja promet in storitev po različnih davčnih stopnjah, mora prodajno vrednost z vključenim DDV izkazati ločeno po davčnih stopnjah in izkazati ločeno tudi vrednost DDV.

(3) Če davčni zavezanec opravi dobavo blaga oziroma storitev, za katero je predpisana oprostitev plačila DDV, mora na računu navesti določbo tega zakona, ki določa oprostitev.

(4) Ne glede na prvi odstavek tega člena lahko prejemnik blaga oziroma storitev, ki ni zavezanec za DDV, zahteva, da mu davčni zavezanec izda račun v skladu s 34. členom tega zakona, če prejemnik potrebuje takšen račun zaradi uveljavljanja ugodnosti v skladu s tem zakonom (npr. 10. točka 31. člena in 55. člen tega zakona).

35.a člen

(posebne določbe)

(1) Znesek DDV na računu mora biti izkazan v tolarjih.

(2) Računi se lahko izdajo v papirni obliki, lahko pa tudi v elektronski obliki, če s tem soglaša kupec oziroma naroč-

nik. Pogoje za pošiljanje in izdajanje računov v elektronski obliki predpiše minister, pristojen za finance.

(3) Podatke, ki jih mora vsebovati račun, ki ga izda davčni zavezanec iz 13.a člena tega zakona, predpiše minister, pristojen za finance.

(4) Minister, pristojen za finance, lahko določi izjeme od obveznosti izdajanja računov, če se podatki o prodaji blaga oziroma storitev lahko zagotovijo na drug način in ni ogrožen nadzor nad izvajanjem tega zakona.

XI. DAVČNO OBDOBJE, OBRAČUNAVANJE IN PLAČEVANJE DAVČNE OBVEZNOSTI

36. člen

(obdobje obdavčevanja)

(1) Davčni zavezanec mora obračunavati davčno obveznost v davčnem obdobju.

(2) Davčno obdobje je koledarski mesec, če ni s tem zakonom drugače določeno.

(3) Za davčnega zavezanca, ki je v preteklem koledarskem letu dosegel promet blaga oziroma storitev v vrednosti do vključno 10,000.000 tolarjev, je davčno obdobje koledarsko polletje, za davčnega zavezanca, ki je v preteklem koledarskem letu dosegel promet blaga oziroma storitev od 10,000.000 tolarjev do vključno 20,000.000 tolarjev, je davčno obdobje koledarsko trimesečje. Za davčnega zavezanca, ki šele začne opravljati obdavčljivo dejavnost, je, ne glede na vrednost pričakovanega prometa, prvih 12 mesecev davčno obdobje koledarski mesec. Ne glede na določbe prvega stavka tega odstavka je za davčnega zavezanca, za katerega je predpisano davčno obdobje koledarsko polletje in pridobiva oziroma dobavlja blago znotraj Skupnosti, davčno obdobje koledarsko trimesečje.

(4) Za davčnega zavezanca, nad katerim se začne likvidacijski ali stečajni postopek, se davčno obdobje zaključi z dnem začetka likvidacijskega ali stečajnega postopka. Ob zaključku likvidacijskega ali stečajnega postopka se davčno obdobje zaključi z datumom sklepa o zaključku likvidacijskega ali stečajnega postopka.

(5) Za davčnega zavezanca, ki nima sedeža v Sloveniji ter za prejemnika blaga oziroma storitev, ki ni identificiran za namene DDV in je plačnik DDV na podlagi 2. točke prvega odstavka ali na podlagi drugega stavka drugega odstavka 12. člena tega zakona, je davčno obdobje za plačilo DDV koledarski mesec.

(6) Davčni zavezanec, na katerega se nanaša četrti odstavek 53. člena tega zakona in ki izpolnjuje pogoje za obračunavanje DDV v trimesečnem oziroma polletnem davčnem obdobju, se lahko odloči za obračunavanje DDV v enomesečnem davčnem obdobju. V tem primeru mora pisno obvestiti pristojni davčni organ v roku 15 dni pred prehodom na mesečni obračun DDV. Obdobje obračunavanja DDV po tem odstavku ne sme biti krajše od 12 mesecev.

(7) Promet blaga oziroma storitev po tem členu je promet, ki je izkazan v obračunu DDV za preteklo koledarsko leto.

37. člen

(obračunavanje DDV)

(1) Davčni zavezanec obračunava DDV na podlagi zneskov na izdanih računih za opravljen promet blaga oziroma storitev v davčnem obdobju, če ni s tem zakonom drugače določeno.

(2) Za zneske na izdanih računih po prvem odstavku tega člena se štejejo tudi zneski predplačil ter vrednost opravljenega prometa blaga oziroma storitev po 5., 6. in 9. členu tega zakona.

38. člen

(predložitev obračuna DDV)

(1) Davčno obveznost za davčno obdobje je davčni zavezanec dolžan izkazati v mesečnem, trimesečnem oziroma polletnem obračunu DDV; v mesečnem oziroma trimesečnem obračunu morajo izkazati davčno obveznost tudi osebe iz 3., 4. in 6. točke prvega odstavka 12. člena tega zakona.

(2) Obračun iz prvega odstavka tega člena je davčni zavezanec dolžan predložiti davčnemu organu do zadnjega delovnega dne naslednjega meseca po poteku davčnega obdobja.

(3) Davčni zavezanec mora predložiti obračun DDV ne glede na to, ali je za obdobje, za katerega predloži obračun, dolžan plačati DDV.

(4) V primeru prenehanja identifikacije za namene DDV je davčni zavezanec dolžan predložiti obračun do zadnjega delovnega dne naslednjega meseca po poteku meseca, v katerem je prenehala identifikacija za namene DDV.

(5) Davčni zavezanec, nad katerim se začne likvidacijski ali stečajni postopek, je dolžan predložiti obračun v 20 dneh od dneva začetka likvidacijskega ali stečajnega postopka. Ob zaključku likvidacijskega ali stečajnega postopka pa je davčni zavezanec dolžan predložiti obračun do zadnjega delovnega dne naslednjega meseca po poteku meseca, v katerem je izdan sklep o zaključku likvidacijskega ali stečajnega postopka.

(6) Obračun DDV mora vsebovati vse potrebne podatke za obračun davčne obveznosti.

(7) Obliko in vsebino davčnih obračunov predpiše minister, pristojen za finance.

(8) Obračun DDV lahko davčni zavezanec predloži tudi v elektronski obliki preko elektronskih sredstev, pod pogoji, ki jih predpiše minister, pristojen za finance.

39. člen

(plačevanje davčne obveznosti)

(1) Davčna obveznost za davčno obdobje dospe v plačilo zadnjega delovnega dne naslednjega meseca po poteku davčnega obdobja.

(2) V roku iz prvega odstavka tega člena plača DDV tudi oseba iz 2., 3., 4. in 6. točke prvega odstavka in drugega odstavka 12. člena tega zakona.

(3) Pri uvozu blaga se DDV obračunava in plačuje, kot da bi bil uvozna dajatev.

39.a člen

(obdobje poročanja za dobave blaga znotraj Skupnosti)

(1) Davčni zavezanec, identificiran za namene DDV, mora davčnemu organu poročati o vseh dobavah blaga, ki jih opravi osebam, identificiranim za namene DDV v drugi državi članici, v obdobju poročanja.

(2) Obdobje poročanja je koledarsko trimesečje.

39.b člen

(predložitev kvartalnega poročila)

(1) Dobave blaga znotraj Skupnosti mora davčni zavezanec, identificiran za namene DDV, izkazati v kvartalnem poročilu za obdobje poročanja.

(2) Kvartalno poročilo iz prvega odstavka tega člena mora davčni zavezanec, identificiran za namene DDV, predložiti davčnemu organu do 10. dne drugega meseca, ki sledi obdobju poročanja.

(3) V kvartalnem poročilu mora davčni zavezanec navesti vse potrebne podatke za poročanje o dobavah blaga znotraj Skupnosti osebi, identificirani za namene DDV v drugi državi članici in popravke podatkov za pretekla obdobja poročanja. V kvartalno poročilo se vpisujejo podatki o skupni vrednosti dobav, razčlenjenih po prejemnikih blaga.

(4) Kvartalno poročilo iz prvega odstavka tega člena lahko davčni zavezanec v roku iz drugega odstavka tega člena predloži tudi v elektronski obliki preko elektronskih sredstev, pod pogoji, ki jih predpiše minister, pristojen za finance.

(5) Vsebino in obliko kvartalnega poročila predpiše minister, pristojen za finance.

XII. ODBITEK VSTOPNEGA DDV

40. člen

(pravica do odbitka vstopnega DDV)

(1) Pravica do odbitka vstopnega DDV nastane v trenutku, ko nastane obveznost obračuna DDV. Davčni zavezanec sme odbiti vstopni DDV ne prej kot v davčnem obdobju, v katerem je prejel račune za njemu opravljen promet blaga in storitev oziroma carinske deklaracije za uvoženo blago.

(2) Če ni s tem zakonom drugače določeno, sme davčni zavezanec od svoje davčne obveznosti odbiti DDV, ki ga je dolžan ali ga je plačal pri nabavah blaga oziroma storitev, če je to blago oziroma storitve uporabil oziroma jih bo uporabil za namene svojih obdavčenih transakcij (v nadaljnjem besedilu: vstopni DDV), in sicer:

1. vstopni DDV, ki ga je dolžan ali ga je plačal na ozemlju Slovenije v zvezi z blagom oziroma storitvami, ki mu jih je ali mu jih bo dobavil drug davčni zavezanec;

2. vstopni DDV, ki ga je dolžan ali ga je plačal na ozemlju Slovenije v zvezi z uvozom blaga;

3. vstopni DDV, ki ga je dolžan plačati v skladu s 1. točko 6. člena in 11.b členom tega zakona;

4. vstopni DDV, ki ga je dolžan plačati v skladu s prvim odstavkom 3.a člena in četrtim odstavkom 11.a člena tega zakona.

(3) Vsak davčni zavezanec ima tudi pravico do odbitka vstopnega DDV iz drugega odstavka tega člena, če se blago in storitve uporabijo za namene:

1. transakcij, ki jih je v zvezi z dejavnostjo iz drugega odstavka 13. člena tega zakona opravil izven Slovenije, ob pogoju, da bi bil upravičen do odbitka vstopnega DDV, če bi bile opravljene v Sloveniji;

2. transakcij, ki so oproščene plačila DDV v skladu s 5. točko 28. člena, 31. členom, prvim, drugim in četrtim odstavkom 32. člena, 32.a členom ali v skladu z 31.a in 31.b členom tega zakona;

3. katerihkoli od transakcij, ki so oproščene v skladu s 1. in 4.a do 4.e točko 27. člena tega zakona, če ima naročnik sedež izven Skupnosti ali če so te transakcije neposredno povezane z blagom, namenjenim za izvoz v državo izven Skupnosti.

(4) DDV iz tretjega odstavka tega člena se davčnim zavezancem, ki nimajo sedeža na ozemlju Slovenije oziroma davčnim zavezancem, ki nimajo sedeža na ozemlju Skupnosti in zato ne morejo uveljavljati odbitka vstopnega DDV, vrne v skladu s 54. členom tega zakona.

(5) Za blago in storitve, ki jih davčni zavezanec uporabi ali jih bo uporabil tako za transakcije iz drugega in tretjega odstavka tega člena, pri katerih se DDV lahko odbije, kot za transakcije, pri katerih se DDV ne sme odbiti, se lahko odbije samo takšen delež DDV, ki se pripiše prvim transakcijam. Ta delež se določi v skladu z 41. členom tega zakona za vse transakcije, ki jih opravlja davčni zavezanec.

(6) Davčni zavezanec ne sme odbiti vstopnega DDV od:

1. jaht in čolnov, namenjenih za šport in razvedrilo, zasebnih zrakoplovov, osebnih avtomobilov ter motornih koles, goriv in maziv ter nadomestnih delov ter storitev, tesno povezanih s tem, razen od plovil oziroma od vozil, ki se uporabljajo za opravljanje dejavnosti dajanja v najem in zakup in za nadaljnjo prodajo, vozil, ki se uporabljajo v avtošolah za izvajanje programa usposabljanja iz vožnje v skladu z veljavnimi predpisi ter kombiniranih vozil za opravljanje dejavnosti javnega linijskega in posebnega linijskega prevoza. Če se vozilo ne uporablja izključno za opravljanje dejavnosti javnega in posebnega linijskega prevoza, zavezanec lahko uveljavlja odbitek v delu, ki se nanaša na opravljanje te dejavnosti;

2. stroškov za reprezentanco (pri čemer se kot stroški za reprezentanco štejejo zgolj stroški za pogostitev in zabavo ob poslovnih ali družabnih stikih), stroškov za prehrano (vključno s pijačo) ter stroškov za nastanitev.

(7) Za uveljavljanje svoje pravice do odbitka vstopnega DDV mora davčni zavezanec:

1. za odbitke po 1. točki drugega odstavka tega člena, imeti račun;

2. za odbitke po 2. točki drugega odstavka tega člena, imeti uvozni dokument, na katerem je naveden kot prejemnik ali uvoznik in na katerem je naveden znesek oziroma omogoča izračun zneska dolgovanega davka;

3. za odbitke po 3. točki drugega odstavka tega člena, izpolnjevati formalnosti, ki jih predpiše minister, pristojen za finance;

4. če je v primerih iz 12. člena tega zakona dolžan plačati DDV kot naročnik ali kupec, izpolnjevati formalnosti, ki jih predpiše minister, pristojen za finance;

5. za odbitke po 4. točki drugega odstavka tega člena, izkazati v obračunu DDV podatek o znesku DDV, ki ga dolguje za blago, ki ga je pridobil znotraj Skupnosti, in imeti račun.

(8) Davčni zavezanec iz tretjega odstavka 46. člena tega zakona lahko odbije kot vstopni DDV znesek pavšalnega nadomestila v davčnem obdobju, v katerem je pavšalno nadomestilo plačal.

(9) Davčni zavezanec opravi odbitek tako, da od skupnega zneska DDV, ki ga dolguje za dano davčno obdobje, odšteje skupni znesek DDV, za katerega je v istem obdobju nastala pravica do odbitka, ki se lahko uveljavlja v skladu s sedmim odstavkom tega člena. Če davčni zavezanec ne odbije vstopnega DDV v tem davčnem obdobju, lahko odbije ta znesek vstopnega DDV kadarkoli po tem davčnem obdobju, vendar ne kasneje kot v zadnjem davčnem obdobju koledarskega leta, ki sledi letu, v katerem je pridobil pravico do odbitka vstopnega DDV.

(10) Če davčni zavezanec prejme račun, na katerem je izkazan DDV od osebe, ki ga po tem zakonu ne sme izkazati, ne sme odbiti izkazanega DDV kot vstopnega DDV, ne glede na to, če nepooblaščena oseba ta DDV plača.

(11) Če davčni zavezanec prejme račun, na katerem je izkazan višji znesek DDV, kot bi moral biti po zakonu, ne sme odbiti tega višjega zneska kot vstopni DDV, ne glede na to, da je bil DDV plačan.

40.a člen

(dobava novih prevoznih sredstev)

(1) Davčni zavezanec iz 13.a člena tega zakona sme odbiti DDV, ki je vključen v nabavni ceni ali plačan pri uvozu ali pri nabavi prevoznega sredstva znotraj Skupnosti, do zneska, ki ne presega DDV, ki bi ga moral plačati, če dobava ne bi bila oproščena.

(2) Pravica do odbitka nastane in se lahko uveljavi v trenutku dobave.

(3) Podrobnejša pravila za izvajanje tega člena predpiše minister, pristojen za finance.

41. člen

(izračun odbitnega deleža vstopnega DDV)

(1) Davčni zavezanec, ki opravlja obdavčeno in oproščeno dejavnost, določi znesek vstopnega DDV, ki se nanaša na obdavčeno in oproščeno dejavnost, v zvezi s katero ima pravico do odbitka vstopnega DDV, ki se lahko uveljavlja v skladu s sedmim odstavkom 40. člena tega zakona, z odbitnim deležem, razen če v svojem knjigovodstvu ali izven-

knjigovodski evidenci zagotovi podatke o vstopnem DDV in znesku vstopnega DDV, za katerega mu je priznana pravica do odbitka vstopnega DDV.

(2) Odbitni delež DDV se določi za ves promet blaga oziroma storitev tako, da je:

1. v števcu: celotni znesek letnega prometa, ki se nanaša na promet, od katerega ima davčni zavezanec pravico do odbitka vstopnega DDV, brez DDV;

2. v imenovalcu: znesek, ki je vključen v števec in celotni znesek letnega prometa, od katerega davčni zavezanec nima pravice do odbitka DDV, vključno s subvencijami in dotacijami, razen subvencij iz prvega odstavka 21. člena tega zakona.

(3) V izračun odbitnega deleža se ne všteva:

1. znesek, ki se nanaša na opremo, ki jo je davčni zavezanec odtujil v okviru opravljanja svoje dejavnosti;

2. znesek prometa finančnih storitev, če se opravljajo občasno;

3. znesek prometa nepremičnin, če se promet opravlja občasno.

(4) Odbitni delež DDV se določi na letni podlagi kot odstotek in se zaokroži navzgor na celo število.

(5) Odbitni delež za tekoče leto se začasno določi na podlagi podatkov o prometu preteklega leta (v nadaljnjem besedilu: začasni odbitni delež). Če podatkov o prometu preteklega leta ni ali, če so v znesku neznatni, začasni odbitni delež določi davčni organ na podlagi napovedi davčnega zavezanca. Odbitni delež se dokončno določi, ko so znani podatki o dejanskem obsegu prometa v letu, za katero se določa odbitni delež (v nadaljnjem besedilu: dejanski odbitni delež). Če se ugotovi, da je bil odbitek vstopnega DDV na podlagi začasnega odbitnega deleža obračunan v višjem ali nižjem znesku, kot bi smel biti glede na dejanske podatke o obsegu prometa v tekočem letu, se odbitek vstopnega DDV ustrezno popravi v davčnem obdobju, v katerem se ugotovi dejanski odbitni delež.

(6) Ne glede na drugi odstavek tega člena, lahko davčni zavezanec določi odbitni delež ločeno za vsako področje svoje dejavnosti, če vodi ločeno knjigovodstvo za vsako področje dejavnosti in če priglasi izbran način določanja odbitnega deleža davčnemu organu. Davčni zavezanec lahko začne izračunavati odbitni delež v skladu s tem odstavkom v prvem davčnem obdobju, ki sledi davčnemu obdobju, v katerem je svojo izbiro priglasil davčnemu organu, če je davčni organ prejel priglasitev vsaj 15 dni pred začetkom novega davčnega obdobja, sicer pa z začetkom naslednjega davčnega obdobja. Davčni zavezanec mora izračunavati odbitni delež v skladu z načinom, ki ga je izbral v skladu s tem odstavkom najmanj 12 mesecev. Če davčni zavezanec želi ponovno spremeniti izbrani način določanja odbitnega deleža, mora tudi to spremembo priglasiti davčnemu organu.

(7) Davčni organ lahko na podlagi priglasitve iz šestega odstavka tega člena prepove davčnemu zavezancu uporabo izbranega načina določanja odbitnega deleža, če davčni zavezanec z izbranim načinom ne omogoča izvajanja nadzora nad obračunavanjem in plačevanjem DDV v skladu z zakonom.

42. člen

(popravek odbitka vstopnega DDV)

(1) Odbitek vstopnega DDV, ki ga je davčni zavezanec izvršil v skladu s tem zakonom, se mora ustrezno popraviti:

1. če se naknadno ugotovi, da je bil odbitek vstopnega DDV obračunan v višjem ali nižjem znesku, kakor je znesek, do katerega je bil davčni zavezanec upravičen;

2. če se po davčnem obračunu izkaže, da so se spremenili dejavniki za izračun odbitnega zneska vstopnega DDV, kot so odpovedi nakupov in znižanja cen.

(2) Če se znotraj obdobja pet let od koledarskega leta pričetka uporabe opreme spremenijo pogoji, ki so bili v tem letu merodajni za odbitek vstopnega DDV, se za obdobje po spremembi izvrši popravek vstopnega DDV. Pri nepremičninah se namesto obdobja pet let upošteva obdobje 20 let.

(3) Za pričetek uporabe opreme oziroma nepremičnin po drugem odstavku tega člena, se šteje davčno obdobje, v katerem je izvršen (oziroma ni izvršen) odbitek vstopnega DDV.

(4) Za opremo po drugem odstavku tega člena se šteje oprema, ki se po računovodskih predpisih uvršča med opredmetena osnovna sredstva davčnega zavezanca.

(5) Popravek odbitka vstopnega DDV se ne izvrši, če znaša razlika do 1.500 tolarjev.

(Opomba: odločba US, št. U-I-412/02-13, Uradni list RS, št. 75/04 – razveljavitev drugega odstavka 42. člena, kolikor je treba na njegovi podlagi izvršiti popravek vstopnega davka na dodano vrednost, če so spremenjeni pogoji, merodajni za odbitek vstopnega davka na dodano vrednost, rezultat sistemskih sprememb predpisov)

43. člen

(odbitek vstopnega DDV pri začetku opravljanja obdavčljive dejavnosti)

(1) Z dnem veljavnosti identifikacije za namene DDV pridobi davčni zavezanec pravico do sorazmernega odbitka vstopnega DDV za blago, ki ga ima na zalogi na dan pred identifikacijo. Sorazmerni odbitek vstopnega DDV določi davčni organ na podlagi knjigovodskih podatkov davčnega zavezanca in podatkov o primerljivih zalogah blaga za opravljanje istovrstne dejavnosti pri drugih davčnih zavezancih.

(2) Davčni zavezanec iz prvega odstavka tega člena sme odbiti vstopni DDV sorazmerno opravljenemu prometu, nima pa na tej podlagi pravice do vračila davka.

44. člen

(črtan)

XIII. POSEBNI POSTOPKI OBDAVČEVANJA

1. **Posebna ureditev za male davčne zavezance**

45. člen

(oprostitev obračunavanja DDV)

(1) Davčni zavezanec, ki v obdobju zadnjih 12 mesecev ne preseže oziroma ni verjetno, da bo presegel 5,000.000 tolarjev obdavčljivega prometa, ne sme obračunavati DDV, na izdanih računih ne sme izkazovati DDV, nima pravice do odbitka vstopnega DDV v skladu s 40. členom tega zakona in mu za potrebe tega zakona ni treba voditi knjigovodstva v skladu s 56. členom tega zakona.

(2) Davčni zavezanec, predstavnik gospodinjstva, ki opravlja dejavnost kmetijstva in gozdarstva, za katero se plačuje davek od dohodka po katastrskem dohodku kmetijskih in gozdnih zemljišč, ne obračunava DDV, če skupni katarstski dohodek vseh članov gospodinjstva za zadnje koledarsko leto ne presega 1,500.000 tolarjev. Tak davčni zavezanec ne sme obračunavati DDV, na izdanih računih ne sme izkazovati DDV, nima pravice do odbitka vstopnega DDV v skladu s 40. členom tega zakona in mu za potrebe tega zakona ni treba voditi knjigovodstva v skladu s 56. členom tega zakona. Z gospodinjstvom je mišljena skupnost življenja, pridobivanja in trošenja sredstev.

(3) Ne glede na določbe prvega in drugega odstavka tega člena, se lahko davčni zavezanec odloči za obračunavanje DDV v skladu s tem zakonom. Davčni zavezanec mora izbiro vnaprej priglasiti pristojnemu davčnemu uradu in jo uporabljati najmanj 60 mesecev.

(4) Če povezane osebe opravljajo promet blaga iste vrste oziroma promet storitev iste narave, se za namene tega člena skupni znesek vrednosti opravljenega prometa

povezanih oseb v obdobju 12 mesecev šteje kot znesek, ki ga vsaka povezana oseba doseže sama. Za povezane osebe se štejejo osebe, ki so kot take določene v predpisih o obdavčitvi dohodkov pravnih in fizičnih oseb.

(5) Določbe prvega odstavka tega člena se ne nanašajo na davčne zavezance, ki v Sloveniji nimajo sedeža.

45.a člen

(nova prevozna sredstva)

Določbe 45. člena tega zakona se ne nanašajo na dobave novih prevoznih sredstev, kot so opredeljena v šestem odstavku 11.a člena tega zakona, ki so opravljene pod pogoji iz 31.a člena tega zakona.

46. člen

(pavšalno nadomestilo)

(1) Davčni zavezanec iz drugega odstavka 45. člena tega zakona ima ob dobavi kmetijskih in gozdarskih pridelkov ter kmetijskih in gozdarskih storitev, ki so rezultat dejavnosti, za katero se plačuje davek od dohodka po katastrskem dohodku kmetijskih in gozdnih zemljišč, pravico do pavšalnega nadomestila vstopnega DDV (v nadaljnjem besedilu: pavšalno nadomestilo), pod pogoji in na način, določen s tem členom.

(2) Pravico do pavšalnega nadomestila imajo le tisti davčni zavezanci iz drugega odstavka 45. člena tega zakona, ki opravijo promet blaga in storitev iz prvega odstavka tega člena davčnim zavezancem, ki morajo obračunavati in plačevati DDV v skladu s tem zakonom.

(3) Davčni zavezanci – kupci blaga oziroma naročniki storitev iz prvega odstavka tega člena, so dolžni plačilu za ta promet prišteti znesek pavšalnega nadomestila v višini 4% od odkupne vrednosti.

(4) Davčni zavezanci iz tretjega odstavka tega člena imajo pravico, da pavšalno nadomestilo odbijejo kot vstopni DDV pod pogoji, določenimi s tem zakonom.

(5) Davčni zavezanci iz drugega odstavka 45. člena tega zakona imajo pravico do pavšalnega nadomestila, če so predhodno pridobili dovoljenje davčnega organa. Imetnik dovoljenja mora za obdobje veljavnosti dovoljenja sestaviti obračun pavšalnega nadomestila in ga predložiti davčnemu organu do 31. januarja tekočega leta za preteklo koledarsko leto.

(6) Podrobnejše določbe o pogojih in načinu izvajanja tega člena izda minister, pristojen za finance.

46.a člen

(priznavanje pavšalnega nadomestila v prometu z drugimi državami članicami)

(1) Ne glede na drugi odstavek 46. člena tega zakona imajo pravico do pavšalnega nadomestila tudi davčni zavezanci iz petega odstavka 46. člena tega zakona, ki pod pogoji iz 31.a člena tega zakona dobavijo kmetijske in gozdarske pridelke davčnim zavezancem v drugo državo članico ali pravnim osebam, ki niso zavezanci za DDV, ali ki opravijo kmetijske oziroma gozdarske storitve davčnim zavezancem, identificiranim za namene DDV v drugi državi članici.

(2) Davčni zavezanci-kupci blaga oziroma naročniki storitev iz prejšnjega odstavka morajo plačilu za blago oziroma storitev prišteti znesek pavšalnega nadomestila v višini 4% od odkupne vrednosti.

(3) Davčni zavezanci iz prejšnjega odstavka imajo pravico do vračila pavšalnega nadomestila, ki so ga plačali imetniku dovoljenja za uveljavljanje pravice do pavšalnega nadomestila, pri čemer se za priznavanje pravice do vračila pavšalnega nadomestila smiselno upošteva 54. člen tega zakona.

(4) Minister, pristojen za finance, podrobneje določi izvajanje tega člena.

2. **Posebna ureditev za potovalne agencije**

47. člen

(storitve potovalnih agencij in organizatorjev potovanj)

(1) Potovalna agencija in organizator potovanja (v nadaljnjem besedilu: potovalna agencija), ki deluje v svojem imenu, pri zagotavljanju ponudbe pa določene storitve, povezane z izvedbo potovanja, zaupa v izvedbo drugim davčnim zavezancem, obračunava in plačuje DDV v skladu s tem členom. Določbe tega člena se ne nanašajo na potovalno agencijo, ki deluje kot posrednik (v imenu in za račun potnika) in pri obračunavanju DDV upošteva 2. točko devetega odstavka 21. člena tega zakona.

(2) Vse storitve, ki jih opravi potovalna agencija v zvezi s potovanjem, se štejejo za eno storitev potovalne agencije potniku. Šteje se, da je ta storitev opravljena v kraju, kjer ima potovalna agencija sedež ali poslovno enoto, če je storitev opravila iz poslovne enote.

(3) Potovalna agencija obračuna DDV od zneska, ki predstavlja razliko med celotnim zneskom, ki ga plača potnik, v katerega ni vključen DDV, in dejanskimi stroški potovalne agencije za storitve, ki jih opravijo drugi davčni zavezanci, če je neposredni uporabnik teh storitev potnik.

(4) Če so transakcije, ki jih potovalna agencija zaupa v izvedbo drugim davčnim zavezancem, opravljene izven Skupnosti, se storitev potovalne agencije šteje kot oproščena storitev posredovanja v skladu s 14. točko 31. člena tega zakona. Če so te transakcije opravljene tako znotraj Skupnosti kot izven nje, je oproščen samo tisti del storitev potovalne agencije, ki se nanaša na transakcije izven Skupnosti.

(5) Potovalna agencija nima v nobeni državi članici pravice do odbitka vstopnega DDV, niti do vračila DDV, ki ji ga zaračunajo drugi davčni zavezanci od storitev, ki so jih nudili neposredno potniku.

3. **Posebna ureditev za rabljeno blago, umetniške predmete, zbirke in starine**

48. člen

(rabljeno blago, umetniški predmeti, zbirke in starine)

(1) Davčni zavezanec, ki v okviru opravljanja svoje dejavnosti kupuje ali pridobiva ali uvaža rabljeno blago in/ali umetniške predmete, zbirke ali starine z namenom nadaljnje prodaje (v nadaljnjem besedilu: preprodajalec), ne glede na to, ali ta davčni zavezanec deluje za lasten račun ali za račun druge osebe v skladu s pogodbo, na podlagi katere se plača provizija na nakup ali prodajo, obračunava DDV v skladu s tem ter 49. členom tega zakona.

(2) Rabljeno blago je premična stvar, ki je primerna za nadaljnjo uporabo takšna, kot je, ali po popravilu, razen umetniških predmetov, zbirk ali starin ter plemenitih kovin in dragega kamenja.

(3) Plemenite kovine so platina, zlato, paladij in srebro ter zlitine plemenite kovine z drugo plemenito kovino. Drago kamenje so diamanti, rubini, safirji in smaragdi, obdelani ali neobdelani, če niso vdelani oziroma nanizani.

(4) Umetniški predmeti so:

1. slike, risbe in pasteli, kolaži in podobne dekorativne plošče, ki se uvrščajo v tarifno oznako 9701 kombinirane nomenklature carinske tarife (v nadaljnjem besedilu: tarifna oznaka), če so jih avtorji izdelali v celoti ročno, razen: načrti in risbe za arhitekturo, strojegradnjo, industrijo, topografijo ali podobne namene; ročno slikani ali okrašeni izdelki; gledališke kulise in podobno iz pobarvanega ali poslikanega platna;

2. izvirna grafična dela, odtisi in litografije iz tarifne oznake 9702 00 00, če jih avtor izdela ročno v omejenem številu v črnobeli barvi ali v barvi ene ali več plošč, ne glede na postopek in material, ki je bil uporabljen, razen če je bil uporabljen mehanični ali fotomehanični postopek;

3. izvirne plastike in kipi iz kakršnegakoli materiala iz tarifne oznake 9703 00 00, če jih izdela avtor ter skulpturni odlitki, katerih izdelava je omejena na osem kopij, če jo nadzoruje avtor ali njegov naslednik;

4. tapiserije iz tarifne oznake 5805 00 00 in ročno izdelani tekstilni stenski predmeti iz tarifne oznake 6304 00 00 na podlagi izvirnega umetniškega dela pod pogojem, da ni več kot osem kopij vsakega;

5. unikatni keramični predmeti, izdelani izključno s strani avtorja in z njegovim podpisom;

6. poslikave na baker, izdelane izključno ročno, omejene na osem oštevilčenih kopij, na katerih je podpis avtorja ali studia, razen izdelkov draguljarjev (dragotine, nakit), zlatarjev in srebrarjev;

7. umetniške fotografije, ki jih posname oziroma natisne avtor, ali so posnete pod njegovim nadzorstvom, če so podpisane in oštevilčene ter omejene na 30 kopij, v vseh velikostih.

(5) Zbirke so:

1. poštne znamke in kolki, priložnostni pisemski ovitki prvega dne, natisnjene frankirane pisemske pošiljke in podobno iz tarifne oznake 9704 00 00, rabljene, ali če niso rabljene, take, ki niso v obtoku oziroma niso namenjene za uporabo;

2. zbirke in zbirateljski predmeti iz tarifne oznake 9705 00 00, ki imajo zoološki, botanični, mineraloški, anatomski, zgodovinski, arheološki, paleontološki, etnografski ali numizmatični pomen.

(6) Starine so predmeti iz tarifne oznake 9706 00 00, ki so stari več kot 100 let, razen umetniških predmetov ali zbirk.

(7) Preprodajalec obračunava DDV od ustvarjene razlike v ceni v skladu s tem ter z 49. členom tega zakona le, če je blago iz prvega odstavka tega člena na davčnem območju Slovenije pridobil od:

1. osebe, ki ni davčni zavezanec, ali

2. drugega davčnega zavezanca, ki v skladu s tem zakonom za to blago ni imel pravice do odbitka vstopnega DDV, ali

3. davčnega zavezanca iz prvega in drugega odstavka 45. člena tega zakona, če gre za poslovna sredstva, ali

4. drugega preprodajalca, ki je od opravljenega prometa blaga obračunal DDV od razlike v ceni.

49. člen

(davčna osnova za rabljeno blago, umetniške predmete, zbirke in starine)

(1) Davčna osnova za promet blaga iz prvega odstavka 48. člena tega zakona je razlika v ceni, ki jo doseže preprodajalec, zmanjšana za znesek DDV, ki se nanaša na razliko v ceni. Razlika v ceni je enaka razliki med prodajno ceno, ki jo zaračuna preprodajalec za navedeno blago, in nabavno ceno.

(2) Prodajna cena pomeni vse, kar predstavlja plačilo, ki ga je ali ga bo davčni zavezanec – preprodajalec prejel od kupca ali tretje osebe, vključno s subvencijami, neposredno povezanimi s tem prometom, davki in vsemi drugimi dajatvami, posrednimi stroški nabave, kot so provizije, stroški embaliranja, prevoza in zavarovanja, ki jih preprodajalec zaračuna kupcu, vključno z DDV, razen zneskov iz devetega odstavka 21. člena tega zakona.

(3) Nabavna cena pomeni vse, kar predstavlja plačilo, opredeljeno v drugem odstavku tega člena, ki ga je ali ga bo prejela oseba iz sedmega odstavka 48. člena tega zakona od davčnega zavezanca – preprodajalca.

(4) Če je nabavna cena večja od prodajne cene zadevnega blaga, se šteje, da je davčna osnova enaka 0.

50. člen

(drugi primeri prometa umetniških predmetov, zbirk in starin)

(1) Ne glede na sedmi odstavek 48. člena tega zakona, lahko davčni zavezanec – preprodajalec obračunava DDV od dosežene razlike v ceni, tudi od prometa:

1. umetniških predmetov, zbirk ali starin, ki jih uvozi sam;

2. umetniških predmetov, ki jih pridobi neposredno od avtorjev ali njihovih zakonitih naslednikov;

3. umetniških predmetov, ki jih pridobi od drugega davčnega zavezanca, ki ni preprodajalec, če je bil promet, ki ga je opravil ta, drugi davčni zavezanec, obdavčen po nižji stopnji v skladu z drugo alineo 10. točke 25. člena tega zakona.

(2) Oseba iz prvega odstavka tega člena lahko kadarkoli pristojnemu davčnemu organu predloži prijavo, da bo obračunavala DDV po tem členu. DDV po tem členu začne obračunavati prvega dne prvega naslednjega meseca po vložitvi prijave. Obdobje obračunavanja DDV po tem členu ne sme biti krajše od dveh koledarskih let.

(3) Davčni zavezanec obračunava DDV od prometa blaga po tem členu od davčne osnove, ki jo določi v skladu z 49. členom tega zakona. Od prometa umetniških predmetov, zbirk oziroma starin, ki jih je davčni zavezanec uvozil sam, je nabavna cena, ki se mora upoštevati pri izračunu razlike v ceni, enaka davčni osnovi pri uvozu, določeni v skladu z 22. členom tega zakona, povečani za obračunani (ali plačani) DDV pri uvozu.

(4) Če preprodajalec obračunava DDV po splošni ureditvi in po posebnem postopku, mora v svojem knjigovodstvu zagotoviti ločeno izkazovanje prometa za vsako ureditev posebej.

50.a člen

(oprostitev plačila DDV)

Če so izpolnjeni pogoji iz 31. člena tega zakona, je promet rabljenega blaga, umetniških predmetov, zbirk in starin, od katerega se obračunava DDV od dosežene razlike v ceni, oproščen plačila DDV.

50.b člen

(odbitek vstopnega DDV)

(1) Preprodajalec, ki obračunava DDV od dosežene razlike v ceni v skladu z 49. in s 50. členom tega zakona, nima pravice do odbitka vstopnega DDV od tega blaga.

(2) Preprodajalec, ki obračunava DDV po splošni ureditvi, sme odbiti vstopni DDV v davčnem obdobju, v katerem nastane obveznost za obračun davka od prometa, za katerega se je preprodajalec odločil, da bo uporabil splošni postopek obdavčevanja z DDV.

50.c člen

(izkazovanje DDV na računih)

Preprodajalec, ki obračunava DDV od dosežene razlike v ceni, na računih, ki jih izdaja, ne sme izkazovati DDV.

51. člen

(promet blaga na javni dražbi)

(1) Davčni zavezanec, ki v okviru opravljanja dejavnosti, bodisi deluje v svojem imenu ali v imenu druge osebe v skladu s pogodbo, na podlagi katere se plača provizija na nakup ali prodajo in, ki ponuja rabljeno blago, umetniške predmete, zbirke in starine, za prodajo na javni dražbi (v nadaljnjem besedilu: dražitelj), z namenom, da jih izroči najboljšemu ponudniku, lahko DDV obračunava v skladu s tem in v skladu z 52. členom tega zakona.

(2) Če dražitelj hkrati obračunava DDV po splošni ureditvi in po posebni ureditvi, mora v svojem knjigovodstvu zagotoviti ločeno izkazovanje prometa ter obračuna DDV za vsako ureditev posebej.

(3) Dražitelj obračunava DDV v skladu s prvim odstavkom tega člena, če deluje v imenu principala, ki je:

1. oseba, ki ni davčni zavezanec;

2. drug davčni zavezanec, ki v skladu s tem zakonom za to blago nima pravice do odbitka vstopnega DDV;

3. davčni zavezanec iz prvega in drugega odstavka 45. člena tega zakona, če gre za njegova poslovna sredstva;

4. preprodajalec iz 48. člena tega zakona.

(4) Za rabljeno blago se šteje blago iz drugega odstavka 48. člena tega zakona.

(5) Za umetniške predmete se šteje blago iz četrtega odstavka 48. člena tega zakona.

(6) Za zbirke se šteje blago iz petega odstavka 48. člena tega zakona.

(7) Za starine se šteje blago iz šestega odstavka 48. člena tega zakona.

52. člen

(davčna osnova pri prometu blaga na javni dražbi)

(1) Davčna osnova za promet blaga iz 51. člena tega zakona je ustvarjena razlika med ceno, doseženo na javni dražbi in zneskom, ki ga je plačal dražitelj principalu za opravljen promet blaga in zneskom DDV, ki ga je dolžan plačati dražitelj za svojo provizijo.

(2) Znesek, ki ga je dražitelj dolžan plačati principalu, je enak razliki med doseženo ceno blaga na javni dražbi in zneskom provizije, ki jo je ali bo pridobil dražitelj od svojega principala po pogodbi, kjer se provizija plača od prodaje.

(3) Cena, dosežena na dražbi, pomeni celotni znesek, vključno z davki in vsemi drugimi dajatvami, posrednimi stroški nabave, kot so provizije, stroški embaliranja, prevoza in zavarovanja, ki jih plača kupec dražitelju za to blago.

(4) Dražitelj mora za vsak promet blaga na javni dražbi izdati kupcu in principalu račun.

(5) Na računu, ki ga izda kupcu, mora navesti ceno blaga, doseženo na dražbi, davke in druge dajatve, posredne stroške nabave kot so: provizija, stroški embaliranja, prevoza in zavarovanja, ki jih zaračuna dražitelj kupcu blaga. Na računu ne sme biti ločeno izkazan DDV.

(6) Na dokumentu, ki ga dražitelj izda principalu, mora ločeno navesti: znesek, to je ceno, doseženo na dražbi, zmanjšano za znesek provizije, ki jo je ali jo bo prejel od principala.

(7) Če je dražitelj izdal račun principalu, ki je davčni zavezanec, se šteje, kot da ga je izdal principal.

(8) Šteje se, da principal opravi promet takrat, ko dražitelj proda blago na javni dražbi.

52.a člen

(pridobivanje in dobava rabljenega blaga, umetniških predmetov, zbirk in starin znotraj Skupnosti)

(1) Ne glede na 1. točko 3.a in četrtega odstavka 11.a člena tega zakona, se DDV ne obračunava in ne plačuje od pridobitve rabljenega blaga, umetniških predmetov, zbirk ali starin znotraj Skupnosti, če prodajalec deluje kot preprodajalec, pridobljeno blago pa je bilo obdavčeno v državi članici odhoda po posebni ureditvi obdavčevanja od dosežene razlike v ceni, ali če prodajalec deluje kot organizator prodaje na javni dražbi in je bilo pridobljeno blago v državi članici odhoda obdavčeno po posebni ureditvi obdavčevanja blaga na javni dražbi.

(2) Določbe 15.a ter 1., 3. in 4. točke 31.a člena tega zakona se ne uporabljajo za dobave blaga, ki se obdavčujejo v skladu s posebno ureditvijo za rabljeno blago, umetniške predmete, zbirke in starine.

(3) Posebna ureditev za rabljeno blago, umetniške predmete, zbirke in starine se ne nanaša na dobave novih prevoznih sredstev, kot so opredeljena v šestem odstavku 11.a člena tega zakona, ki so opravljene pod pogoji iz 31.a člena tega zakona.

4. **Posebna ureditev za investicijsko zlato**

52.b člen

(definicije)

(1) Po tej ureditvi izraz »investicijsko zlato« pomeni:

a) zlato v obliki palic ali ploščic z maso, ki jo sprejemajo trgi plemenitih kovin, čistine, ki je enaka ali večja od 995 tisočink, predstavljeno z vrednostnimi papirji ali ne, razen majhnih palic ali ploščic z maso manj kot 1 g;

b) zlate kovance:

– s čistino enako ali večjo od 900 tisočink,

– skovane po letu 1800,

– ki so ali so bili zakonito plačilno sredstvo v državi porekla, in

– ki se običajno prodajo po ceni, ki ne presega za več kot 80% vrednosti zlata na odprtem trgu, vsebovanega v kovancih.

(2) Po tej ureditvi se šteje, da se taki kovanci ne prodajajo v zbirateljske namene.

52.c člen

(oprostitev transakcij z investicijskim zlatom)

Plačila DDV so oproščene:

– dobave, pridobitve znotraj Skupnosti in uvoz investicijskega zlata, vključno z investicijskim zlatom, ki ga predstavljajo potrdila za alocirano ali nealocirano zlato, ali s katerimi se trguje na računih za zlato, predvsem posojila v zlatu in zamenjalni (swap) posli, ki vključujejo lastninsko pravico ali terjatve v zvezi z investicijskim zlatom, kot tudi transakcije z investicijskim zlatom, ki vključujejo terminske posle in terminske pogodbe, ki pripeljejo do prenosa lastninske pravice ali terjatve v zvezi z investicijskim zlatom;

– storitve posrednikov, ki delujejo v imenu in za račun drugega, kadar posredujejo pri dobavah investicijskega zlata za svojega principala.

52.d člen

(pravica do izbire za obdavčitev)

(1) Ne glede na določbe 52.c člena tega zakona imajo davčni zavezanci, ki proizvajajo investicijsko zlato ali predelujejo kakršnokoli zlato v investicijsko zlato, pravico, da se odločijo za obdavčitev investicijskega zlata, če ga dobavijo drugemu davčnemu zavezancu.

(2) Pravico, da se odločijo za obdavčitev investicijskega zlata iz točke a) 52.b člena tega zakona imajo tudi davčni zavezanci, ki v okviru svoje dejavnosti običajno dobavljajo zlato drugemu davčnemu zavezancu za industrijske namene.

(3) Če se dobavitelj iz prvega ali drugega odstavka tega člena odloči za obdavčitev, ima pravico do izbire za obdavčitev tudi posrednik za storitve iz druge alinee 52.c člena tega zakona.

(4) Podrobnejša pravila za izvajanje tega člena predpiše minister, pristojen za finance.

52.e člen

(pravica do odbitka)

(1) Davčni zavezanec sme odbiti DDV, ki ga je dolžan ali ga je plačal:

1. za investicijsko zlato, ki mu ga je dobavila oseba, ki je izbrala obdavčitev v skladu z 52.d členom tega zakona;

2. za nabavo ali pridobitev znotraj Skupnosti ali za uvoz zlata, razen investicijskega zlata, ki ga kasneje sam ali druga oseba za njegov račun predela v investicijsko zlato;

3. za storitve, ki so mu bile opravljene, kamor spadajo sprememba oblike, mase ali čistosti zlata, vključno z investicijskim zlatom, če je kasnejša dobava tega zlata oproščena po tej ureditvi.

(2) Davčni zavezanec, ki proizvaja investicijsko zlato ali predeluje zlato v investicijsko zlato, sme odbiti DDV, ki ga je dolžan ali ga je plačal za nabavo ali pridobitev znotraj Skupnosti ali ob uvozu blaga ali za storitve v zvezi s proizvodnjo ali predelavo tega zlata, kot da bi bila kasnejša dobava zlata, ki je oproščeno po tej ureditvi, obdavčena.

52.f člen

(posebne obveznosti za davčne zavezance, ki trgujejo z investicijskim zlatom)

(1) Davčni zavezanci morajo voditi evidence o transakcijah z investicijskim zlatom in hraniti dokumentacijo najmanj deset let po poteku leta, na katero se te listine nanašajo.

(2) Minister, pristojen za finance, predpiše evidence iz prvega odstavka tega člena.

5. **Posebna ureditev za davčne zavezance, ki nimajo sedeža znotraj Skupnosti, in opravljajo elektronske storitve osebam, ki niso davčni zavezanci**

52.g člen

(definicije)

Po tej ureditvi imajo naslednji izrazi naslednji pomen:

– »davčni zavezanec, ki nima sedeža« je davčni zavezanec, ki nima niti sedeža niti stalne poslovne enote znotraj Skupnosti in ki ni kakorkoli drugače zavezan k identifikaciji za namene DDV znotraj Skupnosti;

– »elektronske storitve« in »elektronsko opravljene storitve« so storitve iz 11. točke tretjega odstavka 17. člena tega zakona;

– »država članica za identifikacijo« je država članica, ki jo davčni zavezanec, ki nima sedeža, izbere kot državo, v kateri bo prijavil, kdaj se njegova dejavnost, ki jo znotraj Skupnosti opravlja kot davčni zavezanec po določbah te ureditve, začne;

– »država članica potrošnje« je država članica, v kateri se šteje, da so bile elektronske storitve v skladu z 11. točko tretjega odstavka 17. člena tega zakona opravljene;

– »poseben obračun DDV« je poročilo, ki vsebuje informacije, potrebne za ugotovitev zneska davka, ki pripada posamezni državi članici iz prejšnje alinee.

52.h člen

(uporaba posebne ureditve)

(1) Posebna ureditev za elektronsko opravljene storitve se uporablja za vse elektronsko opravljene storitve, ki jih davčni zavezanec, ki nima sedeža iz 52.i člena tega zakona opravi osebam, ki niso davčni zavezanci, imajo pa sedež oziroma stalno prebivališče ali običajno prebivajo v katerikoli državi članici.

(2) Davčni zavezanec, ki nima sedeža iz 52.i člena tega zakona, uporablja to ureditev za vse elektronske storitve, ki jih opravlja znotraj Skupnosti.

52.i člen

(prijava davčnemu organu)

(1) Davčni zavezanec, ki nima sedeža, ki kot državo članico za identifikacijo izbere Slovenijo, mora davčnemu organu prijaviti, kdaj se njegova dejavnost, ki jo opravlja kot davčni zavezanec, prične, preneha ali spremeni v tolikšni meri, da se ta ureditev ne more več uporabljati. Prijavo mora posredovati v elektronski obliki preko elektronskih sredstev na način, ki ga predpiše minister, pristojen za finance.

(2) V prijavi iz prvega odstavka tega člena, ki jo predloži davčnemu organu ob pričetku opravljanja elektronskih storitev, mora davčni zavezanec, ki nima sedeža, navesti naslednje podatke za identifikacijo: ime, poštni naslov, elektronski naslov, vključno z naslovi internetnih strani, nacionalno davčno številko, če jo ima, in izjavo, da ni identificiran za namene DDV znotraj Skupnosti. Davčni zavezanec, ki nima sedeža, je dolžan davčnemu organu sporočiti tudi vse spremembe posredovanih podatkov za identifikacijo.

(3) Davčnemu zavezancu, ki nima sedeža, davčni organ dodeli individualno številko, ki služi za identifikacijo. O dodeljeni individualni številki davčni organ davčnega zavezanca, ki nima sedeža, obvesti v elektronski obliki preko elektronskih sredstev.

52.j člen

(izključitev iz posebne evidence)

(1) Davčni organ vodi posebno evidenco davčnih zavezancev, ki nimajo sedeža, ki jim je bila dodeljena individualna številka v skladu s tretjim odstavkom 52.i člena tega zakona.

(2) Davčni organ davčnega zavezanca, ki nima sedeža, izključi iz posebne evidence, če:

– ga ta obvesti, da ne opravlja več elektronskih storitev, ali

– davčni organ kakorkoli drugače domneva, da ne opravlja več obdavčljivih dejavnosti, ali

– ne izpolnjuje več zahtev, ki morajo biti izpolnjene za uporabo posebne ureditve, ali

– krši pravila posebne ureditve.

52.k člen

(predložitev posebnega obračuna DDV)

(1) Davčni zavezanec, ki nima sedeža, mora davčnemu organu predložiti posebni obračun DDV za elektronske storitve za vsako koledarsko trimesečje, ne glede na to, ali je v tem obdobju opravljal elektronske storitve ali ne. Obračun je dolžan predložiti v 20 dneh po koncu obračunskega obdobja, na katerega se obračun nanaša. Posebni obračun DDV je dolžan predložiti v elektronski obliki preko elektronskih sredstev na način, ki ga določi minister, pristojen za finance.

(2) V posebnem obračunu DDV iz prvega odstavka tega člena mora davčni zavezanec, ki nima sedeža, navesti individualno številko ter za vsako državo članico potrošnje, v kateri je nastala obveznost za plačilo davka, skupno vrednost elektronsko opravljenih storitev v obračunskem obdobju, zmanjšano za DDV, in skupni znesek pripadajočega DDV. V posebnem obračunu DDV je davčni zavezanec, ki nima sedeža, dolžan navesti tudi uporabljene davčne stopnje in celoten znesek dolgovanega DDV.

(3) V posebnem obračunu DDV mora davčni zavezanec, ki nima sedeža, izkazovati zneske v evrih.

(4) Obliko posebnega obračuna DDV določi minister, pristojen za finance.

52.l člen

(plačilo DDV)

Davčni zavezanec, ki nima sedeža, mora plačati DDV ob predložitvi posebnega obračuna DDV. DDV mora plačati na bančni račun, ki je denominiran v evrih, in ki ga določi davčni organ.

52.m člen

(vračilo DDV davčnim zavezancem, ki nimajo sedeža)

(1) Davčni zavezanec, ki nima sedeža, ki opravlja elektronske storitve po določbah posebne ureditve, nima pravice do odbitka vstopnega DDV, lahko pa uveljavlja pravico do vračila plačanega DDV.

(2) Zahtevek za vračilo davčni zavezanec, ki nima sedeža, pošlje v elektronski obliki preko elektronskih sredstev.

(3) Minister, pristojen za finance, predpiše natančnejše pogoje za uveljavljanje vračila DDV v skladu s tem členom in predpisano vsebino zahtevka za vračilo.

52.n člen

(vodenje evidenc)

Davčni zavezanec, ki nima sedeža, mora voditi evidence o transakcijah v okviru te ureditve tako, da z njimi zagotovi vse podatke, na podlagi katerih lahko davčni organ države članice potrošnje izvaja davčni nadzor glede pravilnosti davčnega obračuna v skladu z zakonom. Na zahtevo morajo biti evidence v elektronski obliki na voljo tako davčnemu organu v Sloveniji, kot davčnemu organu v državi članici potrošnje. Davčni zavezanec mora evidence hraniti deset let po koncu leta, ko je bila transakcija opravljena.

6. Ugotavljanje davčne obveznosti na podlagi prejetih in izvršenih plačil

52.o člen

(splošno)

(1) Davčni zavezanec, ki v zadnjih 12 mesecih ni presegel 50.000.000 tolarjev obdavčenega prometa, brez DDV, in ni verjetno, da bo ta znesek presegel v naslednjih 12 mesecih, sme obračunavati in plačevati DDV na podlagi prejetih plačil za opravljene dobave blaga in storitev (v nadaljevanju: posebna ureditev po plačani realizaciji) v skladu s tem podpoglavjem na način, ki ga predpiše minister, pristojen za finance.

(2) V znesek iz prejšnjega odstavka se ne všteva prodaja osnovnih sredstev.

(3) Pri povezanih osebah se, za namene tega podpoglavja, kot znesek iz prvega odstavka tega člena šteje znesek, ki ga vse povezane osebe dosežejo skupaj. Za povezane osebe se štejejo osebe, ki so kot take določene v predpisih o obdavčitvi dohodkov pravnih ali fizičnih oseb.

(4) Ne glede na 19. člen tega zakona nastane obveznost obračuna DDV za davčnega zavezanca, ki uporablja posebno ureditev po plačani realizaciji, na dan, ko prejme plačilo.

(5) Ne glede na 40. člen tega zakona nastane pravica do odbitka vstopnega DDV za davčnega zavezanca, ki uporablja posebno ureditev po plačani realizaciji, na dan, ko izvrši plačilo.

52.p člen

(izključitve iz posebne ureditve po plačani realizaciji)

(1) Iz obračunavanja DDV po posebni ureditvi po plačani realizaciji so izključene naslednje transakcije: uvoz in izvoz blaga, pridobitve blaga znotraj Skupnosti in dobave blaga znotraj Skupnosti.

(2) Posebna ureditev po plačani realizaciji se ne uporablja pri:

– pogodbah o finančnem najemu (lizing), pri katerem je opravljen prenos lastninske pravice s plačilom zadnjega obroka;

– pogodbah o prodaji oziroma nakupu blaga s pridržkom lastninske pravice;

– transakcijah na podlagi kreditne ali posojilne pogodbe;

– prometu blaga oziroma storitev, kjer je izdan račun z obračunanim DDV, in zneska, izkazanega na računu, ni treba plačati v obdobju, ki presega 6 mesecev od datuma izdaje računa;

– prometu blaga oziroma storitev, v zvezi s katerim je račun izdan, preden je bilo blago dobavljeno oziroma storitev opravljena.

52.r člen

(pogoji za začetek uporabe posebne ureditve po plačani realizaciji)

(1) Davčni zavezanec iz prvega odstavka 52.o člena tega zakona sme začeti uporabljati posebno ureditev po plačani realizaciji na prvi dan katerega koli svojega davčnega obdobja, če:

– je predložil vse obračune DDV, ki jih je bil dolžan predložiti, in je plačal vse zapadle obveznosti iz naslova DDV;

– pred prehodom na posebno ureditev po plačani realizaciji ni bil pravnomočno obsojen zaradi storitve kaznivega dejanja ali bil kaznovan za hujši prekršek v zvezi z DDV;

– v obdobju 12 mesecev pred prehodom na posebno ureditev po plačani realizaciji ni uporabljal te posebne ureditve;

– v svojem knjigovodstvu zagotovi izpolnjevanje pogojev za uporabo posebne ureditve po plačani realizaciji;

– vsaj 15 dni pred začetkom uporabe posebne ureditve po plačani realizaciji obvesti pristojni davčni urad o davčnem obdobju, v katerem bo začel uporabljati to posebno ureditev.

(2) Davčni zavezanec iz prejšnjega odstavka, ki začne uporabljati posebno ureditev po plačani realizaciji, mora v svojem knjigovodstvu ločeno izkazati kakršna koli plačila, ki jih prejme ali izvrši v zvezi s transakcijami, od katerih mora ugotoviti svojo davčno obveznost na podlagi izdanih in prejetih računov.

(3) Davčni zavezanec, ki predloži zahtevek za izdajo identifikacijske številke za DDV, sme uporabljati posebno ureditev po plačani realizaciji od dneva identifikacije za namene DDV, če:

– ni verjetno, da bo v naslednjih 12 mesecih presegel znesek, določen v 52.o členu tega zakona,

– pristojni davčni urad obvesti o uporabi posebne ureditve po plačani realizaciji ob predložitvi zahtevka za izdajo identifikacijske številke za DDV.

(4) Davčni zavezanec iz prejšnjega odstavka, ki začne uporabljati posebno ureditev po plačani realizaciji, ne sme obračunati DDV od plačil, ki jih prejme za dobave blaga oziroma storitve, ki jih je opravil pred identifikacijo za namene DDV, ali uveljavljati odbitka vstopnega DDV za plačila, ki jih izvrši v zvezi z dobavo blaga in storitev, ki so mu bile opravljene pred identifikacijo za namene DDV.

(5) Posebna ureditev po plačani realizaciji se ne sme uporabiti retroaktivno.

(6) Če davčni organ iz obvestila davčnega zavezanca ali drugih podatkov, ki so mu na razpolago, ugotovi, da obstaja sum zlorabe posebne ureditve po plačani realizaciji, ali če mora preveriti točnost in popolnost podatkov v obvestilu, lahko davčnemu zavezancu začasno, največ pa za 2 meseca, prepove uporabo posebne ureditve po plačani realizaciji. Pritožba ne zadrži izvršitve odločbe davčnega organa.

(7) Davčni organ mora v roku iz prejšnjega odstavka izdati odločbo, s katero prepove uporabo posebne ureditve po plačani realizaciji, če ugotovi, da je davčni zavezanec želel uporabiti to posebno ureditev zaradi izognitve davku, ali če ugotovi, da predpisani pogoji za uporabo posebne ureditve po plačani realizaciji niso bili izpolnjeni. Pritožba ne zadrži izvršitve odločbe davčnega organa.

52.s člen

(začetek in prenehanje uporabe posebne ureditve po plačani realizaciji)

(1) Davčni zavezanec, ki izpolnjuje pogoje za začetek uporabe posebne ureditve po plačani realizaciji, lahko začne uporabljati to ureditev ne prej kot prvi dan svojega naslednjega davčnega obdobja, ki sledi mesecu priglasitve.

(2) Davčni zavezanec lahko uporablja posebno ureditev po plačani realizaciji do zadnjega dne tistega davčnega obdobja, v katerem vrednost obdavčenih dobav v zadnjih 12 mesecih preseže 50.000.000 tolarjev, brez DDV.

(3) Davčni zavezanec lahko preneha uporabljati posebno ureditev po plačani realizaciji zadnji dan katerega koli svojega davčnega obdobja, če obvesti pristojni davčni urad o davčnem obdobju, v katerem bo prenehal uporabljati posebno ureditev po plačani realizaciji.

(4) Davčni zavezanec, ki preneha uporabljati posebno ureditev po plačani realizaciji v skladu z drugim in tretjim odstavkom tega člena, mora v obračunu DDV, ki ga predloži za davčno obdobje, v katerem preneha uporabljati posebno ureditev po plačani realizaciji, izkazati celoten znesek DDV, ki bi ga bil dolžan plačati v obdobju uporabe posebne ureditve po plačani realizaciji, če ne bi uporabljal te posebne ureditve, zmanjšan za celoten znesek DDV, ki ga je obračunal in plačal v skladu s posebno ureditvijo po plačani realizaciji, in za znesek vstopnega DDV.

52.t člen

(posebni primeri o prenehanju uporabe posebne ureditve po plačani realizaciji)

(1) Davčnemu zavezancu preneha pravica do uporabe posebne ureditve po plačani realizaciji, če:

– je bil med uporabo te ureditve obsojen storitve kaznivega dejanja ali kaznovan za hujši prekršek v zvezi z DDV,

– je uveljavljal odbitek vstopnega DDV, kot da ne bi uporabljal posebne ureditve po plačani realizaciji,

– davčni organ utemeljeno sumi, da je davčni zavezanec zlorabil posebno ureditev po plačani realizaciji.

(2) Davčni zavezanec iz prejšnjega odstavka mora v obračunu DDV, ki ga predloži za davčno obdobje, v katerem mu je prenehala pravica do uporabe posebne ureditve po plačani realizaciji, izkazati celoten znesek DDV, ki bi ga bil dolžan plačati v obdobju uporabe posebne ureditve po plačani realizaciji, če ne bi uporabljal te posebne ureditve, zmanjšan za celoten znesek DDV, ki ga je obračunal in plačal v skladu s posebno ureditvijo po plačani realizaciji, in znesek vstopnega DDV.

52.u člen

(dokazila o izvršenih plačilih in poročanje o neplačanih računih na dan 31. decembra tekočega leta)

(1) Davčni zavezanec, ki uporablja posebno ureditev po plačani realizaciji, mora v roku iz prvega odstavka 57. člena tega zakona hraniti račune, ki jih je plačal drugim davčnim zavezancem, in dokazila o opravljenih plačilih.

(2) Davčni zavezanec, ki uporablja posebno ureditev po plačani realizaciji, mora davčnemu organu poročati o vseh izdanih računih, ki niso plačani do 31. decembra tekočega leta. Popis računov mora davčni zavezanec predložiti pristojnemu davčnemu uradu najpozneje do 31. januarja naslednjega leta.

52.v člen

(pooblastilo ministru)

Minister, pristojen za finance, podrobneje določi izvajanje tega podpoglavja in določi način izvajanja te posebne ureditve za posebne transakcije.

XIV. VRAČILO DDV

53. člen

(vračilo vstopnega DDV)

(1) Če je znesek davčne obveznosti v davčnem obdobju manjši od zneska vstopnega DDV, ki ga sme davčni zavezanec odbiti v istem davčnem obdobju, se mu razlika všteva v plačila v naslednjih davčnih obdobjih.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena se davčnemu zavezancu na njegovo zahtevo razlika vrne v 60 dneh po predložitvi obračuna DDV, in sicer:

1. davčnemu zavezancu, ki predlaga mesečne obračune DDV, če znesek za vračilo v tem davčnem obdobju presega 200.000 tolarjev;

2. davčnemu zavezancu, ki predlaga trimesečne obračune DDV, če znesek za vračilo v tem davčnem obdobju presega 100.000 tolarjev;

3. davčnemu zavezancu, ki predlaga šestmesečne obračune DDV, če znesek za vračilo v tem davčnem obdobju presega 30.000 tolarjev.

(3) Davčnemu zavezancu, ki ne izpolnjuje pogojev iz drugega odstavka tega člena, se na njegovo zahtevo razlika vrne v 60 dneh po predložitvi obračuna DDV, ki se nanaša na zadnje davčno obdobje v koledarskem letu.

(4) Prvi do tretji odstavek tega člena se ne nanašajo na davčnega zavezanca, ki zaradi pretežnega izvoza blaga oziroma dobav blaga znotraj Skupnosti v zaporednih obračunih DDV izkazuje presežek vstopnega DDV. Davčni zavezanec – izvoznik lahko zahteva vračilo razlike takrat, ko predloži obračun DDV. Razlika se davčnemu zavezancu vrne najkasneje v 30 dneh po predložitvi obračuna.

(5) Davčnemu zavezancu, ki ne prejme razlike davka v roku iz drugega do četrtega odstavka tega člena, pripadajo obresti po obrestni meri, določeni z zakonom, ki ureja obrestno mero zamudnih obresti od prvega dne po poteku 60 oziroma 30 dni od predložitve obračuna DDV.

(6) Če je davčnemu zavezancu potekel rok za plačilo drugih davkov, se mu vrne razlika, zmanjšana za znesek davčnega dolga.

(7) Podrobnejše pogoje in način vračila vstopnega DDV po tem členu predpiše minister, pristojen za finance.

54. člen

(vračilo DDV davčnim zavezancem, ki nimajo sedeža v Sloveniji)

(1) Davčni zavezanec, ki nima sedeža v Sloveniji, ima ob pogojih, določenih s tem zakonom, pravico do vračila DDV, zaračunanega za storitve ali za premičnine, ki so mu jih dobavili drugi davčni zavezanci na ozemlju Slovenije, ali zaračunanega ob uvozu blaga v Slovenijo.

(2) Davčni zavezanec, ki nima sedeža v Sloveniji, ima pravico do vračila DDV, če:

a) v predpisanem obdobju ni opravil prometa blaga oziroma storitev, za katerega se šteje, da je bil opravljen v Sloveniji, razen:

– prevoznih in s prevozom povezanih storitev, za katere velja oprostitev v skladu s 5. točko 28. člena, 31. členom ali prvim odstavkom 32. člena tega zakona;

– storitev, od katerih mora v skladu z 2. točko 12. člena tega zakona, DDV plačati izključno oseba, kateri so bile storitve opravljene;

b) če se blago oziroma storitve iz prvega odstavka tega člena uporabljajo za namene:

– transakcij iz 1. točke tretjega odstavka 40. člena tega zakona;

– transakcij, ki so oproščene plačila DDV v skladu s 5. točko 28. člena, 31. členom, ali prvim odstavkom 32. člena tega zakona;

– opravljanja storitev, od katerih mora v skladu z 2. točko 12. člena tega zakona DDV plačati izključno oseba, kateri so bile storitve opravljene;

c) če so izpolnjeni drugi pogoji, določeni v 40. členu tega zakona, ki se nanašajo na pravico do odbitka vstopnega DDV.

(3) Ta člen se ne uporablja za dobave blaga in storitev, ki so oproščene po 2. točki 31. člena tega zakona.

(4) Davčni zavezanec, ki nima sedeža v Sloveniji, je upravičen do vračila DDV, če:

1. pri pristojnem davčnem organu vloži zahtevek za vračilo DDV na predpisanem obrazcu;

2. zahtevku predloži izvirnike računov oziroma uvoznih dokumentov;

3. predloži potrdilo pristojnega organa države, kjer ima sedež, da je dolžan obračunavati DDV v tej državi;

4. v obdobju, za katero prosi za vračilo DDV, ni opravil prometa blaga oziroma storitev, ki bi se štel za promet, opravljen v Sloveniji, razen prometa storitev iz podtočke a) drugega odstavka tega člena;

5. se zaveže, da bo povrnil katerikoli neupravičeno pridobljen (vrnjen) znesek DDV.

(5) Vračilo DDV davčnim zavezancem s sedežem izven Skupnosti se prizna samo, če je zagotovljena vzajemnost.

(6) Minister, pristojen za finance, predpiše natančnejše pogoje za uveljavljanje vračila DDV, zlasti pa rok za predložitev zahtevka za vračilo, obdobje, na katerega se lahko nanaša zahtevek, davčni organ, ki je pristojen za obravnavanje in odločanje o zahtevku, minimalni znesek, na katerega se

lahko glasi zahtevek, ter rok, v katerem mora davčni organ odločiti o zahtevku in vrniti DDV, če so izpolnjeni predpisani pogoji za vračilo.

55. člen

(vračilo DDV v potniškem prometu)

(1) Kupec-fizična oseba, ki na ozemlju Skupnosti nima niti stalnega niti začasnega prebivališča, ima pravico do vračila DDV od blaga, ki ga nabavi v Sloveniji, in ki ga iznese iz Skupnosti pred potekom tretjega meseca, ki sledi mesecu nakupa.

(2) Pravica do vračila DDV po tem členu se ne nanaša na mineralna olja, alkohol in alkoholne pijače ter na tobačne izdelke.

(3) Podrobnejše predpise o pogojih in načinu vračila, minimalno vrednost nakupov, za katere ima oseba iz prvega odstavka tega člena pravico do vračila DDV, vsebino zahtevka za vračilo ter obveznosti prodajalca pri vračilu DDV ter obračunu njegove davčne obveznosti predpiše minister, pristojen za finance.

XV. KNJIGOVODSTVO DAVČNEGA ZAVEZANCA IN HRAMBA DOKUMENTACIJE

56. člen

(knjigovodstvo davčnega zavezanca)

(1) Davčni zavezanec je dolžan v svojem knjigovodstvu zagotoviti vse podatke, potrebne za pravilno in pravočasno obračunavanje in plačevanje DDV, še posebej pa:

1. o skupni vrednosti opravljenega prometa blaga oziroma storitev; vrednosti prometa blaga oziroma storitev po različnih stopnjah DDV; vrednosti opravljenega prometa blaga oziroma storitev, za katerega je predpisana oprostitev DDV;
2. o obračunanem DDV po izdanih računih za opravljen promet blaga oziroma storitev;
3. o skupni vrednosti prejetega blaga oziroma storitev; vrednosti prejetega blaga oziroma storitev z zaračunanim DDV po predpisanih stopnjah; vrednosti prejetega blaga oziroma storitev brez DDV;
4. o obračunanem DDV na računih za prejeto blago in storitve (vstopni DDV);
5. o obveznosti za plačilo in o plačilu DDV;
6. o terjatvah za vračilo vstopnega DDV ter o njegovem plačilu oziroma prenosu v naslednje davčno obdobje.

(2) Podatke iz 1. do 5. točke prvega odstavka tega člena je davčni zavezanec dolžan zagotoviti za obdobje, ki je predpisano za plačilo DDV.

(3) Davčni zavezanec, ki vodi zaloge blaga po prodajnih cenah z vračunanim davkom, je dolžan poleg podatkov iz prvega odstavka tega člena, zagotoviti tudi podatke o vračunanem DDV.

(4) Zaradi zagotovitve podatkov o izdanih in prejetih računih, je davčni zavezanec dolžan voditi knjigo izdanih računov in knjigo prejetih računov.

(5) Davčni zavezanec, ki uvaža blago, je dolžan voditi posebno evidenco o vstopnem DDV, plačanem pri uvozu blaga.

(6) Vsebino knjige prejetih in knjige izdanih računov iz četrtega odstavka tega člena predpiše minister, pristojen za finance.

56.a člen

(zagotavljanje podatkov o dobavah in pridobivanju blaga znotraj Skupnosti)

(1) Vsak davčni zavezanec, ki opravlja dobave blaga v Skupnost oziroma pridobiva blago znotraj Skupnosti, mora v svojem knjigovodstvu zagotoviti dovolj podrobne podatke za nadzor pravilnosti in pravočasnosti obračunavanja DDV.

(2) Vsak davčni zavezanec mora voditi posebno evidenco o blagu, ki ga je odposlal ali odpeljal, sam ali druga oseba za njegov račun, iz ozemlja Slovenije v drugo državo članico za namene transakcij iz četrte, pete in šeste alinee 7.a člena tega zakona.

(3) Vsak davčni zavezanec mora v svojem knjigovodstvu zagotoviti dovolj podrobne podatke o blagu, ki ga pridobi iz druge države članice od davčnega zavezanca, identificiranega za DDV v tej drugi državi članici, ali druge osebe za njegov račun, v zvezi s katerim je bila opravljena storitev v skladu s 3.c) ali 3.d) točko drugega odstavka 17. člena tega zakona.

57. člen

(hramba dokumentacije)

(1) Davčni zavezanec je dolžan hraniti vso prejeto in izdano dokumentacijo, še posebej pa: prejete in izdane račune, dokumente o popravkih računov, dokumente o opravljenem izvozu in uvozu, finančno dokumentacijo, dokumente, na podlagi katerih je uveljavljal oprostitev DDV, obračune DDV in vse druge knjigovodske listine, ki se kakorkoli nanašajo na promet blaga in storitev oziroma na uvoz blaga in so pomembne za obračunavanje in plačevanje DDV, najmanj deset let po poteku leta, na katero se te listine nanašajo.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena, je davčni zavezanec dolžan dokumentacijo, ki se nanaša na obdavčevanje nepremičnin po tem zakonu, hraniti najmanj 20 let po poteku leta, na katero se nanaša.

(3) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena, so davčni zavezanci iz prvega in drugega odstavka 45. člena tega zakona v obdobju iz prvega oziroma drugega odstavka tega člena dolžni hraniti vse dokumente, ki so jim bili izdani v povezavi s prometom blaga oziroma storitev, ki jim je bil opravljen ter uvozom blaga.

(4) Davčni zavezanec lahko dokumentacijo iz tega člena hrani tudi v elektronski obliki, če je v obdobju iz prvega oziroma drugega odstavka tega člena davčnemu organu zagotovljen dostop do tako shranjenih podatkov brez povzročanja neupravičenih dodatnih stroškov in če so izpolnjeni naslednji pogoji:

– podatki, vsebovani v elektronskem dokumentu ali zapisu, so dosegljivi in primerni za kasnejšo uporabo, in

– podatki so shranjeni v obliki, v kateri so bili oblikovani, poslani ali prejeti, in

– iz shranjenega elektronskega sporočila je mogoče ugotoviti, od kod izvira, komu je bilo poslano ter čas in kraj njegovega pošiljanja ali prejema, in

– uporabljena tehnologija in postopki v zadostni meri onemogočajo spremembo ali izbris podatkov, oziroma obstaja zanesljivo jamstvo glede nespremenljivosti podatkov oziroma sporočil.

XVI. IDENTIFIKACIJA ZA NAMENE DDV

58. člen

(obveznost prijavljanja in identifikacija za namene DDV)

(1) Davčni zavezanec mora davčnemu organu prijaviti začetek opravljanja dejavnosti. Davčni zavezanec mora davčnemu organu prijaviti tudi vsakršno spremembo v zvezi z opravljanjem dejavnosti in prenehanje opravljanja dejavnosti. Davčni organ lahko davčnemu zavezancu dovoli ali pa od njega zahteva, da predloži prijavo v elektronski obliki preko elektronskih sredstev. Pogoje za predložitev prijave v elektronski obliki predpiše minister, pristojen za finance.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena mora davčni zavezanec ali pravna oseba, ki ni davčni zavezanec, in pridobiva blago znotraj Skupnosti, ki ni predmet obdavčitve v skladu z drugim odstavkom 11.a člena tega zakona, davčnemu organu prijaviti, da pridobiva blago znotraj Skupnosti,

če pogoji za neobdavčitev, določeni v drugem odstavku 11.a člena tega zakona, niso več izpolnjeni.

(3) Davčni zavezanec iz prvega odstavka tega člena, ki obračunava in plačuje DDV v skladu s tem zakonom, mora pristojnemu davčnemu uradu predložiti zahtevek za izdajo identifikacijske številke za DDV.

(4) Davčni zavezanec ali pravna oseba, ki ni davčni zavezanec, ki mora v skladu s tem zakonom obračunavati in plačevati DDV od pridobitve blaga znotraj Skupnosti, mora pristojnemu davčnemu uradu predložiti zahtevek za izdajo identifikacijske številke za DDV.

(5) Vsebino in obliko zahtevka za izdajo identifikacijske številke za DDV predpiše minister, pristojen za finance.

59. člen

(identifikacijska številka za DDV)

(1) Davčni organ identificira s posamično identifikacijsko številko za DDV:

– vse davčne zavezance, ki na ozemlju Slovenije dobavljajo blago ali opravljajo storitve, od katerih se DDV lahko odbija, razen davčnih zavezancev iz 13.a člena tega zakona in davčnih zavezancev, ki dobavljajo blago ali opravljajo storitve, za katere je plačnik DDV izključno naročnik ali prejemnik blaga ali storitev;

– vse davčne zavezance ali pravne osebe, ki niso davčni zavezanci, in pridobivajo blago, ki je predmet obdavčitve znotraj Skupnosti in vse davčne zavezance ali pravne osebe, ki niso davčni zavezanci, in se odločijo, da so njihove pridobitve znotraj Skupnosti predmet obdavčitve v skladu s četrtim odstavkom 11.a člena tega zakona;

– vse davčne zavezance, ki na ozemlju Slovenije pridobivajo blago znotraj Skupnosti zaradi njihovih transakcij, ki so povezane z opravljanjem dejavnosti iz drugega odstavka 13. člena tega zakona, ki jih opravijo izven ozemlja Slovenije.

(2) Identifikacijska številka za DDV je davčna številka s prefiksom SI.

59.a člen

(prenehanje identifikacije za namene DDV)

(1) O prenehanju identifikacije za namene DDV davčni organ odloči po prejemu zahtevka davčnega zavezanca za prenehanje identifikacije za namene DDV oziroma po uradni dolžnosti, če ugotovi, da ne obstajajo več razlogi za identifikacijo za namene DDV.

(2) Minister, pristojen za finance, podrobneje določi izvajanje tega člena.

XVII. NADZOR NAD OBRAČUNAVANJEM IN PLAČEVANJEM DDV

60. člen

(nadzor nad obračunavanjem in plačevanjem DDV)

(1) Obračunavanje in plačevanje DDV nadzoruje davčni organ v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek in z zakonom, ki ureja davčno službo. Obračunavanje in plačevanje DDV od prevoznih storitev v mednarodnem prometu lahko v skladu s predpisom iz drugega odstavka 66. člena tega zakona nadzoruje tudi carinski organ.

(2) Davčni organ in davčni zavezanec praviloma izmenjujeta podatke v elektronski obliki.

(3) Če davčni zavezanec ne predloži obračuna DDV ali ga predloži v nepopolni obliki ali če davčni organ ugotovi, da davčna obveznost ni pravilno obračunana, kot tudi glede zamudnih obresti, pravnih sredstev in vseh vprašanj postopka in pristojnosti davčnega organa, ki niso določena s tem zakonom, se uporablja zakon, ki ureja davčni postopek in zakon, ki ureja davčno službo.

(4) Pri uvozu blaga nadzoruje obračunavanje in plačevanje DDV carinski organ v skladu s carinskimi predpisi, kot da bi bil DDV uvozna dajatev.

XVIII. KAZENSKE DOLOČBE

61. člen

(davčni prekrški)

(1) Z globo od 300.000 do 10,000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali druga fizična oseba, ki opravlja dejavnost, če:

1. ne priglasi oziroma ne priglasi pravočasno izbire za obračunavanje DDV (četrti odstavek 11.a člena in tretji odstavek 45. člena);
2. ne priglasi oziroma ne priglasi pravočasno izbire kraja dobave (četrti odstavek 15.a člena);
3. ne predloži oziroma ne predloži v predpisanem roku obračuna DDV oziroma v obračunu ne izkaže predpisanih podatkov (38. člen);
4. ne poroča oziroma ne poroča o dobavah blaga znotraj Skupnosti v predpisanem obdobju, oziroma ne predloži oziroma ne predloži v predpisanem roku kvartalnega poročila z izkazanimi dobavami blaga znotraj Skupnosti (39.a in 39.b člen);
5. v kvartalnem poročilu ne izkaže predpisanih podatkov (tretji odstavek 39.b člena);
6. davčnemu organu ne sporoči, kdaj se njegova dejavnost prične, spremeni ali preneha (prvi odstavek 52.i člena);
7. v prijavi davčnemu organu ne predloži predpisanih podatkov za identifikacijo (drugi odstavek 52.i člena);
8. ne predloži oziroma ne predloži v predpisanem roku posebnega obračuna DDV, oziroma v obračunu ne izkaže predpisanih podatkov (52.k člen);
9. davčnemu organu ne poroča o izdanih in neplačanih računih oziroma popisa računov ne predloži v zahtevanem roku (drugi odstavek 52.u člena);
10. davčnemu organu ne sporoči, kdaj se njegova dejavnost prične, spremeni ali preneha (prvi odstavek 58. člena);
11. davčnemu organu ne prijavi, da pridobiva blago znotraj Skupnosti (drugi odstavek 58. člena);
12. davčnemu organu ne predloži zahtevka za izdajo identifikacijske številke za DDV (tretji in četrti odstavek 58. člena).

(2) Z globo od 50.000 do 1,000.000 tolarjev se kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(3) Oseba iz petega odstavka 46. člena tega zakona se kaznuje za prekršek z globo od 50.000 do 300.000 tolarjev, če ne sestavi obračuna pavšalnega nadomestila in ga ne predloži davčnemu organu v predpisanem roku.

62. člen

(hujši davčni prekrški)

(1) Z globo od 500.000 do 30,000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali druga fizična oseba, ki opravlja dejavnost, če:

1. DDV ne obračuna takrat, ko nastane obveznost v skladu z 19., 19.a oziroma 52.o členom tega zakona;
2. DDV ne obračuna od davčne osnove v skladu z 21. oziroma 21.a členom tega zakona;
3. ne zagotovi, da je izdan račun (33. člen);
4. na računu ne izkaže predpisanih podatkov (34. in 35. člen);
5. ne obračuna ali nepravilno obračuna DDV (36., 37., 52.s in 52.t člen);
6. ne plača oziroma ne plača v predpisanem roku DDV (39. člen);

7. nepravilno obračuna znesek vstopnega DDV (40., 40.a, 41., 42., 43. člen in peti odstavek 52.o člena);

8. obračunava DDV, na računih izkazuje DDV ter odbija vstopni DDV v nasprotju s 45. členom tega zakona;

9. zato, da bi neupravičeno začel uporabljati posebno ureditev po plačani realizaciji, davčnemu organu predloži napačne ali nepopolne podatke o izpolnjevanju pogojev iz 52.r člena;

10. kljub temu, da ne izpolnjuje pogojev za uporabo posebne ureditve po plačani realizaciji, obračunava DDV na podlagi prejetih plačil (52.o člen);

11. začne uporabljati posebno ureditev po plačani realizaciji pred začetkom davčnega obdobja, ki ga je navedel v obvestilu davčnemu organu, oziroma uporablja omenjeno ureditev tudi potem, ko ne izpolnjuje več pogojev za njeno uporabo (52. s člen);

12. ne obračunava DDV v skladu s 47. členom tega zakona;

13. kot preprodajalec rabljenega blaga, umetniških predmetov, zbirk in starin ne obračuna DDV v skladu z 48. do 50.c in 52.a členom tega zakona;

14. kot dražitelj ne obračuna DDV v skladu z 51., 52. in 52.a členom tega zakona;

15. na računih izkazuje DDV (50.c člen, peti odstavek 52. člena);

16. na računu ne navede ceno, doseženo na dražbi, davke in druge dajatve ter posredne stroške nabave (peti odstavek 52. člena);

17. na dokumentu ne navede ločeno ceno, doseženo na dražbi, zmanjšano za znesek provizije (šesti odstavek 52. člena);

18. ne vodi evidenc o transakcijah z investicijskim zlatom oziroma ne zagotavlja hranjenja dokumentacije v predpisanem roku (52.f člen);

19. ne predloži obračuna in ne plača DDV od elektronsko dobavljenih storitev v predpisanem roku in na predpisan način (52.k in 52.l člen);

20. ne vodi evidence o transakcijah v okviru posebne ureditve za davčne zavezance, ki nimajo sedeža, ki opravljajo elektronske storitve, oziroma je ta evidenca nepopolna ali nenatančna (52.n člen);

21. ne zagotavlja hranjenja evidence o elektronsko opravljenih storitvah v predpisanem roku hranjenja (52.n člen);

22. v svojem knjigovodstvu ne zagotovi podatkov iz 56. oziroma 56.a člena tega zakona, oziroma jih ne zagotovi za predpisano obdobje;

23. ne vodi knjige prejetih in izdanih računov ter drugih evidenc (četrti in peti odstavek 56. člena in 56.a člen);

24. ne hrani poslovnih knjig in druge dokumentacije v predpisanem roku (52.u, 57. člen).

(2) Z globo od 50.000 do 1,000.000 tolarjev se kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

63. člen

(črtan)

64. člen

(zastaranje postopka o prekršku)

Postopek o davčnem prekršku ni dopusten, ko potečejo tri leta od dneva, ko je bil prekršek storjen, v nobenem primeru pa ni več mogoč, ko poteče šest let od dneva storitve prekrška.

XIX. POSEBNE DOLOČBE

65. člen

(pooblastilo vladi)

(1) Vlada Republike Slovenije lahko spremeni tolarske zneske iz 2. točke drugega odstavka 5. člena, 6. točke 29. člena, petega odstavka 42. člena ter prvega in drugega odstavka 45. člena tega zakona, če se pomembneje spremeni razmerje tolarja proti EVRO po tečaju Banke Slovenije ali če se spremenijo predpisi o ugotavljanju katastrskega dohodka.

(2) Vlada Republike Slovenije lahko spremeni pavšalno nadomestilo iz tretjega odstavka 46. člena tega zakona, če se pomembneje spremenijo pogoji gospodarjenja ali če se spremenita stopnji DDV.

(3) Z zakonom o izvrševanju proračuna se lahko stopnji DDV po tem zakonu povečata ali zmanjšata do 15%.

66. člen

(natančnejši predpisi)

(1) Za razvrstitev izdelkov po tem zakonu se uporablja kombinirana nomenklatura carinske tarife, za razvrstitev dejavnosti pa standardna klasifikacija dejavnosti.

(2) Podrobnejše predpise o izvajanju tega zakona, vključno z natančnejšimi kriteriji in načini uveljavljanja oprostitev predpiše minister, pristojen za finance.

Zakon o davku na dodano vrednost – ZDDV (Uradni list RS, št. 89/98) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

XX. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

67. člen

(kazni za davčne prekrške, storjene v obdobju do 31. decembra 1999)

(1) Ne glede na določbe 61. člena tega zakona se v obdobju do 31. decembra 1999 posameznik, ki stori prekršek v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti, kaznuje za prekršek z denarno kaznijo od 100.000 do 4,000.000 tolarjev, pravna oseba pa z denarno kaznijo od 500.000 do 6,000.000 tolarjev, če:

1. kupcu blaga oziroma naročniku storitve ne izroči računa (drugi odstavek 35. člena);

2. ne predloži oziroma ne predloži v predpisanem roku obračuna DDV (38. člen);

3. nepravočasno vloži prijavo za obdavčitev po posebni ureditvi (sedmi odstavek 48. člena);

4. davčnemu organu ne sporoči, kdaj se njegova dejavnost prične, spremeni ali preneha (prvi odstavek 58. člena);

5. ne vloži prijave za registracijo v predpisanem roku (tretji in četrti odstavek 58. člena ter drugi odstavek 76. člena);

6. na dan 30. junija 1999 ne popiše izdane, neplačane račune in jih ne predloži davčnemu organu v predpisanem roku (73. člen);

7. na dan 30. junija 1999 ne popiše blaga na zalogi, ne določi novih prodajnih cen ter ne predloži davčnemu organu popisnih listov in drobno-prodajnih cen v predpisanem roku (prvi in drugi odstavek 74. člena);

8. na dan 30. junija 1999 ne popiše zalog brezalkoholnih pijač in piva, mineralnih vod, sadnih sokov in sadnih napitkov ter alkoholnih pijač in vinskega destilata po prodajnih cenah s posebej izkazanim prometnim davkom, ter popisne liste ne predloži davčnemu organu v predpisanem roku (prvi odstavek 75. člena);

9. na dan 30. junija 1999 ne popiše zalog tobačnih izdelkov, ne predloži popisnih listov davčnemu organu v predpisanem roku ter ne prodaja zalog tobačnih izdelkov po zatečenih cenah (tretji odstavek 75. člena).

(2) Z denarno kaznijo od 100.000 do 500.000 tolarjev se za prekrške iz prejšnjega odstavka kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe.

68. člen

(kazni za davčne prekrške, storjene v obdobju do 31. decembra 1999)

(1) Ne glede na določbe 62. člena tega zakona se v obdobju do 31. decembra 1999 posameznik, ki stori prekršek v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti, kaznuje za prekršek z denarno kaznijo od 300.000 do 6,000.000 tolarjev, pravna oseba pa z denarno kaznijo od 500.000 do 8,000.000 tolarjev, če:

1. DDV ne obračuna takrat, ko nastane obveznost v skladu z 19. členom tega zakona;
2. DDV ne obračuna od osnove v skladu z 21. členom tega zakona;
3. ne izda računa in če ne obdrži kopije računa (prvi odstavek 33. člena);
4. na računu ne izkaže predpisanih podatkov (34. in 35. člen);
5. ne obračuna ali nepravilno obračuna DDV (36. in 37. člen);
6. nepravilno obračuna znesek vstopnega DDV (40., 41., 42., 43. in 44. člen);
7. obračunava DDV, na računih izkazuje DDV ter odbija vstopni DDV v nasprotju s 45. členom tega zakona;
8. ne obračunava DDV v skladu s 47. členom tega zakona;
9. kot preprodajalec rabljenega blaga, umetniških predmetov, zbirk in starin, ne obračuna DDV v skladu z 48., 49. in 50. členom tega zakona;
10. kot dražitelj ne obračuna DDV v skladu z 51. in 52. členom tega zakona;
11. na računih izkazuje DDV (deseti odstavek 48. člena, peti odstavek 52. člena);
12. na računu ne navede ceno, doseženo na dražbi, davke in druge dajatve ter neposredne stroške nabave (peti odstavek 52. člena);
13. na dokumentu ne navede ločeno ceno, doseženo na dražbi, zmanjšano za znesek provizije (šesti odstavek 52. člena);
14. v svojem knjigovodstvu ne zagotovi podatkov iz 56. člena tega zakona oziroma jih ne zagotovi za predpisano obdobje;
15. ne vodi knjige prejetih in izdanih računov ter drugih evidenc (četrti in peti odstavek 56. člena);
16. ne hrani poslovnih knjig in druge dokumentacije v predpisanem roku (57. člen);
17. ne obračuna in plača DDV v skladu s tretjim odstavkom 59. člena tega zakona;
18. na dan 30. junija 1999 kupcem ne obračuna vrednost dobavljenega blaga in opravljenih storitev (prvi odstavek 71. člena);
19. ne plača prometnega davka na način in v predpisanih rokih (drugi odstavek 72. člena);
20. ne plača zneska prometnega davka, vsebovanega v neplačanih terjatvah na dan 30. junija 1999, do 31. decembra 1999 (tretji odstavek 72. člena).

(2) Z denarno kaznijo od 100.000 do 500.000 tolarjev se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe.

69. člen

(vračilo DDV v obdobju do 30. junija 2000)

(1) Ne glede na določbo prvega odstavka 53. člena tega zakona se v obdobju do 30. junija 2000 razlika davka vrne davčnemu zavezancu ne prej kot v 30 dneh, vendar ne pozneje kot v 90 dneh po predložitvi obračuna DDV.

(2) Davčnemu zavezancu, ki ne prejme razlike davka v roku iz prejšnjega odstavka, pripadajo obresti po obrestni meri, določeni z zakonom, ki ureja obrestno mero zamudnih obresti, od prvega dneva po poteku 90 dni.

70. člen

(proste carinske prodajalne in nižja stopnja DDV v prehodnem obdobju)

(1) Ne glede na določbo četrtega odstavka 32. člena tega zakona, je do polnopravnega članstva Slovenije v Evropski uniji oproščeno plačila DDV tudi blago, ki se v dovoljenih količinah prodaja potnikom v prostih carinskih prodajalnah na mednarodnih cestnih mejnih prehodih, razen če je z mednarodno pogodbo drugače določeno.

(2) Ne glede na določbe 25. člena tega zakona se do 1. januarja 2003 od vina obračunava in plačuje DDV po stopnji 8,5%.

(3) Ne glede na določbe 6. točke 25. člena tega zakona se do članstva Slovenije v Evropski uniji obračunava in plačuje DDV po stopnji 8,5% tudi od drugih nosilcev besede, slike in zvoka.

(4) Ne glede na določbo 11. točke 25. člena tega zakona se do 31. decembra 2007 obračunava in plačuje DDV po stopnji 8,5% od stanovanj, stanovanjskih in drugih objektov, namenjenih za trajno bivanje, ter delov teh objektov, ki niso del socialne politike, vključno z gradnjo in popravili le-teh.

71. člen

(obračun opravljenega prometa blaga in storitev na dan 30. 6. 1999)

(1) Dobavitelji blaga in storitev morajo na dan 30. junija 1999 obračunati vrednost dobavljenega blaga in opravljenih storitev in jih zaračunati kupcem. Obveznost se nanaša tudi na storitve podizvajalcev glavnim izvajalcem storitev.

(2) Če se po 1. juliju 1999 sestavlja obračun v primerih iz prejšnjega odstavka, v katerem se izkazuje celotna vrednost dobavljenih proizvodov ali opravljenih storitev, je davčna osnova za izračun DDV le vrednost, zaračunana za obdobje po 1. juliju 1999.

(3) Davčna osnova po prejšnjem odstavku se zmanjša tudi za predplačila, plačana do 30. junija 1999, ki se nanašajo na dobavo investicijske opreme in izgradnjo nepremičnin ter storitev, ki bo opravljena po 1. juliju 1999, če je bil od predplačil obračunan in plačan davek od prometa proizvodov in storitev po zakonu o prometnem davku (Uradni list RS, št. 4/92, 9/92 – popr., 12/93 – odločba US, 71/93, 16/96, 57/97, 3/98 in 35/98).

(4) Računi, ki so bili izstavljeni in za katere niso bile opravljene dobave blaga oziroma opravljene storitve do 30. junija 1999, se razveljavijo.

(5) Dobavitelji, ki blago in storitve dobavljajo postopno in za dobave izdajajo zaporedne račune, za dobave in zaračunane akontacije do 30. junija 1999, obračunajo davek od prometa proizvodov oziroma storitev po zakonu o prometnem davku.

72. člen

(končni obračun davka od prometa proizvodov in storitev in roki za plačilo davka od prometa proizvodov in storitev)

(1) Zavezanci za davek po zakonu o prometnem davku sestavijo za obdobje od 1. januarja 1999 do 30. junija 1999 končni obračun davka od prometa proizvodov in storitev in ga predložijo davčnemu organu do 20. avgusta 1999.

(2) Davek od prometa proizvodov oziroma davek od prometa storitev, za katerega je nastala obveznost za obračun do 30. junija 1999, se plača v rokih in na način, kot je določeno za plačilo davka po končnem obračunu.

(3) Znesek prometnega davka, vsebovan v neplačanih terjatvah na dan 30. junija 1999, ki ni bil plačan na podlagi končnega obračuna prometnega davka za obdobje januar-junij 1999, se plačuje ob poplačilu terjatev, v petih dneh po prejemu plačila, vendar najkasneje do 30. junija 2000.

73. člen

(popis izdanih neplačanih računov)

Zavezanci za davek po zakonu o prometnem davku morajo na dan 30. junija 1999 popisati izdane neplačane račune in predplačila, v katerih je obračunan davek od prometa proizvodov za dobavljene proizvode oziroma davek od prometa storitev za opravljene storitve, in jih predložiti davčnemu organu pri predložitvi dokončnega obračuna prometnega davka za obdobje januar-junij 1999.

74. člen

(popis blaga v trgovini na drobno)

(1) Zavezanci za davek po zakonu o prometnem davku, ki opravljajo dejavnost trgovine na drobno, morajo na dan 30. junija 1999 popisati blago na zalogi, ki ga vodijo po prodajnih cenah z vračunanim davkom od prometa proizvodov in storitev ter stornirati obračunani prometni davek v zalogah.

(2) Zavezanci iz prejšnjega odstavka za blago iz prejšnjega odstavka določijo prodajno ceno brez prometnega davka in na tako ugotovljeno prodajno ceno obračunajo DDV po določbah tega zakona. Če pri tem pride do povečanja drobnoprodajnih cen, morajo zavezanci popisne liste zalog in drobnoprodajnih cen, predložiti pristojnemu davčnemu organu do 10. julija 1999.

(3) Zavezanci iz prejšnjega odstavka, ki niso zavezanci za DDV, predložijo obračun DDV do 31. julija 1999 in plačajo obračunani DDV do 31. avgusta 1999.

(4) Spremembe drobnoprodajnih cen nadzoruje tržna inšpekcija v skladu z zakonom.

75. člen

(popis določenega blaga v trgovini na drobno in gostinstvu)

(1) Ne glede na določbe prejšnjega člena morajo zavezanci za davek po zakonu o prometnem davku, ki so zavezanci za DDV in opravljajo trgovsko in gostinsko dejavnost, na dan 30. junija 1999 popisati zaloge brezalkoholnih pijač in piva iz tarifne številke 1, mineralnih vod iz tarifne številke 2, sadnih sokov in sadnih napitkov iz tarifne številke 3 ter alkoholnih pijač in vinskega destilata iz tarifne številke 7 tarife davka od prometa proizvodov, ki je sestavni del zakona o prometnem davku, po nabavnih cenah. Od popisanih zalog navedenih pijač morajo izkazati prometni davek, vključen v nabavnih cenah. Če se znesek prometnega davka, vključen v nabavni ceni, ne more ugotoviti, se vključen prometni davek ugotovi po preračunanih stopnjah, izračunanih na podlagi stopenj v zakonu o prometnem davku. Popisne liste zalog z izkazanim prometnim davkom morajo ti davčni zavezanci predložiti davčnemu organu do 10. julija 1999.

(2) Prometni davek, izkazan v zalogah iz prejšnjega odstavka, se šteje za vstopni DDV po tem zakonu. Zavezanci imajo pravico do odbitka tega davka in sicer sorazmerno opravljenemu prometu, nimajo pa na tej podlagi pravice do vračila.

(3) Zavezanci iz prvega odstavka tega člena morajo na dan 30. junija 1999 popisati zaloge tobačnih izdelkov iz tarifne številke 6 tarife davka od prometa proizvodov in popis zalog predložiti davčnemu organu do 10. julija 1999. Zaloge tobačnih izdelkov, ugotovljene na dan 30. junija 1999, se morajo prodajati po zatečeni ceni na dan 30. junija 1999 do porabe zalog. Prodajo zalog po zatečenih cenah nadzoruje tržna inšpekcija v skladu z zakonom.

76. člen

(prijave za registracijo za DDV)

(1) Osebe iz 13. člena tega zakona postanejo davčni zavezanci po določbah tega zakona, če so v letu 1998 dosegli promet, večji od 5,000.000 tolarjev oziroma katastrski dohodek kmetijskih in gozdnih zemljišč večji od 1,500.000 tolarjev.

(2) Osebe iz prejšnjega odstavka morajo najkasneje do 31. marca 1999 predložiti davčnemu organu prijavo za registracijo, razen kmetov, ki jih davčni organ uvrsti med davčne zavezance po uradni dolžnosti.

(3) Davčni organ izda osebam iz prejšnjega odstavka potrdilo o registraciji najkasneje do 31. maja 1999, drugim osebam pa do 30. junija 1999.

77. člen

(odložitev uporabe 41. člena)

Ne glede na določbe 41. člena tega zakona, se do 31. decembra 1999, odbitni delež vstopnega DDV določa na podlagi dejanskih podatkov o opravljenem prometu blaga oziroma storitev, od katerega se obračunava in plačuje DDV.

78. člen

(uporaba 43. člena)

43. člen tega zakona se ne uporablja za blago na zalogi, ki je bilo nabavljeno pred 1. julijem 1999.

79. člen

(prenehanje veljavnosti predpisov)

Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati:

1. Zakon o prometnem davku (Uradni list RS, št. 4/92, 9/92 – popravek, 12/93 – odločba US, 71/93, 16/96, 57/97, 3/98 in 35/98);
2. Zakon o posebnem prometnem davku od izvoznih storitev (Uradni list RS, št. 45/95);
3. Pravilnik o uporabi zakona o prometnem davku (Uradni list RS, št. 6/92, 8/92, 29/92, 39/93, 37/95 – odločba US in 5/97 – odločba US);
4. Odredba o ortopedskih pripravah in rehabilitacijskih pripomočkih (Uradni list RS, št. 6/92);
5. Odredba o zdravilih, od katerih se ne plača prometni davek (Uradni list RS, št. 6/92);
6. Odredba o proizvodih, ki spadajo med turistično propagandne in informativne publikacije (Uradni list RS, št. 6/92);
7. Odredba o proizvodih, ki spadajo med kmetijsko mehanizacijo, naprave in drugo opremo, kmetijska orodja za primarno obdelavo zemljišča ter nadomestne dele za to opremo in naprave (Uradni list RS, št. 6/92, 27/92, 49/93 in 21/95);
8. Odredba o davčnih evidencah in načinu obračuna prometnega davka pri zavezancih, ki poslovnih knjig ne vodijo po sistemu dvostavnega knjigovodstva (Uradni list RS, št. 6/92);
9. Odlok o spremembi stopnje davka od prometa električne energije (Uradni list RS, št. 11/92);
10. Sklep o izdaji enotne menične golice (Uradni list RS, št. 20/92);
11. Navodilo o postopku pri obračunavanju in plačevanju prometnega davka od meničnih golic (Banka Slovenije, Oddelek za gotovinsko poslovanje, navodilo 05-1734/92-MJ-03);
12. Odredba o kontrolnih listkih za označevanje tobačnih izdelkov (Uradni list RS, št. 42/92);
13. Navodilo o načinu izdajanja mnenja, da posamezne barve za fasade, zidove, okna in vrata ne vsebujejo škodljivih snovi (Uradni list RS, št. 39/92);
14. Uredba o določitvi zneska davka iz tarifne številke 6 tarife davka od prometa proizvodov (Uradni list RS, št. 54/98);
15. Sklep o uskladitvi zneska iz prvega odstavka 67. člena zakona o prometnem davku (Uradni list RS, št. 37/95);
16. tretji odstavek 11. člena in drugi odstavek 14. člena Pravilnika o znaku dobra igrača (Uradni list RS, št. 29/96);
17. Uredba o spremembi stopenj davka od prometa določenih naftnih derivatov (Uradni list RS, št. 51/98),

uporabljajo pa se še do 30. junija 1999.

80. člen

(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se od 1. julija 1999, razen določb 71., 72., 73., 74., 75. in 76. člena tega zakona, ki se uporabljajo od dneva uveljavitve zakona.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost – ZDDV-A (Uradni list RS, št. 30/01) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

7. člen

(1) Davčni zavezanci, ki so pred uveljavitvijo tega zakona vlagali obračune DDV za koledarsko polletje, vlagajo obračune v skladu s 1. členom tega zakona za davčna obdobja od 1. julija 2001 dalje.

(2) Davčni zavezanci, ki so pred uveljavitvijo tega zakona vlagali obračune DDV za koledarsko trimesečje in je v skladu s 1. členom tega zakona njihovo davčno obdobje koledarsko trimesečje ali koledarski mesec, vlagajo obračune v skladu s 1. členom tega zakona za davčna obdobja od 1. julija 2001 dalje.

(3) Davčni zavezanci, ki so pred uveljavitvijo tega zakona vlagali obračune DDV za koledarsko trimesečje in je v skladu s 1. členom tega zakona njihovo davčno obdobje koledarsko polletje, vlagajo obračune v skladu s 1. členom tega zakona za davčna obdobja od 1. julija 2001 dalje.

(4) Davčni zavezanci, ki so pred uveljavitvijo tega zakona vlagali obračune DDV za koledarski mesec in je v skladu s 1. členom tega zakona njihovo davčno obdobje koledarsko trimesečje, vlagajo obračune v skladu s 1. členom tega zakona za davčna obdobja od 1. julija 2001 dalje.

(5) Davčni zavezanci, ki so pred uveljavitvijo tega zakona vlagali obračune DDV za koledarski mesec in je v skladu s 1. členom tega zakona njihovo davčno obdobje koledarsko polletje, vlagajo obračune v skladu s 1. členom tega zakona za davčna obdobja od 1. julija 2001 dalje ter vložijo skupni davčni obračun za davčna obdobja od maja do junija 2001.

(6) Davčni zavezanci iz tega člena vlagajo obračune DDV za davčna obdobja pred 1. majem 2001 v skladu s predpisi, ki so veljali pred uveljavitvijo tega zakona.

8. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost – ZDDV-B (Uradni list RS, št. 67/02) vsebuje naslednjo prehodno in končni določbi:

PREHODNA IN KONČNI DOLOČBI

47. člen

Davčni zavezanec, katerega davčno obdobje, določeno v skladu s tretjim odstavkom 36. člena zakona, ne poteče na dan pred dnevom, ko se začne uporabljati ta zakon, vloži obračun DDV po poteku davčnega obdobja v skladu z drugim odstavkom 38. člena zakona, mora pa obračunu priložiti ločene podatke o davčni obveznosti, ki se nanaša na del davčnega obdobja do začetka uporabe tega zakona ter na del davčnega obdobja po začetku uporabe tega zakona.

48. člen

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati 41. člen Zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leto 2002 in 2003 (Uradni list RS, št. 103/01).

(2) Če je davčni zavezanec opravil del prometa blaga ali storitve pred 1. januarjem 2002, del pa po tem datumu, obračuna DDV za celoten promet blaga ali storitve po stopnjah, ki so v veljavi na dan 1. januarja 2002, razen če je na dan 31. decembra 2001 opravil obračun že dobavljenega blaga in opravljenih storitev ter obračunal DDV po stopnjah, ki veljajo 31. decembra 2001.

(3) Računi, ki so bili izdani pred 1. januarjem 2002, nanašajo pa se na promet blaga in storitev, ki bo opravljen 1. januarja ali kasneje, se razveljavijo.

49. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se od prvega dne drugega meseca, ki sledi mesecu, v katerem je zakon uveljavljen, razen določb 14. in 15. člena tega zakona, v delu, ki se nanaša na višino stopnje, ki se začnejo uporabljati z dnem uveljavitve tega zakona.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost – ZDDV-C (Uradni list RS, št. 101/03) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

66. člen

(prehodni režim za uvoženo blago)

(1) Ta člen ureja obdavčitev blaga, ki je uvoženo v Slovenijo iz Skupnosti ali iz novih držav članic pred datumom pristopa k Evropski uniji (v nadaljnjem besedilu: pristop), vendar do vključno 30. aprila 2004 ni bilo sproščeno v prost promet.

(2) Za izvajanje tega člena imajo naslednji izrazi naslednji pomen:

– »Skupnost« pomeni ozemlje držav članic Evropske skupnosti pred 1. majem 2004, kot je definirano v zakonodaji Evropske skupnosti oziroma v 1. členu tega zakona,

– »nove države članice« pomeni ozemlje držav, ki so pristopile k Evropski skupnosti s pogodbo, ki je bila podpisana 16. aprila 2003,

– »razširjena Skupnost« pomeni ozemlje držav članic Evropske skupnosti po pristopu novih držav članic.

(3) Če je bilo blago uvoženo na ozemlje Slovenije pred datumom pristopa in je bil za to blago začet postopek začasnega uvoza s popolno oprostitvijo plačila dajatev ali eden od postopkov iz prvega odstavka 32. člena zakona, ki do datuma pristopa še ni bil zaključen, se to blago, dokler ni zaključen omenjeni postopek, obravnava po dosedanjih predpisih o DDV.

(4) Če je bil za blago pred datumom pristopa začet carinski tranzitni postopek, ki ni bil zaključen do datuma pristopa, se to blago, dokler ni zaključen omenjeni postopek, obravnava po dosedanjih predpisih o DDV.

(5) Če se v postopku ugotovi, da je blago v prostem prometu v Sloveniji ali znotraj Skupnosti, se kot uvoz blaga v smislu 1. točke 11. člena zakona šteje tudi:

– odstranitev, vključno z nezakonito odstranitvijo blaga iz postopka začasnega uvoza, ki je bil v skladu s pogoji iz drugega odstavka tega člena začet pred datumom pristopa;

– odstranitev, vključno z nezakonito odstranitvijo blaga iz enega od postopkov iz prvega odstavka 32. člena zakona, ki je bil v skladu s pogoji iz tretjega odstavka tega člena začet pred datumom pristopa;

– zaključek postopka iz četrtega odstavka tega člena, ki se je začel pred datumom pristopa v eni od novih držav članic z namenom, da davčni zavezanec v okviru svoje dejavnosti dobavi blago za plačilo v tej državi članici pred datumom pristopa;

– vsaka nepravilnost ali kršitev, ki je zagrešena med tranzitnim postopkom iz četrtega odstavka tega člena, vendar le, če so izpolnjeni pogoji iz prejšnje alinee.

(6) Če prejemnik blaga, ki mu je dobavljeno pred datumom pristopa v eni od novih držav članic ali znotraj Skupnosti, uporablja to blago po datumu pristopa v Sloveniji, se ta uporaba šteje za uvoz blaga v smislu 1. točke 11. člena zakona, vendar le, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

– dobava tega blaga je bila oproščena DDV ali bi bila oproščena DDV v skladu določbami, ki so enakovredne določbam 1. ali 2. točke 31. člena zakona;

– blago ni bilo uvoženo v Slovenijo pred datumom pristopa.

(7) V primerih iz petega odstavka tega člena se kot kraj uvoza šteje država članica, na območju katere se zaključi postopek, ki je bil začet pred datumom pristopa.

(8) Ne glede na 20. člen zakona se uvoz blaga v smislu četrtega in petega odstavka tega člena zaključi, ne da bi zaradi tega nastal obdavčljivi dogodek, če:

– je uvoženo blago ponovno izvoženo iz razširjene Skupnosti ali

– je uvoženo blago iz prve alinee petega odstavka tega člena vrnjeno v državo članico, iz katere je bilo izvoženo, vendar le, če je blago vrnjeno osebi, ki je prvotno izvozila blago. Ta določba ne velja za prevozna sredstva;

– so prevozna sredstva, začasno uvožena v skladu s prvo alineo petega odstavka tega člena, pridobljena ali uvožena pred datumom pristopa in obdavčena v skladu s splošnimi predpisi o obdavčevanju v novi državi članici ali državi članici Skupnosti, oziroma niso bila predmet oprostitve ali povračila DDV zaradi izvoza.

Šteje se, da je pogoj iz te alinee izpolnjen, če je bilo prevozno sredstvo prvič uporabljeno pred 1. majem 1996, ali če je znesek DDV, ki bi ga bilo treba plačati zaradi uvoza, nižji od 2500 tolarjev.

67. člen

(izvajanje 2. točke drugega odstavka 11.a člena)

V letu 2004 se kot vrednost nabav iz 2. točke drugega odstavka 11.a člena zakona upošteva vrednost vseh nabav posameznega davčnega zavezanca, ugotovljena na podlagi podatkov iz carinskih deklaracij za sprostitev blaga v prost promet v letu 2003 oziroma od 1. januarja do vključno 30. aprila 2004. Za obdobje po 1. maju 2004 se vrednost nabav ugotavlja na podlagi podatkov iz knjigovodstva davčnega zavezanca.

68. člen

(izvajanje četrtega odstavka 58. člena)

(1) Vsakemu davčnemu zavezancu, ki je pred 1. majem 2004 prejel odločbo o vpisu zavezanosti za DDV v davčni register, mora davčni organ do 1. maja 2004 po uradni dolžnosti izdati identifikacijsko številko za DDV.

(2) Šteje se, da je davčni zavezanec iz prvega odstavka tega člena identificiran za namene DDV s 1. majem 2004.

69. člen

(izvajanje tretjega odstavka 15.a člena)

V letu 2004 se vrednost dobav iz tretjega odstavka 15.a člena zakona določi z upoštevanjem skupne vrednosti dobav posameznega davčnega zavezanca, ugotovljena na podlagi podatkov iz njegovih carinskih deklaracij za izvoz oziroma ponovni izvoz blaga v Slovenijo v letu 2003 oziroma od 1. januarja do vključno 30. aprila 2004. Za obdobje po 1. maju 2004 se vrednost dobav ugotavlja na podlagi podatkov iz knjigovodstva davčnega zavezanca o dobavah blaga v Slovenijo.

70. člen

(izvajanje tretjega odstavka 36. člena)

Davčni zavezanec, za katerega je v skladu s tretjim odstavkom 36. člena zakona predpisano davčno obdobje koledarsko polletje ali koledarsko trimesečje, ki bo po 1. maju 2004 pridobival oziroma dobavljal blago znotraj Skupnosti, mora obračunu DDV priložiti ločene podatke o davčni obveznosti, ki se nanaša na del davčnega obdobja do vključno 30. aprila 2004 in na del davčnega obdobja po 1. maju 2004.

71. člen

(obdobje poročanja)

Za davčnega zavezanca, ki po 1. maju 2004 dobavlja blago davčnim zavezancem, identificiranim za namene DDV v drugih državah članicah, je prvo obdobje poročanja iz 39.a člena zakona obdobje od 1. maja 2004 do 30. junija 2004.

72. člen

(prekrški do 1. januarja 2005)

(1) Do 1. januarja 2005 se za prekrške, določene v 61. členu zakona, z denarno kaznijo od 300.000 do 5,000.000 tolarjev kaznuje fizična oseba, ki stori prekršek v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti.

(2) Do 1. januarja 2005 se za prekrške, določene v 61. členu zakona, z denarno kaznijo od 300.000 do 6,000.000 tolarjev kaznuje pravna oseba, z denarno kaznijo od 100.000 do 500.000 tolarjev pa odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz 61. člena zakona.

(3) Do 1. januarja 2005 se oseba iz petega odstavka 46. člena zakona, za prekršek, določen v tretjem odstavku 61. člena zakona, kaznuje z denarno kaznijo od 50.000 do 450.000 tolarjev.

(4) Do 1. januarja 2005 se za prekrške, določene v 62. členu zakona, z denarno kaznijo od 300.000 do 12,000.000 kaznuje fizična oseba, ki stori prekršek v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti.

(5) Do 1. januarja 2005 se za prekrške, določene v 62. členu zakona, z denarno kaznijo od 1,000.000 do 18,000.000 tolarjev kaznuje pravna oseba, z denarno kaznijo od 200.000 do 1,000.000 tolarjev pa odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz 62. člena zakona.

(6) Določba 65. člena tega zakona se začne uporabljati 1. januarja 2005.

73. člen

(uporaba predpisov)

Do dneva začetka uporabe tega zakona se uporablja Zakon o davku na dodano vrednost (Uradni list RS, št. 89/98, 17/2000 – odločba US, 30/01, 103/01 -ZIPRS0203, 67/02 in 30/03 – odločba US) ter predpisi izdani na njegovi podlagi.

74. člen

(začetek veljavnosti in uporabe)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se od 1. maja 2004, razen določbe 68. člena tega zakona, ki se uporablja od dneva uveljavitve tega zakona.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost – ZDDV-D (Uradni list RS, št. 45/04) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

12. člen

(1) Določbe 2. do 6. člena tega zakona se začnejo uporabljati 1. januarja 2005, določbe 7. člena tega zakona pa naslednji dan po objavi potrditve ureditve po zaključenem postopku posvetovanj v skladu z 29. členom Šeste direktive Sveta z dne 17. maja 1977 o usklajevanju zakonodaje držav članic o prometnih davkih – Skupni sistem davka na dodano vrednost: enotna osnova za odmero (77/388/EGS) s spremembami.

(2) Potrditev iz prejšnjega odstavka objavi v Uradnem listu Republike Slovenije minister, pristojen za finance.

13. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost – ZDDV-E (Uradni list RS, št. 114/04) vsebuje naslednjo končno določbo:

5. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se od prvega dne meseca, ki sledi njegovi uveljavitvi.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost – ZDDV-F (Uradni list RS, št. 108/05) vsebuje naslednjo prehodno in končno določbo:

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

9. člen

Davčni zavezanec iz 52.o člena tega zakona, ki želi začeti uporabljati posebno ureditev po plačani realizaciji 1. januarja 2006, o tem obvesti pristojni davčni urad do 15. decembra 2005.

10. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se od 1. januarja 2006, razen 9. člena tega zakona, ki se uporablja od dneva uveljavitve tega zakona dalje.

---

818. Zakon o dohodnini (uradno prečiščeno besedilo) (ZDoh-1-UPB3)

Na podlagi 153. člena Poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 10. februarja 2006 potrdil uradno prečiščeno besedilo Zakona o dohodni, ki obsega:

– Zakon o dohodnini – ZDoh-1 (Uradni list RS, št. 54/04 z dne 20. 5. 2004),

– popravek Zakona o dohodnini (Uradni list RS, št. 56/04 z dne 24. 5. 2004),

– popravek Zakona o dohodnini (Uradni list RS, št. 62/04 z dne 7. 6. 2004),

– popravek Zakona o dohodnini (Uradni list RS, št. 63/04 z dne 10. 6. 2004),

– Zakon o spremembi in dopolnitvah Zakona o dohodnini – ZDoh-1A (Uradni list RS, št. 80/04 z dne 23. 7. 2004),

– Zakon o spremembi in dopolnitvah Zakona o dohodnini – ZDoh-1B (Uradni list RS, št. 139/04 z dne 28. 12. 2004),

– Zakon o spremembi Zakona o dohodnini – ZDoh-1C (Uradni list RS, št. 53/05 z dne 31. 5. 2005) in

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini – ZDoh-1D (Uradni list RS, št. 115/05 z dne 20. 12. 2005).

Št. 435-01/90-4/258
Ljubljana, dne 10. februarja 2006
EPA 603-IV

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
France Cukjati, dr. med., l.r.

Z A K O N
O DOHODNINI
uradno prečiščeno besedilo (ZDoh-1-UPB3)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina zakona)

(1) S tem zakonom se ureja sistem in uvaja obveznost plačevanja dohodnine.

(2) Dohodnina je davek od dohodkov fizičnih oseb.

2. člen

(uporaba zakona)

Dohodnina se ugotavlja po določbah zakona, ki velja na dan 1. januarja leta, za katero se dohodnina odmerja, če ni s tem zakonom drugače določeno.

3. člen

(pripadnost dohodnine)

Dohodnina je prihodek državnega proračuna, če ni z zakonom drugače določeno.

II. ZAVEZANEC ZA DOHODNINO IN OBSEG DAVČNE OBVEZNOSTI

4. člen

(zavezanec za dohodnino)

Zavezanec in zavezanka za dohodnino je fizična oseba (v nadaljnjem besedilu: zavezanec).

5. člen

(obseg davčne obveznosti)

(1) Rezident in rezidentka (v nadaljnjem besedilu: rezident) je zavezan za plačilo dohodnine od vseh dohodkov, ki imajo vir v Republiki Sloveniji (v nadaljnjem besedilu: Slovenija) in od vseh dohodkov, ki imajo vir izven Slovenije.

(2) Nerezident in nerezidentka (v nadaljnjem besedilu: nerezident) je zavezan za plačilo dohodnine od vseh dohodkov, ki imajo vir v Sloveniji.

1. **Rezidentstvo**

6. člen

(rezident)

Zavezanec je rezident Slovenije v kateremkoli času v davčnem letu, če v tem času izpolnjuje katerega od naslednjih pogojev:

1. ima uradno prijavljeno stalno prebivališče v Sloveniji;

2. biva izven Slovenije zaradi zaposlitve v diplomatskem predstavništvu, konzulatu, mednarodni misiji Republike Slovenije ali stalnem predstavništvu Republike Slovenije pri Evropski uniji, kot javni uslužbenec z diplomatskim ali konzularnim statusom, ali je zakonec ali vzdrževani družinski član takega javnega uslužbenca in prebiva s to osebo;

3. je bil rezident Slovenije v kateremkoli obdobju preteklega ali tekočega leta in biva izven Slovenije zaradi zaposlitve:

a) v diplomatskem predstavništvu, konzulatu, mednarodni misiji Republike Slovenije ali stalnem predstavništvu Republike Slovenije pri Evropski uniji, kot javni uslužbenec

v tehnični ali administrativni funkciji, brez diplomatskega ali konzularnega statusa;

b) kot javni uslužbenec ali funkcionar v državnem organu ali organu lokalne skupnosti, in sicer v državi, ki na podlagi vzajemnosti takega uslužbenca ne šteje za svojega rezidenta;

c) kot uslužbenec v institucijah Evropskih skupnosti, Evropski centralni banki, Evropskem monetarnem institutu ali Evropski investicijski banki, ali je zakonec, ki ni zaposlen in ne opravlja dejavnosti, ali vzdrževan otrok takega uslužbenca in prebiva s to osebo;

4. ima svoje običajno bivališče ali središče svojih osebnih in ekonomskih interesov v Sloveniji, ali

5. je v kateremkoli času v davčnem letu prisoten v Sloveniji skupno več kot 183 dni.

7. člen

(nerezident)

(1) Ne glede na 6. člen tega zakona, je zavezanec nerezident, če izpolnjuje katerega od naslednjih pogojev:

1. opravlja delo kot oseba z diplomatskim ali konzularnim statusom v Sloveniji v diplomatskem predstavništvu, konzulatu ali mednarodni misiji skupine tujih držav ali tuje države, ali je zakonec ali vzdrževani družinski član take osebe in prebiva s to osebo, če ni slovenski državljan;

2. bi postal rezident samo zaradi opravljanja dela kot funkcionar, strokovnjak ali uslužbenec mednarodne organizacije, če ni slovenski državljan;

3. bi postal rezident samo zaradi zaposlitve:

a) v diplomatskem predstavništvu, konzulatu ali mednarodni misiji tuje države v Sloveniji kot javni uslužbenec v tehnični ali administrativni funkciji brez diplomatskega ali konzularnega statusa in ni slovenski državljan;

b) kot uslužbenec tuje države v Sloveniji v funkciji, ki ni diplomatska, konzularna ali mednarodna, pod pogojem, da ta tuja država na podlagi vzajemnosti podobnega uslužbenca Republike Slovenije ne šteje za svojega rezidenta;

c) kot uslužbenec v institucijah Evropskih skupnosti, Evropski centralni banki, Evropskem monetarnem institutu ali Evropski investicijski banki, v Sloveniji;

4. je fizična oseba, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

a) bo bivala v Sloveniji izključno zaradi zaposlitve kot tuj strokovnjak za dela, za katera v Sloveniji ni dovolj ustreznega kadra,

b) ni bila rezident v kateremkoli času petih let pred prihodom v Slovenijo,

c) ni lastnik nepremičnine v Sloveniji in

d) bo bivala v Sloveniji skupno manj kot 365 dni v dveh zaporednih davčnih letih;

5. je fizična oseba, ki biva v Sloveniji izključno zaradi študija ali zdravljenja.

(2) O izpolnjevanju pogojev iz 4. točke prvega odstavka tega člena odloči pristojni davčni organ in o tem osebi izda pisno potrdilo.

2. **Vir dohodka**

8. člen

(splošno o virih dohodka)

Dohodek ima vir v Sloveniji, če je po katerikoli od določb tega poglavja mogoče določiti vir dohodka v Sloveniji.

9. člen

(vir dohodka iz zaposlitve in iz opravljanja storitev in poslov)

Dohodek iz zaposlitve in dohodek iz opravljanja storitev in poslov imata vir v Sloveniji, če se zaposlitev izvaja ali storitev oziroma posel opravi v Sloveniji.

10. člen

(vir dohodka, če je dohodek izplačal rezident ali poslovna enota nerezidenta v Sloveniji)

(1) Dohodki imajo vir v Sloveniji, če je dohodek izplačala ali ji je bil zaračunan, oseba, ki je rezident po tem zakonu ali po zakonu, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb, ali poslovna enota nerezidenta po tem zakonu ali po zakonu, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb, in sicer:

1. dohodek iz zaposlitve in dohodek iz opravljanja storitev in poslov, če se v skladu s tem zakonom oziroma zakonom, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb, šteje za odbitno postavko pri izračunu davčne osnove rezidenta ali poslovne enote nerezidenta iz virov dohodka znotraj Slovenije ali bi bil odbitna postavka, če bi rezident ali poslovna enota nerezidenta bil zavezanec oziroma ne bi bil oproščen dohodnine ali davka od dohodkov pravnih oseb;

2. dohodek, izplačan delojemalcem, tudi članom uprave, članom nadzornih svetov ali drugim osebam, ki opravljajo podobno funkcijo, iz dobička;

3. pokojnine in drugi dohodki iz naslova pokojninskega in invalidskega zavarovanja;

4. dividende;

5. obresti, dohodek iz prenosa premoženjske pravice in dohodek iz oddajanja premoženja v najem, razen v primeru, če je dohodek izplačala poslovna enota izven Slovenije in se v skladu s tem zakonom oziroma zakonom, ki ureja davek od dohodka pravnih oseb, šteje za odbitno postavko pri izračunu davčne osnove, ki pripada poslovni enoti izven Slovenije;

6. vsak drug dohodek, za katerega ni mogoče določiti vira po 9., 11. do 14. členu ali po drugih določbah tega člena, razen v primeru, če je dohodek izplačala poslovna enota izven Slovenije in se v skladu s tem zakonom oziroma zakonom, ki ureja davek od dohodka pravnih oseb, šteje za odbitno postavko pri izračunu davčne osnove, ki pripada poslovni enoti izven Slovenije.

(2) Za poslovno enoto nerezidenta po tem zakonu se šteje poslovna enota nerezidenta, določena z zakonom, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb.

11. člen

(vir dohodka iz opravljanja dejavnosti)

(1) Dohodek, ki ga pridobi rezident z opravljanjem dejavnosti, ima vir v Sloveniji, razen dohodka, ki ga pridobi z opravljanjem dejavnosti v ali preko poslovne enote v tujini.

(2) Dohodek, ki ga pridobi nerezident z opravljanjem dejavnosti v ali preko poslovne enote v Sloveniji, ima vir v Sloveniji.

(3) Šteje se, da je dohodek od premičnin, ki so del poslovnega premoženja poslovne enote, vključno z dohodkom od odtujitve te poslovne enote, pridobljen z opravljanjem dejavnosti v ali preko poslovne enote.

12. člen

(vir dohodka od nepremičnin in od dohodka iz kmetijske in gozdarske dejavnosti)

(1) Dohodek od nepremičnine in pravic na nepremičnini, vključno z dobičkom iz kapitala od odsvojitve nepremičnine, ki je v Sloveniji, ima vir v Sloveniji.

(2) Dobiček iz kapitala od odsvojitve nepremičnine iz prvega odstavka tega člena je tudi dobiček iz kapitala od odsvojitve lastniških deležev in pravic iz lastniških deležev v gospodarski družbi, zadrugi ali drugi obliki organiziranja, katerih več kot 50% vrednosti izhaja posredno ali neposredno iz nepremičnin in pravic na nepremičninah, ki so v Sloveniji.

(3) Dohodek iz kmetijske in gozdarske dejavnosti, ki se opravlja na zemljiščih, ki so v Sloveniji, ima vir v Sloveniji.

13. člen

(vir dohodka od vrednostnih papirjev in lastniških deležev)

Dohodki od:

1. vrednostnih papirjev in pravic iz vrednostnih papirjev, ki jih izdajo:

a) Republika Slovenija, Banka Slovenije ali samoupravne lokalne skupnosti,

b) gospodarske družbe, zadruge in druge oblike organiziranja, ki so ustanovljene v skladu s predpisi v Sloveniji, in

2. lastniških deležev in pravic iz lastniških deležev v gospodarskih družbah, zadrugah in drugih oblikah organiziranja, ki so ustanovljene v skladu s predpisi v Sloveniji,

vključno z dobičkom iz kapitala, doseženim z njihovo odsvojitvijo, imajo vir v Sloveniji.

14. člen

(vir dohodka iz vzajemnih skladov)

Dohodki iz vzajemnega sklada, vključno z dobičkom iz kapitala, doseženim z odsvojitvijo investicijskih kuponov, imajo vir v Sloveniji, če vzajemni sklad upravlja družba za upravljanje, ki je rezident Slovenije po zakonu, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb.

III. PREDMET OBDAVČITVE

15. člen

(predmet obdavčitve)

(1) Z dohodnino so obdavčeni dohodki fizične osebe, ki so bili pridobljeni oziroma doseženi v davčnem letu, ki je enako koledarskemu letu.

(2) Dohodki so vsi dohodki in dobički, ne glede na vrsto, če ni s tem zakonom drugače določeno.

(3) Za dohodek po tem zakonu se šteje vsako izplačilo oziroma prejem dohodka, ne glede na obliko, v kateri je izplačan oziroma prejet.

(4) Dohodek, prejet v naravi, se določi na podlagi primerljive tržne cene, če ni z zakonom drugače določeno.

(5) Dohodek je pridobljen oziroma dosežen v davčnem letu, v katerem je prejet, če ni s tem zakonom drugače določeno. Šteje se, da je dohodek prejet, ko je izplačan fizični osebi ali je kako drugače dan na razpolago fizični osebi.

16. člen

(splošna pravila)

(1) V primeru transakcij in izplačil dohodkov med povezanimi osebami se kot podlaga za ugotovitev višine dohodka uporabljajo primerljive tržne cene.

(2) Metode za določanje primerljive tržne cene so določene z zakonom, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb.

(3) Povezana oseba po tem zakonu je družinski član ali katerakoli oseba, ki jo nadzira ali običajno nadzira zavezanec. Za družinskega člana se šteje zakonec zavezanca, prednik ali potomec zavezanca ali njegovega zakonca, zakonec prednika ali potomca zavezanca ali njegovega zakonca, bratje in sestre oziroma polbratje in polsestre ter posvojenci in posvojitelji. Za zakonca se šteje tudi oseba, ki živi z zavezancem v življenjski skupnosti, ki je po predpisih o zakonski zvezi in družinskih razmerjih v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo. Šteje se, da oseba nadzira drugo osebo, kadar ima lastniški delež ali pravico do lastniškega deleža v višini najmanj 25% v obliki vrednosti vseh deležev ali v obliki glasovalne pravice na podlagi lastniških deležev v konkretni osebi. Za namene določitve nadzora se šteje, da ima določena oseba v lasti vse lastniške deleže, ki jih ima neposredno ali posredno v lasti katerakoli oseba, ki je povezana s to določeno osebo.

(4) Če je pravica do dohodka prenesena na drugo osebo, se šteje, da je prejemnik tega dohodka oseba, ki je navedeno pravico prenesla, razen v primeru, če je hkrati opravljen tudi neomejen in nepreklicen prenos premoženja, ki je vir dohodka iz navedenega premoženja, na drugo osebo, če ni s tem zakonom drugače določeno.

(5) Pridobljeni dohodek in nastali stroški v tuji valuti se preračunajo v tolarje po srednjem tečaju Banke Slovenije. Preračun se opravi na dan pridobitve dohodka oziroma nastanka stroškov, če ni s tem zakonom drugače določeno.

(6) Za družinskega člana iz 4. točke prvega odstavka 25. člena, iz 27. člena, iz šestega odstavka 79. člena ter iz tretjega odstavka 90. člena tega zakona se šteje zakonec zavezanca ali oseba, s katero zavezanec živi v dalj časa trajajoči življenjski skupnosti, ki ima po zakonu, ki ureja zakonsko zvezo in družinska razmerja, enake pravne posledice kot zakonska zveza, otrok, posvojenec in pastorek zavezanca ali otrok osebe, s katero zavezanec živi v dalj časa trajajoči življenjski skupnosti, ki ima po zakonu, ki ureja zakonsko zvezo in družinska razmerja, enake pravne posledice kot zakonska zveza ter starši in posvojitelji zavezanca.

(7) Dohodek, prejet v naravi, se poveča s koeficientom davčnega odtegljaja, če:

1. v skladu s tem zakonom in zakonom, ki ureja davčni postopek, obstaja obveznost obračuna, odtegnitve in plačila davčnega odtegljaja od tega dohodka, in

2. ni drugega dohodka zavezanca prejetega v denarju pri izplačevalcu dohodka v naravi ali ta ni zadosten, da bi se od tega dohodka lahko odtegnil in plačal davčni odtegljaj od dohodka v naravi.

16.a člen

(splošno pravilo o neobdavčenih dohodkih)

(1) Določbe tega zakona, ki se nanašajo na oprostitev plačila dohodnine, določbe, ki določajo dohodke, ki se ne vštevajo v davčno osnovo, in določbe 19. člena tega zakona se nanašajo na dohodke, ki imajo vir v Sloveniji, in na dohodke, ki imajo vir izven Slovenije.

(2) Pri presoji, ali se določbe iz prvega odstavka tega člena nanašajo tudi na dohodek iz virov izven Slovenije, se za namene tega zakona smiselno uporabljajo predpisi, veljavni v Sloveniji.

17. člen

(dohodek)

Dohodki po tem zakonu so:

1. dohodek iz zaposlitve, ki vključuje tudi dohodek iz opravljanja storitev, razen dohodka iz opravljanja storitev, ki se šteje za dohodek iz 2. točke tega člena,

2. dohodek iz dejavnosti,

3. dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti,

4. dohodek iz premoženja,

5. dobiček iz kapitala,

6. drugi dohodki.

18. člen

(pravila določanja dohodka)

(1) Pri opredeljevanju ali je posamezni dohodek iz zaposlitve ali dohodek iz dejavnosti, se uporabljajo kriteriji, na podlagi katerih se določi, ali posamezna fizična oseba nastopa v odvisnem ali v neodvisnem razmerju pri opravljanju dela ali storitev. Pri opredeljevanju narave razmerja se izhaja iz naslednjih kriterijev:

1. nadzor in navodila v zvezi z opravljanjem dela ali storitev,

2. osebno opravljanje dela ali storitev,

3. zagotavljanje sredstev in pogojev za opravljanje dela ali storitev,

4. prevzemanje finančnih in drugih tveganj ter odgovornosti v zvezi z opravljanjem dela ali storitev,

5. način opravljanja dela ali storitev ter način plačila,

6. pravica do odstopa od pogodbe in prevzemanje odgovornosti v zvezi s tem,

7. neposredna udeležba na dobičku ali izgubi, izhajajoči iz opravljanja dela ali storitev,

ki se uporabijo na podlagi dejstev in okoliščin posameznega primera.

(2) Če posamezni dohodek zavezanca izvira delno iz zaposlitve in delno iz prenosa premoženjske pravice, se šteje, da je v celoti dohodek iz zaposlitve.

(3) Če posamezni dohodek zavezanca izvira delno iz dejavnosti in delno iz prenosa premoženjske pravice, se šteje, da je v celoti dohodek iz dejavnosti.

19. člen

(kaj se ne šteje za dohodke po tem zakonu)

Ne glede na 17. člen tega zakona se za dohodke fizične osebe po tem zakonu ne štejejo:

1. dediščine in volila, razen tistih, ki jih fizična oseba prejme v zvezi z opravljanjem dejavnosti iz 33. člena tega zakona;

2. darila, prejeta od fizične osebe, ki ni delodajalec prejemnika (ali z delodajalcem povezana oseba) ali delodajalec osebe, ki je povezana s prejemnikom, razen daril, ki jih fizična oseba prejme v zvezi z opravljanjem dejavnosti iz 33. člena tega zakona;

3. dobitki od iger na srečo po zakonu, ki ureja igre na srečo;

4. izplačila, ki jih prejme fizična oseba na podlagi zavarovanja za primer bolezni, poškodbe ali invalidnosti, katerega zakon, ki ureja zavarovalništvo, ne določa kot obvezno zavarovanje, ali izplačila na podlagi zavarovanja za škodo, povzročeno na osebnem premoženju, in za škodo v zvezi z opravljanjem osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, kot je določena v 57. členu tega zakona;

5. sredstva ali dobički, ki jih pridobi fizična oseba na podlagi prenosov sredstev med svojim podjetjem, v katerem samostojno opravlja dejavnost, in svojim gospodinjstvom ali na podlagi prenehanja opravljanja dejavnosti; navedena določba ne vpliva na obveznosti te fizične osebe, ki opravlja dejavnost, po poglavju III.2.

20. člen

(oprostitev plačila dohodnine)

Dohodnine se ne plača od:

1. denarne pomoči, ki jo posameznik prejme zaradi naravne in druge nesreče v skladu s posebnimi predpisi, razen denarne pomoči, ki jo posameznik prejme v zvezi z opravljanjem dejavnosti, kot je določena v 33. členu tega zakona in v zvezi z opravljanjem osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, kot je določena v 57. členu tega zakona;

2. subvencije, ki se v skladu s posebnimi predpisi izplačujejo iz proračuna za določene namene, razen dohodkov, ki jih posameznik prejme v zvezi z opravljanjem dejavnosti, kot je določena v 33. členu tega zakona, in v zvezi z opravljanjem osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, kot je določena v 57. členu tega zakona;

3. dohodkov, ki jih v obliki povračil stroškov, storitev ali drugih ugodnosti v naravi prejmejo upravičenci na podlagi zakona o vojnih invalidih, zakona o žrtvah vojnega nasilja, zakona o posebnih pravicah žrtev vojne za Slovenijo, zakona o popravi krivic, zakona o vojnih veteranih in zakona o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb in zakona o republiških priznavalninah, razen prejemkov, ki predstavljajo redni dohodek;

4. doživljenjske mesečne rente, ki jo posameznik prejme po zakonu o žrtvah vojnega nasilja in zakonu o posebnih pravicah žrtev v vojni za Slovenijo 1991;

5. dohodkov, ki jih v obliki povračil stroškov, storitev ali drugih ugodnosti v naravi prejmejo upravičenci na podlagi obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja, zdravstvenega zavarovanja ter na podlagi obveznega zavarovanja za primer brezposelnosti in za starševsko varstvo, razen dohodkov, ki predstavljajo redni dohodek na podlagi navedenega zavarovanja;

6. vrnitve premoženja in odškodnine, prejete v skladu z zakonom, ki ureja denacionalizacijo in zakonom, ki ureja izvrševanje kazenskih sankcij;

7. odškodnine na podlagi sodbe sodišča zaradi osebnih poškodb (telesnih poškodb, bolezni ali smrti) ali poškodovanja osebnega premoženja, vključno z zamudnimi obrestmi, razen odškodnine, ki predstavlja nadomestilo za izgubljeni dohodek. Med navedene odškodnine je mogoče šteti tudi odškodnine zaradi osebnih poškodb ali poškodovanja osebnega premoženja, izplačane na podlagi sodne ali izven sodne poravnave, ki ni sklenjena zaradi prikritja pravega namena strank, in če odškodnina ne presega utemeljen in razumen znesek, ki je običajen za odškodnine, izplačane na podlagi sodb sodišča v podobnih primerih;

8. zamudnih obresti, izplačanih na podlagi sodne odločbe;

9. odškodnine neupravičeno obsojenim in priprtim v skladu z zakonom, ki ureja kazenski postopek;

10. odškodnine upravičencem po zakonu, ki ureja povrnitev škode osebam, okuženim z virusom HIV zaradi transfuzije krvi ali krvnih pripravkov in odškodnine upravičencem po zakonu, ki ureja prepoved proizvodnje in prometa z azbestnimi izdelki ter zagotavljanje sredstev za prestrukturiranje azbestne proizvodnje v neazbestno;

11. odškodnine po zakonu, ki ureja plačilo odškodnine žrtvam vojnega in povojnega nasilja, vključno z dohodki, ki jih upravičenec doseže ob prvi prodaji obveznic, ki jih je izdala Republika Slovenija za poplačilo odškodnine, in podobne odškodnine, ki jih žrtve vojnega in povojnega nasilja prejmejo iz tujine;

12. starševskega dodatka in pomoči ob rojstvu otroka, ki jih upravičenci prejmejo na podlagi zakona, ki ureja starševsko varstvo in družinske prejemke ali na podlagi predpisa samoupravne lokalne skupnosti;

13. otroškega dodatka, dodatka za veliko družino in dodatka za nego za otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo, ki ga upravičenci prejmejo na podlagi zakona, ki ureja starševsko varstvo in družinske prejemke;

14. preživnine, ki jo prejme fizična oseba na podlagi sodne odločbe, sporazuma ali dogovora o preživljanju, sklenjenega po predpisih o zakonski zvezi in družinskih razmerjih in od nadomestila preživnine, izplačanega na podlagi zakona, ki ureja jamstveni in preživninski sklad;

15. nagrade in povračila stroškov skrbniku v skladu z zakonom, ki ureja zakonsko zvezo in družinska razmerja;

16. rejnin, ki se izplačujejo iz proračuna v skladu z zakonom, ki ureja rejniško dejavnost;

17. denarnih pomoči za brezposelnost, ki se izplačujejo iz proračuna v skladu z zakonom, ki ureja zavarovanje za primer brezposelnosti;

18. pomoči in prejemkov, ki jih država in samoupravna lokalna skupnost zagotavlja socialno ogroženim v skladu z zakonom, ki ureja socialno varstvo, in zakonom, ki ureja lokalno samoupravo;

19. prejemkov od občasnega dela invalidov, ki so vključeni v institucionalno varstvo po zakonu, ki ureja socialno varstvo;

20. invalidnine, invalidskega dodatka in dodatka za posebno invalidnost po zakonu o vojnih invalidih in zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ter nadomestilo za invalidnost po zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb;

21. varstvenega dodatka k pokojnini po zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju;

22. dodatka za pomoč in postrežbo po zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, zakonu o vojnih veteranih, zakonu o vojnih invalidih in zakonu, ki ureja socialno varstvo, ter dodatka za tujo nego in pomoč po zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb;

23. štipendije in drugih prejemkov, izplačanih osebi, ki je vpisana kot učenec, dijak ali študent za polni učni ali študijski čas, v zvezi z izobraževanjem ali usposabljanjem na podlagi posebnih predpisov, in sicer iz proračuna ali sklada, ki je financiran iz proračuna (razen kadrovskih štipendij) in od navedenih prejemkov, ki jih financira tuja država ali mednarodna organizacija oziroma izobraževalna, kulturna ali znanstveno-raziskovalna ustanova, razen prejemkov, ki so prejeti kot nadomestilo za izgubljeni dohodek ali v zvezi z opravljanjem dela oziroma storitev; učenec, dijak ali študent za polni učni ali študijski čas je oseba, katere primarna dejavnost je študij;

24. prejemkov, izplačanih za kritje šolnine in stroškov prevoza ter bivanja osebi, ki je vpisana kot učenec, dijak ali študent za polni učni ali študijski čas, ki jih izplača ustanova, ustanovljena z namenom štipendiranja, ki ni povezana oseba ali sedanji, prejšnji ali bodoči delodajalec prejemnika ali osebe, ki je povezana s prejemnikom;

25. prejemkov v obliki regresiranja oziroma subvencioniranja študentske prehrane, mesečnih vozovnic za prevoze učencev, dijakov in študentov, ki se šolajo izven kraja bivanja, varstva in vzgoje v vrtcih in drugih podobnih pomoči, ki se v skladu z zakonom o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, zakona o visokem šolstvu, zakona o osnovni šoli ter zakona o vrtcih financirajo iz proračuna države ali občine;

26. prejemkov, ki jih osebam s statusom begunca v Sloveniji, osebam z začasnim zatočiščem v Sloveniji in tujcem, ki jim je dovoljeno začasno zadrževanje v Sloveniji, zagotavlja proračun ali mednarodna organizacija v skladu z zakonom o tujcih, zakonom o začasnem zatočišču in drugimi predpisi;

27. pomoči, ki jih socialno ali drugače ogrožene osebe prejmejo od organizacij, ki imajo v skladu z zakonom, ki ureja humanitarne organizacije, status humanitarne organizacije, ki deluje v javnem interesu na področju socialnega ali zdravstvenega varstva, in od organizacij, ki imajo v skladu z zakonom, ki ureja invalidske organizacije, status invalidske organizacije, ki deluje v javnem interesu na področju invalidskega varstva;

28. pomoči, ki jih pomoči potrebne osebe prejmejo od dobrodelnih ustanov, katerih ustanovitev in poslovanje je v skladu z zakonom, ki ureja ustanove;

29. nadomestila za uporabo sredstev, ki jih je zavezanec dal na razpolago za obrambne potrebe in za potrebe varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, in od povračila škode navedeni osebi v skladu z zakonom o obrambi, zakonom o materialni dolžnosti in zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami;

30. enkratne denarne pomoči po zakonu o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami, zakonu o obrambi in zakonu o notranjih zadevah;

31. izplačil stroškov in nagrad osebam za tajno policijsko delovanje in sodelovanje pri izvajanju ukrepov, ki so odobreni na podlagi zakona o policiji in zakona o kazenskem postopku ter za plačilo koristnih informacij v zvezi s kaznivimi dejanji ali njihovimi storilci ter od izplačil stroškov in nagrad v zvezi s tajnim pridobivanjem podatkov na podlagi zakona o Slovenski obveščevalno-varnostni agenciji;

32. enkratne solidarnostne pomoči, ki jo izplača sindikat svojim članom z namenom nudenja materialne pomoči v primerih socialne ogroženosti ter v primerih reševanja izjemnih razmer (kot so smrt, elementarne in druge nezgode), če je izplačana pod pogoji, ki so določeni z aktom, ki ga sprejme reprezentativni sindikat na ravni države;

33. obveznih prispevkov za socialno varnost, ki jih za posamezne zavarovance v skladu s posebnimi predpisi plačuje Slovenija ali samoupravna lokalna skupnost, pod pogojem, da Slovenija oziroma samoupravna lokalna skupnost ne nastopa kot njihov delodajalec;

34. dobička iz kapitala od odsvojitve premičnin, ki niso določene v 86. členu tega zakona in od odsvojitve izvedenih finančnih instrumentov, razen dobička iz kapitala delojemalca, ki odsvoji pravico do nakupa delnic ali pridobitve drugega premoženja; navedena določba ne vpliva na davčno obveznost fizične osebe, ki opravlja dejavnost po poglavju III.2 tega zakona;

35. denarne nagrade za osvojeno medaljo na olimpijskih igrah ter svetovnih, evropskih in drugih mednarodnih prvenstvih, ki se izplača iz proračuna v skladu s pravilnikom, ki ureja merila za izvajanje letnega programa športa na državni ravni;

36. od dohodkov, prejetih na podlagi pogodbe o vojaški službi v rezervni sestavi, razen od nadomestil plače oziroma izgubljenega zaslužka ter razen od dohodkov za čas opravljanja vojaške službe (v miru ter v izrednem in vojnem stanju);

37. od dohodkov, vključno s povračili stroškov, prejetih na podlagi pogodbe o prostovoljnem služenju vojaškega roka;

38. prejemkov iz medsosedske pomoči med kmetijskimi gospodarstvi v okviru strojnih krožkov, ki jih pridobi gospodinjstvo iz petega odstavka 60. člena tega zakona, ki se mu dohodek ugotavlja na podlagi 57. člena tega zakona, v višini in pod pogoji, ki jih določi minister, pristojen za finance v soglasju z ministrom, pristojnim za kmetijstvo;

39. plačila iz naslova ukrepov kmetijske politike za okoljske programe, ki so namenjena osnovni kmetijski in osnovni gozdarski dejavnosti;

40. dohodkov, prejetih v zvezi s prostovoljnim usposabljanjem za nepoklicno opravljanje nalog zaščite, reševanja in pomoči v skladu s posebnimi predpisi, razen dohodkov, ki predstavljajo nadomestilo za izgubljeni dohodek;

41. povračil stroškov sodnega ali upravnega postopka, ki jih je fizični osebi dolžna plačati druga oseba na podlagi sodne ali upravne odločbe oziroma sklepa;

42. pokojninske rente in odkupne vrednosti, izplačane v skladu z zakonom o prvem pokojninskem skladu Republike Slovenije in preoblikovanju pooblaščenih investicijskih družb;

43. veteranskega dodatka po zakonu o vojnih veteranih;

44. dohodkov, doseženih s prodajo odpadnega papirja, ki ga v okviru zbiralne akcije, ki jo organizira šola, zberejo učenci ali dijaki;

45. odškodnine žrtvam kaznivih dejanj po zakonu, ki ureja odškodnine žrtvam kaznivih dejanj, razen odškodnine, ki predstavlja nadomestilo za izgubljeni dohodek;

46. plačila za vodenje knjigovodstva na kmetijah po uradni metodologiji Evropske unije za zbiranje računovodskih podatkov o dohodkih in poslovanju kmetijskih gospodarstev (Farm Accountancy Data Network – FADN), ki so namenjena vodenju knjigovodstva za osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost;

47. izplačila za delo obsojencev, mladoletnikov in pripornikov, ki med prestajanjem pripora, kazni zapora in izvrševanjem vzgojnega ukrepa oddaje v prevzgojni dom delajo;

48. denarnih izplačil za občasno ali začasno nego ali pomoč invalidom, ki jih fizičnim osebam izplačujejo reprezentativne in druge invalidske organizacije, ki delujejo na državni ravni.

21. člen

(oprostitev plačila dohodnine za nerezidente)

(1) Ne glede na drugi odstavek 5. člena tega zakona, nerezident ne plačuje dohodnine od dobička iz kapitala, pod pogojem, da ima dobiček iz kapitala vir v Sloveniji samo

po 13. ali 14. členu tega zakona in če vrednostni papir ali lastniški delež, ki ga nerezident odsvoji, ni del pretežnega lastniškega deleža. Pretežni lastniški delež je vsak lastniški delež, na podlagi katerega zavezanec ima ali je imel v kateremkoli času v preteklih petih letih pred odsvojitvijo deleža, neposredno ali posredno preko povezanih oseb, vsaj 10% delež glasovalnih pravic ali vsaj 10% delež v kapitalu oziroma v posameznem razredu delnic določene pravne osebe.

(2) Ne glede na drugi odstavek 5. člena tega zakona, fizična oseba, ki je rezident v državi članici Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EU), ki ni Slovenija, ne plačuje dohodnine od dohodka od prihrankov – ki ima vir v Sloveniji in o katerem je plačilni zastopnik dolžan poročati davčnemu organu v skladu z določbami poglavja, ki ureja dajanje podatkov o dohodku od prihrankov v obliki plačil obresti v zakonu, ki ureja davčni postopek – če je upravičeni lastnik navedenega dohodka.

(3) Ne glede na drugi odstavek 5. člena tega zakona, se dohodnine ne plačuje od dohodka iz zaposlitve, prejetega za delo pri tujem diplomatskem predstavništvu ali konzulatu, (ali drugem predstavništvu tuje države), mednarodni organizaciji v Sloveniji ali instituciji EU v Sloveniji, če ga prejme oseba, ki se v skladu s 1. do 3. točko prvega odstavka 7. člena tega zakona šteje za nerezidenta.

(4) Ne glede na drugi odstavek 5. člena tega zakona, se dohodnine ne plačuje od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti, razen od dohodka iz dejavnosti nastopajočega izvajalca ali športnika, ob izpolnjevanju naslednjih pogojev:

1. prejemnik dohodka je nerezident,
2. dejavnosti v Sloveniji ne opravlja v ali preko poslovne enote in je prisoten v Sloveniji manj kot 183 dni v katerem koli obdobju 12 mesecev in
3. ni obveznosti obračunavanja, odtegovanja in plačevanja davčnega odtegljaja v skladu s 54. členom tega zakona.

22. člen

(oprostitev plačila dohodnine za rezidente, uslužbence v institucijah Evropskih skupnosti, Evropski centralni banki, Evropskem monetarnem institutu ali Evropski investicijski banki)

Ne glede na prvi odstavek 5. člena tega zakona, se dohodnine ne plačuje od dohodka iz zaposlitve, ki ga prejme rezident kot uslužbenec v institucijah Evropskih skupnosti, Evropski centralni banki, Evropskem monetarnem institutu ali Evropski investicijski banki, pod pogojem, da se od tega dohodka plačuje dohodnina v institucijah Evropske skupnosti, Evropski centralni banki, Evropskem monetarnem institutu oziroma Evropski investicijski banki. Ta dohodek se ne upošteva pri izračunu višine dohodnine od preostalega obdavčljivega dohodka takega rezidenta.

1. **Dohodek iz zaposlitve**

23. člen

(splošno o dohodku iz zaposlitve)

(1) Dohodek iz zaposlitve vključuje vse dohodke, ki jih prejme fizična oseba na podlagi zaposlitve (v nadaljnjem besedilu: delojemalec) od izplačevalca, ki je delodajalec ali druga oseba (v nadaljnjem besedilu: delodajalec), v zvezi s preteklo ali sedanjo zaposlitvijo.

(2) Kot zaposlitev se šteje vsako odvisno pogodbeno razmerje, na podlagi katerega ima fizična oseba pravico do plačila za opravljeno delo ali storitev, ne glede na to, ali gre za fizično ali intelektualno delo, vključno z ustvarjanjem ali izvedbo avtorskega dela in ne glede na čas trajanja zaposlitve.

(3) Za zaposlitev po tem zakonu se šteje tudi opravljanje dela oziroma storitev prokuristov in direktorjev ter opravljanje funkcije na podlagi imenovanja ali izvolitve v državni ali drug organ.

24. člen

(dohodki, ki se štejejo za dohodek iz zaposlitve)

(1) Dohodek iz zaposlitve vključuje vsako izplačilo in boniteto, ki sta povezana z zaposlitvijo.

(2) Za dohodek iz zaposlitve se šteje dohodek iz delovnega razmerja in dohodek iz drugega pogodbenega razmerja ali razmerja na drugi podlagi, ki ima naravo odvisnega razmerja po tem zakonu (v nadaljnjem besedilu: dohodek iz drugega pogodbenega razmerja).

25. člen

(dohodek iz delovnega razmerja)

(1) Dohodek iz delovnega razmerja vključuje zlasti:

1. plačo, nadomestilo plače in vsako drugo plačilo za opravljeno delo, ki vključuje tudi provizije,
2. regres za letni dopust, jubilejno nagrado, odpravnino, solidarnostno pomoč,
3. povračilo stroškov v zvezi z delom,
4. boniteto, ki jo delodajalec zagotovi v korist delojemalca ali njegovega družinskega člana,
5. nadomestilo, ki ga zagotovi delodajalec na podlagi dogovora z delojemalcem zaradi kateregakoli pogoja v zvezi z zaposlitvijo ali zaradi spremembe v pogojih v zvezi z zaposlitvijo,
6. vsako izplačilo delodajalca v zvezi s prenehanjem veljavnosti pogodbe o zaposlitvi, vsako izplačilo zaradi prenehanja zaposlitve in podobni prejemki,
7. prejemki, prejeti zaradi začasnega neizplačila dohodka iz zaposlitve,
8. nadomestila in drugi prejemki, ki so prejeti od delodajalca ali druge osebe, skladno z drugimi predpisi, kot posledica zaposlitve oziroma obveznega zavarovanja za socialno varnost,
9. dohodek na podlagi udeležbe v dobičku.

(2) Za dohodek iz delovnega razmerja se štejejo tudi:

1. dohodki, prejeti za vodenje poslovnega subjekta, ki je pravna oseba, na podlagi poslovnega razmerja,
2. dohodki izvoljenih ali imenovanih nosilcev funkcij v organih zakonodajne, izvršilne ali sodne oblasti v Sloveniji ali v organih lokalne samouprave, če za to funkcijo prejemajo plačo,
3. dohodki, ki izhajajo iz avtorskega dela, ustvarjenega iz delovnega razmerja, iz izvedb avtorskih in folklornih del iz delovnega razmerja in dohodki, ki izhajajo iz inovacij, ustvarjenih v delovnem razmerju, ne glede na obliko pogodbe, ki je podlaga za izplačilo navedenih dohodkov,
4. nadomestila in drugi dohodki iz naslova obveznega zdravstvenega zavarovanja in obveznega zavarovanja za primer brezposelnosti in za starševsko varstvo, ki jih prejmejo fizične osebe, ki opravljajo dejavnost, kmetje, družbeniki družb in druge osebe, ki niso v delovnem razmerju,
5. plačilo, ki se izplača fizični osebi, ki opravlja dejavnost, kmetu, družbeniku in drugi osebi, ki ni v delovnem razmerju, kot nadomestilo za izgubljeni zaslužek po posebnih predpisih, ki določajo sodelovanje določenih fizičnih oseb pri izvajanju dejavnosti državnega organa ali organa samoupravne lokalne skupnosti, kot je to primeroma v primeru sodelovanja pri odpravljanju posledic naravnih in drugih nesreč,
6. pokojnine, nadomestila in drugi dohodki iz naslova (obveznega, obveznega dodatnega in prostovoljnega dodatnega) pokojninskega in invalidskega zavarovanja, razen izplačila odkupne vrednosti v skladu z zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju in zakonom o prvem pokojninskem skladu Republike Slovenije in preoblikovanju pooblaščenih investicijskih družb.

26. člen

(dohodek iz drugega pogodbenega razmerja)

(1) Dohodek iz drugega pogodbenega razmerja vključuje vsak posamezni dohodek za opravljeno delo ali storitev.

(2) Za dohodek iz drugega pogodbenega razmerja se šteje tudi dohodek, prejet za stvaritev avtorskega dela in dohodek za izvedbo avtorskega ali folklornega dela, ne glede na vrsto pogodbe, ki je podlaga za izplačilo navedenih dohodkov.

(3) Za dohodek iz drugega pogodbenega razmerja se šteje tudi dohodek verskih delavcev iz naslova razmerja z versko skupnostjo, ki nima vseh elementov delovnega razmerja, v višini, ki ga določi Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada), pri čemer dohodek ne sme biti manjši od zneska, ki zagotavlja socialno varnost v Sloveniji in ne večji od zneska minimalne plače v skladu z zakonom, ki ureja minimalno plačo.

27. člen

(boniteta)

(1) Boniteta je vsaka ugodnost v obliki proizvoda, storitve ali druge ugodnosti v naravi, ki jo delojemalcu ali njegovemu družinskemu članu zagotovi delodajalec ali druga oseba v zvezi z zaposlitvijo.

(2) Boniteta vključuje zlasti:

1. uporabo osebnega vozila za privatne namene,
2. nastanitev,
3. posojilo brez obresti ali z obrestno mero, ki je nižja od tržne,
4. popust pri prodaji blaga in storitev,
5. izobraževanje delojemalca ali njegovega družinskega člana,
6. zavarovalne premije in podobna plačila,
7. darila, ki jih zagotovi delodajalec na podlagi ali zaradi zaposlitve nekdanjemu, sedanjemu ali bodočemu delojemalcu ali njegovemu družinskemu članu,
8. pravico delojemalcev do nakupa delnic.

(3) Za boniteto po tem zakonu se ne štejejo ugodnosti manjših vrednosti, ki jih delodajalec zagotavlja vsem delojemalcem pod enakimi pogoji, kot je zlasti regresirana prehrana med delom, uporaba prostorov za oddih in rekreacijo, pogostitve ob praznovanjih in v drugih podobnih primerih zagotavljanja običajnih ugodnosti.

(4) Za boniteto se ne štejejo plačila delodajalca za dopolnilno izobraževanje in usposabljanje delojemalcev, ki je v zvezi s poslovanjem delodajalca.

(5) Za boniteto se ne štejejo plačila delodajalca za zdravstvene preglede delojemalcev, ki jih je delodajalec dolžan zagotoviti na podlagi zakona, ki ureja varnost in zdravje pri delu in bi opustitev zdravstvenega pregleda oziroma plačila pomenila kršitev zakona in s tem kazensko odgovornost delodajalca.

(6) Za boniteto se ne štejejo plačila delodajalca za zavarovanje delojemalcev za nesreče pri delu, ki ga je delodajalec dolžan zagotoviti na podlagi zakona in bi opustitev zavarovanja oziroma plačila pomenila kršitev zakona.

(7) Za boniteto se ne šteje uporaba parkirnega prostora, ki ga delodajalec zagotovi delojemalcu.

(8) Za boniteto se ne šteje uporaba računalniške in telekomunikacijske opreme, ki jo delodajalec zagotovi delojemalcu.

(9) V primeru, če delodajalec podari otroku delojemalca darilo v mesecu decembru, se vrednost darila ne všteva v davčno osnovo delojemalca, če njegova vrednost ne presega 10.000 tolarjev. Navedeno velja za darilo otroku do starosti 15 let.

(10) Bonitete, ki jih delodajalec delojemalcu ne zagotavlja redno ali pogosto, se ne vključujejo v davčno osnovo delojemalca, če vrednost vseh bonitet v mesecu ne presega 3.000 tolarjev. Določba velja le za bonitete iz delovnega razmerja.

28. člen

(pokojnina)

(1) Pokojnina je dohodek, prejet na podlagi obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja, obveznega dodatnega pokojninskega in invalidskega zavarovanja in prostovoljnega dodatnega pokojninskega in invalidskega zavarovanja v skladu z zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju in zakonom o prvem pokojninskem skladu Republike Slovenije in preoblikovanju pooblaščenih investicijskih družb in vključuje tudi državno pokojnino, odpravnino in oskrbnino vdovi ali vdovcu, dodatek za rekreacijo in pokojnino v obliki mesečne pokojninske rente.

(2) Za pokojnino se štejejo tudi pokojnine, prejete na podlagi drugih posebnih predpisov, kot zlasti pokojnine po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju bivših vojaških zavarovancev, pokojnine po predpisih o starostnem zavarovanju kmetov, dodatki k tujim pokojninam in akontacije tujih pokojnin po predpisih o zagotavljanju socialne varnosti.

(3) Pri presoji, ali je dohodek iz prvega odstavka tega člena, ki je prejet iz tujine, pokojnina, se za namene tega zakona smiselno uporabljajo predpisi, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje v Sloveniji.

29. člen

(davčna osnova)

(1) Osnova za dohodnino (v nadaljnjem besedilu: davčna osnova) od dohodka iz delovnega razmerja je dohodek iz 25. člena tega zakona, zmanjšan za obvezne prispevke za socialno varnost, ki jih je na podlagi posebnih predpisov dolžan plačevati delojemalec.

(2) Obvezni prispevki za socialno varnost, ki so primerljivi z obveznimi prispevki za socialno varnost v Sloveniji in jih delojemalec plačuje v sklad, priznan za davčne namene v katerikoli drugi državi, se pri ugotavljanju davčne osnove od dohodka iz 25. člena tega zakona odštejejo pod pogojem, da fizična oseba ni bila rezident Slovenije neposredno pred začetkom opravljanja dela iz delovnega razmerja v Sloveniji in je v tem času že prispevala v navedeni sklad.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena, se v davčno osnovo od pokojnin, nadomestil in drugih dohodkov iz naslova pokojninskega in invalidskega zavarovanja šteje dohodek, kot je odmerjen v skladu z zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju in v skladu z drugimi predpisi, zmanjšan za obvezne prispevke za socialno varnost, ki jih je na podlagi posebnih predpisov dolžan plačevati prejemnik teh dohodkov. Za določitev davčne osnove pri vdovski in družinski pokojnini se upošteva število družinskih članov, ki jo prejemajo. V davčno osnovo od navedenih dohodkov, prejetih iz tujine, se šteje dohodek, kot je odmerjen v skladu s predpisi.

(4) Davčna osnova od dohodka iz prvega in drugega odstavka 26. člena tega zakona je vsak posamezni dohodek, zmanjšan za normirane stroške v višini 10% dohodka. Dejanske stroške prevoza in nočitve v zvezi z opravljanjem dela in storitev je mogoče uveljavljati, in sicer se priznajo na podlagi dokazil (računov) največ do višine, ki jo na podlagi 31. člena tega zakona določi vlada.

(5) Davčna osnova od dohodka iz tretjega odstavka 26. člena tega zakona, je vsak posamezni dohodek, zmanjšan za obvezne prispevke za socialno varnost, ki jih je na podlagi posebnih predpisov dolžan plačevati verski delavec.

29.a člen

(posebna davčna osnova)

(1) Ne glede na določbe 29., 30. in 31. člena tega zakona, se v davčno osnovo od dohodka iz delovnega razmerja javnemu uslužbencu in funkcionarju po zakonu, ki

ureja razmerja plač v javnem sektorju, napotenemu na delo v tujino, vštevajo samo tisti dohodki oziroma deli dohodka iz delovnega razmerja, po vsebini in obsegu ustrezajoči dohodkom iz delovnega razmerja, ki bi jih prejemal za enaka dela v Sloveniji.

(2) Ne glede na določbe 29., 30. in 31. člena tega zakona, se v davčno osnovo od dohodka, ki ga zavezanec doseže v zvezi z zaposlitvijo na trgovski ladji dolge plovbe, ki pluje po odprtem morju, če je zaradi take zaposlitve odsoten iz Slovenije vsaj šest mesecev v davčnem letu, všteva 70% dohodka.

30. člen

(vrednotenje bonitet in vštevanje v davčno osnovo)

(1) Znesek bonitete se praviloma določa na podlagi primerljive tržne cene. Če primerljive tržne cene ni mogoče določiti, se znesek bonitete določi na podlagi stroška, ki je nastal pri delodajalcu v zvezi z zagotavljanjem bonitete, če ni s tem zakonom drugače določeno. Tako ugotovljena boniteta se zmanjša za plačila, ki jih delojemalec plača delodajalcu v zvezi z zagotavljanjem določene bonitete, če ni s tem zakonom drugače določeno.

(2) Če delodajalec zagotovi delojemalcu osebno motorno vozilo za privatne namene, se ne glede na dejansko uporabo vozila za privatne namene in ne glede na način, kako je delodajalec pridobil vozilo, v davčno osnovo delojemalca všteva 1,5% nabavne vrednosti vozila mesečno, za vsak začeti koledarski mesec uporabe vozila. Nabavna vrednost vozila, ki se upošteva pri izračunu davčne osnove, se v drugem letu zniža za 15% in v naslednjih letih do vključno četrtega leta še vsako leto za 15%, v petem letu se zniža še za 10% in v naslednjih letih do vključno osmega leta še vsako leto za 10%, v vseh naslednjih letih je enaka 10%. Če delojemalec mesečno prevozi manj kot 500 km v privatne namene, se nabavna vrednost, ugotovljena na način določen v prejšnjem stavku, zmanjša za 50%. Če delodajalec zagotovi gorivo za privatno uporabo vozila, se davčna osnova mesečno poveča za 25%.

Boniteta se ne ugotavlja v primeru uporabe osebnega vozila zaradi izvajanja ukrepov varovanja, ki jih izvaja policija v skladu z zakonom o policiji.

(3) Če delodajalec delojemalcu zagotovi nastanitev s plačilom najemnine ali brez plačila najemnine in vrednosti bonitete za nastanitev delojemalca ni mogoče določiti v višini tržne vrednosti ali v višini stroškov delodajalca, se vrednost bonitete določi mesečno v višini 0,6% tržne vrednosti premoženja, s katerim se zagotavlja nastanitev delojemalca, na dan obračuna bonitete.

(4) Če delodajalec delojemalcu zagotovi pravico do nakupa oziroma pridobitve delnic po znižani vrednosti ali pravico do pridobitve drugega premoženja, se boniteta ugotavlja na dan, ko je pravica izvršena oziroma na dan, ko je delojemalec pridobil delnice ali kako drugo vrsto premoženja. Če delojemalec odsvoji pravico do nakupa delnic ali do pridobitve drugega premoženja, se boniteta ugotavlja na dan odsvojitve navedene pravice.

(5) Če delodajalec delojemalcu zagotovi posojilo brez obresti ali z obrestno mero, ki je nižja od tržne, se boniteta določi na podlagi priznane obrestne mere, ki jo določi minister, pristojen za finance, na podlagi zakona, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb za potrebe določanja obresti med povezanimi osebami.

31. člen

(dohodek iz delovnega razmerja, ki se ne všteva v davčno osnovo)

(1) V davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja se ne vštevajo:

1. obvezni prispevki za socialno varnost, ki jih je na podlagi posebnih predpisov dolžan plačevati delodajalec;

2. premije prostovoljnega dodatnega pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki jih za račun delojemalca zavarovanca plačuje delodajalec izvajalcu pokojninskega načrta s sedežem v Sloveniji ali v državi članici EU, po pokojninskem načrtu, ki je odobren in vpisan v poseben register v skladu s predpisi, ki urejajo prostovoljno dodatno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, vendar največ do zneska, ki je enak 24% obveznih prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za delojemalca – zavarovanca in ne več kot 549.400 tolarjev letno. Glede uskladitve premije, ki se ne všteva v davčno osnovo in načina objave usklajenih zneskov premije, se uporablja 113. člen tega zakona;

3. povračila stroškov v zvezi z delom, kot so prehrana med delom, stroški prevoza na delo in z dela, terenski dodatek in nadomestilo za ločeno življenje ter povračila stroškov v zvezi s službenim potovanjem, kot je:

a) dnevnica,

b) povračilo stroškov prevoza vključno s povračilom stroškov za uporabo delojemalčevega osebnega vozila za službene namene (kilometrina),

c) povračilo stroškov za prenočišče, do višine, ki jo določi vlada;

4. vrednost uniform in osebnih zaščitnih delovnih sredstev, vključno s stroški za njihovo vzdrževanje, pod pogojem, da so določene s posebnimi predpisi;

5. nadomestilo za uporabo lastnega orodja, naprav in predmetov (razen osebnih vozil), potrebnih za opravljanje dela na delovnem mestu, pod pogojem, da so določena s posebnimi predpisi ali na podlagi kolektivne pogodbe oziroma notranjega akta delodajalca, da gre za sredstva, ki so značilna, nujna in običajna za opravljanje določenega dela, in pod pogojem, da je delodajalec določil navedeno nadomestilo na podlagi izračuna realnih stroškov in zato leta predstavlja utemeljen in razumen znesek – do višine 2% mesečne plače delojemalca, vendar ne več kot do višine 2% povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji;

6. jubilejna nagrada za skupno delovno dobo ali za skupno delovno dobo pri zadnjem delodajalcu, odpravnina ob upokojitvi in enkratna solidarnostna pomoč do višine, ki jo določi vlada;

7. plačila vajencem, dijakom in študentom za obvezno praktično delo, do višine, ki jo določi vlada;

8. odpravnina zaradi odpovedi pogodbe o zaposlitvi, ki je določena kot pravica iz delovnega razmerja in izplačana pod pogoji, ki jih določa zakon o delovnih razmerjih, v višini odpravnine, ki jo je delodajalec dolžan izplačati na podlagi 109. člena Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 42/04), vendar največ do višine desetih povprečnih mesečnih plač zaposlenih v Sloveniji. Za odpravnino iz prejšnjega stavka se ne šteje odpravnina, izplačana delojemalcu, ki sklene novo pogodbo o zaposlitvi pri istem delodajalcu ali pri osebi, ki je z delodajalcem povezana oseba in odpravnina, izplačana delojemalcu, ki je z delodajalcem povezana oseba;

9. nadomestilo za uporabo lastnih sredstev pri delu na domu v skladu s predpisi, ki urejajo delovna razmerja, pod pogojem, da je določeno s posebnimi predpisi ali na podlagi kolektivne pogodbe oziroma notranjega akta delodajalca, da gre za sredstva, ki so značilna, nujna in običajna za opravljanje določenega dela, in pod pogojem, da je delodajalec določil navedeno nadomestilo na podlagi izračuna realnih stroškov in zato le-ta predstavlja utemeljen in razumen znesek – do višine 5% mesečne plače delojemalca, vendar ne več kot do višine 5% povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji. Dejanske stroške je mogoče uveljavljati na podlagi posebnih evidenc in dokazil.

(2) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena, se v davčno osnovo iz delovnega razmerja ne vštevajo premije prostovoljnega dodatnega pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki jih za račun poklicnega športnika, ki je vpisan v razvid poklicnih športnikov in nima sklenjenega delovnega

razmerja, razen kot poklicni športnik, ter ne opravlja druge dejavnosti, plačuje delodajalec izvajalcu pokojninskega načrta s sedežem v Sloveniji ali v državi članici EU, po pokojninskem načrtu, ki je odobren in vpisan v poseben register v skladu s predpisi, ki urejajo prostovoljno dodatno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, vendar največ do zneska, ki je enak 100% obveznih prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za delojemalca – zavarovanca in ne več kot 50% letnih bruto dohodkov športnika.

(3) Pri določanju višine povračil stroškov v zvezi z delom in dohodkov, ki jih v skladu s 3., 6. in 7. točko prvega odstavka tega člena določi vlada, se kot podlago upošteva raven posameznih navedenih pravic delojemalcev, določena z zakoni in s kolektivnimi pogodbami na ravni države. Če delodajalec izplačuje navedena povračila stroškov v zvezi z delom in dohodke, ki so višji od zneskov, ki jih za navedena povračila in dohodke določi vlada, se znesek posameznega povračila oziroma dohodka v delu, ki presega znesek, določen s strani vlade, všteva v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja.

(4) Pri določanju zneska povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji, navedenega v 5., 8. in 9. točki prvega odstavka tega člena, se upošteva zadnji podatek Statističnega urada Republike Slovenije.

(5) Če delodajalec izplačuje dohodke iz 2., 5., 8. in 9. točke prvega odstavka in drugega odstavka tega člena v višini, ki presega znesek naveden v navedenih točkah in odstavkih kot neobdavčen, se znesek posameznega dohodka v delu, ki presega znesek, ki je določen kot neobdavčen, všteva v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja.

2. **Dohodek iz dejavnosti**

32. člen

(splošno o dohodku iz dejavnosti)

Dohodek iz dejavnosti po tem poglavju zakona je:

1. dohodek, dosežen z opravljanjem dejavnosti,
2. dohodek, dosežen s posameznim poslom.

2.1. *Dohodek, dosežen z opravljanjem dejavnosti*

33. člen

(dohodek, dosežen z opravljanjem dejavnosti)

Za dohodek, dosežen z opravljanjem dejavnosti, se šteje dohodek, dosežen z neodvisnim samostojnim opravljanjem dejavnosti, ne glede na namen in rezultat opravljanja dejavnosti. Opravljanje dejavnosti pomeni opravljanje vsake podjetniške, kmetijske ali gozdarske ter z njima povezane dejavnosti, poklicne dejavnosti ali druge neodvisne samostojne dejavnosti, vključno z izkoriščanjem premoženja in premoženjskih pravic.

34. člen

(izključitev iz dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti)

(1) Ne glede na 33. člen tega zakona, se za dohodek, dosežen z opravljanjem dejavnosti, ne šteje dohodek iz opravljanja osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, določen v poglavju III.3 tega zakona, če zavezanec ne ugotavlja davčne osnove od dohodka, doseženega z opravljanjem osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov.

(2) Ne glede na 33. člen tega zakona, se za dohodek, dosežen z opravljanjem dejavnosti, ne šteje dohodek iz oddajanja premoženja v najem in dohodek iz prenosa premoženjskih pravic, če:

1. za opravljanje dejavnosti ni potrebna registracija,
2. zavezanec v skladu s predpisi o davku na dodano vrednost ni dolžan obračunavati davka na dodano vrednost oziroma se ni prostovoljno odločil za obračunavanje davka na dodano vrednost.

(3) Ne glede na drugi odstavek tega člena, se zavezanec lahko odloči, da se dohodek iz drugega odstavka tega člena šteje kot dohodek, dosežen z opravljanjem dejavnosti.

(4) Dohodek iz drugega odstavka tega člena, za katerega se zavezanec v skladu s tretjim odstavkom tega člena odloči, da se bo štel kot dohodek, dosežen z opravljanjem dejavnosti, se tako obravnava najmanj pet let.

35. člen

(davčna osnova)

(1) Davčna osnova od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti, je dobiček, ki se ugotovi kot razlika med prihodki in odhodki, doseženimi v zvezi z opravljanjem dejavnosti, če ni s tem zakonom drugače določeno.

(2) Za ugotavljanje prihodkov in odhodkov se uporabljajo predpisi o obdavčitvi dohodkov pravnih oseb, če ni s tem zakonom drugače določeno.

(3) Zavezanec, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

1. zanj ne obstaja obveznost vodenja poslovnih knjig in evidenc po drugih predpisih,
2. njegovi prihodki iz dejavnosti v zadnjih zaporednih 12 mesecih, z vključno mesecem oktobrom tekočega leta, ne presegajo 6 milijonov tolarjev,
3. ne zaposluje delavcev,
4. v preteklem davčnem letu ni ugotavljal davčne osnove od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti, na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov ali je ugotavljal davčno osnovo od dohodkov, doseženih z opravljanjem dejavnosti, na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov v zadnjih zaporednih treh davčnih letih in je na koncu triletnega obdobja dvakrat zaporedoma izpolnjeval pogoj iz 1., 2. in 3. točke tega odstavka,

lahko pri ugotavljanju davčne osnove naslednjega davčnega leta zahteva upoštevanje normiranih odhodkov v višini, določeni v 45. členu tega zakona.

(4) Ne glede na tretji odstavek tega člena, lahko zavezanec, ki je na novo začel z opravljanjem dejavnosti in izpolnjuje pogoja iz 1. in 3. točke tretjega odstavka tega člena, pri ugotavljanju davčne osnove v prvem davčnem letu in drugem davčnem letu, če je začel z opravljanjem dejavnosti v zadnjih šestih mesecih prvega davčnega leta, zahteva upoštevanje normiranih odhodkov v višini, določeni v 45. členu tega zakona.

(5) Zavezanec lahko ugotavlja davčno osnovo od dohodka iz opravljanja osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov pod pogojem, da eden od zavezancev od dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti v okviru gospodinjstva postane zavezanec kot nosilec za celotno osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost gospodinjstva ter pod pogojem, da takšen način ugotavljanja davčne osnove priglasi pri davčnemu organu. V tem primeru mora davčno osnovo od dohodka iz opravljanja osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti ugotavljati na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov najmanj pet davčnih let.

(6) Če zavezanec iz petega odstavka tega člena poleg osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti opravlja tudi dopolnilno dejavnost na kmetiji, se z vidika ugotavljanja davčne osnove obe dejavnosti obravnavata kot enotna dejavnost. Če je nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji drug član gospodinjstva iz petega odstavka 60. člena tega zakona, se šteje, da je za davčne namene nosilec osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti tudi nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji.

36. člen

(upoštevanje prihodkov in odhodkov)

(1) Pri ugotavljanju davčne osnove se upošteva prihodke in odhodke ob njihovem nastanku, če ni z zakonom drugače določeno.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena, se pri ugotavljanju davčne osnove zavezanca iz tretjega in četrtega odstavka 35. člena tega zakona upoštevajo prihodki ob njihovem plačilu.

(3) Prihodki in odhodki se pri prehodih med načinoma upoštevanja prihodkov in odhodkov, določenima v prvem in drugem odstavku tega člena, upoštevajo na način, da ne pride do njihovega neupoštevanja ali dvakratnega upoštevanja.

37. člen

(prenosi sredstev med podjetjem in gospodinjstvom)

(1) Za odtujitev oziroma pridobitev sredstev se štejejo tudi prenosi sredstev med podjetjem zavezanca in njegovim gospodinjstvom, razen prenosov denarnih sredstev.

(2) Stvarno premoženje, preneseno iz gospodinjstva v podjetje, se šteje za prihodek na način, kot je določeno v računovodskih standardih za brezplačno pridobljena sredstva. Stvarno premoženje, preneseno iz gospodinjstva v podjetje, se ne šteje za prihodek, če je bilo preneseno iz gospodinjstva v podjetje ob začetku opravljanja dejavnosti. Stvarno premoženje, ki je preneseno iz gospodinjstva v podjetje po začetku opravljanja dejavnosti, se ne šteje za prihodek, če je bilo to stvarno premoženje pridobljeno oziroma zgrajeno pred začetkom opravljanja dejavnosti.

(3) Za prenos stvarnega premoženja med podjetjem zavezanca in njegovim gospodinjstvom se ne šteje pridobitev sredstev od tretje osebe oziroma odtujitev sredstva tretji osebi.

(4) Prenosi sredstev med podjetjem zavezanca in njegovim gospodinjstvom se štejejo za transakcije med povezanima osebama.

38. člen

(prenehanje opravljanja dejavnosti)

(1) Kot odtujitev sredstev se pri ugotavljanju davčne osnove po tem poglavju zakona (poglavje 2.1.) šteje tudi prenehanje opravljanja dejavnosti. Pri ugotavljanju davčne osnove pri prenehanju opravljanja dejavnosti se ne šteje za odtujitev prenos nepremičnin in opreme iz podjetja zavezanca v njegovo gospodinjstvo, ki jih je zavezanec ob začetku opravljanja dejavnosti prenesel iz gospodinjstva v podjetje, in nepremičnin in opreme, ki jih je naknadno prenesel iz gospodinjstva v podjetje v stvarni obliki in so bile zgrajene oziroma pridobljene pred pričetkom opravljanja dejavnosti.

(2) Kot pridobitev sredstev se pri ugotavljanju davčne osnove po tem poglavju zakona šteje tudi pridobitev sredstev ob prevzemu nadaljevanja opravljanja dejavnosti. Prihodki se upoštevajo v skladu z računovodskimi standardi.

(3) Odtujitve in pridobitve sredstev po prvem in drugem odstavku tega člena se štejejo za transakcije med povezanimi osebami.

(4) Ne glede na prejšnje odstavke tega člena, se lahko zahteva, da se za odtujitev oziroma pridobitev sredstev pri ugotavljanju davčne osnove ne šteje:

1. prenehanje opravljanja dejavnosti zavezanca, če dejavnost nadaljuje druga fizična oseba (v nadaljnjem besedilu: novi zasebnik) in so izpolnjeni naslednji pogoji:

a) zavezanec je prenehal z opravljanjem dejavnosti zaradi smrti, trajne nezmožnosti za delo ali upokojitve v skladu z veljavnimi predpisi ali zaradi prenosa dejavnosti ali dela dejavnosti na zakonca ali zunajzakonskega partnerja iz prvega odstavka 109. člena tega zakona, otroka, posvojenca ali pastorka,

b) novi zasebnik nadaljuje z opravljanjem dejavnosti v Sloveniji,

c) prevzeta sredstva morajo biti vključena v poslovne knjige novega zasebnika po knjigovodski vrednosti na dan prenehanja opravljanja dejavnosti zavezanca; prevzeta sredstva se amortizirajo tako, kot bi bila amortizirana pri zavezancu, ki je prenehal z opravljanjem dejavnosti, če do prenehanja ne bi prišlo.

2. prenehanje opravljanja dejavnosti zavezanca, če so sredstva vložena v pravno osebo in so izpolnjeni naslednji pogoji:

a) pravna oseba je rezident,

b) sredstva morajo biti vključena v poslovne knjige pravne osebe po knjigovodski vrednosti na dan preoblikovanja oziroma vložitve v pravno osebo; prevzeta sredstva se amortizirajo tako, kot bi jih amortiziral zavezanec, ki je preoblikoval oziroma vložil podjetje v pravno osebo, če do preoblikovanja ne bi prišlo,

c) fizična oseba se zaveže, da bo svoj delež v pravni osebi obdržala najmanj 36 mesecev in ga nominalno ne bo zmanjšala.

(5) Novemu zasebniku se davčna osnova, ugotovljena za davčno leto, v obdobju pet let po prevzemu nadaljevanja dejavnosti, v katerem pride do neizpolnjevanja pogojev iz 1. točke četrtega odstavka tega člena, poveča za prihodke, ki se v skladu s četrtim odstavkom tega člena niso šteli za prihodke.

(6) Če pride v obdobju petih let po prenehanju opravljanja dejavnosti do neizpolnjevanja pogojev iz 1. ali 2. točke četrtega odstavka tega člena, se prihodki, ki se v skladu s četrtim odstavkom tega člena niso šteli za prihodke zavezanca, ki je prenehal, obdavčijo kot drugi dohodki fizične osebe po poglavju III.6. tega zakona, razen če je šlo za prenehanje dejavnosti zaradi smrti oziroma je zavezanec po prenehanju opravljanja dejavnosti umrl.

(7) Davčna obravnava iz četrtega odstavka tega člena se prizna, če je priglašena pri davčnem organu in so izpolnjeni pogoji po tem členu zakona.

39. člen

(prihodki, ki niso neposredno povezani z opravljanjem dejavnosti)

Med prihodke v zvezi z opravljanjem dejavnosti se štejejo tudi prihodki iz poslov, ki niso neposredno povezani z opravljanjem dejavnosti, v primeru, ko opravljanje dejavnosti omogoči nastanek teh poslov.

40. člen

(prihodek, za katerega velja odtegljaj davka)

Prihodek, od katerega se v skladu s 54. členom tega zakona obračunava in plačuje davčni odtegljaj, se všteva v davčno osnovo v višini pred davčnim odtegljajem.

41. člen

(izključitev iz prihodkov)

(1) Kot prihodek se po tem poglavju zakona ne šteje:

1. dividenda, kot je določena v poglavju III.4.4. tega zakona,

2. obresti, kot so določene v poglavju III.4.3. tega zakona, in dosežene na podlagi dolžniških vrednostnih papirjev, izdanih v seriji, za katere so z zakonom, ki ureja trg vrednostnih papirjev določeni pogoji in način poslovanja z njimi,

3. prihodek, dosežen na podlagi odsvojitve lastniškega deleža, kot je določen v poglavju III.4.4. tega zakona ali na podlagi odsvojitve investicijskih kuponov.

(2) Prihodki iz prvega odstavka tega člena se štejejo kot dohodek iz premoženja, kot je določen v poglavju III.4. tega zakona oziroma kot dobiček iz kapitala, kot je določen v poglavju III.5 tega zakona.

42. člen

(nepriznani odhodki)

Kot odhodki se ne priznajo:

1. davki:

a) ki jih je plačal zavezanec kot fizična oseba (npr. davek od premoženja, davek na dediščine in darila),

b) dohodnina po tem zakonu,

c) davek na dodano vrednost, ki ga je zavezanec uveljavil kot odbitek davka v skladu z zakonom, ki ureja davek na dodano vrednost,

d) samoprispevek, uveden v skladu s predpisi o samoprispevku, in

2. odhodki, nastali v zvezi z doseganjem prihodkov iz prvega odstavka 41. člena tega zakona ter odhodki, doseženi na podlagi odsvojitve lastniškega deleža, kot je določen v poglavju III.4.4. tega zakona, ali na podlagi odsvojitve dolžniških vrednostnih papirjev in investicijskih kuponov ter izplačila vrednosti enot premoženja oziroma likvidacijske mase vzajemnega investicijskega sklada, kot so določeni v 2. in 3. točki prvega odstavka 41. člena tega zakona.

43. člen

(obvezni prispevki za socialno varnost)

(1) Obvezni prispevki za socialno varnost, ki se nanašajo na socialno zavarovanje zavezanca po tem poglavju zakona in jih zavezanec plačuje v skladu s posebnimi predpisi, se priznajo kot odhodek.

(2) Obvezni prispevki za socialno varnost, ki so primerljivi z obveznimi prispevki za socialno varnost v Sloveniji in jih zavezanec plačuje v sklad, priznan za davčne namene v katerikoli drugi državi, se priznajo kot odhodek pod pogojem, da zavezanec ni bil rezident Slovenije neposredno pred začetkom opravljanja dejavnosti v Sloveniji in je v tem času že prispeval v navedeni sklad.

44. člen

(delno priznani odhodki)

Stroški, ki se nanašajo izključno na zavezanca po tem poglavju zakona, se priznajo največ do višine, ki jo na podlagi 31. člena tega zakona za delojemalce določi vlada, in sicer:

1. stroški v zvezi s službenimi potovanji,
2. stroški prehrane med delom,
3. stroški prevoza na delo in z dela,
4. stroški dela na terenu.

45. člen

(normirani odhodki)

Pri ugotavljanju davčne osnove zavezanca iz tretjega in četrtega odstavka 35. člena tega zakona, se upoštevajo normirani odhodki v višini 25% ustvarjenih prihodkov.

45.a člen

(normirani odhodki za kmetijsko in dopolnilno dejavnost, dejavnost domače in umetnostne obrti ter sobodajalstva)

(1) Ne glede na določbo 45. člena tega zakona, se pri ugotavljanju davčne osnove od dohodkov, ki jih zavezanec iz tretjega in četrtega odstavka 35. člena tega zakona doseže z opravljanjem kmetijske in dopolnilne dejavnosti na kmetiji, upoštevajo normirani odhodki v višini 70% ustvarjenih prihodkov.

(2) Ne glede na določbo 45. člena tega zakona, se pri ugotavljanju davčne osnove od dohodkov, ki jih zavezanec iz tretjega in četrtega odstavka 35. člena tega zakona doseže z izdelavo ali prodajo izdelkov domače in umetnostne obrti, za katere ima veljavno pozitivno mnenje pristojne komisije Obrtne zbornice Slovenije, upoštevajo normirani odhodki v višini 70% ustvarjenih prihodkov.

(3) Ne glede na določbo 45. člena tega zakona, se pri ugotavljanju davčne osnove od dohodkov, ki jih zavezanec iz tretjega in četrtega odstavka 35. člena tega zakona doseže z občasnim oddajanjem do največ 15 ležišč v obdobju treh mesecev in skupno ne več kot pet mesecev v koledarskem letu, če jih oddaja kot registrirani sobodajalec, upoštevajo normirani odhodki v višini 70% ustvarjenih prihodkov.

46. člen

(izguba)

(1) Če je davčna osnova negativna, zavezanec izkaže izgubo.

(2) Izgubo lahko zavezanec pokriva z zmanjšanjem davčne osnove od dohodka iz dejavnosti v naslednjih zaporednih sedmih letih.

(3) Pokrivanje izgube po drugem odstavku tega člena se prizna največ do višine davčne osnove od dohodka iz dejavnosti.

(4) Pri zmanjšanju davčne osnove od dohodka iz dejavnosti na račun izgub iz preteklih let se davčna osnova od dohodka iz dejavnosti najprej zmanjša za izgubo starejšega datuma.

(5) Izgube ni mogoče prenesti na novega zasebnika oziroma pravno osebo, kadar zavezanec preneha z opravljanjem dejavnosti.

(6) Določbe tega člena se ne uporabljajo za zavezanca, kateremu se davčna osnova ugotavlja v skladu s tretjim in četrtim odstavkom 35. člena tega zakona.

47. člen

(olajšava za investiranje)

(1) Zavezanec lahko uveljavlja znižanje davčne osnove v višini 20% investiranega zneska v opredmetena osnovna sredstva, razen v osebna motorna vozila, pohištvo in pisarniško opremo (brez računalniške opreme), in v neopredmetena dolgoročna sredstva, če gre za investicije v opredmetena osnovna sredstva in neopredmetena dolgoročna sredstva v Sloveniji.

(2) V primeru finančnega najema lahko znižanje davčne osnove po prvem odstavku tega člena uveljavlja zavezanec, ki opredmeteno osnovno sredstvo oziroma neopredmeteno dolgoročno sredstvo pridobi na podlagi finančnega najema.

(3) Če zavezanec, novi zasebnik oziroma pravna oseba, proda oziroma odtuji opredmeteno osnovno sredstvo oziroma neopredmeteno dolgoročno sredstvo, za katero je izkoristil davčno olajšavo po tem členu, prej kot v treh letih po letu, v katerem je izkoristil davčno olajšavo po tem členu, mora za znesek izkoriščene davčne olajšave povečati davčno osnovo od dohodka iz dejavnosti oziroma od dohodkov pravnih oseb, in sicer v letu prodaje oziroma odtujitve opredmetenega osnovnega sredstva oziroma neopredmetenega dolgoročnega sredstva.

(4) Za odtujitev po tretjem odstavku tega člena se šteje tudi prenos sredstva izven Slovenije oziroma uporaba sredstva v poslovni enoti izven Slovenije, izguba pravice uporabe sredstva v primeru finančnega najema, prenos sredstva iz podjetja v gospodinjstvo ter tudi odtujitev sredstva, kot je določena s prvim odstavkom 38. člena tega zakona.

(5) Ne glede na določbo četrtega odstavka tega člena se za izvajanje tretjega odstavka tega člena za odtujitev ne šteje prenehanje opravljanja dejavnosti pod pogoji, določenimi s četrtim in sedmim odstavkom 38. člena tega zakona. Šteje se, da je olajšavo prevzel novi zasebnik oziroma pravna oseba, pod pogoji kot bi veljali, če do odtujitve ne bi prišlo.

(6) Zavezanec lahko v davčnem letu neizkoriščeni del davčne olajšave po tem členu prenaša v naslednjih zaporednih pet davčnih let. V tem primeru se za začetek teka roka iz tretjega odstavka tega člena šteje, da je olajšavo izkoristil v davčnem letu, v katerem je ni izkoristil ali jo je delno izkoristil, ker ni imel ali ni imel dovolj davčne osnove. Pri zmanjšanju davčne osnove na račun prenesenega neizkoriščenega dela davčne olajšave iz preteklih let se davčna osnova najprej zmanjša za neizkoriščen del davčne olajšave starejšega datuma.

48. člen

(olajšava za zaposlovanje)

(1) Zavezanec, ki v davčnem letu za nedoločen čas in najmanj za dve leti zaposli delavca, ki prvič sklene delovno

razmerje, ali delavca, ki je bil pred sklenitvijo pogodbe o zaposlitvi najmanj 12 mesecev prijavljen pri Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje, lahko uveljavlja znižanje davčne osnove v višini 30% izplačane plače tega delavca.

(2) Zavezanec, ki v davčnem letu za nedoločen čas in najmanj za dve leti zaposli osebo, ki ima doktorat znanosti in pred tem ni bila zaposlena v drugi gospodarski družbi ali pri fizični osebi, ki opravlja dejavnost, lahko uveljavlja znižanje davčne osnove v višini 30% izplačane plače tega delavca. Olajšava po tem odstavku se izključuje z olajšavo po prvem odstavku tega člena.

(3) Davčna olajšava iz prvega in drugega odstavka tega člena se prizna za prvih 12 mesecev zaposlitve teh oseb.

(4) Če zavezanec odpove pogodbo o zaposlitvi osebi iz prvega odstavka tega člena, razen če ta oseba sama odpove pogodbo o zaposlitvi oziroma pride do sporazumne razveljavitve pogodbe o zaposlitvi, prej kot v dveh letih od zaposlitve te osebe, ali če se pogodba o zaposlitvi osebe iz drugega odstavka tega člena odpove ali preneha veljati s sporazumno razveljavitvijo prej kot v dveh letih od zaposlitve te osebe, mora zavezanec za znesek izkoriščene olajšave po prvem in drugem odstavku tega člena povečati davčno osnovo od dohodka iz dejavnosti, in sicer za davčno leto, v katerem je bila pogodba o zaposlitvi odpovedana oziroma sporazumno razveljavljena.

(5) Določba četrtega odstavka tega člena se ne uporablja pri prenehanju opravljanja dejavnosti, če se uveljavlja davčno obravnavo po četrtem odstavku 38. člena tega zakona, za osebe, ki jih prevzame novi zasebnik ali pravna oseba. Šteje se, da je olajšavo prevzel novi zasebnik oziroma pravna oseba, pod pogoji kot bi veljali, če do prenehanja opravljanja dejavnosti ne bi prišlo.

(6) Zavezanec, ki zaposluje invalidno osebo po zakonu, ki ureja zaposlitveno rehabilitacijo in zaposlovanje invalidov, lahko uveljavlja znižanje davčne osnove v višini 50% izplačane plače te osebe, zavezanec, ki zaposluje invalidno osebo s 100% telesno okvaro ali gluho osebo, pa v višini 70% izplačane plače te osebe. Olajšava po tem odstavku se izključuje z olajšavo po prvem in drugem odstavku tega člena.

(7) Zavezanec, ki zaposluje invalidne osebe iz šestega odstavka tega člena nad predpisano kvoto in katerih invalidnost ni posledica poškodbe pri delu ali poklicne bolezni pri istem delodajalcu po zakonu, ki ureja zaposlitveno rehabilitacijo in zaposlovanje invalidov, lahko uveljavlja znižanje davčne osnove v višini 70% izplačanih plač za te osebe. Za namene tega odstavka se osebe iz tega odstavka vštevajo v kvoto po datumu sklenitve pogodbe o zaposlitvi, in sicer se najprej vštevajo tiste osebe s starejšim datumom sklenitve pogodbe o zaposlitvi. Olajšava po tem odstavku se izključuje z olajšavo po prvem, drugem in šestem odstavku tega člena.

49. člen

(olajšava za zavezanca invalida)

Zavezanec, ki je invalidna oseba po zakonu, ki ureja zaposlitveno rehabilitacijo in zaposlovanje invalidov, in ne zaposluje delavcev, lahko uveljavlja znižanje davčne osnove v višini 30% povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji, zavezanec invalid s 100% telesno okvaro ali zavezanec – gluha oseba pa v višini 60% povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji za vsak mesec opravljanja dejavnosti.

50. člen

(olajšava za izvajanje praktičnega dela v strokovnem izobraževanju)

Zavezanec, ki sprejme vajenca, dijaka ali študenta po učni pogodbi za izvajanje praktičnega dela v strokovnem izobraževanju, lahko uveljavlja znižanje davčne osnove v višini plačila tej osebi, vendar največ v višini 20% povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji za vsak mesec izvajanja praktičnega dela posamezne osebe v strokovnem izobraževanju.

51. člen

(olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje)

Zavezanec – delodajalec, ki financira pokojninski načrt kolektivnega zavarovanja in izpolnjuje pogoje iz 302. do 305. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 20/04 – uradno prečiščeno besedilo), lahko za premije prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, ki jih delno ali v celoti plača v korist delojemalcev – zavarovancev izvajalcu pokojninskega načrta s sedežem v Sloveniji ali v državi članici EU po pokojninskem načrtu, ki je odobren in vpisan v poseben register v skladu s predpisi, ki urejajo prostovoljno dodatno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, uveljavlja davčno olajšavo za leto, v katerem so bile premije plačane, vendar največ do zneska, ki je enak 24% obveznih prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za delojemalca – zavarovanca in ne več kot 549.400 tolarjev letno. Glede uskladitve premije in načina objave usklajenih zneskov premije, se uporablja 113. člen tega zakona.

52. člen

(olajšava za donacije)

(1) Zavezanec lahko uveljavlja znižanje davčne osnove za znesek izplačil v denarju ali v naravi za humanitarne, dobrodelne, kulturne, znanstvene, vzgojnoizobraževalne, športne, ekološke in religiozne namene, in sicer le za takšna izplačila rezidentom Slovenije, ki so po posebnih predpisih ustanovljeni za opravljanje navedenih dejavnosti, do zneska, ki je enak 0,3% obdavčenega prihodka zavezanca v davčnem letu.

(2) Zavezanec lahko uveljavlja tudi znižanje davčne osnove za znesek izplačil v denarju ali naravi političnim strankam in reprezentativnim sindikatom, vendar največ do zneska, ki je enak trikratni povprečni mesečni plači na zaposlenega pri zavezancu v davčnem letu.

(3) Za znesek, ki je enak 0,3% obdavčenega prihodka zavezanca v davčnem letu iz prvega odstavka tega člena, in za znesek, ki je enak trikratni povprečni mesečni plači na zaposlenega pri zavezancu iz drugega odstavka tega člena, se šteje znesek vseh izplačil v celotnem davčnem letu.

(4) Za zneske izplačil po prvem in drugem odstavku tega člena zavezanec ne more uveljavljati tudi zmanjšanja letne davčne osnove po 4. in 10. točki prvega odstavka 112. člena tega zakona.

53. člen

(omejitve v zvezi z olajšavami)

(1) Določbe 47. do 52. člena tega zakona se ne uporabljajo za zavezanca, kateremu se davčna osnova ugotavlja v skladu s tretjim in četrtim odstavkom 35. člena tega zakona.

(2) Davčne olajšave iz 47. do 52. člena tega zakona, vključno z prenosom neizkoriščenega dela olajšave za investiranje, se priznajo skupaj največ do višine davčne osnove, zmanjšane za kritje izgub iz preteklih let.

54. člen

(davčni odtegljaj)

(1) Od dohodkov, od katerih se v skladu z zakonom, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb, izračunava, odteguje in plačuje davčni odtegljaj, se izračunava, odteguje in plačuje davčni odtegljaj, če jih v okviru opravljanja dejavnosti dosega ali izplačuje zavezanec po tem zakonu. Davčni odtegljaj se izračunava, odteguje in plačuje od osnove in po stopnji, določeni z zakonom, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena, se davčni odtegljaj izračunava, odteguje in plačuje tudi od plačil, ki jih

zavezanec po tem poglavju zakona dosega v okviru opravljanja dejavnosti nastopajočega izvajalca ali športnika. Davčni odtegljaj se izračunava, odteguje in plačuje od osnove in po stopnji, določeni z zakonom, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb.

(3) Davčni odtegljaj se ne izračunava, odteguje in plačuje, če zavezanec, rezident ali nerezident, ki ima poslovno enoto v Sloveniji, izplačevalcu dohodka predloži svojo davčno številko.

(4) Davčni odtegljaj se odšteje od akontacije dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti, odmerjene za davčno leto v skladu s prvim odstavkom 122. člena tega zakona.

(5) Ta člen se ne uporablja za zavezanca, kateremu se davčna osnova ugotavlja v skladu s tretjim in četrtim odstavkom 35. člena tega zakona.

2.2. *Dohodek, dosežen s posameznim poslom*

55. člen

(dohodek, dosežen s posameznim poslom)

(1) Za dohodek, dosežen s posameznim poslom se šteje vsak posamezen dohodek, dosežen z neodvisnim samostojnim poslom, ki ni:

1. del neodvisnega samostojnega opravljanja dejavnosti,
2. posel iz 39. člena tega zakona, ali
3. del skupine povezanih poslov, ki se bi, glede na način, obseg in trajanje, v skladu z veljavno zakonodajo, morali šteti za dejavnost.

(2) Za posel po tem poglavju zakona se šteje neodvisna samostojna izvršitev storitve oziroma dela za drugo osebo oziroma za račun druge osebe, kot je zlasti izdelava ali popravilo kakšne stvari, kakšno fizično ali umsko delo ali izvršitev določenega posla.

56. člen

(davčna osnova)

Davčna osnova od dohodka iz 55. člena tega zakona je vsak posamezen dohodek, zmanjšan za normirane stroške v višini 10% posameznega dohodka.

3. **Dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti**

57. člen

(splošno o dohodku iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti)

(1) Za dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti se štejejo vsi dohodki v zvezi z osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnostjo, pripisani osebi, ki ima pravico uporabljati kmetijsko in gozdno zemljišče.

(2) Kot osnovna kmetijska dejavnost se šteje kmetijska pridelava, ki je v celoti ali pretežno vezana na uporabo kmetijskih zemljišč, vodenih v zemljiškem katastru in katastru dejanske rabe kmetijskih zemljišč, in vključuje:

1. pridelavo žit in drugih poljščin, vključno s pridelavo vrtnin v njivskem kolobarju,
2. pridelavo hmelja,
3. pridelavo grozdja in proizvodnjo vina iz lastnega pridelka, razen proizvodnje vina za prodajo,
4. pridelavo sadja,
5. pridelavo oljk in proizvodnjo oljčnega olja iz lastnega pridelka, razen proizvodnje oljčnega olja za prodajo,
6. rejo govedi, ovac, koz, konj, oslov, mul in mezgov,
7. prirejo mleka,
8. rejo prašičev, perutnine, nojev in jelenjadi na pretežno lastni krmi.

(3) Kot osnovna gozdarska dejavnost se šteje gozdarstvo, vezano na uporabo gozdnih zemljišč, vodenih v zemljiškem katastru, in vključuje:

1. gojenje, obnovo, nego in varstvo gozda,
2. sečnjo in pridobivanje gozdnih sortimentov.

(4) Šteje se, da ima pravico uporabljati kmetijsko ali gozdno zemljišče (v nadaljnjem besedilu tega poglavja: zemljišča) fizična oseba, ki je na dan 30. junija leta, za katero se dohodek ugotavlja, vpisana v zemljiški knjigi oziroma v zemljiškem katastru kot lastnik, zakupnik ali imetnik pravice uporabe na podlagi drugega pravnega naslova.

(5) Če zemljišče dejansko uporablja oseba, ki nima pravice do uporabe zemljišča na podlagi pravnega naslova v zemljiški knjigi oziroma zemljiškem katastru, se lahko za namene tega zakona ta pravica pripiše dejanskemu uporabniku.

58. člen

(dohodki, ki se vštevajo v dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti)

(1) Za dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti se štejejo potencialni tržni dohodki od pridelave na zemljiščih.

(2) Za dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti se štejejo tudi drugi dohodki v zvezi z opravljanjem osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, ki so zlasti plačila iz naslova ukrepov kmetijske politike, dotacije, donacije, denarne pomoči zaradi naravne ali druge nesreče na podlagi posebnih predpisov in druga plačila iz naslova državnih pomoči, izplačana v povezavi z osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnostjo.

59. člen

(davčna osnova)

(1) Davčna osnova od potencialnih tržnih dohodkov iz prvega odstavka 58. člena tega zakona je katastrski dohodek, ugotovljen po predpisih o ugotavljanju katastrskega dohodka.

(2) Davčna osnova od drugih dohodkov iz drugega odstavka 58. člena tega zakona je vsak posamezni dohodek.

60. člen

(pripisovanje davčne osnove posameznemu zavezancu)

(1) Katastrski dohodek se posameznemu zavezancu pripiše za zemljišča, ki jih ima pravico uporabljati.

(2) Katastrski dohodek zemljišč, s katerimi razpolaga agrarna skupnost, se posameznemu zavezancu, članu agrarne skupnosti, pripiše glede na njegov pripadajoči solastniški ali sorazmerni delež v agrarni skupnosti.

(3) Drugi dohodki iz drugega odstavka 58. člena tega zakona, ki so v povezavi z opravljanjem osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti izplačani kateremukoli članu gospodinjstva, se pripišejo posameznemu zavezancu, članu gospodinjstva, ki ima pravico uporabljati zemljišča, v sorazmernem deležu glede na skupno število zavezancev v gospodinjstvu.

(4) Drugi dohodki iz drugega odstavka 58. člena tega zakona, ki pripadajo agrarni skupnosti, se posameznemu zavezancu, članu agrarne skupnosti, pripišejo glede na njegov pripadajoči solastniški ali sorazmerni delež v agrarni skupnosti.

(5) Kot gospodinjstvo se po tem poglavju zakona šteje skupnost oseb, ki imajo skupno stalno oziroma začasno prebivališče.

61. člen

(oprostitve)

Ne glede na prvi odstavek 59. člena tega zakona se v davčno osnovo od katastrskega dohodka na zahtevo zavezanca ne všteva katastrski dohodek zemljišč:

1. ki jih je na podlagi zakona trajno ali začasno prepovedano izkoriščati za kmetijsko pridelavo,

2. na katerih so nasipi, kanali, prekopi, jezovi in druge naprave za potrebe obrambe pred poplavami ali za osuševanje in namakanje,
3. ki ležijo znotraj visokovodnih nasipov,
4. na katerih so vrbni in drugi zaščitni nasadi ter varovalni gozdovi, kot obramba pred erozijo,
5. ki so v zemljiškem katastru označena kot zemljišča pod neodmerjenimi gozdnimi cestami,
6. na katerih so objekti za potrebe zaščite in reševanja pred naravnimi in drugimi nesrečami,
7. ki ležijo v obmejnem pasu in nad ali pod visokonapetostnimi daljnovodi in drugimi vodi, če je izkoriščanje v kmetijske namene onemogočeno,
8. na katerih so evidentirana vojna grobišča,
9. ki jih zavezanec odda skladno s predpisi o preživninskem varstvu kmetov,
10. ki jih na podlagi odločbe državnega organa o razlastitvi ali pogodbe, ki nadomešča razlastitev, ni mogoče uporabljati,
11. ki jih je zavezanec z odločbo o denacionalizaciji dobil v last, ne pa tudi v posest,
12. za katera je bilo skladno s predpisi izdano dovoljenje za gradnjo,
13. ki so dana v zakup, za dobo, navedeno v zakupni pogodbi,
14. ki se uporabljajo za doseganje dohodka, kot je določen v poglavju III.2.1. tega zakona,
15. ki so bila neuporabna ali slabše kakovosti, pa so z vlaganji postala uporabna ali bolj rodovitna, za obdobje treh let, z uveljavitvijo v prvem letu po usposobitvi ali izboljšanju,
16. na katerih se zasadijo novi vinogradi, hmeljišča, sadovnjaki ali drugi trajni nasadi, za obdobje treh let in za oljčne nasade za obdobje osmih let, z uveljavitvijo v prvem letu po zasaditvi,
17. ki se pogozdijo, za obdobje 30 let, z uveljavitvijo v prvem letu po pogozditvi.

62. člen

(znižanja katastrskega dohodka)

(1) Če je bila pridelava na posameznem zemljišču manjša zaradi naravnih nesreč, požara ali drugih izrednih dogodkov, ki jih ni bilo mogoče preprečiti, se lahko v letu nastanka škode katastrski dohodek za vsako tako zemljišče zmanjša za toliko odstotkov, za kolikor se je po oceni škode s posebno metodologijo zmanjšal pridelek. Zmanjšanje katastrskega dohodka se za gozd prizna za dobo petih let.

(2) Za ocenjevanje škode se upošteva metodologija, sprejeta na podlagi zakona, ki ureja varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami. Podrobnejša pravila za priznavanje škode po prvem odstavku tega člena predpiše minister, pristojen za finance, v soglasju z ministrom, pristojnim za kmetijstvo in gozdarstvo.

63. člen

(olajšava za investiranje)

(1) Kadar je mogoče z računi dokazati vlaganja v osnovno kmetijsko ali osnovno gozdarsko dejavnost v okviru gospodinjstva ali agrarne skupnosti, se v letu vlaganja prizna olajšava v višini 20% vloženih sredstev.

(2) Za vlaganja iz prvega odstavka tega člena se štejejo vlaganja v:
1. nakup zemljišč,
2. nakup živali za osnovno čredo,
3. nakup, izgradnjo ali posodobitev kmetijskih gospodarskih objektov, ki služijo za opravljanje osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, vključno z vlaganji v trajne nasade,
4. nakup kmetijske in gozdarske mehanizacije,
5. nakup druge opreme za opravljanje osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, razen nakupa osebnega motornega vozila.

(3) Olajšava se prizna posameznemu zavezancu, članu gospodinjstva ali agrarne skupnosti, ki ima pravico uporabljati zemljišča, v sorazmernem deležu glede na skupno število zavezancev v gospodinjstvu oziroma glede na njegov pripadajoči solastniški ali sorazmerni delež v agrarni skupnosti.

(4) Olajšava se lahko uveljavi v letu vlaganja in naslednjih štirih letih.

4. **Dohodek iz premoženja**

64. člen

(dohodek iz premoženja)

(1) Dohodek iz premoženja po tem poglavju zakona vključuje:
1. dohodek iz oddajanja premoženja v najem,
2. dohodek iz prenosa premoženjske pravice,
3. obresti,
4. dividende.

(2) Določbe tega poglavja zakona ne vplivajo na davčno obveznost zavezanca po poglavju III.2.1. tega zakona, če ni s tem zakonom drugače določeno.

4.1. *Dohodek iz oddajanja premoženja v najem*

65. člen

(dohodek iz oddajanja premoženja v najem)

(1) Dohodek iz oddajanja premoženja v najem po tem poglavju zakona je dohodek, dosežen z oddajanjem nepremičnin in premičnin (v nadaljnjem besedilu: premoženja) v najem.

(2) Za oddajanje premoženja v najem po prvem odstavku tega člena se šteje:
1. vsako oddajanje premoženja na podlagi pogodbe ali na drugi pravni podlagi, s katerim najemodajalec prepusti najemniku določeno premoženje v uporabo ali mu prepusti pravico do uporabe premoženja, najemnik pa mu je zato dolžan plačati ustrezno najemnino ali drugo nadomestilo;
2. drugi primeri uporabe premoženja, kadar tisti, katerega premoženje uporablja nekdo drug ali ima pravico do uporabe premoženja nekdo drug, prejme ustrezno nadomestilo, če ni s tem zakonom drugače določeno.

(3) Kot dohodek iz oddajanja premoženja v najem se obdavčuje najemnina in druga nadomestila v zvezi z oddajanjem premoženja v najem, ki vključujejo zlasti:
1. obveznosti in storitve, za katere se je zavezal ali jih je opravil najemnik, razen obratovalnih stroškov, ki jih za najeto premoženje plačuje najemnik;
2. premije, nadomestila, odškodnine in podobne dohodke, ki ne predstavljajo dohodka iz 1. točke tega odstavka.

66. člen

(oprostitev)

Dohodnine se ne plačuje od:
1. dohodka iz oddajanja premičnin v najem, razen od dohodka iz oddajanja opreme, bivalnika in prevoznega sredstva v najem,
2. materialnih vlaganj najemnika, ki ohranjajo uporabno vrednost kmetijskega ali gozdnega zemljišča,
3. dohodka preživljanca po pogodbi o dosmrtnem preživljanju,
4. dohodka za odstop prostora za izvedbo volitev ali referenduma na državni ali lokalni ravni, izvedenih v skladu z zakonom, če dohodek ne presega 10.000 tolarjev.

67. člen

(davčna osnova)

(1) Davčna osnova je dohodek iz oddajanja premoženja v najem, zmanjšan za stroške vzdrževanja premoženja, ki ohranja uporabno vrednost premoženja, če jih v času odda-

janja premoženja v najem za navedeno premoženje plačuje najemodajalec. Davčna osnova se ne zmanjša za stroške vzdrževanja, ki ohranja uporabno vrednost kmetijskega ali gozdnega zemljišča.

(2) Kadar zavezanec, ki dosega dohodek z oddajanjem premoženja v najem, ne uveljavlja stroškov po prvem odstavku tega člena, lahko uveljavlja normirane stroške v višini 40% od dohodka, doseženega z oddajanjem premoženja v najem.

(3) Ne glede na določbe prvega in drugega odstavka tega člena je davčna osnova od dohodka, ki ga najemnik doseže z oddajanjem premoženja v podnajem, dohodek, dosežen na podlagi podnajema, zmanjšan za najemnino in drugo nadomestilo, ki ga navedeni najemnik plačuje za najem tega premoženja.

(4) Davčna osnova se pri vzajemnem oddajanju premoženja v najem določi za vsako stran posebej, in sicer glede na primerljivo tržno ceno najemnine od premoženja, ki ga fizična oseba odda v najem, upoštevaje stroške po prvem in drugem odstavku tega člena.

4.2. *Dohodek iz prenosa premoženjske pravice*

68. člen

(dohodek iz prenosa premoženjske pravice)

(1) Dohodek iz prenosa premoženjske pravice po tem poglavju zakona vključuje dohodek, dosežen z odstopom uporabe oziroma izkoriščanja ali odstopom pravice do uporabe oziroma pravice do izkoriščanja:

1. materialne avtorske pravice in materialne pravice izvajalca,

2. izuma, videza izdelka, znaka razlikovanja, tehnične izboljšave, načrta, formule, postopka, podobne pravice oziroma podobnega premoženja in informacij glede industrijskih, komercialnih ali znanstvenih izkušenj, ne glede na to, ali so zavarovani po zakonu,

3. osebnega imena, psevdonima ali podobe,

na podlagi pogodbe ali drugi pravni podlagi, po kateri imetnik premoženjske pravice za prenos le-te prejme določeno nadomestilo.

(2) Kot dohodek iz prenosa premoženjske pravice se po tem poglavju zakona obdavčuje vsak dohodek, prejet kot nadomestilo za prenos premoženjske pravice, ki vključuje zlasti nadomestilo za uporabo, izkoriščanje ali odstop pravice do uporabe oziroma pravice do izkoriščanja premoženjske pravice.

69. člen

(davčna osnova)

(1) Davčna osnova je dohodek iz prenosa premoženjske pravice, zmanjšan za normirane stroške v višini 10% od dohodka, doseženega s prenosom premoženjske pravice.

(2) Stroški iz prvega odstavka tega člena se ne priznajo:

1. imetniku premoženjske pravice, ki ni avtor, izvajalec, izumitelj ali druga oseba, ki ustvari predmet premoženjske pravice,

2. v primeru odstopa uporabe oziroma izkoriščanja ali odstopa pravice do uporabe oziroma pravice do izkoriščanja osebnega imena, psevdonima ali podobe.

4.3. *Obresti*

70. člen

(obresti)

(1) Obresti po tem poglavju zakona so obresti od posojil, obresti od dolžniških vrednostnih papirjev, obresti od denarnih depozitov pri bankah in hranilnicah ter drugih podobnih finančnih terjatev do dolžnikov, dohodek iz oddajanja v finančni najem in dohodek iz življenjskega zavarovanja ter dohodek, ki ga zavezanec doseže na podlagi delitve prihodkov vzajemnega sklada v obliki obresti.

(2) Kot obresti se po tem poglavju zakona obdavčuje vsako nadomestilo, ki ne predstavlja vračila glavnice iz finančno dolžniškega razmerja, vključno z nadomestili za tveganje ali za zmanjšanje vrednosti glavnice iz finančno dolžniškega razmerja zaradi inflacije, če ni s tem zakonom drugače določeno. Kot obresti se obdavčujejo tudi diskonti, bonusi, premije in podobni dohodki iz finančno dolžniškega razmerja ali dogovora, ki se nanaša na finančno dolžniško razmerje.

(3) Za dohodek iz življenjskega zavarovanja iz prvega odstavka tega člena se šteje tudi dohodek iz dodatnega pokojninskega zavarovanja, sklenjenega po pokojninskem načrtu, ki ni vpisan v poseben register, in dohodek iz prostovoljnega pokojninskega zavarovanja.

71. člen

(oprostitev)

Dohodnine se ne plačuje od:

1. obresti, ki se zavezancu izplačajo iz naslova neupravičeno ali preveč odmerjenih in plačanih davkov in prispevkov;

2. obresti na pozitivno stanje na transakcijskem računu pri izvajalcu plačilnega prometa, in sicer največ v višini, ki jo izvajalec plačilnega prometa plačuje za depozite na vpogled;

3. dohodka iz življenjskega zavarovanja, ki je sklenjeno za primer smrti in se dohodek izplača zaradi smrti osebe;

4. dohodka iz življenjskega zavarovanja, pri katerem:

– nastane pravica zahtevati izplačilo zavarovalne vsote po preteku desetih let od dneva sklenitve pogodbe o življenjskem zavarovanju,

– sta sklenitelj zavarovanja in upravičenec do zavarovalne vsote ena in ista oseba, in

– ni podana zahteva za izplačilo odkupne vrednosti police življenjskega zavarovanja pred potekom roka iz prve alinee te točke;

5. obresti iz varčevalne pogodbe po nacionalni stanovanjski varčevalni shemi, ki je sklenjena za obdobje deset let, razen obresti pri odstopu od te varčevalne pogodbe;

6. 50% zneska obresti na obveznice, ki jih je upravičenec prejel kot odškodnino v skladu z zakonom, ki ureja denacionalizacijo. Če je upravičenec po navedenem zakonu mrtev ali razglašen za mrtvega pred dnevom pravnomočnosti odločbe o denacionalizaciji, se za upravičenca štejejo njegovi dediči, ki jim je Slovenski odškodninski sklad oziroma Slovenska odškodninska družba izročila obveznice na podlagi pravnomočnega sklepa o dedovanju;

7. obresti od vplačil etažnih lastnikov v rezervni sklad, ki se vodijo na posebnem transakcijskem računu rezervnega sklada in jih upravnik nalaga v depozite pri banki v skladu s stanovanjskim zakonom.

72. člen

(splošno o davčni osnovi)

Davčna osnova so dosežene obresti, če ni s tem zakonom drugače določeno.

73. člen

(davčna osnova v primeru dolgoročno vezanih denarnih sredstev in dolgoročnega varčevanja pri bankah in hranilnicah)

Ne glede na določbo 72. člena tega zakona, je davčna osnova od obresti, doseženih v primeru vezanih denarnih sredstev in varčevanja na računu pri bankah in hranilnicah, ustanovljenih v skladu s predpisi v Sloveniji, in pri bankah drugih držav članic EU, z ročnostjo daljšo od enega leta, pri katerem zavezanec ne more razpolagati s privarčevanimi sredstvi pred potekom datuma vezave oziroma poteka varčevanja brez bistvenega zmanjšanja obresti, enaka obrestim, obračunanim za obdobje davčnega leta, če se zavezanec rezident tako

odloči in o tem v roku in na predpisan način obvesti banko ali hranilnico in davčni organ.

74. člen

(davčna osnova od dohodka iz finančnega najema)

Davčna osnova od dohodka iz finančnega najema je del plačila finančnega najemojemalca finančnemu najemodajalcu, ki ne predstavlja vračila glavnice.

75. člen

(davčna osnova od dohodka iz življenjskega zavarovanja)

(1) Davčna osnova od dohodka iz življenjskega zavarovanja je razlika med prejetim izplačilom in vplačilom.

(2) Vrednost vplačila iz prvega odstavka tega člena se v primeru obročnih vplačil določi kot seštevek vseh obročnih vplačil. V primeru, ko izplačilo iz prvega odstavka tega člena ni prejeto v enkratnem znesku, temveč obročno, se vplačilo oziroma seštevek vseh obročnih vplačil porazdeli enakomerno med obdobja izplačevanja obročnih izplačil. Če celotno obdobje izplačevanja obročnih izplačil v pogodbi o življenjskem zavarovanju ni določeno, se kot celotno obdobje izplačevanja obročnih izplačil upošteva razlika med zavezančevo starostjo v času, ko prvič prejme obročno izplačilo, in pričakovano življenjsko dobo zavezanca, ki se določi glede na podatek Statističnega urada Republike Slovenije o pričakovani življenjski dobi moškega ali ženske v Sloveniji.

76. člen

(davčna osnova od obresti, doseženih z unovčitvijo kupona za izplačilo obresti)

Davčna osnova od obresti, doseženih z unovčitvijo kupona za izplačilo obresti, so dosežene obresti.

77. člen

(davčna osnova od obresti, doseženih ob odsvojitvi ali odkupu diskontiranega dolžniškega vrednostnega papirja)

(1) Davčna osnova od obresti, doseženih ob odsvojitvi diskontiranega dolžniškega vrednostnega papirja pred dospelostjo papirja ali pri odkupu diskontiranega dolžniškega vrednostnega papirja pred ali ob dospelosti papirja, so obresti, obračunane za obdobje od dneva pridobitve do dneva odsvojitve ali odkupa diskontiranega dolžniškega vrednostnega papirja.

(2) Za diskontirani dolžniški vrednostni papir iz prvega odstavka tega člena se šteje tudi brezkuponski dolžniški vrednostni papir.

(3) Višina obresti iz prvega odstavka tega člena se določi po metodi enakomernega (konstantnega) donosa.

(4) Za odkup diskontiranega dolžniškega vrednostnega papirja iz prvega odstavka tega člena se šteje tudi unovčitev diskontiranega dolžniškega vrednostnega papirja.

78. člen

(razmejitev med glavnico in obrestmi)

Če ni vnaprej natančno določeno, kolikšen del posameznega plačila predstavlja vračilo glavnice in kolikšen del plačilo obresti, se za namene tega zakona šteje, da se najprej plačujejo obresti, izračunane po priznani obresti meri, kot je določena v zakonu, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb, za namene ugotavljanja prihodkov oziroma odhodkov zavezancev, povezanih oseb.

4.4. *Dividende*

79. člen

(dividende)

(1) Dividende po tem poglavju zakona so dividende in drugi dohodki, doseženi na podlagi lastniškega deleža.

(2) Za lastniški delež po prvem odstavku tega člena se šteje vsak delež, ki ga ima fizična oseba (v nadaljnjem besedilu: imetnik deleža) na podlagi vloženih sredstev v gospodarski družbi, zadrugi in drugih oblikah organiziranja, vključno s premoženjskim vložkom tihega družbenika v podjetje nosilca tihe družbe in premoženjskim vložkom fizične osebe v katerokoli drugo obliko organiziranja, ki ima pretežno naravo lastniškega kapitala (v nadaljnjem besedilu: plačnik).

(3) Kot dividenda se po tem poglavju zakona obdavčuje vsaka razdelitev dohodka imetniku deleža iz premoženja plačnika oziroma povezane osebe (po tem zakonu ali zakonu, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb) plačnika na podlagi njegovega lastniškega deleža v plačniku, ki ne predstavlja zmanjšanja njegovega lastniškega deleža, vključno z razdelitvijo v obliki delnic ali zamenljivih obveznic ali v drugačni obliki, s katero se dobiček ali rezerve v delu, oblikovanem iz dobička ali prevrednotovalni popravek tega dobička ali rezerv, preoblikujejo v osnovni kapital oziroma povečajo lastniški delež zavezanca.

(4) Kot dividende se po tem poglavju zakona obdavčujejo tudi:

1. dividendam podobni dohodki, ki jih prejme imetnik deleža na podlagi lastniškega deleža v plačniku;

2. vsako nadomestilo, ki ga imetnik deleža prejme na podlagi lastniškega deleža v plačniku, ki ne predstavlja zmanjšanja njegovega lastniškega deleža; za nadomestilo se šteje vsak proizvod, storitev ali druga ugodnost, ki jo imetniku deleža ali njegovemu družinskemu članu, na podlagi lastniškega deleža, zagotovi plačnik ali povezana oseba (po tem zakonu ali zakonu, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb) plačnika;

3. dohodek, ki ga zavezanec doseže na podlagi delitve čistega dobička vzajemnega sklada ali delitve prihodkov vzajemnega sklada, ki niso zajeti z določbo 70. člena tega zakona.

(5) Za dividendam podobne dohodke po 1. točki četrtega odstavka tega člena se štejejo:

1. dobiček ali rezerve plačnika, ki se delijo v zvezi z udeležbo v plačniku ob prenehanju plačnika ali ob izključitvi ali izstopu imetnika lastniškega deleža iz plačnika;

2. zmanjšanje lastniškega deleža v okviru zmanjšanja osnovnega kapitala plačnika, če ima plačnik dobiček ali presežek, ki ni bil razdeljen;

3. dobiček, ki se razdeli v zvezi z dolžniškimi vrednostnimi papirji, ki zagotavljajo udeležbo v dobičku plačnika;

4. obresti, plačane v zvezi z zamenljivimi obveznicami;

5. denarno doplačilo v primeru zamenjave deleža v okviru zamenjave kapitalskih deležev, združitev in delitev, kot so opredeljene v zakonu, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb za namene obdavčitve pri zamenjavi kapitalskih deležev in obdavčitve pri združitvah in delitvah;

6. izplačana vrednost delnic ali deležev v primeru odsvojitve delnic ali deležev v okviru pridobivanja lastnih delnic oziroma deležev družbe, razen v primeru, ko družba pridobiva lastne delnice preko borze.

(6) Nadomestila iz 2. točke četrtega odstavka tega člena vključujejo zlasti:

1. zagotavljanje proizvodov in storitev imetniku deleža, po ceni, nižji od primerljive tržne cene;

2. odpis dolga imetniku deleža ali njegovemu družinskemu članu; šteje se, da je dolg ali preostali del dolga odpisan, če imetnik deleža ali njegov družinski član vsako leto od nastanka dolga ne odplača dogovorjene obveznosti in v vsakem primeru vsaj 20% vrednosti celotnega dolga;

3. druge dohodke, ki imajo naravo bonitet v skladu z 27. členom tega zakona, ki jih prejme imetnik deleža ali njegov družinski član na podlagi lastniškega deleža.

80. člen

(davčna osnova)

(1) Davčna osnova je dosežena dividenda, če ni s tem zakonom drugače določeno.

(2) Davčna osnova od dividend, doseženih v obliki izplačane vrednosti delnic ali deležev v primeru odsvojitve delnic ali deležev v okviru pridobivanja lastnih delnic oziroma deležev družbe iz 6. točke petega odstavka 79. člena tega zakona je izplačana vrednost, zmanjšana za nominalno vrednost delnic oziroma za (vplačani) znesek vložka.

(3) Davčna osnova od dividend, doseženih v obliki nadomestil iz 1. in 3. točke šestega odstavka 79. člena tega zakona, se ugotavlja na način, kot je določen v 30. členu tega zakona.

(4) Davčna osnova od dividende, dosežene v obliki nadomestila iz 2. točke šestega odstavka 79. člena tega zakona, je višina neodplačanega dolga.

4.5. *(črtan)*

81. člen

(črtan)

82. člen

(črtan)

83. člen

(črtan)

84. člen

(črtan)

5. **Dobiček iz kapitala**

85. člen

(dobiček iz kapitala)

(1) Dobiček iz kapitala je dobiček, dosežen z odsvojitvijo kapitala.

(2) Določbe tega poglavja zakona ne vplivajo na davčno obveznost zavezanca po poglavju III.2. tega zakona, če ni s tem zakonom drugače določeno.

86. člen

(kapital)

(1) Za kapital po tem poglavju zakona se štejejo:

1. nepremičnina ne glede na to, ali je bila odsvojena v spremenjenem ali nespremenjenem stanju;

2. vrednostni papirji in deleži v gospodarskih družbah, zadrugah in drugih oblikah organiziranja;

3. investicijski kuponi.

2) Za vrednostne papirje iz 2. točke prvega odstavka tega člena se ne štejejo dolžniški vrednostni papirji.

87. člen

(obdavčljiva odsvojitev kapitala)

Za obdavčljivo odsvojitev kapitala po tem poglavju zakona se šteje vsaka odsvojitev kapitala, kot je zlasti prodaja kapitala, dajanje kapitala v dar, zamenjava kapitala, unovčitev investicijskega kupona investicijskega sklada, izplačilo sorazmernega dela likvidacijske mase v primeru likvidacije vzajemnega sklada, izplačilo lastniškega deleža v primeru prenehanja gospodarske družbe, zadruge ali druge oblike organiziranja, zmanjšanje deleža v okviru zmanjšanja lastniškega kapitala gospodarske družbe, zadruge ali druge oblike organiziranja ter drugi primeri izplačila lastniškega deleža, izplačanega v denarju ali v naravi, če ni s tem zakonom drugače določeno.

88. člen

(neobdavčljiva odsvojitev kapitala)

Za obdavčljivo odsvojitev kapitala po tem poglavju zakona se ne šteje:

1. prenos kapitala preminule osebe na dediča, volilojemnika ali osebo, ki ju nadomesti po predpisih o dedovanju, ali na drugo osebo, ki uveljavlja kakšno pravico iz zapuščine, zaradi smrti fizične osebe;

2. odsvojitev nepremičnine po pogodbi o dosmrtnem preživljanju;

3. prenos nepremičnin iz naslova razlastitev, po predpisih, ki urejajo to področje;

4. prenos kapitala posojilojemalcu ali zastavnemu upniku v primeru ustanovitve zastavne pravice na kapitalu, in prenos nazaj posojilodajalcu oziroma zastavitelju;

5. zamenjava vrednostnih papirjev z istovrstnimi papirji istega izdajatelja, pri kateri se ne spreminjajo razmerja med družbeniki in kapital izdajatelja ter ni denarnega toka;

6. zamenjava prednostnih delnic z navadnimi delnicami istega izdajatelja, če ni denarnega doplačila;

7. zmanjšanje deleža v okviru zmanjšanja osnovnega kapitala, ki je namenjeno kritju prenesene izgube oziroma čiste izgube poslovnega leta ali prenosu zneskov v kapitalske rezerve oziroma zmanjšanje kapitalskega deleža v osebni družbi zaradi izračunanega deleža družbenika pri izgubi osebne družbe, ki se odpiše od njegovega kapitalskega deleža oziroma zmanjšanje vrednosti deleža, ki ga je vpisal član zadruge, ki je namenjeno kritju neporavnane izgube zadruge;

8. izplačilo deleža v dobičku družbeniku osebne družbe, ki se odpiše od njegovega kapitalskega deleža;

9. zamenjava delnic investicijske družbe, ki je nastala iz pooblaščene investicijske družbe, z investicijskimi kuponi vzajemnega sklada v postopku obveznega preoblikovanja investicijske družbe, nastale iz pooblaščene investicijske družbe, v vzajemni sklad, po predpisih, ki urejajo to področje;

10. prenos kapitala v postopkih prisilne izterjave obveznih dajatev v skladu z zakoni.

89. člen

(oprostitev)

(1) Dohodnine se ne plača od dobička iz kapitala, doseženega pri:

1. prvi odsvojitvi delnic ali deleža v kapitalu, pridobljenega v procesu lastninskega preoblikovanja podjetij v skladu s predpisi, ki urejajo lastninsko preoblikovanje podjetij. Za prvo odsvojitev se šteje tudi prva odsvojitev podedovanih delnic ali deleža v kapitalu, ki jih je zapustnik pridobil v procesu lastninskega preoblikovanja podjetij v skladu s predpisi, ki urejajo lastninsko preoblikovanje podjetij;

2. odsvojitvi stanovanja ali stanovanjske hiše – ki ima največ dve stanovanji, s pripadajočim zemljiščem – v katerem je imel zavezanec prijavljeno stalno prebivališče in ga je imel v lasti ter je tam dejansko bival vsaj zadnja tri leta pred odsvojitvijo; v primeru, ko je zavezanec stanovanje ali stanovanjsko hišo uporabljal v zvezi z opravljanjem dejavnosti ali ga je oddajal v najem, se za odsvojitev kapitala po tej točki ne šteje odsvojitev tistega dela stanovanja ali stanovanjske hiše, ki ga je zavezanec uporabljal v zvezi z opravljanjem dejavnosti (pod pogojem, da je stanovanje ali stanovanjska hiša oziroma njun del v poslovnih knjigah prikazano kot sredstvo za potrebe dejavnosti) ali ga je oddajal v najem;

3. odsvojitvi investicijskih kuponov, ki jih je imetnik pridobil z zamenjavo delnic pooblaščene investicijske družbe, ali delnic investicijske družbe, ki je nastala iz pooblaščene investicijske družbe – v postopku obveznega preoblikovanja pooblaščene investicijske družbe ali investicijske družbe, ki je nastala iz pooblaščene investicijske družbe, v vzajemni sklad, ali v postopku obvezne oddelitve dela sredstev pooblaščene investicijske družbe v vzajemni sklad, in sicer v roku in po predpisih, ki urejajo to področje – pod pogojem, da so bile te delnice pridobljene v procesu lastninskega preoblikovanja podjetij v skladu s predpisi, ki urejajo lastninsko preoblikovanje podjetij.

(2) Izguba, ki jo zavezanec doseže pri odsvojitvi kapitala iz prvega odstavka tega člena, ne zmanjšuje davčne osnove od dobička iz kapitala.

90. člen

(davčna osnova)

(1) Davčna osnova od dobička iz kapitala je razlika med vrednostjo kapitala ob odsvojitvi in vrednostjo kapitala ob pridobitvi.

(2) Kadar je razlika med vrednostjo kapitala ob odsvojitvi in vrednostjo kapitala v času pridobitve negativna (izguba), se lahko v letu, za katero se odmerja dohodnina, za navedeno izgubo zmanjšuje pozitivna davčna osnova za dobiček iz kapitala, vendar ne več, kot znaša pozitivna davčna osnova za dobiček iz kapitala. Za izgubo se ne šteje negativna razlika, ki je posledica valorizacije kapitala iz petega odstavka 91. člena tega zakona.

(3) Ne glede na določbo drugega odstavka tega člena, negativna razlika (izguba), ki je dosežena z odsvojitvijo kapitala iz 2. in 3. točke prvega odstavka 86. člena tega zakona, ne zmanjšuje pozitivne davčne osnove po tem poglavju:

1. če zavezanec v roku 30 dni pred ali po odsvojitvi kapitala pridobi vsebinsko istovrstni nadomestni kapital, ali pridobi pravico do nakupa ali obveznost nakupa istovrstnega kapitala, ali

2. če zavezanec odsvoji kapital in zavezančev družinski član ali pravna oseba, v kateri ima zavezanec lastniški delež ali pravico do lastniškega deleža v višini najmanj 25% v obliki vrednosti vseh deležev ali v obliki glasovalne pravice na podlagi lastniških deležev v konkretni osebi, neposredno ali posredno pridobi istovrstni kapital.

(4) Pozitivna razlika med vrednostjo kapitala ob odsvojitvi in vrednostjo kapitala ob pridobitvi, ki ga ima zavezanec v gospodarjenju pri borznoposredniški družbi na podlagi pogodbe o gospodarjenju z vrednostnimi papirji, se zmanjša za dejanske stroške zavezanca v obliki provizije po pogodbi, vendar skupaj ne več kot 1,5% pozitivne razlike.

91. člen

(vrednost kapitala ob pridobitvi)

(1) V vrednost kapitala ob pridobitvi se všteva nabavna vrednost kapitala, valorizirana v skladu s petim odstavkom tega člena, in stroški, ki so določeni s tem členom.

(2) Za nabavno vrednost kapitala iz prvega odstavka tega člena se šteje v prodajni ali drugi pogodbi navedena vrednost kapitala v času pridobitve. Če kapital ni pridobljen na podlagi pogodbe, ali če vrednost kapitala v času pridobitve ni razvidna iz pogodbe, se za nabavno vrednost kapitala šteje vrednost kapitala v času pridobitve, ki jo zavezanec dokazuje z ustreznimi dokazili.

(3) Kadar zavezanec pridobi delnice ali drug kapital na način, določen v četrtem odstavku 30. člena tega zakona, se za nabavno vrednost delnice ali drugega kapitala šteje primerljiva tržna cena delnice ali drugega kapitala na dan, ko je bila pravica izvršena oziroma na dan, ko je zavezanec pridobil delnice ali drug kapital.

(4) Kadar zavezanec pridobi delnico oziroma delež ob preoblikovanju dobička ali rezerv v delu, oblikovanem iz dobička, oziroma prevrednotovalnega popravka tega dobička ali rezerv plačnika v osnovni kapital, oziroma ko se zaradi takega preoblikovanja poveča lastniški delež zavezanca, se za nabavno vrednost tako pridobljenih delnic ali pridobljenega oziroma povečanega deleža šteje nominalna vrednost delnic ali vrednost pridobljenega oziroma povečanega deleža ob preoblikovanju.

(5) Nabavna vrednost kapitala iz prvega odstavka 86. člena tega zakona se za čas od koledarskega leta pridobitve kapitala do koledarskega leta odsvojitve kapitala uskladi s koeficientom rasti cen življenjskih potrebščin v Sloveniji, po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije, če je bila odsvojitev izvršena po preteku enega leta od leta pridobitve. Vrednost investicij in stroškov vzdrževanja iz 1. točke šestega odstavka tega člena se za čas od koledarskega leta dokončanja investicije oziroma koledarskega leta nastanka stroškov vzdrževanja do koledarskega leta odsvojitve nepremičnine uskladi s koeficientom rasti cen življenjskih potrebščin v Sloveniji, po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije, če je bila investicija dokončana oziroma so stroški vzdrževanja nastali vsaj eno koledarsko leto pred odsvojitvijo nepremičnine. Pri določitvi koeficienta rasti cen življenjskih potrebščin se upošteva število mesecev posedovanja kapitala v letu pridobitve in v letu odsvojitve, odvisno od tega, ali je zavezanec kapital posedoval manj kot šest mesecev oziroma več kot šest mesecev v koledarskem letu.

(6) Stroški iz prvega odstavka tega člena so:

1. vrednost na nepremičnini opravljenih investicij in stroškov vzdrževanja, ki povečuje uporabno vrednost nepremičnine, če jih je plačal zavezanec;

2. znesek davka na dediščine in darila in davka na promet nepremičnin, ki ga je plačal zavezanec ob pridobitvi kapitala,

3. provizija, ki jo je zavezanec plačal borzno posredniški hiši, družbi za upravljanje, ki upravlja vzajemni sklad ali nepremičninskemu posredniku za posredovanje pri pridobitvi kapitala ter provizija, ki jo je zavezanec plačal priznani borzi vrednostnih papirjev in klirinško depotni družbi v zvezi s pridobitvijo kapitala;

4. stroški, ki jih je plačal zavezanec v zvezi s cenitvijo pridobljene nepremičnine, ki jo je opravil pooblaščeni cenilec v skladu z obstoječo metodologijo, kadar je cenitev potrebna, ker se vrednost nepremičnine ne da ugotoviti na drug način.

(7) Provizije iz 3. točke šestega odstavka tega člena se priznavajo v višini dejanskih stroškov, vendar skupaj ne več kot 1% od nabavne vrednosti kapitala ob pridobitvi.

(8) Stroški cenitve iz 4. točke šestega odstavka tega člena se priznajo v višini dejanskih stroškov, vendar ne več kot 45.000 tolarjev.

(9) Nabavna vrednost in stroški v tuji valuti iz prvega odstavka tega člena se preračunajo v tolarje po srednjem tečaju Banke Slovenije. Preračun se opravi na dan pridobitve kapitala oziroma na dan nastanka stroškov.

(10) Priznana borza vrednostnih papirjev iz 3. točke šestega odstavka tega člena in iz 2. točke drugega odstavka 92. člena tega zakona je borza, katere organizator je polnopravni član svetovnega združenja borz (World Federation of Exchanges – WFE oziroma Federation Internationale des Bourses de Valeurs – FIBV).

92. člen

(vrednost kapitala ob odsvojitvi)

(1) Za vrednost kapitala ob odsvojitvi se šteje v prodajni ali drugi pogodbi navedena vrednost kapitala ob odsvojitvi. Če kapital ni odsvojen na podlagi pogodbe, ali če vrednost kapitala ob odsvojitvi ni razvidna iz pogodbe, ali če iz pogodbe ali drugih dokazil razvidna vrednost kapitala ne ustreza vrednosti kapitala, ki bi se dala doseči v prostem prometu v času odsvojitve, se za vrednost kapitala ob odsvojitvi šteje primerljiva tržna cena kapitala ob odsvojitvi.

(2) Vrednost kapitala ob odsvojitvi se zmanjša za naslednje stroške zavezanca:

1. znesek davka na promet nepremičnin, ki ga je plačal zavezanec ob odsvojitvi nepremičnine,

2. provizijo, ki jo je zavezanec plačal borzno posredniški hiši, družbi za upravljanje, ki upravlja vzajemni sklad ali nepremičninskemu posredniku za posredovanje pri odsvojitvi kapitala, ter provizija, ki jo je zavezanec plačal priznani borzi vrednostnih papirjev in klirinško depotni družbi v zvezi z odsvojitvijo kapitala;

3. stroške, ki jih plačal zavezanec v zvezi s cenitvijo odsvojene nepremičnine, ki jo je opravil pooblaščeni cenilec v skladu z obstoječo metodologijo, kadar je cenitev potrebna, ker se vrednost nepremičnine ne da ugotoviti na drug način.

(3) Provizije iz 2. točke drugega odstavka tega člena, se priznavajo v višini dejanskih stroškov, vendar skupaj ne več kot 1% od vrednosti kapitala ob odsvojitvi, brez upoštevanja stroškov iz drugega odstavka tega člena.

(4) Stroški cenitve nepremičnine iz 3. točke drugega odstavka tega člena se priznajo v višini dejanskih stroškov, vendar ne več kot 45.000 tolarjev.

(5) Vrednost kapitala ob odsvojitvi in stroški iz drugega odstavka tega člena v tuji valuti se preračunajo v tolarje po srednjem tečaju Banke Slovenije. Preračun se opravi na dan odsvojitve kapitala oziroma na dan nastanka stroškov.

93. člen

(odlog ugotavljanja davčne obveznosti)

(1) Kadar zavezanec odsvoji kapital na način, določen v drugem odstavku tega člena, se davčna obveznost zavezanca v trenutku odsvojitve ne ugotavlja.

(2) Ugotavljanje davčne obveznosti se lahko odloži pri naslednjih odsvojitvah kapitala:

1. podaritvi kapitala zavezančevemu zakoncu ali otroku;

2. zamenjavi deleža v okviru zamenjave kapitalskih deležev, združitev in delitev, kot so opredeljene v zakonu, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb za namene obdavčitve pri zamenjavi kapitalskih deležev in obdavčitve pri združitvah in delitvah.

(3) O tem ali gre za odsvojitev kapitala iz drugega odstavka tega člena, odloči davčni organ na podlagi priglasitve odsvojitve kapitala pri davčnem organu.

(4) Ugotavljanje davčne obveznosti se odloži do naslednje obdavčljive odsvojitve podarjenega kapitala, ki jo opravi zavezančev zakonec ali otrok, oziroma do naslednje obdavčljive odsvojitve kapitala, pridobljenega z zamenjavo iz 2. točke drugega odstavka tega člena.

(5) Kadar se ugotavljanje davčne osnove odloži, se kot čas pridobitve s podaritvijo ali zamenjavo pridobljenega kapitala šteje:

1. v primeru, ko zakonec ali otrok zavezanca pridobi kapital z obdaritvijo – datum, ko je darovalec pridobil kapital;

2. v primeru zamenjave deleža v okviru zamenjave kapitalskih deležev, združitev in delitev, kot so opredeljene v zakonu, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb za namene obdavčitve pri zamenjavi kapitalskih deležev in obdavčitve pri združitvah in delitvah – datum, ko so bili zamenjani deleži pridobljeni.

(6) Kadar se ugotavljanje davčne osnove odloži, se kot nabavna vrednost s podaritvijo ali zamenjavo pridobljenega kapitala šteje:

1. v primeru ko zakonec ali otrok zavezanca pridobi kapital z obdaritvijo – nabavna vrednost kapitala v času, ko je kapital pridobil darovalec;

2. v primeru zamenjave deleža v okviru zamenjave kapitalskih deležev, združitev in delitev, kot so opredeljene v zakonu, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb za namene obdavčitve pri zamenjavi kapitalskih deležev in obdavčitve pri združitvah in delitvah – nabavna vrednost zamenjanih deležev v času njihove pridobitve.

(7) Za otroka po tem členu se šteje lasten otrok, posvojenec in pastorek.

94. člen

(čas pridobitve kapitala)

(1) Za čas pridobitve kapitala se šteje datum sklenitve pogodbe oziroma datum pravnomočnosti sodne odločbe ali dokončnosti odločbe upravnega organa, na podlagi katere je fizična oseba pridobila kapital. V drugih primerih pridobitve se za čas pridobitve kapitala šteje datum, ki je razviden iz drugih dokazil.

(2) Kadar se nepremičnina pridobi z graditvijo, ki jo izvaja zavezanec sam, se za čas pridobitve šteje datum izdaje gradbenega dovoljenja. V primeru pridobitve nepremičnine z graditvijo, ki jo po pogodbi za zavezanca izvaja druga oseba, se za čas pridobitve šteje datum sklenitve pogodbe med zavezancem in izvajalcem. Če zavezanec v času dveh let od podpisa pogodbe ne prevzame zgrajene nepremičnine, se za čas pridobitve šteje datum dejanskega prevzema zgrajene nepremičnine.

(3) Kadar se odsvoji objekt, ki stoji na zemljišču, katerega čas pridobitve ni enak času pridobitve objekta, se kot čas pridobitve objekta in zemljišča šteje čas pridobitve objekta.

(4) Kadar je zavezanec pridobil kapital kot ena od oseb, ki imajo solastninsko pravico na kapitalu ali imajo na njem skupno lastnino, in se tak kapital pozneje razdeli, se za čas pridobitve kapitala, ki mu pripade na podlagi delitve, šteje čas, ko je na kapitalu pridobil solastninsko pravico oziroma ko je kapital pridobil v skupno lastnino.

95. člen

(čas odsvojitve kapitala)

Za čas odsvojitve kapitala se šteje datum sklenitve pogodbe oziroma datum pravnomočnosti sodne odločbe ali dokončnosti odločbe upravnega organa, na podlagi katere je fizična oseba odsvojila kapital. V drugih primerih odsvojitve se za čas odsvojitve kapitala šteje datum, ki je razviden iz drugih dokazil.

96. člen

(vodenje evidenc zalog kapitala)

(1) Zavezanec je dolžan voditi evidenco zalog istovrstnega kapitala iz 2. in 3. točke prvega odstavka 86. člena tega zakona. Zaloge tovrstnega kapitala se vodijo po metodi zaporednih cen (FIFO).

(2) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena, lahko zavezanec vodi ločeno evidenco zalog istovrstnih vrednostnih papirjev, ki jih ima v gospodarjenju pri borzno-posredniški družbi na podlagi pogodbe o gospodarjenju z vrednostnimi papirji.

97. člen

(pravilo vštevanja v dohodke davčnega leta)

V dohodek, dosežen kot dobiček iz kapitala, se vštevajo v davčnem letu doseženi dobički iz kapitala ali realizirane izgube iz kapitala. Šteje se, da je dobiček dosežen ali izguba realizirana v času odsvojitve kapitala.

6. **Drugi dohodki**

98. člen

(opredelitev drugih dohodkov)

(1) Drugi dohodki so vsi dohodki, ki se v skladu s tem zakonom ne štejejo za dohodke fizične osebe iz 1. do 5. točke 17. člena tega zakona.

(2) Za druge dohodke po tem zakonu se ne štejejo dohodki iz 19. in iz 20. člena tega zakona ter dohodki, ki so v skladu s tem zakonom oproščeni plačila dohodnine ali se ne vštevajo v davčno osnovo.

(3) Drugi dohodki vključujejo:

1. nagrade;

2. darila;

3. dobitke v nagradnih igrah;

4. priznavalnine po zakonu o republiških priznavalninah in zakonu o uresničevanju javnega interesa na področju kulture;

5. kadrovske in druge štipendije;

6. nadomestila, prejeta v zvezi z ustanovitvijo ali obremenitvijo pravice in drugi dohodki, doseženi s prenosom oziroma odstopom pravice na premoženju, ki je prenosljiva in katere vrednost je mogoče izraziti v denarju;

7. izplačila odkupne vrednosti v skladu z zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju in zakonom o prvem pokojninskem skladu Republike Slovenije in preoblikovanju pooblaščenih investicijskih družb;

8. dohodek, ki se ne šteje za dohodek iz zaposlitve, za dohodek iz dejavnosti, za dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, za dohodek iz premoženja ter za dobiček iz kapitala in ni dohodek, ki se ne šteje za dohodek po tem zakonu oziroma ni dohodek, oproščen plačila dohodnine po tem zakonu.

99. člen

(drugi dohodki, ki se ne vštevajo v davčno osnovo)

(1) V davčno osnovo od drugih dohodkov se ne všteva kadrovska štipendija in druga štipendija, izplačana mesečno štipendistu za študij v Sloveniji do višine minimalne plače in za študij v tujini do višine minimalne plače, povečane za 60%. Pri določanju višine minimalne plače se upošteva minimalna plača, kot je določena z zakonom, ki ureja minimalno plačo. Pri izplačilu prejemkov v zvezi z izobraževanjem in usposabljanjem štipendistov se smiselno upoštevajo določbe četrtega odstavka 27. člena in 3. točke prvega odstavka 31. člena tega zakona.

(2) Štipendija, ki presega znesek, določen v prvem odstavku tega člena, se všteva v davčno osnovo v višini, ki presega znesek, določen v prvem odstavku tega člena.

100. člen

(oprostitev)

Ne glede na 98. člen tega zakona, se dohodnine ne plačuje od:

1. nagrade in priznanja za izjemne dosežke na humanitarnem, znanstvenoraziskovalnem, kulturnem, vzgojnoizobraževalnem, športnem ali socialnem področju, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

– jih izplača država, samoupravna lokalna skupnost ali ustanova, ki ni povezana oseba ali sedanji, prejšnji ali bodoči delodajalec prejemnika ali osebe, ki je povezana s prejemnikom,

– ne gre za redni dohodek ali za dohodek za opravljeno delo oziroma storitev, in

– je bil prejemnik nagrade ali priznanja izbran kot nagrajenec brez lastne aktivnosti oziroma udeležbe pri prijavi na razpis oziroma v postopku izbora nagrajenca;

2. prejemkov, namenjenih pokritju stroškov prevoza, nočitve in dnevnice, dokumentiranih z računom, kadar je izplačilo opravljeno fizični osebi, ki:

– je napotena ali pozvana s strani državnega ali drugega organa zaradi izvajanja dejavnosti tega organa;

– prostovoljno oziroma na podlagi vabila ali poziva sodeluje v prostovoljnih ljubiteljskih, humanitarnih, dobrodelnih, vzgojnoizobraževalnih, zdravstvenih, kulturnih, športnih, raziskovalnih, sindikalnih dejavnostih, v dejavnostih zbornic, v dejavnostih verskih skupnosti in v dejavnostih političnih strank, pod pogojem, da so navedene dejavnosti nepridobitne dejavnosti;

– sodeluje v dejavnostih društev in njihovih zvez, zaradi uresničevanja ciljev oziroma namenov, zaradi katerih so društva ustanovljena, ne pa v okviru opravljanja pridobitne dejavnosti teh društev;

in v zvezi s tem prejme povračilo navedenih stroškov do višine povračil stroškov, ki je določena za povračila delavcem iz delovnega razmerja v skladu s predpisom vlade iz 31. člena tega zakona;

3. prejemkov, namenjenih pokritju stroškov dnevnice in prevoza, kadar je izplačilo opravljeno fizični osebi, ki na podlagi imenovanja opravi funkcijo člana volilnega odbora na podlagi predpisov o volitvah in v zvezi s tem prejme le povračilo navedenih stroškov do višine povračil stroškov, ki je določena za povračila delavcem iz delovnega razmerja v skladu s predpisom vlade iz 31. člena tega zakona;

4. prejemkov, namenjenih pokritju stroškov prevoza, nočitve in dnevnice, kadar je izplačilo opravljeno fizični osebi, ki se udeleži posveta z mednarodno udeležbo in v zvezi s tem prejme le povračilo stroškov do višine povračil stroškov, ki je določena za povračila delavcem iz delovnega razmerja v skladu s predpisom vlade iz 31. člena tega zakona;

5. izplačila odkupne vrednosti v primeru rednega prenehanja prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja zaradi pridobitve pravice do pokojnine, pod pogojem, da sredstva niso izplačana zavarovancu, temveč se v skladu z 352. in 353. členom Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 20/04 – uradno prečiščeno besedilo) v enkratnem znesku prenesejo izplačevalcu pokojnine v imenu in za račun zavarovanca, ki sklene zavarovanje, po katerem zavarovanec pridobi pravico do doživljenjske mesečne pokojninske rente;

6. prenosa sredstev iz enega pokojninskega načrta v drugi pokojninski načrt prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja v skladu s 360. členom Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 20/04 – uradno prečiščeno besedilo).

101. člen

(davčna osnova za druge dohodke)

(1) Davčna osnova je doseženi dohodek, če ni s tem zakonom za posamezno vrsto dohodka drugače določeno.

(2) V davčno osnovo se ne všteva posameznega darila, če njegova vrednost ne presega 10.000 tolarjev oziroma če skupna vrednost vseh daril, prejetih v davčnem letu od istega darovalca, ne presega 20.000 tolarjev.

(3) V davčno osnovo se ne všteva posameznega prejemka, prejetega v primerih iz prve, druge in tretje alinee 2. točke 100. člena tega zakona, če ne presega 30.000 tolarjev, brez upoštevanja prejemkov, namenjenih pokritju stroškov, od katerih se ne plačuje dohodnina, oziroma skupni prejemek, prejet v primerih iz prve, druge in tretje alinee 2. točke 100. člena tega zakona, če na letni ravni ne presega 200.000 tolarjev, brez upoštevanja prejemkov, namenjenih pokritju stroškov, od katerih se ne plačuje dohodnina.

(4) V davčno osnovo se ne všteva dobitka v nagradnih igrah, ki niso igre na srečo, kjer je potrebno določeno znanje, spretnost ali naključje, če vrednost dobitka ne presega 10.000 tolarjev.

IV. LETNA DAVČNA OSNOVA IN DAVČNE OLAJŠAVE

1. **Letna davčna osnova**

102. člen

(letna davčna osnova rezidenta)

(1) Letna davčna osnova od dohodkov rezidenta, pridobljenih v davčnem letu, je vsota davčnih osnov od dohodka iz zaposlitve, dohodka iz dejavnosti, dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, dohodka iz oddajanja premoženja v najem, dohodka iz prenosa premoženjske pravice in drugih dohodkov, vključno s povečanji in zmanjšanji, določenimi pri posamezni vrsti dohodka.

(2) Na letni ravni ugotovljena vsota davčnih osnov, ugotovljenih na način, kot je določen v tretjem in četrtem odstavku 35. člena tega zakona, se zmanjša za obvezne prispevke za socialno varnost, določene v 43. členu tega zakona, vendar največ do višine vsote davčnih osnov.

(3) Na letni ravni ugotovljena vsota davčnih osnov, ugotovljenih na način, kot je določeno v 59. členu tega za-

kona, vključno z oprostitvami in znižanji iz 61. in 62. člena tega zakona, se zmanjša za obvezne prispevke za socialno varnost iz naslova opravljanja osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, ki se nanašajo na socialno zavarovanje zavezanca, ter za pristojbine, uvedene s predpisi o gozdovih in stroške delovanja in vzdrževanja osuševalnih in namakalnih sistemov, določene na podlagi predpisov o kmetijskih zemljiščih.

(4) Če je davčna osnova iz prvega odstavka 59. člena tega zakona z upoštevanjem znižanj iz 62. člena tega zakona negativna, zavezanec lahko za to davčno osnovo zmanjšuje davčno osnovo od drugih dohodkov, določenih v drugem odstavku 58. člena tega zakona, razen od drugih dohodkov, pridobljenih v zvezi z dolgoročnimi vlaganji v osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost, vendar največ v višini davčne osnove od drugih dohodkov, katerih davčno osnovo znižuje.

(5) Letna davčna osnova od dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, ugotovljena na način, določen v tretjem in četrtem odstavku tega člena se zmanjša za olajšavo za investiranje iz 63. člena tega zakona, vendar največ do višine letne davčne osnove od dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti.

(6) Letna davčna osnova se ob izpolnjevanju pogojev iz 110. člena tega zakona lahko ugotavlja tudi za rezidente držav članic EU.

103. člen

(povprečenje)

(1) Dohodki iz delovnega razmerja, ki se izplačajo na podlagi sodne odločbe za več let nazaj, se vštejejo v celoti v osnovo za dohodnino leta, v katerem jih je zavezanec prejel, in se obdavčijo po povprečni stopnji dohodnine enoletnih dohodkov.

(2) Za ugotovitev povprečne stopnje dohodnine enoletnih dohodkov iz prvega odstavka tega člena se prejeti dohodek, ki se nanaša na več let, razdeli na toliko enakih delov, na kolikor let se nanaša, vendar ne več kot na tri enake dele. V osnovo za ugotovitev povprečne stopnje dohodnine enoletnih dohodkov se vključi en sorazmerni del tako razdeljenega dohodka.

(3) Drugi dohodki iz drugega odstavka 58. člena tega zakona, pridobljeni v zvezi z dolgoročnimi vlaganji v osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost se vštevajo v celoti v osnovo za dohodnino leta, v katerem jih je zavezanec prejel, in se obdavčijo po povprečni stopnji dohodnine enoletnih dohodkov.

(4) Za ugotovitev povprečne stopnje dohodnine enoletnih dohodkov iz tretjega odstavka tega člena se prejeti dohodki iz tretjega odstavka tega člena razdelijo na sedem enakih delov. V osnovo za ugotovitev povprečne stopnje dohodnine enoletnih dohodkov se vključi en sorazmerni del tako razdeljenega dohodka.

104. člen

(upoštevanje oproščenega dohodka pri izračunu dohodnine od drugih dohodkov rezidenta)

Dohodek rezidenta, od katerega se skladno z določbami mednarodne pogodbe v Sloveniji ne plačuje dohodnine, se upošteva pri izračunu višine dohodnine od preostalega obdavčljivega dohodka takega rezidenta, če je tako določeno z mednarodno pogodbo.

2. **Davčne olajšave**

105. člen

(splošna olajšava)

Vsakemu rezidentu se prizna zmanjšanje letne davčne osnove v višini 591.900 tolarjev letno, pod pogojem, da drug rezident za njega ne uveljavlja posebne olajšave za vzdrževanega družinskega člana.

106. člen

(osebne olajšave)

(1) Rezidentu, invalidu s 100% telesno okvaro, se prizna zmanjšanje letne davčne osnove v višini 3,441.500 tolarjev letno, če mu je bila priznana pravica do tuje nege in pomoči, na podlagi odločbe Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, centra za socialno delo ali občinskega upravnega organa, pristojnega za varstvo borcev in vojaških invalidov.

(2) Rezidentu po dopolnjenem 65. letu starosti, se prizna zmanjšanje letne davčne osnove v višini 275.300 tolarjev letno.

(3) Rezidentu, prejemniku pokojnine iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja, se prizna zmanjšanje dohodnine v višini 14,5% odmerjene pokojnine iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

(4) Rezidentu, ki prejema nadomestilo iz obveznega invalidskega zavarovanja kot delovni invalid po predpisih, ki urejajo obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje v Sloveniji, se prizna zmanjšanje dohodnine v višini 14,5% odmerjenega nadomestila.

(5) Rezidentu, prejemniku priznavalnine po zakonu o republiških priznavalninah in zakonu o uresničevanju javnega interesa na področju kulture, se prizna zmanjšanje dohodnine v višini 14,5% odmerjene priznavalnine.

(6) Olajšava iz tretjega, četrtega in petega odstavka tega člena se prizna največ v višini dohodnine, obračunane od posameznega dohodka, navedenega v tretjem, četrtem in petem odstavku tega člena.

107. člen

(posebne osebne olajšave)

(1) Rezidentu, ki se izobražuje in ima status dijaka ali študenta in njegovi dohodki, ki so predmet obdavčitve po tem zakonu, v letu, za katero se odmerja dohodnina, ne presegajo 1,600.000 tolarjev, se do dopolnjenega 26. leta starosti prizna zmanjšanje davčne osnove od dohodka za opravljeno začasno ali občasno delo na podlagi napotnice pooblaščene organizacije, ki opravlja dejavnost posredovanja dela dijakom in študentom, v skladu s predpisi s področja zaposlovanja, v višini 1,200.000 tolarjev letno. Navedena olajšava se prizna tudi osebi, ki izpolnjuje pogoje iz prejšnjega stavka in je starejša od 26 let, če se vpiše na študij do 26. leta starosti, in sicer za dodiplomski študij za dobo največ šest let od dneva vpisa in za podiplomski študij za največ štiri leta od dneva vpisa.

(2) Rezidentu, ki samostojno opravlja specializiran poklic na področju kulturne dejavnosti in je vpisan v razvid samozaposlenih v kulturi, se pod pogojem, da gre za poklic, ki je značilen samo za področje kulturne dejavnosti in pod pogojem, da nima sklenjenega delovnega razmerja in da ne opravlja druge dejavnosti, prizna zmanjšanje davčne osnove od dohodka iz dejavnosti v višini 15% prihodkov letno, do zneska 6 milijonov tolarjev njegovih prihodkov iz dejavnosti v letu, za katero se odmerja dohodnina.

(3) Rezidentu, ki samostojno opravlja novinarski poklic in je vpisan v razvid samostojnih novinarjev, se pod pogojem, da nima sklenjenega delovnega razmerja in da ne opravlja druge dejavnosti, prizna zmanjšanje davčne osnove od dohodka iz dejavnosti v višini 15% prihodkov letno, do zneska 6 milijonov tolarjev njegovih prihodkov iz dejavnosti v letu, za katero se odmerja dohodnina.

108. člen

(posebna olajšava)

(1) Rezidentom, ki vzdržujejo družinske člane, se prizna zmanjšanje letne davčne osnove, ki znaša:

1. za prvega vzdrževanega otroka 474.900 tolarjev letno, ali

2. za vzdrževanega otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo in ima pravico do dodatka za nego otroka v skladu z zakonom o starševskem varstvu in družinskih prejemkih, in za vzdrževanega otroka, ki ima pravico do dodatka za pomoč in postrežbo v skladu z zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, 1,720.800 tolarjev letno. Olajšava se ne prizna zavezancu, katerega otrok je zaradi zdravljenja, usposabljanja, vzgoje ali šolanja v zavodu, v katerem ima celodnevno brezplačno oskrbo, ali v rejništvu, razen če dokaže, da tudi v tem času materialno skrbi za otroka. V tem primeru se olajšava prizna za dobo, za katero center za socialno delo v skladu z zakonom, ki ureja starševsko varstvo in družinske prejemke, prizna pravico do dodatka za nego otroka. Olajšava po tej točki se prizna do otrokovega dopolnjenega 18. leta starosti, za starejšega otroka pa, če neprekinjeno ali s prekinitvijo do enega leta nadaljuje šolanje na srednji, višji ali visoki stopnji, vendar največ do dopolnjenega 26. leta starosti. Olajšava po tej točki se prizna tudi za otroka po tej starosti, če traja njegovo šolanje na visoki stopnji pet ali šest let, ali če otrok zaradi daljše bolezni ali poškodbe ni končal šolanja v predpisanem roku. Priznavanje olajšave se v navedenih primerih podaljša za toliko časa, kolikor se je šolanje zaradi navedenih razlogov podaljšalo;

3. za vsakega drugega vzdrževanega družinskega člana 474.900 tolarjev letno.

(2) Za vsakega nadaljnjega vzdrževanega otroka se olajšava iz 1. in 2. točke prvega odstavka tega člena poveča, in sicer:

1. za drugega vzdrževanega otroka za 41.300 tolarjev,

2. za tretjega vzdrževanega otroka za 213.400 tolarjev,

3. za četrtega vzdrževanega otroka za 385.500 tolarjev,

4. za petega vzdrževanega otroka za 557.600 tolarjev,

5. za vse nadaljnje vzdrževane otroke za 172.000 tolarjev glede na višino olajšave za predhodnega vzdrževanega otroka.

(3) Za uveljavljanje posebne olajšave iz 2. točke prvega odstavka tega člena se uporablja odločba centra za socialno delo o priznanju dodatka za nego otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo v skladu z zakonom, ki ureja starševsko varstvo in družinske prejemke ali odločba Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije o priznanju dodatka za pomoč in postrežbo v skladu z zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

(4) Olajšava, določena v 1. točki prvega odstavka tega člena se ne priznava zavezancu, katerega otrok je v rejništvu, razen če dokaže, da tudi v tem času materialno skrbi za otroka. V tem primeru se olajšava prizna za dobo, za katero center za socialno delo v skladu z zakonom, ki ureja starševsko varstvo in družinske prejemke, prizna pravico do otroškega dodatka.

(5) Če zavezanec ni vse leto vzdrževal družinskega člana, se za priznanje olajšave upošteva le čas, ko je zavezanec takega člana dejansko preživljal.

(6) Za istega vzdrževanega družinskega člana se v davčnem letu prizna posebna olajšava samo enemu zavezancu, drugemu pa le morebitna razlika do celotne višine olajšave.

(7) Če se zavezanci ne morejo sporazumeti, kdo izmed njih bo uveljavljal posebno olajšavo za istega vzdrževanega družinskega člana, se prizna vsakemu zavezancu sorazmerni del olajšave.

(8) Za otroka, za katerega zavezanec na podlagi sodne odločbe, sporazuma ali dogovora o preživljanju, sklenjenega po predpisih o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, prispeva za njegovo preživljanje, lahko zavezanec uveljavlja posebno olajšavo. Če je prispevek zavezanca manjši od njemu pripadajočega dela posebne olajšave ali če zavezanec ne prispeva za preživljanje otroka, se razlika do njemu pripadajočega dela ali celotni del njemu pripadajoče posebne olajšave prizna staršu, kateremu je otrok zaupan.

109. člen

(vzdrževani družinski člani)

(1) Za vzdrževanega družinskega člana zavezanca se šteje zakonec, ki ni zaposlen ter ne opravlja dejavnosti, nima lastnih sredstev za preživljanje ali so ta manjša od višine posebne olajšave za vzdrževanega družinskega člana, določene v 3. točki prvega odstavka 108. člena tega zakona in razvezani zakonec zavezanca, če mu je s sodbo oziroma dogovorom, sklenjenim po predpisih o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, priznana pravica do preživnine, ki jo plačuje zavezanec. Za zakonca se šteje oseba, ki živi z zavezancem v zakonski zvezi. Za zakonca se šteje tudi zunajzakonski partner, ki živi z zavezancem najmanj eno leto v življenjski skupnosti, ki je po predpisih o zakonski zvezi in družinskih razmerjih v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo.

(2) Za vzdrževanega družinskega člana zavezanca se šteje tudi otrok do 18. leta starosti.

(3) Za vzdrževanega družinskega člana zavezanca se šteje tudi otrok do 26. leta starosti, če neprekinjeno ali s prekinitvijo do enega leta nadaljuje šolanje na srednji, višji ali visoki stopnji in nima rednih dohodkov iz zaposlitve ali iz opravljanja dejavnosti. Za vzdrževanega družinskega člana se šteje tudi otrok, ki izpolnjuje pogoje iz prejšnjega stavka in je starejši od 26 let, če se vpiše na študij do 26. leta starosti, in sicer največ za dobo šest let od dneva vpisa na dodiplomski študij in največ za dobo štiri leta od dneva vpisa na podiplomski študij.

(4) Za vzdrževanega družinskega člana se šteje tudi za delo nezmožen otrok v skladu s predpisi o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb, ne glede na starost.

(5) Izjemoma se šteje za vzdrževanega otroka tudi otrok, starejši od 18 let, ki se ne izobražuje in je za delo sposoben, če je prijavljen pri službi za zaposlovanje in živi s starši oziroma posvojitelji v skupnem gospodinjstvu ter nima lastnih sredstev za preživljanje oziroma so ta manjša od višine posebne olajšave.

(6) Za otroka se šteje lasten otrok, posvojenec, pastorek oziroma otrok zunajzakonskega partnerja. Za otroka se šteje tudi vnuk, če ima zavezanec pravico do posebne olajšave za enega od njegovih staršev ali če vnuk nima staršev ali če zavezanec skrbi zanj na podlagi sodbe sodišča. Za otroka se šteje tudi druga oseba, če zavezanec zanjo skrbi na podlagi sodbe sodišča.

(7) Za vzdrževanega družinskega člana zavezanca se štejejo tudi starši oziroma posvojitelji zavezanca, če nimajo lastnih sredstev za preživljanje oziroma so ta manjša od višine posebne olajšave za vzdrževanega družinskega člana, določene v 3. točki prvega odstavka 108. člena tega zakona, in živijo z zavezancem v skupnem gospodinjstvu ali so v institucionalnem varstvu v socialno varstvenem zavodu in zavezanec krije stroške teh storitev ter pod enakimi pogoji tudi starši oziroma posvojitelji zavezančevega zakonca, če zakonec ni zavezanec za dohodnino.

(8) Za vzdrževanega družinskega člana zavezanca, ki mu je osnovna kmetijska in osnovna gozdarska dejavnost edini vir dohodka, se šteje tudi član gospodinjstva, če sodeluje pri doseganju dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti in če nima lastnih sredstev za preživljanje oziroma so ta manjša od posebne olajšave za vzdrževanega družinskega člana, določene v 3. točki prvega odstavka 108. člena tega zakona, in pod pogojem, da njegov otrok, zakonec, starši ali posvojitelji zanj ne uveljavljajo posebne olajšave za vzdrževanega družinskega člana. V takem primeru se kot vzdrževani družinski član zavezanca šteje tudi otrok člana kmečkega gospodinjstva, ki se po

tem odstavku šteje za vzdrževanega družinskega člana. Pri definiciji otroka se upoštevajo določbe drugega do šestega odstavka tega člena.

(9) Za vzdrževanega družinskega člana po tem členu se šteje oseba, ki izpolnjuje v prejšnjih določbah tega člena določene pogoje in ima prijavljeno bivališče v Sloveniji, je državljan Slovenije oziroma države članice EU ali je rezident države, s katero ima Slovenija sklenjeno mednarodno pogodbo o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka, ki omogoča izmenjavo informacij zaradi izvajanja domače zakonodaje.

110. člen

(olajšave za rezidente držav članic EU)

Fizična oseba, ki je rezident države članice EU in v Sloveniji dosega dohodke iz zaposlitve, dohodke iz opravljanja dejavnosti ali dohodke iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, ki so obdavčeni v Sloveniji, lahko uveljavlja olajšave, določene v 105. členu, v drugem odstavku 106. člena in v 108. členu tega zakona, če z dokazili dokaže, da znašajo prej navedeni dohodki, doseženi v Sloveniji, najmanj 90% njegovega celotnega obdavčljivega dohodka v davčnem letu.

111. člen

(olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje)

(1) Letna davčna osnova zavezanca, ki je rezident, se lahko zmanjša za znesek premije prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, ki jo je plačal zavezanec zase izvajalcu pokojninskega načrta s sedežem v Sloveniji ali v državi članici EU po pokojninskem načrtu, ki je odobren in vpisan v poseben register v skladu s predpisi, ki urejajo prostovoljno dodatno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, vendar največ do zneska, ki je enak 24% obveznih prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za zavarovanca, oziroma 5,844% pokojnine zavarovanca in ne več kot 549.400 tolarjev letno. Glede uskladitve premije in načina objave usklajenih zneskov premije, se uporablja 113. člen tega zakona.

(2) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena, se lahko letna davčna osnova poklicnega športnika, ki je rezident in je vpisan v razvid poklicnih športnikov in nima sklenjenega delovnega razmerja, razen kot poklicni športnik, ter ne opravlja druge dejavnosti, zmanjša za znesek premije prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, ki jo je plačal kot poklicni športnik zase izvajalcu pokojninskega načrta s sedežem v Sloveniji ali v državi članici EU po pokojninskem načrtu, ki je odobren in vpisan v poseben register v skladu s predpisi, ki urejajo prostovoljno dodatno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, vendar največ do zneska, ki je enak 100% obveznih prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za zavarovanca – športnika in ne več kot 50% letnih bruto dohodkov športnika.

(3) Če plačujeta premijo prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja delodajalec in delojemalec, se pri določitvi višine premije, za katero se priznava olajšava, upošteva skupni znesek vplačanih premij.

(4) Če v primeru iz tretjega odstavka tega člena skupni znesek vplačanih premij presega znesek iz prvega in drugega odstavka tega člena, lahko zavezanec uveljavlja olajšavo samo od tistega dela vplačane premije, ki je enaka razliki med zneskom iz prvega in drugega odstavka tega člena in premijo, ki jo je zanj vplačal delodajalec.

(5) Določbe prejšnjih odstavkov se uporabljajo tudi v primeru, ko je zavezanec istočasno vključen v pokojninski načrt kolektivnega zavarovanja in v pokojninski načrt individualnega zavarovanja.

112. člen

(olajšave za različne namene)

(1) Letna davčna osnova zavezanca, ki je rezident, se zmanjša za:

1. sredstva vložena v vrednostne papirje, katerih izdajatelj je Republika Slovenija in katerih vračilni rok je daljši od 12 mesecev;
2. plačane zneske samoprispevka, uvedenega v skladu s predpisi o samoprispevku;
3. znesek premije, ki jo je plačal zavezanec za prostovoljno dodatno zdravstveno zavarovanje pravnim osebam s sedežem v Sloveniji v skladu s predpisi, ki urejajo prostovoljno zdravstveno zavarovanje ter za plačane zneske za nakup zdravil, zdravstvenih in ortopedskih pripomočkov;
4. plačane prostovoljne denarne prispevke in vrednost daril v naravi za humanitarne, dobrodelne, kulturne, vzgojno-izobraževalne, znanstvene, športne, ekološke, in religiozne namene, kadar so izplačani osebam, ki so v skladu s posebnimi predpisi v Sloveniji organizirane za opravljanje tovrstnih dejavnosti ter so rezidenti Slovenije v skladu s predpisi, ki urejajo davek od dohodkov pravnih oseb, ter navedeni prispevki in darila, izplačana invalidskim organizacijam;
5. plačane zneske za nakup ali gradnjo stanovanjske hiše ali stanovanja za rešitev stanovanjskega problema zavezanca, razen za plačane zneske obresti od posojil, pridobljenih za rešitev stanovanjskega problema zavezanca;
6. plačane zneske za vzdrževanje stanovanja ali stanovanjske hiše ali za odpravo arhitekturnih in komunikacijskih ovir v teh objektih, v katerih zavezanec dejansko biva;
7. plačane zneske za nakup likovnih del, leposlovnih knjig, nosilcev audio-video vsebin ter za plačane zneske za obnovo spomeniških lastnosti razglašenega in v državni register vpisanega kulturnega spomenika;
8. plačane šolnine in zneske za nakup učbenikov in strokovne literature v zvezi z izobraževanjem po javno priznanih izobraževalnih programih (tudi za vzdrževane otroke);
9. plačane zneske za priklop na internet in nakup ustrezne terminalne opreme;
10. plačane članarine političnim strankam in sindikatom.

(2) Zmanjšanje letne davčne osnove za namene, navedene v 1. in 3. do 10. točki prvega odstavka tega člena lahko znaša največ 2% letne davčne osnove zavezanca. Zmanjšanje letne davčne osnove po 1.točki prvega odstavka tega člena se prizna za vsak vrednostni papir samo enkrat.

(3) Letna davčna osnova zavezanca, ki je rezident, se zmanjša za plačane zneske obresti od posojil, pridobljenih za rešitev stanovanjskega problema zavezanca, vendar ne več kot za 2% letne davčne osnove zavezanca.

(4) Zmanjšanje letne davčne osnove po tem členu se zavezancu prizna pod pogojem, da so bila plačila dokazana z dokumenti, ki se glasijo na njegovo ime.

113. člen

(uskladitev olajšav)

(1) Zneski olajšav, določeni v 105. členu, prvem in drugem odstavku 106. člena, prvem odstavku 107. člena, 108. členu ter v prvem odstavku 111. člena tega zakona se enkrat letno uskladijo s koeficientom rasti cen življenjskih potrebščin v Sloveniji za mesec november tekočega leta v primerjavi z mesecem novembrom prejšnjega leta, po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije.

(2) Zneske iz prvega odstavka tega člena z odredbo določi minister, pristojen za finance, najkasneje v decembru tekočega leta za naslednje leto.

3. **Odmera dohodnine**

114. člen

(odmera dohodnine)

(1) Letna davčna osnova iz 102. člena tega zakona, zmanjšana za zneske olajšav iz 105. člena, prvega in drugega odstavka 106. člena, 107. člena, 108. člena, 111. člena in 112. člena tega zakona, je neto letna davčna osnova.

(2) Dohodnina se odmeri od neto letne davčne osnove po stopnjah iz 116. člena tega zakona.

115. člen

(olajšave in lestvica za zavezanca, ki je rezident za del davčnega leta)

Pri odmeri dohodnine za leto, v katerem je fizična oseba postala ali prenehala biti rezident, se davčne olajšave ter lestvica iz 116. člena tega zakona upoštevajo sorazmerno obdobju, ki se šteje za obdobje, v katerem je fizična oseba bila rezident.

V. STOPNJE DOHODNINE OD DOHODKOV, KI SE VŠTEVAJO V LETNO DAVČNO OSNOVO

116. člen

(stopnje dohodnine)

(1) Stopnje dohodnine za davčno leto so:

če znaša neto letna davčna osnova v tolarjih		znaša dohodnina v tolarjih		
nad	do			
	1,300.000		16%	
1,300.000	2,540.000	208.000	+ 33%	nad 1,300.000
2,540.000	5,140.000	617.200	+ 37%	nad 2,540.000
5,140.000	10,330.000	1,579.200	+ 41%	nad 5,140.000
10,330.000		3,707.100	+ 50%	nad 10,330.000

(2) Zneski neto letnih davčnih osnov iz prvega odstavka tega člena se enkrat letno uskladijo s koeficientom rasti cen življenjskih potrebščin v Sloveniji za mesec november tekočega leta v primerjavi z mesecem novembrom prejšnjega leta, po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije; temu ustrezno se zneski dohodnine izračunajo.

(3) Zneske iz drugega odstavka tega člena z odredbo določi minister, pristojen za finance, najkasneje v decembru tekočega leta za naslednje leto.

VI. OBVEZNOST PLAČEVANJA DOHODNINE OD DOHODKOV, KI SE VŠTEVAJO V LETNO DAVČNO OSNOVO

117. člen

(odmera in poračun dohodnine na letni ravni)

(1) Od dohodkov, ki se vštevajo v letno davčno osnovo, dohodnino na letni ravni za zavezanca odmeri davčni organ na podlagi napovedi, ki jo vloži zavezanec. Odmera in poračun dohodnine se za posamezno davčno leto opravita po preteku leta, z odločbo davčnega organa, v rokih in na način, določen s tem zakonom in z zakonom, ki ureja davčni postopek.

(2) Od dohodnine, odmerjene zavezancu za posamezno davčno leto od dohodkov, ki se vštevajo v letno davčno osnovo, se odšteje med letom plačana dohodnina od teh dohodkov.

(3) Med letom plačana dohodnina se šteje za akontacijo dohodnine.

(4) Če je znesek odmerjene dohodnine na letni ravni večji od zneska med letom plačane akontacije dohodnine, zavezanec doplača razliko dohodnine. Če je znesek odmerjene dohodnine na letni ravni manjši od zneska med letom plačane akontacije dohodnine, se zavezancu razlika dohodnine vrne.

118. člen

(plačevanje akontacije dohodnine)

(1) Od dohodkov zavezanca, določenih s tem zakonom, se med letom plačuje akontacija dohodnine, če ni s tem zakonom ali z zakonom, ki ureja davčni postopek drugače določeno.

(2) Akontacija dohodnine se izračuna in plača v rokih in na način, določen s tem zakonom in z zakonom, ki ureja davčni postopek.

(3) Akontacija dohodnine se zavezancu, rezidentu, odšteje od dohodnine, odmerjene za posamezno davčno leto.

(4) Akontacija dohodnine se zavezancu, nerezidentu, šteje kot dokončen davek.

(5) Ne glede na četrti odstavek tega člena, se zavezancu, rezidentu države članice EU, ki izpolnjuje pogoje iz 110. člena tega zakona, akontacija dohodnine odšteje od dohodnine, odmerjene od dohodkov, doseženih v Sloveniji, za posamezno davčno leto.

119. člen

(izračun akontacije dohodnine)

(1) Izračun akontacije dohodnine se opravi z davčnim obračunom ali z odmero akontacije dohodnine.

(2) Izračun akontacije dohodnine se opravi na podlagi davčnega obračuna z davčnim odtegljajem ali na podlagi obračuna, ki ga opravi zavezanec sam. Izračun akontacije dohodnine z davčnim odtegljajem je zavezan opraviti plačnik davka.

(3) Plačnik davka je oseba, ki izplačuje dohodke, obdavčljive po tem zakonu, če ni z zakonom, ki ureja davčni postopek, drugače določeno.

(4) Izračun akontacije dohodnine z odmero opravi davčni organ na podlagi napovedi zavezanca ali na podlagi podatkov o katastrskem dohodku kmetijskih in gozdnih zemljišč, če ni z zakonom drugače določeno.

120. člen

(plačilo akontacije dohodnine)

(1) Plačilo akontacije dohodnine se opravi na podlagi davčnega obračuna ali odmere akontacije dohodnine.

(2) Plačilo akontacije dohodnine se opravi na podlagi davčnega obračuna z davčnim odtegljajem ali na podlagi obračuna, ki ga opravi zavezanec sam. Plačilo akontacije dohodnine z davčnim odtegljajem je zavezan opraviti plačnik davka.

(3) Zavezanec za plačilo akontacije dohodnine na podlagi odločbe o odmeri akontacije dohodnine je zavezanec sam.

(4) Način izračuna in plačila akontacije dohodnine od posameznih vrst dohodkov, ki so predmet obdavčitve po tem zakonu, je določen z zakonom, ki ureja davčni postopek.

VII. AKONTACIJE DOHODNINE OD DOHODKOV, KI SE VŠTEVAJO V LETNO DAVČNO OSNOVO – OSNOVE IN STOPNJE

121. člen

(akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve)

(1) Akontacija dohodnine od dohodka iz zaposlitve se izračuna in plača od dohodka iz zaposlitve od davčne osnove iz 29. do 31. člena tega zakona.

(2) Od dohodka iz delovnega razmerja, doseženega pri delodajalcu, pri katerem zavezanec dosega pretežni del dohodka iz delovnega razmerja (v nadaljnjem besedilu: glavni delodajalec), in od pokojnine, ki se izplačuje za mesečno obdobje, se akontacija dohodnine izračuna tako, da se za posamični dohodek uporabi stopnje dohodnine in lestvica iz 116. člena tega zakona, preračunana na 1/12 leta.

(3) Pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz drugega odstavka tega člena, ki ga izplača glavni delodajalec, se upošteva 1/12 zneska splošne, osebne in posebne olajšave iz 105. člena, prvega in drugega odstavka 106. člena in iz 108. člena tega zakona. Pri izračunu akontacije

dohodnine od pokojnine, določene v drugem odstavku tega člena, se upošteva tudi osebna olajšava iz tretjega odstavka 106. člena tega zakona. Pri izračunu akontacije dohodnine od nadomestil iz obveznega invalidskega zavarovanja, ki jih prejemajo delovni invalidi po predpisih, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje, se upošteva tudi osebna olajšava iz četrtega odstavka 106. člena tega zakona.

(4) Če se dohodek iz delovnega razmerja ali pokojnina, ki se nanašata na mesečno obdobje, izplača v več delih, se ob izplačilu zadnjega dela dohodka iz delovnega razmerja oziroma pokojnine ugotovi višina mesečnega dohodka iz delovnega razmerja oziroma pokojnine in izvrši izračun akontacije dohodnine ter poračun že plačane akontacije dohodnine od posameznih delov dohodka iz delovnega razmerja oziroma pokojnine.

(5) Če se dohodek iz zaposlitve, ki se všteva v davčno osnovo, izplača za več mesecev skupaj, se akontacija dohodnine izračuna od celotnega izplačila navedenega dohodka, po povprečni stopnji dohodnine od enomesečnega dohodka. Za ugotovitev povprečne stopnje dohodnine od enomesečnega dohodka, se prejeti dohodek, ki se nanaša na več mesecev, razdeli na toliko enakih delov, na kolikor mesecev se nanaša, vendar ne več kot na 12 mesecev.

(6) Če delodajalec ni glavni delodajalec zaposlenega, se akontacijo dohodnine od dohodka iz delovnega razmerja izračuna po stopnji 25% od davčne osnove iz prvega odstavka tega člena in brez upoštevanja olajšav po tretjem odstavku tega člena.

(7) Ne glede na drugi in tretji odstavek tega člena, se izračun akontacije dohodnine od nadomestila iz obveznega invalidskega zavarovanja, ki ga prejema delovni invalid po predpisih, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ki ga za mesečno obdobje izplačuje Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, opravi v skladu s šestim odstavkom tega člena. Pri izračunu akontacije dohodnine se upošteva osebna olajšava iz četrtega odstavka 106. člena tega zakona.

(8) Ne glede na sedmi odstavek tega člena, se lahko akontacija dohodnine od nadomestila iz obveznega invalidskega zavarovanja, ki ga prejema delovni invalid po predpisih, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje, izračuna in plača po znižani stopnji, vendar ne nižji od 16%. Za znižano stopnjo akontacije dohodnine se odloči zavezanec sam, o čemer mora obvestiti davčni organ in izplačevalca dohodka, če oceni, da bo akontacija dohodnine previsoka glede na pričakovano dohodnino na letni ravni.

(9) Akontacija dohodnine od dohodka iz drugega pogodbenega razmerja se izračuna in plača od davčne osnove iz četrtega in petega odstavka 29. člena tega zakona po stopnji 25%.

(10) Ne glede na deveti odstavek tega člena, se akontacija dohodnine od dohodka rezidenta, ki glede starosti in statusa izpolnjuje pogoje za priznanje olajšave iz prvega odstavka 107. člena tega zakona, za opravljeno začasno ali občasno delo na podlagi napotnice pooblaščene organizacije, ki opravlja dejavnost posredovanja dela dijakom in študentom, v skladu s predpisi s področja zaposlovanja, ne izračuna in ne plača, če posamezen dohodek ne presega 100.000 tolarjev.

(11) Ne glede na deveti odstavek tega člena, se akontacija dohodnine od dohodka verskega delavca ne plača, če se izračunava od dohodka, ki je enak znesku, ki zagotavlja socialno varnost v Sloveniji.

122. člen

(akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti)

(1) Akontacija dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti, se za davčno leto izračuna od davčne osnove, določene v poglavju III.2.1. tega zakona, vključno z zmanjšanjem in povečanjem davčne osnove ter davčnimi olajšavami, upoštevaje davčno olajšavo, določeno v drugem in tretjem odstavku 107. člena, in na podlagi stopenj dohodnine, določenih v 116. členu tega zakona.

(2) Predhodna akontacija dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti, se za davčno leto določi v višini akontacije dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti po zadnjem obračunu akontacije dohodnine, če ni z zakonom drugače določeno. Predhodna akontacija dohodnine se plačuje v rokih in na način, določen z zakonom, ki ureja davčni postopek.

(3) Predhodna akontacija dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti in davčni odtegljaj iz 54. člena tega zakona se odštejeta od akontacije dohodnine iz prvega odstavka tega člena. Morebitna vračila in doplačila akontacije dohodnine se plačujejo v rokih in na način, določen z zakonom, ki ureja davčni postopek.

(4) Ne glede na prejšnje odstavke tega člena, se akontacija dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti, za zavezance iz tretjega in četrtega odstavka 35. člena tega zakona izračuna in plača od davčne osnove iz tretjega in četrtega odstavka 35. člena tega zakona po stopnji 25%. Pri izračunu akontacije se lahko upošteva olajšava iz drugega in tretjega odstavka 107. člena tega zakona, če zavezanec oceni, da bo v davčnem letu izpolnil pogoje za olajšavo.

(5) Ne glede na četrti odstavek tega člena, se za zavezance iz četrtega odstavka tega člena akontacija dohodnine lahko izračuna in plača po znižani stopnji, vendar ne nižji od 10%, če zavezanec plačuje obvezne prispevke za socialno varnost iz naslova opravljanja dejavnosti. Za znižano stopnjo akontacije dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti, se odloči zavezanec sam, o čemer mora obvestiti davčni organ in izplačevalca dohodka, če oceni, da bo akontacija dohodnine previsoka glede na pričakovano dohodnino na letni ravni.

(6) Akontacija dohodnine od dohodka, doseženega s posameznim poslom, se izračuna in plača od davčne osnove iz 56. člena tega zakona, po stopnji 25%.

123. člen

(akontacije dohodnine od dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti)

(1) Akontacija dohodnine od katastrskega dohodka se izračuna in plača po stopnji:

1. 10% od davčne osnove, če je skupni znesek katastrskega dohodka na posameznega zavezanca enak ali večji od 10% povprečne plače v Sloveniji za preteklo leto,

2. 0% od davčne osnove, če je skupni znesek katastrskega dohodka na posameznega zavezanca manjši od 10% povprečne plače v Sloveniji za preteklo leto.

(2) Akontacija dohodnine se od davčne osnove vsakega posameznega drugega dohodka iz drugega odstavka 58. člena tega zakona izračuna in plača po stopnji:

1. 0% od davčne osnove, če je posamezno izplačilo enako ali manjše od 50.000 tolarjev;

2. 10% od davčne osnove, če je posamezno izplačilo večje od 50.000 tolarjev.

(3) Ne glede na določbe prvega in drugega odstavka tega člena se od:

1. katastrskega dohodka in

2. drugega dohodka iz drugega odstavka 58. člena tega zakona,

ki ga doseže nerezident, izračuna in plača akontacija dohodnine po stopnji 16%.

124. člen

(akontacije dohodnine od dohodka iz oddajanja premoženja v najem in dohodka iz prenosa premoženjske pravice)

(1) Akontacija dohodnine od dohodkov iz oddajanja nepremičnin in premičnin v najem se izračuna in plača v višini 25% od davčne osnove, ugotovljene v skladu s 67. členom tega zakona.

(2) Akontacija dohodnine od dohodkov iz prenosa premoženjske pravice se izračuna in plača v višini 25% od davčne osnove, ugotovljene v skladu z 69. členom tega zakona.

125. člen

(črtan)

126. člen

(akontacija dohodnine od drugih dohodkov)

(1) Akontacija dohodnine od drugih dohodkov se izračuna in plača po stopnji 25% od davčne osnove iz drugega odstavka 99. člena in 101. člena tega zakona.

(2) Pri izračunu akontacije dohodnine od priznavalnine po zakonu o republiških priznavalninah in zakonu o uresničevanju javnega interesa na področju kulture, ki jo za mesečno obdobje izplačuje Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, se upošteva osebna olajšava iz petega odstavka 106. člena tega zakona.

VII.A STOPNJA DOHODNINE IN OBVEZNOST PLAČEVANJA DOHODNINE OD OBRESTI, DIVIDEND IN DOBIČKA IZ KAPITALA

126.a člen

(stopnja dohodnine od obresti, dividend in dobička iz kapitala)

(1) Od obresti, dividend in dobička iz kapitala se dohodnina izračuna in plača od davčne osnove, ugotovljene v skladu z določbami poglavij III.4.3. in III.4.4. ter III.5., po stopnji 20% in se šteje kot dokončen davek.

(2) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena, se stopnja dohodnine od dobička iz kapitala znižuje vsakih pet let imetništva kapitala in znaša po dopolnjenih:

1. petih letih imetništva kapitala: 15%,
2. desetih letih imetništva kapitala: 10%,
3. 15 letih imetništva kapitala: 5%,
4. 20 ali več letih imetništva kapitala: 0%.

126.b člen

(oprostitev dohodnine od obresti na denarne depozite pri bankah in hranilnicah)

V davčnem letu se seštevek davčnih osnov od obresti, ki jih doseže rezident, na denarne depozite pri bankah in hranilnicah, ustanovljenih v skladu s predpisi v Sloveniji ter pri bankah in hranilnicah drugih držav članic EU, zmanjša za 300.000 tolarjev.

126.c člen

(obveznost plačevanja dohodnine od obresti, dividend in dobička iz kapitala)

(1) Ne glede na določbo prvega odstavka 126.a člena tega zakona, se dohodnina od obresti, ki jih doseže rezident, na denarne depozite pri bankah in hranilnicah, ustanovljenih v skladu s predpisi v Sloveniji ter pri bankah in hranilnicah drugih držav članic EU, izračuna in plača na letni ravni.

(2) Dohodnina od obresti, dividend in dobička iz kapitala se izračuna in plača v rokih in na način, določen s tem zakonom in z zakonom, ki ureja davčni postopek.

(3) Izračun dohodnine od obresti, dividend in dobička iz kapitala se opravi na podlagi davčnega obračuna z davčnim odtegljajem ali odmero dohodnine. Izračun dohodnine z davčnim odtegljajem je zavezan opraviti plačnik davka, kot je določen v tretjem odstavku 119. člena tega zakona. Izračun dohodnine z odmero opravi davčni organ na podlagi napovedi zavezanca.

(4) Plačilo dohodnine od obresti, dividend in dobička iz kapitala se opravi na podlagi davčnega obračuna z davčnim odtegljajem ali odmere dohodnine. Plačilo dohodnine z davčnim odtegljajem je zavezan opraviti plačnik davka. Zavezanec za plačilo dohodnine na podlagi odločbe o odmeri dohodnine je zavezanec sam.

VIII. ODPRAVA DVOJNEGA OBDAVČENJA DOHODKOV REZIDENTA IZ VIROV IZVEN SLOVENIJE

127. člen

(odbitek dohodnine)

(1) Rezident lahko od dohodnine, odmerjene po tem zakonu, odšteje znesek ustreznega dela dohodnine (v nadaljnjem besedilu: odbitek), ki jo je plačal od dohodkov iz virov izven Slovenije (v nadaljnjem besedilu: tuji dohodki), vključenih v njegovo osnovo za dohodnino.

(2) Za tuje dohodke iz prvega odstavka tega člena se štejejo dohodki, ki se v skladu z določbami iz poglavja II.2. tega zakona ne morejo šteti za dohodek, ki ima svoj vir v Sloveniji.

128. člen

(omejitev odbitka dohodnine)

(1) Odbitek dohodnine od tujih dohodkov po prvem odstavku 127. člena tega zakona ne sme preseči nižjega od:

1. zneska dohodnine od tujih dohodkov, ki je bil dokončen in dejansko plačan, ali
2. zneska dohodnine, ki bi ga bilo treba plačati po tem zakonu od tujih dohodkov, če odbitek ne bi bil možen.

(2) Če ima Slovenija sklenjeno mednarodno pogodbo o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka z drugo državo, se za dokončen tuji davek na dohodke iz te države šteje znesek tujega davka po stopnji, določeni v mednarodni pogodbi.

(3) Če je znesek iz 1. točke prvega odstavka tega člena višji od zneska iz 2. točke prvega odstavka tega člena, se razlika ne more uveljavljati kot odbitek v naslednjih ali preteklih davčnih obdobjih.

129. člen

(dokazila)

(1) Zavezanec, ki uveljavlja odbitek dohodnine po 127. členu tega zakona, je dolžan pristojnemu davčnemu organu predložiti ustrezna dokazila glede davčne obveznosti izven Slovenije, zlasti znesek dohodnine, plačane od tujih dohodkov, osnovo za plačilo dohodnine ter dokazilo, da je bil znesek dohodnine dokončen in dejansko plačan.

(2) Način predložitve dokazil in njihova ustreznost je določena z zakonom, ki ureja davčni postopek.

130. člen

(sprememba odbitka)

Če se zaradi sprememb, zlasti vračil tujega davka, spremeni odbitek, mora zavezanec v obdobju, ko je do spremembe prišlo, povečati davčno osnovo in sicer za znesek, ki je enak razliki med priznanim odbitkom in odbitkom, ki bi bil možen, če bi se sprememba upoštevala.

131. člen

(nižji odbitek)

Če je znesek dohodnine, pred zmanjšanjem za odbitke po tem poglavju zakona, nižji od odbitkov po tem poglavju zakona, znesek odbitkov ne more preseči zneska dohodnine. Odbitki, ki presegajo znesek dohodnine, se ne morejo uveljavljati kot odbitki v prihodnjih ali preteklih davčnih letih.

132. člen

(polni odbitek)

Ne glede na določbe 128. člena tega zakona, lahko rezident od dohodnine, odmerjene po tem zakonu od dohodka

od prihrankov, ki ga določa Direktiva Sveta 2003/48/ES z dne 3. junija 2003 o obdavčevanju dohodka od prihrankov v obliki plačil obresti (Uradni list L št. 157 z dne 26. 6. 2003, str. 38) in je obdavčen v drugi državi članici EU po 1. juliju 2005, odšteje znesek ustreznega dela dohodnine, ki jo je plačal v tej državi. Kadar znesek plačane dohodnine v drugi državi članici presega dohodnino, odmerjeno po tem zakonu, se razlika rezidentu povrne.

Zakon o dohodnini – ZDoh-1 (Uradni list RS, št. 54/04) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

IX. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

133. člen

(natančnejši predpisi)

Podrobnejše predpise o izvajanju tega zakona lahko izda minister, pristojen za finance.

134. člen

(stopnje dohodnine in splošne olajšave za leto 2005)

(1) Ne glede na stopnje dohodnine, določene v prvem odstavku 116. člena tega zakona, so stopnje dohodnine za leto 2005:

če znaša neto letna davčna osnova v tolarjih		znaša dohodnina v tolarjih		
nad	do			
	1,300.000		16%	
1,300.000	2,540.000	208.000	+ 33%	nad 1,300.000
2,540.000	5,140.000	617.200	+ 38%	nad 2,540.000
5,140.000	10,330.000	1,605.200	+ 42%	nad 5,140.000
10,330.000		3,785.000	+ 50%	nad 10,330.000

(2) Ne glede na znesek splošne olajšave, določene v 105. členu tega zakona, se za odmero dohodnine za leto 2005 prizna zmanjšanje letne davčne osnove v višini 564.400 tolarjev.

135. člen

(pogoji za ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov)

(1) Zavezanec pri ugotavljanju izpolnjevanja pogojev za ugotavljanje davčne osnove od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti, z upoštevanjem normiranih odhodkov, za leto 2005 ne upošteva pogoja iz 4. točke tretjega odstavka 35. člena tega zakona.

(2) Zadnja zaporedna davčna leta iz 4. točke tretjega odstavka 35. člena se štejejo od 1. januarja 2005 dalje.

(3) Zavezanec zahteva upoštevanje normiranih odhodkov pri ugotavljanju davčne osnove v skladu s tretjim odstavkom 35. člena tega zakona za davčno leto 2005 v zadnjih dveh mesecih leta 2004.

136. člen

(olajšava za investiranje za leto 2005)

Ne glede na določbo prvega odstavka 47. člena tega zakona, lahko zavezanec za leto 2005 uveljavlja znižanje davčne osnove v višini 30% investiranega zneska v opredmetena osnovna sredstva, razen v osebna motorna vozila, pohištvo in pisarniško opremo brez računalniške opreme, in v neopredmetena dolgoročna sredstva, če gre za investicije v opredmetena osnovna sredstva in neopredmetena dolgoročna sredstva v Sloveniji.

137. člen

(uporaba določb Zakona o dohodnini v zvezi z olajšavami)

(1) Določbe drugega in tretjega odstavka 47. člena in drugega odstavka 48. člena Zakona o dohodnini (Uradni list RS, št. 71/93, 2/94 – popr., 7/95, 14/96 – odločba US in 44/96 – v nadaljnjem besedilu: ZDoh), se za davčne olajšave, uveljavljene po teh členih, uporabljajo do poteka rokov po teh členih.

(2) Določbe prvega in drugega odstavka 50. člena ZDoh se za zavezanca, ki je začel uveljavljati olajšavo po prvem odstavku 50. člena ZDoh, uporabljajo do poteka obdobja 12 mesecev iz drugega odstavka 50. člena ZDoh.

(3) Zavezancu, novemu zasebniku oziroma pravni osebi, ki pri prenehanju opravljanja dejavnosti zavezanca uveljavlja davčno obravnavo po četrtem odstavku 38. člena tega zakona, se olajšave, uveljavljene po 47., 48. in 50. členu ZDoh obravnavajo pod pogoji, kot bi veljali, če do prenehanja opravljanja dejavnosti ne bi prišlo.

138. člen

(uporaba določb ZDoh v zvezi z oprostitvami)

(1) Določbe drugega odstavka 25. člena ter 26., 29., 30., 31. in 34. člena ZDoh se za oprostitve, uveljavljene po teh členih, smiselno uporabljajo do poteka rokov po teh členih skladno z določbo 61. člena tega zakona.

(2) Za oprostitve iz 16. in 17. točke 61. člena tega zakona je mogoče po poteku roka iz prejšnjega odstavka uveljaviti podaljšanje dobe za oprostitve, vendar največ za dobo do izpolnitve skupnega obdobja oprostitve, kot je določeno s 16. in 17. točko 61. člena tega zakona.

139. člen

(uskladitev zneskov)

Prva uskladitev zneskov v skladu s 113. in 116. členom tega zakona se opravi za leto 2006.

140. člen

(uporaba 70. člena tega zakona)

(1) Ne glede na določbe 70. člena tega zakona, se obresti, razen obresti na posojila, dana fizičnim in pravnim osebam, obračunane do dneva uporabe tega zakona, ne obdavčujejo.

(2) Ne glede na določbe 70. člena tega zakona, se obdavčijo premije iz Nacionalne stanovanjske varčevalne sheme, ki jih varčevalcem v shemi zagotavlja država, od dneva začetka uporabe tega zakona dalje.

(3) Ne glede na določbe 70. člena tega zakona, se dohodek, dosežen na podlagi življenjskega zavarovanja, sklenjenega pred dnem začetka uporabe tega zakona, ne obdavčuje.

141. člen

(obdavčitev obresti v letih 2006 in 2007)

(1) Ne glede na določbo prvega odstavka 126.a člena tega zakona, se obresti v letu 2006 in 2007 obdavčujejo po stopnji 15%.

(2) Ne glede na določbo 126.b člena tega zakona, se seštevek davčnih osnov od obresti, ki jih doseže rezident, na denarne depozite pri bankah in hranilnicah, ustanovljenih v skladu s predpisi v Sloveniji ter pri bankah in hranilnicah drugih držav članic EU, v letu 2007 zmanjša za 150.000 tolarjev, v letu 2008 in nadaljnjih letih pa se ne zmanjšuje.

141.a člen

(zmanjšanje letne davčne osnove rezidenta za plačane zneske za rešitev stanovanjskega problema)

(1) Letna davčna osnova zavezanca, ki je rezident, se zmanjša za plačane zneske za nakup ali gradnjo stanovanj-

ske hiše ali stanovanja za rešitev stanovanjskega problema zavezanca. Za plačane zneske se štejejo lastna sredstva, ki jih zavezanec porabi za rešitev svojega stanovanjskega problema, ter zneski glavnice in obresti, ki jih zavezanec odplača v tekočem letu v zvezi s posojilom, pridobljenim za rešitev svojega stanovanjskega problema.

(2) Zavezanec, ki je rezident, lahko zmanjšanje letne davčne osnove po prvem odstavku tega člena za porabljena lastna sredstva uveljavlja v obdobju 15 let, ki se začne z letom plačila, tako da vsako leto uveljavlja del porabljenih lastnih sredstev.

(3) Zmanjšanje letne davčne osnove za namene iz prvega odstavka tega člena lahko znaša največ 4% letne davčne osnove zavezanca.

(4) Zmanjšanje letne davčne osnove po tem členu se zavezancu prizna pod pogojem, da so bila plačila in porabljena lastna sredstva dokazana z dokumenti, ki se glasijo na njegovo ime.

(5) Zmanjšanje davčne osnove po tem členu se izključuje z zmanjšanjem davčne osnove po 5. točki prvega odstavka in tretjem odstavku 112. člena tega zakona.

141.b člen

(pogoji za ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov za leto 2006)

(1) Določba 12. člena ZDoh-D se upošteva pri ugotavljanju pogojev za ugotavljanje davčne osnove od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti, z upoštevanjem normiranih odhodkov, za leto 2006.

(2) Zavezanec zahteva upoštevanje normiranih odhodkov pri ugotavljanju davčne osnove v skladu s tretjim odstavkom 35. člena tega zakona, za leto 2006, v 15 dneh po uveljavitvi tega zakona. Davčni organ izda potrdilo o ugotavljanju davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov najpozneje v 15 dneh po prejetju zahtevka.

142. člen

(uporaba drugega odstavka 21. člena tega zakona)

Določba drugega odstavka 21. člena tega zakona se prične uporabljati z dnem, ko se prične uporabljati sistem samodejne izmenjave informacij med državami članicami EU, kot je določeno z zakonom, ki ureja davčni postopek za namene zagotavljanja učinkovite obdavčitve prihodkov od prihrankov v obliki obresti, plačanih v eni državi članici EU upravičenim lastnikom, ki so fizične osebe – rezidenti druge države članice EU, v skladu z zakonodajo slednje države članice.

143. člen

(uporaba 91. člena tega zakona)

(1) Ne glede na določbe 91. člena tega zakona, se za nabavno vrednost investicijskega kupona, ki je bil pridobljen pred 1. januarjem 2003, šteje vrednost na dan 1. januarja 2006.

(2) Ne glede na določbe 91. člena tega zakona, se v primeru, ko je imetnik investicijski kupon pridobil z zamenjavo delnic pooblaščene investicijske družbe, ali delnic investicijske družbe, ki je nastala iz pooblaščene investicijske družbe, v postopku obveznega preoblikovanja pooblaščene investicijske družbe ali investicijske družbe, ki je nastala iz pooblaščene investicijske družbe, v vzajemni sklad, ali v postopku obvezne oddelitve dela sredstev pooblaščene investicijske družbe v vzajemni sklad, in sicer v roku in po predpisih, ki urejajo to področje, šteje, da je nabavna vrednost investicijskega kupona enaka vrednosti, ki se določi na podlagi nabavne vrednosti delnic pooblaščene investicijske družbe ali investicijske družbe pred preoblikovanjem oziroma pred oddelitvijo dela sredstev, upoštevaje veljavno menjalno razmerje v času zamenjave delnic pooblaščene investicijske družbe ali investicijske družbe za investicijske kupone vzajemnega sklada.

(3) Ne glede na določbe drugega odstavka tega člena, se v primeru, ko je bila delnica pooblaščene investicijske družbe ali investicijske družbe, ki je nastala iz pooblaščene investicijske družbe, pridobljena na sekundarnem trgu pred 1. januarjem 2003, za nabavno vrednost delnic pred preoblikovanjem oziroma pred oddelitvijo dela sredstev šteje primerljiva tržna cena delnic na dan 1. januarja 2006.

(4) Ne glede na določbe 91. člena tega zakona, se za nabavno vrednost vrednostnih papirjev in deležev iz 2. točke prvega odstavka 86. člena tega zakona, ki so bili pridobljeni pred 1. januarjem 2003, šteje tržna vrednost na dan 1. januarja 2006, če tržne vrednosti ni, pa knjigovodska vrednost na dan 1. januarja 2006.

144. člen

(uporaba 86. člena tega zakona)

Ne glede na določbo 1. točke prvega odstavka 86. člena tega zakona, se dobiček, dosežen z odsvojitvijo nepremičnine, pridobljene pred 1. januarjem 2002, ne obdavčuje.

145. člen

(uporaba 5. točke petega odstavka 79. člena ter 93. člena tega zakona)

Ne glede na določbe 153. člena tega zakona, se v primerih zamenjave deleža v okviru zamenjave kapitalskih deležev, združitev in delitev, kot je določeno v zakonu, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb, za namene obdavčitve pri zamenjavi kapitalskih deležev in obdavčitve pri združitvah in delitvah, ki se izvrši pred potekom treh let od dneva, ko je bil vrednostni papir ali delež pridobljen, določbe 5. točke petega odstavka 79. člena ter 93. člena tega zakona začnejo uporabljati z dnem članstva Slovenije v EU.

146. člen

(predhodna akontacija za leto 2005)

(1) Ne glede na določbe drugega odstavka 122. člena tega zakona, se predhodna akontacija dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti, za davčno leto 2005 za zavezance, ki se jim davek od dohodkov iz dejavnosti za davčno leto 2004 odmeri na podlagi davčne napovedi, določi v višini davka od dohodkov iz dejavnosti po odmerni odločbi davka od dohodkov iz dejavnosti predpreteklega leta.

(2) Če se predhodna akontacija za davčno leto 2005 za zavezance iz prvega odstavka tega člena ne more določiti v skladu s prvim odstavkom tega člena, jo določi davčni organ z odločbo glede na pričakovan poslovni izid.

147. člen

(obdavčitev plačil iz naslova ukrepov kmetijske politike v letih 2005 do 2007)

Ne glede na določbe drugega odstavka 59. člena tega zakona, se v davčno osnovo od dohodkov iz plačil iz naslova ukrepov kmetijske politike iz drugega odstavka 58. člena tega zakona, razen plačil, pridobljenih v zvezi z dolgoročnimi vlaganji, v letu 2005 všteva 25%, v letu 2006 50% in v letu 2007 75% teh plačil.

147.a člen

(obdavčitev dohodkov, izplačanih na podlagi odločb iz leta 2004)

Ne glede na določbo drugega odstavka 58. člena tega zakona, se dohodnine ne plača od izplačil v letu 2005, ki se nanašajo na denarne pomoči zaradi naravnih nesreč ali na posamezne istovrstne ukrepe kmetijske politike, če so bile odločbe za tovrstna izplačila izdane v letu 2004, plačila pa nekaterim upravičencem izvedena v letu 2004, drugim pa v letu 2005.

147.b člen

(oprostitev za plačila, pridobljena v zvezi z dolgoročnimi vlaganji)

Ne glede na določbo drugega odstavka 59. člena tega zakona, se v davčno osnovo od dohodkov iz plačil iz naslova ukrepov kmetijske politike iz drugega odstavka 58. člena tega zakona ne vštevajo plačila, pridobljena v zvezi z dolgoročnimi vlaganji v osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost, če so izplačana na podlagi odločb, ki so postale pravnomočne pred 1. januarjem 2005.

148. člen

(davčna obravnava odpravnin zaradi odpovedi pogodbe o zaposlitvi po Zakonu o delovnih razmerjih v letu 2004)

(1) Ne glede na določbe prve alinee prvega odstavka 16. člena in prve alinee 3. točke 19. člena ZDoh, se v letu 2004 v osnovo za davek od osebnih prejemkov ne všteva odpravnina zaradi odpovedi pogodbe o zaposlitvi, ki je določena kot pravica iz delovnega razmerja in izplačana pod pogoji, ki jih določa Zakon o delovnih razmerjih, v višini odpravnine, ki jo je delodajalec dolžan izplačati na podlagi 109. člena Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 42/02), vendar največ do višine desetih povprečnih mesečnih plač zaposlenih v Sloveniji. Za odpravnino iz prejšnjega stavka se ne šteje odpravnina, izplačana delojemalcu, ki sklene novo pogodbo o zaposlitvi pri istem delodajalcu ali pri osebi, ki je z delodajalcem povezana oseba in odpravnina, izplačana delojemalcu, ki je z delodajalcem povezana oseba.

(2) Ne glede na določbo 153. člena tega zakona, se določba prvega odstavka tega člena začne uporabljati z dnem začetka veljavnosti tega zakona.

148.a člen

(davčna obravnava dohodkov iz delovnega razmerja javnih uslužbencev in funkcionarjev, napotenih na delo v v tujino v letu 2005)

Ne glede na določbi 30. in 31. člena tega zakona, se v davčno osnovo od dohodka iz delovnega razmerja v letu 2005 javnemu uslužbencu in funkcionarju po zakonu, ki ureja razmerja plač v javnem sektorju, napotenemu na delo v tujino, vštevajo samo tisti dohodki oziroma deli dohodka iz delovnega razmerja, ki po vsebini in obsegu ustrezajo dohodkom iz delovnega razmerja, katera bi prejemal za enaka dela v Sloveniji.

149. člen

(dohodki iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti in dohodki iz dopolnilne dejavnosti na kmetiji)

(1) Do ureditve statusa kmetije z vidika pravnoorganizacijske oblike, vendar najdlje do vključno leta 2007, se dohodki iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, kadar se ugotavljajo na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov, dohodki iz druge kmetijske in gozdarske dejavnosti ter dohodki iz dopolnilne dejavnosti na kmetiji, vštevajo v davčno osnovo zavezanca v letu, na katerega se nanašajo, in se obdavčijo po povprečni stopnji dohodnine na člana gospodinjstva.

(2) Za ugotovitev povprečne stopnje dohodnine na člana gospodinjstva se dohodki iz prvega odstavka tega člena, zmanjšani za obvezne prispevke za socialno varnost za člane gospodinjstva, razdelijo na toliko enakih delov, kolikor je članov gospodinjstva iz šestega odstavka 60. člena tega zakona, vključno z nosilcem dejavnosti, ki so vključeni v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje kot kmetje oziroma člani kmečkega gospodarstva, v skladu z zakonom, ki ureja obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

150. člen

(proračuni občin)

(1) Do uveljavitve zakona, ki bo na novo uredil financiranje občin, se pri izračunu lastnih prihodkov občin upoštevajo finančni učinki tega zakona tako, da se razlika med prihodki iz dohodnine, ki pripadajo občinam po tem zakonu, in prihodki iz dohodnine, ki pripadajo občinam po ZDoh, nadomesti skladno z zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna za posamezno proračunsko leto.

(2) Ugotovljena razlika se izplačuje tekoče mesečno v obliki akontacije.

(3) Metodologijo za izračun razlike sprejme ministrstvo, pristojno za finance, v treh mesecih od sprejema tega zakona.

151. člen

(prenehanje določb zakonov)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Zakon o dohodnini (Uradni list RS, št. 71/93, 2/94 – popr., 7/95, 14/96 – odločba US in 44/96), uporablja pa se do 31. decembra 2004 in za odmero dohodnine za leto 2004.

(2) Z dnem začetka uporabe tega zakona se prenehajo uporabljati naslednje določbe zakonov v delu, ki se nanaša na oprostitev plačila dohodnine:

1. drugi odstavek 16. člena Zakona o žrtvah vojnega nasilja (Uradni list RS, št. 63/95, 8/96, 44/96, 68/96, 70/97, 39/98, 43/99, 19/00, 28/00, 1/01, 64/01 in 110/02),

2. 15. člen Zakona o plačilu odškodnine žrtvam vojnega in povojnega nasilja (Uradni list RS, št. 18/01, 111/01 in 67/02),

3. prvi odstavek 7. člen Zakona o denacionalizaciji (Uradni list RS, št. 27/91-I, 56/92 – odločba US, 13/93 – odločba US, 31/93, 24/95 – odločba US, 20/97 – odločba US, 23/97 – odločba US, 65/98, 76/98 – odločba US, 66/00, 11/01 – odločba US in 54/02 – odločba US),

4. drugi odstavek 3. člena Zakona o povrnitvi škode osebam, okuženim z virusom HIV zaradi transfuzije krvi ali krvnih pripravkov (Uradni list RS, št. 36/97),

5. 49.a člen Zakona o policiji (Uradni list RS, št. 49/98, 66/98, 66/98 – popr., 93/01, 52/02 – ZDU-1, 56/02 – ZJU, 26/03 – ZPNOVS, 48/03 – odločba US in 79/03),

6. 45.a člen Zakona o Slovenski obveščevalno-varnostni agenciji (Uradni list RS, št. 23/99, 56/02 – ZJU, 26/03 – ZPNOVS),

7. 26. člen Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o lokalnih volitvah (Uradni list RS, št. 51/02).

(3) Z dnem začetka uporabe tega zakona se prenehajo uporabljati 301., 359., 367., 368., 369. in 384. člen Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 20/04 – uradno prečiščeno besedilo) v delu, ki se nanaša na dohodnino. Navedene določbe se uporabljajo še za leto 2004.

(4) Ne glede na tretji odstavek tega člena, se z dnem uveljavitve tega zakona preneha uporabljati določba tretjega odstavka 301. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 20/04 – uradno prečiščeno besedilo).

(5) Z dnem začetka uporabe tega zakona se preneha uporabljati četrti odstavek 32. člena in drugi odstavek 40. člena Zakona o prvem pokojninskem skladu Republike Slovenije in preoblikovanju pooblaščenih investicijskih družb (Uradni list RS, št. 50/99, 106/99 ZPIZ-1, 31/00 – ZP-L, 58/02 in 110/02-ZISDU-1).

152. člen

(prenehanje in uporaba podzakonskih aktov)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati, uporabljajo pa se do 31. decembra 2004, podzakonski akti:

1. Uredba o višini povračil stroškov v zvezi z delom in drugih prejemkov, ki se pri ugotavljanju davčne osnove priznavajo kot odhodek (Uradni list RS, št. 72/93, 43/94, 62/94, 7/95, 5/98 in 50/01) v delu, ki se nanaša na dohodnino,

2. Uredba o določitvi kriterijev energetske učinkovitosti, manjše porabe pitne vode in manjšega obremenjevanja okolja za nekatere proizvode široke rabe (Uradni list RS, št. 8/96),

3. Uredba o načinu valorizacije vrednosti nepremičnin pri davku od dobička iz kapitala (Uradni list RS, št. 32/94),

4. Količnik za določitev osnove za davek od osebnih prejemkov od pokojnin (Uradni list RS, št. 69/94),

5. Pravilnik o določitvi odpravnin zaradi prenehanja delovnega razmerja iz operativnih razlogov za namene izvajanja zakona o dohodnini in zakona o prispevkih za socialno varnost (Uradni list RS, št. 114/02), v delu, ki se nanaša na dohodnino,

6. Odredba o pogojih za oprostitev davka od osebnih prejemkov iz naslova medsebojne sosedske pomoči med kmečkimi gospodarstvi (Uradni list RS, št. 23/94),

7. Odredba o tem, kaj se šteje za vlaganje lastnih sredstev v gozdove, za kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo (Uradni list RS, št. 6/96),

8. Odredba o ugotavljanju obsega škode in zmanjšanega donosa na gozdnih zemljiščih (Uradni list RS, št. 59/94 in 65/94-popr.),

9. Odredba o načinu valorizacije vrednosti vrednostnih papirjev in deležev v kapitalu pri davku od dobička iz kapitala (Uradni list RS, št. 77/96).

(2) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena, se podzakonski akti iz prvega odstavka tega člena uporabljajo za odmero dohodnine za leto 2004, razen podzakonskega akta iz 5. točke prvega odstavka tega člena v delu, ki se nanaša na odpravnine.

(3) Ne glede na prvi odstavek 151. člena tega zakona, se na podlagi ZDoh izda odredba o valorizaciji zneskov za odmero dohodnine za leto 2004.

153. člen

(začetek veljavnosti in uporabe)

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se od 1. januarja 2005 dalje, razen določbe 145. člena tega zakona, ki se uporablja od 1. maja 2004 dalje in določbe 148. člena tega zakona, ki se uporablja od dneva uveljavitve tega zakona dalje.

Zakon o spremembi in dopolnitvah Zakona o dohodnini – ZDoh-1A (Uradni list RS, št. 80/04) vsebuje naslednjo končno določbo:

3. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se od 1. januarja 2005 dalje.

Zakon o spremembi in dopolnitvah Zakona o dohodnini – ZDoh-1B (Uradni list RS, št. 139/04) vsebuje naslednjo končno določbo:

4. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se od 1. januarja 2005 dalje.

Zakon o spremembi Zakona o dohodnini – ZDoh-1C (Uradni list RS, št. 53/05) vsebuje naslednjo končno določbo:

2. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini – ZDoh-1D (Uradni list RS, št. 115/05) vsebuje naslednje prehodne in končno določbo:

PREDHODNE IN KONČNA DOLOČBA

61. člen

(1) Določbe 4., 6., drugega odstavka 9., 16., 18., 20., 23., 25., 33., 36., 42., prvega odstavka 43., 44., 55., 56., 58. in 60. člena tega zakona se uporabijo že pri odmeri dohodnine za leto 2005.

(2) Če je bila od dohodkov, oproščenih dohodnine v skladu s 6., 25. in 60. členom tega zakona, v letu 2005 obračunana in plačana akontacija dohodnine, se ta poračuna pri odmeri dohodnine za leto 2005.

(3) Določba 14. člena tega zakona velja glede rokov izpolnjevanja pogojev tudi za nove zasebnike in pravne osebe, ki so v letu 2005 prevzeli nadaljevanje dejavnosti.

(4) Določba 17. člena tega zakona se lahko uporablja tudi za pokrivanje izgub iz davčnih obdobij 2000 do 2005.

62. člen

Ta zakon začne veljati 1. januarja 2006.

---

819. Zakon o davku na izplačane plače (uradno prečiščeno besedilo) (ZDIP-UPB2)

Na podlagi 153. člena Poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 10. februarja 2006 potrdil uradno prečiščeno besedilo Zakona o davku na izplačane plače, ki obsega:

– Zakon o davku na izplačane plače – ZDIP (Uradni list RS, št. 34/96 z dne 29. 6. 1996),

– Zakon o spremembi in dopolnitvi Zakona o davku na izplačane plače – ZDIP-A (Uradni list RS, št. 31/97 z dne 30. 5. 1997),

– Zakon o spremembi in dopolnitvi Zakona o davku na izplačane plače – ZDIP-B (Uradni list RS, št. 109/01 z dne 28. 12. 2001),

– Zakon o spremembah Zakona o davku na izplačane plače – ZDIP-C (Uradni list RS, št. 83/04 z dne 29. 7. 2004) in

– Zakon o spremembi in dopolnitvah Zakona o davku na izplačane plače – ZDIP-D (Uradni list RS, št. 108/05 z dne 2. 12. 2005).

Št. 435-03/96-3/13
Ljubljana, dne 10. februarja 2006
EPA 604-IV

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
France Cukjati, dr. med. l.r.

Z A K O N
O DAVKU NA IZPLAČANE PLAČE
uradno prečiščeno besedilo
(ZDIP-UPB2)

1. člen

S tem zakonom se uvaja obveznost plačevanja davka na izplačane plače (v nadaljnjem besedilu: davek).

2. člen

Davek plačujejo pravne in fizične osebe, ki izplačujejo plače in so po posebnih zakonih zavezanci za plačevanje prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, obvezno zdravstveno zavarovanje, porodniško varstvo in za zaposlovanje.

Davka ne plačujejo invalidska podjetja.

Davka ne plačujejo tuja diplomatska predstavništva in konzulati, ki delujejo v Republiki Sloveniji.

3. člen

Davek se obračunava in plačuje od bruto plač.

4. člen

Stopnje davka so od 1. januarja 2006 do 31. decembra 2006:

če znaša mesečna bruto plača zaposlenega	znaša stopnja davka
do 165.000 tolarjev	0%
nad 165.000 do 400.000 tolarjev	3,0%
nad 400.000 do 750.000 tolarjev	6,3%
nad 750.000 tolarjev	11,8%.

Stopnje davka so od 1. januarja 2007 do 31. decembra 2007:

če znaša mesečna bruto plača zaposlenega	znaša stopnja davka
do 165.000 tolarjev	0%
nad 165.000 do 400.000 tolarjev	2,3%
nad 400.000 do 750.000 tolarjev	4,7%
nad 750.000 tolarjev	8,9%.

Stopnje davka so od 1. januarja 2008 do 31. decembra 2008:

če znaša mesečna bruto plača zaposlenega	znaša stopnja davka
do 165.000 tolarjev	0%
nad 165.000 do 400.000 tolarjev	1,1%
nad 400.000 do 750.000 tolarjev	2,3%
nad 750.000 tolarjev	4,4%.

Če se plača izplača v več delih, se ob izplačilu zadnjega dela plače ugotovi mesečna višina plače in izvrši obračun davka ter poračun plačanega davka od posameznih delov plače.

S 1. januarjem 2009 preneha obveznost plačevanja davka na izplačane plače.

5. člen

Davek se obračuna ob izplačilu plač, plača pa se v šestih dneh po izplačilu plač, vendar najpozneje do prvega naslednjega izplačila plač.

6. člen

Davek se obračunava pred ugotovitvijo dobička.

7. člen

Davčni zavezanci obračunavajo davek na obrazcu, ki ga predpiše minister, pristojen za finance. Obrazec predložijo davčnemu organu ob izplačilu plač.

8. člen

Davek je prihodek proračuna Republike Slovenije.

9. člen

Od davka, ki ni bil plačan v roku, se obračunajo zamudne obresti v skladu z zakonom, ki ureja obrestno mero zamudnih obresti.

10. člen

Nadzor nad obračunavanjem in plačevanjem davka ter prisilno izterjavo davka opravlja davčni organ po davčnih in posebnih predpisih.

11. člen

Z globo od 500.000 do 5,000.000 tolarjev se za prekršek kaznuje davčni zavezanec iz 2. člena tega zakona, če ne obračuna davka od osnove, na način in v roku, kot je določeno v 3., 4., 5., 6., in 7. členu tega zakona.

Z globo od 50.000 do 500.000 tolarjev se za prekršek kaznuje tudi odgovorna oseba davčnega zavezanca, ki stori dejanje iz prvega odstavka tega člena.

Zakon o davku na izplačane plače – ZDIP (Uradni list RS, št. 34/96) vsebuje naslednjo končno določbo:

12. člen

Ta zakon začne veljati 1. julija 1996.

Zakon o spremembi in dopolnitvi Zakona o davku na izplačane plače – ZDIP-A (Uradni list RS, št. 31/97) vsebuje naslednjo končno določbo:

3. člen

Ta zakon začne veljati 1. julija 1997.

Zakon o spremembi in dopolnitvi Zakona o davku na izplačane plače – ZDIP-B (Uradni list RS, št. 109/01) vsebuje naslednjo končno določbo:

3. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se od prvega dne meseca, ki sledi mesecu, v katerem je zakon uveljavljen.

Zakon o spremembah Zakona o davku na izplačane plače – ZDIP-C (Uradni list RS, št. 83/04) vsebuje naslednjo prehodno in končno določbo:

3. člen

Globe, določene v prvem odstavku 2. člena tega zakona, se do začetka uporabe Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 7/03) v postopku o prekršku izrekajo kot denarne kazni v višini najmanj 1,000.000 tolarjev, razen za odgovorno osebo samostojnega podjetnika posameznika.

Odgovorna oseba davčnega zavezanca, ki stori prekršek iz 2. člena tega zakona, se do začetka uporabe zakona iz prejšnjega odstavka kaznuje z denarno kaznijo najmanj 500.000 tolarjev.

4. člen

Ta zakon začne veljati 1. septembra 2004.

Zakon o spremembi in dopolnitvah Zakona o davku na izplačane plače – ZDIP-D (Uradni list RS, št. 108/05) vsebuje naslednjo končno določbo:

2. člen

Ta zakon začne veljati 1. januarja 2006.

PREDSEDNIK REPUBLIKE

820. Poziv za zbiranje predlogov možnih kandidatov za člana Sveta Banke Slovenije

Na podlagi osme alinee prvega odstavka 107. člena Ustave Republike Slovenije in drugega odstavka 37. člena Zakona o Banki Slovenije (Uradni list RS, št. 58/02 in 85-1/02) objavljam

P O Z I V
za zbiranje predlogov možnih kandidatov za člana Sveta Banke Slovenije

Po obvestilu Guvernerja Banke Slovenije dne 27. julija 2006 poteče mandat članu Sveta Banke Slovenije.

Zato je potrebno objaviti poziv za zbiranje predlogov možnih kandidatov za člana Sveta Banke Slovenije.

Predloge za možne kandidate za člana Sveta Banke Slovenije je treba poslati v roku 35 dni po objavi tega poziva v Uradnem listu Republike Slovenije.

Predlogi za člana Sveta Banke Slovenije morajo biti obrazloženi, priloženo mora biti pisno soglasje možnega kandidata, da je kandidaturo pripravljen sprejeti.

Predloge je treba poslati Uradu predsednika Republike Slovenije, Erjavčeva 17, Ljubljana.

Št. 001-23-1/06
Ljubljana, dne 20. februarja 2006

dr. Janez Drnovšek l.r.
Predsednik
Republike Slovenije

MINISTRSTVA

821. Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o nomenklaturi poklicev

Na podlagi 11. člena Zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju (Uradni list RS, št. 12/96, 44/00) v povezavi s 3., 8., 11., 12., 13., 14. in 15. členom Zakona o nacionalnih poklicnih kvalifikacijah (Uradni list RS, št. 83/03 – uradno prečiščeno besedilo) izdaja minister za delo, družino in socialne zadeve

P R A V I L N I K
o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o nomenklaturi poklicev

1. člen

V Pravilniku o nomenklaturi poklicev (Uradni list RS, št. 77/03, 27/04, 73/04, 108/04, 18/05, 54/05 in 103/05) se v četrtem odstavku 2. člena za šestnajsto alineo doda nova sedemnajsta alinea, ki se glasi:

»– XVII: TRAJNOSTNI RAZVOJ.«.

2. člen

V prvem odstavku 6. člena se besedilo »zbornic, ministrstev, nevladnih organizacij in sindikatov« nadomesti z besedilom »socialnih partnerjev poslovnega sektorja in sindikatov, javnega sektorja in sektorja civilne družbe«.

3. člen

Priloga II: UMETNOST, podnaslov ime poklicnega standarda, se za poklicnim standardom »oblikovalec/oblikovalka uporabnih predmetov« dopolni z naslednjim besedilom:

»– osvetljevalec/osvetljevalka	V.	88. seja	16. 12. 2005
– oblikovalec/oblikovalka osvetljave	V.	88. seja	16. 12. 2005

.«.

4. člen

Priloga V: TEHNIKA, podnaslov ime poklicnega standarda, se za poklicnim standardom »MIG MAG varilec/ varilka« dopolni z naslednjim besedilom:

»– oblikovalec/oblikovalka kovin	IV.	87. seja	25. 11. 2005
– orodjar/orodjarka	IV.	87. seja	25. 11. 2005
– izdelovalec/izdelovalka kovinskih konstrukcij	IV.	87. seja	25. 11. 2005
– monter/monterka strojnih inštalacij	IV.	87. seja	25. 11. 2005
– monter/monterka prezračevalnih in klima sistemov	IV.	87. seja	25. 11. 2005
– zlatar/zlatarka	IV.	87. seja	25. 11. 2005
– urar/urarka	IV.	87. seja	25. 11. 2005
– klepar-krovec/kleparka-krovka	IV.	87. seja	25. 11. 2005
– orodjar – mehatronik/orodjarka – mehatroničarka	V.	87. seja	25. 11. 2005
– operater/operaterka proizvodnih procesov	V.	87. seja	25. 11. 2005
– operater/operaterka energetskih naprav in sistemov	V.	87. seja	25. 11. 2005

.«.

5. člen

Priloga V: TEHNIKA, podnaslov ime poklicnega standarda, se za poklicnim standardom »mehatronik tehnolog/tehnologinja« dopolni z naslednjim besedilom:

»– programer – tehnolog/programerka – tehnologinja CNC stroja	VI.	87. seja	25. 11. 2005
– tehnolog/tehnologinja proizvodnih procesov	VI.	87. seja	25. 11. 2005
– snovalec/snovalka izdelkov in simulacij delovanja v virtualnem okolju	VI.	87. seja	25. 11. 2005
– snovalec/snovalka energetskih naprav in sistemov	VI.	87. seja	25. 11. 2005

.«.

6. člen

Priloga VI: PROIZVODNA TEHNOLOGIJA podnaslov ime poklicnega standarda, se za poklicnim standardom »izdelovalec/izdelovalka kruha, potic, peciva in testenin na tradicionalen način« dopolni z naslednjim besedilom:

»– predelovalec/predelovalka zelenjave na neindustrijski način	III.	88. seja	16. 12. 2005
– slaščičar dekorater/slaščičarka dekoraterka	IV.	88. seja	16. 12. 2005
lectar/lectarka	IV.	88. seja	16. 12. 2005
– izdelovalec/izdelovalka trajnega peciva	IV.	88. seja	16. 12. 2005
– izdelovalec/izdelovalka sladic	IV.	88. seja	16. 12. 2005
– izdelovalec/izdelovalka čokolade in bonbonov	IV.	88. seja	16. 12. 2005
– izdelovalec/izdelovalka pekovskih izdelkov hitre hrane in pekovskih polizdelkov	IV.	88. seja	16. 12. 2005
– izdelovalec/izdelovalka osnovnih vrst kruha	IV.	88. seja	16. 12. 2005
– izdelovalec/izdelovalka pekovskega peciva	IV.	88. seja	16. 12. 2005
sladoledar/sladoledarka	IV.	88. seja	16. 12. 2005
– izdelovalec/izdelovalka fermentiranih mlečnih izdelkov	IV.	88. seja	16. 12. 2005
– maslar/maslarka	IV.	88. seja	16. 12. 2005
– sirar/sirarka	IV.	88. seja	16. 12. 2005

.«.

7. člen

V prilogi VII: ARHITEKTURA, GRADBENIŠTVO, podnaslov ime poklicnega standarda, se poklicni standard »operater/operaterka kamnarske tehnologije« uvrsti pred poklicni standard »kamnarski tehnolog/kamnarska tehnologinja«.

8. člen

Priloga XII: OSEBNE STORITVE, podnaslov ime poklicnega standarda, se za poklicnim standardom »pomočnik/pomočnica natakarja/natakarice« dopolni z naslednjim besedilom:

»– pomožni vzdrževalec/pomožna vzdrževalka tekstilij	III.	87. seja	25. 11. 2005
– vzdrževalec/vzdrževalka tekstilij	IV.	87. seja	25. 11. 2005

.«.

9. člen

Priloga XII: OSEBNE STORITVE, podnaslov ime poklicnega standarda, se za poklicnim standardom »vinski svetovalec/vinska svetovalka sommelier« dopolni z naslednjim besedilom:

»– barman/barmanka	V.	87. seja	25. 11. 2005

.«.

10. člen

Priloga XII: OSEBNE STORITVE, podnaslov ime poklicnega standarda, se za katalogom standardov strokovnih znanj in spretnosti »pomočnik/pomočnica natakarja/natakarice« dopolni z naslednjim besedilom:

»– pomožni vzdrževalec/pomožna vzdrževalka tekstilij	III.	88. seja	16. 12. 2005

.«.

11. člen

Priloga XII: OSEBNE STORITVE, podnaslov ime kataloga standardov strokovnih znanj in spretnosti, se za katalogom standardov strokovnih znanj in spretnosti »vinski svetovalec/vinska svetovalka sommelier« dopolni z naslednjim besedilom:

»– barman/barmanka	V.	87. seja	25. 11. 2005

.«.

12. člen

Priloga XIII: PREVOZNE STORITVE, podnaslov ime poklicnega standarda, se za poklicnim standardom »voznik/voznica« dopolni z naslednjim besedilom:

»– operater/operaterka pri prevozu nevarnega blaga	IV.	88. seja	16. 12. 2005
– častnik/častnica krova	V.	88. seja	16. 12. 2005
– poveljnik/poveljnica ladje	VI.	88. seja	16. 12. 2005

.«.

13. člen

Priloga XIII: PREVOZNE STORITVE, podnaslov ime kataloga standardov strokovnih znanj in spretnosti, se dopolni z naslednjim besedilom:

»– operater/operaterka pri prevozu nevarnega blaga	IV.	88. seja	16. 12. 2005

.«.

14. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 01701-7/2005/10
Ljubljana, dne 17. februarja 2006
EVA 2006-2611-0044

mag. Janez Drobnič l.r.
Minister
za delo, družino in socialne zadeve

---

822. **Dopolnitev liste izvajalcev programov strokovnih izobraževanj na področju zasebnega varovanja**

Na podlagi tretjega odstavka 23. člena Pravilnika o izvajanju javnih pooblastil na področju zasebnega varovanja (Uradni list RS, št. 131/04) minister za notranje zadeve na predlog Zbornice RS za zasebno varovanje objavlja

D O P O L N I T E V
liste izvajalcev programov strokovnih izobraževanj na področju zasebnega varovanja

I

Na listo izvajalcev programov osnovnega izobraževanja (8. do 12. člen Pravilnika o izvajanju javnih pooblastil na področju zasebnega varovanja, v nadaljnjem besedilu: pravilnik) se dodatno imenujejo:

1. Izvajalci programa izobraževanja za varnostne managerje (8. člen pravilnika):

– organizacija Zbornice RS za zasebno varovanje: Marjan Pišek, Viktor Lukač;

– varnostni sistemi in zasebno varovanje: dr. Tomaž Čas;

– metodika dela zasebnega varnostnika: Viktor Lukač, Bojan Udovč, Metod Jerman;

– pooblastila in etika zasebnega varovanja: Stanislav Mlakar, Bojan Udovč, Metod Jerman;

– izbrane vsebine iz Kazenskega zakonika: Stanislav Mlakar, dr. Tomaž Čas, Metod Jerman;

– izbrane vsebine iz Zakona o Kazenskem postopku: Stanislav Mlakar, dr. Tomaž Čas, Metod Jerman;

– tehnično varovanje: Aleš Cehner, Matej Kop, Franc Garvas;

– človekove pravice in temeljne svoboščine: Stanislav Mlakar, dr. Tomaž Čas, Bojan Udovč.

2. Izvajalci programa izobraževanja za varnostnike čuvaje, varnostnike, varnostnike nadzornike in varnostnike telesne stražarje (9. člen pravilnika):

– uvod v zasebno varovanje: dr. Tomaž Čas, Bojan Udovč;

– metodika dela varnostnikov: Stanislav Mlakar, Metod Jerman;

– ukrepi in dolžnosti varnostnikov: dr. Tomaž Čas, Stanislav Mlakar, Bojan Udovč, Metod Jerman;

– osnove kazenskega prava za varnostnike: Stanislav Mlakar, dr. Tomaž Čas, Metod Jerman;

– osnove požarnega varstva za varnostnike: Mladen Popović, Bojan Udovč, Franc Garvas;

– osnove varstva pri delu za varnostnike: Mladen Popović, Franc Garvas;

– poslovna komunikacija in etika zasebnega varovanja: Bojan Udovč;

– osnove sistemov tehničnega varovanja: Aleš Cehner, Matej Kop, Franc Garvas;

– človekove pravice in temeljne svoboščine: Stanislav Mlakar, dr. Tomaž Čas, Bojan Udovč.

3. Izvajalci programa izobraževanja za varnostne tehnike (10. člen pravilnika):

– uvod v zasebno varovanje: dr. Tomaž Čas;

– osnove kazenskega prava: Stanislav Mlakar, dr. Tomaž Čas, Metod Jerman;

– človekove pravice in temeljne svoboščine: Stanislav Mlakar, dr. Tomaž Čas, Franc Pozderec;

– poslovna komunikacija in etika: Franc Pozderec;

– sistemi video nadzora: Matej Kop, Aleš Cehner;

– protivlomna zaščita: Matej Kop, Aleš Cehner, Franc Garvas;

– protipožarna zaščita: Mladen Popović, Franc Garvas;

– pristopna kontrola: Aleš Cehner, Matej Kop;

– mehanska zaščita: Aleš Cehner, Matej Kop, Franc Garvas;

– industrijski alarmi: Aleš Cehner, Matej Kop, Franc Garvas.

4. Izvajalci programa izobraževanja za pooblaščene inženirje varnostnih sistemov (11. člen pravilnika):

– tehnični predpisi in veljavni standardi na področju varovanja: Aleš Cehner, Matej Kop, Franc Garvas;

– način in metode ocenjevanja ogroženosti in tveganj: dr. Tomaž Čas, Aleš Cehner;

– načrtovanje varnosti: dr. Tomaž Čas.

5. Izvajalci programa izobraževanja za operaterje VNC (12. člen pravilnika):

– uvod v zasebno varovanje: dr. Tomaž Čas;

– tehnični predpisi in veljavni standardi na področju varovanja: Aleš Cehner, Matej Kop, Franc Garvas;

– tehnologija varnostno nadzornega centra: Aleš Cehner, Matej Kop;

– vrste komunikacij, ukrepanja in poročanja: Viktor Lukač;

– osnove komuniciranja: Renata Krajnčec, Franc Pozderec;

– osnove sistemov tehničenga varovanja: Aleš Cehner, Matej Kop, Franc Garvas;

– osnove telekomunikacij: Aleš Cehner, Matej Kop, Franc Garvas.

II

Na listo izvajalcev programov izobraževanj (specialistično izobraževanje) se dodatno imenujejo:

1. Izvajalci programa izobraževanja za izvajanje notranjega nadzora (13. člen pravilnika):

– postopki in metode notranjega nadziranja: Milan Šprah, Milan Ekart, Slavko Pernek;

– poročanje in obveščanje: Milan Šprah, Milan Ekart, Slavko Pernek;

– osnove komuniciranja: Robert Trlep, Franc Pozderec;

2. Izvajalci programa izobraževanja za varovanje oseb (14. člen pravilnika):

– specialne samoobrambne veščine: Jožef Kovač, Janez Ferme, Vojko Rogelj, Matjaž Antolinc, Branislav Čergić, Mirsad Salkić, Vlado Geč;

– ravnanje z orožjem in komunikacijskimi sredstvi: Viktor Lukač, Slavko Pernek;

– specialne komunikacije: Viktor Lukač, Bojan Udovč;

– način obvladovanja stresa: Milan Šprah, Slavko Pernek, Franc Pozderec, Bojan Udovč;

– presoja nevarnosti: Milan Ekart, Slavko Pernek, Bojan Udovč;

– poznavanje načrtov varovanja: Milan Šprah, Milan Ekart, Slavko Pernek, Bojan Udovč;

– protokol: Milan Šprah, Milan Ekart, Slavko Pernek, Bojan Udovč.

3. Izvajalci programa izobraževanja za opravljanje intervencije (15. člen pravilnika):

– intervencija in njen namen: Milan Šprah, Milan Ekart, Slavko Pernek, Franc Pozderec, Bojan Udovč, Metod Jerman;

– pravna podlaga in dolžnosti izvajanja intervencije: Stanislav Mlakar, Bojan Udovč, Metod Jerman;

– osnovna načela in postopki sprejemanja obvestila o varnostnem pojavu oziroma dogodku: Slavko Pernek, Milan Ekart, Bojan Udovč;

– postopki varnostnikov ob interveniranju: Slavko Pernek, Milan Ekart, Bojan Udovč, Metod Jerman;

– uporaba sredstev za vklepanje: Slavko Pernek, Milan Ekart, Franc Pozderec, Bojan Udovč, Metod Jerman;

– postopek pred in po uporabi fizične sile: Slavko Pernek, Milan Ekart, Franc Pozderec, Bojan Udovč;

– uporaba fizične sile: Slavko Pernek, Milan Ekart, Bojan Udovč;

– obvladovanje osebe, ki se pasivno upira: Slavko Pernek, Stanislav Mlakar, Franc Pozderec, Bojan Udovč, Metod Jerman;

– obvladovanje osebe, ki se aktivno upira: Slavko Pernek, Stanislav Mlakar, Franc Pozderec, Bojan Udovč, Metod Jerman;

– osnove sistemov tehničnega varovanja: Robert Trlep, Matej Kop, Aleš Cehner, Bojan Udovč, Franc Garvas;

– osnove telekomunikacij: Robert Trlep, Matej Kop, Aleš Cehner, Bojan Udovč;

– način komuniciranja: Milan Šprah, Robert Trlep, Franc Pozderec, Bojan Udovč.

4. Izvajalci programa izobraževanja za varovanje javnih zbiranj (16. člen pravilnika):

– predpisi s področja javnih zbiranj: Stanislav Mlakar, Milan Ekart, Metod Jerman;

– vrste javnih zbiranj: Milan Ekart, Bojan Udovč, Metod Jerman;

– organiziranje javnih zbiranj: Milan Ekart, Slavko Pernek, Bojan Udovč, Metod Jerman;

– zagotavljanje reda na javnih zbiranjih: Milan Ekart, Slavko Pernek, Bojan Udovč, Metod Jerman;

– posebnosti pri zagotavljanju reda na športnih prireditvah: Milan Ekart, Slavko Pernek, Bojan Udovč, Metod Jerman;

– psihologija množic: Milan Šprah, Robert Trlep, Bojan Udovč, Metod Jerman.

III

Ta dopolnitev liste se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 250-59/2005/26 (141-04)
Ljubljana, dne 17. februarja 2006
EVA 2006-1711-0027

Dragutin Mate l.r.
Minister
za notranje zadeve

823. Seznam zdravil za uporabo v veterinarski medicini, za katera je bilo od 13. 1. 2006 do 17. 2. 2006 izdano dovoljenje za promet

Na podlagi 28. člena Zakona o zdravilih in medicinskih pripomočkih (Uradni list RS, št. 101/99, 70/00, 7/02, 13/02 – ZKrmi, 67/02 in 47/04 – ZdZPZ) objavlja Agencija Republike Slovenije za zdravila in medicinske pripomoćke

S E Z N A M
zdravil za uporabo v veterinarski medicini, za katera je bilo od 13. 1. 2006 do 17. 2. 2006 izdano dovoljenje za promet

Zap. Štev.	Ime zdravila Sestava	Farmacevtska oblika Pakiranje Karenca	Način/režim izdajanja	Proizvajalec Imetnik dovoljenja za promet	Št.odločbe Datum veljavnosti Delovna šifra
000414	**AMPICLOX LC** ampicilin (Ampicillinum) kloksacilin (Cloxacillinum)	intramamarna suspenzija škatla z 12,24,30,50 ali 300 intramamarnih injektorjev po 3 g intramamarne suspenzije govedo mleko 60 ur ali 5 molž pri molži 2x dnevno meso in organi 7 dni	na veterinarski recept	PFIZER ITALIA S.r.l. Borgo San Michele Latina, Italija IRIS Mednarodna trgovina d.o.o. Cesta v Gorice 8, Ljubljana, Slovenija	5363-674/2004 14.02.2008 00030
000415	**BANMINTH za konje** pirantelpamoat	peroralna pasta peroralni injektor s 26 g peroralne paste konji meso in organi 0 dni	na veterinarski recept	PFIZER Ltd.,Animal Health Division Licoln,Nebraska, ZDA IRIS Mednarodna trgovina d.o.o. Cesta v Gorice 8, Ljubljana, Slovenija	5363-751/2004 29.03.2007 00058
000416	**BANMINTH za mačke** pirantelpamoat	peroralna pasta peroralni injektor z 2 g in 3 g peroralne paste mačke ni smiselna	brez recepta	PFIZER Ltd.,Animal Health Division Licoln,Nebraska, ZDA IRIS Mednarodna trgovina d.o.o. Cesta v Gorice 8, Ljubljana, Slovenija	5363-753/2004 29.03.2007 00059
000417	**BANMINTH za pse** pirantelpamoat	peroralna pasta peroralni injektor s 16 g peroralne paste, tube z 10 g in 24 g peroralne paste psi ni smiselna	brez recepta	PFIZER Ltd.,Animal Health Division Licoln,Nebraska, ZDA IRIS Mednarodna trgovina d.o.o. Cesta v Gorice 8, Ljubljana, Slovenija	5363-752/2004 29.03.2007 00060
000418	**BAYTRIL MAX** enrofloksacin	raztopina za injiciranje steklenička s 100 ml raztopine za injiciranje govedo meso in organi 14 dni mleko 84 ur 3,5 dni oz. 7 molž po zadnjem dajanju zdravila	na veterinarski recept	BAYER HealthCare AG Leverkusen, Nemčija BAYER PHARMA d.o.o. Celovška 135, Ljubljana, Slovenija	5363-1499/2004 30.04.2009 00074
000419	**BOVINI TUBERKULIN PPD** prečiščeni proteinski derivat (PPD) kulture Mycobacterium bovis	raztopina za injiciranje ovojnina z 2 stekleničkama po 5 ml raztopine za injiciranje govedo 0 dni prašiči 0 dni	na veterinarski recept	VETERINA d.o.o. Svetonedeljska 2,Kalinovica 10436 Rakov Potok, Hrvaška VETERINA d.o.o.,Podružnica Veterine Ljubljana Dunajska 51, Ljubljana, Slovenija	5363-1459/2004 21.12.2006 00652

Zap. Štev.	Ime zdravila Sestava	Farmacevtska oblika Pakiranje Karenca	Način/režim izdajanja	Proizvajalec Imetnik dovoljenja za promet	Št.odločbe Datum veljavnosti Delovna šifra
000420	**CALCII BOROGLUCONAS 40%** kalcijev glukonat (Calcii gluconas) borova kislina (Acidum boricum)	raztopina za injiciranje stekleničke z 200 ml in 500 ml raztopine za injiciranje govedo meso in organi 0 dni mleko 0 dni konji meso in organi 0 dni prašiči meso in organi 0 dni ovce meso in organi 0 dni mleko 0 dni koze meso in organi 0 dni mleko 0 dni psi ni smiselna mačke ni smiselna	na veterinarski recept	VETERINA d.o.o. Svetonedeljska 2,Kalinovica 10436 Rakov Potok, Hrvaška VETERINA d.o.o.,Podružnica Veterine Ljubljana Dunajska 51, Ljubljana, Slovenija	5363-127/2005 09.02.2011 00115
000421	**COBACTAN DC 150 mg,intramamarno mazilo** cefkvinom (cefquinome)	intramamarno mazilo zloženka z 1 vrečko s 4 aplikatorji in 4 čistilne krpice,zloženka s 5 vrečkami s 4 aplikatorji in 20 čistilnih krpic,zloženka s 15 vrečkami s 4 aplikatorji in 60 čistilnih krpic krave med presušitvijo meso in organi 2 dni	na veterinarski recept	INTERVET International GmbH PO Box 1162,Feldstrasse 1a Unterscleissheim, Nemčija INTERVET International B.V. Wim de Korverstraat 35, 5831 AN Boxmeer, Nizozemska	5363-1004/2004 25.03.2009 00992
000422	**FUCHSORAL** virus stekline,oslabljeni (Virus rabies attenuata)	suspenzija karton z 800 vabami (40x20 ali 4x200 vab) lisice ni smiselna	na veterinarski recept	IMFPSTOFFWERK Dessau-Tornau GmbH , Nemčija IRIS Mednarodna trgovina d.o.o. Cesta v Gorice 8, Ljubljana, Slovenija	5363-1079/2005 24.01.2011 00263
000423	**PIPERAZIN CITRAT** piperazinijev citrat (Piperazini citras)	peroralni prašek vrečke s 50 in 100 g peroralnega praška prašiči meso in organi 4 dni perutnina meso in organi 4 dni jajca 4 dni psi ni smiselna mačke ni smiselna	na veterinarski recept	VETERINA d.o.o. Svetonedeljska 2,Kalinovica 10436 Rakov Potok, Hrvaška VETERINA d.o.o.,Podružnica Veterine Ljubljana Dunajska 51, Ljubljana, Slovenija	5363-125/2005 09.02.2011 00492
000424	**PRATEL** prazikvantel (Praziquantelum) pirantelembonat (Pyranteli embonas)	tableta škatla s pretisnim omotom z 10 tabletami,škatla z 10 pretisnimi omoti z 10 tabletami psi ni smiselna	brez recepta	LEK d.d. Verovškova 57 Ljubljana, Slovenija NOVARTIS VETERINA d.o.o. Verovškova 57, Ljubljana, Slovenija	5363-1477/2004 19.01.2011 00504

Zap. Štev.	Ime zdravila Sestava	Farmacevtska oblika Pakiranje Karenca	Način/režim izdajanja	Proizvajalec Imetnik dovoljenja za promet	Št.odločbe Datum veljavnosti Delovna šifra
000425	**RESORBENS** jod (Iodum) kalijev jodid (Kalii iodidum) kafra,racemna (Camphora racemica)	mazilo plastični lonček s 100 g mazila vse živali 0 dni	brez recepta	VETERINA d.o.o. Svetonedeljska 2,Kalinovica 10436 Rakov Potok, Hrvaška VETERINA d.o.o.,Podružnica Veterine Ljubljana Dunajska 51, Ljubljana, Slovenija	5363-122/2005 25.01.2011 00533
000426	**RESPISURE 1 One** Mycoplasma hyopneumoniae,inaktivirana	emulzija za injiciranje steklenička z 20,100 ali 250 ml s po 10,50 ali 125 odmerkov emulzije za injiciranje prašiči 0 dni	na veterinarski recept	PFIZER ANIMAL HEALTH S.A. Rue Laid Burniat 1 Louvain-la-Neuve, Belgija IRIS Mednarodna trgovina d.o.o. Cesta v Gorice 8, Ljubljana, Slovenija	5363-1598/2004 20.12.2009 00572
000427	**ZONITON raztopina** enilkonazol (Enilconazolum)	raztopina stekleničke s 100 ml in 500 ml raztopine,plastenka z 1 l raztopine govedo meso in organi 0 dni mleko 0 dni konji meso in organi 0 dni psi ni smiselna	na veterinarski recept	KRKA,tovarna zdravil, d.d.,Novo mesto Šmarješka cesta 6 Novo mesto, Slovenija KRKA,tovarna zdravil, d.d.,Novo mesto Šmarješka cesta 6, Novo mesto, Slovenija	5363-308/2005 26.01.2011 00715

Št. 2006-2711-0064
Ljubljana, dne 17. februarja 2006
EVA 2006-2711-0064

Agencija Republike Slovenije
za zdravila in medicinske pripomočke
prof. dr. Stanislav Primožič, mag. farm., l.r.
Direktor

USTAVNO SODIŠČE

824. Odločba o razveljavitvi 27. člena Zakona o socialnem varstvu, kolikor se na njegovi podlagi v lastni dohodek družine všteva preživnina otrok, in sklep o zavrnitvi pobud za začetek postopka za oceno ustavnosti 25. in 26. člena Zakona o socialnem varstvu ter Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih ter sklep o zavrženju pobud za začetek postopka za oceno ustavnosti 28. člena Zakona o socialni varnosti in Zakona o višini otroškega dodatka

Številka U-I-116/03-22
Datum: 9. 2. 2006

O D L O Č B A

Ustavno sodišče je v postopku za preizkus pobude in postopku za oceno ustavnosti, začetem na pobudo Majde Dreo iz Maribora, na seji dne 9. februarja 2006

o d l o č i l o:

1. Člen 27 Zakona o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 54/92, 56/92 – popr., 41/99, 26/01, 2/04, 7/04 – popr. in 36/04 – ur. p.b.) se razveljavi, kolikor se na njegovi podlagi v lastni dohodek družine všteva preživnina otrok.

2. Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti 25. in 26. člena Zakona o socialnem varstvu se zavrne.

3. Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti 28. člena Zakona o socialnem varstvu se zavrže.

4. Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (Uradni list RS, št. 97/01, 76/03 in 110/03 – ur. p.b.) se zavrne.

5. Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti Zakona o višini otroškega dodatka (Uradni list RS, št. 26/01) se zavrže.

6. Predlog za določitev odškodnine se zavrže.

O b r a z l o ž i t e v

A.

1. Pobudnica v vlogi z dne 15. 5. 2003 izpodbija 25., 26. in 28. člen Zakona o socialnem varstvu (v nadaljevanju ZSV) in prakso centrov za socialno delo ob dodeljevanju socialnih pomoči staršem enoroditeljskih družin z otroki, prejemniki preživnin po 129. členu Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih (Uradni list SRS, št. 15/76 in nasl. ter Uradni list RS, št. 64/01 in nasl. – v nadaljevanju ZZZDR). Pobudnica meni, da ZSV onemogoča uveljavljanje pravic in dolžnosti staršev iz 54. člena Ustave ter da je zato neustaven. V zvezi z ugotavljanjem upravičenosti in z določanjem višine denarne socialne pomoči namreč določa, da se v lasten dohodek družine šteje tudi preživnina otrok, s čimer naj bi se na otroke enoroditeljskih družin prelagala odgovornost za preživljanje roditelja, če ta nima lastnih sredstev za preživljanje. Pove, da je zaprosila za denarno socialno pomoč samo zase (izguba službe, zavlačevanje delitve premoženja) in ne za svojo družino. Center za socialno delo pa je njeno vlogo obravnaval po kriterijih, ki veljajo za družine. Ker je pri ugotavljanju njene upravičenosti do pomoči upošteval tudi preživnino njenih otrok, ji ta ni bila odobrena. Ob sklicevanju na 3. člen Konvencije Združenih narodov o otrokovih pravicah (Uradni list SFRJ, št. 15/90, Akt o nostrifikaciji nasledstva glede konvencij Organizacije združenih narodov in konvencij, sprejetih v Mednarodni agenciji za atomsko energijo, Uradni list RS, št. 35/92, MP, št. 9/92 – v nadaljevanj KOP), na tretji odstavek 10. člena Mednarodnega pakta o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah (Uradni list SFRJ, MP, št. 7/71, Uradni list RS, št. 35/92 – v nadaljevanju Pakt ESKP), na 1. in na 2. člen Ustave, na prvi odstavek 50. člena, na tretji odstavek 53. člena ter na drugi in na tretji odstavek 56. člena Ustave pobudnica meni, da pomeni navedena ureditev preložitev dolžnosti zagotavljanja njene socialne varnosti oziroma bremena njenega preživljanja na njene mladoletne otroke. Takšna ureditev naj bi povzročala izkoriščanje mladoletnih in šoloobveznih otrok v korist preživljanja njihovih staršev. Pobudnica zatrjuje tudi neskladnost 25.a, 26. in 28. člena ZSV z 21. členom istega zakona ter s 103., s 124. in s 129. členom ter s prvim odstavkom 123. člena ZZZDR. V vlogi z dne 8. 3. 2004 je pobudnica predlagala tudi oceno ustavnosti Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (v nadaljevanju ZSDP) ter Zakona o višini otroškega dodatka (v nadaljevanju ZVOD). Pobudnica se ne strinja z ureditvijo, po kateri naj bi se pri določitvi višine otroškega dodatka upoštevala višina izvršljive in ne dejansko plačane preživnine, ter z opredelitvijo velike družine v 77. členu ZSDP. Zato predlaga drugačno ureditev. Pobudnica v svojih vlogah obširno pojasnjuje potek postopkov pred upravnimi organi in sodišči, v katerih je bila udeležena, ter svoje nestrinjanje z njihovimi odločitvami. Opisuje problematiko razvezanih enoroditeljskih družin ter svoj težak gmoten položaj. Ne strinja se tudi z ureditvijo postopkov delitve premoženja med bivšima zakoncema, saj povzroča najrazličnejše kršitve socialnih in premoženjskih pravic. Ustavnemu sodišču predlaga tudi, naj ji zaradi kršitve človekovih in otrokovih pravic prisodi pravično denarno odškodnino.

2. Državni zbor na pobudo ni odgovoril. Vlada in Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve pojasnjujeta, da pri ugotavljanju materialne ogroženosti družine ni mogoče obravnavati posameznih družinskih članov ločeno, temveč le družino kot celoto, zato se upoštevajo dohodki vseh družinskih članov, tudi preživnina, ki jo prejemajo otroci. Družina je namreč življenjska skupnost, v kateri njeni člani izpolnjujejo vse svoje osnovne življenjske interese oziroma potrebe, pri izvrševanju katerih praviloma tudi skupaj porabljajo dohodke družinskih članov in jih ne porabijo "vsak zase le za svoje potrebe". Glede preživnine pojasnjujeta, da se upošteva dejansko prejeta preživnina, in ne višina preživnine, določena z izvršljivim pravnim naslovom. V vsakem primeru posebej pa je treba ugotavljati, ali je vlagatelj res naredil vse, da bi pridobil sredstva za preživljanje. Razlogi za takšno ureditev izhajajo iz same narave denarne socialne pomoči. Ta je v razmerju do drugih pravic v sistemu socialne varnosti pomožna in po vrstnem redu zadnji denarni prejemek, ki ga zagotavlja država. Z denarno socialno pomočjo naj bi se posamezniku oziroma družini zagotavljala sredstva za najnujnejše preživljanje za krajše obdobje. Višina pa je odmerjena tako, da zadošča za najnujnejše življenjske potrebščine, a ne deluje destimulativno v smislu zagotavljanja dohodkov z delom. Denarna socialna pomoč se dodeli kot ena pomoč in se praviloma izplačuje vlagatelju. V zvezi s pobudo za oceno ustavnosti ZSDP in ZVOD pojasnjujeta, da je otroški dodatek selektiven družinski prejemek, ki je omejen glede na dohodke družine. Temeljno načelo upoštevanja preživnine je, da morata za otroka skrbeti oba starša, ter da se mati preživnini za otroka ne more odpovedati. Da bi se to dosledno upoštevalo, mora biti pri otrocih, ki ne živijo z obema staršema, vlogi za uveljavitev otroškega dodatka predložena določena preživnina, ki se v višini izvršljivega naslova upošteva pri izračunu otroškega dodatka. Če preživnina ni izvršljiva, se pri izračunu otroškega dodatka ne upošteva. Tistemu od staršev, ki plačuje preživnino za otroka, se za ta znesek zniža dohodek. Pri izračunu za določitev višine otroškega dodatka se upošteva tudi nadomestilo preživnine, kadar je otrok upravičen do

njega, če nima preživnine. Glede dodatka za veliko družino navajata, da ta pravica ni vezana na socialni položaj družine, temveč je dana vsem družinam, ki jo uveljavljajo.

B. – I.

3. Pobudnica izpodbija več določb ZSV, ki se nanašajo na pravico do denarne socialne pomoči. Iz vsebine njene pobude izhaja, da tej ureditvi nasprotuje zato, ker omogoča, da se v lastni dohodek družine šteje tudi preživnina, ki jo prejemajo otroci osebe, ki uveljavlja pravico do denarne socialne pomoči. Pobudnica sicer navaja, da izpodbija 25. člen ZSV, ki določa način določitve višine denarne socialne pomoči, in 26. člen ZSV, ki določa, katere osebe oziroma družinski člani se po tem zakonu štejejo v družino, vendar je iz njenih navedb razvidno, da se njeni očitki vsebinsko nanašajo na ureditev iz 27. člena Zakona. Zato je Ustavno sodišče pobudo za oceno ustavnosti 25. in 26. člena ZSV zavrnilo kot očitno neutemeljeno (2. točka izreka). Kateri dohodki, prejemki ter druga sredstva se po tem zakonu štejejo v lasten dohodek, namreč ureja 27. člen ZSV. Ustavno sodišče je zato pobudo presojalo v tem delu.

4. Pobudo za oceno ustavnosti zakona ali drugega predpisa lahko vloži, kdor izkaže, da izpodbijana norma neposredno posega v njegove pravice, pravne interese oziroma pravni položaj (24. člen Zakona o Ustavnem sodišču, Uradni list RS, št. 15/94 – v nadaljevanju ZUstS). Pri tem se ta določba razume tako, da pravni interes obstaja, če bi ugoditev pobudnikovemu predlogu njegov pravni položaj izboljšala (tako npr. v sklepu št. U-I-18/98 z dne 19. 4. 2001, Uradni list RS, št. 37/01 in OdlUS X, 76). Pobudnica je zaprosila za denarno socialno pomoč. Ta ji ni bila odobrena, ker je lasten dohodek njene družine (v katerega je center za socialno delo vštel tudi preživnino njenih otrok) presegal mejo socialne varnosti. Ustavno sodišče je zato pobudnici v tem delu priznalo pravni interes za vložitev pobude.

5. Ustavno sodišče je pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti 27. člena ZSV sprejelo. Ker so bili izpolnjeni pogoji iz četrtega odstavka 26. člena ZUstS, je po sprejemu pobude nadaljevalo z odločanjem o stvari sami.

6. Pobudnica se v pobudi sklicuje na 3. člen KOP in tretji odstavek 10. člena Pakta ESKP, ki zavezujeta Slovenijo. Varstvo družine in otrok zagotavljata tretji odstavek 53. člena in 56. člen Ustave. Zato je Ustavno sodišče izpodbijano določbo preizkusilo najprej z vidika navedenih določb Ustave.

B. – II.

7. Denarna socialna pomoč je namenjena samski osebi[1] oziroma družini, ki si sredstev v višini minimalnega dohodka ne more zagotoviti zaradi razlogov, na katere ne more vplivati. Namen denarne socialne pomoči je torej zagotavljanje sredstev za zadovoljevanje minimalnih življenjskih potreb v višini, ki omogoča preživetje. Po 19. členu ZSV se šteje, da je upravičencu preživetje omogočeno, če so mu zagotovljeni dohodki, s katerimi razpolaga po plačilu davkov in obveznih prispevkov za socialno varnost, v višini minimalnega dohodka, določenega s tem zakonom.[2] O upravičenosti do denarne socialne pomoči na prvi stopnji na vlogo upravičenca odloča center za socialno delo. člen 25 ZSV določa način določitve višine denarne socialne pomoči. Za upravičenca, ki po tem zakonu nima lastnih dohodkov, se določi v višini minimalnega dohodka, ki po tem zakonu pripada upravičencu. Višina denarne socialne pomoči za druge upravičence (tj. za tiste, ki imajo lastne dohodke) se določi kot razlika med minimalnim dohodkom, ki pripada upravičencu, in med njegovimi dohodki, ugotovljenimi na način, ki ga določa ta zakon. Za družino[3] se določi kot razlika med seštevkom minimalnih dohodkov, ki pripadajo posameznim upravičencem oziroma družinskim članom, in med dohodki vseh družinskih članov, ugotovljenimi na način, ki ga določa ta zakon. Po prvem odstavku 25.a člena ZSV se višina minimalnega dohodka za posameznega družinskega člana v razmerju do osnovnega zneska minimalnega dohodka iz 22. člena tega zakona določi po naslednjih merilih: prva odrasla oseba v družini: 1, vsaka naslednja odrasla oseba v družini: 0,7, otrok do 18 let in polnoletni otrok, ki so ga starši dolžni preživljati zaradi rednega šolanja: 0,3.[4] Člen 27 ZSV v prvem odstavku določa, da se v lasten dohodek (med drugim) štejejo dediščine, darila, dohodki in prejemki, ki so vir dohodnine, ter vsi drugi dohodki in prejemki, čeprav niso obdavčljivi, prejeti doma oziroma v tujini (npr. plača, bolniško nadomestilo, pokojnina, idr.), razen izrecno navedenih.[5] Ker preživnina med temi ni

[1] Po 26. členu ZSV je samska oseba le oseba, ki po tem zakonu nima družinskih članov.

[2] Osnovni znesek minimalnega dohodka določa 22. člen ZSV. Leta 2005 znaša osnovni znesek minimalnega dohodka 46.981 tolarjev.

[3] V družino se štejejo naslednje osebe oziroma družinski člani:

– zakonec oziroma oseba, ki živi z osebo, ki uveljavlja pravico do denarne socialne pomoči, najmanj eno leto v življenjski skupnosti, ki je po ZZZDR v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo,

– otroci osebe, ki uveljavlja pravico do denarne socialne pomoči, dokler jih je ta dolžna preživljati – v primeru študija najdlje do zaključka dodiplomskega študija oziroma do dopolnjenega 26. leta starosti, v primeru šolanja na visoki stopnji, ki traja pet ali šest let, ali če zaradi daljše bolezni ali poškodbe ali služenja vojaškega roka med šolanjem otrok šolanja ni končal v predpisanem roku, pa še toliko časa, kolikor se je šolanje zaradi teh razlogov podaljšalo,

– pastorki osebe, ki uveljavlja pravico do denarne socialne pomoči, dokler ima ta z enim od njegovih staršev, ki je dolžan preživljati svojega otroka, sklenjeno zakonsko zvezo ali razmerje iz prve alineje,

– mladoletni vnuki, nečaki in bratje oziroma sestre osebe, ki uveljavlja pravico do denarne socialne pomoči, ali osebe iz prve alineje, če ta oseba preživlja svoje mladoletne vnuke, nečake ali brate oziroma sestre, ki so brez staršev.

V družino se šteje tudi odrasla oseba, ki jo je na podlagi zakona ali drugega pravnega naslova (v pretežnem delu) dolžan preživljati kdo od članov družine, če nima lastnih dohodkov oziroma premoženja v višini minimalnega dohodka.

V družino pa se ne štejejo:

– zakonec osebe, ki uveljavlja družinsko socialno pomoč, ki v življenjski skupnosti ni več dejansko povezan z družino,

– otroci, ki ob razvezi zakonske zveze ali skupnosti iz prve alineje prvega odstavka 26. člena ZSV niso bili dodeljeni v vzgojo in varstvo osebi, ki uveljavlja pravico do denarne socialne pomoči, ali osebi iz prej navedene alineje,

– otroci in pastorki iz druge in tretje alineje prvega odstavka 26. člena ZSV, ki se poročijo ali živijo v življenjski skupnosti iz prve alineje prvega odstavka 26. člena ZSV ali postanejo roditelji ter skrbijo za otroka.

[4] Po drugem odstavku 25.a člena ZSV se višina minimalnega dohodka za enostarševsko družino poveča za 30 % osnovnega zneska minimalnega dohodka iz 22. člena ZSV.

Po tretjem odstavku 25.a člena ZSV se kot prva odrasla oseba v družini šteje samska oseba oziroma tisti od zakoncev oziroma oseb, ki živita v življenjski skupnosti iz prve alineje prvega odstavka 26. člena tega zakona, ki uveljavlja pravico do denarne socialne pomoči.

Po četrtem odstavku istega člena se za naslednjo odraslo osebo v družini šteje polnoletna oseba, ki se po tem zakonu šteje v družino, in ki ni otrok iz zadnje alineje prvega odstavka tega člena.

[5] V lastni dohodek se ne štejejo naslednji dohodki:

– dodatek za pomoč in postrežbo in drugi prejemki za nego in pomoč,

– otroški dodatek,

– dodatek za nego otroka,

– pomoč za opremo novorojenca,

– stroški za prevoz na delo in prehrano med delom,

– štipendije in drugi prejemki, ki so namenjeni ali omogočajo usposabljanje ali izobraževanje,

– dohodki od občasnega dela invalidov, ki so vključeni v institucionalno varstvo po prvem odstavku 16. člena tega zakona in ki jih pridobijo izven kriterijev redne zaposlitve,

– sredstva, namenjena odpravi posledic elementarne nesreče.

izrecno navedena, se v lastni dohodek všteva tudi preživnina, ki jo prejemajo otroci (družinski člani) osebe, ki zaprosi za denarno socialno pomoč.

8. Določba prvega odstavka 54. člena Ustave varuje starševstvo. Po tej določbi imajo starši pravico in dolžnost vzdrževati, izobraževati in vzgajati svoje otroke. Ta pravica in dolžnost staršev je hkrati pravica otrok nasproti staršem. Starševska pravica ima korelat v dolžnosti države, da staršem pomaga pri vzgoji in varstvu otrok.[6] Ta dolžnost države izhaja iz tretjega odstavka 53. člena Ustave, ki določa, da država varuje družino, materinstvo, očetovstvo, otroke in mladino ter ustvarja za to varstvo potrebne razmere, ter iz prvega stavka prvega odstavka 56. člena Ustave, ki določa, da otroci uživajo posebno varstvo in skrb. To ustavno določbo je treba razlagati v povezavi z "načelom največje koristi otroka", po katerem je temelj varstva otroka njegova korist, in ki zahteva, da so pri vseh dejavnostih v zvezi z otroki, bodisi, da jih vodijo državne ali zasebne ustanove za socialno varstvo, sodišča, upravni organi ali zakonodajna telesa, otrokove koristi glavno vodilo (prvi odstavek 3. člena KOP).

9. Starši so dolžni preživljati svoje otroke do polnoletnosti, tako da v skladu s svojimi sposobnostmi in zmožnostmi zagotovijo življenjske razmere, potrebne za otrokov razvoj (prvi odstavek 123. člena ZZZDR). Otroka preživljajo starši v okviru skupnega gospodinjstva, če živijo skupaj. Če pa ne živijo skupaj, je dolžan tisti od njiju, ki otroka nima pri sebi, praviloma prispevati za preživljanje v denarju.[7] Preživnina se določi glede na potrebe upravičenca in materialne ter pridobitne zmožnosti zavezanca (128. člen ZZZDR). Po 129. a členu ZZZDR mora sodišče pri odmeri preživnine za otroka upoštevati otrokovo korist, tako da je preživnina primerna za zagotavljanje uspešnega telesnega in duševnega razvoja otroka. Preživnina mora zajemati stroške življenjskih potreb otroka, zlasti stroške bivanja, hrane, oblačil, obutve, varstva, izobraževanja, vzgoje, oddiha, razvedrila in drugih posebnih potreb otroka. Otrokova korist terja, da se preživnina odmeri glede na potrebe (konkretnega) otroka, ki zahteva preživljanje, in ne na neke povprečne potrebe otroka njegove starosti.[8]

10. Kot je pojasnjeno že zgoraj, se na podlagi prvega odstavka 27. člena ZSV v lasten dohodek štejejo vsi dohodki in prejemki, ki so vir dohodnine, ter vsi drugi dohodki in prejemki, čeprav niso obdavčljivi, prejeti doma oziroma v tujini, razen v tej določbi izrecno navedenih. Ker med temi preživnina ni navedena, se pri odločanju o priznanju pravice do denarne socialne pomoči v lasten dohodek šteje tudi preživnina. Iz takšne ureditve izhaja, da zakonodajalec šteje, da se del preživnine uporabi za preživljanje drugih družinskih članov. V navedenem obsegu opisana ureditev iz 27. člena ZSV posega v pravico otroka do preživnine, ki mu pripada na podlagi prvega odstavka 54. člena Ustave.

11. Ustavno sodišče mora zato odgovoriti na vprašanje, ali je takšen poseg dopusten. Po ustaljeni ustavnosodni presoji se glede na tretji odstavek 15. člena Ustave človekove pravice in temeljne svoboščine lahko omejijo zaradi pravic drugih oziroma zaradi javne koristi. To pomeni, da mora zakonodajalec za omejevanje pravic imeti ustavno dopustne razloge. Razlogi, ki bi utemeljevali dopustnost opisanega posega, niso razvidni niti iz zakonodajnega gradiva niti iz pojasnil, ki sta jih Ustavnemu sodišču posredovala Vlada in Ministrstvo. Pri tem je treba ponovno poudariti, da je državi z Ustavo naložena dolžnost zagotavljanja posebnega varstva otrok (tretji odstavek 53. člena in 56. člen). Navedeno pomeni, da mora država pri urejanju vprašanj, ki lahko ogrozijo oziroma prizadenejo pravice otrok, postopati še posebno skrbno in iskati rešitve, ki naj to posebno varstvo v največji možni meri zagotovijo. Po ustaljeni ustavnosodni presoji namreč posebno varstvo pomeni zagotovitev posebnih pravic ali večjega obsega pravic. Ob tem, da 3. člen KOP od držav zahteva, da so jim pri vseh dejavnostih v zvezi z otroki otrokove koristi glavno vodilo, so se države podpisnice zavezale tudi, da bodo otroku zagotovile takšno varstvo in skrb, kakršno je potrebno za njihovo blaginjo, upoštevaje pravice in dolžnosti staršev, zakonitih skrbnikov ali drugih posameznikov, ki so zakonsko odgovorni za otroka, in da bodo v ta namen sprejele ustrezne zakonodajne in upravne ukrepe.

12. Prav je, da država s sredstvi, namenjenimi za socialno varnost državljanov, razpolaga racionalno. Vendar upoštevaje navedeno, zgolj zahteva po racionalnem ravnanju s sredstvi, ki jih ima država na razpolago za uresničevanje socialnovarstvenih nalog, ne upravičuje posega v otrokovo pravico do preživnine, kot je urejena v izpodbijani določbi.

13. Ker zakonodajalec ni izkazal, da je imel za tako uzakonjen poseg ustavno dopusten razlog, ni izpolnjen že prvi pogoj, ki ga za omejevanje človekovih pravic zahteva Ustava (tretji odstavek 15. člena), in je izpodbijana ureditev v neskladju s posebnim varstvom otroka iz tretjega odstavka 53. člena in 56. člena Ustave. Ustavno sodišče je zato 27. člen ZSV razveljavilo, kolikor se na njegovi podlagi v lastni dohodek družine všteva preživnina otrok (1. točka izreka). To pa ne pomeni, da je upoštevanje otrokove preživnine pri odločanju o denarni pomoči družini samo po sebi v neskladju z Ustavo. Stvar presoje zakonodajalca je, da oceni kolikšen del preživnine je namenjen zadovoljevanju skupnih potreb družine (stroški stanovanja, ogrevanje, prehrana) in v tem delu preživnino upošteva pri odmerjanju denarne socialne pomoči oziroma, da sprejme ureditev, po kateri otroka, katerega preživnina dosega oziroma presega minimalni dohodek in so mu s tem zagotovljena sredstva za preživetje, ne šteje med družinske člane po Zakonu.

14. Ker je Ustavno sodišče neskladje izpodbijane ureditve ugotovilo že iz zgoraj navedenih razlogov, ni ocenjevalo drugih pobudničinih očitkov.

15. Pobudnica izrecno izpodbija določbo 28. člena ZSV, po kateri se osebam, ki so poročene, živijo v življenjski skupnosti iz prve alineje prvega odstavka 26. člena tega zakona ali postanejo roditelji in skrbijo za otroka in so jih zaradi šolanja dolžni preživljati starši, ob izpolnjevanju drugih pogojev po tem zakonu v lastni dohodek šteje tudi preživnina, ki jo prejemajo na podlagi izvršljivega pravnega naslova. Ta določba se uporablja le v primerih, ko si otroci ustvarijo novo družino, zaradi šolanja pa so jih še vedno dolžni preživljati starši. Ti otroci se štejejo kot samostojni vlagatelji (odrasle osebe). Glede na navedeno izpodbijana določa ne vpliva na pravni položaj pobudnice. Ker pobudnica ne izkazuje pravnega interesa za oceno ustavnosti izpodbijanega določbe, ki je na podlagi 24. člena ZUstS pogoj za vložitev pobude za začetek postopka, je Ustavno sodišče njeno pobudo v tem delu zavrglo (3. točka izreka).

B. – III.

16. Pobudnica izpodbija tudi ZSDP,[9] ker v okviru ureditve pogojev za pridobitev otroškega dodatka upošteva izvršljivo in ne dejansko plačane preživnine. S katero ustavno pravico naj bi bila takšna zakonska ureditev v neskladju, pobudnica ne pojasni. Iz 73. člena ZSDP, ki določa dohodke, ki se vštevajo v bruto dohodke, katerih seštevek je podlaga za izračun skupnega dohodka družine, izhaja, da se med

[6] Končina Peternel M. v Šturm L. (ured.): Komentar Ustave Republike Slovenije, Fakulteta za podiplomske državne in evropske študije, Ljubljana 2002, str. 571, tč. 2.

[7] Zupančič K., Družinsko pravo, Uradni list Republike Slovenije, Ljubljana 1999, str. 159.

[8] Glej Novak B. v Predpisi o zakonski zvezi in družinskih razmerjih s pojasnili Karla Zupančiča in Barbare Novak, Uradni list Republike Slovenije, Ljubljana 2005, str. 96.

[9] Po 65. členu ZSDP se z otroškim dodatkom staršem oziroma otroku zagotovi dopolnilni prejemek za preživljanje, za vzgojo in za izobraževanje, kadar dohodek na družinskega člana ne presega meje dohodkovnega razreda po tem zakonu.

bruto dohodke vštevajo tudi preživnine v višini pravnega izvršilnega naslova, razen v primerih, ko se dokaže, da je storjeno vse, da bi preživninski upravičenec preživnino izterjal. V ta namen je vlogi za uveljavitev pravice do otroškega dodatka treba priložiti predlog za izvršbo s potrdilom sodišča o njegovi vložitvi ali sklep o izvršbi ali dokazilo o neuspeli izvršbi ali potrdilo pristojnega ministrstva, da je pričel teči postopek za izterjavo preživnine iz tujine. Po isti določbi se med bruto dohodke upošteva tudi nadomestilo preživnine. Glede na navedeno ureditev torej lahko pobudnica v okviru konkretnega postopka za uveljavitev pravice do otroškega dodatka pred centrom za socialno delo dokazuje, da ne prejema preživnine v višini izvršljivega naslova. Če dokaže, da preživnina ni izvršljiva, se pri izračunu otroškega dodatka ne upošteva. V zvezi z navedenim Ustavno sodišče opozarja tudi na pojasnila Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve. Morebitne nepravilnosti v konkretnem postopku za dodelitev otroškega dodatka je mogoče uveljavljati s pravnimi sredstvi zoper posamične akte, s katerimi je bila vloga za dodelitev otroškega dodatka zavrnjena, ne more pa jih obravnavati Ustavno sodišče v okviru presoje predpisa. Glede na navedeno je Ustavno sodišče pobudo v tem delu zavrnilo kot očitno neutemeljeno (4. točka izreka).

17. Pobudnica očita neustavnost tudi opredelitvi velike družine[10] v zvezi s pravico do dodatka za veliko družino po 77. členu ZSDP. Ker pobudnica za to ni navedla razlogov, Ustavno sodišče pobude v tem delu ni moglo preizkusiti. Pobudo je zato v tem delu zavrnilo kot očitno neutemeljeno (4. točka izreka).

18. Pobudnica izpodbija tudi ZVOD, ki je prenehal veljati z uveljavitvijo ZSDP.[11] Za presojo predpisa, ki je prenehal veljati, morajo biti izpolnjene procesne predpostavke iz 47. člena ZUstS. Ker pobudnica obstoja teh ni izkazala, je Ustavno sodišče njeno pobudo v tem delu zavrglo (5. točka izreka).

B – IV.

19. Pobudnica predlaga, naj ji Ustavno sodišče prisodi odškodnino za škodo, ki ji je nastala zaradi kršitve človekovih in otrokovih pravic. Ustavno sodišče pojasnjuje pobudnici, da ni pristojno odločati o takšnih zahtevkih. Odškodninske zahtevke zaradi morebitne škode, ki bi ji bila povzročena z opravljanjem službe ali kakšne druge dejavnosti državnega organa ali nosilca javnih pooblastil, lahko uveljavlja pobudnica pred pristojnim sodiščem (26. člen Ustave) šele po izčrpanju pravnih sredstev, v tem postopku pa lahko ob pogojih ZUstS vloži tudi ustavno pritožbo. Glede na navedeno je Ustavno sodišče pobudo v tem delu zavrglo (6. točka izreka).

C.

20. Ustavno sodišče je sprejelo to odločbo na podlagi 6. in 25. člena, drugega odstavka 26. člena in 43. člena ZUstS v sestavi: predsednik dr. Janez Čebulj ter sodnice in sodniki dr. Zvonko Fišer, Lojze Janko, Milojka Modrijan, dr. Ciril Ribičič, dr. Mirjam Škrk, Jože Tratnik in dr. Dragica Wedam Lukić. Prvo točko izreka je sprejelo s sedmimi glasovi proti enemu. Proti je glasovala sodnica Modrijan. Točke dve do šest izreka je sprejelo soglasno.

Predsednik
dr. Janez Čebulj l.r.

[10] Velika družina po ZSDP je družina, ki ima tri ali več otrok, ki izpolnjujejo pogoje iz prvega odstavka 70. člena tega zakona.

[11] ZVOD je veljal le za obdobje od 1. 5. 2001 do 31. 12. 2001, saj je s 1. 1. 2002 začel veljati ZSDP, ki ureja tudi pravico do otroškega dodatka.

825. Odločba o ugotovitvi neskladnosti 4. člena Zakona o davku na promet nepremičnin in 7. točke prvega odstavka 27. člena Zakona o davku na dodano vrednost v delu, v katerem občinam odvzemata njihov lastni prihodek brez nadomestnega vira, z rokom za odpravo neskladja in načinom izvršitve ter o zavrženju zahteve za oceno ustavnosti 11. točke 25. člena Zakona o davku na dodano vrednost

Številka U-I-176/04-16
Datum: 9. 2. 2006

O D L O Č B A

Ustavno sodišče je v postopku za oceno ustavnosti, začetem z zahtevo Županje Občine Piran, na seji dne 9. februarja 2006

o d l o č i l o:

1. Člen 4 Zakona o davku na promet nepremičnin (Uradni list RS, št. 57/99 in 67/02) in 7. točka prvega odstavka 27. člena Zakona o davku na dodano vrednost (Uradni list RS, št. 89/98, 30/01, 67/02, 101/03, 134/03 – ur. p. b., 45/04, 97/04 – ur. p. b., 114/04, 25/05 – ur. p. b. in 108/05) sta v delu, v katerem občinam odvzemata njihov lastni prihodek brez nadomestnega vira, v neskladju z Ustavo.

2. Državni zbor je dolžan ugotovljeno neskladnost odpraviti do 1. 10. 2006.

3. Do odprave ugotovljene neskladnosti pripada od davka na dodano vrednost, plačanega na podlagi 7. točke prvega odstavka 27. člena Zakona o davku na dodano vrednost, občini, na območju katere nepremičnina leži, tisti del davka, ki bi ji pripadal v primeru obdavčitve prometa te nepremičnine z davkom na promet nepremičnin.

4. Zahteva za oceno ustavnosti 11. točke 25. člena Zakona o davku na dodano vrednost se zavrže.

O b r a z l o ž i t e v

A.

1. Predlagateljica vlaga na podlagi statutarnega pooblastila zahtevo za oceno ustavnosti 7. točke prvega odstavka 27. člena Zakona o davku na dodano vrednost (v nadaljevanju ZDDV) ter 4. člena Zakona o davku na promet nepremičnin (v nadaljevanju ZDPN-1), ki urejata obdavčitev prometa nepremičnin. Meni, da sta navedeni določbi, skupaj z 11. točko 25. člena ZDDV, v neskladju s členoma 9 in 142 Ustave ter s 94. členom Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93 in nasl. – v nadaljevanju ZLS). Promet nepremičnin je bil prvotno obdavčen z davkom na promet nepremičnin in je bil prihodek proračuna občine, na območju katere je nepremičnina ležala. Po izpodbijani ureditvi pa se od prometa nepremičnin plačuje davek na dodano vrednost, ki je prihodek državnega proračuna. S tem je bilo posledično spremenjeno tudi financiranje občin, saj je bil občinam odvzet njihov izvirni dohodek brez nadomestila vira. Pri občinah je tako prišlo do zmanjšanja lastnih dohodkov in do povečanja sredstev iz državnega proračuna ali pa, kot pri Občini Piran, do zmanjšanja presežka nad izračunano primerno porabo. Ne glede na to, kako se zmanjšanje dohodkov odraža, gre za izgubo dela lastnih prihodkov, s čimer se posega v ustavni položaj in pravice občin, še zlasti v njihovo avtonomnost. Zato je po mnenju predlagateljice procesna predpostavka za vložitev zahteve iz 91. člena ZLS izpolnjena. Predlagateljica se pri tem sklicuje še na odločbo Ustavnega sodišča št. U-I-383/02 z dne 6. 3. 2003 (Uradni list RS, št. 30/03 in OdlUS XII, 12), iz katere izhaja, da je 8. točka prvega odstavka 27. člena ZDDV

v delu, v katerem občinam odvzema njihov lastni prihodek brez nadomestnega vira, v neskladju z Ustavo.

2. Državni zbor je predlagateljičine navedbe zavrnil kot neutemeljene iz razlogov, ki jih je v svojem mnenju navedla Vlada. Ta je pojasnila, da je bil z uveljavitvijo ZDDV leta 1999 v celoti preurejen sistem posrednih davkov, s čimer je bil izpolnjen eden izmed pogojev za članstvo v Evropski uniji. Ob tem naj bi bila izvedena tudi prilagoditev obdavčitve prometa nepremičnin, ki naj bi zagotovila usklajeno izvajanje obeh davčnih oblik in obdavčitev le z enim davkom. Kasnejše spremembe zakonodaje v osnovna načela obdavčitve niso posegla. V postopek sprejemanja in noveliranja predpisov s področja obdavčevanja prometa nepremičnin so bile po mnenju Vlade občine vključene na ustrezen način. Občine predlaganim rešitvam niso nasprotovale in njihovega sprejema niso pogojevale s spremembo posameznih predpisov s področja lokalne samouprave. Glede zatrjevanj o finančni škodi, povzročeni z zmanjšanjem prihodkov iz naslova davka na promet nepremičnin, Vlada poudarja, da kažejo večletni podatki stabilen delež občinskih prihodkov iz tega naslova. Odstopanja je zaslediti le v letih 1998 in 2002, kot odziv na spremenjeno zakonodajo. Prav tako Vlada ocenjuje, da je država z ustreznimi finančnimi prerazporeditvami poskrbela za zagotovitev zadostnih sredstev za financiranje lokalnih zadev javnega pomena ter da bi imela morebitna razveljavitev izpodbijanih določb hude finančne posledice za investitorje in za potrošnike. Državni zbor je dodano še navedel, da je odločbo Ustavnega sodišča št. U-I-383/02 razumeti tako, da ni neskladja z Ustavo, če je občinam namesto vira, ki je izpadel zaradi drugačnega načina obdavčitve, uveljavljenega zaradi zahtev Evropske unije, zagotovljen drug nadomestni vir. Zato poudarja, da so občinam po Zakonu o financiranju občin (Uradni list RS, št. 80/94 in nasl. – v nadaljevanju ZFO) sredstva zagotovljena s t. i. finančno izravnavo iz državnega proračuna. Te predlagateljica ne prejema, ker svojo primerno porabo zagotavlja z lastnimi prihodki.

B.

3. Posledica uveljavitve ZDDV je tudi spremenjeni način obdavčevanja prometa nepremičnin. Ureditev, po kateri je bil promet nepremičnin obdavčen z davkom na promet nepremičnin, je zamenjala ureditev, po kateri je promet nepremičnin v odvisnosti od vrste prometa obdavčen z davkom na promet nepremičnin ali z davkom na dodano vrednost. Ker je davek na promet nepremičnin prihodek občinskega proračuna (2. člen ZDPN-1), davek na dodano vrednost pa prihodek državnega proračuna (2. člen ZDDV), je sprememba sistema obdavčevanja prometa nepremičnin povzročila tudi spremembo na področju financiranja občin, in sicer je zmanjšala obseg občinskih lastnih prihodkov. Zato je procesna predpostavka posega v ustavni položaj in pravice lokalne skupnosti iz 91. člena ZLS za zahtevo podana.

4. Ustavno sodišče je ustavnost ureditve obdavčevanja nepremičnin po uveljavitvi ZDDV, ki je povzročila spremembo tudi na področju financiranja občin, z vidika občin že ocenjevalo v zadevi št. U-I-383/02, na katero se sklicujeta tako predlagateljica kot nasprotni udeleženec. Glede na to so bila tudi v predmetni zadevi izhodišča za presojo ustavnosti 8. točke prvega odstavka 27. člena veljavni sistem financiranja občin, pomen lastnih prihodkov za občino in obstoječi položaj občin.

5. Sistem financiranja občin v delu, na katerega se sklicuje že sprejeta odločitev Ustavnega sodišča (členi 20–25 ZFO) ni bil spremenjen. Skladno s prvim odstavkom 20. člena ZFO se sredstva, s katerimi občina lahko zagotovi izvajanje ustavnih in zakonskih nalog, štejejo za primeren obseg sredstev za financiranje zadev javnega pomena (t. i. primerna poraba). V primeru, da občina ne more zagotoviti svoje primerne porabe, se ji manjkajoča sredstva na podlagi prvega odstavka 24. člena ZFO zagotovijo v državnem proračunu (t. i. finančna izravnava). Zaradi takšne ureditve posamezne zakonodajne rešitve, ki povzročijo spremembe na področju financiranja občin (npr. v strukturi, višini občinskega proračuna) ne vplivajo na izvajanje ustavnih in zakonskih nalog občine, saj so za te naloge potrebna finančna sredstva občinam zagotovljena. Zato spremembe takšne vrste, kot je izpodbijana, uresničevanja temeljnih funkcij lokalne samouprave iz 138. člena Ustave ne ogrožajo.

6. Vendar pri financiranju nalog občin ni bistveno zgolj to, da so zagotovljena zadostna finančna sredstva, temveč je bistveno predvsem to, da ima občina zagotovljene lastne prihodke (neodvisno od tega, ali ima zaradi njih manjši primanjkljaj sredstev ali večji presežek sredstev glede na svojo izračunano primerno porabo). Lastni prihodki so namreč pogoj za občinsko avtonomnost (ki lokalno samoupravo varuje pred posegi države), ki je poudarjena tudi v 9. členu Evropske listine lokalne samouprave (Uradni list RS, št. 57/96, MP, št. 15/96 – MELLS), kar je podrobneje obrazloženo že v 6. točki odločbe št. U-I-383/02. Ustavno sodišče se zato sklicuje na navedeno obrazložitev. Z vidika občinske avtonomnosti tako ni mogoče enostavno zmanjševati obsega občinskih lastnih prihodkov ter manjkajoča sredstva za zagotovitev izvajanja ustavnih in zakonskih nalog občine nadomestiti s sredstvi finančne izravnave iz državnega proračuna.

7. Prav tako je presoja sprememb financiranja občin z lastnimi prihodki odvisna še od splošnega finančnega položaja občin. V primerjavi s položajem, ki so ga imele občine ob izdaji odločbe št. U-I-383/02, obstoječi položaj ni bistveno drugačen. Iz Ponovnega izračuna primerne porabe občin in zneskov finančne izravnave za leto 2005 (izdelanega septembra 2005), objavljenega na spletni strani Ministrstva za finance,[1] izhaja, da od 193 občin le 20 občinam (vključno z Občino Piran) ne pripada finančna izravnava, ker imajo presežek prihodkov nad svojim izračunanim obsegom primerne porabe. Vsem ostalim občinam pa je po uveljavljenem sistemu financiranja občin treba zagotavljati sredstva finančne izravnave iz državnega proračuna, ker z lastnimi prihodki ne zagotavljajo svoje primerne porabe.

8. Glede na vse navedeno izpodbijana ureditev obdavčitve prometa nepremičnin, na podlagi katere se zmanjšuje obseg lastnih prihodkov občin, ni v skladu s 142. členom Ustave, po katerem se občina financira iz lastnih virov. Za neskladje ne gre zaradi izpodbijanega sistema obdavčevanja prometa nepremičnin samega po sebi, temveč zato, ker je bil z njegovo uveljavitvijo občinam, v položaju, v katerem se nahajajo, odvzet del njihovega lastnega prihodka, ne da bi bil nadomeščen z drugim lastnim virom financiranja. Zato je Ustavno sodišče tudi v obravnavani zadevi sprejelo ugotovitveno odločbo z rokom za odpravo protiustavnosti, saj zakonodajalec kljub odločbi št. U-I-383/02, s katero je že bila ugotovljena neustavnost ureditve obdavčitve prometa nepremičnin, tj. nezazidanih stavbnih zemljišč, ki zmanjšuje obseg lastnih prihodkov občin, pravnega položaja na področju obdavčevanja prometa nepremičnin ni uskladil z Ustavo. Da lokalne skupnosti do odprave neskladja ne bi ostale brez dela svojega lastnega finančnega vira, je Ustavno sodišče določilo še način izvršitve odločbe (drugi odstavek 40. člena Zakona o Ustavnem sodišču, Uradni list RS, št. 15/94 – v nadaljevanju ZUstS).

9. Zahtevo za oceno ustavnosti 11. točke 25. člena ZDDV pa je Ustavno sodišče zavrglo. Iz zahteve namreč ni razvidno, v čem naj bi bila z ZDDV določena nižja, 8,5% stopnja obdavčitve stanovanj, stanovanjskih in drugih objektov, namenjenih za trajno bivanje, ter delov teh objektov, če so del socialne politike, vključno z njihovo gradnjo, obnovo in popravili, posegala v ustavni položaj in pravice lokalne

[1] Na naslovu: "http://www.sigov.si/mf/slov/fin_loksk/izracuni/izracuni_05.htm".

skupnosti,[2] saj je stopnja davka na promet nepremičnin 2% (prvi odstavek 7. člena ZDPN-1).

C.

10. Ustavno sodišče je sprejelo to odločbo na podlagi prvega in drugega odstavka 48. člena, drugega odstavka 40. člena in 25. člena ZUstS v sestavi: predsednik dr. Janez Čebulj ter sodnice in sodniki dr. Zvonko Fišer, Lojze Janko, Milojka Modrijan, dr. Ciril Ribičič, dr. Mirjam Škrk, Jože Tratnik in dr. Dragica Wedam Lukić. Odločbo je sprejelo s sedmimi glasovi proti enemu. Proti je glasovala sodnica Modrijan.

Predsednik
dr. Janez Čebulj l.r.

---

826. Odločba o razveljavitvi sklepa Višjega delovnega in socialnega sodišča ter sklepa Delovnega sodišča v Mariboru, Oddelka na Ptuju

Številka Up-131/04-15
Datum: 9. 2. 2006

O D L O Č B A

Ustavno sodišče je v postopku odločanja o ustavni pritožbi A. A. s Ž., ki ga zastopa B. B. B., odvetnik na Z., na seji dne 9. februarja 2006

o d l o č i l o:

1. Sklep Višjega delovnega in socialnega sodišča št. Pdp 1459/2003 z dne 6. 11. 2003 in sklep Delovnega sodišča v Mariboru, Oddelka na Ptuju, št. Pd 404/2000 z dne 30. 6. 2003 se razveljavita.

2. Zadeva se vrne Delovnemu sodišču v Mariboru, Oddelku na Ptuju, v novo odločanje.

3. Pritožnik sam nosi stroške postopka z ustavno pritožbo.

O b r a z l o ž i t e v

A.

1. Višje sodišče je zavrnilo pritožbo pritožnika zoper sklep sodišča prve stopnje. To je zavrglo njegov tožbeni zahtevek za plačilo zneska iz naslova prikrajšanj pri plači v obdobju po prezaposlitvi pritožnika k novemu delodajalcu (prva tožena stranka v delovnem sporu), naslovljen na pritožnikovega bivšega delodajalca (druga tožena stranka v delovnem sporu). Pritrdilo je stališču sodišča prve stopnje, da je ugovor o litispendenci, ki ga je podala druga tožena stranka, utemeljen. Pritožnikove pritožbene očitke, da je zahteval odškodnino za škodo, ki naj bi mu nastala zaradi neizplačanih plač pri novem delodajalcu, je zavrnilo. Višje sodišče je takšno odločitev utemeljilo z obrazložitvijo, da plača delavca temelji le na eni pravni podlagi in da je le delodajalec dolžan plačevati plačo.

2. V ustavni pritožbi pritožnik navaja, da je zoper prvega delodajalca vložil tožbo na izplačilo odškodnine v obliki izpada plač, ker ga je kot invalida prezaposlil k delodajalcu v slabem finančnem stanju. Meni, da pomeni odločitev Višjega sodišča, da pritožnik od prvega delodajalca ni vtoževal odškodnine, temveč plačo, sprenevedanje. Z materialnopravno nepravilno odločitvijo naj bi mu bile kršene pravice iz 49. in iz 66. člena Ustave, s pristranskim odločanjem pa tudi pravica do sodnega varstva iz 23. člena Ustave. Višjemu sodišču očita tudi, da je ignoriralo vsebino pritožbe, s čimer naj bi mu bila kršena pravica iz 25. člena Ustave. Ustavnemu sodišču predlaga, naj ugodi ustavni pritožbi in nasprotnemu udeležencu naloži plačilo stroškov ustavne pritožbe.

3. Senat Ustavnega sodišča je ustavno pritožbo dne 3. 11. 2005 sprejel v obravnavo. V skladu z določbo 56. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 15/94 – v nadaljevanju ZUstS) je Ustavno sodišče ustavno pritožbo poslalo Višjemu sodišču, v skladu z določbo 22. člena Ustave pa nasprotni stranki v delovnem sporu (bivšemu delodajalcu kot drugi toženi stranki). Omenjena na ustavno pritožbo nista odgovorila. Odgovor je dala družba C., d.d., U., ki pa ni bila stranka v delovnem sporu.

B.

4. Kršitev človekovih pravic pomeni tudi sprejem očitno napačne sodne odločitve, ki jo je mogoče označiti za samovoljno oziroma arbitrarno in kot takšno v neskladju s pravico do enakega varstva pravic iz 22. člena Ustave. Navedbe pritožnika, iz katerih izhaja očitek o očitni napačnosti stališča Višjega sodišča, da pritožnikovega zahtevka zoper prvega delodajalca ni mogoče presojati na podlagi določb o odškodninski odgovornosti, smiselno pomenijo očitek kršitve te ustavne pravice. Ustavno sodišče je zato izpodbijano sodno odločbo preizkusilo z vidika morebitne kršitve te pravice.

5. Pritožnik je od bivšega delodajalca ter ob vložitvi tožbe od takratnega delodajalca zahteval nerazdelno plačilo zneska 510.653,40 SIT. Osnova za izračun prikrajšanja je bila njegova neto plača, ki bi jo moral prejeti za obdobje maj, junij, julij, avgust, september, oktober in november 2000. Prva tožena stranka je bila v času odločanja na prvi stopnji izbrisana iz sodnega registra zaradi pravnomočno zaključenega stečajnega postopka, zato je pritožnik tožbo zoper njo umaknil. Druga tožena stranka je prerekala tožbeni zahtevek in ugovarjala litispendenco. Sodišče prve stopnje je tožbeni zahtevek pritožnika zoper drugo toženo stranko zavrglo, ker je štelo, da je pritožnikov zahtevek zoper njo identičen z delom njegovega tožbenega zahtevka zoper isto stranko v sporu z opr. št. Pd 113/99. Navedbam pritožnika, da uveljavlja razliko plače kot odškodnino, sodišče ni sledilo. Tudi Višje sodišče je pritožbene navedbe pritožnika, da je od drugega delodajalca zahteval odškodnino zaradi neizplačanih plač, in ne plačilo plač, zavrnilo. Menilo je, da je pritožnik zahteval izplačilo neizplačanih plač. Zato je štelo, da gre v obeh pravdah za isti zahtevek in da plača delavca lahko temelji le na eni pravni podlagi, tj. na delovnem razmerju.

6. Izpodbijana sodna odločba Višjega sodišča torej temelji na stališču, da plača delavca temelji le na eni pravni podlagi (tj. na delovnem razmerju), in da je le delodajalec dolžan delavcu na podlagi delovnopravnih predpisov izplačevati plačo. Zato pritožnik plače ne more zahtevati na drugi pravni podlagi (tj. odškodninski). Stališče Višjega sodišča, da se plača lahko zahteva le na eni pravni podlagi, sama po sebi z vidika človekovih pravic in temeljnih svoboščin ni sporno. Plača je izvorno institut delovnega prava. Tako je plača pravica delavca in hkrati glavna obveznost delodajalca, ki izhaja iz sklenjene pogodbe o zaposlitvi.[1] Tožbeni temelj iz tega naslova je neizplačana plača. Za bistveno drugačno situacijo gre, ko je plača zgolj merilo za izračun škode in ne predmet samega zahtevka, kot je to v obravnavanem primeru. Ključno

---

[2] Po četrtem odstavku 70. člena ZDDV se ne glede na 11. točko 25. člena ZDDV do 31. 12. 2007 obračunava in plačuje davek na dodano vrednost po stopnji 8,5 % tudi od stanovanj, stanovanjskih in drugih objektov, namenjenih za trajno bivanje, ter delov teh objektov, ki niso del socialne politike, vključno z njihovo gradnjo in popravili.

[1] B. Kresal, Pravna ureditev plače, Založba Bonex, Ljubljana 2001, str. 144.

je zato vprašanje, ali je lahko pritožnikova plača osnova za določitev višine vtoževane škode.

7. Zakon o obligacijskih razmerjih (Uradni list SFRJ, št. 29/78 in nasl. – v nadaljevanju ZOR), ki je veljal v času domnevno sporne prezaposlitve, je v prvem odstavku 154. člena določal, da je tisti, ki povzroči drugemu škodo, dolžan to povrniti, če ne dokaže, da je škoda nastala brez njegove krivde. Teorija in sodna praksa sta to določbo razlagali tako, da lahko vsak zahteva povračilo povzročene škode ob naslednjih (splošnih) pogojih odškodninskega delikta: da škoda izvira iz nedopustnega ravnanja, da je škoda sploh nastala, da obstaja vzročna zveza med nastalo škodo in med nedopustnim ravnanjem in da obstaja odgovornost na strani povzročitelja škode. V skladu s 155. členom ZOR je škoda (premoženjska škoda) zmanjšanje premoženja ali preprečitev njegovega povečanja. Iz te določbe izhaja temeljno pravilo, da so v načelu vse premoženjske škode pravno priznane, razen takrat, kadar je to posebej določeno ali da iz kakšnega drugega razloga nimajo pravne podlage.[2] Škoda se običajno opredeli kot materialno prikrajšanje. V pritožnikovem primeru škoda pomeni vtoževano prikrajšanje. Metoda za izračun tega prikrajšanja je razlika neizplačane plače v višini plače, ki bi jo pritožnik prejemal pri prvem delodajalcu. Glede na to, da je pritožnik izrecno zatrjeval, da vtožuje odškodnino in ne neizplačane plače, ne gre za klasičen delovni spor zaradi plačila plače kot pritožnikove pravice iz delovnega razmerja pri drugem delodajalcu, temveč za odškodninski spor. Zato v pritožnikovem primeru ne more biti govora o plači kot zgolj institutu in pravici iz delovnega razmerja. Plača v obravnavanem primeru je instrument za izračun materialnega prikrajšanja.

8. Glede na navedeno je pravno stališče, na podlagi katerega je Višje sodišče sprejelo izpodbijano odločitev, očitno napačno in pomeni kršitev 22. člena Ustave. Ustavno sodišče je zato razveljavilo izpodbijani sklep Višjega sodišča. Ker je sodišče prve stopnje utemeljilo svojo odločitev na istem stališču, je bilo treba razveljaviti tudi ta sklep. Sodišče bo moralo v ponovljenem postopku odločiti ob upoštevanju razlogov, ki so narekovali sprejem te odločbe. Ker je Ustavno sodišče ugotovilo, da je bila pritožniku z izpodbijanima sodnima odločbama kršena pravica iz 22. člena Ustave in ju je iz tega razloga razveljavilo, se ni bilo treba spuščati v ugotavljanje obstoja drugih zatrjevanih kršitev ustavnih pravic.

9. Po prvem odstavku 34. člena ZUstS nosi v postopku pred Ustavnim sodiščem vsak udeleženec svoje stroške, če Ustavno sodišče ne odloči drugače. Navedena določba se po 49. členu ZUstS uporablja tudi v postopku z ustavno pritožbo. Ker v obravnavani zadevi ni utemeljenih razlogov za drugačno odločitev, je Ustavno sodišče glede prijavljenih stroškov sklenilo, kot izhaja iz 3. točke izreka te odločbe.

C.

10. Ustavno sodišče je sprejelo to odločbo na podlagi prvega odstavka 59. člena in prvega odstavka 34. člena v zvezi z 49. členom ZUstS v sestavi: predsednik dr. Janez Čebulj ter sodnice in sodniki dr. Zvonko Fišer, Lojze Janko, Milojka Modrijan, dr. Ciril Ribičič, dr. Mirjam Škrk, Jože Tratnik in dr. Dragica Wedam Lukić. Odločbo je sprejelo s šestimi glasovi proti dvema. Proti sta glasovala sodnik Fišer in sodnik Tratnik.

Predsednik
dr. Janez Čebulj l.r.

[2] Glej Boris Strohsack: Obligacijska razmerja I in II (Odškodninsko pravo in druge neposlovne obveznosti). Uradni list Republike Slovenije, Ljubljana 1998, str. 220 in naslednje.

827. Odločba o razveljavitvi sklepov Okrožnega sodišča v Kopru

Št. Up-881/04-16
Datum: 9. 2. 2006

O D L O Č B A

Ustavno sodišče je v postopku odločanja o ustavni pritožbi družbe A., ekonomsko-finančni inženiring, d.o.o., Ž., ki jo zastopa B. B., odvetnik v Z., na seji dne 9. februarja 2006

o d l o č i l o:

1. Sklep Okrožnega sodišča v Kopru št. Ks 562/2004 z dne 15. 11. 2004 in sklep Okrožnega sodišča v Kopru št. Kpd 659/04 z dne 26. 10. 2004 se v delu, v katerem se nanašata na pritožnico, razveljavita.

2. Odločitev iz prejšnje točke začne učinkovati 15. dan po objavi te odločbe v Uradnem listu Republike Slovenije.

O b r a z l o ž i t e v

A.

1. Pritožnica vlaga ustavno pritožbo zoper sklep zunajobravnavnega senata, s katerim je ta zavrnil njeno pritožbo zoper sklep preiskovalne sodnice, s katerim je v predkazenskem postopku, skladno s 109. členom Zakona o kazenskem postopku (Uradni list RS, št. 63/94 in nasl. – v nadaljevanju ZKP) v zvezi z 270. členom Zakona o izvršbi in zavarovanju (Uradni list RS, št. 51/98 in nasl. – ZIZ), zoper ustavno pritožnico in več drugih oseb in družb odredila začasno zavarovanje zahtevka za odvzem premoženjske koristi, pridobljene s kaznivimi dejanji po 244. členu (zloraba položaja ali pravic) in 234.a členu (poslovna goljufija) Kazenskega zakonika (Uradni list RS, št. 63/94 in nasl. – v nadaljevanju KZ), do pravnomočne odločitve v kazenskem postopku. Zatrjuje kršitev prvega odstavka 23. člena, 27. in 33. člena Ustave. Predlaga, naj Ustavno sodišče izpodbijana sklepa, tako glede ustavne pritožnice kot tudi glede drugih osumljenih fizičnih oseb in pravne osebe, na katere se nanašata (ob uporabi načela beneficium cohaesionis iz 387. člena ZKP), odpravi oziroma razveljavi.

2. Pritožnica v ustavni pritožbi navaja, da je bila dne 27. 11. 2004 vložena zahteva za preiskavo tudi zoper njo, tako da je izpodbijani sklep še vedno v veljavi. V zvezi z zatrjevanima kršitvama 27. člena (domneva nedolžnosti) in 33. člena Ustave (pravica do zasebne lastnine) navaja, da sodišče v izpodbijanem sklepu ni jasno določilo trajanja začasnega zavarovanja zahtevka za odvzem premoženjske koristi, ki je tako omejeno le z absolutnimi zastaralnimi roki za kazenski pregon, ki so v konkretnem primeru relativno dolgi. Meni, da izpodbijana sklepa zato nesorazmerno posegata v pravico do domneve nedolžnosti in v pravico do zasebne lastnine pritožnice in drugih osumljenih fizičnih ter pravnih oseb, na katere se nanašata. Sklicuje se na odločbo Ustavnega sodišča št. U-I-296/02 z dne 20. 5. 2004 (Uradni list RS, št. 68/04 in OdlUS XIII, 41) in na odločbo Ustavnega sodišča št. Up-698/02 z dne 4. 11. 2004 (Uradni list RS, št. 123/04). Nesorazmernost posega naj bi bila podana tudi zaradi obsega začasnega zavarovanja. Pritožnici, ki se ukvarja s pridobitno dejavnostjo, naj bi bilo blokirano praktično celotno premoženje, obstoječe in pričakovano, s tem pa naj bi bila onemogočena njeno nadaljnje poslovanje in obstoj. Dodaja, da sodišče tudi ni ravnalo skladno z določbo

506.a člena ZKP, saj ni zagotovilo nujnega gospodarjenja in poslovanja pritožnice.

3. Zatrjevano kršitev prvega odstavka 23. člena (pravica do sodnega varstva) pritožnica utemeljuje z navedbo, da zunajobravnavni senat o pritožbi ni odločal neodvisno in nepristransko. Navaja, da je pritožbo oddala na pošti v V. dne 15. 11. 2004, tako da bi na Okrožno sodišče v Kopru lahko prispela najprej naslednjega dne. Kot je razvidno iz izpodbijanega sklepa, pa je zunajobravnavni senat o pritožbi odločal že 15. 11. 2004, ko ta še ni mogla fizično prispeti na sodišče. Meni tudi, da se zunajobravnavni senat ni opredelil do vseh tistih relevantnih dejstev in okoliščin, na katere je opozorila v pritožbi.

4. Senat Ustavnega sodišča je dne 4. 7. 2005 sklenil, da ustavno pritožbo sprejme v obravnavo. Ustavna pritožba je bila poslana v odgovor Okrožnemu sodišču v Kopru, ki je nanjo odgovorilo. Predsednik zunajobravnavnega senata Okrožnega sodišča v Kopru navaja, da je senat (glede na to, da je bil sklep o začasni odredbi za zavarovanje premoženjske koristi izdan v predkazenskem postopku, in to po odločitvi Ustavnega sodišča v zadevi št. U-I-296/02) menil, da se bo utemeljenost začasnih odredb preverila po prejemu zahteve za preiskavo, pa tudi na pobudo dolžnikov. To naj bi se tudi zgodilo v primeru soobdolženih fizičnih in pravnih oseb. Glede pritožnice pa sklep o začasnem zavarovanju po navedbah predsednika senata ni bil spremenjen, saj vse od izdaje sklepa ne z njene strani ne s strani tožilstva ni bilo nobenega predloga. Po navedbah predsednika senata bi po stališču zunajobravnavnega senata dolžniki lahko predlagali preverjanje, ali so razlogi za izdane začasne odredbe še vedno podani, zlasti, če je glede na trajanje začasne odredbe še spoštovano načelo sorazmernosti. Konkretnega predloga, naj se zavarovanje omeji z določitvijo ustreznega datuma, po navedbah predsednika senata ni vsebovala niti pritožba pritožnice zoper izpodbijani sklep preiskovalne sodnice. Glede očitka pritožnice, da bi sodišče moralo zagotoviti gospodarjenje in poslovanje pritožnice, predsednik senata navaja, da pritožnica v postopku v zvezi z navedenim ni ničesar navajala (da ji nastaja škoda in kakšna) ali predlagala (omejitev zavarovanja, sprostitev določene višine sredstev). Senat tudi meni, da 506.a člen ZKP sodišču česa takega tudi ni nalagal. Predsednik senata zavrača tudi očitek pritožnice glede obsega začasnega zavarovanja. Navaja, da je bila začasna odredba nujna zato, da bo omogočen vsaj del odvzema premoženjske koristi, iz katere se bodo oškodovanci lahko poplačali. V zvezi z zatrjevano kršitvijo 23. člena Ustave predsednik senata navaja, da je iz obrazložitve izpodbijanega sklepa razvidno, da je bila pritožba pritožnice na senatu obravnavana, pri izpisu datuma seje senata pa gre za očitno pisno pomoto. Predsednik senata zavrača tudi očitek, da se senat ni opredelil do vseh pritožbenih navedb.

5. Odgovor Okrožnega sodišča v Kopru je bil poslan pooblaščencu pritožnice, ki je nanj odgovoril. V odgovoru navaja, da ZKP ne določa, da mora tisti, zoper katerega je bilo začasno zavarovanje zahtevka odrejeno, predlagati preverjanje obstoja razlogov za uporabo tega ukrepa na drug način kot z vložitvijo z zakonom predvidenega pravnega sredstva zoper sodno odločitev. To pa je pritožnica tudi storila. Zavrača tudi navedbe nasprotnega udeleženca, da v pritožbi ni navajala, da ji z blokado nastaja škoda, in kakšna, ter stališče, da ZKP sodišču ne nalaga dolžnosti ravnati z blokiranim premoženjem kot dober gospodar. V zvezi z datumom odločanja zunajobravnavnega senata pooblaščenec pritožnice zavrača pojasnilo nasprotnega udeleženca, da naj bi šlo za očitno pisno pomoto in predlaga pribavo spisa nasprotnega udeleženca.

B.

6. Zoper ustavno pritožnico je Okrožno sodišče odredilo začasno zavarovanje zahtevka za odvzem premoženjske koristi na podlagi določb, ki jih je za ta ukrep vseboval ZKP. Ustavno sodišče je z odločbo št. U-I-296/02 presojalo ustavnost določb ZKP, ki urejajo ta ukrep. Ustavno sodišče je med drugim ugotovilo, da je ZKP v neskladju z Ustavo, ker ne določa trajanja začasnega zavarovanja zahtevka za odvzem premoženjske koristi (4. točka izreka omenjene odločbe). Ustavno sodišče je pojasnilo, da mora biti trajanje začasnega zavarovanja kot omejevalnega ukrepa v kazenskem postopku, ki posega v domnevo nedolžnosti iz 27. člena Ustave v povezavi z lastninsko pravico iz 33. člena Ustave, določno omejeno, da ta ne bi postal nesorazmeren poseg v omenjeni pravici. Omejitev z absolutnim zastaralnim rokom za pregon za kaznivo dejanje, za katerega teče ali pa bo šele tekel kazenski postopek, v ta namen ne zadošča. Nedoločenost trajanja in s tem neomejenost začasnega zavarovanja pomeni, da ZKP s tem omogoča nesorazmeren poseg v domnevo nedolžnosti iz 27. člena Ustave in v pravico do lastnine iz 33. člena Ustave (točke od 31 do 33 obrazložitve omenjene odločbe).

7. Po sprejemu ustavne pritožbe je bil ZKP v delu, v katerem ureja ukrep začasnega zavarovanja zahtevka za odvzem premoženjske koristi spremenjen. Prvi odstavek novega 502.b člena ZKP določa, da mora sodišče v sklepu, s katerim se odredi začasno zavarovanje, navesti tudi rok trajanja ukrepa. Kakšen je lahko ta rok glede na fazo kazenskega postopka, določajo nadaljnji odstavki istega člena ZKP. Prehod na novo zakonsko ureditev pa je Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o kazenskem postopku (Uradni list RS, št. 101/05 – ZKP-G) v 19. členu uredil tako, da mora za začasna zavarovanja zahtevkov za odvzem premoženjske koristi, ki so na dan uveljavitve tega zakona odrejena na podlagi določb, ki so veljale do uveljavitve tega zakona, državni tožilec predlagati podaljšanje v skladu s prvim odstavkom 502.c člena zakona v roku treh mesecev po uveljavitvi tega zakona, razen če sodišče v zadnjem sklepu, izdanem pred uveljavitvijo tega zakona, ni določilo krajšega roka. Iz podatkov, ki jih je Ustavnemu sodišču posredovalo Okrožno sodišče v Kopru, je razvidno, da je državna tožilka že predlagala podaljšanje začasnega zavarovanja, vendar je z ustavno pritožbo izpodbijani sklep v delu, ki se nanaša na družbo A., še v veljavi.

8. V izpodbijanem sklepu, s katerim je Okrožno sodišče odločilo o začasnem zavarovanju odvzema premoženjske koristi, je določeno, da velja do "pravnomočne odločitve kazenskega postopka", ki teče pred omenjenim sodiščem pod opr. št. K 145/2005. Okrožno sodišče torej ni jasno določilo trajanja začasnega zavarovanja. Začasno zavarovanje je tako zamejeno le z absolutnim zastaralnim rokom za kazenski pregon. Kot izhaja iz 6. točke te obrazložitve, omejitev z absolutnim zastaralnim rokom za kazenski pregon ne zadošča z vidika sorazmernosti posega v pravico do domneve nedolžnosti (27. člen Ustave) skupaj s pravico do lastnine (33. člen Ustave) celo v primeru, kadar je ukrep izrečen zoper fizično ali pravno osebo, ki je v kazenskem postopku. Ker Okrožno sodišče ni jasno določilo trajanja začasnega zavarovanja zoper ustavno pritožnico, je nesorazmerno poseglo v njeno pravico do lastnine iz 33. člena Ustave.

9. Ker je Ustavno sodišče ugotovilo navedeno kršitev pritožničine pravice, se v druge zatrjevane kršitve ni spuščalo. Posledično je razveljavilo sklep preiskovalne sodnice z dne 26. 10. 2004 in sklep zunajobravnavnega senata z dne 15. 11. 2004 v delu, v katerem se nanašata na pritožnico, ter določilo, da začne razveljavitev učinkovati 15. dan po objavi te odločbe v Uradnem listu Republike Slovenije. Pri odločanju je bilo namreč treba upoštevati, da bi takojšnja razveljavitev izničila namen začasnega zavarovanja zahtevka za odvzem premoženjske koristi. V vmesnem obdobju bo pristojni državni tožilec, če bo ocenil, da je to potrebno, vložil ustrezen predlog za začasno zavarovanje zahtevka

za odvzem premoženjske koristi, sodišče pa bo, še vedno v okviru tega obdobja, moralo ob morebitnem prejemu predloga državnega tožilca presoditi, ali so podani vsi ustavni in zakonski pogoji za odreditev takšnega ukrepa, v procesnem smislu pa upoštevati vsa ustavna in zakonska jamstva v zvezi z odreditvijo začasnega zavarovanja. Če bo ugotovilo, da so vsi pogoji za odreditev podani, bo moralo tudi jasno določiti čas trajanja začasnega zavarovanja. Pritožnica je predlagala, naj Ustavno sodišče ob uporabi načela beneficium cohaesionis iz 387. člena ZKP izpodbijana sklepa razveljavi tako glede ustavne pritožnice kot tudi glede drugih fizičnih oseb in pravne osebe, na katere se nanašata. Iz odgovora, ki ga je Ustavnemu sodišču posredovalo Okrožno sodišče v Kopru, je razvidno, da je bil izpodbijani sklep v delu, v katerem se nanaša na druge fizične in pravne osebe, medtem spremenjen, v nekaterih primerih pa je bilo začasno zavarovanje tudi odpravljeno. Poleg tega pa se po ustaljeni ustavnosodni presoji t. i. beneficium cohaesionis v postopku z ustavno pritožbo ne uporablja,[1] zato je Ustavno sodišče izpodbijana sklepa razveljavilo le v delu, v katerem se nanašata na pritožnico.

C.

10. Ustavno sodišče je sprejelo to odločbo na podlagi prvega odstavka 59. člena in drugega odstavka 40. člena v zvezi z 49. členom Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 15/94 – ZUstS) v sestavi: predsednik dr. Janez Čebulj ter sodnice in sodniki dr. Zvonko Fišer, Lojze Janko, Milojka Modrijan, dr. Ciril Ribičič, dr. Mirjam Škrk, Jože Tratnik in dr. Dragica Wedam Lukić. Odločbo je sprejelo soglasno.

Predsednik
dr. Janez Čebulj l.r.

---

828. Odločba o rešitvi spora glede pristojnosti med državo in lokalno skupnostjo

Številka: P-200/05-6
Datum: 9. 2. 2006

O D L O Č B A

Ustavno sodišče je v postopku za rešitev spora glede pristojnosti med državo in lokalno skupnostjo, začetem z zahtevo Občine Sežana, ki jo zastopa Župan A. A., na seji dne 9. februarja 2006

o d l o č i l o:

Nadzorstvo nad izvajanjem obvezne občinske gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode je v pristojnosti Občine Sežana.

O b r a z l o ž i t e v

A.

1. Občina je vložila zahtevo za odločitev o sporu glede pristojnosti med državo in lokalno skupnostjo. Iz navedb v zahtevi in iz predložene dokumentacije izhaja, da je Občina z dopisom št. 35205-4/2005-1 z dne 6. 6. 2005 Uradu glavne inšpektorice Ministrstva za okolje in prostor odstopila v reševanje prijavo B. B. v zvezi s komunalno odpadno vodo. V dopisu št. 021-1/2005 z dne 12. 7. 2005 je Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor (v nadaljevanju Inšpektorat) navedel, da se prijava nanaša na neurejeno ravnanje s komunalno odpadno vodo, zato zadevo odstopa Občini. Nadzor nad izvajanjem predpisov lokalne skupnosti naj ne bi bil v pristojnosti Inšpektorata. Občina se s takim stališčem ne strinja. Meni, da po določbi 4. točke tretjega odstavka 156. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 41 /04 – v nadaljevanju ZVO-1) nadzorstvo nad ravnanjem s komunalno in padavinsko odpadno vodo, ki je obvezna gospodarska javna služba, izvaja Inšpektorat. Zato je na Ustavno sodišče naslovila zahtevo za odločitev o sporu glede pristojnosti.

B.

2. Ustavno sodišče je na podlagi sedme alineje prvega odstavka 160. člena Ustave in sedme alineje prvega odstavka 21. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 15/94 – v nadaljevanju ZUstS) pristojno, da odloča o sporih glede pristojnosti med državo in lokalnimi skupnostmi. Za spore o pristojnosti med državo in lokalnimi skupnostmi se po določbi 62. člena ZUstS smiselno uporabljajo določbe 61. člena ZUstS. Po določbi drugega odstavka 61. člena ZUstS lahko, če pride do spora, ker več organov zavrača pristojnost v posamezni zadevi, zahteva rešitev spora o pristojnosti organ, ki mu je bila zadeva odstopljena, pa meni, da zanjo ni pristojen. V tem primeru zavračata pristojnost Inšpektorat in vlagateljica zahteve Občina.

3. Po prvem odstavku 140. člena Ustave (delovno področje lokalnih skupnosti) spadajo v pristojnost občine lokalne zadeve, ki jih občina lahko ureja samostojno in ki zadevajo samo prebivalce občine. Odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode, ki je z 2. točko prvega odstavka 149. člena ZVO-1 določeno kot obvezna občinska gospodarska javna služba varstva okolja, je takšna lokalna zadeva, za katero je podana izvirna pristojnost občin. Po prvem odstavku 21. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93 in nasl. – v nadaljevanju ZLS) občina samostojno opravlja lokalne zadeve javnega pomena (izvirne naloge), ki jih določi s splošnim aktom občine ali so določene z zakonom. V okviru svojih pristojnosti ureja, upravlja in skrbi za javne službe. Predlagateljica ureja odvajanje in čiščenje komunalne odpadne in padavinske vode v skladu z Odlokom o javni kanalizaciji v Občini Sežana (Uradni list RS, št. 56/96 in nasl. – v nadaljevanju Odlok). Z Odlokom je Občina določila pogoje in način odvajanja odpadnih voda ter hkrati predpisala sankcije.

4. V obravnavani zadevi gre za nadzorstvo nad izvajanjem Odloka, ki določa, da se morajo odpadne vode na območjih, kjer ni zgrajene kanalizacije, zbirati v greznicah. Greznice morajo biti zgrajene tako, da se odpadna voda ne razliva po terenu in ne pronica v podtalnico. Po določbi 50.a člena ZLS nadzor nad izvajanjem občinskih predpisov in drugih aktov, s katerimi ureja zadeve iz svoje pristojnosti, opravlja občinska uprava.

5. Iz navedenega izhaja, da je inšpekcijsko nadzorstvo v pristojnosti lokalne skupnosti.

C.

6. Ustavno sodišče je sprejelo to odločbo na podlagi četrtega odstavka 61. člena ZUstS in četrte alineje drugega odstavka 46. člena Poslovnika (Uradni list RS, št. 93/03 in 98/03 – popr.) v sestavi: predsednik dr. Janez Čebulj ter sodnice in sodniki dr. Zvonko Fišer, Lojze Janko, Milojka Modrijan, dr. Ciril Ribičič, dr. Mirjam Škrk, Jože Tratnik in dr. Dragica Wedam Lukić. Odločbo je sprejelo soglasno.

Predsednik
dr. Janez Čebulj l.r.

---

[1] Tako že v odločbi št. Up-412/03 z dne 8. 12. 2005 (Uradni list RS, št. 117/05).

829. Odločba o delni razveljavitvi 1. točke in razveljavitvi 2. točke tretjega odstavka 7. člena Zakona o nepremičninskem posredovanju ter o delni razveljavitvi 1. točke in razveljavitvi 2. točke 26. člena ter 33. člena Pravilnika o strokovnem izpitu, licencah in vodenju imenika nepremičninskih posrednikov

Številka: U-I-229/03-18
Datum: 9. 2. 2006

O D L O Č B A

Ustavno sodišče je v postopku za oceno ustavnosti, začetem na pobudo Dušana Kočarja iz Ljubljane, na seji dne 9. februarja 2006

o d l o č i l o:

1. V 1. točki tretjega odstavka 7. člena Zakona o nepremičninskem posredovanju (Uradni list RS, št. 42/03) se razveljavijo besede "datum in kraj rojstva, EMŠO" in beseda "prebivališče."

2. Točka 2 tretjega odstavka 7. člena Zakona o nepremičninskem posredovanju se razveljavi.

3. V Pravilniku o strokovnem izpitu, licencah in vodenju imenika nepremičninskih posrednikov (Uradni list RS, št. 14/04) se razveljavi:

– v 1. točki 26. člena besede "država, kraj in datum rojstva, državljanstvo, EMŠO" in besede "stalno ali začasno prebivališče;"

– 2. točka 26. člena;

– 33. člen.

O b r a z l o ž i t e v

A.

1. Pobudnik je vložil pobudo za oceno ustavnosti 5., 6., 7., 9., 13. in 16. člena Zakona o nepremičninskem posredovanju (v nadaljevanju ZNPosr).

2. V pobudi navaja, da naj bi bil 7. člen ZNPosr v neskladju s 35., z 38. in s 57. členom Ustave. Pobudnik ne nasprotuje javnosti imenika nepremičninskih posrednikov, vendar meni, da bi bilo treba selekcionirati podatke, ki se objavijo. Zlasti nasprotuje javnosti podatka o prebivališču nepremičninskega posrednika, davčne številke in EMŠO, saj meni, da za to ni utemeljenega razloga. Tudi objava kraja rojstva naj bi bila po stališču pobudnika "moteča" za osebe, ki so pridobile slovensko državljanstvo z naturalizacijo. Objava podatka o izobrazbi nepremičninskega posrednika naj bi bila "preuranjena," ker izobraževalnega programa, na podlagi katerega bi bilo mogoče pridobiti ustrezno izobrazbo, ni. Po mnenju pobudnika bi moral biti javen podatek o zaposlitvi nepremičninskega posrednika. Zatrjuje tudi, da je izpodbijana določba v neskladju s 153. členom Ustave.

3. Pobudnik tudi navaja, da so na pristojnem Ministrstvu na podlagi izpodbijanega ZNPosr sprejeli Pravilnik o strokovnem izpitu, licencah in vodenju imenika nepremičninskih posrednikov (v nadaljevanju Pravilnik). Pobudnik meni, da je ZNPosr v neskladju z Ustavo, ker določa javnost nekaterih osebnih podatkov, zato naj bi bil posledično v neskladju z Ustavo tudi navedeni Pravilnik. Navaja tudi, da je Ministrstvu prepovedal objavo njegovih osebnih podatkov v imeniku nepremičninskih posrednikov, vendar naj tega Ministrstvo ne bi upoštevalo.

4. Državni zbor na pobudo ni odgovoril.

5. Ministrstvo za okolje in prostor v svojem odgovoru navaja, da je imenik nepremičninskih posrednikov po ZNPosr javna evidenca podatkov o nepremičninskih posrednikih, ki ga na podlagi zakonskega pooblastila kot upravljavec zbirke podatkov v skladu z 38. členom Ustave vodi Ministrstvo za okolje in prostor. Navaja, da je vpis posameznika, ki je pridobil licenco za opravljanje poslov nepremičninskega posredovanja v javno dostopen imenik nepremičninskih posrednikov konstitutiven, saj z vpisom posameznik pridobi status nepremičninskega posrednika po ZNPosr. Tretji odstavek 7. člena ZNPosr določa vsebino podatkov, ki jih Ministrstvo vodi v imeniku nepremičninskih posrednikov za potrebe vodenja postopkov izdaje, zavrnitve izdaje, odvzema licence, vpisa in izbrisa iz imenika, postopkov dopolnilnega usposabljanja ter za obdelavo podatkov za analitične potrebe Ministrstva. Meni, da se osebni podatki posameznika, kot so ime, priimek, datum in kraj rojstva ter prebivališče, vodijo v imeniku za namene identifikacije posameznika za potrebe javnega dela imenika, medtem ko se podatki o EMŠO in o davčni številki vodijo za namene obnavljanja podatkov iz centralnega registra prebivalstva. Zatrjuje, da Ministrstvo vodi imenik nepremičninskih posrednikov in obdeluje podatke v imeniku v skladu z Zakonom o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 86/04 – v nadaljevanju ZVOP-1). Poudarja, da sta poglavitna cilja pri pripravi in sprejemu ZNPosr varstvo pogodbeno šibkejše stranke in varstvo potrošnikov. V cilju varstva potrošnikov je imenik nepremičninskih posrednikov v skladu s sedmim odstavkom 7. člena ZNPosr javen. Navaja, da 33. člen Pravilnika na podlagi sedmega odstavka 7. člena ZNPosr predpisuje javnost imenika v delu, ki se nanaša na identifikacijske podatke posameznika (ime, priimek, datum in kraj rojstva, prebivališče), podatek, ali je posameznik vpisan oziroma ni vpisan v imenik ter podatek o vrsti in veljavnosti licence. Po mnenju Ministrstva predstavljata imenik nepremičninskih posrednikov in javnost identifikacijskih podatkov nepremičninskega posrednika temeljni inštrument varstva potrošnikov, ki lahko v vsakem trenutku, še preden sklenejo pogodbo o posredovanju z nepremičninsko družbo, na podlagi identifikacijskih podatkov nepremičninskega posrednika preverijo, ali je posameznik vpisan v imenik ali ne in preverijo podatek o vrsti ter veljavnosti licence. Izdaja nepremičninskih licenc in vpis v imenik nepremičninskih posrednikov pomeni po mnenju Ministrstva zaščito potrošnikov, hkrati pa tudi sporočilo javnosti, da bo dogajanje na nepremičninskem trgu v bodoče bolj na očeh javnosti. Ker so nepremičninski posredniki strokovno usposobljene fizične osebe, upravičeno nosijo odgovornost za svoje delo, k čemur naj bi prispevala tudi javnost imenika.

6. Ministrstvo za pravosodje v svojem odgovoru navaja, da je sporen del 1. točke tretjega odstavka 7. člena ZNPosr v zvezi z sedmim odstavkom istega člena, ki določa, da je imenik nepremičninskih posrednikov javen. Meni, da je javnost podatka o EMŠO in o prebivališču pretirana tako z vidika 2. člena in tretjega odstavka 15. člena Ustave, kot tudi z vidika člena 6, prvega odstavka, točke (c) Direktive 95/46/EC o varstvu posameznikov pri obdelovanju osebnih podatkov in prostem prometu podatkov (Uradni list EU, št. L 281/95). Meni, da velja isto tudi glede dela določbe 1. točke 26. člena Pravilnika in sicer glede podatka o EMŠO, državi rojstva, državljanstvu in stalnem ali začasnem prebivališču. Poleg tega navaja, da je seznam osebnih podatkov, ki jih določa Pravilnik širši kot seznam podatkov, ki jih določa 1. točka tretjega odstavka 7. člena ZNPosr. To je po njegovem mnenju sporno z vidika 38. in 87. člena ter tretjega odstavka 153. člena Ustave. Ministrstvo zatrjuje, da obstajajo ustavno dopustni razlogi, zlasti zagotavljanje pravne varnosti, za obdelavo osebnih podatkov v imeniku nepremičninskih posrednikov, vendar bi bilo treba natančno določiti, kateri podatki se obdelujejo in za katere namene so javni. Ministrstvo opozarja, da gre za delno drugačno situacijo, ker nepremičninski posredniki opravljajo gospodarsko dejavnost, in so podatki potrebni zaradi uveljavljanja morebitnih odškodninskih

zahtevkov njihovih strank in zaradi možnosti preverjanja, ali je posameznik res nepremičninski posrednik. Javnost dela imenika, je po mnenju Ministrstva potrebna zaradi varstva potrošnikov in varstva pravnega prometa. Navaja tudi, da je Vlada Republike Slovenije dne 2. 2. 2006 sprejela predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o nepremičninskem posredovanju, ki ga je posredovala v obravnavo Državnem zboru. Navedeni predlog po njenem mnenju na ustavno skladen način ureja vprašanja, ki so po mnenju pobudnika ustavno sporna.

B. – I.

7. Ustavno sodišče je pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti 5., 6., 9., 13. in 16. člena ZNPosr s sklepom št. U-I-229/03 z dne 22. 9. 2003 zavrglo, pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti tretjega in sedmega odstavka 7. člena ZNPosr in Pravilnika pa je z istim sklepom sprejelo.

B. – II.

8. Pobudnik izpodbija 7. člen ZNPosr. Iz vsebine pobude izhaja, da nasprotuje javnosti nekaterih podatkov, ki se vpisujejo v imenik nepremičninskih posrednikov. Podatki, ki se vpisujejo v imenik nepremičninskih posrednikov, so določeni v tretjem odstavku 7. člena ZNPosr. Javnost imenika nepremičninskih posrednikov je določena v prvem stavku sedmega odstavka 7. člena ZNPosr. Glede na to se je Ustavno sodišče pri svoji presoji omejilo na tretji odstavek 7. člena ZNPosr v zvezi s prvim stavkom sedmega odstavka 7. člena ZNPosr.

9. Tretji odstavek 7. člena ZNPosr določa, da se v imenik nepremičninskih posrednikov pri pristojnem ministrstvu na predlog posameznika, ki je pridobil licenco iz prvega odstavka tega člena, vpisujejo naslednji podatki:

1. osebni podatki (ime, priimek, datum in kraj rojstva, EMŠO, davčna številka, prebivališče);
2. izobrazba;
3. številka in datum izdaje licence;
4. pridobitev licence;
5. odvzem licence;
6. številko in datum obnovitve licence;
7. vrsta licence (pogojna, nepogojna).

Prvi stavek sedmega odstavka 7. člena ZNPosr določa, da je imenik nepremičninskih posrednikov javen.

10. Pobudnik očita tretjemu odstavku 7. člena v zvezi s prvim stavkom sedmega odstavka 7. člena ZNPosr neskladje z 38. členom Ustave, ki zagotavlja varstvo osebnih podatkov. Drugi odstavek 38. člena Ustave določa, da zbiranje, obdelovanje, namen uporabe, nadzor in varstvo tajnosti osebnih podatkov določa zakon. Zakon o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 86/04 – v nadaljevanju ZVOP-1), ki določa sistem varstva osebnih podatkov, opredeljuje osebni podatek kot katerikoli podatek, ki se nanaša na posameznico ali na posameznika (v nadaljevanju posameznik), ne glede na obliko, v kateri je izražen (1. točka 6. člena). Posameznika opredeljuje kot določeno ali določljivo fizično osebo, na katero se nanaša osebni podatek, s tem da je fizična oseba določljiva, če se jo lahko neposredno ali posredno identificira, predvsem s sklicevanjem na identifikacijsko številko ali na enega ali več dejavnikov, ki so značilni za njeno fizično, fiziološko, duševno, ekonomsko, kulturno ali družbeno identiteto, pri čemer način identifikacije ne povzroča velikih stroškov, nesorazmerno velikega napora ali ne zahteva veliko časa (2. točka 6. člena ZVOP-1).[1]

11. Varstvo osebnih podatkov torej uživajo posamezniki samo, če gre za osebne podatke. Druga točka 2. člena ZNPosr se glasi: Nepremičninski posrednik oziroma nepremičninska posrednica (v nadaljnjem besedilu – nepremičninski posrednik) je fizična oseba, ki za nepremičninsko družbo opravlja posle posredovanja, na podlagi pogodbe o zaposlitvi oziroma na drugi pravni podlagi, s pridobljeno licenco pristojnega ministrstva za opravljanje poslov posredovanja in je pri pristojnem ministrstvu vpisana v imenik nepremičninskih posrednikov. Iz navedene definicije nepremičninskega posrednika izhaja, da gre za fizično osebo, ki za nepremičninsko družbo opravlja posle posredovanja. To pa pomeni, da podatkov, vsebovanih v imeniku nepremičninskih posrednikov, na splošno ni mogoče obravnavati kot osebne podatke, saj se ne nanašajo na fizično osebo kot posameznika, temveč na fizično osebo, ki opravlja posle posredovanja v prometu z nepremičninami za nepremičninsko družbo. Glede na to podatki, vsebovani v imeniku nepremičninskih posrednikov, na splošno ne uživajo varstva po 38. členu Ustave, če gre za podatke, ki so v zvezi z opravljanjem poslov posredovanja v prometu z nepremičninami. Odločilno je, da nepremičninski posrednik za nepremičninsko družbo opravlja posle posredovanja v prometu z nepremičninami, čeprav ni nujno, da opravlja dejavnost storitev posredovanja v prometu z nepremičninami v eni od oblik, ki jih Zakon o gospodarskih družbah predvideva za opravljanje pridobitne dejavnosti. Ustavno sodišče se ne more spuščati v vprašanje potrebnosti zbiranja posameznih podatkov v imenik nepremičninskih posrednikov, vendar to ne pomeni, da bi zakonodajalec, ko gre za zbiranje podatkov o fizičnih osebah v zvezi s posli, ki jih opravljajo, lahko določil zbiranje kateregakoli podatka.

12. V zvezi z opravljanjem poslov posredovanja v prometu z nepremičninami so tisti podatki v imeniku nepremičninskih posrednikov, ki se nanašajo na licenco za opravljanje poslov posredovanja; to so podatki iz 3., 4., 5., 6. in 7. točke tretjega odstavka 7. člena ZNPosr. Prav tako so v zvezi z opravljanjem poslov, ki jih opravlja nepremičninski posrednik, tisti podatki, ki so potrebni za identifikacijo nepremičninskega posrednika.

13. Identifikaciji nepremičninskega posrednika služita podatek o imenu in priimku. Ker zgolj podatek o imenu in priimku ne zadostuje, je za identifikacijo posameznika potreben še dodaten podatek. Popolno identifikacijo posameznika omogoča tako podatek o EMŠO kot tudi podatek o davčni številki. To pa pomeni, da je določitev kar dveh podatkov, ki omogočata popolno identifikacijo posameznika, odveč, saj zadostuje zgolj eden. Ob tem je še toliko bolj nepotreben podatek o datumu in kraju rojstva, ki niti ne omogoča popolne identifikacije posameznika.

14. Za ostale podatke, ki se vpisujejo in zbirajo v imenik nepremičninskih posrednikov, je očitno, da niso v nobeni zvezi z opravljanjem poslov posredovanja v prometu z nepremičninami oziroma so očitno nepotrebni za popolno identifikacijo posameznega nepremičninskega posrednika. Zato ti podatki uživajo varstvo osebnih podatkov po 38. členu Ustave. Ker gre za osebne podatke, katerih zbiranje je predpisal ZNPosr, je treba še pred morebitno presojo o spoštovanju načela sorazmernosti ugotoviti, ali so izpolnjene druge zahteve, ki jih 38. člen Ustave postavlja za zakonsko urejanje zbiranja osebnih podatkov. Drugi odstavek 38. člena Ustave med drugim določa, da mora biti v zakonu določen namen uporabe osebnih podatkov. V ZNPosr namen uporabe v tej točki navedenih osebnih podatkov, ki se zbirajo v imenik nepremičninskih posrednikov, ni določen. Pač pa Zakon določa, da je imenik nepremičninskih posrednikov javen, kar je mogoče razlagati le tako, da so javni vsi podatki iz tretjega odstavka 7. člena ZNPosr, torej tudi v tej točki navedeni podatki, ki uživajo varstvo po 38. členu Ustave. Na

[1] Konvencija o varstvu posameznikov glede na avtomatsko obdelavo osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 11/94, MP, št. 3/94 – v nadaljevanju MKVP) opredeljuje osebni podatek kot katerokoli informacijo, ki se nanaša na določenega ali določljivega posameznika.

podlagi navedene določbe ZNPosr in 33. člena Pravilnika je imenik nepremičninskih posrednikov objavljen na spletnih straneh Ministrstva za okolje in prostor. Ustavno sodišče je že v odločbi št. U-I-298/04 z dne 27. 10. 2005 (Uradni list RS, št. 100/05) zavzelo stališče, da dejstvo, da namen uporabe zbranih osebnih podatkov v zakonu ni določen, pomeni, da zakon z objavo teh podatkov celo omogoča, da se zbrani podatki uporabljajo za kakršenkoli namen, kar je samo po sebi v neskladju z drugim odstavkom 38. člena Ustave. Tudi izpodbijani ZNPosr namena uporabe osebnih podatkov, ki uživajo varstvo po 38. členu Ustave, ne določa, kar pomeni, da Zakon z določitvijo javnosti teh podatkov (prvi stavek sedmega odstavka 7. člena) celo omogoča, da se zbrani podatki uporabljajo za kakršenkoli namen, kar je samo po sebi v neskladju z drugim odstavkom 38. člena Ustave. Glede na navedeno je tretji odstavek 7. člena v zvezi s prvim stavkom sedmega odstavka 7. člena ZNPosr v neskladju z 38. členom Ustave, kolikor določa, da se v imenik nepremičninskih posrednikov zbirajo podatek o datumu in kraju rojstva, EMŠO, podatek o prebivališču in podatek o izobrazbi nepremičninskega posrednika. Zato je Ustavno sodišče delno razveljavilo 1. točko tretjega odstavka 7. člena ZNPosr (1. točka izreka) in razveljavilo 2. točko tretjega odstavka 7. člena ZNPosr (2. točka izreka). Ker je izpodbijano določbo delno razveljavilo že iz tega razloga, ju ni bilo treba presojati z vidika skladnosti z drugimi ustavnimi določbami. Glede na navedeni obseg razveljavitve Ustavnemu sodišču ni bilo treba presojati sedmega odstavka 7. člena ZNPosr.

15. Ustavno sodišče se je odločilo za razveljavitev podatka o EMŠO, to pa ne pomeni, da ne bi smel zakonodajalec ob morebitni noveli ZNPosr namesto zbiranja podatka o davčni številki določiti zbiranje podatka o EMŠO.

B. – III.

16. Iz vsebine pobude izhaja, da pobudnik izpodbija Pravilnik v delu, v katerem določa javnost nekaterih osebnih podatkov, ki so vsebovani v imeniku nepremičninskih posrednikov. Vsebino podatkov, ki so vsebovani v imeniku nepremičninskih posrednikov, določa 26. člen Pravilnika. Prvi odstavek 33. člena Pravilnika določa, kateri podatki iz imenika nepremičninskih posrednikov so javni. Drugi odstavek 33. člena Pravilnika pa določa, da se podatki iz prvega odstavka 33. člena Pravilnika objavijo na spletnih straneh Ministrstva. Glede na ugotovljeno delno neskladje 1. točke tretjega odstavka 7. člena in neskladje 2. točke tretjega odstavka 7. člena ZNPosr v zvezi s prvim stavkom sedmega odstavka 7. člena ZNPosr z 38. členom Ustave, je posledično tudi 26. člen v zvezi s 33. členom Pravilnika v neskladju z 38. členom Ustave. Glede na povedano je Ustavno sodišče v 1. točki 26. člena Pravilnika razveljavilo besede kraj in datum rojstva, EMŠO, stalno in začasno prebivališče in razveljavilo 2. točko 26. člena Pravilnika.

17. Pravilnik v 1. točki 26. člena določa, da se v imenik nepremičninskih posrednikov vpisuje tudi podatek o državi rojstva in o državljanstvu nepremičninskega posrednika. Tudi za ta dva podatka je očitno, da nista v nobeni zvezi z opravljanjem poslov posredovanja v prometu z nepremičninami in da sta nepotrebna za popolno identifikacijo posameznega nepremičninskega posrednika, zato tudi ta dva podatka uživata varstvo osebnih podatkov po 38. členu Ustave. Iz drugega odstavka 38. člena Ustave izhaja, da zbiranje osebnih podatkov lahko določi le zakon. ZNPosr, ki je podlaga za izdajo izpodbijanega Pravilnika, zbiranje teh dveh osebnih podatkov v imenik nepremičninskih posrednikov ne določa. To pomeni, da je izpodbijani Pravilnik v 1. točki 26. člena iz razlogov, navedenih v tej točki, v neskladju z drugim odstavkom 38. člena Ustave. Zaradi neskladja z 38. členom Ustave je Ustavno sodišče v 1. točki 26. člena Pravilnika razveljavilo tudi besede država rojstva in državljanstvo.

B. – IV.

18. Pobudnik zatrjuje tudi kršitev načela usklajenosti pravnih aktov (tretji odstavek 153. člena Ustave). Skladnost pomeni, da se mora nižji pravni akt gibati v mejah, ki mu jih vsebinsko zarisuje višji pravni akt. Za podzakonske predpise upravnih organov izhaja to tudi iz drugega odstavka 120. člena Ustave, ki določa, da "upravni organi opravljajo svoje delo samostojno v okviru in na podlagi Ustave in zakonov". Po tretjem odstavku 153. člena Ustave pa morajo biti podzakonski predpisi in drugi splošni akti v skladu z Ustavo in z zakonom. Načelo vezanosti delovanja državnih organov na Ustavo in na zakon ter legalitetno načelo sta kot temeljni ustavni načeli v tesni povezanosti z načelom demokratične in pravne države. Glede normativne dejavnosti državne uprave pomenita, da je ta pri izdajanju podzakonskih predpisov vsebinsko vezana na Ustavo in na zakon. Zakon mora biti vsebinska podlaga za izdajanje podzakonskih aktov. Upravni predpis sme zakonsko normo dopolnjevati le do te mere, da z dopolnjevanjem ne uvaja originarnih nalog države in da z zakonom urejenih pravic in obveznosti ne zožuje. Obseg, v katerem sme podzakonski akt dopolnjevati zakonsko določbo, je odvisen od obsega zakonskega pooblastila in od položaja podzakonskega akta v hierarhiji pravnih aktov, s katerim se zakonska materija natančneje opredeljuje.

19. Pravilnik je po svoji pravni naravi podzakonski predpis, ki ga lahko izda minister za izvrševanje zakonov in drugih predpisov. Pravna narava pravilnika kot podzakonskega predpisa je urejena v 74. členu Zakona o državni upravi (Uradni list RS, št. 52/02 in nasl. – ZDU-1). Po njem se pravilniki kot podzakonski predpisi sprejemajo za izvrševanje zakona. Zato so na zakon vezani tako, da v vsebinskem smislu ne smejo določati ničesar brez zakonske podlage in zunaj vsebinskih okvirov, ki morajo biti v zakonu izrecno določeni ali iz njega vsaj z razlago ugotovljivi. Zato smejo vsebovati le določbe o izvrševanju posameznih zakonskih določb. Tako pa je tudi pooblastilo v drugem odstavku 31. člena ZNPosr.

20. ZNPosr v prvem stavku sedmega odstavka 7. člena določa, da je imenik nepremičninskih posrednikov javen. Kot je bilo že rečeno, to pomeni, da so javni vsi podatki, ki se po tretjem odstavku 7. člena ZNPosr vpisujejo v imenik nepremičninskih posrednikov. Pravilnik pa ne določa javnosti vseh podatkov, ki se zbirajo v imenik nepremičninskih posrednikov. člen 33 Pravilnika le določa posamezne podatke, ki so javni in ki se objavijo na spletnih straneh Ministrstva. To pomeni, da je določba 33. člena Pravilnika zožila zakonsko določeno javnost imenika in s tem vsebinsko posegla v zakonsko ureditev.

21. Zato je Ustavno sodišče zaradi neskladja določbe 33. člena Pravilnika z drugim odstavkom 120. člena in s tretjim odstavkom 153. člena Ustave razveljavilo.

C.

22. Ustavno sodišče je sprejelo to odločbo na podlagi 43. člena in tretjega odstavka 45. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 15/94 – ZUstS) v sestavi: predsednik dr. Janez Čebulj ter sodnice in sodniki dr. Zvonko Fišer, Lojze Janko, Milojka Modrijan, dr. Ciril Ribičič, dr. Mirjam Škrk, Jože Tratnik in dr. Dragica Wedam Lukić. Prvo točko izreka je sprejelo soglasno, razen v delu, ki se nanaša na prebivališče, kjer je odločilo s sedmimi glasovi proti enemu, proti je glasoval sodnik Fišer. Drugo točko izreka je sprejelo s sedmimi glasovi proti enemu, proti je glasoval sodnik Fišer. Tretjo točko izreka je sprejelo soglasno, razen v delu, ki se nanaša na "stalno ali začasno prebivališče" in v delu, ki se nanaša na drugo alinejo te točke izreka, kjer je odločilo s sedmimi glasovi proti enemu, proti je glasoval sodnik Fišer.

Predsednik
dr. Janez Čebulj l.r.

830. Odločba o ugotovitvi, da prvi odstavek 197. člena Zakona o javnih uslužbencih ni v neskladju z Ustavo, in o ugotovitvi neustavnosti petega odstavka 83. člena Zakona o javnih uslužbencih

Številka: U-I-343/04-11
Datum: 9. 2. 2006

O D L O Č B A

Ustavno sodišče je v postopku za oceno ustavnosti, začetem na pobudo Slobodana Tataloviča iz Svetega Duha na Ostrem vrhu, ki ga zastopa Bogomir Kobal, odvetnik v Mariboru, na seji dne 9. februarja 2006

o d l o č i l o:

1. Prvi odstavek 197. člena Zakona o javnih uslužbencih (Uradni list RS, št. 56/02, 23/05, 35/05 – ur. p. b. in 113/05) ni v neskladju z Ustavo.

2. Peti odstavek 83. člena Zakona o javnih uslužbencih je, kolikor se nanaša na tajnike občin, ki so bili imenovani na ta položaj do uveljavitve tega zakona, v neskladju z Ustavo.

3. Državni zbor je dolžan ugotovljeno neskladje iz prejšnje točke izreka odpraviti v roku šestih mesecev od objave te odločbe v Uradnem listu Republike Slovenije.

O b r a z l o ž i t e v

A.

1. Pobudnik izpodbija določbi petega odstavka 83. člena in prvega odstavka 197. člena Zakona o javnih uslužbencih (v nadaljevanju ZJU). Navaja, da se je še pred sprejemom ZJU za nedoločen čas zaposlil na delovnem mestu tajnika občine. Izpodbijani določbi, v skladu s katerima naj bi ga imel organ, pristojen za njegovo imenovanje, po preteku štirih let od začetka uporabe ZJU možnost razrešiti s položaja, naj bi nedopustno posegali v njegovo pravico do zaposlitve na delovnem mestu tajnika občine. S tem naj bi bili kršeni določbi 2. in 50. člena Ustave.

2. Državni zbor na pobudo ni odgovoril.

3. Vlada meni, da je pobuda neutemeljena. Kot razlog za sprejem petega odstavka 83. člena ZJU navaja uspešno in učinkovito delo posameznega organa oziroma lokalne skupnosti. Glede izpodbijane določbe prvega odstavka 197. člena ZJU navaja, da zakonodajalec z njo ni posegel v pravico pobudnika do zaposlitve. Po preteku dobe iz te določbe preneha namreč le imenovanje na položaj, ne pa tudi delovno razmerje tajnika občine, sklenjeno za nedoločen čas.

B. – I.

4. Pobudnik je bil leta 1999 imenovan v naziv tajnika občine. Iz sklepa župana, ki ga prilaga k pobudi, izhaja, da je bil razporejen na delovno mesto z istim nazivom za nedoločen čas in s polnim delovnim časom. Izpodbijani določbi urejata prenehanje položaja tajnika občine. Pobudnik zatrjuje, da posegata v njegovo pravico do zaposlitve na delovnem mestu tajnika občine za nedoločen čas.

5. Zakon o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/92 in nasl. – v nadaljevanju ZLS) je v osnovnem besedilu določal, da vodi občinsko upravo praviloma župan, lahko pa tudi tajnik, ki ga imenuje občinski svet na predlog župana (drugi in tretji odstavek 49. člena). Z drugo novelo ZLS (Uradni list RS, št. 14/95) je bilo izrecno določeno, da je tajnik občine občinski funkcionar (11. člen). S kasnejšimi novelami ZLS je prišlo do spremembe statusa tajnikov občin. Z 12. členom pete novele ZLS (Uradni list RS, št. 70/97 – ZLS-H) je bila spremenjena določba v zvezi z vodenjem občinske uprave. Poudarjeno je bilo, da je župan predstojnik občinske uprave, neposredno vodenje dela v občinski upravi pa je bilo prepuščeno tajnikom. Navedeni spremembi je sledila šesta novela ZLS (Uradni list RS, št. 74/98 – v nadaljevanju ZLS-J), ki je tajnike občin izločila iz kroga občinskih funkcionarjev (17. člen). Za delovno mesto tajnika občine so se smiselno uporabljale določbe, ki so urejale delovno razmerje in plače načelnikov upravnih enot, kolikor ni ZLS določal drugače (sedmi odstavek 42. člena ZLS-J). Po določbi 15. člena Zakona o delavcih v državnih organih (Uradni list RS, št. 15/90 in nasl. – v nadaljevanju ZDDO) so imeli načelniki upravnih enot status višjih upravnih delavcev. Zaposlitev na takšnih delovnih mestih ni bila vezana na mandat. Navedeno je veljalo tudi za tajnike občin, ki so imeli status upravnih delavcev, primerljiv s statusom načelnika upravne enote.

6. Z osmo novelo ZLS (Uradni list RS, št. 51/02 – v nadaljevanju ZLS-L) je ostalo razmerje med županom in tajnikom občine nespremenjeno. Zakon je določil, da občinsko upravo usmerja in nadzira župan, delo občinske uprave pa vodi tajnik občine, ki ga imenuje in razrešuje župan (prvi stavek drugega odstavka 6. člena ZLS-L). Na novo je Zakon določil, da je tajnik občine uradnik po zakonu, ki ureja položaj javnih uslužbencev (drugi stavek drugega odstavka odstavek 6. člena ZLS-L). Skladno s prehodno določbo drugega odstavka 16. člena ZLS-L je bila predvidena uveljavitev teh določb po uveljavitvi ZJU. ZJU je delovno mesto tajnika občine opredelil kot položajno uradniško delovno mesto (5. točka drugega odstavka 80. člena ZJU). Položaj tajnika občine[1] se pridobi za dobo petih let (tretji odstavek 82. člena ZJU). Za tajnike občin, ki so bili na položaju ob začetku uporabe ZJU, je Zakon določil, da jim začne, ne glede na določbo tretjega odstavka 82. člena ZJU o petletni dobi imenovanja na položaj tajnika občine, z dnem začetka uporabe tega zakona teči štiriletna doba imenovanja na položaj (prvi odstavek 197. člena ZJU).[2] Hkrati je tudi tajnike občin uvrstil med uradnike, ki jih lahko funkcionar oziroma organ, pristojen za imenovanje, razreši brez krivdnih razlogov (peti odstavek 83. člena ZJU).

7. Pravni položaj tajnikov občin, ki so bili na položaju pred začetkom uporabe ZJU (mednje sodi tudi pobudnik), se je z vidika trajnosti njihovega imenovanja na omenjeni položaj z začetkom uporabe ZJU spremenil v dveh pogledih. Skladno z določbo prvega odstavka 197. člena ZJU je bilo opravljanje dela na omenjenem položaju časovno omejeno in sicer na dobo štirih let od začetka uporabe ZJU. Neodvisno od tega je bila za tajnike občin predvidena tudi možnost razrešitve brez krivdnih razlogov v času trajanja mandata (peti odstavek 83. člena ZJU).[3] Glede na navedeno je Ustavno sodišče pobudniku, ki je bil v naziv tajnika občine imenovan

---

[1] Skladno z drugim odstavkom 6. člena ZLS-L se lahko s splošnimi akti občine za položaj tajnika občine določi naziv direktor ali direktorica občinske uprave.

[2] Posebna ureditev je bila predvidena za uradnike, ki niso izpolnjevali predpisanih pogojev za položaj (prvi in tretji odstavek 197. člena ZJU), in za uradnike, proti katerim v skladu z veljavnimi predpisi ob začetku uporabe tega zakona poteka postopek ugotavljanja kazenske odgovornosti v zvezi z opravljanjem dela, disciplinske odgovornosti oziroma postopek ugotavljanja nesposobnosti (drugi odstavek 197. člena ZJU).

[3] Stališče o učinku uveljavitve določbe petega odstavka 83. člena ZJU o možnosti razrešitve uradnikov brez krivdnih razlogov v času trajanja mandata na pravni položaj tajnikov občin je Ustavno sodišče zavzelo že v odločbi št. U-I-90/05 z dne 7. 7. 2005 (Uradni list RS, št. 75/05). V 16. točki obrazložitve te odločbe je Ustavno sodišče obrazložilo, da je ZJU pred novelo (Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnih uslužbencih, Uradni list RS, št. 23/05 – v nadaljevanju ZJU-A) določal možnost razrešitve brez krivdnih razlogov za tri vrste položajev iz drugega odstavka 82. člena, in sicer med drugimi tudi za direktorja občinske uprave (tajnika občine). Ob tem je navedlo, da so navedeni položajni uradniki, ki so bili imenovani na položaj pred izpodbijano novelo, zato že pred kandidiranjem na položaj oziroma pred odločitvijo, da položaj sprejmejo, morali računati na možnost, da bodo (lahko) v primeru nastopa novega funkcionarja predčasno razrešeni brez krivdnih razlogov. Takšno stališče se je nanašalo na uradnike, ki so bili na položaj imenovani pred uveljavitvijo ZJU-A, vendar po uveljavitvi ZJU. V obravnavani zadevi pa gre za drugačen primer. Predmet ustavne presoje je namreč pravni položaj tajnikov občin, ki so bili na ta položaj imenovani pred uveljavitvijo ZJU.

pred uveljavitvijo ZJU, priznalo pravni interes za izpodbijanje omenjenih določb.

8. Pobudo za oceno ustavnosti petega odstavka 83. člena in prvega odstavka 197. člena ZJU je Ustavno sodišče sprejelo. Ker so bili izpolnjeni pogoji iz četrtega odstavka 26. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 15/94 – v nadaljevanju ZUstS), je nadaljevalo z odločanjem o stvari sami.

9. V primeru izpodbijanih določb gre za dva različna posega v delovnopravni položaj tajnikov občin, ki so se na teh delovnih mestih zaposlili že pred uveljavitvijo ZJU. Kot takšna ju je obravnavalo tudi Ustavno sodišče. Izpodbijani določbi je preizkusilo z vidika skladnosti z načelom varstva zaupanja v pravo kot enim izmed načel pravne države iz 2. člena Ustave. Ustavno sodišče je namreč že v odločbi št. U-I-101/95 z dne 8. 1. 1998 (Uradni list RS, št. 13/98 in OdlUS VII, 2) ugotovilo, da se lahko pogoji za pridobitev določenih pravic z veljavnostjo za naprej tudi spremenijo, kar velja tudi za spremembe pri posameznih pravicah iz delovnega razmerja. Posameznik se ne more zanašati na to, da se trenutno veljavni zakon, ki bi mu ob izpolnjevanju predpisanih pogojev omogočal uveljavljanje določene pravice, ne bo spremenil. To pa ne pomeni, da varstvo pridobljenih pravic z učinkom za naprej v našem ustavnem sistemu sploh ni zagotovljeno. Zagotovljeno je v okviru načela varstva zaupanja v pravo, ki posamezniku zagotavlja, da mu država njegovega pravnega položaja ne bo poslabšala arbitrarno, torej brez stvarnega razloga, utemeljenega v prevladujočem javnem interesu.

10. V okviru preizkusa skladnosti izpodbijane ureditve z načelom varstva zaupanja v pravo (2. člen Ustave) je Ustavno sodišče presojalo tudi očitke pobudnika o neskladju s pravico do socialne varnosti iz prvega odstavka 50. člena Ustave. Eden izmed elementov, ki jih upošteva Ustavno sodišče pri presoji skladnosti izpodbijanih sprememb z načelom varstva zaupanja v pravo, je tudi teža izpodbijanih sprememb za prizadete posameznike. To pa vključuje tudi preizkus izpodbijanih sprememb z vidika njihovih morebitnih posledic na socialno varnost posameznika.

B. – II.

Presoja ustavnosti prvega odstavka 197. člena ZJU

11. Iz prvega odstavka 197. člena ZJU izhaja, da začne z dnem začetka uporabe tega zakona, ne glede na določbo tretjega odstavka 82. člena tega zakona, za tajnike občin oziroma za direktorje občinskih uprav, ki so ob začetku uporabe tega zakona na položaju, teči štiriletna doba imenovanja na položaj. S to zakonsko določbo je torej določeno trajanje mandata tajnikov občin, katerih zaposlitev na delovnem mestu tajnika občine pred uveljavitvijo ZJU ni bila časovno omejena oziroma vezana na mandat. Posamezniki, na katere se nanaša, so lahko pred uveljavitvijo ZJU upravičeno računali na zaposlitev na delovnem mestu tajnika za nedoločen čas. S tem, ko je zakonodajalec njihovo imenovanje na položaj tajnikov občin vezal na štiriletno obdobje od začetka uporabe ZJU, je posegel v že obstoječa pravna razmerja in bistveno poslabšal njihov pravni položaj. Glede na to je moralo Ustavno sodišče presoditi, ali za poseg v pravni položaj takšnih oseb obstajajo razlogi, utemeljeni v prevladujočem javnem interesu, pomembnejši od posega v položaj prizadetih.

12. Odločitev zakonodajalca, da časovno omeji imenovanje uradnikov na nekatera najvišja položajna uradniška delovna mesta, je mogoče razumeti kot ukrep, utemeljen v prevladujočem javnem interesu. Omenjena rešitev namreč omogoča, da se po preteku določenega obdobja od imenovanja uradnikov na položajna uradniška delovna mesta ponovno preveri, ali takšna najvišja uradniška delovna mesta zasedajo najbolje usposobljeni posamezniki za delo na teh mestih. Takšen ukrep lahko prispeva k uspešnemu in k učinkovitemu delu samoupravne lokalne skupnosti. To pa je nedvomno v javnem interesu.

13. Izpodbijani poseg tudi ni prekomeren. Skladno s četrtim odstavkom 82. člena ZJU bodo lahko župani tajnike občin, ki se jim bo glede na izpodbijano določbo prvega odstavka 197. člena ZJU z dnem 28. 6. 2007 izteklo štiriletno obdobje imenovanja na položaj, ponovno imenovali na isti položaj brez internega oziroma javnega natečaja (četrti odstavek 82. člena ZJU). Pri presoji teže posledic izpodbijanega ukrepa za posameznike, pri katerih ne bo prišlo do ponovnega imenovanja, pa je treba upoštevati, da potek dobe imenovanja na položaj tajnika občine ne vpliva na delovno razmerje teh oseb, sklenjeno za nedoločen čas (tretji odstavek 197. člena ZJU). Skladno s sedmim odstavkom 83. člena ZJU bodo premeščeni na delovno mesto, ki ustreza njihovemu nazivu in za katerega izpolnjujejo pogoje. Samo če takšnega delovnega mesta ne bo na voljo, jim bo prenehalo delovno razmerje, imeli pa bodo pravico do odpravnine v skladu s predpisi, ki urejajo delovna razmerja. Glede na navedeno izpodbijani ureditvi ni mogoče očitati neskladja z načelom varstva zaupanja v pravo iz 2. člena Ustave. Zato je Ustavno sodišče odločilo, kot izhaja iz 1. točke izreka te odločbe.

Presoja ustavnosti petega odstavka 83. člena ZJU

14. Peti odstavek 83. člena ZJU omogoča razrešitev nekaterih najvišjih uradnikov na položaju – med njimi tudi tajnikov občin, brez krivdnih razlogov. ZJU je v prvotnem besedilu določal, da je razrešitev brez krivdnih razlogov mogoča v prvih treh mesecih od nastopa funkcije funkcionarja, pristojnega za imenovanje oziroma za predlaganje imenovanja. Med postopkom pred Ustavnim sodiščem je bila izpodbijana določba dvakrat spremenjena. Z novelo ZJU-A (Uradni list RS, št. 23/05) je zakonodajalec možnost razrešitve brez krivdnih razlogov razširil še na nekatere druge najvišje položajne uradnike (generalne sekretarje v ministrstvih in predstojnike organov v sestavi ministrstev) in črtal časovno omejitev, po kateri je bila razrešitev uradnikov mogoča le v treh mesecih od nastopa funkcije funkcionarja, pristojnega za imenovanje oziroma predlaganje imenovanja (prvi odstavek 8. člena). Ustavno sodišče je ugotovilo neskladje takšne določbe z Ustavo (odločba št. U-I-90/05).[4] Zakonodajalcu je naložilo, naj ugotovljeno neustavnost odpravi v roku šestih mesecev (3. točka izreka). Z novelo ZJU-B (Uradni list RS, št. 113/05) je bila določba petega odstavka 83. člena ZJU spremenjena tako, da se glasi: "Funkcionar oziroma organ, pristojen za imenovanje, lahko na predlog funkcionarja, pristojnega za predlaganje imenovanja, v enem letu od nastopa funkcije razreši generalnega direktorja v ministrstvu, predstojnika vladne službe, generalnega sekretarja v ministrstvu, predstojnika organa v sestavi ministrstva, načelnika upravne enote in direktorja občinske uprave oziroma tajnika občine, ne glede na razloge iz drugega odstavka tega člena. Razrešitev po tem odstavku je ne glede na to, kdaj je funkcionar nastopil funkcijo, možna tudi v enem letu od imenovanja uradnika na položaj." Navedene spremembe niso vplivale na vsebino določbe petega odstavka 83. člena ZJU v tistem delu, v katerem jo izpodbija pobudnik. Ustavno sporna po mnenju pobudnika je namreč le sama možnost razrešitve brez krivdnih razlogov, kolikor se nanaša na tajnike občin, ki ob imenovanju na položaj na razrešitev iz tega razloga niso mogli računati. V tem delu, ki pomeni tudi obseg presoje Ustavnega sodišča, pa je ostala izpodbijana določba nespremenjena.

15. Izpodbijana določba omogoča razrešitev tajnikov občin brez krivdnih razlogov. Kot takšna posega v pravni položaj tajnikov občin, ki so bili na ta položaj imenovani pred začetkom veljavnosti ZJU. Omenjeni posamezniki namreč pred zaposli-

[4] Ustavno sodišče je ugotovilo, da je ureditev, po kateri so najvišji državni uradniki zamenljivi brez krivdnih razlogov ves čas petletnega mandata, v neskladju z drugim odstavkom 120. člena Ustave. Kolikor se nanaša na generalne sekretarje v ministrstvih in predstojnike organov v sestavi ministrstev, ki so do uveljavitve tega zakona že bili imenovani na položaj, pa je izpodbijani ureditvi očitalo tudi neskladje z načelom varstva zaupanja v pravo (2. člen Ustave).

tvijo na delovnem mestu tajnika občine niso mogli računati na to, da bodo lahko razrešeni tudi iz tega razloga. Upravičeno so se lahko zanesli na to, da jih je mogoče razrešiti le iz razlogov, taksativno naštetih v zakonu (23. člen ZDDO).[5]

16. Izpodbijana določba zasleduje pomemben in ustavno dopusten cilj. Razrešitev tajnikov občin brez krivdnih razlogov namreč županom omogoča, da si za svoje najožje sodelavce izmed strokovnjakov, izbranih na posebnem natečaju, izberejo za sodelavce tiste osebe, ki jim posebej zaupajo. Navedeno lahko prispeva k uspešnemu in k učinkovitemu delu samoupravnih lokalnih skupnosti. Konceptualno neskladje oziroma različni pogledi na področje dela oziroma druga nesoglasja med županom in tajnikom občine lahko namreč onemogočajo uspešno vodenje samoupravne lokalne skupnosti. Uspešno in učinkovito delo samoupravne lokalne skupnosti je nedvomno razlog, utemeljen v prevladujočem javnem interesu, ki zahteva takojšnjo uveljavitev izpodbijane ureditve. Glede na to izpodbijani ureditvi ni mogoče očitati, da ne zasleduje ciljev, utemeljenih v prevladujočem javnem interesu. Izpodbijani ukrep je zato dopusten, vendar je po oceni Ustavnega sodišča prekomeren. Tajniki občin, ki so bili na ta položaj imenovani pred uveljavitvijo ZJU, na predčasno razrešitev brez krivdnih razlogov niso mogli računati. V primeru razrešitve iz tega razloga so skladno s sedmim odstavkom 83. člena ZJU upravičeni do premestitve na delovno mesto, ki ustreza njihovemu nazivu in za katero izpolnjujejo pogoje. Če takega delovnega mesta ni, jim delovno razmerje preneha, imajo pa pravico do odpravnine, ki jim zaradi prenehanja potrebe po njihovem delu pripada v skladu s predpisi, ki urejajo delovna razmerja. Takšna ureditev ne ustreza teži izpodbijanega posega v njihov pravni položaj. Po oceni Ustavnega sodišča bi jim moral namreč zakonodajalec zagotoviti takšno odmeno, ki bi bila enakovredna temu, do česar bi bili upravičeni, če bi delo na tem položaju opravljali do izteka mandata po prvem odstavku 197. člena ZJU. Navedeno pomeni, da se zaradi morebitne razrešitve po določbi petega odstavka 83. člena ZJU (razrešitev brez krivdnih razlogov) njihov ekonomski položaj, kot bi ga imeli do izteka mandatnega obdobja iz prvega odstavka 197. člena ZJU, ne sme spremeniti. Ker zakonodajalec za tajnike občin, ki so bili na položaju že ob uveljavitvi ZJU, za primer predčasne razrešitve brez krivdnih razlogov tega ni zagotovil, je izpodbijana določba, kolikor se nanaša na takšne osebe, v neskladju z načelom zaupanja v pravo iz 2. člena Ustave.

17. Ker gre za položaj iz prvega odstavka 48. člena ZUstS, je Ustavno sodišče sprejelo ugotovitveno odločbo in določilo zakonodajalcu rok šestih mesecev za odpravo ugotovljene neskladnosti (2. in 3. točka izreka). Za odpravo ugotovljene neustavnosti ima zakonodajalec na voljo različne možnosti. Odpravi jo lahko s spremembo ustreznega dela 83. člena ZJU, lahko pa tudi s sprejemom povsem nove določbe, ki bo na celovit način uredila položaj prizadetih posameznikov v primeru njihove morebitne razrešitve brez krivdnih razlogov.

C.

18. Ustavno sodišče je sprejelo to odločbo na podlagi 21. in 48. člena ZUstS v sestavi: predsednik dr. Janez Čebulj ter sodnice in sodniki dr. Zvonko Fišer, Lojze Janko, Milojka Modrijan, dr. Ciril Ribičič, dr. Mirjam Škrk, Jože Tratnik in dr. Dragica Wedam Lukić. Odločbo je sprejelo soglasno.

Predsednik
dr. Janez Čebulj l.r.

[5] Člen 23 ZDDO, ki je urejal razrešitev upravnih delavcev pred uveljavitvijo ZJU, je določal, da organ, pristojen za imenovanje, razreši upravnega delavca: (1) ki pisno zaprosi za razrešitev ali prenehanje delovnega razmerja; (2) ki mu preneha delovno razmerje po zakonu; (3) ki po delovnih in strokovnih kvalitetah ni več primeren za opravljanje dela.

831. Odločba o ugotovitvi, da je bil 24. člen Zakona o posebnem davku na bilančno vsoto bank in hranilnic v neskladju z Ustavo, z učinkom razveljavitve, o zavrnitvi pobude za začetek postopka za oceno ustavnosti prvega odstavka 96. člena in prvega odstavka 97. člena in drugega stavka 112. člena Zakona o davčnem postopku ter o zavrženju pobude za oceno ustavnosti tretjega odstavka 96. člena Zakona o davčnem postopku

Številka: U-I-32/04-10
Datum: 9. 2. 2006

O D L O Č B A

Ustavno sodišče je v postopku za preizkus pobude in v postopku za oceno ustavnosti, začetem na pobudo družbe Nova Ljubljanska banka, d.d., Ljubljana, ki jo zastopa Anton Ribnikar, na seji dne 9. februarja 2006

o d l o č i l o:

1. Člen 24 Zakona o posebnem davku na bilančno vsoto bank in hranilnic (Uradni list RS, št. 87/97 in 84/98) je bil v neskladju z Ustavo.

2. Ugotovljena neskladnost ima učinek razveljavitve.

3. Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti prvega odstavka 96. člena in prvega odstavka 97. člena ter drugega stavka 112. člena Zakona o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 18/96, 87/97, 82/98, 91/98 108/99 in 97/01) se zavrne.

4. Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti tretjega odstavka 96. člena Zakona o davčnem postopku se zavrže.

O b r a z l o ž i t e v

A.

1. Pobudnica opravlja skladno z Zakonom o bančništvu (Uradni list RS, št. 7/99 in nasl. – ZBan) bančne in druge finančne storitve in je zavezanka za davek od dobička pravnih oseb ter za posebni davek na bilančno vsoto bank in hranilnic. Na podlagi davčne odločbe, ki je bila v postopku inšpiciranja obračuna davka od dobička za leto 1997 izdana novembra 1998, je morala narediti nov obračun davka od dobička in nov skupinski davčni obračun. Prav tako je morala na podlagi junija 2003 izdane davčne odločbe v postopku inšpiciranja obračunavanja in plačevanja davkov in prispevkov za leti 2000 in 2001 doplačati davek od dobička skupaj z zamudnimi obrestmi. Zato izpodbija 24. člen Zakona o posebnem davku na bilančno vsoto bank in hranilnic (v nadaljevanju ZPDVBH) ter člene 96, 97 in 112 Zakona o davčnem postopku (v nadaljevanju ZDavP).

2. Pobudnica za 24. člen ZPDVBH poudarja, da gre za posebno določbo, ki opredeljuje davčno obveznost iz davka od dobička v povezavi z davčno obveznostjo iz posebnega davka na bilančno vsoto bank in hranilnic. Po izpodbijani določbi se namreč davčna obveznost po ZPDVBH ne spremeni, čeprav davčni organ ugotovi drugačen znesek davka od dobička. Pobudnica meni, da takšna rešitev ni v skladu z načeli pravne države (2. člen Ustave). V utemeljitev zatrjevanega se sklicuje na odločbo Ustavnega sodišča št. U-I-91/98 z dne 16. 7. 1999 (Uradni list RS, št. 61/99 in OdlUS VIII, 196). Z njo je bil razveljavljen 15. člen ZPDVBH, kolikor davčna obveznost po ZPDVBH skupaj z davkom od dobička po Zakonu o davku od dobička pravnih oseb (Uradni list RS, št. 72/93 in nasl. – v nadaljevanju ZDDPO) presega 50% višine dobička, ugotovljenega pred obdavčitvijo v izkazu uspeha davčnega

zavezanca. Zato pobudnica meni, da davčni organ v primerih, ko je davčni zavezanec že plačal davek v višini 50% dobička, ne bi smel zvišati davčne obveznosti iz davka od dobička, če se ob tem ne spremeni davčni obračun za posebni davek na bilančno vsoto bank in hranilnic, saj bi to v neskladju s 33. in 67. členom Ustave posegalo v gospodarsko funkcijo lastnine. Prav tako bi v primeru, ko davčni organ lahko spremeni davčno obveznost za davek od dobička, davčni zavezanec pa ne more spremeniti davčne obveznosti za posebni davek na bilančno vsoto, šlo za neskladje z načelom enakosti iz 14. člena Ustave.

3. Prvi odstavek 96. člena in prvi odstavek 97. člena ZDavP naj bi bila v neskladju s členoma 2 in 14 Ustave, ker dajeta pravico za odmero davka davčnemu organu, ki ima lahko le pristojnost, da v davčnem postopku, začetem po uradni dolžnosti, izda davčno odločbo. Prav tako bi moral ZDavP za primere samoobdavčitve določati rok, v katerem je davčni organ dolžan začeti postopek inšpiciranja in izdati odločbo. Ker je v ZDavP le določba o zastaranju pravice do odmere davka, naj bi šlo za neenakost pred zakonom, saj se davčnim zavezancem za dohodnino, ki se jim davek odmerja v odmernem postopku, odločba izda do 31. oktobra tekočega leta za preteklo leto. Za neskladje z načeli pravne države iz 2. člena Ustave naj bi šlo še zaradi negotovega pravnega položaja tistih davčnih zavezancev, ki davek plačujejo na podlagi samoobdavčitve, saj se ne ve, kdaj bo davčni organ za pet oziroma za deset let nazaj inšpiciral njihov obračun ter jim naložil obveznost skupaj z zamudnimi obrestmi za čas, ko obveznost še ni bila ugotovljena. Zato naj bi šlo tudi za neskladje s 67. členom Ustave. Poleg tega naj bi bili davčni zavezanci še brez pravice do pravnega sredstva oziroma naj bi bila ta samo formalna, ker pritožba ne zadrži izvršitve davčne odločbe oziroma o njej odloča isti organ, saj je Davčna uprava Republike Slovenije organ v sestavi Ministrstva za finance. Zavezanci imajo na voljo sicer še upravni spor, vendar naj bi bila v njem pravica do vrnitve plačanega davka iz tretjega odstavka 96. člena ZDavP neuresničljiva, ker zastara v petih letih po poteku leta v katerem je bil davek plačan, postopki pa so dolgotrajni, saj roki za izdajo odločb niso določeni.

4. Pobudnica nadalje navaja, da mora do 31. marca tekočega leta predložiti davčni obračun za preteklo leto. Pri tem se ji ne izda odmerna odločba, ker je davčni organ po drugem stavku 112. člena ZDavP pristojen, da v roku desetih let od predložitve obračuna preverja njegovo pravilnost. Tako različna roka naj bi ustvarjala nasprotje znotraj pravnega reda, saj bi moral za davčni organ veljati smiselno enak rok kot za davčnega zavezanca. Pri tem izhaja pobudnica iz Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 80/99 in nasl. – ZUP), po katerem mora upravni organ izdati odločbo najpozneje v dveh mesecih. Čeprav ZDavP dovoljuje, da se določena vprašanja v davčnem postopku uredijo drugače, ne bi smelo biti odstopov od splošnih načel pravne države in od načela enakosti pred zakonom. Navedeno neskladje naj bi hkrati nedopustno posegalo v lastnino (67. člen Ustave), še zlasti, ker je davčno obveznost treba plačati skupaj z zamudnimi obrestmi, ki tečejo za nazaj. Zato meni, da bi morali biti v ZDavP za izvedbo postopka inšpiciranja določeni razumni roki. Tako pa je absolutni zastaralni rok deset let (peti odstavek 97. člena ZdavP), kar pomeni odprtost letnega davčnega obračuna v navedenem obdobju, čeprav je obračun kot sestavino letnega poročila potrdil nadzorni svet delniške družbe in s tem postal dokončen. Zato ne bi smel biti predmet inšpiciranja, saj se s tem posega v resničnost objavljenih podatkov in povzroča njihovo "nedokončnost" oziroma bi se moral začeti postopek inšpiciranja ustaviti, če davčna odločba ne bi bila izdana do dne zasedanja skupščine delniške družbe, ki odloča o uporabi bilančnega dobička.

5. Pobudnica zatrjuje še neskladje izpodbijanih določb ZDavP z direktivami Evropske unije oziroma z rešitvami, sprejetimi v drugih državah Evropske unije.

6. Državni zbor na pobudo ni odgovoril.

B. – I.

7. Izpodbijane določbe so med postopkom pred Ustavnim sodiščem prenehale veljati. Določba ZPDVBH je bila razveljavljena z uveljavitvijo Zakona o prenehanju veljavnosti Zakona o posebnem davku na bilančno vsoto bank in hranilnic (Uradni list RS, št. 83/04 – ZPVZPDBH) in določbe ZDavP z uveljavitvijo Zakona o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 54/04 in nasl. – ZDavP-1). Ker davčni postopki, s katerimi pobudnica izkazuje pravni interes za vložitev pobude, še niso pravnomočno končani, so pogoji iz 47. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 15/94 – v nadaljevanju ZUstS) za oceno ustavnosti izpodbijanih določb izpolnjeni.

8. Izpodbijani 24. člen ZPDVBH se glasi: "Če davčni organ v inšpekcijskem pregledu v skladu z zakonom o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 18/96) ugotovi drugačen znesek davka od dobička pravnih oseb, se davčna obveznost po tem zakonu ne spremeni."[1] Višina davka od dobička pravnih oseb namreč vpliva na višino posebnega davka na bilančno vsoto bank in hranilnic, saj jo zmanjšuje za že plačani davek od dobička pravnih oseb (15. člen ZPDVBH).

9. Ustavno sodišče je ustavnost obdavčitve po ZPDVBH že ocenjevalo in z odločbo št. U-I-91/98 odločilo, da skupna davčna obveznost po ZDDPO in po ZPDVBH ne sme preseči 50% višine dobička, ugotovljenega pred obdavčitvijo v izkazu uspeha davčnega zavezanca. Iz obrazložitve odločbe izhaja, da predstavlja obdavčitev po ZPDVBH, kolikor presega polovico donosa (glede na naravo in namen posebnega davka na bilančno vsoto bank in hranilnic) ustavno nedopusten poseg v pravico do zasebne lastnine iz 33. člena Ustave.

10. Narava in namen obdavčitve s posebnim davkom na bilančno vsoto bank in hranilnic v času veljavnosti ZPDVBH nista bila spremenjena. Zato Ustavno sodišče iz razlogov, navedenih že v obrazložitvi odločbe št. U-I-91/98 ugotavlja neustavnost 24. člena ZPDVBH, saj bi nespremenjena davčna obveznost po ZPDVBH lahko presegla polovico višine dobička, ugotovljenega v izkazu uspeha davčnega zavezanca in s tem v neskladju s 33. členom Ustave posegla v pravico do zasebne lastnine. Ker gre za zakonsko določbo, ima lahko odločitev Ustavnega sodišča le učinek razveljavitve. Zato se 24. člen ZPDVBH glede na 44. člen ZUstS ne bo uporabljal za razmerja, nastala pred dnem, ko je razveljavitev začela učinkovati, če do tega dne o njih ni bilo pravnomočno odločeno. Glede na to se bo davčnim zavezancem po ZPDVBH v primerih, ko je bil v davčnem postopku, ki še ni pravnomočno končan, ugotovljen drugačen znesek davka od dobička pravnih oseb, kot je bil napovedan, spremenila tudi davčna obveznost po ZPDVBH. Ta sprememba pa bo lahko znižanje ali zvišanje davčne obveznosti za posebni davek na bilančno vsoto bank in hranilnic. Do slednjega bo prišlo v primerih, ko bo davčni organ ugotovil, da je dobiček v izkazu uspeha višji, kot je bil napovedan. Posledično bo zato višja tudi tista polovica donosa, na katero se lahko seže z davkom po ZPDVBH.

B. – II.

11. Pobudnica izpodbija še 96. in 97. člen ZDavP, ki urejata zastaranje. Ker utemeljuje v obeh primerih zatrjevano neustavnost le za prvi odstavek, je Ustavno sodišče obe določbi najprej preizkusilo le v tem delu. Prvi odstavek 96. člena ZDavP se glasi: "Pravica do odmere davka zastara v petih letih po poteku leta, v katerem bi bilo treba odmeriti davek." Prvi odstavek 97. člena ZDavP se glasi: "Tek zastaranja pravice do odmere davka ustavi vsako uradno dejanje davčnega organa, ki mu je namen odmera davka in je dano v vednost zavezancu." Določbi naj bi bili neustavni, ker so davčnemu organu, ki ima lahko le pristojnosti, podeljene pravice.

---

[1] Navedena rešitev je bila predlagana na podlagi ocene, da bi bili stroški administriranja davčne obveznosti večji od koristi davčnih zavezancev oziroma proračuna, kadar bi bila pri inšpekcijskem pregledu pravilnosti obračunavanja in plačevanja davka od dobička davčna osnova povišana in naloženo doplačilo davka od dobička (Poročevalec DZ, št. 59/97).

12. Pobudnica utemeljuje v tem delu zatrjevano neustavnost s terminološko neustreznostjo ureditve. Vendar posamezna določba zgolj zaradi tega še ni neustavna, saj je bistveni njen vsebinski pomen. S tega vidika pa izpodbijani določbi neustavnosti ni mogoče očitati, saj je pristojnost v bistvu pravica določenega organa, da opravi nalogo, ki spada v njegovo delovno področje (gl. dr. Vilko Androjna, Upravni postopek in upravni spor, Časopisni zavod Uradni list Republike Slovenije, Ljubljana 1992, str. 58).[2]

13. Pobudnica zatrjuje neustavnost tudi zato, ker za primere samoobdavčitve ni določen rok, v katerem bi bilo treba začeti davčno inšpiciranje oziroma izdati odločbo. Navedeni očitek je neutemeljen, saj je z določitvijo zastaralnega roka, v katerem se lahko odmeri davek, v bistvu določen rok, v katerem se lahko začne davčni postopek. Rok za izdajo odločbe, od dneva končanja inšpekcijskega pregleda, pa je določen v 15.a členu ZDavP.

14. Neutemeljen je tudi pobudničin očitek o neenakem obravnavanju davčnih zavezancev, ker je za posamezne davke (npr. za dohodnino) rok za izdajo odmerne odločbe določno opredeljen. Načela enakosti pred zakonom (drugi odstavek 14. člena Ustave) namreč ni mogoče pojmovati kot enostavno splošno enakost vseh, pač pa kot enako obravnavanje enakih položajev in različno obravnavanje različnih položajev. Navedeno načelo je ZDavP upošteval, saj so različni roki za izdajo odmerne odločbe določeni za različne vrste davkov, v odvisnosti od značilnosti posameznih davkov oziroma težavnosti postopka odmere (tako podatkov za odmero dohodnine ne dajo le davčni zavezanci, temveč skladno s 34. členom ZDavP tudi izplačevalci obdavčenih dohodkov).

15. Prav tako na podlagi izpodbijanih določb položaja davčnega zavezanca ni mogoče opredeliti za pravno negotovega, ker naj ta ne bi vedel, kdaj bo davčni organ opravil nadzor nad zakonitostjo, pravilnostjo in pravočasnostjo izpolnjevanja davčnih obveznosti, določenih s predpisi o obdavčenju, ter naložil izpolnitev morebitnih zaostalih obveznosti skupaj z zamudnimi obrestmi. Pri nadzoru gre namreč za dejanja, ki niso odvisna od volje davčnega zavezanca. Prav zato je čas za njihovo izvedbo omejen z jasno opredeljenim časovnim okvirom, v katerem se lahko izvedejo. Ali je ta časovni okvir tudi primeren, Ustavno sodišče ni pristojno ocenjevati. Klub temu pa ni mogoče spregledati, da bi bila pobudnica v enakem položaju tudi v primeru, ko bi bil časovni okvir za polovico manjši. Pobudnici je bila namreč odločba v zvezi z obračunom davka od dobička pravnih oseb za leto 1997, ki je moral biti oddan do konca marca 1998, izdana novembra 1998, torej v dobrih sedmih mesecih. Odločba v zvezi z obračunom davka od dobička pravnih oseb za leti 2000 in 2001, ki sta morala biti oddana do konca marca 2001 oziroma marca 2002, pa je bila izdana junija 2003, torej v dobrem letu oziroma v dobrih dveh letih od oddaje obračuna. Poleg tega je na podlagi odločbe Ustavnega sodišča št. U-I-356/02 z dne 23. 9. 2004 (Uradni list RS, št. 109/04 in OdlUS XIII/58) povsem jasen tudi tek zamudnih obresti. Te začnejo teči v zadevah iz 406. člena ZDavP-1 – tj. v zadevah, glede katerih je postopek ob začetku uporabe ZDavP-1 v teku oziroma glede katerih je bila ob začetku uporabe ZDavP-1 že vložena zahteva stranke ali pravno sredstvo, zaradi česar se končajo po določbah ZDavP (tako kot pri pobudnici) – z dnem izvršljivosti davčne odločbe. Davčni zavezanec tako za čas, ko davčna obveznost še ni bila ugotovljena, ni obremenjen z zamudnimi obrestmi, zato njegov položaj s tega vidika ni negotov. Pobudnica je zatrjevala še neskladje s 67. členom Ustave, vendar s svojimi trditvami po vsebini utemeljuje neskladje s 33. členom Ustave. Zgolj s tekom zamudnih obresti od izvršljivosti davčne odločbe dalje, s katero je bila davčnemu zavezancu naložena izpolnitev ugotovljene obveznosti, ni mogoče utemeljiti neskladja s 33. členom Ustave.

16. Ustavno sodišče pri tem ni preizkušalo pobudničinih zatrjevanj o neskladju s pravico do pravnega sredstva iz 25. člena Ustave, saj izpodbijane določbe ZDavP ne urejajo teh vprašanj.

17. Prav tako Ustavno sodišče ni preizkušalo pobudničinih zatrjevanj o neustavnosti tretjega odstavka 96. člena ZDavP, po katerem pravica zavezanca do vračila plačanega davka, obresti in stroškov prisilne izterjave, ki jih ni bil dolžan plačati, zastara v petih letih po preteku leta, v katerem jih je plačal. Izpodbijani zastaralni rok je relativni zastaralni rok, medtem ko je absolutni zastaralni rok deset let od dneva, ko je zastaranje prvič pričelo teči (četrti in peti odstavek 97. člena ZDavP). Vendar pobudnica ni izkazala, da bi ji tako določeni zastaralni roki onemogočali vrnitev že plačanih obveznosti, ki jih ni bila dolžna plačati. Ker torej ni izkazala, da bi se z morebitno zanjo ugodno odločitvijo njen pravni položaj izboljšal, je bilo treba pobudo v tem delu zaradi pomanjkanja pravnega interesa zavreči (24. člen ZUstS).

18. Pobudnica izpodbija še drugi stavek 112. člena ZDavP, ki se glasi: "Davčni organ lahko nadzira in preverja pravilnost davčnega obračuna in izda odločbo v roku 10 let od roka za predložitev davčnega obračuna." Iz pobudničinega zatrjevanja, da gre za nasprotje znotraj pravnega reda, ker za davčni organ ne velja trimesečni rok od poteka davčnega obračunskega leta, izhaja, da naj bi šlo za neskladje z načelom enakosti iz drugega odstavka 14. člena, ki naj bi povzročalo še neskladje z 2. členom Ustave. Vendar zatrjevanje neskladja z načelom enakosti ni utemeljeno (gl. 14. točko obrazložitve). Različni roki so namreč predpisani za različne subjekte. Posledično je tako neutemeljeno tudi pobudničino zatrjevanje neskladja z 2. členom Ustave.

19. Ustavno sodišče za oceno skladnosti predpisov z direktivami Evropske unije ni pristojno (prvi odstavek 160. člena Ustave). Prav tako ne presoja skladnosti predpisov s pravnimi ureditvami v drugih državah.

C.

20. Ustavno sodišče je sprejelo to odločbo na podlagi 47. člena ZUstS ter drugega odstavka 26. člena in 25. člena ZUstS v sestavi: predsednik dr. Janez Čebulj ter sodnice in sodniki dr. Zvonko Fišer, Lojze Janko, Milojka Modrijan, dr. Ciril Ribičič, dr. Mirjam Škrk, Jože Tratnik in dr. Dragica Wedam Lukić. Odločbo je sprejelo soglasno.

Predsednik
dr. Janez Čebulj l.r.

---

832. Odločba o razveljavitvi tretjega odstavka 14.a člena Zakona o lokalni samoupravi, o delni razveljavitvi sklepa Državnega zbora po drugem odstavku 14.a člena Zakona o lokalni samoupravi

Številka: U-I-2/06-22
Datum: 16. 2. 2006

O D L O Č B A

Ustavno sodišče je v postopku, začetem na podlagi 30. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 15/94), in v postopku za oceno ustavnosti, začetem na pobude Josipa Bajca, Antona Kokalja, Marjete Uhan in Mojce Kucler Dolinar, vsi so poslanci Državnega zbora, ter Občinskega sveta Občine Mozirje, ki ga zastopa Župan Občine

[2] Opredelitev pojma pristojnosti je naslednja: "Pristojnost daje po eni strani pravico določenemu organu, da opravi nalogo, ki spada v njegovo delovno področje, kar pomeni, da te naloge noben drug organ ne sme opraviti, po drugi strani pa tudi dolžnost, da opravi nalogo in da ne more odkloniti naloge, ki spada v njegovo delovno področje."

Mozirje Ivan Suhoveršnik, in Jožeta Antoniča, Župana Občine Bled, na seji dne 16. februarja 2006

o d l o č i l o:

1. Tretji odstavek 14.a člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93, 57/94, 14/95, 63/95, 26/97, 70/97, 10/98, 74/98, 70/2000, 51/02, 72/05 in 100/05 – ur. p.b.) se razveljavi.

2. Razveljavitev začne učinkovati po poteku enega leta od objave te odločbe v Uradnem listu Republike Slovenije.

3. Pobuda Župana Občine Bled za oceno ustavnosti in zakonitosti točke I/4 Sklepa Državnega zbora o ugotovitvi, da posamezna območja ne izpolnjujejo pogojev za ustanovitev občine oziroma za spremembo njenega območja št. 020-01/90-1/163 z dne 15. 12. 2005 (EPA 629-IV), se zavrže.

4. Točka I/14 sklepa iz prejšnje točke ni v neskladju z Ustavo in z zakonom.

5. Točke I/9, I/10, I/11, I/12 in I/15 sklepa iz 3. točke tega izreka se razveljavijo.

6. Državni zbor je dolžan v roku, ki bo še omogočal izvedbo morebitnih referendumov, ponovno obravnavati v prejšnji točki navedene predloge in oceniti, ali izpolnjujejo z Ustavo in zakonom določene pogoje za ustanovitev občin oziroma za spremembo njihovih območij, ter sprejeti ustrezen akt v skladu s 14.a členom Zakona o lokalni samoupravi.

7. Točki 5 in 6 izreka začneta učinkovati naslednji dan po vročitvi te odločbe Državnemu zboru.

O b r a z l o ž i t e v

A.

1. Pobudniki izpodbijajo točke I/4, I/9, I/10, I/11, I/12, I/14 in I/15 Sklepa Državnega zbora o ugotovitvi, da posamezna območja ne izpolnjujejo pogojev za ustanovitev občine oziroma za spremembo njenega območja št. 020-01/90-1/163 z dne 15. 12. 2005 (EPA 629-IV – v nadaljevanju Sklep), s katerimi je Državni zbor ugotovil, da predlogi za ustanovitev občine Gorje z izločitvijo iz občine Bled, za ustanovitev občine Poljane z izločitvijo iz občine Gorenja vas-Poljane, za ustanovitev občine Rakek z izločitvijo iz občine Cerknica, za ustanovitev občine Rečica ob Savinji z izločitvijo iz občine Mozirje, za ustanovitev Spodnja Idrija z izločitvijo iz občine Idrija, za ustanovitev občine Šentjošt z izločitvijo iz občine Dobrova-Polhov Gradec in za ustanovitev občine Šentrupert z izločitvijo iz občine Trebnje, ne izpolnjujejo pogojev za ustanovitev občin, določenih v Zakonu o lokalni samoupravi (v nadaljevanju ZLS). Menijo, da je Sklep v neskladju s členi 1, 2, 9, 14, 15, 22, 25, 44, 138, 139 in 153 Ustave, s 13. in s 14.a členom ZLS in s 3. členom Evropske listine o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 57/96, MP, št. 15/96 – v nadaljevanju MELLS). Navajajo, da je Ustava v 9., 138. in 139. členu opredelila načelo avtonomije lokalne samouprave. ZLS naj bi konkretneje opredelil zakonske pogoje za ustanovitev občine. člen 44 Ustave naj bi določal, da ima vsak državljan pravico, da v skladu z zakonom sodeluje pri upravljanju javnih zadev. Pobudniki se sklicujejo na odločbo Ustavnega sodišča št. U-I-13/94 z dne 21. 1. 1994 (Uradni list RS, št. 6/94 in OdlUS III, 8), iz katere naj bi izhajalo, da je naloga države, da občanom omogoči izraziti interese in uveljaviti ustrezno oblikovano voljo na pravno urejen in predvidljiv način.

2. Vsi pobudniki, razen Župana Občine Bled, izpodbijajo Sklep, ker naj bi iz mnenja Vlade z dne 24. 11. 2005 in iz razprav v Državnem zboru izhajalo, da je ključni razlog za izpodbijano odločitev neobstoj zdravstvenega doma na predlaganem območju. Menijo, da to ne more biti razlog za odločitev, da predlagana območja ne izpolnjujejo pogojev za ustanovitev občine. Sklicujejo se na Zakon o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 9/92 in nasl. – v nadaljevanju ZZDej), ki naj bi dopuščal uporabo zdravstvenega doma za območje več občin. Tudi iz 12. člena ZZDej, ki določa, da mora občina zagotoviti izvajanje preventivnih in drugih programov, če v občini ali mestu ni zdravstvenega doma, naj bi izhajalo, da lahko obstaja občina brez zdravstvenega doma. Pobudniki se sklicujejo tudi na odločbi Ustavnega sodišča št. U-I-119/98 z dne 17. 4. 1998 (Uradni list RS, št. 35/98 in OdlUS VII, 77) in št. U-I-103/02 z dne 18. 4. 2002 (Uradni list RS, št. 39/02 in OdlUS XI, 64).

3. Pobudnik Josip Bajc dodatno navaja, da iz Predloga za ustanovitev nove občine Spodnja Idrija izhaja, da navedeno območje izpolnjuje vse zakonske pogoje. Z izpodbijano odločitvijo Državnega zbora naj bi bile prebivalcem tega območja kršene pravice do lokalne samouprave. Pobudnik navaja, da je Državni zbor v konkretnem primeru ravnal arbitrarno, saj je v prejšnjih postopkih za ustanovitev občin ustanovil tudi občine brez zdravstvenega doma. Zakonodajalec naj bi pri oblikovanju obstoječe mreže občin v prejšnjih letih upošteval pogoj obstoja zdravstvenega doma relativno, zato bi moral tudi predlog pobudnika obravnavati enako. Po mnenju pobudnika bi moral biti izpodbijani Sklep obrazložen, saj v nasprotnem primeru pobudnik ne more učinkovito uporabiti pravnega sredstva. S tem naj bi bila kršena 2. in 25. člen Ustave. Predlaga, naj Ustavno sodišče ugotovi, da je točka I/12 Sklepa v neskladju z Ustavo, in naj omogoči, da občani območja Spodnje Idrije uresničijo svoje ustavne pravice.

4. Pobudnik Anton Kokalj še navaja, da iz mnenja Vlade z dne 24. 11. 2005 izhaja, da je sedanja Občina Gorenja vas – Poljane sestavljena iz dveh lokalnih skupnosti. Iz Ustave naj bi izhajalo, da je najnižja oblika lokalne skupnosti občina. Iz obrazložitve Vlade naj bi izhajalo, da je že sedanja Občina Gorenja vas – Poljane sestavljena iz dveh občin. Zato naj bi bilo mnenje Vlade, da predlog za ustanovitev nove občine ne izpolnjuje zakonskih pogojev, nelogično.

5. Pobudnici Meta Uhan in Mojca Kucler Dolinar v pobudi za oceno ustavnosti in zakonitosti točke I/10 Sklepa še navajata, da bi moral biti Sklep obrazložen z razlogi za zavrnitev predloga za ustanovitev nove občine.

6. Pobudnik Občinski svet Občine Mozirje še navaja, da je bilo s Sklepom kršeno načelo enakosti iz 14. člena Ustave, saj naj bi v primeru predlagane nove Občine Rečica ob Savinji obstajali enaki razlogi za ustanovitev nove občine, kot pri ustanovitvi drugih občin na območju Zgornje Savinjske doline. Meni, da bi moral Sklep biti obrazložen. V nadaljevanju še navaja, da je Državni zbor pri obravnavi predloga kršil postopek. Predsednik Državnega zbora naj bi prekinil obravnavo o celotnem Odloku ter zahteval razpravo in odločanje o Sklepu in o njegovih amandmajih. Iz ZLS naj bi izhajalo, da mora Državni zbor predhodno ugotoviti, kateri predlogi izpolnjujejo pogoje, in nato razpisati referendum. Šele v nadaljevanju naj bi smel Državni zbor izdati sklep o tistih predlogih, ki ne izpolnjujejo zakonskih pogojev. Ker naj bi v konkretnem primeru postopek tekel obratno, naj bi bila v postopku kršena Poslovnik Državnega zbora (Uradni list RS, št. 35/02 in nasl. – PoDZ-1) in veljavna zakonodaja. Posledično pa naj bi bili kršeni tudi načela pravne države, načelo zakonitosti in načelo enakosti.

7. Pobudnica Mojca Kucler Dolinar v pobudi za oceno ustavnosti in zakonitosti točke I/14 Sklepa še navaja, da je Državni zbor pri ustanavljanju občin leta 1994 in 1998 upoštevaval zakonske kriterije široko in fleksibilno. Zato naj bi Državni zbor, ker ni razpisal referenduma na območju pod točko I/14 Sklepa, ravnal arbitrarno. Z ustanovitvijo večjega števila občin z manjšim številom prebivalcev kot 5000, 3000 ali celo 1000 naj bi zakonodajalec vzpostavil blaga merila za uveljavljenje izjem. Meni, da je edini absolutni pogoj za ustanovitev nove občine le predhodni razpis referenduma, na podlagi katerega se ugotovi večinska volja prebivalstva. Ker Državni zbor ni razpisal referenduma, naj bi posegel v pravico do lokalne samouprave. Sklep naj tudi ne bi vseboval obrazložitve, zakaj predlagano območje ne izpolnjuje zakonskih pogojev.

8. Župan Občine Bled navaja, da so pri predlogu za ustanovitev nove Občine Gorje izpolnjeni vsi zakonski pogoji za ustanovitev nove občine. Ker naj bi Državni zbor ugotovil, da predlog ne izpolnjuje pogojev, naj bi ravnal arbitrarno in samovoljno. Izpodbijanemu sklepu očita, da ni obrazložen. Z izpodbijano določbo naj bi zakonodajalec nedovoljeno diskriminiral prebivalce naselja Gorje in jim jemal ustavno pravico, da se na referendumu izrečejo za ali proti izločitvi iz Občine Bled. Meni, da je kršeno načelo enakosti, saj je zakonodajalec brez stvarno utemeljenega razloga razlikoval med obstoječimi in novo predlaganimi občinami. Izpodbijani sklep naj bi tudi kršil načelo jasnosti in določnosti predpisov, ker iz njega ne izhaja razlog za odločitev Državnega zbora. Izpodbijani Sklep naj bi bil tudi v neskladju z 12. in s 13. členom ZLS, ker naj bi bili na predlaganem območju izpolnjeni vsi zakonski pogoji za ustanovitev nove občine. Sklep pa naj bi bil tudi v neskladju s 124. členom Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 80/99 in nasl. – v nadaljevanju ZUP)[1] . Izpodbijani Sklep, ki naj bi po vsebini pomenil upravno odločbo, naj ne bi vseboval obrazložitve v skladu z 214. členom ZUP. Ker naj Sklep ne bi imel vseh zahtevanih sestavin odločbe, naj ne bi bilo mogoče preizkusiti njegove pravilnosti in zakonitosti.

9. Ustavno sodišče je na seji dne 19. 1. 2006 pobude sprejelo in na podlagi 30. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 15/94 – v nadaljevanju ZUstS) začelo postopek za oceno ustavnosti tretjega odstavka 14.a člena ZLS. Sklep o sprejemu in začetku postopka za oceno ustavnosti 14.a člena ZLS je poslalo Državnemu zboru.

10. Državni zbor je v odgovoru na pobude navedel, da v dosedanjem postopku za ustanovitev novih občin na podlagi 14. in 14.a člena ZLS pri odločanju o predlogih pobudnikov ni ravnal arbitrarno. Podpira tudi mnenje Vlade k navedenim pobudam. Državni zbor ni odgovoril na sklep Ustavnega sodišča št. U-I-2/06 z dne 19. 1. 2006, s katerim se je začel postopek za oceno ustavnosti tretjega odstavka 14.a člena ZLS.

11. Vlada v mnenju navaja, da pri vseh pobudah velja skupna ugotovitev, da predlagana območja novih občin ne izpolnjujejo pogojev za ustanovitev občine, ker na predlaganih območjih ni zagotovljeno primarno zdravstveno varstvo občanov. Iz druge alineje drugega odstavka 13. člena ZLS naj bi izhajalo, da je občina sposobna zadovoljevati potrebe svojih prebivalcev in izpolnjevati druge naloge v skladu z zakonom, če je na njenem območju zagotovljeno primarno zdravstveno varstvo občanov (zdravstveni dom ali zdravstvena postaja). Vlada meni, da gre pri izvajanju primarnega zdravstvenega varstva za eno centralnih funkcij, ki se mora zagotavljati na območju vsake občine.

12. V mnenju k sklepu Ustavnega sodišča št. U-I-2/06 je Vlada navedla, da je Ustavno sodišče v odločbi št. U-I-322/98 z dne 15. 3. 2001 (Uradni list RS, št. 28/01 in OdlUS X, 44) ugotovilo, da je Zakon o postopku za ustanovitev občin ter za določitev njihovih območij (Uradni list RS, št. 44/96 – v nadaljevanju ZPUODO) v neskladju z Ustavo, kolikor ne določa sodnega varstva v predhodnem postopku za ustanovitev občin. S tretjim odstavkom 14.a člena ZLS je bila izvršena odločba Ustavnega sodišča. Vsi akti Državnega zbora, ki jih sprejema v postopku sprejemanja zakonov, naj bi bili del zakonodajnega postopka. Zato naj bi se njihova skladnost z Ustavo in zakoni presojala v postopku ustavnosodne presoje. Navaja še, da z zakonom določeni predlagatelji začetka postopka za ustanovitev občine ter določitev njihovih območij nimajo posamičnega pravnega interesa, temveč je njihov interes splošne narave.

[1] Pravilno 214. člen ZUP, na katerega se pobudnik sklicuje v nadaljevanju pobude.

B. – I.

13. Z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/05 – ZLS-M) je bil razveljavljen ZPUODO. Postopek za ustanovitev nove občine ali spremembo njenega območja je sedaj urejen v II. poglavju ZLS. Med drugim je v drugem odstavku 14.a člena ZLS določeno, da v primeru, če Državni zbor ob obravnavi posameznega predloga oceni, da niso izpolnjeni pogoji za ustanovitev občine oziroma spremembe njenega območja, to ugotovi s sklepom, ki ga pošlje predlagatelju.

14. V tretjem odstavku 14.a člena ZLS je določeno: "Predlagatelj lahko poda pobudo Ustavnemu sodišču za oceno ustavnosti in zakonitosti sklepa državnega zbora iz prejšnjega odstavka v roku 15 dni od prejema sklepa."

15. Ustavno sodišče ima v sistemu delitve oblasti vlogo varuha ustavnosti in zakonitosti, in sicer v razmerju do vseh drugih državnih organov, organov lokalne samouprave in nosilcev javnih pooblastil (odločba št. U-I-304/96 z dne 7. 11. 1996, Uradni list RS, št. 68/96 in OdlUS V, 147). Pristojnosti Ustavnega sodišča so določene v 160. členu Ustave. Temeljna pristojnost Ustavnega sodišča je presoja ustavnosti in zakonitosti predpisov (prvih pet alinej prvega odstavka 160. člena Ustave). Na podlagi šeste alineje 160. člena Ustave odloča tudi o ustavnih pritožbah. V tem postopku ob izpolnjenih procesnih predpostavkah, ki jih določa ZUstS, presoja posamične in konkretne akte z vidika kršitev človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

16. V gradivu, ki je bilo na voljo v postopku sprejemanja ZLS-M,[2] je navedeno, da je v skladu s prakso Ustavnega sodišča pravno varstvo zoper akt Državnega zbora, s katerim ta ugotovi, da predlog za ustanovitev nove občine ali spremembo njenega območja ne izpolnjuje zakonskih pogojev, zagotovljeno v postopku ustavnosodnega varstva. Tudi Vlada v mnenju navaja, da naj bi se skladnost vseh aktov Državnega zbora, sprejetih v zakonodajnem postopku, presojala v postopku ustavnosodne presoje.

17. Dejstvo, da je bil Sklep sprejet v zakonodajnem postopku, še ne pomeni, da ima avtomatično naravo predpisa in da bi moralo biti pravno varstvo zagotovljeno v postopku ustavnosodnega varstva.[3] Ustavno sodišče je že večkrat ocenjevalo, ali in pod kakšnimi pogoji je treba določen akt šteti za predpis. V primeru, ko tak akt ni zakon, so za oceno ključni materialni kriteriji. Tako je Ustavno sodišče v več odločbah zapisalo, da je, ne glede na izpolnjevanje formalnih pogojev, treba šteti za predpis akt, v katerem so vsebovane splošne in abstraktne pravne norme, s katerimi se urejajo pravice in obveznosti pravnih subjektov, ali če bi te norme navzven povzročale pravne učinke (tako v sklepu št. U-I-378/96 z dne 16. 1. 1997, OdlUS VI, 5; v odločbi št. U-I-87/96 z dne 16. 7. 1998, Uradni list RS, št. 56/98 in OdlUS VII, 145; v sklepu št. U-I-110/95 z dne 26. 11. 1998, OdlUS VII, 210 in v sklepu št. U-I-95/01 z dne 21. 6. 2001, OdlUS X, 127). Predpisi morajo biti objavljeni, preden začnejo veljati. Predpis začne veljati petnajsti dan po objavi, če ni v njem določeno drugače. Državni predpisi se objavljajo v državnem uradnem listu, predpisi lokalne skupnosti pa v uradnem glasilu, ki ga določijo te same (154. člen Ustave).

18. S Sklepom Državni zbor ugotovi, da v konkretnem primeru ne obstajajo pogoji za ustanovitev občine, ki jih na splošen način predpisuje ZLS. Sklep se ne objavi, ampak se vroči predlagateljem začetka postopka za ustanovitev nove občine. Zato Sklep glede na veljavno ureditev v ZLS ne izpolnjuje niti formalnih niti materialnih kriterijev, da bi

[2] Poročevalec DZ, št. 33/05.

[3] Ustavno sodišče je v odločbi št. U-I-103/02 in tudi v sklepu št. U-I-2/06 izrecno pojasnilo, da je akte Državnega zbora, s katerimi je bilo ugotovljeno, da posamezno predlagano območje ne izpolnjuje zakonskih pogojev za ustanovitev občine, presojalo samo zato, ker zakonodajalec kljub odločbi Ustavnega sodišča št. U-I-322/98 ni uzakonil ustreznega sodnega varstva.

ga lahko šteli za predpis. Ustavno sodišče je v sklepu št. U-I-2/06 ugotovilo, da je sklep posamičen akt. Posamične akte Ustavno sodišče presoja v postopku ustavne pritožbe, vendar šele potem, ko so izčrpana vsa pravna sredstva. Poleg tega v postopku ustavne pritožbe Ustavno sodišče presoja posamični akt samo z vidika posega v človekove pravice ali temeljne svoboščine.

19. Drugi odstavek 162. člena Ustave določa, da predlagatelje zahteve za začetek postopka določa zakon, pobudo pa lahko vloži vsakdo, ki izkaže pravni interes. Pobudniki, ki so upravičeni vložiti pobudo iz tretjega odstavka 14.a člena ZLS, so z Ustavo določeni predlagatelji zakona[4] in občinski svet. Izpodbijani Sklep, s katerim se ugotovi, da predlagano območje ne izpolnjuje zakonskih pogojev za ustanovitev nove občine ali spremembo njenega območja, neposredno ne posega v pravice pobudnikov, temveč posega v pravice prebivalcev posameznega območja do sodelovanja pri upravljanju javnih zadev (44. člen Ustave).

20. Iz navedenega izhaja, da je zakonodajalec z ureditvijo v tretjem odstavku 14.a člena ZLS uredil posebno obliko pobude, pri kateri naj bi Ustavno sodišče v postopku presoje ustavnosti in zakonitosti predpisov presojalo posamičen akt. Vlagatelji pravnega sredstva nimajo niti položaja predlagateljev zahteve, niti jim ni treba izkazati pravnega interesa za vložitev pobude. Zakonodajalec je očitno v tretjem odstavku 14.a člena ZLS določil popolnoma novo pristojnost Ustavnega sodišča. V enajsti alineji prvega odstavka 160. člena Ustave je sicer določeno, da Ustavno sodišče odloča tudi o drugih zadevah, ki so mu naložene z Ustavo in z zakoni. Te določbe ni mogoče razlagati tako, da zakonodajalca pooblašča, da lahko nekritično širi obseg pristojnosti Ustavnega sodišča. Zakonodajalec mora pri uporabi ustavnega pooblastila iz enajste alineje prvega odstavka 160. člena Ustave upoštevati načelo pravne države, druge določbe Ustave ter pomen in vlogo Ustavnega sodišča v ustavnem sistemu. Morebitne dodatne pristojnosti Ustavnega sodišča mora določiti tako, da ohranja konsistenten pravni sistem in ne sme posegati v položaj Ustavnega sodišča v celotnem pravnem sistemu v razmerju do zakonodajne, izvršilne in sodne veje oblasti.[5]

21. Načela pravne države (2. člen Ustave) zahtevajo jasno in nedvoumno določitev pristojnosti in pooblastil nosilcev oblasti ali funkcij (odločba št. U-I-58/95 z dne 6. 7. 1995, Uradni list RS, št. 65/95 in OdlUS IV, 68). Zakonodajalec je v tretjem odstavku 14.a člena ZLS uredil sodno varstvo zoper Sklep, ne da bi upošteval z Ustavo določene pristojnosti Ustavnega sodišča, posebnosti postopka pred Ustavnim sodiščem in vlogo Ustavnega sodišča v ustavnem sistemu. Ker je zakonodajalec razširil pristojnosti Ustavnega sodišča tako, da so pooblastila in naloge Ustavnega sodišča v neskladju z njegovo vlogo v pravnem sistemu, je tretji odstavek 14.a člena ZLS v neskladju z 2. členom v povezavi s 160. in 162. členom Ustave. Zaradi ugotovljene neskladnosti je Ustavno sodišče tretji odstavek 14.a člena ZLS razveljavilo (1. točka izreka).

22. Ker bi s takojšno razveljavitvijo tretjega odstavka 14.a člena ZLS nastala neustavna pravna praznina, je Ustavno sodišče začetek učinkovanja razveljavitve tretjega odstavka 14.a člena ZLS odložilo za čas enega leta od objave odločbe v Uradnem listu. Tako bo zakonodajalec imel dovolj časa za oceno vseh možnih rešitev ter za izbiro najustreznejšega in najučinkovitejšega pravnega varstva (2. točka izreka).

B. – II.

23. Dokler ne začne učinkovati razveljavitev tretjega odstavka 14.a člena ZLS, je edino pravno varstvo zoper Sklep zagotovljeno pred Ustavnim sodiščem. Zato je Ustavno sodišče vse vloge pobudnikov štelo za pobude za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti Sklepa. V skladu s svojimi pristojnostmi, določenimi v 160. členu Ustave in v ZUstS, je presodilo skladnost Sklepa s hierarhično višjimi akti. Ustavno sodišče ne more presojati pravilnosti končne ocene Državnega zbora, temveč lahko le oceni, ali iz celotnega procesnega gradiva izhajajo prepričljivi in razumni razlogi za sprejete odločitve, kar od Državnega zbora zahtevajo načela pravne države (2. člen Ustave) in načelo enakosti pred zakonom (drugi odstavek 14. člena Ustave).

24. V skladu s tretjim odstavkom 14.a člena ZLS lahko pobudo vložijo samo predlagatelji začetka postopka za ustanovitev nove občine v roku 15 dni od prejema sklepa Državnega zbora. Predlog za začetek postopka za ustanovitev nove Občine Gorje je vložil Občinski svet Občine Bled. Zato bi lahko pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti točke I/4 Sklepa v skladu s tretjim odstavkom 14.a člena ZLS vložil samo Občinski svet Občine Bled.

25. Pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti točke I/4 Sklepa je vložil Jože Antonič, Župan Občine Bled. Glede na navedeno je Ustavno sodišče pozvalo pobudnika, naj pobudo dopolni s sklepom ali z zapisnikom Občinskega sveta Bled, iz katerega bi izhajala odločitev občinskega sveta, da vloži navedeno pobudo. Pobudnik je pobudo dopolnil s sklepom Občinskega sveta z dne 17. 1. 2006, da "se strinja, da se vloži pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti točke I/4 Sklepa". Ustavno sodišče ocenjuje, da iz priloženega sklepa ne izhaja, da je pobudo vložil Občinski svet Bled, ampak izhaja, da je pobudo vložil Župan Občine Bled, Občinski svet Občine Bled pa se z njegovo pobudo strinja. Iz navedenega izhaja, da je pobudo vložila neupravičena oseba, zato je Ustavno sodišče njegovo pobudo zavrglo (3. točka izreka).

B. – III.

26. Pobudnica Mojca Kucler Dolinar izpodbija točko I/14 Sklepa, s katero je Državni zbor ugotovil, da predlog za ustanovitev nove Občine Šentjošt z izločitvijo iz Občine Dobrova – Polhov Gradec ne izpolnjuje pogojev za ustanovitev občine. Meni, da je Državni zbor ravnal nezakonito, ker naj bi predlog izpolnjeval vse zakonske pogoje.

27. Ključni merili, ki ju je v 13. in 13.a členu ZLS opredelil zakonodajalec, da bi konkretiziral ustavno zasnovo občine, sta določeno število prebivalcev in obstoj kolektivnih potreb, ki naj se zadovoljujejo v občini. Ustavno sodišče je že poudarilo, da je pri oblikovanju mreže lokalne samouprave in pri ustanovitvi konkretne občine treba upoštevati celoto vseh z zakonom urejenih meril v njihovi vzajemni povezanosti. Pogoji za ustanovitev občine so določeni v 13. in 13.a členu ZLS. V tretjem odstavku 13.a člena ZLS je določeno: "Zaradi geografskih, obmejnih, narodnostnih, zgodovinskih ali gospodarskih razlogov sme imeti občina izjemoma tudi manj kot 5000 prebivalcev, vendar ne manj kot 2000 prebivalcev." Iz navedenega izhaja, da je zakonodajalec določil absolutni pogoj glede minimalnega števila prebivalcev, ki jih mora izpolnjevati predlagano območje. Iz mnenja Vlade izhaja, da predlagana občina ne bi bila sposobna zadovoljevati vseh potreb svojih prebivalcev, ker ima predlagano območje nove Občine Šentjošt premajhno število prebivalcev. Predlagano območje naj bi imelo samo 688 prebivalcev. Iz navedenega izhaja, da predlagano območje nove Občine Šentjošt ne izpolnjuje absolutnega pogoja za ustanovitev nove občine, določenega v tretjem odstavku 13.a člena ZLS.

28. Pobudnica še navaja, da primerjava z občinami, ustanovljenimi leta 1994 in 1998, pokaže, da je Državni zbor pri ustanavljanju občin upošteval zakonske kriterije široko in fleksibilno. Zato naj bi Državni zbor, ker ni razpisal referen-

---

[4] V skladu z 88. členom Ustave lahko sprejem zakona predlaga vsak poslanec, Vlada ali pet tisoč volivcev.

[5] Možnost, da se Ustavnemu sodišču pristojnosti določijo tudi z zakonom, teorija imenuje "dekonstitucionalizacija pristojnosti". Zaradi pomembnosti in občutljivosti v sistemu delitve oblasti je v nekaterih primerjalnih ureditvah za sprejem takšnih zakonov predpisana posebna, kvalificirana večina. (F. Testen v L. Šturm (ur.): Komentar Ustave Republike Slovenije, Fakulteta za podiplomske državne in evropske študije, Ljubljana 2002, str. 1108 in 1136.).

duma na območju pod točko I/14 Sklepa, ravnal arbitrarno. Iz navedenega izhaja, da pobudnica ne očita Državnemu zboru različne uporabe z zakonom določenih pogojev pri oceni izpolnjevanja pogojev pri posameznih predlogih v postopku za ustanovitev občin v letu 2005. Različna uporaba predpisanih pogojev in zato arbitrarnost naj bi obstajala le v razmerju do že ustanovljenih občin. Z ZLS-M so se spremenili pogoji za ustanovitev nove občine. Zato je tekoči postopek za ustanovitev občin treba šteti kot samostojen postopek, ki ni neposredno povezan s prejšnjimi postopki. Tako je treba tudi ravnanje Državnega zbora ocenjevati samo z vidika tega postopka. V nasprotnem primeru bi bil Državni zbor v položaju, v katerem bi mu bilo zaradi načela enakosti pred zakonom onemogočeno, da v tem postopku ravna ustavno in zakonito. Načela pravne države in načelo zakonitosti zahtevata prav nasprotno. Državni zbor je dolžan ravnati v skladu z Ustavo in z Zakonom ne glede na svoje prejšnje ravnanje, kar je v obravnavanem postopku tudi storil (odločba št. U-I-103/02). Ustavno sodišče ocenjuje, da je Državni zbor spremenil dosedanjo prakso zaradi njene uskladitve z Ustavo in Zakonom. Zato ni mogoče šteti, da je v obravnavanem postopku ravnal arbitrarno v primerjavi z že ustanovljenimi občinami ter kršil načelo enakosti iz drugega odstavka 14. člena Ustave.

29. Glede na navedeno je Ustavno sodišče ugotovilo, da točka I/14 Sklepa ni v neskladju z Ustavo in z zakonom (4. točka izreka).

B. – IV.

30. Iz navedb pobudnikov izhaja, da se ne strinjajo z odločitvijo Državnega zbora, po kateri predlagana območja novih občin, določena v točkah I/9, I/10, I/11, I/12 in I/15 Sklepa, ne izpolnjujejo zakonskih pogojev za ustanovitev nove občine. Dejstvo, da predlagana območja nimajo zdravstvenega doma, naj ne bi smelo biti razlog za takšno odločitev.

31. Pogoji za ustanovitev občine so določeni v 13. in 13.a členu ZLS. člen 13 ZLS določa, da mora biti občina sposobna zadovoljevati potrebe in interese svojih prebivalcev ter izpolnjevati druge naloge v skladu z zakonom. Šteje se, da je občina sposobna na svojem območju zadovoljevati potrebe in izpolnjevati naloge iz prejšnjega odstavka, če so zagotovljeni naslednji pogoji: popolna osnovna šola, primarno zdravstveno varstvo občanov (zdravstveni dom ali zdravstvena postaja), komunalna opremljenost (oskrba s pitno vodo, odvajanje in čiščenje odpadnih voda, oskrba z električno energijo), poštne storitve, knjižnica (splošna ali šolska) in prostori za upravno dejavnost lokalnih skupnosti. člen 13.a ZLS določa, da ima občina najmanj 5000 prebivalcev. Ob ustanovitvi ima lahko občina manj kot 5000 prebivalcev, če gre za ustanovitev nove občine z združitvijo dveh ali več občin. Zaradi geografskih, obmejnih, narodnostnih, zgodovinskih ali gospodarskih razlogov sme imeti občina izjemoma tudi manj kot 5000 prebivalcev, vendar ne manj kot 2000 prebivalcev. Pri ustanavljanju občin se morajo kriteriji iz 13. in 13.a člena upoštevati kot celota.

32. Drugi odstavek 13. člena ZLS taksativno našteva pogoje, ki morajo biti izpolnjeni, da se lahko šteje, da je (bodoča) občina sposobna zadovoljevati potrebe in interese svojih prebivalcev in izpolnjevati druge naloge v skladu z ZLS. Pogoj za ustanovitev občine na nekem območju je predvsem sposobnost zadovoljevanja skupnih potreb. Drugi odstavek 13. člena ZLS pa določa pogoje, katerih obstoj zagotavlja sposobnost zadovoljevanja skupnih potreb. Za pravilno razumevanje ni mogoče navedenih pogojev razlagati izolirano, temveč je treba upoštevati tudi predpise, ki urejajo pogoje in način zagotavljanja oziroma opravljanja posameznih dejavnosti, ki pomenijo tudi zadovoljevanje skupnih potreb in interesov v občini (predvsem gre za predpise, ki urejajo zdravstveno dejavnost, komunalno opremljenost, vzgojo in izobraževanje, knjižničarstvo). Navedeni predpisi določajo praviloma tak kriterij števila prebivalcev, ki zagotavlja racionalno in ekonomično izvajanje posamezne javne službe. Dobesedna in ozka razlaga pogojev iz 13. člena ZLS dejansko prepreči ustanovitev občin, ki ne izpolnjujejo kriterijev iz tega člena, čeprav na njihovo izpolnitev niti nimajo vpliva. Državni zbor bi moral šteti, da so posamezni pogoji iz 13. člena ZLS lahko relativne narave. Kot že navedeno, gre predvsem za pogoje, ki se nanašajo na opravljanje tistih nalog, katerih opravljanje se posebno veže na večje število prebivalcev. Pri tem je treba upoštevati tudi dejstvo, da opravljanje določenih storitev, ki jih našteva 13. člen, sploh ni v pristojnosti občine, da gre tudi za povsem tržne dejavnosti, na opravljanje oziroma zagotavljanje katerih lahko občina vpliva le posredno. Opredelitev navedenih kriterijev kot relativnih pa pomeni, da je treba ugotoviti, ali je občina samostojno ali v sodelovanju z drugimi občinami sposobna zagotavljati uresničevanje skupnih potreb (odločba št. U-I-103/02).

33. Državni zbor ima v tem postopku dolžnost, da oceni (ugotovi), ali posamezni predlogi izpolnjujejo z Ustavo in z ZLS določene pogoje. Državni zbor sprejme oceno s sklepom oziroma z odlokom (14.a člen ZLS). Ustavno sodišče je v odločbi št. U-I-183/94 z dne 9. 11. 1994 (Uradni list RS, št. 73/94 in OdlUS III, 122) poudarilo, da je pri presoji odločitev Državnega zbora vezano na Ustavo in ZLS, pri čemer pa mora z vidika načel enakosti pred zakonom ter pravne države oceniti, ali je Državni zbor pri ustanavljanju občin uporabil kriterije, ki jih je za ustanovitev občin sam predpisal, za vse primere enako oziroma ali je od njih arbitrarno odstopal. V nasprotnem primeru bi bilo ravnanje Državnega zbora v neskladju z načelom enakosti (drugi odstavek 14. člena Ustave) in z načeli pravne države (2. člen Ustave). Ali je ravnal tako, pa je mogoče ugotoviti samo iz obrazložitev sprejetih odločitev, ki izhajajo iz celotnega (procesnega) gradiva o postopku za ustanovitev občin oziroma za spremembo njihovih območij.

34. Iz mnenja Vlade in iz zakonodajnega gradiva izhaja, da držijo navedbe pobudnikov, da je bil razlog za zavrnitev predlogov za ustanovitev novih občin neobstoj zdravstvenega doma na predlaganih območjih. Kot že prej navedeno je Ustavno sodišče že večkrat pojasnilo, da samo zaradi neobstoja zdravstvenega doma na predlaganem območju ni mogoče zavrniti predloga za ustanovitev občine. Vendar je predlagatelj začetka postopka za ustanovitev nove občine dolžan utemeljiti razloge, ki utemeljujejo ustanovitev nove občine (tretji odstavek 14. člena ZLS). Iz predloga za ustanovitev nove občine mora izhajati, da je predlagana občina sposobna samostojno ali v sodelovanju z drugimi občinami zagotavljati uresničevanje skupnih potreb. Ne zadostuje samo zatrjevanje (odločba št. U-I-103/02), da bo bodoča občina šele pristopila k potrebnim investicijam (gradnji šole, zdravstvenega doma itd.). Kadar na predlaganem območju ne obstaja ustrezna lokalna inštitucija, mora biti izkazano, da je zagotovljeno izvajanje skupnih potreb prebivalcev. Ker iz zakonodajnega gradiva ni mogoče ugotoviti prepričljivega razloga, da predlogi za ustanovitev občin Poljane, Rakek, Rečica ob Savinji, Spodnja Idrija in Šentrupert ne izpolnjujejo z ZLS predpisanih pogojev, so z odločitvijo Državnega zbora kršena načelo enakosti pred zakonom iz drugega odstavka 14. člena Ustave in načela pravne države iz 2. člena Ustave. Zato je Ustavno sodišče točke I/9, I/10, I/11, I/12 in I/15 Sklepa razveljavilo. Ker je Ustavno sodišče navedene točke Sklepa razveljavilo že iz tega razloga, se mu ni bilo treba spuščati v druge navedbe pobudnikov (5. točka izreka).

35. Ustavno sodišče je na podlagi drugega odstavka 40. člena ZUstS zavezalo Državni zbor, da ponovno preuči predloge za ustanovitev novih občin, ki so navedeni v razveljavljenih točkah Sklepa, ter oceni, ali izpolnjujejo z Ustavo in z ZLS predpisane pogoje. Za svojo odločitev mora navesti prepričljive razloge (6. točka izreka).

36. Ustavno sodišče je odločilo, da začneta 5. in 6. točka izreka učinkovati naslednji dan po vročitvi Državnemu zboru, da bo Državni zbor lahko pravočasno izvršil 6. točko izreka (7. točka izreka).

C.

37. Ustavno sodišče je sprejelo to odločbo na podlagi 21. člena, 25. člena, drugega odstavka 40. člena, 43. člena in tretjega odstavka 45. člena ZUstS ter tretje alineje tretjega odstavka 46. člena Poslovnika Ustavnega sodišča (Uradni list RS, št. 93/03 in 98/03-popr.) v sestavi: predsednik dr. Janez Čebulj ter sodnice in sodniki dr. Zvonko Fišer, Lojze Janko, mag. Marija Krisper Kramberger, Milojka Modrijan, dr. Ciril Ribičič, Jože Tratnik in dr. Dragica Wedam Lukić. Prvo, drugo, tretjo in četrto točko izreka je sprejelo soglasno. Peto, šesto in sedmo točko izreka je sprejelo s šestimi glasovi proti dvema. Proti sta glasovala sodnika Fišer in Ribičič.

Predsednik
dr. Janez Čebulj l.r.

---

833. Odločba o ugotovitvi, da členi 62.d, 62.e, 62.f in 62.h Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju ter peti odstavek 18. člena in 19. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju niso v neskladju z Ustavo

Številka U-I-277/05-32
Datum: 9. 2. 2006

O D L O Č B A

Ustavno sodišče je v postopku preizkusa pobude in v postopku za oceno ustavnosti, začetem na pobudi Vzajemne zdravstvene zavarovalnice, d.v.z., Ljubljana, ki jo zastopa Stojan Zdolšek, odvetnik v Ljubljani, in Adriatica, zavarovalne družbe, d.d., Koper, ki jo zastopajo Miro Senica, Peter Fašun, Katarina Kresal in Marko Kosmač, odvetniki v Ljubljani, na seji dne 9. februarja 2006

o d l o č i l o:

1. Členi 62 d, 62 e, 62 f in 62 h Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 9/92, 13/93, 9/96, 29/98, 6/99, 99/01, 60/02, 126/03, 20/04 – ur. p.b., 76/05 in 100/05 – ur. p.b.) ter peti odstavek 18. člena in 19. člen Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 76/05) niso v neskladju z Ustavo.

2. Pobudi za začetek postopka za oceno ustavnosti 4. točke drugega odstavka 62. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju in za oceno ustavnosti tretjega odstavka 22. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju se zavrneta.

O b r a z l o ž i t e v

A.

1. Pobudnici sta zavarovalnici, ki izvajata dopolnilna zdravstvena zavarovanja. Izpodbijata ureditev, ki uvaja izravnalno shemo pri dopolnilnem zdravstvenem zavarovanju in določa način prehoda na to novo ureditev. Prva pobudnica (Vzajemna zdravstvena zavarovalnica, d.v.z.) izpodbija 62.d člen Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (v nadaljevanju ZZVZZ), in peti odstavek 18. člena ter tretji odstavek 22. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (v nadaljevanju ZZVZZ-H), z razširitvijo pobude pa še drugi do sedmi odstavek 62.e člena in 62.h člen ZZVZZ-H. Druga pobudnica (Adriatic, zavarovalna družba, d.d.) izpodbija 4. točko drugega odstavka 62. člena in člene 62 d, 62 e, 62 f in 62 h ZZVZZ ter peti odstavek 18. člena in 19. člen ZZVZZ-H.

2. Prva pobudnica navaja, da se prostovoljno dopolnilno zdravstveno zavarovanje bistveno razlikuje od obveznega, ki se financira iz prispevkov zavarovancev, saj se izvaja na pogodbeni podlagi. Pristojnost države naj bi bila pri urejanju obveznega zavarovanja večja, zakonodajalec pa naj tega pri sprejemu ZZVZZ-H ne bi upošteval, s tem naj bi kršil 74. člen Ustave. Prepuščanje dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja delovanju trga naj bi zakonodajalcu omogočilo le določanje vsebine javne koristi, v nasprotju s katero zavarovalnice te dejavnosti ne bi smele opravljati. Glede vprašanja, katere pristojnosti ima država pri urejanju načina uresničevanja posamezne pravice, se prva pobudnica sklicuje na odločbo Ustavnega sodišča št. U-I-34/94 z dne 22. 1. 1998 (Uradni list RS, št. 18/98 in OdlUS VII, 14).

3. Druga pobudnica izpodbija določbe ZZVZZ (členi 62 d, 62 e, 62 f in 62 h), ki vzpostavljajo sistem izravnalne sheme, ker naj bi tak sistem vodil v bistveno poslabšanje konkurence in v absolutni monopol na trgu dopolnilnih zdravstvenih zavarovanj. Na podlagi poslovnih podatkov iz leta 2004 druga pobudnica ocenjuje, da bodo posledica uvedbe izravnalne sheme različni negativni ekonomski učinki zanjo in za zavarovance (npr. povišanje premij za dopolnilno zdravstveno zavarovanje), pri tem pa se sklicuje na mnenje strokovnjakov z Ekonomske fakultete v Ljubljani z dne 26. 9. 2005. Meni, da z izravnalno shemo ne bodo doseženi zastavljeni cilji iz 5. točke obrazložitve Predloga ZZVZZ-H z dne 14. 7. 2005,[1] npr. znižanje premij, večja konkurenčnost na trgu dopolnilnih zdravstvenih zavarovanj in stabilizacija sistema celotnega zdravstvenega varstva. Trdi, da so ti cilji dosegljivi brez uvedbe spornega sistema izravnalne sheme, ki po mnenju druge pobudnice tudi ne ustreza pogojem načela sorazmernosti in naj bi bila zato v neskladju s 74. členom Ustave. Izpodbijana ureditev naj bi bila neustavna tudi z vidika odzivnosti izravnalne sheme na razlike v povprečnih škodah po posameznih starostnih razredih, pri čemer naj bi v praksi obstajala možnost popačenosti teh podatkov. Pobudnica meni, da je ustavno sporno tudi to, da o izravnavi odloča ministrstvo, pristojno za zdravje, oziroma minister kot politični organ.

4. Prva pobudnica posebej izpodbija določbo 62.d člena ZZVZZ v delu, ki določa, da stroški zdravstvenih storitev vključujejo poleg zneskov obračunskih škod iz naslova kritja dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja še zneske obračunanih nadomestil za zagotavljanje podatkov, potrebnih za delovanje izravnalne sheme dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, specificiranih po zavarovancih in storitvah, ter višino teh nadomestil. Ta določba naj bi pomenila zakonsko določanje elementov cene v nasprotju z Zakonom o kontroli cen (Uradni list RS, št. 63/99 – ZKC) in poseg v pogodbeno dogovarjanje med zavarovalnicami in izvajalci zdravstvenih storitev. Prva pobudnica trdi, da so izvajalci zdravstvenih storitev zaradi višjih cen svojih storitev favorizirani, saj naj bi bili upravičeni do pavšalnega zneska nadomestila samo zaradi zagotavljanja podatkov, potrebnih za izvajanje izravnalne sheme. To naj bilo v nasprotju z načelom enakosti pred zakonom (drugi odstavek 14. člena Ustave), hkrati pa naj bi pomenilo poseg v svobodno gospodarsko pobudo iz 74. člena Ustave, ne da bi bili izpolnjeni kriteriji testa sorazmernosti.

5. Prva pobudnica posebej izpodbija tudi drugi do sedmi odstavek 62.e člena ZZVZZ, ki urejajo način izračuna zneska za izravnavo, zlasti določbo, da se za izravnavo vzame manjši od izhodiščnih zneskov, določbo o meji 2000 zavarovancev za določitev povprečnega zneska stroškov zdravstvenih storitev in določbe o starostnih razredih. Te določbe naj bi v

[1] Poročevalec DZ, št. 54/05, str. 12.

nasprotju z enajstim odstavkom 14. člena Zakona o zavarovalništvu (Uradni list RS, št. 13/2000 in nasl. – v nadaljevanju ZZavar) le delno izničile vpliv porazdelitev zavarovancev po starosti in spolu v različnih zavarovalnicah, ne pa tudi vpliva zdravstvenega stanja posameznikov v posameznem razredu, zaradi česar naj bi imele določene zavarovalnice konkurenčno prednost. Delovanje izravnalnih shem naj bi po mnenju prve pobudnice postavljalo zavarovalnice v neenak položaj, ker naj bi bile zavarovalnice plačnice v boljšem položaju od zavarovalnic prejemnic sredstev iz izravnave, hkrati pa naj bi sistem spodbujal špekulacijo zavarovalnic. Trdi, da takšna ureditev krši načelo enakosti pred zakonom (drugi odstavek 14. člena Ustave) in drugi odstavek 74. člena Ustave, po katerem se gospodarska dejavnost ne sme izvajati v nasprotju z javno koristjo. Meni, da je javna korist uvedbe izravnalnih shem v določeni stopnji solidarnosti med zavarovanci na področju dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, ta pa naj s sistemom, ki favorizira zavarovalnice plačnice, ne bi bila zagotovljena.

6. Določba 62.h člena, ki določa prenos izravnave v naslednje obračunsko obdobje, če se ta v posameznem obračunskem obdobju ne opravi, naj bi bila po mnenju druge pobudnice v neskladju z 2. členom Ustave. Trdi, da je kot amandma na seji Državnega zbora dodani drugi stavek tega člena popolnoma spremenil vsebino določbe, hkrati pa je v nasprotju s prvim stavkom, ki določa 1,5% prag za izravnavo. Namen te določbe naj zato ne bi bil dosežen. Druga pobudnica meni, da iz nje tudi ni jasno, ali je prenos možen le v naslednje izravnalno obdobje, kakšen je način obračunavanja zneskov pod pragom izravnave in kakšno je gospodarjenje z njimi. Nasprotuje tudi sami višini praga za izravnavo kot strokovno neutemeljeni in se pri tem sklicuje na irski model sistema izravnalnih shem. Isto določbo v povezavi z določbo tretjega odstavka 22. člena ZZVZZ-H izpodbija tudi prva pobudnica, ker naj bi z zanjo neugodno dinamiko plačil povzročala na trgu neenakost.

7. Druga pobudnica izpodbija 19. člen ZZVZZ-H, ker naj bi ureditev vračanja matematičnih rezervacij in rezervacij za starost na način in pod pogoji, ki jih ta določa, pomenila nedopusten poseg v lastninsko pravico in s tem kršitev 33. in 67. člena Ustave, saj naj bi bile rezervacije posebna sredstva zavarovalnic v skladu z ZZavar, ki jih je bila vsaka zavarovalnica, ki izvaja dopolnilno zdravstveno zavarovanje, dolžna oblikovati in uporabljati le za namene tega zavarovanja. ZZavar naj bi jasno določal, da rezervacije z vplačilom premije in z ustreznim oblikovanjem postanejo last zavarovalnice in ne predstavljajo sredstev zavarovancev, ki bi lahko bila predmet vračanja. Čeprav so zavarovalnice omejene pri razpolaganju in upravljanju z rezervacijami, naj bi rezervacije predstavljale njihovo aktivo. Način vračanja rezervacij naj bi pomenil neracionalno uporabo teh sredstev in naj bi bil nasproten javnim interesom, saj po mnenju druge pritožnice zaradi posegov na trg dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja in zaradi staranja prebivalstva ogroža stabilnost javnega zdravstva. Tako kot uvedba izravnalne sheme, naj bi tudi vračanje rezervacij negativno vplivalo na njen ekonomski položaj, kar dokazuje z izračuni in s sklicevanjem na citirano strokovno mnenje.

8. Vračilo rezervacij razume druga pobudnica tudi kot poseg v pogodbena razmerja, saj naj bi imela obveznost vračila že prejetega ob razdrtju zavarovalnih pogodb le ena stranka – zavarovalnica (druga pobudnica). Meni, da je način vračila rezervacij, pri katerem se upošteva le število let udeležbe v zavarovanju, ne upoštevajo pa se tudi dejanski stroški škod, nesorazmeren in glede na posamičnega zavarovanca neindividualiziran, torej napačen in zgrešen z vidika določb ZZVZZ, ZZavar, Obligacijskega zakonika (Uradni list RS, št. 83/01 – v nadaljevanju OZ) ter v neskladju s 14. in s 33. členom Ustave.

9. Obe pobudnici navajata, da je peti odstavek 18. člena ZZVZZ-H v neskladju z 2., s 74. in s 155. členom Ustave. Ta določba nalaga zavarovalnicam pisno obveščanje zavarovancev o spremembah, ki jih prinaša ta zakon (med drugim tudi obveščanje o pravici do odpovedi zavarovalne pogodbe), ter hkrati ponudbo pravične prilagoditve pogodbenega razmerja. Možnost enostranskega odstopa od zavarovalnih pogodb naj bi predstavljala nedopusten poseg v obstoječe pogodbe obligacijskega prava in s tem v pridobljene pravice. Retroaktivne veljave pravnih predpisov iz 155. člena Ustave naj javna korist ne bi zahtevala, hkrati pa naj bi bilo tako ravnanje zakonodajalca tudi v nasprotju z načelom pravne države oziroma z načelom zaupanja v pravo iz 2. člena Ustave. Pri tem se prva pobudnica sklicuje na odločbi Ustavnega sodišča št. U-I-133/93 z dne 31. 3. 1994 (Uradni list RS, št. 32/94 in OdlUS III, 28) in št. U-I-340/96 z dne 12. 3. 1998 (Uradni list RS, št. 31/98 in OdlUS VII, 48). Trdi, da izpodbijana določba krši tudi 74. člen Ustave, ker naj bi omogočala nelojalno konkuriranje drugih zavarovalnic z nagovarjanjem zavarovancev, naj odpovedo že sklenjene pogodbe in sklenejo nove z njimi (sedma alineja tretjega odstavka 13. člena Zakona o varstvu konkurence, Uradni list RS, št. 18/93 in nasl. – v nadaljevanju ZVK). Druga pobudnica pa trdi, da je navedeni poseg v pogodbena razmerja iz enakih razlogov v neskladju tudi s 33. in s 67. členom Ustave, izpodbijani določbi pa očita tudi nejasnost oziroma kontradiktornost, kolikor določa posledice pasivnosti zavarovancev. Morebitno enostransko spreminjanje pogojev v pogodbah s strani zavarovalnic naj bi pomenilo protiustavno vsiljevanje pogodbenih pogojev šibkejši stranki.

10. V neskladju s 14. členom Ustave naj bi bil po mnenju prve pobudnice tudi tretji odstavek 22. člena ZZVZZ-H, ki določa postopen pristop zavarovalnic v izravnavanje razlik. Zavarovalnice prejemnice naj bi bile v primerjavi z zavarovalnicami plačnicami zato neenakopravno obravnavane in oškodovane, ne da bi za to obstajal utemeljen razlog.

11. Druga pobudnica izpodbija tudi 4. točko drugega odstavka 62. člena ZZVZZ, ker naj bi bila vsebina nekaterih uporabljenih pojmov ("sredstva iz dopolnilnega zavarovanja", "izvajanje dopolnilnega zavarovanja" in "pozitivni izid iz dopolnilnega zavarovanja") nejasna in ker naj ne bi določala časa in pogojev za ugotavljanje izida iz dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja. S sklicevanjem na ureditev pred sprejemom ZZVZZ-H in na podzakonsko ureditev (Sklep o podrobnejših navodilih za računovodsko spremljanje in izkazovanje poslovnih dogodkov v zvezi z izvajanjem izravnave pri dopolnilnem zdravstvenem zavarovanju, Uradni list RS, št. 89/05) dokazuje neskladje izpodbijane določbe z načeli pravne države iz 2. člena Ustave, saj naj z izpodbijano določbo naloženih obveznosti v rednem poslovanju ne bi bilo mogoče izvrševati, nejasne določbe pa naj bi omogočale arbitrarno razlago in prepuščale določanje pravic in obveznosti subjektu, ki bo nadzoroval izvrševanje določb tega zakona.

12. Državni zbor na pobudi ni odgovoril. Svoje mnenje je podalo Ministrstvo za zdravje, ki predlaga, naj Ustavno sodišče obe pobudi v celoti zavrne. Ministrstvo navaja, da je pri pripravi ZZZVZZ-H sledilo načelu enake obravnave vseh zavarovancev, ne glede na starost in spol. Z izravnalno shemo dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja naj bi bil vzpostavljen sistem medgeneracijske pravičnosti, ki naj bi bil dosledna izpeljava enakosti pred zakonom ter načela pravne in socialne države iz 2. člena Ustave. Na tak način naj bi se omogočalo tudi delovanje trga, na katerem je zaradi ex lege prenosa portfelja zavarovancev prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja z Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije na prvo pobudnico leta 1999 ta postala praktično monopolna zavarovalnica na področju dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja. Navaja, da je sistem socialne varnosti tisto področje, kjer je javni interes najbolj izražen, zdravstveno varstvo pa je njegov pomemben del. Pojasnjuje, da dopolnilno zdravstveno zavarovanje skupaj z obveznim zdravstvenim zavarovanjem sestavlja sistem financiranja zdravstvenih storitev, zato je pomembna sestavina človekovih pravic do zdravstvenega varstva iz 51. člena in do socialne varnosti iz

50. člena Ustave. Država naj bi bila zato dolžna omogočiti čim večjo vključitev prebivalcev v dopolnilno zdravstveno zavarovanje in pri urejanju tega področja zavarovalnicam kot izvajalkam poleg splošnih pogojev, ki veljajo za njihovo poslovanje, zaradi zagotavljanja navedenih ustavnih pravic predpisati še dodatne pogoje. Prva in druga pobudnica naj bi v svojih pobudah zasledovali le svoje partikularne poslovne interese, ki niso v celoti združljivi s cilji in z namenom reforme dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja.

13. Ministrstvo meni, da se očitki druge pobudnice glede izravnalne sheme nanašajo na njeno primernost, ne pa na njeno ustavnost. Upoštevanje povprečnih škod po posameznih starostnih skupinah naj bi zagotavljalo učinkovitost in naj ne bi bilo neustavno in tudi ne v nasprotju z deklariranim ciljem izravnalne sheme. Brez tega podatka naj namreč ne bi bilo mogoče podatkov o strukturi po starosti in spolu spremeniti v denarni izkaz. Uvedba izravnalne sheme naj bi vodila v stabilen in socialno varen sistem zdravstvenega zavarovanja.

14. Glede navedb prve pobudnice o neustavnosti zajemanja nadomestila za zagotavljanje podatkov v stroške zdravstvenih storitev, ki se izravnavajo v izravnalni shemi, Ministrstvo pojasnjuje, da strošek posredovanja podatkov ni vključen v ceno storitev izvajalcev zdravstvenih storitev in ne pomeni njenega določanja, ker so te tudi pri dopolnilnem zdravstvenem zavarovanju vezane na ceno iz naslova obveznega zdravstvenega zavarovanja. V zakonu je postavljena le zgornja meja in naj bi se pogodbene strani lahko dogovorile za ustrezen odstotek pod njo ali celo za brezplačnost, zato tudi ne gre za favoriziranje izvajalcev.

15. V zvezi s postopnostjo uvajanja izravnalne sheme Ministrstvo navaja, da je do take rešitve prišlo s sprejemom amandmaja v postopku sprejema zakona in meni, da taka določba ni v neskladju z Ustavo, ker gre za uvedbo novega sistemskega mehanizma.

16. Glede očitkov o posegu v pogodbena razmerja s strani obeh pobudnic Ministrstvo navaja, da je bilo treba pogodbena razmerja poenotiti zaradi uvedbe izravnalne sheme. Vanja naj bi bilo poseženo le toliko, kolikor je to nujno za dosego namena samega zakona, saj stara pogodbena razmerja v novem sistemu ne morejo delovati, za nazaj pa ta razmerja ostanejo nespremenjena. Peti odstavek 18. člena naj bi dajal zavarovalnicam zgolj temelj in dolžnost, da v vseh primerih, ko zavarovanec ni izrecno izrazil volje odpovedati pogodbo, izvedejo zgolj pravično prilagoditev obstoječih zavarovalnih pogodb, nikakor pa ne novacije pogodbe ali sklenitve nove zavarovalne pogodbe. Sklenitev novih pogodb v skladu z novo ureditvijo bi bila sicer z vidika varstva zaupanja v pravo po mnenju Ministrstva najustreznejša rešitev, vendar pa ta način ni bil izbran zaradi bojazni, da bi pasivnost zavarovanih oseb povzročila, da dotedanji zavarovanci v večjem obsegu ostanejo brez dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja.

17. Glede navedb druge pobudnice o vračilu rezervacij Ministrstvo poudarja, da Zakon dosledno uporablja pojem "izplačilo" rezervacij. Obveznost oblikovanja rezervacij je v dopolnilno zdravstveno zavarovanje uvedla novela ZZVZZ-C (Uradni list RS, št. 29/98) vendar naj bi njene dvoumne določbe omogočile, da so posamezne zavarovalnice izvajale to zavarovanje tudi brez njihovega oblikovanja in so se v praksi oblikovale samo za manjšino zavarovalnih pogodb. Te rezervacije naj bi zagotavljale nespremenljivost premije in so namenjene kritju obveznosti zavarovalnice iz naslova sklenjenih dolgoročnih pogodb, zato morajo zavarovalnice s sredstvi, oblikovanimi v višini rezervacij, poslovati po posebnem režimu v skladu z ZZavar. Ministrstvo trdi, da so take rezervacije v dopolnilnem zdravstvenem zavarovanju neustrezne, zato je eden od ciljev novele ZZVZZ-H njihova razgradnja. Če bi ta sredstva pripadla zavarovalnici, naj bi bila ta neupravičeno obogatena, oškodovani pa naj bi bili zavarovanci kot upravičenci do teh sredstev. Zato naj izplačilo rezervacij ne bi bilo nedopusten poseg v lastninsko pravico zavarovalnice, ker naj bi se s temi sredstvi v drugačni obliki, a v enaki priznani vrednosti, poravnala obveznost upravičencu. Strokovno mnenje, na katerega se druga pobudnica sklicuje, pa naj bi po mnenju Ministrstva izhajalo iz spornih predpostavk ter se nanašalo zgolj na pobudnico in ne na celotni trg. Profit pobudnice naj sam po sebi ne bi bil ustavno varovana kategorija.

18. Pri izplačilu rezervacij in izplačilu izravnalnega zneska gre po mnenju Ministrstva sicer za zmanjšan obseg premoženja zaradi nove ureditve, vendar tega ni mogoče upoštevati kot pravno priznano škodo, in tudi pričakovani nižji donos ne more biti temelj za presojo ustavnosti te določbe. Ministrstvo navaja, da druga pobudnica nima pravnega interesa za izpodbijanje drugega odstavka 19. člena ZZVZZ-H, ker ne gre za določbo, ki bi lahko vplivala na njen položaj. Ministrstvo ugotavlja, da druga pobudnica po svoje razlaga ustavna načela ter prakso Ustavnega sodišča v zvezi z njimi. Navedbe druge pobudnice o nejasnostih zakonskih določb naj ne bi bile utemeljene, ker je z ustaljeno prakso pravne razlage in s podzakonskimi predpisi jasno določena njihova vsebina, postopek pred Ustavnim sodiščem pa ni namenjen razlagi pravnih norm.

19. Ministrstvo za zdravje in Vlada Republike Slovenije sta odgovorila tudi na dopolnitev in razširitev pobude prve pobudnice, v svojem odgovoru pa se sklicujeta na svoja že izražena stališča ter navajata, da ugibanja prve pobudnice o bodočem delovanju izbranega modela izvajanja izravnave ne morejo biti predmet ustavnosodne presoje. V zvezi z izpodbijanim 62.e členom ZZVZZ Ministrstvo navaja, da gre za enega izmed več možnih načinov izračunov zneska za izravnavo, ki je po njegovem mnenju predvsem z vidika preprečevanja neupravičenega bogatenja in neupravičenih plačil s strani zavarovalnic primernejši od drugih, nikakor pa ni v neskladju z Ustavo.

B. – I.

20. Prva pobudnica (Vzajemna zdravstvena zavarovalnica), Janez Gregorič in družba DAP,d.o.o. so vložili pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti 62.d člena ZZVZZ, 12. člena, 13. člena, petega odstavka 18. člena in tretjega odstavka 22. člena ZZVZZ-H, v kateri slednja pobudnika izpodbijata le določbi 12. in 13. člena ZZVZZ-H. Ta dva člena novele spreminjata 42. in 53. člen ZZavar. Ker gre v tem delu pobude za posebno materijo, ki je zaključena celota in nima neposredne povezave z drugimi izpodbijanimi določbami, jo je Ustavno sodišče izločilo in bo o njej odločilo posebej. Prva pobudnica je svojo pobudo naknadno razširila s pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti drugega do sedmega odstavka 62.e člena in 62.h člena ZZVZZ. Druga pobudnica (Zavarovalna družba Adriatic) je vložila pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti 4. točke drugega odstavka 62. člena in členov 62 d, 62 e, 62 f in 62 h ZZVZZ ter petega odstavka 18. člena in 19. člena ZZVZZ-H. Ker je njena pobuda vsebinsko povezana s pobudo prve pobudnice za oceno ustavnosti navedenih določb ZZVZZ in ZZVZZ-H, ju je Ustavno sodišče zaradi skupne obravnave in odločanja združilo.

B. – II.

21. Ustavno sodišče je pobudi v delu, kot izhaja iz prve točke izreka, sprejelo in glede na izpolnjene pogoje iz četrtega odstavka 26. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 15/94 – v nadaljevanju ZUstS) nadaljevalo z odločanjem o stvari sami.

Okviri ustavnosodne presoje

22. Prva pobudnica meni, da je zakonodajalec pri urejanju dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja kršil 74. člen Ustave, ker ni upošteval, da gre za razliko od obveznega zavarovanja (kjer naj bi bila pristojnost države za urejanje širša) za dopolnilno zdravstveno zavarovanje, ki se izvaja na pogodbeni podlagi. Ustavno sodišče je moralo zato najprej

odgovoriti na vprašanje, ali je zakonodajalec z urejanjem dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja posegel v pravico do svobodne gospodarske pobude iz prvega odstavka 74. člena Ustave.

23. Ustava v prvem odstavku 74. člena določa, da je gospodarska pobuda svobodna. Gre za temeljno ustavno opredelitev gospodarskega sistema v državi,[2] hkrati pa za človekovo pravico, ki obsega svobodo sprejemanja gospodarskih odločitev na podjetniški ravni.[3] V tem smislu je 74. člen Ustave specialna določba v razmerju do ustavno zagotovljene splošne svobode ravnanja, ki izhaja iz 35. člena Ustave.[4] Ustavno sodišče je že večkrat poudarilo, da skrajno liberalistično pojmovanje podjetništva ne bi bilo v skladu z Ustavo (glej npr. odločba št. U-I-16/98 z dne 5. 7. 2001, Uradni list RS, št. 62/01 in OdlUS X, 144, odločba št. U-I-228/00 z dne 8. 11. 2001, Uradni list RS, št. 96/01 in OdlUS X, 182, odločba št. U-I-131/04 z dne 21. 4. 2005, Uradni list RS, št. 50/05, odločba št. U-I-293/04 z dne 6. 10. 2005, Uradni list RS, št. 93/05). Glede na določbo drugega stavka drugega odstavka 74. člena Ustave, po kateri se gospodarska dejavnost ne sme opravljati v nasprotju z javno koristjo, zakonodajalec sme ali celo mora, če to zahteva javna korist, urediti pogoje in način opravljanja gospodarske dejavnosti. Po drugem odstavku 15. člena Ustave je namreč mogoče z zakonom predpisati način uresničevanja človekovih pravic, kadar tako določa Ustava ali če je to nujno zaradi narave posamezne pravice. Pri tem ima zakonodajalec široko polje proste presoje. Ustavnosodna presoja takšne ureditve je zato zadržana (glej npr. odločba št. U-I-199/02 z dne 21. 10. 2004, Uradni list RS, št. 124/04 in OdlUS XIII, 65, odločba št. U-I-293/04).

24. Dopolnilno zdravstveno zavarovanje je tip prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja.[5] V okviru zavarovalniške dejavnosti se prostovoljna zdravstvena zavarovanja uvrščajo v zavarovalno vrsto zdravstveno zavarovanje ter v zavarovalno skupino premoženjsko zavarovanje in zavarovancem krijejo stroške zdravstvenih in z njimi povezanih storitev, oskrbe z zdravili in z medicinsko-tehničnimi pripomočki ter izplačila dogovorjenih denarnih nadomestil v primeru bolezni, poškodbe ali posebnega zdravstvenega stanja. Dopolnilno zdravstveno zavarovanje pri uresničevanju pravic do zdravstvenih storitev v obveznem zdravstvenem zavarovanju upravičencem krije razliko med vrednostjo zdravstvenih storitev, ki se plača iz sredstev obveznega zavarovanja v skladu s 23. členom ZZVZZ, in med polno vrednostjo teh storitev, oziroma del te razlike, kadar se doplačilo nanaša na pravico do zdravil s seznama medsebojno zamenljivih zdravil in do medicinsko-tehničnih pripomočkov. V skladu s 23. členom ZZVZZ se namreč iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja pokriva le določen odstotek vrednosti zdravstvene storitve, razen v primerih določenih bolezni ali stanj ter določenih skupin prebivalstva, kjer se iz sredstev obveznega zavarovanja izjemoma pokrije celotna vrednost teh storitev (npr. z zakonom določene nalezljive bolezni, maligne bolezni, nujna medicinska pomoč, poklicne bolezni in poškodbe pri delu, zdravljenje otrok, učencev in študentov, zdravstveno varstvo žensk v zvezi z načrtovanjem družine, kontracepcijo, nosečnostjo in porodom). Podobno vsebino dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja določa tudi ZZavar (sedmi odstavek 2. člena ZZavar). Enajsti odstavek 14. člena ZZavar za dopolnilno zdravstveno zavarovanje določa tudi, da ta zdravstvena zavarovanja "predstavljajo javni interes Republike Slovenije in se izvajajo po načelu medgeneracijske vzajemnosti".

25. V skladu z ZZVZZ se za prostovoljna zdravstvena zavarovanja subsidiarno uporablja zakon, ki ureja zavarovalništvo, za pogodbena razmerja pa zakon, ki ureja obligacijska razmerja. OZ ureja zavarovalno pogodbo v členih od 921 do 989. Ker gre za tvegano (aleatorno) pogodbo, pri kateri položaja pogodbenih strank nista enakovredna (zavarovanec je šibkejša stranka), je ta pogodba v OZ v večji meri kot druge urejena s prisilnimi normami. V skladu z OZ se pogodba sme odmakniti samo od tistih določb tega poglavja, v katerih je to izrecno dopustno, ter od tistih, ki pogodbenikom omogočajo ravnati po lastni volji. Odmik od drugih določb, če ni prepovedan s tem ali s kakšnim drugim zakonom, je dopusten samo, če je v interesu zavarovanca (924. člen OZ). Določbe OZ o posledicah neplačila premije in trajanju zavarovanja ne veljajo za zdravstvena zavarovanja (šesti odstavek 937. člena in peti odstavek 946. člena OZ), ZZavar in ZZVZZ-H pa sta za pogodbe dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja določila še dodatne obvezne sestavine (npr. medgeneracijsko vzajemnost, kontrahirno dolžnost, trajanje najmanj eno leto, enako premijo pri posamezni zavarovalnici).

26. Dopolnilno zdravstveno zavarovanje je povezano z uresničevanjem pravic iz obveznega zdravstvenega zavarovanja, ki ga Ustava opredeljuje kot del pravice do socialne varnosti po drugem odstavku 50. člena. Pravica do socialne varnosti iz prvega odstavka 50. člena Ustave v širšem smislu obsega vse socialne pravice, ki posamezniku zagotavljajo možnost preživetja in dostojnega življenja takrat, ko si tega zaradi nastopa socialnih rizikov (npr. bolezen, starost, brezposelnost) ne more zagotavljati sam.[6] Bolj konkretizirana, vendar s prejšnjo tesno povezana, pa je pravica do zdravstvenega varstva iz prvega odstavka 51. člena Ustave, iz katere za državo izhaja obveznost, da vzpostavi sistem, ki omogoča materialno dostopnost zdravstvenih storitev vsem, ki jih potrebujejo, ter da zagotovi delovanje zdravstvene službe, ki je sposobna nuditi potrebne zdravstvene storitve.[7] Kakšne ukrepe naj država za to izbere, Ustava ne določa. Zato lahko država na področju zdravstvenega zavarovanja poleg obveznega zdravstvenega zavarovanja, ki ga, kot rečeno, določa že Ustava, uvede še druga zavarovanja ali kombinacije različnih sistemov zavarovanj, ki bodo posameznikom zagotavljali z Ustavo določene pravice na področju zdravstvenega varstva. To pa samo po sebi ne more biti predmet presoje Ustavnega sodišča. Šele dopolnilno zdravstveno zavarovanje skupaj z obveznim zdravstvenim zavarovanjem omogoča zavarovancem polno pokrivanje stroškov zdravstvenih storitev. Zakonodajalec zato celo mora predpisati ureditev, ki je potrebna za zagotovitev navedene pravice tudi za tisti del zdravstvenih zavarovanj, ki so prostovoljna in se izvajajo kot gospodarska dejavnost zavarovalništva na trgu. V tem okviru sme določiti posebne pogoje za izvajanje dejavnosti, ki se nanašajo tako na zavarovalnice kot na zavarovance in zavarovalce.

27. Glede na navedeno je zakonodajalec z določitvijo pogojev za izvajanje dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja na podlagi drugega odstavka 15. člena v povezavi z drugim stavkom drugega odstavka 74. člena Ustave na tem področju uredil način izvrševanja pravice do svobodne gospodarske pobude iz prvega odstavka 74. člena Ustave. Zato ne drži navedba prve pobudnice, da je zakonodajalec presegel svoja ustavna pooblastila. Pobudnica se za utemeljitev nasprotnega stališča tudi ne more sklicevati na odločbo Ustavnega sodišča št. U-I-34/94, saj je šlo v citirani zadevi za pristojnosti države na področju zakonodajnega urejanja položaja univerze glede na načelo avtonomnosti univerze iz 58. člena Ustave.

28. Pooblastilo zakonodajalcu, da določi način uresničevanja neke ustavne pravice, pa ne pomeni, da mu je dana možnost, da to pravico omeji. Ker meja med omejevanjem

---

[2] B. Pernuš Grošelj v L. Šturm (ur.) in drugi, Komentar Ustave Republike Slovenije, Fakulteta za podiplomske državne in evropske študije, Ljubljana 2002, str. 712.

[3] *Id.*, str. 714.

[4] *Ibidem*.

[5] ZZVZZ določa še druge tipe prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja, in sicer nadomestno, dodatno in vzporedno.

[6] B. Kresal v L. Šturm (ur.) in drugi, cit. delo, str. 519.

[7] *Id.*, str. 545–550.

ustavnih pravic in predpisovanjem njihovega uresničevanja ni vedno lahko določljiva, je treba v spornih primerih najprej presoditi, ali je predpisovanje načina izvrševanja pravice že preraslo v njeno omejevanje (primerjaj odločbo št. U-I-313/98 z dne 16. 3. 2000, Uradni list RS, št. 33/00 in OdlUS IX, 60).[8] Vendar zakonodajalca tudi takrat, kadar določa pogoje za opravljanje gospodarske dejavnosti, veže splošno načelo sorazmernosti, ki mu dovoljuje, da ustavno pravico omeji le toliko, kolikor je to nujno zaradi varovanja javne koristi. To pomeni, da mora pri uzakonitvi omejitve izbrati tak ukrep, ki bo zagotovil učinkovito varstvo javne koristi in hkrati ne bo nesorazmerno omejil ustavne pravice (odločba št. U-I-163/05, Uradni list RS, št. 92/05). S tega vidika je Ustavno sodišče presojalo posamezne izpodbijane določbe.

Presoja ureditve izravnalne sheme

29. Izravnalna shema dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja je bila uvedena z 62.d, 62.e, 62.f, 62.g, 62.h in z 62.i členom ZZVZZ, ki so bili uveljavljeni z ZZVZZ-H. Zavarovalnice, ki izvajajo dopolnilno zdravstveno zavarovanje, so vključene v izravnalno shemo dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, s katero se med njimi izravnavajo razlike v stroških zdravstvenih storitev, ki izhajajo iz različnih struktur zavarovancev posameznih zavarovalnic glede na starost in spol. Zakon določa pogoje in način izravnave.[9]

30. Druga pobudnica očita izpodbijani ureditvi neskladje s pravico do svobodne gospodarske pobude, ker naj bi zakonodajalec z uvedbo izravnalne sheme presegel temeljni cilj ZZVZZ-H, to je z izravnalno shemo odzvati se na razlike v škodah zaradi starostne in spolne strukture zavarovancev, nova ureditev pa naj ne bi vodila k izboljšanju konkurenčnosti na trgu dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, ampak k njegovi destabilizaciji in k zmanjševanju števila konkurentov na trgu. Ustavno sodišče je zato moralo odgovoriti na vprašanje, ali uvedba izravnalne sheme pri dopolnilnem zdravstvenem zavarovanju protiustavno omejuje pravico do svobodne gospodarske pobude.

31. Z navedbami o vplivu uvedbe izravnalne sheme na konkurenco med zavarovalnicami na trgu dopolnilnih zdravstvenih zavarovanj druga pobudnica smiselno zatrjuje neskladje s tretjim odstavkom 74. člena Ustave. Tretji odstavek 74. člena Ustave se glasi: "Prepovedana so dejanja nelojalne konkurence in dejanja, ki v nasprotju z zakonom omejujejo konkurenco." Prvi del tega odstavka zavezuje udeležence na trgu. Ustava namreč ne opredeljuje pojma nelojalne konkurence, ZVK pa v prvem odstavku 13. člena določa, da pomenijo nelojalno konkurenco dejanja podjetja pri nastopanju na trgu. Drugi del tretjega odstavka 74. člena Ustave se sicer lahko nanaša tudi na oblastne akte in oblastna dejanja, vendar ne na zakon. Zakonodajalec je na podlagi te določbe dolžan sprejeti zakon, ki določa pravila konkurenčnega ravnanja na trgu, drugi subjekti pa konkurence ne smejo omejevati v nasprotju s tem zakonom. Iz tretjega odstavka 74. člena Ustave izhaja torej pravica do takšnih pogojev konkurenčnega delovanja na trgu, kot jih določi zakon. Ureditev, ki bi pomenila prekomerno omejitev konkurence (takšna bi lahko bila tudi ureditev, po kateri je obvezno vključevanje zavarovalnic v izravnalno shemo dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja določeno kot pogoj za vpis dejavnosti dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja v sodni register), torej ne more pomeniti neskladja s tretjim odstavkom 74. člena Ustave, temveč bi lahko pomenila kvečjemu poseg v prvi odstavek 74. člena Ustave (glej odločbo Ustavnega sodišča št. U-I-211/00 z dne 22. 1. 2004, Uradni list RS, št. 16/04 in OdlUS XIII, 4). Kot je bilo pojasnjeno že v delu B. – II. (predvsem v točki 26) obrazložitve, določitev pogojev za izvajanje dejavnosti dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, med katere sodi tudi obvezna vključitev zavarovalnic, ki izvajajo dopolnilno zdravstveno zavarovanje, v izravnalno shemo dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, ni poseg v pravico do svobodne gospodarske pobude iz prvega odstavka 74. člena Ustave, ampak določitev načina izvrševanja te ustavne pravice. Ustavno sodišče mora torej odgovoriti le na vprašanje, ali je obvezna vključitev zavarovalnic v izravnalno shemo dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja sorazmerna glede na zasledovani namen oziroma s koristmi, ki bodo zaradi te omejitve nastale.

32. Vsebina javne koristi za določitev posebnih pogojev za izvajanje dejavnosti dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja (torej tudi za obvezno vključitev v izravnalno shemo dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja) je razvidna iz dela B. – II. obrazložitve te odločbe. Pri uzakonitvi ukrepa za učinkovito varstvo te javne koristi pa mora zakonodajalec izbrati tak ukrep, ki bo zagotovil učinkovito varstvo javne koristi in hkrati ne bo nesorazmerno omejil ustavnih pravic. Posledice oziroma učinki izpodbijane obvezne vključitve zavarovalnic v sistem izravnalne sheme za zavarovalnice, ki izvajajo dopolnilno zdravstveno zavarovanje, pomenijo prehod na sistemsko nov način izvajanja dopolnilnih zdravstvenih zavarovanj, ki nadomešča dosedanje obveznosti zavarovalnic (oblikovanje rezervacij) z drugimi (izravnava razlik v stroških zdravstvenih storitev, ki izhajajo iz različnih struktur zavarovancev posameznih zavarovalnic glede na starost in spol), kar že samo po sebi ne more biti nesorazmerno. Dodatne obveznosti pa so pomožne narave in služijo delovanju novega sistema izravnalne sheme (npr. obveznost voditi računovodske evidence o stroških zdravstvenih storitev, plačevanje nadomestila za zagotavljanje podatkov za delovanje izravnalne sheme izvajalcem zdravstvenih storitev itd.). Zato so posledice, ki nastanejo zaradi uvedbe in izvajanja izravnalne sheme, primerljive z dosedanjo ureditvijo. Ker gre za določitev temeljnih mehanizmov za opravljanje določene gospodarske dejavnosti, brez katerih ciljev te dejavnosti ni mogoče doseči (interesi zavarovancev ne bi bili enakopravno zavarovani), ukrepu obvezne vključitve v izravnalo shemo ni mogoče očitati nesorazmernosti. Taka ureditev je torej v javnem interesu, teža posledic zaradi omejitev svobodne gospodarske pobude pa je sorazmerna vrednosti zasledovanega cilja, in ker iz navedb druge pobudnice ne izhajajo argumenti, ki bi lahko vplivali na drugačno oceno, ureditev izravnalne sheme ni v neskladju s prvim odstavkom 74. člena Ustave.

33. Očitka druge pobudnice o tem, da je izpodbijana ureditev v neskladju z Ustavo tudi zato, ker o izravnavi ne odloča neodvisen organ, ampak ministrstvo, pristojno za zdravje, Ustavno sodišče ni moglo preizkusiti, saj pobudnica ne navaja, s katero določbo Ustave naj bi bilo to v nasprotju in zakaj. Prav tako Ustavno sodišče ni moglo preizkusiti pavšalnega očitka, da se izravnalna shema odziva na razlike v povprečnih škodah po posameznih starostnih razredih, v praksi pa naj bi obstajala možnost popačenosti teh podatkov.

---

[8] Glej tudi F. Testen v L. Šturm (ur.) in drugi, cit. delo, str. 196.

[9] Člen 62 d ZZVZZ ureja obveznost vključevanja zavarovalnic v izravnalno shemo dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja in obveznost plačevanja nadomestila za zagotavljanje podatkov izvajalcem zdravstvenih storitev. Člen 62 e člen ZZVZZ določa način izračuna izhodiščnega zneska za izravnavo, zneska za izravnavo, zneska stroškov zdravstvenih storitev dopolnilnega zavarovanja zavarovalnice in standardiziranega zneska stroškov zdravstvenih storitev dopolnilnega zavarovanja zavarovalnice ter opredeljuje povprečni znesek stroškov zdravstvenih storitev na zavarovanca, število zavarovancev dopolnilnega zavarovanja pri zavarovalnici, starostne razrede, starost zavarovancev in obdobje izravnave. Člen 62 f člen opredeljuje dolžnost plačila zneska za izravnavo, postopek odločanja o izravnavi, pogoje plačila zneska za izravnavo in dolžnost izdaje določenih podzakonskih aktov. Člen 62 g nadalje določa postopek izravnave in pravna sredstva udeležencev v njem. Člen 62 h določa odlog izravnave, kadar seštevek zneskov za izravnavo ne dosega določenega praga. Člen 62 i pa obveznosti zavarovalnic, ki izvajajo dopolnilno zdravstveno zavarovanje, do Agencije za zavarovalni nadzor ter pravice in obveznosti slednje v zvezi z dopolnilnim zdravstvenim zavarovanjem.

Tudi navedbe druge pobudnice v zvezi s povišanjem premij in negativnim učinkom uvedbe izpodbijane ureditve na njen ekonomski položaj, glede katerega se sklicuje tudi na strokovno mnenje z dne 26. 9. 2005, pomenijo zgolj očitek o neprimernosti izpodbijane ureditve, s katerim očitanega neskladja z Ustavo ni mogoče utemeljiti. Poleg tega pa te navedbe temeljijo na podatkih iz leta 2004 in na ureditvi dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja pred uveljavitvijo izpodbijanih določb ZZVZZ-H.

B. – III.

34. Posamezne določbe, ki določajo ureditev izravnalne sheme, pobudnici izpodbijata še iz drugih razlogov.

Presoja 62.d člena ZZVZZ

35. Določba 62.d člena ZZVZZ, ki jo izpodbija prva pobudnica, določa, da stroški zdravstvenih storitev vključujejo zneske obračunskih škod iz naslova kritja dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, ter zneske obračunanih nadomestil za zagotavljanje podatkov iz 7. točke drugega odstavka 62. člena tega zakona. Za višino teh nadomestil se dogovorijo zavarovalnice z izvajalci zdravstvenih storitev v obliki odstotka od zneskov kosmatih obračunanih škod, znaša pa lahko največ 0,75 odstotka.

36. Prva pobudnica očita navedeni določbi poseg v pogodbeno dogovarjanje med zavarovalnico in med izvajalci zdravstvenih storitev ter določanje cene, s čimer naj bi posegla v pravico do enakosti pred zakonom iz drugega odstavka 14. člena Ustave in v pravico do svobodne gospodarske pobude iz prvega odstavka 74. člena Ustave.

37. Javni interes v zvezi z dopolnilnim zdravstvenim zavarovanjem je opredeljen v točkah 23 do 26 te obrazložitve. V 7. točki drugega odstavka 62. člena ZZVZZ je podrobneje urejen element uresničevanja javnega interesa, ki nalaga izvajalcem zdravstvenih storitev obvezno zagotavljanje podatkov, potrebnih za delovanje izravnalne sheme. Za delovanje izravnalne sheme se ti podatki zagotavljajo zavarovalnicam na enak način, kot je poznan v obveznem zdravstvenem zavarovanju.

38. Prva pobudnica zmotno meni, da gre pri tem nadomestilu za element cene, saj je ta določena s tripartitnim dogovarjanjem na podlagi 65., 66. in 67. člena ZZVZZ enako za obvezno in za prostovoljno zdravstveno zavarovanje, ki skupaj tvorita celoto finančnega pokritja določene zdravstvene storitve. Prav tako ne drži njena trditev, da gre za pavšaliziran znesek, saj je ob določeni zgornji meji cena prepuščena dogovoru med pogodbenima strankama. Glede na navedeno izpodbijana ureditev ne pomeni posega v svobodno urejanje pogodbenih razmerij (med zavarovalnico in med izvajalci zdravstvenih storitev glede zneska nadomestila za zagotavljanje podatkov), ki je med drugim varovano v okviru svobodne gospodarske pobude iz prvega odstavka 74. člena Ustave. Zato z njo tudi ni v neskladju.

39. Očitek pobudnice, da sta vključevanje nadomestila za zagotavljanje podatkov med stroške zdravstvenih storitev in določitev njegove največje vrednosti v neskladju z drugim odstavkom 14. člena Ustave, pa je očitno neutemeljen. Zakonodajalec je določil le maksimalni znesek in ne minimalnega, to pa je prvi pobudnici kot zavarovalnici v korist. S tako ureditvijo zakonodajalec torej ni favoriziral izvajalcev zdravstvenih storitev, kot to zmotno meni prva pobudnica, in se zato tudi brez pravnega interesa sklicuje na ZKC.

B. – IV.

Presoja drugega do sedmega odstavek 62.e člena ZZVZZ

40. Prva pobudnica zatrjuje, da so določbe od drugega do sedmega odstavka 62.e člena ZZVZZ v neskladju z drugim odstavkom 14. člena Ustave in z drugim odstavkom 74. člena Ustave.

41. Drugi do sedmi odstavek 62.e člena ZZVZZ določajo način izračuna zneska za izravnavo za zavarovalnico.[10]

42. Očitki prve pobudnice o neskladju določb od drugega do sedmega odstavka 62.e člena ZZVZZ z Ustavo so očitno neutemeljeni. Vprašanje načina izračuna zneska za izravnavo v izravnalni shemi dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja je vprašanje ekonomske primernosti izpodbijane ureditve, na katerega lahko da odgovor le ekonomska stroka. V skladu s 160. členom Ustave Ustavno sodišče odloča o skladnosti zakonov z Ustavo, ne more pa ocenjevati primernosti ureditve s stališča različnih strok. Za neskladje z drugim odstavkom 14. člena in z drugim odstavkom 74. člena Ustave bi lahko šlo le, če bi bila ureditev takšna, da bi po njej izračunani znesek očitno presegel namen ureditve izravnalnih shem in privedel do neenakopravne obravnave enakih položajev. Tega pa izpodbijani ureditvi ni mogoče očitati.

B. – V.

Presoja 62.h člena ZZVZZ

43. Druga pobudnica očita določbi 62.h člena ZZVZZ, da je logično nesprejemljiva, notranje neskladna in nedoločna. Zato naj bi bila v neskladju z 2. členom Ustave.

44. ZZVZZ v 62.h členu določa: "Izravnava razlik v stroških zdravstvenih storitev se ne opravi za obdobja izravnave, ko je seštevek zneskov za izravnavo, ki jih morajo plačati zavarovalnice plačnice, manjši od 1,5% zneskov kosmatih obračunanih škod, povečanih za znesek nadomestil za zagotavljanje podatkov iz 7. točke drugega odstavka 62. člena tega zakona. Ministrstvo, pristojno za zdravje, z odločbo ugotovi, da se izravnava ne opravi. Če se v posameznem obračunskem obdobju izravnava ne opravi, se znesek za izravnavo prenese v naslednje obračunsko obdobje, v katerem se prišteje k ugotovljenemu seštevku iz predprejšnjega stavka in se upošteva pri izravnavi."

45. Načelo pravne države iz 2. člena Ustave vsebuje tudi načelo jasnosti in določnosti predpisov, ker če norma ni jasno opredeljena, obstaja možnost različne uporabe zakona in arbitrarnosti državnih organov ali drugih organov za izvrševanje javnih pooblastil, ki odločajo o pravicah posameznikov. Norma je nejasna, kadar se z ustaljenimi metodami razlage pravnih norm ne da ugotoviti njene vsebine, ne pa zgolj zato, ker ne daje odgovorov na vsa vprašanja, ki se utegnejo pojaviti pri njenem izvrševanju v praksi. Izpodbijana določba ni v neskladju z 2. členom Ustave, saj iz nje jasno izhaja, da ne

---

[10] Po drugem odstavku 62.e člena ZZVZZ se izhodiščni znesek za izravnavo zavarovalnice ohrani oziroma sorazmerno zniža tako, da sta tako vsota zneskov za izravnavo plačnic kot tudi vsota zneskov za izravnavo prejemnic enaki manjši od vsote izhodiščnih zneskov za izravnavo prejemnic in vsote izhodiščnih zneskov za izravnavo plačnic. Tretji odstavek istega člena določa znesek stroškov zdravstvenih storitev dopolnilnega zavarovanja zavarovalnice. Po četrtem odstavku je standardizirani znesek stroškov zdravstvenih storitev dopolnilnega zavarovanja zavarovalnice vsota standardiziranih zneskov stroškov po starostnih razredih v zavarovalnici. Za izračun standardiziranega zneska stroškov zdravstvenih storitev dopolnilnega zavarovanja starostnega razreda v zavarovalnici se upošteva povprečni znesek stroškov zdravstvenih storitev na zavarovanca pri zavarovalnici v tem starostnem razredu oziroma kadar starostni razred v zavarovalnici šteje manj kot 2.000 oseb, povprečni znesek stroškov zdravstvenih storitev na zavarovanca pri vseh zavarovalnicah v tem starostnem razredu. Slednji se v skladu s petim odstavkom 62.e člena ZZVZZ določi tako, da se povprečni znesek stroškov zdravstvenih storitev na zavarovanca pri zavarovalnici v starostnem razredu iz 1. točke prejšnjega odstavka določi tako, da se vsota vseh zneskov stroškov zdravstvenih storitev pri zavarovalnici v starostnem razredu deli s številom zavarovancev pri zavarovalnici v istem starostnem razredu. Po šestem odstavku istega člena je število zavarovancev dopolnilnega zavarovanja v zavarovalnici povprečje števila zavarovancev na prvi dan vsakega meseca v obdobju izravnave, za katere zavarovalnica na ta dan nosi obveznost plačila stroškov zdravstvenih storitev iz naslova dopolnilnega zavarovanja. Sedmi odstavek 62.e člena ZZVZZ pa določa starostne razrede.

določa "praga" izravnave, kot zmotno meni druga pobudnica, temveč mejo, do katere se izravnava v tekočem obdobju ne izvede. Morebitne nejasnosti veljavne določbe pa ni mogoče utemeljevati z argumentom, da veljavna določba vsebuje del besedila, ki ga v predlogu zakona ni bilo.

46. Neustavnosti izpodbijane določbe prav tako ni mogoče utemeljiti z očitki, ki se nanašajo na samo višino določene meje, do katere se izravnava v določenem obdobju ne opravi. Določitev meje, do katere se izravnava ne opravi, in določitev načina delovanja izravnalne sheme, sta vprašanji primernosti ureditve, v oceno katere se Ustavno sodišče ne more spuščati. Glede na to izpodbijana določba ni v neskladju z 2. členom Ustave.

B. – VI.

Presoja 19. člena ZZVZZ-H

47. Določba 19. člena ZZVZZ-H ureja izplačilo sredstev matematičnih rezervacij in rezervacij za starost kot matematičnih rezervacij, do katerih so upravičeni zavarovanci dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja po prej veljavnih predpisih, postopek ugotovitve njihove višine in deleža, ki pripade na posameznega zavarovanca, ter postopek in ročnost njihovega izplačila.

48. Druga pobudnica očita tej določbi poseg v lastnino zavarovalnic in v pogodbena razmerja ter s tem neskladje s 33. in s 67. členom Ustave. Pravica do zasebne lastnine iz 33. člena Ustave naj bi bila kršena tudi zaradi neindividualiziranosti zneskov rezervacij, ki se vračajo posameznim zavarovancem, s tem naj bi bil kršen tudi 14. člen Ustave.

49. Pravica do zasebne lastnine iz 33. člena Ustave varuje človekove pravice in temeljne svoboščine na premoženjskem področju. Druga pobudnica določbi 19. člena ZZVZZ-H sicer očita poseg v 33. in 67. člen Ustave, vendar 67. člen določa, da zakon določi način pridobivanja in uživanja lastnine tako, da je zagotovljena njena gospodarska, socialna in ekološka funkcija, zato pride v poštev le tedaj, kadar bi se določala vsebina lastninske pravice v okviru določene funkcije. Za to tu ne gre, zato je Ustavno sodišče presojalo le, ali izpodbijana določba pomeni poseg v 33. člen Ustave. Po svoji vsebini varstvo po 33. členu Ustave zajema svobodo pridobivanja lastnine, obstoj lastnine, pravico do odtujevanja lastnine in zaupanje v pridobljene pravice.[11]

50. ZZavar v zvezi z obvladovanjem tveganj zavarovalnic določa, da mora zavarovalnica poslovati tako, da je v vsakem trenutku sposobna pravočasno izpolnjevati zapadle obveznosti (likvidnost) ter da je trajno sposobna izpolniti vse svoje obveznosti (solventnost), kar se zagotavlja s kapitalsko ustreznostjo in z zavarovalno-tehničnimi rezervacijami. Mednje sodijo tudi matematične rezervacije (tretji odstavek 113. člena in 117. člen ZZavar), ki jih morajo oblikovati zavarovalnice, ki sklepajo življenjska zavarovanja, do uveljavitve ZZVZZ-H pa so jih morale oblikovati tudi zavarovalnice, ki so sklepale zdravstvena zavarovanja, za katera so se uporabljale podobne verjetnostne tabele in izračuni kot za življenjska zavarovanja. Starostne rezervacije kot posebna zvrst matematičnih rezervacij so bile predpisane za zdravstvena zavarovanja, kjer je bilo treba pokrivati obveznosti iz doživljenjskega zavarovanja. V skladu z ZZavar mora zavarovalnica pri tistih zavarovanjih, za katere je treba oblikovati matematične rezervacije, glede na izračunano vrednost teh rezervacij zagotoviti kritni sklad, ki je kot posebno namensko premoženje zavarovalnice namenjeno kritju njenih obveznosti iz teh vrst zavarovanja, naloženo pa mora biti v skladu s posebnimi pravili, ki jih zakon podrobno določa. Premoženje posameznega kritnega sklada je dovoljeno uporabiti samo za izplačilo terjatev iz zavarovanj, v zvezi s katerimi je bil ta oblikovan. Za zdravstvena zavarovanja je zahtevano kritje celo višje od matematičnih rezervacij in obsega še druge rezervacije (125. do 128. člen ZZavar). Premoženje kritnega sklada mora zavarovalnica upravljati ločeno od svojega premoženja. Vse naložbe, ki so izvršene iz tega premoženja, so sklenjene za račun kritnega sklada, za katerega mora zavarovalnica odpreti transakcijski račun, prek katerega opravlja vsa vplačila in izplačila iz poslovanja tega kritnega sklada. Dovoljena je samo izvršba za zavarovanje oziroma poplačilo terjatev zavarovanca iz zavarovalne pogodbe, v določeni višini kritja (130. do 133. člen ZZavar). V primeru uvedbe stečaja nad zavarovalnico imajo upravičenci (med drugim tudi) iz zdravstvenih zavarovanj ločitveno pravico na premoženju kritnega sklada za poplačilo njihovih terjatev iz teh zavarovanj pred ostalimi terjatvami iz teh zavarovanj (211. člen ZZavar).

51. Iz te ureditve je jasno, da imajo matematične rezervacije in rezervacije za starost kot matematične rezervacije funkcijo varstva izpolnitve bodočih obveznosti zavarovalnice iz zavarovalnih pogodb. Pri zdravstvenih zavarovanjih je bil določen najvišji obseg zahtevanega kritja. ZZVZZ-H je za dopolnilna zdravstvena zavarovanja zagotovil varstvo zavarovancev iz sklenjenih pogodb z izravnalno shemo dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja in prepovedal oblikovanje rezervacij za ta tip prostovoljnih zdravstvenih zavarovanj. Zato je bil v okviru prehodne ureditve zakonodajalec dolžan odločiti o sredstvih iz naslova rezervacij, ki so bila zbrana, po novi ureditvi pa ne bodo več potrebna, ter jih razgraditi na ustavno skladen način.

52. Glede na navedeno sredstva rezervacij pomenijo posebno namensko premoženje zavarovalnice, saj ta z njimi ne more razpolagati po svoji volji, ampak le tako, da je spoštovana njihova z zakonom določena funkcija. Zato druga pobudnica v okviru varstva svoje premoženjske svobode ne more uveljavljati tistih pravic, ki presegajo njena upravičenja na teh sredstvih. Če bi zakonodajalec ta sredstva rezervacij prepustil v lastnino zavarovalnicam, bi te prejele nekaj, do česar po zakonu, ki ureja njihovo poslovanje, niso upravičene. Ker bodo zavarovancem izplačana njim namenjena sredstva, oblikovana za zgoraj opredeljen poseben namen, ne gre za poseg v lastninsko pravico zavarovalnic. Glede na to izpodbijana določba ni v neskladju s 33. členom Ustave.

53. Z navedbami, s katerimi druga pobudnica zatrjuje neskladje s 14. v povezavi s 33. členom Ustave zaradi neindividualiziranosti njihovega izplačevanja z vidika posameznega zavarovanca ter zaradi zatrjevane neracionalnosti s stališča uporabe teh sredstev, pa pobude ni mogoče utemeljiti. Kar zadeva njen ekonomski položaj, drži, da se bo ta tudi zaradi vračanja rezervacij verjetno spremenil. Vendar pa z navedbami o pričakovanem prihodnjem ekonomskem položaju ni mogoče utemeljevati neustavnosti izpodbijane določbe. Pobudnica kot zavarovalnica pa zoper ureditev vračila rezervacij ne more uveljavljati razlogov, ki se nanašajo na pravni položaj zavarovancev.

B. – VII.

Presoja petega odstavka 18. člena ZZVZZ-H

54. Pobudnici izpodbijata določbo petega odstavka 18. člena ZZVZZ-H, ki zavarovalnicam nalaga obveznost, da zavarovalce in zavarovance v treh mesecih po uveljavitvi novele pisno seznanijo s spremembami, ki jih prinaša novela, ter jim ponudijo pravično prilagoditev pogodbenega razmerja s 1. 3. 2006. V tem obvestilu morajo zavarovalce in zavarovance obvestiti tudi o pravici do odpovedi zavarovalne pogodbe, o roku, v katerem lahko sprejmejo ali zavrnejo prilagoditev zavarovalne pogodbe, o novih zavarovalnih pogojih, o možnem načinu plačila premij ter o trajanju zavarovalne pogodbe. Obvestilo mora vsebovati tudi podatek o pridobljenem soglasju ministra za zdravje k besedilu obvestila, rok za izplačilo neizkoriščenih premij ter rok za izplačilo rezer-

[11] G. Virant in L. Šturm v L. Šturm (ur.) in drugi, cit. delo, str. 342 in 343; v skladu s prvim odstavkom 37. člena Stvarnopravnega zakonika (Uradni list RS, št. 87/02 – SPZ) je lastninska pravica opredeljena kot pravica imeti stvar v posesti, jo uporabljati in uživati na najobsežnejši način ter z njo razpolagati; omejitve uporabe, uživanja in razpolaganja lahko določi samo zakon.

vacij, glede katerih obstaja dolžnost vrnitve. Obvestilu mora biti priložen tudi obrazec s povratnim pismom, s podpisom katerega lahko zavarovalec ali zavarovanec, ki ne pristaja na nove pogodbene pogoje, razdre pogodbo. Zavarovalne pogodbe, za katere zavarovalnice do 31. 12. 2005 ne prejmejo pisne odpovedi zavarovalca ali zavarovanca, ostanejo, preoblikovane v skladu s tem zakonom, še naprej v veljavi. Zavarovalnice so tem zavarovalcem oziroma zavarovancem s 1. 3. 2006 dolžne ponuditi nove, prilagojene pogodbe, ki se začnejo izvajati po novih zavarovalnih pogojih.

55. Prva pobudnica izpodbijani določbi petega odstavka 18. člena ZZVZZ-H očita nedopusten poseg v pravico do svobodne gospodarske pobude iz prvega odstavka 74. člena Ustave, ker naj bi posegla v obstoječa pogodbena razmerja in omogočila nelojalno konkurenco. Izpodbijana določba naj bi imela retroaktiven učinek v neskladju z drugim odstavkom 155. člena Ustave, ker naj bi posegla v pridobljene pravice, ne da bi to zahtevala javna korist. V neskladju z 2. členom Ustave pa naj bi bila zaradi kršitve načela pravne varnosti, po mnenju druge pobudnice pa tudi zaradi nejasnosti pravne norme ter enostranskega vsiljevanja pogodbenih pogojev zavarovancem kot šibkejši stranki v pogodbi. Druga pobudnica poleg posega v pogodbena razmerja očita tudi poseg v lastninsko pravico zaradi obveznosti vračanja sredstev rezervacij ter nejasnost oziroma kontradiktornost določbe, kolikor določa posledice pasivnosti zavarovancev. Morebitno enostransko spreminjanje pogojev v pogodbah s strani zavarovalnic pa naj bi pomenilo protiustavno vsiljevanje pogodbenih pogojev šibkejši stranki.

56. Izpodbijano določbo je Ustavno sodišče najprej presojalo z vidika zatrjevane retroaktivne veljavnosti zakona. Ustava v prvem odstavku 155. člena prepoveduje povratno veljavo pravnih aktov: zakoni, drugi predpisi in splošni akti ne morejo imeti učinka za nazaj. Samo zakon lahko določi, da imajo posamezne njegove določbe učinek za nazaj, če to zahteva javna korist in če se s tem ne posega v pridobljene pravice (drugi odstavek 155. člena Ustave). Ustavno sodišče je že večkrat pojasnilo, da Ustava varuje na podlagi zakona pridobljene pravice tako, da vanje ni mogoče posegati z učinkom za nazaj, ne preprečuje pa, da bi zakon spreminjal prej zakonsko določene pravice ali pogoje za njihovo uveljavljanje z učinkom za naprej, če te spremembe ne nasprotujejo z Ustavo določenim načelom oziroma drugim ustavnim določbam, zlasti načelu varstva zaupanja v pravo kot enemu od načel pravne države iz 2. člena Ustave. Šele poseg v pravice za čas pred uveljavitvijo zakona bi pomenil pravo retroaktivnost, kakršna je po drugem odstavku 155. člena Ustave dopustna le ob pogojih iz tretjega odstavka 15. člena Ustave. Za tako retroaktivnost v obravnavanem primeru ne gre.

57. ZZVZZ-H je začel veljati dne 1. 9. 2005 in velja za naprej. Šele od dneva veljavnosti dalje so tudi nastopile uzakonjene pravne posledice. Zavarovalnice so bile v skladu z izpodbijano določbo dolžne najkasneje v treh mesecih po uveljavitvi ZZVZZ-H pisno obveščati ter ponuditi pravično prilagoditev pogodbenega razmerja s prvim dnem po izteku šestmesečnega roka po uveljavitvi tega zakona. Tudi druge posledice izpodbijane določbe nastopijo v rokih, ki so začeli teči po uveljavitvi tega zakona. Izpodbijana določba ne določa prilagoditve pogodbenih razmerij tako, da bi učinki posegli v čas pred 1. 9. 2005, ampak je zakon naložil preureditev pogodbenih razmerij z učinki po njegovi uveljavitvi, zato izpodbijana ureditev ni v neskladju s prepovedjo retroaktivnosti iz 155. člena Ustave. Pobude prav tako ni mogoče utemeljiti s sklicevanjem na odločbi Ustavnega sodišča št. U-I-133/93 in št. U-I-340/96,[12] saj se nanašata na presojo ureditev drugačnih pravnih položajev.

58. ZZVZZ-H zahteva prilagoditev obstoječih pogodb novemu sistemu dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja v določenem obdobju po njegovi uveljavitvi. V tem primeru je varstvo pridobljenih pravic zagotovljeno z načelom zaupanja v pravo kot sestavino načela pravne države iz 2. člena Ustave. Načelo zaupanja v pravo posamezniku zagotavlja, da mu država njegovega pravnega položaja ne bo poslabšala arbitrarno, torej brez razloga, utemeljenega v prevladujočem javnem interesu. Spremenjena ureditev dodatnega zdravstvenega zavarovanja je bila napovedana že leta 2000 z ZZavar, ki je za to zavarovanje določil tudi osnovne značilnosti in za podrobno ureditev predvidel poseben zakon. Pobudnici kot zavarovalnici sta bili torej seznanjeni z glavnimi značilnostmi pričakovanih sprememb glede tega zavarovanja. Zato ne moreta trditi, da je ZZVZZ-H uveljavil spremenjen sistem delovanja tega zavarovanja kot popolno novost. Iz določbe enajstega odstavka 14. člena ZZavar že ves čas tudi izhaja, da je dopolnilno zdravstveno zavarovanje javni interes Republike Slovenije in da se izvaja po načelu medgeneracijske vzajemnosti. Izpodbijana določba kot del prehodne ureditve pomeni le določitev načina prehoda v novo ureditev na način, ki bo v največji meri varoval zavarovance v tem zavarovanju, ki jim je tudi sicer namenjeno kot del sistema zdravstvenega varstva in socialne varnosti iz 50. in 51. člena Ustave. Izpodbijana določba je sorazmerna ciljem, ki jih zasleduje, in ji ni mogoče očitati arbitrarnosti. Zato tudi ni v neskladju z načelom zaupanja v pravo kot sestavino načela pravne države iz 2. člena Ustave.

59. Glede na navedbe pobudnice je Ustavno sodišče preizkušalo še, ali bi morda zaradi z zakonom določene možnosti zavarovanca, da mimo pogodbenih določil v določenem obdobju prehodne ureditve na nov sistem zavarovanja od pogodbe odstopi, lahko šlo za takšen ukrep zakonodajalca, ki bi nesorazmerno omejil pogodbeno avtonomijo pobudnic in s tem kršil 74. člen Ustave.

60. Kot je bilo že večkrat povedano, je ZZVZZ-H uveljavil bistveno spremembo sistema dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, zato je država morala poskrbeti tako za poenotenje vseh zavarovalnih pogodb zaradi začetka izvajanja izravnalne sheme, kot tudi za vzpostavitev tržnih pogojev v skladu s tretjim odstavkom 74. člena Ustave. Eden od razlogov za sistemske spremembe dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja z ZZVZZ-H je bila tudi ocena o neurejenem stanju na trgu kot posledici neustrezne zakonodaje in načina prenosa teh zavarovanj na trg leta 1999. Pri reformi prostovoljnih zdravstvenih zavarovanj z novelo ZZVZZ-C so se ta namreč prenesla iz okvira pravne osebe, ki izvaja obvezno zdravstveno zavarovanje (Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije), na samostojno pravno osebo (prvo pobudnico) tako, da so se nanjo prenesle vse zavarovalne pogodbe, sredstva, povezana s tem (npr. prenosne premije in rezerve, računalniški programi, zbirke podatkov) ter obveznosti, ki so izhajale iz pogodb, sklenjenih pred začetkom poslovanja prve pobudnice, in nezapadle neporavnane obveznosti s področja prostovoljnega zavarovanja ob začetku poslovanja prve pobudnice. Prva pobudnica je bila dolžna prevzeti vse zavarovance in izpolniti do njih vse obveznosti iz sklenjenih pogodb med njimi in med prejšnjim zavarovateljem, jih obvestiti o prenosu njihovih zavarovalnih pogodb na vzajemno družbo in jim omogočiti, da prekinejo pogodbo, če se s tem ne strinjajo, ter jim zagotoviti, da ne bo prekinila že sklenjenih pogodb pred njihovim iztekom (4. člen ZZVZZ-C). Že ob prvi spremembi sistema dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, ko se je ta dejavnost prvič začela izvajati kot gospodarska dejavnost na trgu, je bila zavarovancem torej dana možnost prekinitve pogodb dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja in možnost prehoda na drugega ponudnika tega zavarovanja. Prav zaradi načina, na katerega je bil z ZZVZZ-C leta 1999 vzpostavljen trg ponudnikov dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, je imela prva pobudnica pred uveljavitvijo ZZVZZ-H še vedno tržni položaj z elementi monopola.

[12] Ustavno sodišče je v obeh primerih presodilo, da je v neskladju s 155. členom Ustave določba zakona, ki je določala, da pogodbe, sklenjene pred njegovo uveljavitvijo, nimajo pravnega učinka oziroma da so nične.

61. Kot je bilo že pojasnjeno v 31. točki obrazložitve te odločbe, je zakonodajalec na podlagi drugega dela določbe tretjega odstavka 74. člena Ustave tudi dolžan sprejeti zakon, ki določa pravila konkurenčnega ravnanja na trgu, konkurenco pa mora s svojimi predpisi tudi dejansko omogočiti. Bistvo tržne konkurence je v težnji, da si vsak tržni udeleženec z uporabo dovoljenih sredstev zagotovi prednost pred drugimi udeleženci, pri čemer nobenemu udeležencu njegov položaj na trgu ni trajno zagotovljen.[13] Odstopno upravičenje je ukrep, s katerim zakonodajalec ob prehodu v nov sistem zavarovanja omogoči tudi svobodno izbiro izvajalca in prehodnost med njimi ter s tem, glede na sedanje stanje na trgu, dodatne možnosti za svobodno konkurenco. To ni v neskladju s tretjim odstavkom 74. člena Ustave. Zgolj to, da se s predpisom vzpostavlja konkurenca med ponudniki dopolnilnih zdravstvenih zavarovanj, pa samo po sebi ne more pomeniti nelojalne konkurence. Zoper morebitna dejanja nelojalne konkurence drugih udeležencev na trgu obstajajo v pravnem redu ustrezna pravna sredstva.

62. Ker je določba petega odstavka 18. člena glede izplačila rezervacij le posledica ureditve v 19. členu ZZVZZ-H, veljajo glede očitkov o neskladju s 33. in s 67. členom Ustave ugotovitve iz 52. in 53. točke te obrazložitve.

B. – VIII.

Zavrnitev pobud

63. Pobudi za začetek postopka za oceno ustavnosti 4. točke drugega odstavka 62. člena ZZVZZ in tretjega odstavka 22. člena ZZVZZ-H je Ustavno sodišče zavrnilo kot neutemeljeni (2. točka izreka).

4. točka drugega odstavka 62. člena ZZVZZ

64. Drugi odstavek 62. člena ZZVZZ določa način uresničevanja javnega interesa Republike Slovenije na področju dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja. Druga pobudnica izpodbija 4. točko, v kateri je določena obveznost zavarovalnic, da morajo sredstva iz dopolnilnega zavarovanja uporabiti le za izvajanje tega zavarovanja; v primeru pozitivnega izida pa morajo polovico tega izida nameniti za izvajanje dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja. Druga pobudnica trdi, da je vsebina izpodbijane točke drugega odstavka 62. člena ZZVZZ nedoločna in ji zato očita neskladje z načelom pravne države (2. člen Ustave).

65. Kot je bilo pojasnjeno že v točki 47 te obrazložitve, je pravna norma nejasna le tedaj, kadar se z ustaljenimi metodami razlage pravnih norm ne da ugotoviti njene vsebine. Ker pobudnica s svojimi navedbami ni izkazala, da bi pri izpodbijani določbi šlo za tak primer, Ustavno sodišče pa v skladu s 160. členom Ustave ni pristojno dajati stališč v zvezi z nejasnostmi, ki bi se morda pojavile pri uresničevanju zakona v praksi, je pobudo v tem delu zavrnilo kot očitno neutemeljeno (2. točka izreka).

Tretji odstavek 22. člena ZZVZZ-H

66. Določba tretjega odstavka 22. člena ZZVZZ-H se glasi: "Zavarovalnice pristopijo v izravnavanje razlik postopoma, in sicer tako, de se ob upoštevanju pogoja iz 62.h člena zakona za prvih 18 mesecev skupni znesek za izravnavo, ki ga vplačajo zavarovalnice plačnice, in skupni znesek za izravnavo, ki ga prejmejo zavarovalnice prejemnice, zmanjša za 1% zneskov stroškov zdravstvenih storitev dopolnilnega zavarovanja vseh zavarovalnic za obdobje izravnave. Zmanjšanje se upošteva proporcionalno za vse zavarovalnice."

67. Prva pobudnica navaja, da odlog izravnave v prehodnem obdobju v nasprotju z drugim odstavkom 14. člena Ustave neenako obravnava zavarovalnice plačnice in zavarovalnice prejemnice.

68. Izpodbijana določba sistema izravnave ne odlaga, kot zmotno meni prva pobudnica, temveč za prvih 18 mesecev za določen odstotek znižuje znesek za izravnavo. Postopnost uvajanja izravnalne sheme se nanaša na vse zavarovalnice, zato s postopnostjo ni mogoče utemeljevati neenakega obravnavanja zavarovalnic plačnic in zavarovalnic prejemnic. Glede na to, da je obseg izravnalne sheme rezultat strokovnih ocen, je tudi zakonska določitev postopnosti prehoda na poln obseg delovanja te sheme vprašanje primernosti ureditve. To, da po ureditvi, ki velja za prehodno obdobje, prva pobudnica pričakuje manjši obseg sredstev iz izravnave kot po poteku prehodnega obdobja, pa tudi ni argument, s katerim bi lahko utemeljevala neenako obravnavanje zavarovalnic. Ker je pobuda prve pobudnice v tem delu očitno neutemeljena, jo je Ustavno sodišče zavrnilo (2. točka izreka).

C.

69. Ustavno sodišče je sprejelo to odločbo na podlagi 21. člena in drugega odstavka 26. člena ZUstS ter tretje alineje tretjega odstavka 46. člena Poslovnika Ustavnega sodišča (Uradni list RS, št. 93/03 in 98/03 – popr.) v sestavi: predsednik dr. Janez Čebulj ter sodnice in sodniki dr. Zvonko Fišer, Lojze Janko, mag. Marija Krisper Kramberger, Milojka Modrijan, dr. Ciril Ribičič, dr. Mirjam Škrk, Jože Tratnik in dr. Dragica Wedam Lukić. Odločbo je sprejelo soglasno.

Predsednik
dr. Janez Čebulj l.r.

[13] B. Pernuš Grošelj v L. Šturm (ur.) in drugi, cit. delo, str. 715 in 716.

MINISTRSTVA

834. Pravilnik o obrazcu za davčni obračun akontacije dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti

Na podlagi drugega odstavka 275. člena Zakona o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 25/05 – uradno prečiščeno besedilo, 96/05 – ZRTVS-1 in 109/05) izdaja minister za finance

P R A V I L N I K
o obrazcu za davčni obračun akontacije dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti

1. člen

S tem pravilnikom se določa obrazec za obračun akontacije dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti, metodologija za izpolnjevanje obrazca, priloge k obrazcu, metodologija za izpolnjevanje prilog in način predložitve obrazca davčnemu organu.

2. člen

Davčni zavezanec oziroma davčna zavezanka (v nadaljnjem besedilu: zavezanec) za davek od dohodkov iz dejavnosti sestavi in predloži davčnemu organu davčni obračun akontacije dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti na obrazcu, ki je Priloga 1 tega pravilnika in njegov sestavni del, ki ga izpolni v skladu z metodologijo za izpolnjevanje obrazca, ki je Priloga 2 tega pravilnika in je njegov sestavni del.

Zavezanec poleg Priloge 1 iz prvega odstavka tega člena predloži tudi podatke na obrazcih, ki sta Priloga 3 in 4 tega pravilnika in njegov sestavni del, in podatke na obrazcih, ki so skupaj s posamezno metodologijo za izpolnjevanje posameznega obrazca Priloge 5 do 13 tega pravilnika in njegov sestavni del.

Zavezanec, ki v skladu s prvim odstavkom 277. člena Zakona o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 25/05 – uradno prečiščeno besedilo, 96/05 – ZRTVS-1 in 109/05) podatke na obrazcih, ki sta Priloga 3 in 4 tega pravilnika, predloži Agenciji Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (v nadaljnjem besedilu: AJPES), mora v davčnem obračunu akontacije dohodnine, ki je Priloga 1 tega pravilnika, označiti, da ne prilaga navedenih podatkov, ker jih je predložil AJPES.

3. člen

Zavezanec predloži davčni obračun akontacije dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti v papirni obliki ali v računalniški obliki. Navodilo za predložitev podatkov iz obrazca za davčni obračun akontacije dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti v računalniški obliki je Priloga 14 tega pravilnika in njegov sestavni del.

4. člen

Z dnem, ko začne veljati ta pravilnik, preneha veljati Pravilnik o obrazcu za davčni obračun akontacije dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti (Uradni list RS, št. 123/05).

5. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 424-08-118/2005/23
Ljubljana, dne 23. februarja 2006
EVA 2005-1611-0057

dr. Andrej Bajuk l.r.
Minister
za finance

PRILOGA 1

DAVČNI OBRAČUN
AKONTACIJE DOHODNINE OD DOHODKA, DOSEŽENEGA Z OPRAVLJANJEM DEJAVNOSTI
za obdobje od ..... do .....

PODATKI O ZAVEZANCU

Davčna številka:

Ime in priimek .....
Podatki o prebivališču
(naselje, ulica, hišna številka, pošta) .....

Zavezanec je rezident Republike Slovenije:
- ❑ da,
- ❑ ne.

Država rezidentstva: .....

Sedež obrata oziroma poslovanja _____ Matična številka obrata: _____

Vrsta dejavnosti: _____

Sistem vodenja poslovnih knjig:
- ❑ enostavno knjigovodstvo,
- ❑ dvostavno knjigovodstvo.

Vrsta obveznega socialnega zavarovanja:
- ❑ iz naslova opravljanja dejavnosti _____ (obračunani znesek prispevkov za socialno varnost v tem poslovnem letu),
- ❑ iz delovnega razmerja,
- ❑ plačevanje prispevkov za socialno varnost v skladu z drugim odstavkom 43. člena ZDoh-1; sklad, v katerega se plačujejo prispevki za socialno varnost, je v državi _____; višina prispevkov je v tem poslovnem letu znašala _____,
- ❑ druge vrste obveznega socialnega zavarovanja.

UVELJAVLJANJE UGODNOSTI PO ZDoh-1 (USTREZNO OZNAČITI)

- ❑ Izjavljam, da sem rezident Slovenije, samostojno opravljam specializiran poklic (navesti: _____) na področju kulturne dejavnosti in sem vpisan v razvid samozaposlenih v kulturi (navesti: _____), nimam sklenjenega delovnega razmerja in ne opravljam druge dejavnosti, zato uveljavljam zmanjšanje davčne osnove od dohodka iz dejavnosti v višini 15 odstotkov prihodkov.
- ❑ Izjavljam, da sem rezident Slovenije, samostojno opravljam novinarski poklic (navesti: _____) in sem vpisan v razvid samostojnih novinarjev (navesti: _____), nimam sklenjenega delovnega razmerja in ne opravljam druge dejavnosti, zato uveljavljam zmanjšanje davčne osnove od dohodka iz dejavnosti v višini 15 odstotkov prihodkov.
- ❑ Izjavljam, da sem v zadnjih petih letih zahteval davčno obravnavo po 4. odstavku 38. člena ZDoh-1.

Znesek v tolarjih brez stotinov

1.	**PRIHODKI, ugotovljeni po računovodskih predpisih**	
2.	**Popravek prihodkov na raven davčno priznanih – zmanjšanja** (vsota 2.1 do 2.4)	
2.1	Zmanjšanje prihodkov za odpravo in porabo že obdavčenih rezervacij	
2.2	Izvzem prihodkov na podlagi mednarodnih pogodb o izogibanju dvojnega obdavčevanja	
2.3	Izvzem prihodkov iz naslova odprave oslabitev, če se predhodna oslabitev ni upoštevala	
2.4	Izvzem prihodkov iz naslova dividend, obresti, dohodka iz vzajemnih skladov, dohodka iz odsvojitve lastniških deležev ali odsvojitve dolžniških vrednostnih papirjev, ki se obdavčujejo kot dohodek iz premoženja	
3.	**Popravek prihodkov na raven davčno priznanih – povečanja** (vsota 3.1 do 3.4)	
3.1	Povečanje prihodkov zaradi transfernih cen med povezanimi osebami	
3.2	Povečanje prihodkov zaradi transfernih cen med povezanimi osebami rezidenti	
3.3	Povečanje prihodkov od obresti na dana posojila povezanim osebam	
3.4	Povečanje prihodkov za oblikovane rezervacije na račun dolgoročno odloženih prihodkov	
4.	**DAVČNO PRIZNANI PRIHODKI** (1 – 2 + 3)	
5.	**ODHODKI, ugotovljeni po računovodskih predpisih**	
6.	**Popravek odhodkov na raven davčno priznanih – zmanjšanja** (vsota 6.1 do 6.26)	
6.1	Zmanjšanje odhodkov zaradi transfernih cen med povezanimi osebami	
6.2	Zmanjšanje odhodkov zaradi transfernih cen med povezanimi osebami rezidenti	
6.3	Zmanjšanje odhodkov od obresti na prejeta posojila od povezanih oseb	
6.4	Zmanjšanje odhodkov za oblikovane rezervacije na račun dolgoročno vnaprej vračunanih stroškov oziroma odhodkov	
6.5	Zmanjšanje odhodkov za odhodke prevrednotenja sredstev in dolgov (razen odhodkov prevrednotenja dolgov, terjatev, finančnih naložb in denarnih terjatev, ki se po SRS prevrednotujejo zaradi spremembe valutnega tečaja)	
6.6	Izvzem odhodkov, ki zadevajo izvzete prihodke na podlagi mednarodnih pogodb o izogibanju dvojnega obdavčevanja	
6.7	Nepriznani odhodki za pokrivanje izgub iz preteklih let	
6.8	Nepriznani odhodki za rezervacije za kritje možnih izgub	
6.9	Nepriznani odhodki za stroške, ki zadevajo privatno življenje	
6.10	Nepriznani odhodki za stroške prisilne izterjave davkov in drugih dajatev	
6.11	Nepriznani odhodki za kazni, ki jih izreče pristojni organ	
6.12	Nepriznani odhodki za davke	
6.13	Nepriznani odhodki za obresti od nepravočasno plačanih davkov ali drugih dajatev	
6.14	Nepriznani odhodki za obresti od posojil, prejetih od oseb, določenih v 9.b tč. 1. odst. 21. čl. ZDDPO-1	
6.15	Nepriznani odhodki za podkupnine in druge oblike premoženjskih koristi	
6.16	Nepriznani odhodki za donacije	
6.17	Drugi odhodki, ki se ne priznajo v skladu z 20. čl. ZDDPO-1	
6.18	Nepriznani odhodki v višini 50 odstotkov stroškov reprezentance	
6.19	Zmanjšanje odhodkov za učinke ob spremembi izbrane metode vrednotenja zalog pred potekom petih let	
6.20	Nepriznani odhodki za obračunano amortizacijo, ki presega amortizacijo, obračunano po metodi enakomernega časovnega amortiziranja in na podlagi predpisanih stopenj	
6.21	Nepriznani odhodki za amortizacijo dokončno amortiziranih sredstev	

6.22	Nepriznani odhodki za amortizacijo opredmetenih osnovnih sredstev, katerih nabavna vrednost je bila predhodno odpisana in davčno priznana	
6.23	Nepriznani odhodki za plače in nadomestila plač ter nagrade vajencem	
6.24	Nepriznani odhodki za druga izplačila v zvezi z zaposlitvijo	
6.25	Odhodki, nastali v zvezi s prihodki iz zap. št. 2.4	
6.26	Drugi nepriznani odhodki	
7.	**Popravek odhodkov na raven davčno priznanih – povečanja** (vsota 7.1 do 7.4)	
7.1	Povečanje odhodkov za porabo rezervacij	
7.2	Povečanje odhodkov za odhodke prevrednotenja, ki se priznajo ob prodaji oziroma odtujitvi sredstev in ob poravnavi oziroma odtujitvi dolgov	
7.3	Povečanje odhodkov za predhodne odpise terjatev, ki niso bili davčno priznani	
7.4	Povečanje odhodkov za odpis celotne nabavne vrednosti za opredmetena osnovna sredstva	
8.	**DAVČNO PRIZNANI ODHODKI** (5 – 6 + 7)	
9.	**RAZLIKA med davčno priznanimi prihodki in odhodki** (4 – 8)	
10.	**RAZLIKA med davčno priznanimi odhodki in prihodki** (8 – 4)	
11.	**Popravek davčne osnove za dohodke, od katerih je bil odtegnjen davek** (11.2 – 11.1)	
11.1	Znesek dohodkov iz zap. št. 1., od katerih je bil odtegnjen davek	
11.2	Povečanje davčne osnove za dohodke, od katerih je bil odtegnjen davek, vključno z davčnim odtegljajem	
12.	**Povečanje davčne osnove** (vsota 12.1 do 12.3)	
12.1	Znesek izkoriščene davčne olajšave za znesek investicij, zaradi prodaje oziroma odtujitve ali prenosa sredstev izven RS, zaradi izgube pravice do uporabe opredmetenega osnovnega sredstva pri finančnem najemu, zaradi prenosa sredstva iz podjetja v gospodinjstvo in odtujitve sredstva, kakor je določeno s 1. odst. 38. čl. ZDoh-1	
12.2	Znesek izkoriščene davčne olajšave za novozaposlene delavce zaradi predčasne prekinitve delovnega razmerja	
12.3	Neporabljeni del investicijskih rezerv	
13.	**DAVČNA OSNOVA** (9 + 11 + 12) ali (11+12-10) če je > 0	
14.	**DAVČNA IZGUBA (**11 + 12 – 10); če je < 0	
15.	**Zmanjšanje davčne osnove in davčne olajšave** (vsota 15.1 do 15.11, vendar največ do višine davčne osnove iz zap. št. 13)	
15.1	Pokrivanje izgube	
15.2	Olajšava za investirani znesek v opredmetena osnovna sredstva in v neopredmetena dolgoročna sredstva	
15.3	Olajšava za zaposlovanje pripravnikov in brezposelnih oseb	
15.4	Olajšava za zaposlovanje doktorjev znanosti	
15.5	Olajšava za zaposlovanje invalidov	
15.6	Olajšava za zavezanca invalida	
15.7	Olajšava za izvajanje praktičnega dela v strokovnem izobraževanju	
15.8	Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje	
15.9	Olajšava za donacije – izplačila za humanitarne, dobrodelne, znanstvene, vzgojno-izobraževalne, športne, kulturne, ekološke in religiozne namene	
15.10	Izplačila političnim strankam in reprezentativnim sindikatom	
15.11	Posebna osebna olajšava	
16.	**OSNOVA ZA AKONTACIJO DOHODNINE** (13 – 15)	
17.	AKONTACIJA DOHODNINE	
	Izračun akontacije dohodnine od osnove za akontacijo dohodnine Nad ..... Do ..... Znesek davka ..... Stopnja davka	
18.	Odbitek tujega davka	

MF-DURS obr. DOHDEJ št.11

19.	Povečanje davka zaradi spremembe odbitka tujega davka	
20.	**DAVČNA OBVEZNOST** (17 – 18 + 19)	
21.	Zmanjšanje davčne obveznosti za plačani znesek odtegnjenega davka	
22.	Obračunana predhodna akontacija	
23.	**OBVEZNOST ZA DOPLAČILO AKONTACIJE** (20 – 21 – 22), če je > 0	
24.	**PREVEČ VPLAČANA PREDHODNA AKONTACIJA** (20 – 21 – 22), če je < 0	
25.	**OSNOVA ZA DOLOČITEV PREDHODNE AKONTACIJE**	
26.	**Predhodna akontacija**	
27.	**Mesečni obrok predhodne akontacije**	
28.	**Trimesečni obrok predhodne akontacije**	

Sestavni del obračuna so naslednje priloge (označite z x):

- ☐ **PRILOGA 3**: Bilanca stanja
- ☐ **PRILOGA 4**: Izkaz poslovnega izida

- ☐ **IZJAVA:**
  Izjavljam, da ne prilagam podatkov, ki so navedeni kot Priloga 3 in Priloga 4, ker so bili podatki predloženi Agenciji Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve.

- ☐ **PRILOGA 5**: Podatki v zvezi z izvzetjem prihodkov na podlagi mednarodnih pogodb o izogibanju dvojnega obdavčevanja
- ☐ **PRILOGA 6**: Podatki v zvezi s pokrivanjem davčne izgube
- ☐ **PRILOGA 7**: Podatki v zvezi z olajšavo za investiranje
- ☐ **PRILOGA 8**: Podatki v zvezi z olajšavo za zaposlovanje
- ☐ **PRILOGA 9**: Podatki v zvezi z olajšavo za donacije
- ☐ **PRILOGA 10**: Podatki v zvezi z odbitkom tujega davka
- ☐ **PRILOGA 11**: Podatki v zvezi s povečanjem davka zaradi sprememb odbitka tujega davka
- ☐ **PRILOGA 12**: Podatki o dohodku iz oddajanja premoženja v najem in dohodku iz prenosa premoženjskih pravic
- ☐ **PRILOGA 13**: Podatki o davčni obravnavi po četrtem odstavku 38. člena ZDoh-1

V/Na ....., dne ..... Podpis zavezanca:

PRILOGA 2

METODOLOGIJA ZA IZPOLNJEVANJE OBRAZCA

PRAVNE PODLAGE – pomen uporabljenih kratic:

- ZDoh-1: Zakon o dohodnini (Uradni list RS, 70/05 – uradno prečiščeno besedilo in 115/05)
- ZDoh-1D: Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o dohodnini (Uradni list RS, št. 115/05)
- ZDDPO-1: Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS, št. 17/05 – uradno prečiščeno besedilo in 108/05)
- ZDDPO-1B: Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o davku od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS, št. 108/05)
- ZDavP-1: Zakon o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 25/05 – uradno prečiščeno besedilo, 96/05 ZRTVS-1 in 109/05)
- ZDDPO: Zakon o davku od dobička pravnih oseb (Uradni list RS, št. 14/03 – uradno prečiščeno besedilo, 40/04 – ZDDPO-1, 58/04 – odl. US, 61/04 – odl. US)
- ZDavP: Zakon o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 18/96, 78/96 – odl. US, 87/97, 35/98 – odl. US, 82/98, 91/98, 1/99, 108/99, 37/01 – odl. US, 97/01, 14/03, 31/03 – odl. US, 33/03 – skl. US, 105/03 – odl. US, 109/04 – odl. US)
- Pravilnik o izvajanju ZDDPO-1: Pravilnik o izvajanju zakona o davku od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS, št. 49/04)
- ZPIZ-1: Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 104/05 – uradno prečiščeno besedilo)

Zap. št.	
1.	Znesek prihodkov, ugotovljenih v izkazu poslovnega izida
2.	Skupni znesek zmanjšanja prihodkov, izkazanih v zap. št. 1, za posamezne vrste prihodkov iz zap. št. 2.1 do 2.4
2.1	Znesek prihodkov pri odpravi in porabi rezervacij, ki predhodno niso bile priznane oziroma so bile obdavčene že ob njihovem oblikovanju (2. in 3. odst. 16. čl. ZDDPO-1 v povezavi s 1. odst. tega čl. in 82. čl. ZDDPO-1 v povezavi s 23. čl. ZDDPO)
2.2	Znesek prihodkov, izvzetih iz obdavčitve na podlagi mednarodne pogodbe o izogibanju dvojnega obdavčevanja (metoda izvzetja)
2.3	Znesek prihodkov pri odpravi oslabitve, ki se v skladu z 2. odst. 17. čl. ZDDPO-1 izvzamejo iz obdavčitve, če predhodna oslabitev ni bila upoštevana
2.4	Znesek prihodkov, ki po določbi 41. čl. ZDoh-1 ne veljajo kot prihodek, dosežen z opravljanjem dejavnosti: 1. dividenda, kakor je določeno v poglavju III.4.4 ZDoh-1, 2. obresti, kakor so določene v poglavju III.4.3 ZDoh-1 in dosežene na podlagi dolžniških vrednostnih papirjev, izdanih v seriji, za katere so z zakonom, ki ureja trg vrednostnih papirjev, določeni pogoji in način poslovanja z njimi, 3. dohodek iz vzajemnih skladov, kakor je določeno v poglavju III.4.5 ZDoh-1, 4. prihodek, dosežen na podlagi odsvojitve lastniškega deleža, kakor je določeno v poglavju III.4.4 ZDoh-1 ali na podlagi odsvojitve dolžniških vrednostnih papirjev, kakor so določeni v tej zaporedni številki v 2. točki.
3.	Skupni znesek povečanja prihodkov iz zap. št. 1 glede na določbe ZDDPO-1 (zap. št. 3.1 do 3.4)
3.1	Znesek prilagoditve (povečanja) prihodkov pri transfernih cenah s povezanimi osebami iz 16. čl. ZDoh-1, v skladu z določbami 1. in 3. odst. 12. čl. ZDDPO-1, ki se opravi najmanj do višine, ugotovljene z upoštevanjem primerljivih tržnih cen
3.2	Znesek prilagoditve (povečanja) prihodkov pri transfernih cenah s povezanimi osebami rezidenti iz 16. čl. ZDoh-1, v skladu z določbami 1. odst. 13. čl. ZDDPO-1, če se je zaradi tega znižal celotni davčni učinek

3.3	Znesek prilagoditve (povečanja) prihodkov od obresti na dana posojila povezanim osebam, ki se, če so bile obresti obračunane po nižji obrestni meri ali sploh niso bile obračunane, opravi najmanj do višine, ugotovljene z upoštevanjem zadnje objavljene, ob času odobritve posojila priznane obrestne mere (1. in 3. odst. 15. čl. ZDDPO-1)
3.4	Znesek povečanja prihodkov pri oblikovanju rezervacij na račun dolgoročno odloženih prihodkov, ki se v skladu s 1. in 3. odst. 16. čl. ZDDPO-1 pri ugotavljanju davčne osnove ne upošteva; v letu 2005 se v skladu z določbo 4. odst. 17. čl. ZDDPO-1B dolgoročno odloženi prihodki za prejete državne podpore za nakup osnovnih sredstev in druge določene stroške obravnavajo tako, da ne povečujejo davčne osnove
4.	Izračun v obrazcu
5.	Znesek odhodkov, ugotovljenih v izkazu poslovnega izida
6.	Skupni znesek zmanjšanja odhodkov, izkazanih v zap. št. 5, za zneske, ki se ne priznajo kot odhodki (zap. št. 6.1 do 6.26)
6.1	Znesek prilagoditve (zmanjšanja) odhodkov pri transfernih cenah s povezanimi osebami iz 16. čl. ZDoh-1, v skladu z določbami 2. in 3. odst. 12. čl. ZDDPO-1, tako da so odhodki upoštevani največ do višine, ugotovljene z upoštevanjem primerljivih tržnih cen
6.2	Znesek prilagoditve (zmanjšanja) odhodkov pri transfernih cenah s povezanimi osebami rezidenti iz 16. čl. ZDoh-1, v skladu z določbami 1. odst. 13. čl. ZDDPO-1, če se je zaradi tega znižal celotni davčni učinek
6.3	Znesek prilagoditve (zmanjšanja) odhodkov od obresti na prejeta posojila od povezanih oseb, ki se, če so bile obresti obračunane po višji obrestni meri, opravi tako, da so odhodki od obresti upoštevani največ do višine, ugotovljene z upoštevanjem zadnje objavljene, ob času odobritve posojila priznane obrestne mere (2. in 3. odst. 15. čl. ZDDPO-1)
6.4	Znesek zmanjšanja odhodkov pri oblikovanju rezervacij na račun dolgoročno vnaprej vračunanih stroškov oziroma odhodkov, ki se v skladu s 1. in 3. odst. 16. čl. ZDDPO-1 pri ugotavljanju davčne osnove ne priznajo
6.5	Znesek zmanjšanja odhodkov v skladu z 2. odst. 17. čl. ZDDPO-1 za odhodke prevrednotenja sredstev in dolgov (brez upoštevanja odhodkov zaradi prevrednotenja dolgov, terjatev, finančnih naložb in denarnih terjatev, ki se po slovenskih računovodskih standardih prevrednotujejo zaradi spremembe valutnega tečaja)
6.6	Znesek odhodkov, ki zadevajo prihodke iz zap. št. 2.2, izvzete iz obdavčitve na podlagi mednarodnih pogodb o izogibanju dvojnega obdavčevanja
6.7	Znesek odhodkov, ki zadeva pokrivanje izgub iz preteklih let (3. tč. 1. odst. 21. čl. ZDDPO-1)
6.8	Znesek odhodkov pri oblikovanih rezervacijah za kritje možnih izgub (4. tč. 1. odst. 21. čl. ZDDPO-1)
6.9	Znesek stroškov, ki zadevajo privatno življenje lastnikov zavezanca, povezanih oseb in drugih oseb ter delavcev, kakor so, glede na posamezen primer, stroški za zabavo, oddih, šport in rekreacijo, vključno s pripadajočim davkom na dodano vrednost (5. tč. 1. odst. 21. čl. ZDDPO-1)
6.10	Znesek stroškov prisilne izterjave davkov ali drugih dajatev (6. tč. 1. odst. 21. čl. ZDDPO-1)
6.11	Znesek kazni, ki jih izreče pristojni organ (7. tč. 1. odst. 21. čl. ZDDPO-1)
6.12	Znesek odhodkov za davke, ki jih je zavezanec plačal kot fizična oseba (npr. davek od premoženja, davek na dediščine in darila), dohodnina, davek na dodano vrednost, ki ga je zavezanec uveljavil kot odbitek davka v skladu z zakonom, ki ureja davek na dodano vrednost (42. čl. ZDoh-1)
6.13	Znesek obresti od nepravočasno plačanih davkov ali drugih dajatev (9.a tč. 1. odst. 21. čl. ZDDPO-1)
6.14	Znesek obresti od posojil, prejetih od oseb, ki imajo sedež ali prebivališče v državah z ugodnejšim davčnim okoljem, za katere veljajo države (razen držav članic EU), v katerih je splošna nominalna stopnja obdavčitve dobička nižja od 12,5 odstotka (9.b tč. 1. odst. 21. čl. ZDDPO-1)

6.15	Znesek odhodkov, ki zadeva podkupnine in druge oblike premoženjskih koristi, dane fizičnim ali pravnim osebam (10. tč. 1. odst. 21. čl. ZDDPO-1)
6.16	Znesek odhodkov, ki zadeva sredstva z naravo donacij, dana fizičnim ali pravnim osebam (11. tč. 1. odst. 21. čl. ZDDPO-1)
6.17	Znesek drugih odhodkov, ki se ne priznajo v skladu z 20. čl. ZDDPO-1 in če niso neposredno navedeni v 21. čl. tega zakona, zlasti pri odhodkih, ki niso v skladu z običajno poslovno prakso, če niso običajni pri poslovanju v posamezni dejavnosti glede na pretekle in druge izkušnje in glede na primerjavo z drugimi dejavnostmi ter dejstvi in okoliščinami
6.18	Znesek nepriznanih odhodkov v višini 50 odstotkov stroškov reprezentance (22. čl. ZDDPO-1)
6.19	Znesek zmanjšanja odhodkov porabljenih oziroma prodanih zalog za učinke pri spremembi izbrane metode vrednotenja zalog pred potekom petih let; navedeno zmanjšanje se opravi za znesek preseganja dejansko obračunanih odhodkov nad zneskom, ki se ugotovi v skladu z izbrano metodo vrednotenja zalog (24. čl. ZDDPO-1)
6.20	Znesek obračunane amortizacije, ki presega amortizacijo, obračunano po metodi enakomernega časovnega amortiziranja in z uporabo predpisanih najvišjih letnih amortizacijskih stopenj, v skladu s 26. čl. ZDDPO-1
6.21	Znesek obračunane amortizacije od dokončno amortiziranih sredstev, ki se ne prizna kot odhodek v skladu s 6. odst. 26. čl. ZDDPO-1
6.22	Znesek amortizacije opredmetenih osnovnih sredstev, katerih nabavna vrednost je bila predhodno odpisana in davčno priznana v skladu s 5. odst. 26. čl. ZDDPO-1
6.23	Vpišejo se zneski plač in nadomestil plač za čas odsotnosti z dela zaradi porabe letnega dopusta in zaradi drugih odsotnosti z dela delavcev, ki niso obračunani v skladu s kolektivnimi pogodbami na ravni države, zneski navedenih izplačil poslovodnim delavcem, prokuristom in delavcem s posebnimi pooblastili in odgovornostmi, ki niso obračunani v skladu z zakonom oziroma s pogodbo o zaposlitvi s poslovodnimi osebami, in zneski nagrad vajencem, ki niso obračunane v skladu z zakonom (nepriznani odhodki v skladu s 1., 2. in 3. odst. 28. čl. ZDDPO-1)
6.24	Vpišejo se zneski drugih izplačil v zvezi z zaposlitvijo (regres za letni dopust, jubilejne nagrade, odpravnine ob upokojitvi, solidarnostne pomoči, povračila stroškov v zvezi z delom, kakor so stroški prehrane med delom, prevoza na delo in z dela, terenski dodatek, nadomestilo za ločeno življenje in povračila stroškov na službenem potovanju, ki zajemajo dnevnice, povračila stroškov prevoza, vključno s povračilom stroškov za uporabo delojemalčevega osebnega vozila za službene namene in s povračilom stroškov za prenočišče), ki presegajo višino, predpisano z Uredbo o višini povračil stroškov v zvezi z delom in drugih dohodkov, ki se ne vštevajo v davčno osnovo (nepriznani odhodki v skladu s 4. odst. 28. čl. ZDDPO-1 in 44. čl. ZDoh-1)
6.25	Znesek odhodkov, nastalih v zvezi z doseganjem prihodkov iz zap. št. 2.4
6.26	Drugi nepriznani odhodki, ki niso vključeni v prejšnje zap. št.
7.	Skupni znesek povečanja odhodkov iz zap. št. 5 glede na določbe ZDDPO-1 (zap. št. 7.1 do 7.4)
7.1	Znesek predhodno nepriznanih odhodkov za oblikovane rezervacije, ki se priznajo ob porabi rezervacij (2. in 3. odst. 16. čl. ZDDPO-1 v povezavi s 1. odst. tega čl. in 82. čl. ZDDPO-1 v povezavi s 23. čl. ZDDPO)
7.2	Znesek predhodno nepriznanih odhodkov prevrednotenja, ki se priznajo ob prodaji oziroma odtujitvi sredstev in ob poravnavi oziroma odtujitvi dolgov (3. odst. 17. čl. ZDDPO-1)
7.3	Znesek povečanja odhodkov za predhodne odpise terjatev, ki niso bili davčno priznani (23. čl. ZDDPO-1)
7.4	Znesek odpisa nabavne vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev iz 5. odst. 26. čl. ZDDPO-1, ki se prizna kot odhodek v celoti ob prenosu v uporabo
8.	Izračun v obrazcu
9.	Izračun v obrazcu

10.	Izračun v obrazcu
11.	Izračun v obrazcu
11.1	Znesek prihodkov iz zap. št. 1, ki zadeva dohodke, od katerih je bil odtegnjen davek na viru in za katere se uveljavlja davčni kredit – odbitek tujega davka oziroma davčni odtegljaj (zveza zap. št. 18 oziroma zap. št. 21)
11.2	Znesek dohodkov, od katerih je bil odtegnjen davek na viru, vključno z davčnim odtegljajem
12.	Izračun v obrazcu
12.1	Povečanje davčne osnove v skladu s 3. in 4. odst. 47. čl., 1. odst. 38. čl. in s 1. odst. 137. čl. ZDoh-1 za znesek predhodno uveljavljene investicijske davčne olajšave, zaradi predčasne prodaje oziroma odtujitve ali prenosa sredstev izven RS, zaradi izgube pravice do uporabe opredmetenega osnovnega sredstva pri finančnem najemu, zaradi prenosa sredstva iz podjetja v gospodinjstvo in odtujitve sredstva, kakor je določeno s 1. odst. 38. čl. ZDoh-1
12.2	Povečanje davčne osnove v skladu s 4. odst. 48. čl. in 2. odst. 137. čl. ZDoh-1 za znesek predhodno uveljavljene davčne olajšave za novozaposlene delavce, zaradi predčasne prekinitve delovnega razmerja
12.3	Povečanje davčne osnove v skladu s 137. čl. ZDoh-1 za neporabljeni del investicijskih rezerv
13.	Izračun v obrazcu
14.	Izračun v obrazcu
15.	Izračun v obrazcu
15.1	Zmanjšanje davčne osnove za znesek pokrivanja davčne izgube v skladu s 46. čl. ZDoh-1 in 4. odst. 61. čl. ZDoh-1D
15.2	Zmanjšanje davčne osnove v skladu s 1. in 2. odst. 47. čl. ZDoh-1; ne glede na navedeno se za leto 2005 vpiše skupni znesek investicijske davčne olajšave, ki se za to leto prizna v skladu s prehodno določbo 136. čl. ZDoh-1
15.3	Zmanjšanje davčne osnove za del plač novozaposlenih delavcev v skladu s 1. odst. 48. čl. ZDoh-1 in 137. čl. ZDoh-1
15.4	Zmanjšanje davčne osnove za del plač novozaposlenih oseb z doktoratom znanosti, ki se prizna zavezancu v skladu z 2. odst. 48. čl. ZDoh-1
15.5	Zmanjšanje davčne osnove za del plač zaposlenih invalidov, ki se prizna kot davčna olajšava v skladu s 6. in 7. odst. 48. čl. ZDoh-1
15.6	Zmanjšanje davčne osnove za zavezanca, ki je invalid, v skladu z 49. čl. ZDoh-1
15.7	Zmanjšanje davčne osnove za del plačila vajencem, dijakom ali študentom, ki jih je zavezanec sprejel po učni pogodbi za izvajanje praktičnega dela v strokovnem izobraževanju v skladu s 50. čl. ZDoh-1
15.8	Znesek plačanih premij za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje, ki se priznajo kot davčna olajšava v skladu z 51. čl. ZDoh-1 zavezancu delodajalcu, ki financira pokojninski načrt kolektivnega zavarovanja in izpolnjuje pogoje iz 302. do 305. čl. ZPIZ-1
15.9	Znesek izplačil v denarju ali v naravi za humanitarne, dobrodelne, znanstvene, vzgojno-izobraževalne, športne, kulturne, ekološke in religiozne namene, izplačanih rezidentom Slovenije, ki so po posebnih predpisih ustanovljeni za opravljanje navedenih dejavnosti; znesek navedenih izplačil se prizna največ do zneska, ki ustreza 0,3 odstotka obdavčenih prihodkov zavezanca (1. in 3. odst. 52. čl. ZDoh-1)
15.10	Znesek izplačil v denarju ali v naravi političnim strankam in reprezentativnim sindikatom, vendar največ do zneska, ki je enak trikratni povprečni mesečni plači na zaposlenega pri zavezancu (2. in 3. odst. 52. čl. ZDoh-1)
15.11	Znesek posebne osebne olajšave za rezidenta, ki samostojno opravlja specializiran poklic na področju kulturne dejavnosti, oziroma rezidenta, ki samostojno opravlja novinarski poklic v skladu z 2. oziroma 3. odst. 107. čl. ZDoh-1
16.	Izračun v obrazcu

17.	Akontacija dohodnine se izračuna z uporabo zneska iz zap. št. 16 in lestvice iz 116. čl. ZDoh-1; za leto 2005 se uporabljajo stopnje iz lestvice po 134. čl. ZDoh-1
18.	Znesek odbitka tujega davka, ki ga je zavezanec plačal od dohodkov iz virov izven Slovenije, vključen v njegovo davčno osnovo; znesek odbitka tujega davka se izračuna in uveljavlja v skladu z določbami 127., 128., 129., 130., 131. in 132. čl. ZDoh-1
19.	Znesek povečanja davka za razliko med predhodno priznanim odbitkom tujega davka in odbitkom, ki bi bil možen ob upoštevanju naknadnih sprememb odbitka tujega davka (130. čl. ZDoh-1)
20.	Izračun v obrazcu
21.	Znesek zmanjšanja davčne obveznosti za znesek odtegnjenega davka (4. odst. 54. čl. in 3. odst. 122. čl. ZDoh-1)
22.	Znesek predhodne akontacije dohodnine za davčno obdobje (3. odst. 122. čl. ZDoh-1)
23.	Izračun v obrazcu
24.	Izračun v obrazcu
25.	Znesek osnove za akontacijo dohodnine iz zap. št. 16, preračunan na letno osnovo, če davčni obračun velja za krajše obdobje
26.	Znesek iz zap. št. 25, pomnožen s stopnjo iz 134. čl. ZDoh-1.
27.	Znesek iz zap. št. 26, deljen z 12, če je zap. št. 26 večja od 100.000 tolarjev (3. odst. 278. čl. ZDavP-1)
28.	Znesek iz zap. št. 26, deljen s 4, če zap. št. 26 ne presega 100.000 tolarjev (3. odst. 278. čl. ZDavP-1)

PRILOGA 3

Zavezanec za davek:_____
Davčna številka:_____

Zneski v tolarjih brez stotinov

PODATKI IZ BILANCE STANJA			
		Znesek na dan	
		Tekočega leta	Preteklega leta
I. SREDSTVA			
1	Neopredmetena dolgoročna sredstva		
2	Opredmetena osnovna sredstva		
3	Dolgoročne finančne naložbe		
4	Zaloge		
5	Poslovne terjatve (6 + 7)		
6	Dolgoročne poslovne terjatve		
7	Kratkoročne poslovne terjatve		
8	Kratkoročne finančne naložbe		
9	Dobroimetja pri bankah, čeki in gotovina		
10	Aktivne časovne razmejitve		
11	Terjatve do podjetnika		
12	**SKUPAJ SREDSTVA**		
II. OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV			
13	Podjetnikov kapital		
14	Dolgoročne rezervacije		
15	Finančne in poslovne obveznosti (16 + 17)		
16	Dolgoročne finančne in poslovne obveznosti		
17	Kratkoročne finančne in poslovne obveznosti		
18	Pasivne časovne razmejitve		
19	**SKUPAJ OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV**		

_____ _____
Kraj in datum Podpis zavezanca

PRILOGA 4

Zavezanec za davek:_____
Davčna številka:_____

Zneski v tolarjih brez stotinov

PODATKI IZ IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA			
		Znesek tekočega leta	Znesek preteklega leta
1	Čisti prihodki od prodaje		
2	Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje		
3	Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve		
4	Drugi poslovni prihodki		
5	Stroški materiala in nabavna vrednost prodanega blaga ter stroški storitev (5.1 + 5.2)		
5.1	Stroški materiala in nabavna vrednost prodanega blaga		
5.2	Stroški storitev		
6	Stroški dela zaposlencev (6.1 + 6.2 + 6.3 + 6.4)		
6.1	Stroški plač		
6.2	Stroški socialnih zavarovanj (brez stroškov pokojninskih zavarovanj)		
6.3	Stroški pokojninskih zavarovanj		
6.4	Drugi stroški dela		
7	Odpisi vrednosti (7.1 + 7.2)		
7.1	Amortizacija in prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih dolgoročnih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih		
7.2	Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih		
8	Drugi stroški (8.1 + 8.2)		
8.1	Prispevki za socialno varnost podjetnika		
8.2	Ostali stroški		
9	Finančni prihodki		
10	Finančni odhodki (10.1 + 10.2)		
10.1	Finančni odhodki za obresti		
10.2	Drugi finančni odhodki		
11	Izredni prihodki		
12	Izredni odhodki		
13	Skupni prihodki (1 ± 2 + 3 + 4 + 9 + 11)		
14	Skupni odhodki (5 + 6 + 7 + 8 + 10 + 12)		
	Poslovni izid		
15	Podjetnikov dohodek (13 – 14)		
16	Negativni poslovni izid (14 – 13)		

_____ _____
Kraj in datum Podpis zavezanca

MF-DURS obr. DOHDEJ št.11

PRILOGA 5

Zavezanec za davek:_____
Davčna številka:_____

PODATKI V ZVEZI Z IZVZETJEM PRIHODKOV NA PODLAGI MEDNARODNIH POGODB O IZOGIBANJU DVOJNEGA OBDAVČEVANJA
Za obdobje od_____do_____
PODATEK POD ZAP. ŠT. 2.2 IN 6.6 OBRAČUNA

Zneski v tolarjih brez stotinov

Država, kjer imajo izvzeti prihodki vir	Vrsta dohodka	Znesek izvzetega prihodka	Znesek izvzetega odhodka
1	2	3	4
Skupaj			
Skupaj			
Skupaj			
Skupaj			
	Skupaj		

V siva polja se podatki ne vpisujejo.

_____ _____
Kraj in datum Podpis zavezanca

METODOLOGIJA ZA IZPOLNJEVANJE PRILOGE 5

PODATKI V ZVEZI Z IZVZETJEM PRIHODKOV NA PODLAGI MEDNARODNIH POGODB O IZOGIBANJU DVOJNEGA OBDAVČEVANJA
(Zap. št. 2.2 in 6.6 obračuna)

Obrazec Podatki v zvezi z izvzetjem prihodkov na podlagi mednarodnih pogodb o izogibanju dvojnega obdavčevanja se izpolnjuje, če ima zavezanec vpisan podatek pod zap. št. 2.2 obrazca Davčni obračun akontacije dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti. Izvzetje prihodkov oziroma izvzetje odhodkov na podlagi mednarodnih pogodb o izogibanju dvojnega obdavčevanja je možno le, če je s posamezno mednarodno pogodbo o izogibanju dvojnega obdavčevanja v določbi člena, ki ureja metode za odpravo dvojnega obdavčevanja, določeno, da se dohodek oprosti davka (metoda izvzetja).

Zavezanec mora skupaj z davčnim obračunom predložiti tudi dokazila, na podlagi katerih davčni organ ugotavlja upravičenost zavezanca do navedenih ugodnosti.

Obrazec Podatki v zvezi z izvzetjem prihodkov na podlagi mednarodnih pogodb o izogibanju dvojnega obdavčevanja se izpolnjuje v tolarjih brez stotinov.

V tabelo vpisujejo podatke zavezanci, če imajo med prihodki izkazane prihodke, ki se lahko na podlagi mednarodne pogodbe izvzamejo iz prihodkov (metoda izvzetja).

Stolpec 1 – Država (kjer imajo izvzeti prihodki vir)

Vpiše se država, kjer ima izvzeti prihodek vir, oziroma druga država pogodbenica.

Stolpec 2 – Vrsta dohodka

Vpiše se vrsta dohodka. Vrsta dohodka mora biti opredeljena tako, da je na njeni podlagi mogoče določiti metodo za odpravo dvojnega obdavčevanja, ki se uporablja za navedeni dohodek s posamezno mednarodno pogodbo o izogibanju dvojnega obdavčevanja.

Stolpec 3 – Znesek izvzetega prihodka

Vpiše se znesek izvzetih prihodkov.

Stolpec 4 – Znesek izvzetega odhodka

Vpiše se znesek izvzetih odhodkov, ki zadevajo izvzete prihodke.

PRILOGA 6

Zavezanec za davek:_____
Davčna številka:_____

PODATKI V ZVEZI S POKRIVANJEM DAVČNE IZGUBE
Za obdobje od _____ do _____
PODATEK POD ZAP. ŠT. 15.1 OBRAČUNA

Zneski v tolarjih brez stotinov

Davčno obdobje		Nepokrita davčna izguba iz preteklih davčnih obdobij	Sprememba višine davčne izgube zaradi odločbe v postopku nadzora	Skupaj nepokrita davčna izguba	Pokrivanje davčne izgube v dav. obdobju n	Ostanek nepokrite davčne izgube
1		2	3	4 = 2 + 3	5	6 = 4 – 5
n-7						
n-6						
n-5						
n-4						
n-3						
n-2						
n-1						
n						
Skupaj						

n: Obdobje, za katero se sestavlja davčni obračun.

V siva polja se podatki ne vpisujejo.

_____
Kraj in datum

_____
Podpis zavezanca

MF-DURS obr. DOHDEJ št.11

METODOLOGIJA ZA IZPOLNJEVANJE PRILOGE 6

PODATKI V ZVEZI S POKRIVANJEM DAVČNE IZGUBE
(Zap. št. 15.1 obračuna)

Obrazec Podatki v zvezi s pokrivanjem davčne izgube se izpolnjuje, če ima zavezanec vpisan podatek pod zap. št. 15.1 obrazca Davčni obračun akontacije dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti, ali ima nepokrito davčno izgubo iz preteklih davčnih obdobij. Obrazec se izpolnjuje in predlaga tudi, če je v davčnem obdobju, za katero se predlaga obračun, na podlagi davčnega nadzora nastopila sprememba višine davčne izgube, ki zadeva davčna obdobja od n-7 do n-1.

Obrazec Podatki v zvezi s pokrivanjem davčne izgube se izpolnjuje v tolarjih brez stotinov.

Stolpec 1 – Davčno obdobje

Vpiše se ustrezno davčno obdobje v obliki LLLL, kjer n pomeni davčno obdobje, za katero se sestavlja davčni obračun.

Stolpec 2 – Nepokrita davčna izguba iz preteklih davčnih obdobij

Vpiše se znesek davčne izgube iz preteklih davčnih obdobij, ki je zavezanec še ni pokrival in jo ima možnost pokrivati (podatki iz stolpca 6 obrazca Podatki v zvezi s pokrivanjem davčne izgube iz predhodnega davčnega obdobja).

Stolpec 3 – Sprememba zneska davčne izgube zaradi odločbe v postopku nadzora

Vpiše se znesek, ki pomeni razliko med davčno izgubo, ugotovljeno v morebitnem davčnem nadzoru, in davčno izgubo, ugotovljeno v obračunu davka. Če je bila v postopku nazora ugotovljena nižja davčna izguba kakor v obračunu zavezanca, se vpiše razlika z negativnim predznakom. Vpisujejo se tiste spremembe, ki so posledica nadzora v davčnem obdobju, za katero se sestavlja obračun, in zadevajo davčna obdobja od n-7 do n-1 in še niso bile vključene v podatke za pretekla obdobja.

Stolpec 4 – Skupaj nepokrita davčna izguba

Vpiše se seštevek stolpcev 2 in 3, pri tem pa je treba upoštevati morebitni negativni predznak pred zneskom v stolpcu 3. Če je seštevek negativen, se vpiše 0.

Stolpec 5 – Pokrivanje davčne izgube v letu n

Vpiše se znesek pokrivanja davčne izgube iz posameznega davčnega obdobja, pri tem pa se najprej pokriva izguba starejšega datuma. Znesek pokrivanja davčne izgube v posameznem letu ne sme biti višji od zneska v stolpcu 4. Skupni znesek pokrivanja davčne izgube mora biti enak znesku iz zap. št. 15.1 obrazca Davčni obračun akontacije dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti.

Stolpec 6 – Ostanek nepokrite davčne izgube

Vpiše se razlika med stolpcema 4 in 5.

PRILOGA 7

Zavezanec za davek:_____
Davčna številka:_____

PODATKI V ZVEZI Z OLAJŠAVO ZA INVESTIRANJE (1. odst. 47. čl. ZDoh-1)
Za obdobje od _____ do _____
PODATEK POD ZAP. ŠT. 15.2 OBRAČUNA

Zneski v toilarjih brez stotinov

Davčno obdobje		30 odstotkov investiranega zneska tekočega obdobja	Neizkoriščeni del dav. ol. preteklega obd.	Zmanjšanje neizkoriščenega dela dav. ol. iz preteklega obd. zaradi odtujitve ali prenosa izven Slovenije pred potekom 3 let	Sprememba neizkoriščenega dela dav. ol. iz preteklega obd. zaradi spremembe po odločbi	Povečanje dav. ol. zaradi nadaljevanja opravljanja dejavnosti	Skupaj neizkoriščeni del davčne olajšave	Koriščenje davčne olajšave v letu n	Neizkoriščeni del dav. ol.
1		2	3	4	5	6	7 = 3 – 4+ 5 + 6	8	9 = 2 + 7 – 8
n-6									
n-5									
n-4									
n-3									
n-2									
n-1									
n									
Skupaj									

n: Obdobje, za katero se sestavlja davčni obračun.

V siva polja se podatki ne vpisujejo.

_____
Kraj in datum

_____
Podpis zavezanca

MF-DURS obr. DOHDEJ št.11

METODOLOGIJA ZA IZPOLNJEVANJE PRILOGE 7

PODATKI V ZVEZI Z OLAJŠAVO ZA INVESTIRANJE
(Zap. št. 15.2 obračuna)

Obrazec Podatki v zvezi z olajšavo za investiranje se izpolnjuje, če ima zavezanec vpisan podatek pod zap. št. 15.2 obrazca Davčni obračun akontacije dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti, ali ima neizkoriščen del davčne olajšave iz preteklih davčnih obdobij. Obrazec se izpolnjuje in predlaga tudi, če je v davčnem obdobju, za katero se predlaga obračun, na podlagi davčnega nadzora nastopila sprememba višine davčne olajšave, ki zadeva davčna obdobja od n-6 do n-1, če je v davčnem obdobju zavezanec upravičen do olajšav zaradi nadaljevanja opravljanja dejavnosti zasebnika, ki je prenehal opravljati dejavnost (1. odst. 38. čl. ZDoh-1).

Obrazec Podatki v zvezi z olajšavo za investiranje se izpolnjuje v tolarjih brez stotinov.

Stolpec 1 – Davčno obdobje

Vpiše se ustrezno davčno obdobje v obliki LLLL, kjer n pomeni davčno obdobje, za katero se sestavlja davčni obračun.

Stolpec 2 – 30 odstotkov investiranega zneska tekočega obdobja

Vpiše se 30 odstotkov investiranega zneska v opremo, razen v osebna motorna vozila, v pohištvo in pisarniško opremo brez računalniške opreme, in v neopredmetena dolgoročna sredstva, če so to investicije v Sloveniji.

Stolpec 3 – Neizkoriščeni del davčne olajšave preteklega obdobja

Vpiše se znesek neizkoriščenega dela davčne olajšave iz preteklih davčnih obdobij (podatek iz stolpca 9 iz obrazca Podatki v zvezi z olajšavo za investiranje iz predhodnega davčnega obdobja).

Stolpec 4 – Zmanjšanje neizkoriščenega dela davčne olajšave iz preteklega obdobja zaradi odtujitve ali prenosa izven Slovenije pred potekom 3 let

Če zavezanec odtuji ali prenese izven Slovenije opredmeteno osnovno sredstvo oziroma neopredmeteno dolgoročno sredstvo, za katero je izkoristil davčno olajšavo, prej kakor v 3 letih po letu, za katero je izkoristil davčno olajšavo po 3. in 4. odst. 47. čl. ZDoh-1, se v stolpec 4 vpiše znesek zmanjšanja neizkoriščenega dela davčne olajšave za ta sredstva.

Stolpec 5 – Sprememba neizkoriščenega dela davčne olajšave iz preteklega obdobja zaradi spremembe po odločbi

Vpiše se znesek, ki pomeni razliko med višino davčne olajšave, kakor jo je uveljavljal zavezanec v davčnem obračunu akontacije dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti, in višino davčne olajšave, ugotovljeno v morebitnem davčnem nadzoru (znesek je lahko s pozitivnim ali negativnim predznakom). Vpisujejo se tiste spremembe, ki so posledica nadzora v davčnem obdobju, za katero se sestavlja obračun, zadevajo davčna obdobja od n-6 do n-1 in še niso bile vključene v prilogo 8 za pretekla obdobja.

Stolpec 6 – Povečanje davčne olajšave zaradi nadaljevanja opravljanja dejavnosti

Če dejavnost nadaljuje drug zasebnik ob izpolnjevanju pogojev iz 1. tč. 4. odst. in 7. odst. 38. čl. ZDoh-1, v skladu s 5. odst. 47. čl. ZDoh-1 velja, da je olajšavo prevzela nova oseba pod pogoji, kakor

če odtujitve sploh ne bi bilo. V stolpec 6 se vpiše znesek prevzete davčne olajšave, vključno z neizkoriščenim delom davčne olajšave iz preteklih obdobij.

Stolpec 7 – Skupaj neizkoriščeni del davčne olajšave

Vpiše se seštevek stolpcev 3, 5 in 6, zmanjšan za zneske iz stolpca 4, pri tem pa je treba upoštevati morebitni negativni predznak pred zneskom v stolpcu 5. Če je seštevek negativen, se vpiše 0.

Stolpec 8 – Koriščenje davčne olajšave v letu n

Vpiše se znesek koriščenja davčne olajšave iz posameznega davčnega obdobja, pri tem pa se najprej koristi neizkoriščeni del davčne olajšave starejšega datuma. Znesek koriščenja davčne olajšave v posameznem letu ne sme biti višji od zneska v stolpcu 7. Skupni znesek koriščenja davčne olajšave mora biti enak znesku iz zap. št. 15.2 obrazca Davčni obračun akontacije dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti.

Stolpec 9 – Neizkoriščeni del davčne olajšave

Vpiše se seštevek stolpcev 2 in 7, od katerega se odšteje znesek v stolpcu 8.

Zavezanec za davek:_____ PRILOGA 8
Davčna številka:_____

PODATKI V ZVEZI Z OLAJŠAVO ZA ZAPOSLOVANJE (48. čl. ZDoh-1)

Za obdobje od _____ do _____

PODATKI POD ZAP. ŠT. 15.3, 15.4 IN 15.5 OBRAČUNA

TABELA A: Podatki v zvezi z olajšavo za zaposlovanje pripravnikov in brezposelnih oseb (1. odst. 48. čl. in 137. čl. ZDoh-1)

Zap. Št.	Ime in priimek	Davčna številka	Vrsta olajšave za zaposlovanje	Datum sklenitve delovnega razmerja	Plača zaposlenega	30 odstotkov plače	50 odstotkov plače
1	2	3	4	5	6	7 = 6 * 0,3	8 = 6 * 0,5
1							
2							
3							
4							
5							
6							
Skupaj							

TABELA B: Podatki v zvezi z olajšavo za zaposlovanje doktorjev znanosti (2. odst. 48. čl. ZDoh-1)

Zap. št.	Ime in priimek	Davčna številka	Datum sklenitve delovnega razmerja	Plača zaposlenega	30 odstotkov plače
1	2	3	4	5	6 = 5 * 0,3
1					
2					
3					
4					
5					
6					
Skupaj					

TABELA C: Podatki v zvezi z olajšavo za zaposlovanje invalidov (6. in 7. odst. 48. člena ZDoh-1)

Zap. št.	Ime in priimek	Davčna številka	Vrsta olajšave za zaposlovanje	Datum sklenitve delovnega razmerja	Plača zaposlenega	50% plače	70% plače
1	2	3	4	5	6	7=6*0.5	8=6*0.7
1							
2							
3							
4							
5							
6							
Skupaj							

V siva polja se podatki ne vpisujejo.

Kraj in datum

Podpis zavezanca

MF-DURS obr. DOHDEJ št.11

METODOLOGIJA ZA IZPOLNJEVANJE PRILOGE 8

PODATKI V ZVEZI Z OLAJŠAVO ZA ZAPOSLOVANJE
(Zap. št. 15.3, 15.4 in 15.5 obračuna)

Obrazec Podatki v zvezi z olajšavo za zaposlovanje se izpolnjuje, če ima zavezanec vpisan podatek pod zap. št. 15.3, 15.4 ali 15.5 obrazca Davčni obračun akontacije dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti. Na obrazcu se razkrivajo podatki v zvezi z olajšavo za zaposlovanje v skladu z 48. čl. in 137. čl. ZDoh-1.

Obrazec Podatki v zvezi z olajšavo za zaposlovanje je sestavljen iz treh delov:

TABELA A – Podatki v zvezi z olajšavo za zaposlovanje pripravnikov in brezposelnih oseb (1. odst. 48. čl. in 137. čl. ZDoh-1)

TABELA B – Podatki v zvezi z olajšavo za zaposlovanje doktorjev znanosti (2. odst. 48. čl. ZDoh-1)

TABELA C – Podatki v zvezi z olajšavo za zaposlovanje invalidov (6. in 7. odst. 48. čl. ZDoh-1)

Olajšave po posameznih odstavkih 48. čl. ZDoh-1 se med seboj izključujejo, tako da lahko zavezanec uveljavlja olajšavo za posameznega delavca le po določbi enega odstavka.

Obrazec Podatki v zvezi z olajšavo za zaposlovanje se izpolnjuje v tolarjih brez stotinov.

Stolpec 1 – Zaporedna številka

V stolpcu 1 je predhodno natisnjena zaporedna številka zaposlenega.

Stolpec 2 – Ime in priimek

Vpišeta se ime in priimek osebe, za katero zavezanec za davek uveljavlja olajšavo.

Stolpec 3 – Davčna številka

Vpiše se davčna številka osebe, za katero zavezanec za davek uveljavlja olajšavo.

Vrsta olajšave za zaposlovanje

TABELA A – stolpec 4
Vpiše se ustrezna oznaka:
A - pripravnik,
B - delavec, ki je prvič sklenil delovno razmerje,
C - delavec, ki je bil pred sklenitvijo pogodbe o zaposlitvi najmanj 12 mesecev prijavljen pri Zavodu RS za zaposlovanje.

TABELA C – stolpec 4
Vpiše se ustrezna oznaka:
D - invalid (po zakonu, ki ureja zaposlitveno rehabilitacijo in zaposlovanje invalidov),

E - invalidna oseba s 100-odstotno telesno okvaro ali gluha oseba,
F - invalid, ki ga zaposli zavezanec nad predpisano kvoto po zakonu, ki ureja zaposlitveno rehabilitacijo in zaposlovanje invalidov in čigar invalidnost ni posledica poškodbe pri delu ali poklicne bolezni pri istem delodajalcu.

Datum sklenitve delovnega razmerja

Vpiše se datum sklenitve delovnega razmerja v obliki DD.MM.LL.

TABELA A – stolpec 5

Pri koriščenju olajšave za zaposlovanje v skladu z 48. čl. ZDoh-1, če dejavnost nadaljuje drug zasebnik in ob izpolnjevanju pogojev iz 1. tč. 4. odst. in 7. odst. 38. čl. ZDoh-1, se vpiše datum zaposlitve pri zasebniku, ki je prenehal opravljati dejavnost.

TABELA B – stolpec 4

Pri koriščenju olajšave za zaposlovanje v skladu z 48. čl. ZDoh-1, če dejavnost nadaljuje drug zasebnik in ob izpolnjevanju pogojev iz 1. tč. 4. odst. in 7. odst. 38. čl. ZDoh-1, se vpiše datum zaposlitve pri zasebniku, ki je prenehal opravljati dejavnost.

TABELA C – stolpec 5

Datum sklenitve delovnega razmerja zaposlenega pri zasebniku, ki je prenehal opravljati dejavnost.

Plača zaposlenega

Vpiše se znesek plače.

TABELA A in TABELA C – stolpec 6

TABELA B – stolpec 5

Odstotek plače (30 odstotkov, 50 odstotkov oziroma 70 odstotkov)

TABELA A - stolpec 7 in stolpec 8
V stolpec 7 se vpiše znesek 30-odstotne izplačane plače.
V stolpec 8 se vpiše znesek 50-odstotne izplačane plače pripravnika oziroma delavca, ki je prvič sklenil delovno razmerje, in delavca, ki je bil prijavljen pri Zavodu RS za zaposlovanje, ki ga je zavezanec zaposlil v letu 2004, do poteka obdobja 12 mesecev po zaposlitvi.
Seštevek skupnih zneskov iz stolpcev 7 in 8 je enak znesku pod 15.3 v obrazcu Davčni obračun akontacije dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti.

TABELA B - stolpec 6
Vpiše se znesek 30-odstotne izplačane plače. Skupni znesek v stolpcu 6 je enak znesku pod 15.4 v obrazcu Davčni obračun akontacije dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti.

TABELA C - stolpec 7 in stolpec 8
Vpiše se znesek 50-odstotne izplačane plače pri tistih zaposlenih, ki imajo v stolpcu 4 vpisano oznako D.
Vpiše se znesek 70-odstotne izplačane plače pri tistih zavezancih, ki imajo v stolpcu 4 vpisani oznaki E in F.
Seštevek skupnih zneskov iz stolpcev 7 in 8 je enak znesku pod 15.5 v obrazcu Davčni obračun akontacije dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti.

PRILOGA 9

Zavezanec za davek:_____
Davčna številka:_____

PODATKI V ZVEZI Z OLAJŠAVO ZA DONACIJE (52. čl. ZDoh-1)
Za obdobje od _____ do _____
PODATKA POD ZAP. ŠT. 15.9 in 15.10 OBRAČUNA

Podatki v zvezi z izplačili po 1. in 2. odst. 52. čl. ZDoh-1

Zneski v tolarjih brez stotinov

Zap. št.	Namen donacije	Znesek donacij v davčnem obdobju	Kontrolni podatek – 0,3 odstotka obdavčenega prihodka davčnega obdobja zavezanca
1	2	3	4
1	Humanitarni nameni		
2	Dobrodelni nameni		
3	Znanstveni nameni		
4	Vzgojno-izobraževalni nameni		
5	Športni nameni		
6	Kulturni nameni		
7	Ekološki nameni		
8	Religiozni nameni		
Skupaj			
			Kontrolni podatek – znesek trikratne povprečne mesečne plače na zaposlenega pri zavezancu
9	Izplačila političnim strankam		
10	Izplačila reprezentativnim sindikatom		
Skupaj			

V siva polja se podatki ne vpisujejo.

_____ _____
Kraj in datum Podpis zavezanca

METODOLOGIJA ZA IZPOLNJEVANJE PRILOGE 9

PODATKI V ZVEZI Z OLAJŠAVO ZA DONACIJE
(Zap. št. 15.9 in 15.10 obračuna)

Obrazec Podatki v zvezi z olajšavo za donacije se izpolnjuje, če ima zavezanec vpisan podatek pod zap. št. 15.9 ali 15.10 obrazca Davčni obračun akontacije dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti.

Obrazec Podatki v zvezi z olajšavo za donacije se izpolnjuje v tolarjih brez stotinov.

V prvi del tabele se vpišejo podatki v zvezi z izplačili v skladu s 1. odst. 52. čl. ZDoh-1, to je izplačili v denarju in v naravi za humanitarne, dobrodelne, znanstvene, vzgojno-izobraževalne, športne, kulturne, ekološke in religiozne namene, in to le za takšna izplačila rezidentom Slovenije, ki so po posebnih predpisih ustanovljeni za opravljanje navedenih dejavnosti, in glede na namen donacije. V drugi del tabele pa se vpišejo podatki v zvezi z izplačili v skladu z 2. odst. 52. čl. ZDoh-1, to je izplačili v denarju in naravi političnim strankam in reprezentativnim sindikatom.

Stolpec 1 – Zaporedna številka

V stolpcu 1 je predhodno natisnjena zaporedna številka.

Stolpec 2 – Namen donacije

V stolpcu 2 je predhodno natisnjen namen donacije v skladu s 1. odst. 52. čl. ZDoh-1.

Stolpec 3 – Znesek donacij v davčnem obdobju

Vpiše se seštevek donacij, ki jih je zavezanec izplačal (v denarju in/ali v naravi) v davčnem obdobju, in to po posameznih namenih.

Stolpec 4– Kontrolni podatek

V zadnjo vrstico se vpiše kontrolni podatek.

V prvem delu tabele (zap. št. od 1 do 8) se kot kontrolni podatek vpiše znesek, ki pomeni 0,3 odstotka obdavčenega prihodka davčnega obdobja zavezanca, v drugem delu tabele (zap. št. 9 in 10) pa se kot kontrolni podatek vpiše znesek, ki pomeni trikratno povprečno mesečno plačo na zaposlenega pri zavezancu v davčnem obdobju.

PRILOGA 10

Zavezanec za davek:_____
Davčna številka:_____

PODATKI V ZVEZI Z ODBITKOM TUJEGA DAVKA
Za obdobje od _____ do _____
PODATEK POD ZAP. ŠT. 18 OBRAČUNA

Zneski v tolarjih brez stotinov

Država, kjer imajo tuji dohodki vir	Vrsta posameznega dohodka	Osnova za plačilo davka	Stopnja davka	Znesek davka	Stopnja davka iz mednarodne pogodbe	Znesek davka, če se upošteva stopnja davka iz mednarodne pogodbe	Znesek plačanega davka	Znesek končnega in plačanega tujega davka	Znesek davka, ki bi ga bilo treba plačati po ZDoh-1 za tuje dohodke, če odbitek ne bi bil možen	Možni odbitek (nižji od zneskov iz stolpcev 9 in 10)	Priznani odbitek (znesek iz stolpca 11, vendar ne več kakor znesek iz zap. št. 17 obračuna DOHDEJ)
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Skupaj											
Skupaj											
									Skupaj		

V siva polja se podatki ne vpisujejo.

_____
Kraj in datum

_____
Podpis zavezanca

MF-DURS obr. DOHDEJ št.11

METODOLOGIJA ZA IZPOLNJEVANJE PRILOGE 10

PODATKI V ZVEZI Z ODBITKOM TUJEGA DAVKA
(Zap. št. 18 obračuna)

Obrazec Podatki v zvezi z odbitkom tujega davka se izpolnjuje, če ima zavezanec vpisan podatek pod zap. št. 18 obrazca Davčni obračun akontacije dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti. Odbitek tujega davka lahko uveljavlja le rezident Republike Slovenije, če je bil tuji davek od dohodkov iz virov izven Slovenije plačan in je dohodek, od katerega je bil plačan tuji davek, vključen v davčno osnovo.

Za uveljavljanje odbitka tujega davka morajo biti priložena ustrezna dokazila v skladu z določbami 1. odst. 128. čl. ZDoh-1 in 256. čl. ZDavP-1 kot sestavni del davčnega obračuna.

Obrazec Podatki v zvezi z odbitkom tujega davka se izpolnjuje v tolarjih brez stotinov.

Stolpec 1 – Država, kjer imajo tuji dohodki svoj vir

Vpiše se država, kjer ima dohodek, od katerega zavezanec uveljavlja odbitek plačanega tujega davka, vir.

Stolpec 2 – Vrsta posameznega dohodka

Vpiše se vrsta prejetega tujega dohodka. Vrsta prejetega tujega dohodka mora biti opredeljena tako, da je na njeni podlagi mogoče določiti davčno stopnjo, ki se uporablja za navedeni dohodek ob sklenjeni mednarodni pogodbi o izogibanju dvojnega obdavčevanja. Vrsta dohodka mora biti razvidna iz priloženih dokazil. Vrsta prejetega tujega dohodka zadeva tudi dobiček poslovne enote v tujini.

Stolpec 3 – Osnova za plačilo davka

Vpiše se znesek, ki pomeni osnovo za plačilo davka od tujega dohodka. V primeru poslovne enote je to razlika med prihodki in odhodki poslovne enote, ugotovljenimi v skladu z določbami ZDDPO-1. Osnova za plačilo davka mora biti razvidna iz priloženih dokazil.

Stolpec 4 – Stopnja davka

Vpiše se stopnja, po kateri je bil obračunan tuji davek od tujega dohodka.

Stolpec 5 – Znesek davka

Vpiše se znesek davka od tujih dohodkov, ki je bil obračunan. Znesek davka mora biti razviden iz priloženih dokazil.

Stolpec 6 – Stopnja davka iz mednarodne pogodbe

Če ima Slovenija z državo v stolpcu 1 sklenjeno mednarodno pogodbo o izogibanju dvojnega obdavčevanja, se vpiše stopnja iz te mednarodne pogodbe, ki velja za vrsto dohodka iz stolpca 2.

Stolpec 7 – Znesek davka, če se upošteva stopnja davka iz mednarodne pogodbe

Vpiše se znesek davka, ob upoštevanju stopnje davka iz mednarodne pogodbe. Če Slovenija nima sklenjene mednarodne pogodbe z državo iz stolpca 1, sta stolpca 6 in 7 prazna.

Stolpec 8 – Znesek plačanega davka

Vpiše se znesek davka, ki je bil dejansko plačan. Če je v posamezni mednarodni pogodbi dogovorjen odbitek za zmanjšani davek v državi vira in so izpolnjeni pogoji za njegovo uveljavitev, se lahko vpiše znesek v višini, v kateri bi bil plačan davek, če posebnih olajšav ne bi bilo. Znesek plačanega davka mora biti razviden iz priloženih dokazil.

Stolpec 9 – Znesek končnega in plačanega tujega davka

Vpiše se nižji od zneskov v stolpcih 5 in 8, razen, če ima zavezanec za to vrsto dohodka podatek v stolpcu 7. V tem primeru se vpiše nižji od zneskov v stolpcih 7 in 8.

Stolpec 10 – Znesek davka, ki bi ga bilo treba plačati po ZDoh-1 za tuje dohodke, če odbitek ne bi bil možen

Vpiše se znesek, ki se izračuna po formuli:

(skupni znesek dohodkov, od katerih je bil plačan tuji davek, z virom v posamezni državi (skupni znesek iz stolpca 3 za posamezno državo) deljeno z razliko med celotnimi davčno priznanimi prihodki in celotnimi davčno priznanimi odhodki zavezanca (zap. št. 4 obrazca DOHDEJ + zap. št. 11 obrazca DOHDEJ – zap. št. 8 obrazca DOHDEJ)) pomnoženo z davkom (zap.št. 17 obrazca DOHDEJ)

Stolpec 11 – Možni odbitek

Vpiše se nižji od zneskov iz stolpcev 9 in 10.

Stolpec 12 – Priznani odbitek

Vpiše se znesek iz stolpca 11, vendar ne več kakor znesek iz zap. št. 17 obrazca Davčni obračun akontacije dohodnine do dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti.

PRILOGA 11

Zavezanec za davek:_____
Davčna številka:_____

PODATKI V ZVEZI S POVEČANJEM DAVKA ZARADI SPREMEMB ODBITKA TUJEGA DAVKA (130. čl. ZDoh-1)
Za obdobje od _____ do _____
PODATEK POD ZAP. ŠT. 19 OBRAČUNA

Zneski v tolarjih brez stotinov

Obdobje odbitka tujega davka	Priznani odbitek v obdobju odbitka tujega davka	Možni odbitek tujega davka ob upoštevanju sprememb*	Povečanje davka
1	2	3	4 = 2 – 3
Skupaj			

*Ponovni izračun možnega odbitka tujega davka se opravi na obrazcu Podatki v zvezi z odbitkom tujega davka z oznako PONOVNI PRERAČUN, ki je priloga temu obrazcu.

V siva polja se podatki ne vpisujejo.

_____
Kraj in datum

_____
Podpis zavezanca

METODOLOGIJA ZA IZPOLNJEVANJE PRILOGE 11

PODATKI V ZVEZI S POVEČANJEM DAVKA ZARADI SPREMEMB ODBITKA TUJEGA DAVKA (Zap. št. 19 obračuna)

Obrazec Podatki v zvezi s povečanjem davka zaradi sprememb odbitka tujega davka se izpolnjuje, če ima zavezanec vpisan podatek pod zap. št. 19 obrazca Davčni obračun akontacije dohodnine do dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti. Zavezanec mora v obdobju, ko so nastopile spremembe (zlasti vračila) tujega davka, povečati davek za znesek, ki je enak razliki med priznanim odbitkom in odbitkom, ki bi bil možen, če bi se sprememba upoštevala.

Obrazec Podatki v zvezi s povečanjem davka zaradi sprememb odbitka tujega davka se izpolnjuje v tolarjih brez stotinov.

Stolpec 1 – Obdobje odbitka tujega davka

Vpiše se davčno obdobje, v katerem je zavezanec uveljavljal odbitek tujega davka, pri katerem je v tem davčnem obdobju nastopila sprememba. Davčno obdobje se vpiše v obliki LLLL ali v obliki DD.MM.LL-DD.MM.LL.

Stolpec 2 – Priznani odbitek v obdobju odbitka tujega davka

Vpiše se podatek iz stolpca 12 obrazca Podatki o odbitku tujega davka, izpolnjenega za davčno obdobje, v katerem je zavezanec uveljavljal odbitek tujega davka, pri katerem je v tem davčnem obdobju nastopila sprememba. Če je zavezanec predhodno že povečal davek zaradi sprememb odbitka tujega davka, se pri izpolnjevanju obrazca Podatki v zvezi z odbitkom tujega davka kot priloge k temu obrazcu upošteva podatek iz zadnjega predloženega preračuna.

Stolpec 3 – Možni odbitek tujega davka ob upoštevanju sprememb

Vpiše se podatek o odbitku tujega davka, ki bi bil možen, če bi se sprememba upoštevala v davčnem obdobju, ko je zavezanec uveljavljal odbitek tujega davka. Za pridobitev navedenega podatka je treba narediti ponoven preračun uveljavljanja pravice do odbitka na obrazcu Podatki v zvezi z odbitkom tujega davka, kjer se podatek, ki je predmet spremembe, ustrezno popravi (popravek se ustrezno označi – npr. z drugo barvo), druge postavke pa se ustrezno preračunajo. Obrazec Podatki v zvezi z odbitkom tujega davka, v katerem je opravljen ponovni preračun, se v desnem zgornjem kotu označi z oznako PONOVNI PRERAČUN. Če je zavezanec predhodno že povečal davek zaradi sprememb odbitka tujega davka, izhaja iz zadnjega predloženega preračuna. V tem primeru doda oznaki PONOVNI PRERAČUN oznako (ZADNJI PRERAČUN V OBDOBJU_____), kjer vpiše obdobje, ko je zadnjič povečal davek zaradi spremembe odbitka tujega davka za obdobje iz stolpca 1.

Stolpec 4 – Povečanje davka

Vpiše se razlika med zneskom v stolpcu 2 in zneskom v stolpcu 3 za posamezno obdobje. Seštevek stolpca 4 mora biti enak znesku pod zap. št. 19 obrazca Davčni obračun akontacije dohodnine do dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti.

PRILOGA 12

Zavezanec za davek:_____
Davčna številka:_____

Podatki o dohodku iz oddajanja premoženja v najem in o dohodku iz prenosa premoženjskih pravic

TABELA A: PODATKI O DOHODKU IZ ODDAJANJA PREMOŽENJA V NAJEM

Zneski v tolarjih brez stotinov

PODATKI O DOHODKU IZ ODDAJANJA PREMOŽENJA V NAJEM		
1.	Davčno priznani prihodki iz naslova oddajanja premoženja v najem	
2.	Davčno priznani odhodki iz naslova oddajanja premoženja v najem	
3.	Davčna osnova (1 – 2)	
4.	Povečanje davčne osnove	
5.	Zmanjšanje davčne osnove in davčne olajšave	
6.	Osnova za davek (3 + 4 – 5)	

TABELA B: PODATKI O DOHODKU IZ PRENOSA PREMOŽENJSKIH PRAVIC

Zneski v tolarjih brez stotinov

PODATKI O DOHODKU IZ PRENOSA PREMOŽENJSKIH PRAVIC		
1.	Davčno priznani prihodki iz naslova prenosa premoženjskih pravic	
2.	Davčno priznani odhodki iz naslova prenosa premoženjskih pravic	
3.	Davčna osnova (1 – 2)	
4.	Povečanje davčne osnove	
5.	Zmanjšanje davčne osnove in davčne olajšave	
6.	Osnova za davek (3 + 4 – 5)	

_____ _____
Kraj in datum Podpis zavezanca

METODOLOGIJA ZA IZPOLNJEVANJE PRILOGE 12

PODATKI O DOHODKU IZ ODDAJANJA PREMOŽENJA V NAJEM IN O DOHODKU IZ PRENOSA PREMOŽENJSKIH PRAVIC

Obrazec Podatki o dohodku iz oddajanja premoženja v najem in o dohodku iz prenosa premoženjskih pravic se izpolnjuje, če zavezanec poleg opravljanja dejavnosti dosega dohodek iz oddajanja premoženja v najem in dohodek iz prenosa premoženjskih pravic.

Obrazec se izpolnjuje zaradi izključitve osnove za davek iz naslova doseganja dohodka iz oddajanja premoženja v najem in dohodka iz prenosa premoženjskih pravic iz zavarovalne osnove za samozaposlene.

Kot dohodek, dosežen z opravljanjem dejavnosti, po določbi 33. čl. ZDoh-1 velja dohodek, dosežen z neodvisnim samostojnim opravljanjem dejavnosti, ne glede na namen in rezultat opravljanja dejavnosti. Opravljanje dejavnosti pomeni opravljanje vsakršne podjetniške, kmetijske ali gozdarske in s tem povezane dejavnosti, poklicne dejavnosti ali druge neodvisne samostojne dejavnosti, vključno z izkoriščanjem premoženja in premoženjskih pravic.

Ne glede na določbo 33. čl. ZDoh-1 po določbi drugega odst. 34. čl. ZDoh-1 za dohodek, dosežen z opravljanjem dejavnosti, ne veljata dohodek iz oddajanja premoženja v najem in dohodek iz prenosa premoženjskih pravic, če:

- za opravljanje dejavnosti ni potrebna registracija,
- zavezancu v skladu s predpisi o davku na dodano vrednost ni treba obračunavati davka na dodano vrednost oziroma se ni prostovoljno odločil za obračunavanje davka na dodano vrednost,
- se oddajanje v najem ali prenos premoženjskih pravic ne opravlja poleg druge dejavnosti, razen poleg osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, katere dohodek se obdavčuje po poglavju III.3 ZDoh-1 (z uveljavitvijo ZDoh-1-D se ta pogoj črta).

Če zavezanec ne izpolnjuje pogojev, opredeljenih v 2. odst. 34. čl. ZDoh-1, se dohodek iz oddajanja premoženja v najem obravnava v okviru dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti.

Obrazec Podatki o dohodku iz oddajanja premoženja v najem in dohodku iz prenosa premoženjskih pravic se izpolnjuje v tolarjih brez stotinov.

Zap. št. 1: Vpiše se znesek davčno priznanih prihodkov iz naslova oddajanja premoženja v najem oziroma prenosa premoženjskih pravic. Znesek davčno priznanih prihodkov se ugotovi na podlagi metodologije, ki velja za izpolnjevanje obrazca Davčni obračun akontacije dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti.

Zap. št. 2: Vpiše se znesek davčno priznanih odhodkov iz naslova oddajanja premoženja v najem oziroma prenosa premoženjskih pravic. Znesek davčno priznanih odhodkov se ugotovi na podlagi metodologije, ki velja za izpolnjevanje obrazca Davčni obračun akontacije dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti.

Zap. št. 3: Izračun davčne osnove.

Zap. št. 4: Znesek povečanja davčne osnove. Znesek povečanja davčne osnove se ugotovi na podlagi metodologije, ki velja za izpolnjevanje obrazca Davčni obračun akontacije dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti.

Zap. št. 5: Znesek zmanjšanja davčne osnove in davčne olajšave. Znesek zmanjšanja davčne osnove in davčne olajšave se ugotovi na podlagi metodologije, ki velja za izpolnjevanje obrazca Davčni obračun akontacije dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti.

Zap. št. 6: Izračun osnove za davek. Navedeni izračun osnove za davek ne predstavlja dodatne davčne obremenitve, kajti navedeno je že vključeno v osnovo za davek v obrazcu Davčni obračun akontacije dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti.

PRILOGA 13

Zavezanec za davek:_____
Davčna številka:_____

Podatki o davčni obravnavi po četrtem odstavku 38. člena ZDoh-1

PODATKI O DAVČNI OBRAVNAVI PO 4. ODST. 38. ČL. ZDOH-1		
1	Število prevzetih zaposlenih na dan 31. 12. 2005	
2	Znesek uveljavljene olajšave po 47. čl. ZDoh-1 za prevzeta sredstva	
3	Znesek uveljavljene olajšave za novozaposlene delavce (48. čl. ZDoh-1, 1. odst.)	
4	Znesek uveljavljene olajšave za pripravnike (48. čl. ZDoh-1, 1. odst.)	
5	Znesek uveljavljene olajšave za zaposlitev doktorjev znanosti (48. čl. ZDoh-1, 2. odst.)	
6	Obračunana amortizacija za prevzeta sredstva	
7	Znesek uveljavljene olajšave za novozaposlene delavce in pripravnike (137. čl. ZDoh-1, 2. odst.)	

_____ _____
Kraj in datum Podpis zavezanca

METODOLOGIJA ZA IZPOLNJEVANJE PRILOGE 13

PODATKI O DAVČNI OBRAVNAVI PO ČETRTEM ODSTAVKU 38. ČLENA ZDoh-1

Obrazec Podatki o davčni obravnavi po četrtem odstavku 38. člena ZDoh-1 se izpolnjuje, če je zavezanec – pridobitelj sredstev prijavil posebno davčno obravnavo. Zavezanec – pridobitelj sredstev mora beležiti davčni učinek posebne davčne obravnave.

Po določbi 6. odst. 283. čl. ZDavP-1 morajo osebe, ki so prijavile davčno obravnavo, v davčnem obračunu posebej izkazati učinke na davčno osnovo, ki so posledica upoštevanja prijavljene davčne obravnave.

Obrazec Podatki o davčni obravnavi po četrtem odstavku 38. člena ZDoh-1 se izpolnjuje v tolarjih brez stotinov.

Zap. št. 1: Zavezanec vpiše število zaposlenih na dan 31. 12. 2005, ki jih je prevzel ob prijavi posebne olajšave. Po določbi 4. odst. novi zasebnik oziroma pravna oseba ne sme zmanjšati števila zaposlenih za manj kakor 50 odstotkov glede na prevzeto število zaposlenih (z uveljavitvijo ZDoh-1-D se pogoj glede zmanjšanja števila zaposlenih črta).

Zap. št. 2: Zavezanec vpiše znesek uveljavljene olajšave po 47. čl. ZDoh-1 za prevzeta sredstva, katere zavezanec, ki je prenehal z opravljanjem dejavnosti, ni izkoristil oziroma jo je izkoristil v nižjem znesku zaradi prenizke davčne osnove.

Zavezanec, ki je prenehal z opravljanjem dejavnosti, je lahko po določbi 47. čl. ZDoh-1 uveljavljal znižanje davčne osnove v višini 20 odstotkov (v letu 2005 pa 30 odstotkov) investiranega zneska v opredmetena osnovna sredstva, razen v osebna motorna vozila, pohištvo in pisarniško opremo (brez računalniške opreme), in v neopredmetena dolgoročna sredstva, če so to investicije v opredmetena osnovna sredstva in neopredmetena dolgoročna sredstva v Sloveniji. Zavezanec lahko v davčnem letu neizkoriščeni del davčne olajšave po tem členu prenaša v naslednjih zaporednih pet davčnih let. V tem primeru za začetek roka iz 3. odst. tega čl. velja, da je olajšavo izkoristil v davčnem letu, v katerem je ni izkoristil ali jo je delno izkoristil, ker ni imel ali ni imel dovolj visoke davčne osnove. Pri zmanjšanju davčne osnove na račun prenesenega neizkoriščenega dela davčne olajšave iz preteklih let se davčna osnova najprej zmanjša za neizkoriščeni del davčne olajšave starejšega datuma.

Zap. št. 3: Zavezanec vpiše znesek prenesene olajšave za novozaposlene delavce, katere zavezanec, ki je prenehal z opravljanjem dejavnosti, ni izkoristil v celoti.

Po določbi 1. odst. 48. čl. ZDoh-1 lahko zavezanec, če v davčnem letu za nedoločen čas in najmanj za dve leti zaposli delavca, ki je bil pred sklenitvijo pogodbe o zaposlitvi najmanj 12 mesecev prijavljen pri Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje, uveljavlja znižanje davčne osnove v višini 30 odstotkov izplačane plače tega delavca.

Zap. št. 4: Zavezanec vpiše znesek prenesene olajšave za zaposlitev pripravnikov, katere zavezanec, ki je prenehal z opravljanjem dejavnosti, ni izkoristil v celoti.

Po določbi 1. odst. 48. čl. ZDoh-1 lahko zavezanec, če v davčnem letu za nedoločen čas in najmanj za dve leti zaposli delavca, ki prvič sklene delovno razmerje, uveljavlja znižanje davčne osnove v višini 30 odstotkov izplačane plače tega delavca.

Zap. št. 5: Zavezanec vpiše znesek prenesene olajšave za zaposlitev oseb, ki imajo doktorat znanosti, katere zavezanec, ki je prenehal z opravljanjem dejavnosti, ni izkoristil v celoti.

Po 2. odst. 48. čl. ZDoh-1 zavezanec, če v davčnem letu za nedoločen čas in najmanj za dve leti zaposli osebo, ki ima doktorat znanosti in predtem ni bila zaposlena v drugi gospodarski družbi ali pri fizični osebi, ki opravlja dejavnost, lahko uveljavlja znižanje davčne osnove v višini 30 odstotkov izplačane plače tega delavca.

Zap. št. 6: Znesek obračunane amortizacije za prevzeta sredstva.

Zap. št. 7: Znesek uveljavljene olajšave za prevzete novozaposlene delavce in pripravnike.

Po določbi 2. odst. 137. čl. ZDoh-1 se določbe 1. in 2. odst. 50. čl. ZDoh za zavezanca, ki je začel uveljavljati olajšavo po 1. odst. 50. čl. ZDoh, uporabljajo do poteka obdobja 12 mesecev iz 2. odst. 50. čl. ZDoh.

Zavezancu, novemu zasebniku oziroma pravni osebi, ki po prenehanju opravljanja dejavnosti zavezanca uveljavlja davčno olajšavo po 4. odst. 38. čl. tega zakona, se olajšave, uveljavljene po 50. čl. ZDoh, obravnavajo pod pogoji, kakor bi veljali, če prenehanja opravljanja dejavnosti ne bi bilo.

PRILOGA 14

NAVODILO ZA PREDLOŽITEV PODATKOV IZ OBRAZCA ZA DAVČNI OBRAČUN AKONTACIJE DOHODNINE OD DOHODKA, DOSEŽENEGA Z OPRAVLJANJEM DEJAVNOSTI V RAČUNALNIŠKI OBLIKI

1 OBLIKA IN NAČIN DOSTAVE PODATKOV

1. Zavezanci lahko predložijo podatke iz obrazca za davčni obračun akontacije dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti tudi na magnetnih medijih - PC disketah ali zgoščenkah (CD)

2. Zavezanci predložijo disketo ali CD na izpostavo pristojnega davčnega urada skupaj z izpisom podatkov obračuna na papirju. Navedeni izpis potrdi odgovorna oseba zavezanca enako kot originalni obrazec za davčni obračun.

2.1. Magnetni medij:

- diskete velikost 3.5" (1,44MB) ali zgoščenka kapacitete 700 MB
- datoteka ima ime **DDD.DAT**
- v eni datoteki so lahko podatki za več zavezancev; vrstice s podatki enega obračuna morajo biti skupaj
- Vsi podatki enega obračuna mora biti v eni datoteki
- Podatki posameznega obračuna se zaključijo s kontrolnim zapisom (definiran v opisih)
- vsak zapis je predpisane dolžine, ki je določen v posameznem tabelaričnem prikazu individualnih oziroma zbirnih podatkov pri posamezni vrsti podatkov, in ga zaključujeta dva posebna kontrolna znaka CR ter LF.

2.2 . Na magnetni medij je potrebno čitljivo napisati:

- priimek in ime zavezanca
- število zapisov
- vse izbrane in v tej točki naštete lastnosti magnetnega medija (PC diskete).

2 PODROBNA VSEBINA RAČUNALNIŠKEGA ZAPISA – STRUKTURA DATOTEKE

2.1 Splošna struktura vseh zapisov

Vsi zapisi, ne glede na obrazec, imajo enako sestavljeno strukturo zapisa na pozicijah 1 do 23. Podatki od kolon 24 do 173 pa so odvisni od vrste in dela posameznega obrazca in so posebej opisani.

Zap. St.	Od	Do	Dolžina	Oblika	Opis polja
1	1	8	8	N	Davčna številka
2	9	11	3	N	Šifra obrazca
3	12	14	3	N	Del obrazca
4	15	17	3	AN	Nivo 1
5	18	20	3	AN	Nivo 2
6	21	23	3	AN	Nivo 3
7	24	173	150	AN	Podatki odvisni od obrazca, dela obrazca in nivojev

Šifre obrazcev so:

Šifra obrazca	Opis obrazca
001	Obračun davka
311	Priloga 3: Bilanca stanja
312	Priloga 4: Izkaz poslovnega izida
004	Priloga 5: Podatki v zvezi z izvzetjem prihodkov na podlagi mednarodnih pogodb o izogibanju dvojnega obdavčevanja
005	Priloga 6: Podatki v zvezi s pokrivanjem davčne izgube
006	Priloga 7: Podatki v zvezi z olajšavo za investiranje
008	Priloga 8: Podatki v zvezi z olajšavo za zaposlovanje
009	Priloga 9: Podatki v zvezi z olajšavo za donacije
010	Priloga 10: Podatki v zvezi z odbitkom tujega davka
011	Priloga 11: Podatki v zvezi s povečanjem davka zaradi sprememb odbitka tujega davka
012	Priloga 12: Podatki o dohodku od oddajanja premoženja v najem in dohodku iz premoženjskih pravic
013	Priloga 13: Podatki o davčni obravnavi po 4. odstavku 38, člena ZDoh-1
999	Oznaka za zadnji, kontrolni zapis

(šifre obrazcev se ne ujemajo v vseh prilogah z zaporedno številko priloge, da se posamezni obrazci »pokrivajo« s prilogami obračuna pravnih oseb – enaki ali podobni obrazci na obeh obračunih so s šiframi 004 do 011)

Vedno – tudi pri praznem obračunu so obvezne vrstice z naslednjimi podatki v stolpcih 1-23 (ddddddd je davčna številka):
Ddddddd001001000000 – prvi del obračuna
Ddddddd001002000000 – drugi del obračuna
Ddddddd999999999999 – zadnji, kontrolni zapis

Od ostalih se vpišejo le tiste vrstice, kjer so podatki.

Vsi zneski so dolgi 15 znakov. V prvih 14 znakov polja zneska se vpiše celi del zneska desno poravnano, z vodilnimi ničlami, v tolarjih brez stotinov, samo številke brez posebnih znakov, v 15. znaku je za pozitivne zneske znak + (plus) ali prazno. Za negativne zneske (v tistih primerih, ki so dovoljeni) se vpiše sem znak – (minus), v prvih 14 znakov pa znesek.

Vse stopnje (razen stopnja davka iz tabele v obračunu) imajo 3 cela mesta in dve decimalki, vpišejo se brez decimalne pike, z vodilnimi in končnimi ničlami.

Vsi datumi so v obliki llllmmdd.

Kjer so v poljih z zaporednimi številkami 1 do 6 (do kolone 23) vpisani teksti (šifre, deli, nivoji obrazca), so vsi **desno** poravnani. Če so v teh poljih številke, imajo vpisane tudi vodilne ničle. Npr. vrednost 1 se vpiše kot »001«, vrednost A pa kot » A«

Vsi teksti v podatkih (od zaporedne številke 7 oz. od kolone 24 dalje) pa so levo poravnani – razen če je v opisu posameznega zapisa drugače določeno.

V opisih za posamezne tabele so za kolone 9-23 večinoma že vpisane šifre, kakršne morajo biti za ta del obrazca. Le v nekaterih primerih je pisno navodilo, kako se sestavi šifra.

Primer enostavnega zapisa:

- zavezanec ima davčno številko 12345678
- zavezanec ima matično številko 7654321
- obrazec je izšel v uradnem listu 123/05
- šifra dejavnosti je 12.345
- vodi dvostavno knjigovodstvo
- prispevke plačuje iz naslova opravljanja dejavnosti; znesek je bil 300.000 SIT
- ne uveljavlja nobenih ugodnosti
- prihodki so 100.000 SIT (s tem so izpolnjene vrstice 1, 4, 13, 16, 17, 20, 23, 25, 26, 28)
- priloga je le bilanca stanja (tudi izšla v uradnem listu 123/05) z vpisano le vrstico 001 z zneskoma 55.555 in 0 (teoretično to sicer ni prav, le primer je poenostavljen)

```
12345678001001000000000123052005200501012005123 1Testna firma
12345678001002000000000765432112345110000000030000000 0NENENE
12345678001010001000000000000000100000+
12345678001010004000000000000000100000+
12345678001010013000000000000000100000+
12345678001010016000000000000000100000+
12345678001010017000000000000000016000+
12345678001010017001000000000000000000+00000000100000+00000000016000+00000000000016
12345678001010017002000000000000000000+00000000000000+00000000000000+00000000000000
12345678001010020000000000000000016000+
12345678001010023000000000000000016000+
12345678001010025000000000000000100000+
12345678001010026000000000000000025000+
12345678001010028000000000000000025000+
12345678311001000000000123052005010120051231
12345678311002001000000000000000055555+00000000000000+
12345678999999999999999990000000000017+
```

Opozorilo: Če se oddaja popravek obrazca ali če je dodana kakšna nova priloga, se pri ponovnem pošiljanju še enkrat pošljejo **vsi** podatki iz vseh obrazcev in ne le tisti, ki je dodan ali spremenjen.

2.2 Obračun davka (šifra 001)

Obračun davka - prvi del

Zap. St.	Od	Do	Dolžina	Oblika	Opis polja
1	1	8	8	N	Davčna številka
2	9	11	3	N	001
3	12	14	3	N	001
4	15	17	3	AN	000
5	18	20	3	AN	000
6	21	23	3	AN	000
7	24	28	5	AN	Verzija obrazca (vpiše se številko in leto uradnega lista, ko je obrazec izšel; v obliki nnnll; nnn z vodilnimi ničlami - npr. 00106 za uradni list številka 001 v letu 2006)
8	29	32	4	D	Leto, za katero velja obračun
9	33	40	8	D	Obdobje OD
10	41	48	8	AN	Obdobje DO
11	49	164	116	AN	Firma
12	165	172	8	D	Samo za prevzem iz sistema eDavki: Datum oddaje (ali stornacije) obračuna. (*)
13	173	173	1	AN	Samo za prevzem iz sistema eDavki: Oznaka S za storniran zapis, drugače prazno Stornacija je možna le pri prevzemu iz sistema eDavki (*)

* Opomba: Le pri prevzemu iz sistema eDavki se upošteva datum v datoteki; pri oddaji na disketi ali CDju datum vpiše kontrolor glede na to, kdaj je prejel disketo.

Pri stornaciji obračuna iz sistema eDavki se pošlje le prvo (gornjo) vrstico in zadnjo (kontrolno vrstico). Podatek o stornaciji mora biti poslan pred podatkom o novem obračunu.

Obračun davka - drugi del

Zap. St.	Od	Do	Dolžina	Oblika	Opis polja
1	1	8	8	N	– Davčna številka
2	9	11	3	N	001
3	12	14	3	N	002
4	15	17	3	AN	000
5	18	20	3	AN	– 000
6	21	23	3	AN	000
7	24	30	7	N	Matična številka
8	31	53	23	AN	Priimek in ime zavezanca
9	54	55	2	AN	Zavezanec je rezident RS (DA/NE)
10	56	58	3	N	Šifra države rezidentstva po standardu ISO 3166 (obvezna če je v prejšnjem polju NE).
11	59	63	5	N	Vrsta dejavnosti (šifra dejavnosti - brez vmesnega ločila)
12	64	64	1	N	Sistem vodenja poslovnih knjig (1-enostavno, 2-dvostavno)
13	65	66	2	AN	Vrsta obveznega socialnega zavarovanja – 1: iz naslova opravljanja dejavnosti (DA/NE) Če je podatek, se v polje vpiše DA, če ga ni lahko NE ali prazno (presledki).

14	67	68	2	AN	Vrsta obveznega socialnega zavarovanja – 2: iz delovnega razmerja (DA/NE) Če je podatek, se v polje vpiše DA, če ga ni lahko NE ali prazno (presledki).
15	69	70	2	AN	Vrsta obveznega socialnega zavarovanja – 3:plačevanje prispevkov za socialno varnost v skladu z 2. odstavkom 43. člena ZDoh-1. (DA/NE) Če je podatek, se v polje vpiše DA, če ga ni lahko NE ali prazno (presledki).
16	71	72	2	AN	Druge vrste obveznega socialnega zavarovanja. (DA/NE) Če je podatek, se v polje vpiše DA, če ga ni lahko NE ali prazno (presledki).
17	73	87	15	N	Znesek prispevkov za socialno varnost iz naslova opravljanja dejavnosti (obvezen vpis zneska, če je v polju z zaporedno številko 13 vpisano DA)
18	88	102	15	N	Znesek prispevkov za socialno varnost pri plačevanju prispevkov za socialno varnost v skladu z 2. odstavkom 43. člena ZDoh-1i (obvezen vpis zneska, če je v polju z zaporedno številko 15 vpisano DA)
19	103	105	3	N	Šifra države, v kateri se nahaja sklad v katerega se vplačujejo prispevki (če plačuje prispevke v skladu z 2. odstavkom 43. člena ZDoh-1) po standardu ISO 3166.
20	106	107	2	AN	Izjavljam, da sem rezident Slovenije, samostojno opravljam specializiran poklic ___ na področju kulturne dejavnosti in sem vpisan v razvid samozaposlenih v kulturi ____, nimam sklenjenega delovnega razmerja in ne opravljam druge dejavnosti, zato uveljavljam zmanjšanje davčne osnove od dohodka iz dejavnosti v višini 15% prihodkov (DA/NE)
21	108	109	2	AN	Izjavljam, da sem rezident Slovenije, samostojno opravljam novinarski poklic ____ in sem vpisan v razvid samostojnih novinarjev ___ nimam sklenjenega delovnega razmerja in ne opravljam druge dejavnosti, zato uveljavljam zmanjšanje davčne osnove od dohodka iz dejavnosti v višini 15% prihodkov (DA/NE)
22	110	111	2	AN	Izjavljam, da sem v zadnjih petih letih zahteval davčno obravnavo po 4. odstavku 38. člena ZDoh-1 (DA/NE)

Dodatni podatki za kulturno dejavnost

Ta zapis v podatkih je obvezen, če je v stolpcu 16 (kolone 104-105) tabele Obračun davka – drugi del (šifra obrazca 001, del obrazca 002) vpisano DA (kulturna dejavnost); drugače se izpusti

Zap. St.	Od	Do	Dolžina	Oblika	Opis polja
1	1	8	8	N	Davčna številka
2	9	11	3	N	001
3	12	14	3	N	003
4	15	17	3	AN	000
5	18	20	3	AN	000
6	21	23	3	AN	000
7	24	98	75	AN	Poklic
8	99	173	75	AN	razvid samozaposlenih v kulturi

Dodatni podatki za novinarski poklic

Ta zapis v podatkih je obvezen, če je v stolpcu 17 (kolone 106-107) tabele Obračun davka – drugi del (šifra obrazca 001, del obrazca 002) vpisano DA (novinarski poklic); drugače se izpusti

Zap. St.	Od	Do	Dolžina	Oblika	Opis polja
1	1	8	8	N	Davčna številka
2	9	11	3	N	001
3	12	14	3	N	004
4	15	17	3	AN	000
5	18	20	3	AN	000
6	21	23	3	AN	000
7	24	98	75	AN	poklic
8	99	173	75	AN	razvid samostojnih novinarjev

Obračun davka - zneski

Po en zapis za vsak podatek

Zap. St.	Od	Do	Dolžina	Oblika	Opis polja
1	1	8	8	N	Davčna številka
2	9	11	3	N	001
3	12	14	3	AN	010
4	15	17	3	AN	Prvi nivo zaporedne številke (1 - 28) – desno poravnano, z vodilnimi ničlami (001, 002, ...)
5	18	20	3	AN	Drugi nivo zaporedne številke (kjer je določen) – desno poravnano, z vodilnimi ničlami (001, 002, ...)
6	21	23	3	AN	Tretji nivo zaporedne številke (kjer je določen) – desno poravnano, z vodilnimi ničlami (001, 002, ...)
7	24	38	15	N	Znesek (*)

* Opomba: vpis izračuna akontacije dohodnine iz vrstice 17:
- v vrstico 17 se vpiše akontacija dohodnine
- kot vrstice 17.1.1, 17.1.2, 17.1.3, in 17.1.4 se definirajo vsi 4 zneski iz prve dodatne vrstice izračuna
- kot vrstice 17.2.1, 17.2.2, 17.2.3, in 17.2.4 se definirajo vsi 4 zneski iz druge dodatne vrstice izračuna
- stopnja iz četrte kolone se vpiše enako kot znesek - le celi del, desno poravnano z vodilnimi ničlami

2.3 Priloga 3 – Bilanca stanja

Osnovni zapis

En zapis za obrazec

Zap. St.	Od	Do	Dolžina	Oblika	Opis polja
1	1	8	8	N	Davčna številka
2	9	11	3	N	311
3	12	14	3	N	001
4	15	17	3	AN	000
5	18	20	3	AN	000
6	21	23	3	AN	000
7	24	28	5	AN	Verzija obrazca

Podatki

Po en zapis za vsak podatek

Zap. St.	Od	Do	Dolžina	Oblika	Opis polja
1	1	8	8	N	Davčna številka
2	9	11	3	N	311
3	12	14	3	N	002
4	15	17	3	AN	Številka vrstice
5	18	20	3	AN	000
6	21	23	3	AN	000
7	24	38	15	N	Znesek za tekoče leto
8	39	53	15	N	Znesek za preteklo leto

2.4 Priloga 4 – Izkaz poslovnega izida

Osnovni zapis

En zapis za obrazec

Zap. St.	Od	Do	Dolžina	Oblika	Opis polja
1	1	8	8	N	Davčna številka
2	9	11	3	N	312
3	12	14	3	N	001
4	15	17	3	AN	000
5	18	20	3	AN	000
6	21	23	3	AN	000
7	24	28	5	AN	Verzija obrazca

Podatki

Po en zapis za vsak podatek

Zap. St.	Od	Do	Dolžina	Oblika	Opis polja
1	1	8	8	N	Davčna številka
2	9	11	3	N	312
3	12	14	3	N	002
4	15	17	3	AN	Številka na prvem nivoju (od 001 do 016)
5	18	20	3	AN	Številka na drugem nivoju, kjer obstaja (ostali 000)
6	21	23	3	AN	000
7	24	38	15	N	Znesek za tekoče leto
8	39	53	15	N	Znesek za preteklo leto

2.5 Priloga 5 - Podatki v zvezi z izvzetjem prihodkov na podlagi mednarodnih pogodb o izogibanju dvojnega obdavčevanja

Osnovni zapis

En zapis, če obstaja priloga

Zap. St.	Od	Do	Dolžina	Oblika	Opis polja
1	1	8	8	N	Davčna številka
2	9	11	3	N	004
3	12	14	3	N	001
4	15	17	3	AN	000
5	18	20	3	AN	000
6	21	23	3	AN	000
7	24	28	5	N	Verzija obrazca
8	29	36	8	D	Za obdobje OD (iz glave dokumenta)
9	37	44	8	D	Za obdobje DO (iz glave dokumenta)

Podatki

Po en zapis za vsak podatek (vrstico)

Zap. St.	Od	Do	Dolžina	Oblika	Opis polja
1	1	8	8	N	Davčna številka
2	9	11	3	N	004
3	12	14	3	N	002
4	15	17	3	AN	» A« (zaradi ujemanja z obrazcem za pravne osebe)
5	18	20	3	AN	Šifra države po standardu ISO 3166
6	21	23	3	AN	Zaporedna številka vrstice za posamezno državo, vpisana kot 001, 002, ...; podatek »Skupaj« v vrstici 999
7	24	123	100	AN	Stolpec 2 - vrsta dohodka
8	124	138	15	N	Stolpec 3 - znesek izvzetega prihodka
9	139	153	15	N	Stolpec 4 - znesek izvzetega odhodka

2.6 Priloga 6: Podatki v zvezi s pokrivanjem davčne izgube

Osnovni zapis

Po en zapis za vsak obrazec

Zap. St.	Od	Do	Dolžina	Oblika	Opis polja
1	1	8	8	N	Davčna številka
2	9	11	3	N	005
3	12	14	3	N	001
4	15	17	3	AN	000
5	18	20	3	AN	000
6	21	23	3	AN	000
7	24	28	5	AN	Verzija obrazca
8	29	36	8	D	Za obdobje OD (iz glave dokumenta)
9	37	44	8	D	Za obdobje DO (iz glave dokumenta)

Podatki

Po en zapis za vsako vrstico

Zap. St.	Od	Do	Dolžina	Oblika	Opis polja
1	1	8	8	N	Davčna številka
2	9	11	3	N	005
3	12	14	3	N	002
4	15	17	3	AN	Šifra vrstice (001 -> n-7, 002 -> n-6, … 008 -> n, 999 - > skupaj)
5	18	20	3	AN	000
6	21	23	3	AN	000
7	24	30	8	D	Davčno obdobje - OD
8	32	39	8	D	Davčno obdobje - DO
9	40	54	15	N	Nepokrita davčna izguba iz preteklih davčnih obdobij
10	55	69	15	N	Sprememba višine davčne izgube zaradi odločbe v postopku nadzora
11	70	84	15	N	Skupaj nepokrita davčna izguba
12	85	99	15	N	Pokrivanje davčne izgube v dav. obdobju n
13	100	114	15	N	Ostanek nepokrite davčne izgube

2.7 Priloga 7: Podatki v zvezi z olajšavo za investiranje

Osnovni zapis

Po en zapis za vsak obrazec

Zap. St.	Od	Do	Dolžina	Oblika	Opis polja
1	1	8	8	N	Davčna številka
2	9	11	3	N	006
3	12	14	3	N	001
4	15	17	3	AN	000
5	18	20	3	AN	000
6	21	23	3	AN	000
7	24	28	5	AN	Verzija obrazca
8	29	36	8	D	Za obdobje OD (iz glave dokumenta)
9	37	44	8	D	Za obdobje DO (iz glave dokumenta)

Podatki

Po en zapis za vsako vrstico

Zap. St.	Od	Do	Dolžina	Oblika	Opis polja
1	1	8	8	N	Davčna številka
2	9	11	3	N	006
3	12	14	3	N	002
4	15	17	3	AN	Šifra vrstice (001 -> n-6, 002 -> n-5, … 007 -> n, 999 - > skupaj)
5	18	20	3	AN	000
6	21	23	3	AN	000
7	24	30	8	D	Davčno obdobje - OD
8	32	39	8	D	Davčno obdobje - DO
9	40	54	15	N	30 % investiranega zneska tekočega obdobja
10	55	69	15	N	Neizkoriščen del davčne olajšave preteklega obdobja
11	70	84	15	N	Zmanjšanje neizkoriščenega dela davčne olajšave iz preteklega obdobja zaradi odtujitve ali prenosa izven Slovenije pred potekom 3 let
12	85	99	15	N	Sprememba neizkoriščenega dela davčne olajšave iz preteklega obdobja zaradi spremembe po odločbi
13	100	114	15	N	Povečanje davčne olajšave zaradi nadaljevanja opravljanja dejavnosti
14	115	129	15	N	Skupaj neizkoriščen del davčne olajšave
15	130	144	15	N	Koriščenje davčne olajšave v letu n
16	145	159	15	N	Neizkoriščen del davčne olajšave

2.8 Priloga 8: Podatki v zvezi z olajšavo za zaposlovanje

Osnovni zapis

En zapis če obstaja obrazec

Zap. St.	Od	Do	Dolžina	Oblika	Opis polja
1	1	8	8	N	Davčna številka
2	9	11	3	N	008
3	12	14	3	N	001
4	15	17	3	AN	000
5	18	20	3	AN	000
6	21	23	3	AN	000
7	24	28	5	AN	Verzija obrazca
8	29	36	8	D	Za obdobje OD (iz glave dokumenta)
9	37	44	8	D	Za obdobje DO (iz glave dokumenta)

Podatki

Po en zapis za vsako vrstico podatka v vsaki tabeli

Tabela A:

Zap. St.	Od	Do	Dolžina	Oblika	Opis polja
1	1	8	8	N	Davčna številka
2	9	11	3	N	008
3	12	14	3	N	002
4	15	17	3	AN	A
5	18	20	3	AN	Zaporedna številka vrstice, vpisana kot 001, 002, ... (podatek »Skupaj« v vrstici 999)
6	21	23	3	AN	000
7	24	46	23	AN	Podatek iz kolone 2 – prvih 23 znakov imena in priimka
8	47	54	8	N	Podatek iz kolone 3 - davčna številka
9	55	55	1	AN	Podatek iz kolone 4 - vrsta olajšave za zaposlovanje A - pripravnik B - delavec, ki je prvič sklenil delovno razmerje C - delavec, ki je bil pred sklenitvijo pogodbe o zaposlitvi najmanj 12 mesecev prijavljen pri Zavodu RS za zaposlovanje
10	56	63	8	D	Podatek iz kolone 5 - datum sklenitve delovnega razmerja
11	64	78	15	N	Podatek iz kolone 6 - plača zaposlenega
12	79	93	15	N	Podatek iz kolone 7 - 30% plače (7=6*0.3)
13	94	108	15	N	Podatek iz kolone 8 - 50% plače (7=6*0.5)

Tabela B:

Zap. St.	Od	Do	Dolžina	Oblika	Opis polja
1	1	8	8	N	Davčna številka
2	9	11	3	N	008
3	12	14	3	N	002
4	15	17	3	AN	B
5	18	20	3	AN	Zaporedna številka vrstice, vpisana kot 001, 002, ... (podatek »Skupaj« v vrstici 999)
6	21	23	3	AN	000
7	24	46	23	AN	Podatek iz kolone 2 – prvih 23 znakov imena in priimka
8	47	69	8	N	Podatek iz kolone 3 - davčna številka
9	70	77	8	D	Podatek iz kolone 4 - datum sklenitve delovnega razmerja
10	78	92	15	N	Podatek iz kolone 5 - plača zaposlenega
11	93	107	15	N	Podatek iz kolone 6 - 30% plače (7=6*0.3)

Tabela C:

Zap. St.	Od	Do	Dolžina	Oblika	Opis polja
1	1	8	8	N	Davčna številka
2	9	11	3	N	008
3	12	14	3	N	002
4	15	17	3	AN	C
5	18	20	3	AN	Zaporedna številka vrstice, vpisana kot 001, 002, ... (podatek »Skupaj« v vrstici 999)
6	21	23	3	AN	000
7	24	46	23	AN	Podatek iz kolone 2 – prvih 23 znakov imena in priimka
8	47	54	8	N	Podatek iz kolone 3 - davčna številka
9	55	55	1	AN	Podatek iz kolone 4 - vrsta olajšave za zaposlovanje D - invalid (po zakonu, ki ureja zaposlitveno rehabilitacijo in zaposlovanje invalidov) E - invalidna oseba s 100% telesno okvaro ali gluha oseba F - invalid, ki je zaposlen nad predpisano kvoto pri delodajalcu in katerega invalidnost ni posledica poškodbe pri delu ali poklicne bolezni pri istem delodajalcu
10	56	63	8	D	Podatek iz kolone 5 - datum sklenitve delovnega razmerja
11	64	78	15	N	Podatek iz kolone 6 - plača zaposlenega
12	79	93	15	N	Podatek iz kolone 7 - 50% plače (7=6*0.5)
13	94	108	15	N	Podatek iz kolone 8 - 70% plače (8=6*0.5)

2.9 Priloga 9: Podatki v zvezi z olajšavo za donacije

Osnovni zapis

En zapis če obstaja obrazec

Zap. St.	Od	Do	Dolžina	Oblika	Opis polja
1	1	8	8	N	Davčna številka
2	9	11	3	N	009
3	12	14	3	N	001
4	15	17	3	AN	000
5	18	20	3	AN	000
6	21	23	3	AN	000
7	24	28	5	AN	Verzija obrazca
8	29	36	8	D	Za obdobje OD (iz glave dokumenta)
9	37	44	8	D	Za obdobje DO (iz glave dokumenta)

Podatki

Po en zapis za vsak podatek (vrstico)

Zap. St.	Od	Do	Dolžina	Oblika	Opis polja
1	1	8	8	N	Davčna številka
2	9	11	3	N	009
3	12	14	3	N	002
4	15	17	3	AN	Zaporedna številka vrstice, vpisana kot 001, 002 ... do 010 (prvi skupaj S01, drugi skupaj S02)
5	18	20	3	AN	000
6	21	23	3	AN	000
7	24	38	15	N	Stolpec 3 - znesek donacij v davčnem obdobju
8	39	53	15	N	Stolpec 4 - kontrolni podatek - 0,3% obdavčenega prihodka davčnega obdobja zavezanca

2.10 Priloga 10 - Podatki v zvezi z odbitkom tujega davka

Osnovni zapis

En zapis če obstaja obrazec

Zap. St.	Od	Do	Dolžina	Oblika	Opis polja
1	1	8	8	N	Davčna številka
2	9	11	3	N	010
3	12	14	3	N	001
4	15	17	3	AN	000
5	18	20	3	AN	000
6	21	23	3	AN	000
7	24	28	5	N	Verzija obrazca
8	29	36	8	D	Za obdobje OD (iz glave dokumenta)
9	37	44	8	D	Za obdobje DO (iz glave dokumenta)

Podatki

Za vsako vrstico v tabeli po eden od spodnjih zapisov (zaradi velike količine podatkov v tabeli razdeljeno na dva zapisa v datoteki)

Prvi del - Vrste dohodka

Zap. St.	Od	Do	Dolžina	Oblika	Opis polja
1	1	8	8	N	Davčna številka
2	9	11	3	N	010
3	12	14	3	N	002
4	15	17	3	AN	Šifra države, kjer imajo tuji dohodki svoj vir, po standardu ISO 3166 Končna vsota podatkov se vpiše v državo 999
5	18	20	3	AN	Zaporedna številka vrstice v okviru podatkov posamezne države vpisana kot 001, 002...; v šifro 999 se vpiše se tudi vrstica v datoteko za vsoto – v tekstu prazno.
6	21	23	3	AN	001
7	24	123	100	AN	Vrsta posameznega dohodka

Drugi del - ostali podatki
(zaporedna številka vrstice s podatki se mora ujemati z zaporedno številko, kjer je vpisana vrsta dohodka za te podatke)

Zap. St.	Od	Do	Dolžina	Oblika	Opis polja
1	1	8	8	N	Davčna številka
2	9	11	3	N	010
3	12	14	3	N	002
4	15	17	3	AN	Šifra države, kjer imajo tuji dohodki svoj vir, po standardu ISO 3166 Končna vsota podatkov se vpiše v državo 999
5	18	20	3	AN	Zaporedna številka vrstice v okviru podatkov posamezne države, vpisana kot 001, 002...; podatki za »Skupaj« v vrstici 999
6	21	23	3	AN	002
7	24	38	15	N	Stolpec 3 - osnova za plačilo davka
8	39	43	5	N	Stolpec 4 - stopnja davka
9	44	58	15	N	Stolpec 5 - znesek davka
10	59	63	5	N	Stolpec 6 - stopnja davka iz mednarodne pogodbe
11	64	78	15	N	Stolpec 7 - znesek davka, če se upošteva stopnja davka iz mednarodne pogodbe
12	79	93	15	N	Stolpec 8 - znesek plačanega davka
13	94	108	15	N	Stolpec 9 - znesek končnega in plačanega tujega davka
14	109	123	15	N	Stolpec 10 - znesek davka, ki bi ga bilo potrebno plačati po ZDDPO-1 za tuje dohodke, če odbitek ne bi bil možen
15	124	138	15	N	Stolpec 11 - možni odbitek (nižji od zneskov iz stolpca 9 in 10)
16	139	153	15	N	Stolpec 12 - priznani odbitek (znesek iz stolpca 11, vendar ne več kot znesek iz zap. št. 17. obračuna DDPO)

2.11 Priloga 11 - Podatki v zvezi s povečanjem davka zaradi sprememb odbitka tujega davka

Osnovni zapis

En zapis če obstaja obrazec

Zap. St.	Od	Do	Dolžina	Oblika	Opis polja
1	1	8	8	N	Davčna številka
2	9	11	3	N	011
3	12	14	3	N	001
4	15	17	3	AN	000
5	18	20	3	AN	000
6	21	23	3	AN	000
7	24	28	5	N	Verzija obrazca
8	29	36	8	AN	Za obdobje OD (iz glave dokumenta)
9	37	44	8	N	Za obdobje DO (iz glave dokumenta)

Podatki

Po en zapis za vsak podatek (vrstico)

Zap. St.	Od	Do	Dolžina	Oblika	Opis polja
1	1	8	8	N	Davčna številka
2	9	11	3	N	011
3	12	14	3	N	002
4	15	17	3	AN	Zaporedna številka vrstice, vpisana kot 001, 002...; podatki za »Skupaj« v vrstici 999
5	18	20	3	AN	000
6	21	23	3	AN	000
7	24	31	8	D	Obdobje od
8	32	39	8	D	Obdobje do
9	40	54	15	N	Stolpec 2 - priznani odbitek v obdobju odbitka tujega davka
10	55	69	15	N	Stolpec 3 - možni odbitek tujega davka ob upoštevanju sprememb
11	70	84	15	N	Stolpec 4 - povečanje davka (4=2-3)

2.12 Priloga 12: Podatki o dohodku od oddajanja premoženja v najem in dohodku iz premoženjskih pravic

Za vsako tabelo po en zapis

Zap. St.	Od	Do	Dolžina	Oblika	Opis polja
1	1	8	8	N	Davčna številka
2	9	11	3	N	012
3	12	14	3	N	Šifra tabele (A ali B)
4	15	17	3	AN	000
5	18	20	3	AN	000
6	21	23	3	AN	000
7	24	28	5	AN	Verzija obrazca
8	29	43	15	N	Znesek iz ustrezne tabele v vrstici 1
9	44	58	15	N	Znesek iz ustrezne tabele v vrstici 2
10	59	73	15	N	Znesek iz ustrezne tabele v vrstici 3
11	74	88	15	N	Znesek iz ustrezne tabele v vrstici 4
12	89	103	15	N	Znesek iz ustrezne tabele v vrstici 5
13	104	118	15	N	Znesek iz ustrezne tabele v vrstici 6

2.13 Priloga 13: Podatki o davčni obravnavi po četrtem odstavku 38. člena ZDoh-1

Osnovni zapis

En zapis če obstaja obrazec

Zap. St.	Od	Do	Dolžina	Oblika	Opis polja
1	1	8	8	N	Davčna številka
2	9	11	3	N	013
3	12	14	3	N	000
4	15	17	3	AN	000
5	18	20	3	AN	000
6	21	23	3	AN	000
7	24	28	5	AN	Verzija obrazca
8	29	43	15	N	Število prevzetih zaposlenih na dan 31.12.
9	44	58	15	N	Znesek uveljavljene olajšave po 47. členu ZDoh-1 za prevzeta sredstva
10	59	73	15	N	Znesek uveljavljene olajšave za novo zaposlene delavce (48.čl ZDoh-1, 1.odst.)
11	74	88	15	N	Znesek uveljavljene olajšave za pripravnike (48. člen ZDoh-1, 1 odst.)
12	89	103	15	N	Znesek uveljavljene olajšave za zaposlitev doktorjev znanosti (48. čl ZDoh-1, 2. odst.)
13	104	118	15	N	Obračunana amortizacija za prevzeta sredstva
14	119	133	15	N	Znesek uveljavljene amortizacije za novo zaposlene delavce in pripravnike (137. člen ZDoh-1, 2. odstavek)

2.14 Zadnji – kontrolni zapis obračuna

En (vedno obvezen) zapis

Zap. St.	Od	Do	Dolžina	Oblika	Opis polja
1	1	8	8	N	Davčna številka
2	9	11	3	N	999
3	12	14	3	N	999
4	15	17	3	AN	999
5	18	20	3	AN	999
6	21	23	3	AN	999
7	24	38	15	N	Število vrstic tega obračuna (vključno s to vrstico)

OBČINE

BISTRICA OB SOTLI

835. Odlok o proračunu Občine Bistrica ob Sotli za leto 2006

Na podlagi 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93 in dopolnitve), 29. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 79/99, 124/00, 79/01, 30/02, 56/02-ZJU in 110/02-ZDT-B) in 15. člena Statuta Občine Bistrica ob Sotli (Uradni list RS, št. 49/99 in 125/03) je Občinski svet Občine Bistrica ob Sotli na 23. redni seji dne 9. 2. 2006 sprejel

O D L O K
o proračunu Občine Bistrica ob Sotli za leto 2006

1. SPLOŠNA DOLOČBA

1. člen

S tem odlokom se za Občino Bistrica ob Sotli za leto 2006 določajo proračun, postopki izvrševanja proračuna ter obseg zadolževanja in poroštev občine in javnega sektorja na ravni občine (v nadaljnjem besedilu: proračun).

2. VIŠINA SPLOŠNEGA DELA PRORAČUNA IN STRUKTURA POSEBNEGA DELA PRORAČUNA

2. člen

Splošni del proračuna na ravni podskupin kontov se določa v naslednjih zneskih:

v tisoč tolarjev

A. BILANCA PRIHODKOV IN ODHODKOV		
	Skupina/Podskupina kontov	Proračun leta 2006
	I. SKUPAJ PRIHODKI (70+71+72+73+74)	343.010
	TEKOČI PRIHODKI (70+71)	85.027
70	DAVČNI PRIHODKI	71.986
	700 Davki na dohodek in dobiček	46.072
	703 Davki na premoženje	14.433
	704 Domači davki na blago in storitve	11.481
71	NEDAVČNI PRIHODKI	13.041
	710 Udeležba na dobičku in dohodki od premoženja	5.777
	711 Takse in pristojbine	786
	712 Denarne kazni	823
	713 Prihodki od prodaje blaga in storitev	1.238
	714 Drugi nedavčni prihodki	4.417
72	KAPITALSKI PRIHODKI	130
	720 Prihodki od prodaje osnovnih sredstev	130
	721 Prihodki od prodaje zalog	0
	722 Prihodki od prodaje zemljišč in neopredmetenih dolgoročnih sredstev	0
73	PREJETE DONACIJE	0
	730 Prejete donacije iz domačih virov	0
	731 Prejete donacije iz tujine	0
74	TRANSFERNI PRIHODKI	257.853
	740 Transferni prihodki iz drugih javnofinančnih institucij	257.853
	II. SKUPAJ ODHODKI (40+41+42+43)	348.968
40	TEKOČI ODHODKI	54.933
	400 Plače in drugi izdatki zaposlenim	21.914
	401 Prispevki delodajalcev za socialno varnost	3.409
	402 Izdatki za blago in storitve	25.860
	403 Plačila domačih obresti	1.150
	409 Rezerve	2.600
41	TEKOČI TRANSFERI	94.359
	410 Subvencije	1.688
	411 Transferi posameznikom in gospodinjstvom	53.732
	412 Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam	8.500
	413 Drugi tekoči domači transferi	30.440
	414 Tekoči transferi v tujino	0
42	INVESTICIJSKI ODHODKI	195.499
	420 Nakup in gradnja osnovnih sredstev	195.499
43	INVESTICIJSKI TRANSFERI	4.177

	431 Investicijski transferi pravnim in fizičnim osebam, ki niso proračunski uporabniki	1.709
	432 Investicijski transferi proračunskim uporabnikom	2.468
	III. PRORAČUNSKI PRESEŽEK (I.-II.)	–5.958
	(PRORAČUNSKI PRIMANJKLJAJ)	
B. RAČUN FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB		
	Skupina/Podskupina kontov	Proračun leta 2006
	IV. PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL IN PRODAJA KAPITALSKIH DELEŽEV (750+751+752)	0
75	PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL	0
	750 Prejeta vračila danih posojil	
	751 Prodaja kapitalskih deležev	
	752 Kupnine iz naslova privatizacije	
	V. DANA POSOJILA IN POVEČANJE KAPITALSKIH DELEŽEV (440+441+442+443)	0
44	DANA POSOJILA IN POVEČANJE KAPITALSKIH DELEŽEV	0
	440 Dana posojila	
	441 Povečanje kapitalskih deležev in naložb	
	442 Poraba sredstev kupnin iz naslova privatizacije	
	443 Povečanje namenskega premoženja v javnih skladih in drugih osebah javnega prava, ki imajo premoženje v svoji lasti	
	VI. PREJETA MINUS DANA POSOJILA IN SPREMEMBE KAPITALSKIH DELEŽEV (IV.-V.) 0	0
C. RAČUN FINANCIRANJA		
	Skupina/Podskupina kontov	Proračun leta 2006
	VII. ZADOLŽEVANJE (500)	
50	ZADOLŽEVANJE	0
	500 Domače zadolževanje	0
	VIII. ODPLAČILA DOLGA (550)	
55	ODPLAČILA DOLGA	3.100
	550 Odplačila domačega dolga	3.100
	IX. POVEČANJE (ZMANJŠANJE) SREDSTEV NA RAČUNIH (I.+IV.+VII.-II.-V.-VIII.) – ali 0 ali +	–9.058
	X. NETO ZADOLŽEVANJE (VII.-VIII.)	–3.100
	XI. NETO FINANCIRANJE (VI.+VII.-VIII.-IX.)	5.958
	STANJE SREDSTEV NA RAČUNIH DNE 31. 12. PRETEKLEGA LETA	9.058
	9009 Splošni sklad za drugo – ali 0 ali +	9.058

Posebni del proračuna sestavljajo finančni načrti neposrednih uporabnikov, ki so razdeljeni na naslednje programske dele: področja proračunske porabe, glavne programe in podprograme, predpisane s programsko klasifikacijo izdatkov občinskih proračunov. Podprogram je razdeljen na proračunske postavke, te pa na podskupine kontov in konte, določene s predpisanim kontnim načrtom.

Posebni del proračuna do ravni proračunskih postavk-podskupin kontov in načrt razvojnih programov sta prilogi k temu odloku in se objavita na oglasni deski Občine Bistrica ob Sotli.

3. POSTOPKI IZVRŠEVANJA PRORAČUNA

3. člen

Namenski prihodki proračuna so poleg prihodkov, določenih v prvem stavku prvega odstavka 43. člena ZJF, tudi naslednji prihodki:

– prihodki požarne takse po 59. členu zakona o varstvu pred požarom (Uradni list RS, št. 71/93 in 87/01), ki se uporabijo za namen, določene v tem zakonu,

– okoljska dajatev za obremenjevanje okolja zaradi odlaganja odpadkov,

– okoljska dajatev za obremenjevanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda,

– prihodki od občanov, ki se namenijo za namene, za katere se pobirajo.

4. člen

Za izvrševanje občinskega proračuna je odgovoren župan Občine Bistrica ob Sotli.

5. člen

O prerazporeditvah pravic porabe v posebnem delu proračuna med glavnimi programi v okviru področja proračunske porabe odloča na predlog neposrednega uporabnika župan Občine Bistrica ob Sotli.

Med izvrševanjem proračuna Občine Bistrica ob Sotli se lahko odpre nov konto oziroma poveča obseg sredstev na kontu za izdatke ali se odpre nova proračunska postavka, če pri planiranju proračuna ni bilo mogoče predvideti prejemnika proračunskih sredstev ali načina izvedbe projekta in v primeru pridobitve namenskih prejemkov. Nov konto se odpre v okviru že obstoječe proračunske postavke ali pa se odpre nova proračunska postavka v okviru sredstev posameznega področja proračunske porabe.

Osnova za prerazporejanje pravic porabe je zadnji sprejeti proračun, spremembe proračuna ali rebalans proračuna.

Župan s poročilom o izvrševanju proračuna v mesecu juliju in konec leta z zaključnim računom poroča občinskemu svetu o veljavnem proračunu za leto 2006 in njegovi realizaciji.

6. člen

Neposredni uporabnik lahko v tekočem letu za projekte iz načrta razvojnih programov prične s postopkom prevzemanja obveznosti za celotno vrednost projekta, ki je vključen v načrt razvojnih programov.

Skupni obseg prevzetih obveznosti neposrednega uporabnika, ki bodo zapadle v plačilo v prihodnjih letih za investicijske odhodke, investicijske transfere ne sme presegati 70% pravic porabe v sprejetem finančnem načrtu neposrednega uporabnika, od tega:

1. v letu 2006 40% navedenih pravic porabe in
2. v ostalih prihodnjih letih 30% navedenih pravic porabe.

Skupni obseg prevzetih obveznosti neposrednega uporabnika, ki bodo zapadle v plačilo v prihodnjih letih za blago in storitve in za tekoče transfere, ne sme presegati 25% pravic porabe v sprejetem finančnem načrtu neposrednega uporabnika.

Omejitve iz prvega in drugega odstavka tega člena ne veljajo za prevzemanje obveznosti z najemnimi pogodbami in prevzemanje obveznosti za dobavo elektrike, telefona, vode, komunalnih storitve in drugih storitev, potrebnih za operativno delovanje neposrednih uporabnikov.

Prevzete obveznosti iz drugega in tretjega odstavka tega člena se načrtujejo v finančnem načrtu neposrednega uporabnika in načrtu razvojnih programov.

7. člen

Proračunski skladi so:

1. račun proračunske rezerve, oblikovane po ZJF,

Proračunska rezerva se v letu 2006 oblikuje v višini 2.600.000,00 tolarjev.

Na predlog za finance pristojnega organa občinske uprave odloča o uporabi sredstev proračunske rezerve za namene iz drugega odstavka 49. člena ZJF župan in o tem s pisnimi poročili obvešča občinski svet.

4. POSEBNOSTI UPRAVLJANJA IN PRODAJE STVARNEGA IN FINANČNEGA PREMOŽENJA DRŽAVE

8. člen

Če so izpolnjeni pogoji iz tretjega odstavka 77. člena ZJF, lahko župan dolžniku do višine 30.000,00 tolarjev odpiše oziroma delno odpiše plačilo dolga, če bi bili stroški postopka izterjave v nesorazmerju z višino terjatve.

5. OBSEG ZADOLŽEVANJA IN POROŠTEV OBČINE IN JAVNEGA SEKTORJA

9. člen

Zaradi kritja presežkov odhodkov nad prihodki v bilanci prihodkov in odhodkov, presežkov izdatkov nad prejemki v računu finančnih terjatev in naložb ter odplačila dolgov v računu financiranja se občina za proračun leta 2006 lahko zadolži in daje poroštva v skladu z veljavno zakonodajo.

10. člen

Pravne osebe javnega sektorja na ravni občine (javni zavodi in javna podjetja, katerih ustanoviteljica je občina) se smejo zadolževati le s soglasjem ustanovitelja. O soglasju odloča občinski svet.

6. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

11. člen

V obdobju začasnega financiranja Občine Bistrica ob Sotli v letu 2007, če bo začasno financiranje potrebno, se uporablja ta odlok in sklep o določitvi začasnega financiranja.

12. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 410-0004/2006
Bistrica ob Sotli, dne 9. februarja 2006

Župan
Občine Bistrica ob Sotli
Jožef Pregrad l.r.

BLED

836. Sklep o uvrstitvi ravnatelja/direktorja javnega zavoda v plačni razred

Na podlagi petega odstavka 11. člena Zakona o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 70/05, uradno prečiščeno besedilo, ZSPJS-UPB4) in prvega odstavka 4. člena Uredbe o plačah direktorjev v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 73/05 in 103/05) izdajam v zvezi z uvrstitvijo v plačni razred za določitev osnovne plače ravnatelja/direktorja javnega zavoda, katerega ustanoviteljica je Občina Bled, naslednji

S K L E P
o uvrstitvi ravnatelja/direktorja javnega zavoda v plačni razred

Delovno mesto ravnatelja/direktorja javnega zavoda VRTEC BLED s sedežem Trubarjeva 7, 4260 Bled, se za določitev osnovne plače uvrsti v 46. plačni razred.

Št. 11000-3/2005
Bled, dne 29. novembra 2005

Župan
Občine Bled
Jože Antonič l.r.

KRANJ

837. Sklep o uvrstitvi direktorjev v plačne razrede

Na podlagi petega odstavka 11. člena Zakona o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 70/05, uradno in prečiščeno besedilo ZSPJS-UPB4) in prvega odstavka 4. člena Uredbe o plačah direktorjev v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 73/05 in 103/05) izdajam v zvezi z uvrstitvijo v plačne razrede za določitev osnovne plače direktorjev javnih zavodov, katerih ustanoviteljica je Mestna občina Kranj,

S K L E P
o uvrstitvi direktorjev v plačne razrede

Delovno mesto direktorja javnega zavoda Zavod za turizem Kranj se za določitev osnovne plače uvrsti v 37. plačni razred.

Delovno mesto direktorja javnega zavoda Gasilsko reševalna služba Kranj se za določitev osnovne plače uvrsti v 47. plačni razred.

Št. 33301-0003/2005-43/04
Kranj, dne 21. februarja 2006

Župan
Mestne občine Kranj
Mohor Bogataj l.r.

MOZIRJE

838. Sklep o uvrstitvi direktorjev v plačne razrede

Na podlagi petega odstavka 11. člena Zakona o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 70/05, uradno prečiščeno besedilo, ZSPJS-UPB4) in prvega odstavka 4. člena Uredbe o plačah direktorjev v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 73/05 in 103/05), se na podlagi prevedb pristojnih ministrstev formalno določijo plačni razredi za določitev osnovne plače ravnateljev oziroma direktorjev javnih zavodov, katerih ustanoviteljica je Občina Mozirje

S K L E P
o uvrstitvi direktorjev v plačne razrede

a) Delovno mesto direktorice JZ Osrednja knjižnica Mozirje, se za določitev osnovne plače uvrsti v 43. plačni razred;
b) Delovno mesto ravnateljice JVIZ Občine Mozirje, OE Vrtec Mozirje, se za določitev osnovne plače uvrsti v 42. plačni razred.

Št. 110-07/05-01
Mozirje, dne 13. februarja 2006

Župan
Občine Mozirje
Ivan Suhoveršnik l.r.

PODLEHNIK

839. Cenik najemnin za nekmetijsko rabo za leto 2006

Na podlagi 21. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 100/05 ZLS-UPB1) in 15. člena Statuta Občine Podlehnik (Uradni list RS, št. 39/99, 46/01 in 81/02) je Občinski svet Občine Podlehnik na 16. seji dne 16. februarja 2006 sprejel

C E N I K
najemnin za nekmetijsko rabo za leto 2006

Najemne pogodbe se sklepajo za stavbna zemljišča.
Najemnine za nekmetijsko rabo se oblikujejo tržno na podlagi dogovora med občino in najemnikom, pri čemer je podlaga za določitev višine najemnine korist, ki jo bo imel najemnik na najetem zemljišču.

Tabela 1: Cenik najemnin za nekmetijsko rabo zemljišč za leto 2006

namen uporabe	minimalna letna najemnina
funkcionalno zemljišče k stanovanjskemu objektu (dvorišče, parkirišče, dostopna pot, zelenica ...)	71,03 SIT/m^2
funkcionalno zemljišče k poslovnemu objektu (dvorišče, parkirišče, dostopna pot, zelenica ...)	139,81 SIT/m^2
odprto skladišče za les, gradbeni material ...	71,03 SIT/m^2
športna igrišča (nogometno, lokostrelsko, vadišča za živali, tenis, kamp …)	6,36 SIT/m^2

Vse najemne pogodbe obravnava komisija po enakem postopku kot je predviden za zakup zemljišč. Najemnina se obračunava glede na dejansko trajanje najema.
Najemnina za posamezno pogodbo ne more biti nižja kot 12.727,43 SIT.
Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu republike Slovenije.

Št. 6/2005
Podlehnik, dne 16. februarja 2006

Župan
Občine Podlehnik
Vekoslav Fric l.r.

ŠMARTNO PRI LITIJI

840. Sklep o uvrstitvi direktorja v plačni razred

Na podlagi petega odstavka 11. člena Zakona o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 70/05, uradno prečiščeno besedilo, ZSPJS-UPB4) in prvega odstavka 4. člena Uredbe o plačah direktorjev v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 73/05 in 103/05) izdajam v zvezi z uvrstitvijo v plačni razred za določitev osnovne plače direktorja javnega zavoda, katerega ustanoviteljica je Občina Šmartno pri Litiji naslednji

S K L E P
o uvrstitvi direktorja v plačni razred

Delovno mesto direktorja Javnega zavoda Bogenšperk se za določitev osnovne plače uvrsti v 38. plačni razred.

Št. 143-006/2005
Šmartno pri Litiji, dne 21. novembra 2005

Župan
Občine Šmartno pri Litiji
Milan Izlakar l.r.

ZREČE

841. Cenik daljinskega ogrevanja

SPITT d.o.o., Cesta na Roglo 11/j, Zreče, skladno s 97. členom Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 26/05) objavlja

C E N I K
daljinskega ogrevanja

1.

Zaradi spremembe cene zemeljskega plina pri distributerju Geoplin d.o.o., Ljubljana, se v mestu Zreče s 1. 3. 2006 spremeni cena toplotne energije.

Povprečna cena za MWh toplotne energije se zniža za 0,76%, tako da znaša nova povprečna cena toplotne energije 14.328,42 SIT/MWh.

Pri fiksnem delu cene ni sprememb.

2.

Navedena cena daljinskega ogrevanja je oblikovana skladno z Uredbo o oblikovanju cen proizvodnje in distribucije pare in tople vode za namene daljinskega ogrevanja za tarifne uporabnike (Uradni list RS, št. 41/05).

Na navedeno ceno se skladno z Zakonom o davku na dodano vrednost obračuna še 20% davek na dodano vrednost.

Št. 69/2006-02
Zreče, dne 17. februarja 2006

Direktor
SPITT d.o.o.
Djura Sabo l.r.

VLADA

842. Sklep o ustanovitvi, organizaciji in delovnem področju komisije Vlade Republike Slovenije za obravnavanje predlogov predpisov z vidika določb Zakona o javni rabi slovenščine ter ciljev jezikovne politike in jezikovnega načrtovanja

Na podlagi 27. člena Zakona o javni rabi slovenščine (Uradni list RS, št. 86/04) je Vlada Republike Slovenije sprejela

S K L E P

o ustanovitvi, organizaciji in delovnem področju komisije Vlade Republike Slovenije za obravnavanje predlogov predpisov z vidika določb Zakona o javni rabi slovenščine ter ciljev jezikovne politike in jezikovnega načrtovanja

1. člen

Pri Vladi Republike Slovenije se ustanovi usklajevalno posvetovalno telo, ki se organizira kot medresorska komisija z delovnim področjem, določenim s tem sklepom.

2. člen

Komisija opravlja naslednje naloge:

– obravnava predloge zakonov in izvršilnih predpisov z vidika določb Zakona o javni rabi slovenščine (Uradni list RS, št. 86/04), ciljev jezikovne politike in jezikovnega načrtovanja;

– predlagateljem sporoča svoja mnenja in stališča o predlogih iz prejšnje alinee z vidika določb Zakona o javni rabi slovenščine, ciljev jezikovne politike in jezikovnega načrtovanja (Uradni list RS, št. 86/04);

– spremlja letna poročila o uresničevanju predpisov o javni rabi slovenščine;

– o svojem delu letno poroča vladi.

3. člen

(1) Komisiji predseduje minister, pristojen za kulturo, njeni člani pa so predstavniki Službe Vlade Republike Slovenije za zakonodajo, Generalnega sekretariata Vlade Republike Slovenije ter ministrstev, pristojnih za šolstvo, za gospodarstvo, za znanost in tehnologijo ter za javno upravo. Člane imenujejo predstojniki omenjenih državnih organov.

(2) Tajnik komisije je po položaju vodja Sektorja za slovenski jezik na Ministrstvu za kulturo.

4. člen

(1) Komisija dela na sejah. Pobudo za sejo lahko da katero koli ministrstvo, skliče pa jo predsednik komisije. Seja je lahko tudi dopisna.

(2) Način dela komisije je natančneje določen s poslovnikom, ki ga z večino glasov vseh svojih članov sprejme komisija.

(3) Dolžnost ministrstev je, da komisijo pravočasno seznanjajo s predlogi vseh zakonov in izvršilnih predpisov, ki jih pripravljajo in pri katerih je mogoče predvidevati neposredno ali posredno vplivanje na rabo in položaj slovenskega jezika v javnosti.

(4) Če mnenj in stališč komisije iz druge alinee 2. člena tega sklepa predlagatelj predpisa ni pripravljen upoštevati in ni mogoče doseči sporazumne rešitve, komisija lahko poda vladi pomisleke ali zadržke k predlogu predpisa.

(5) Administrativno podporo za delo komisije zagotavlja Ministrstvo za kulturo.

5. člen

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 01201-2/2006/4
Ljubljana, dne 9. februarja 2006
EVA 2005-3511-0032

Vlada Republike Slovenije

Janez Janša l.r.
Predsednik

VSEBINA

DRŽAVNI ZBOR

816. Zakon o davčnem postopku (uradno prečiščeno besedilo) (ZDavP-1-UPB2) 2069
817. Zakon o davku na dodano vrednost (uradno prečiščeno besedilo) (ZDDV-UPB4) 2133
818. Zakon o dohodnini (uradno prečiščeno besedilo) (ZDoh-1-UPB3) 2163
819. Zakon o davku na izplačane plače (uradno prečiščeno besedilo) (ZDIP-UPB2) 2192

PREDSEDNIK REPUBLIKE

820. Poziv za zbiranje predlogov možnih kandidatov za člana Sveta Banke Slovenije 2194

VLADA

842. Sklep o ustanovitvi, organizaciji in delovnem področju komisije Vlade Republike Slovenije za obravnavanje predlogov predpisov z vidika določb Zakona o javni rabi slovenščine ter ciljev jezikovne politike in jezikovnega načrtovanja 2290

MINISTRSTVA

834. Pravilnik o obrazcu za davčni obračun akontacije dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti 2231
821. Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o nomenklaturi poklicev 2194
822. Dopolnitev liste izvajalcev programov strokovnih izobraževanj na področju zasebnega varovanja 2196
823. Seznam zdravil za uporabo v veterinarski medicini, za katera je bilo od 13. 1. 2006 do 17. 2. 2006 izdano dovoljenje za promet 2198

USTAVNO SODIŠČE

824. Odločba o razveljavitvi 27. člena Zakona o socialnem varstvu, kolikor se na njegovi podlagi v lastni dohodek družine všteva preživnina otrok, in sklep o zavrnitvi pobud za začetek postopka za oceno ustavnosti 25. in 26. člena Zakona o socialnem varstvu ter Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih ter sklep o zavrženju pobud za začetek postopka za oceno ustavnosti 28. člena Zakona o socialni varnosti in Zakona o višini otroškega dodatka 2201
825. Odločba o ugotovitvi neskladnosti 4. člena Zakona o davku na promet nepremičnin in 7. točke prvega odstavka 27. člena Zakona o davku na dodano vrednost v delu, v katerem občinam odvzemata njihov lastni prihodek brez nadomestnega vira, z rokom za odpravo neskladja in načinom izvršitve ter o zavrženju zahteve za oceno ustavnosti 11. točke 25. člena Zakona o davku na dodano vrednost 2204
826. Odločba o razveljavitvi sklepa Višjega delovnega in socialnega sodišča ter sklepa Delovnega sodišča v Mariboru, Oddelka na Ptuju 2206
827. Odločba o razveljavitvi sklepov Okrožnega sodišča v Kopru 2207
828. Odločba o rešitvi spora glede pristojnosti med državo in lokalno skupnostjo 2209
829. Odločba o delni razveljavitvi 1. točke in razveljavitvi 2. točke tretjega odstavka 7. člena Zakona o nepremičninskem posredovanju ter o delni razveljavitvi 1. točke in razveljavitvi 2. točke 26. člena ter 33. člena Pravilnika o strokovnem izpitu, licencah in vodenju imenika nepremičninskih posrednikov 2210
830. Odločba o ugotovitvi, da prvi odstavek 197. člena Zakona o javnih uslužbencih ni v neskladju z Ustavo, in o ugotovitvi neustavnosti petega odstavka 83. člena Zakona o javnih uslužbencih 2213
831. Odločba o ugotovitvi, da je bil 24. člen Zakona o posebnem davku na bilančno vsoto bank in hranilnic v neskladju z Ustavo, z učinkom razveljavitve, o zavrnitvi pobude za začetek postopka za oceno ustavnosti prvega odstavka 96. člena in prvega odstavka 97. člena in drugega stavka 112. člena Zakona o davčnem postopku ter o zavrženju pobude za oceno ustavnosti tretjega odstavka 96. člena Zakona o davčnem postopku 2215
832. Odločba o razveljavitvi tretjega odstavka 14.a člena Zakona o lokalni samoupravi, o delni razveljavitvi sklepa Državnega zbora po drugem odstavku 14.a člena Zakona o lokalni samoupravi 2217
833. Odločba o ugotovitvi, da členi 62.d, 62.e, 62.f in 62.h Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju ter peti odstavek 18. člena in 19. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju niso v neskladju z Ustavo 2222

OBČINE

BISTRICA OB SOTLI

835. Odlok o proračunu Občine Bistrica ob Sotli za leto 2006 2285

BLED

836. Sklep o uvrstitvi ravnatelja/direktorja javnega zavoda v plačni razred 2287

KRANJ

837. Sklep o uvrstitvi direktorjev v plačne razrede 2287

MOZIRJE

838. Sklep o uvrstitvi direktorjev v plačne razrede 2288

PODLEHNIK

839. Cenik najemnin za nekmetijsko rabo za leto 2006 2288

ŠMARTNO PRI LITIJI

840. Sklep o uvrstitvi direktorja v plačni razred 2288

ZREČE

841. Cenik daljinskega ogrevanja 2289

PRIPOROČAMO

DEDOVANJE

z uvodnimi pojasnili prof. dr. Karla Zupančiča

Osma, spremenjena in dopolnjena izdaja

V Zbirki predpisov je izšla dopolnjena in spremenjena izdaja dednopravne zakonodaje. Poleg zakona o dedovanju povzema osma izdaja tudi vse predpise, ki neposredno ali posredno posegajo na področje dednega prava. Avtor obširnih uvodnih pojasnil dr. Karel Zupančič, profesor dednega prava na ljubljanski pravni fakulteti, namenja posebno pozornost vplivu novih predpisov na dednopravno področje. Odgovoriti poskuša na doslej ne dovolj pojasnjena vprašanja dedovanja zapuščine brez dediča, obširneje pa razlaga tudi pogodbe, ki jih je iz dednega zakona povzel obligacijski zakonik.

V drugem delu knjige, ki obsega 320 strani A5-formata, so objavljeni:
– zakon o dedovanju,
– zakon o dedovanju kmetijskih gospodarstev,
– del zakona o denacionalizaciji,
– del zakona o mednarodnem zasebnem pravu in postopku,
– del zakona o notariatu,
– določbe obligacijskega zakonika,
– del zakona o nepravdnem postopku,
– določbe stvarnopravnega zakonika,
– del zakona o davkih občanov.

ZALOŽBA Uradni list Republike Slovenije

– 261386 broširana izdaja **5859** SIT z DDV
– 261388 vezana izdaja **6944** SIT z DDV

Slovenska ul. 9, 1000 Ljubljana
Spletna trgovina: **www.uradni-list.si**
Naročite po faksu: **01/425 14 18**

N A R O Č I L N I C A

S tem nepreklicno naročam

• DEDOVANJE

– 261386 broširana izdaja **5859** SIT z DDV Štev. izvodov _____

– 261388 vezana izdaja **6944** SIT z DDV Štev. izvodov _____

Podjetje _____ Oddelek _____

Davčna št. _____ Davčni zavezanec DA NE

Ulica in številka _____ Kraj _____

Datum _____ Podpis in žig _____

ISSN 1318-0576

Izdajatelj Služba Vlade RS za zakonodajo – za izdajatelja dr. Janez Pogorelec • Založnik Uradni list Republike Slovenije d.o.o. – za založnika Erika Trojer • Priprava Uradni list Republike Slovenije d.o.o. • Tisk Tiskarna SET, d.d., Vevče • Naročnina za leto 2006 je 26.400 SIT (brez davka), v ceno posameznega Uradnega lista Republike Slovenije je vračunan 8,5% DDV – Naročnina za tujino je 72.600 SIT • Reklamacije se upoštevajo le mesec dni po izidu vsake številke • Uredništvo in uprava Ljubljana, Slovenska 9 • Poštni predal 379 • Telefon tajništvo 425 14 19, računovodstvo 200 18 60, naročnine 425 23 57, telefaks 200 18 25, prodaja 200 18 38, preklici 425 02 94, telefaks 425 14 18, uredništvo 425 73 08, uredništvo (javni razpisi …) 200 18 66, uredništvo – telefaks 425 01 99 • Internet: http://www.uradni-list.si – uredništvo e-pošta: objave@uradni-list.si • Transakcijski račun 02922-0011569767